

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Digesto novo 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 1. Apr. 1493

[Liber xlv.] Rubrica de verborum obligationibus

[urn:nbn:de:bsz:31-319562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319562)

Rubrica de uerborum obligationibus.

Dicitur est. s. de obligationibus in genere. sequitur uidere de obligationibus in specie. Iponit rubricam de uerborum obligationibus.

Ex. l. sequenti.

Casus aliquos in quibus stipulatio fingitur uide: ibi. Oppo. Et an interrogatio oio precedere debeat et seq respōsio: ibi. Quero. Et an mutus et surdus qui intelligit ad motū labiorū possit stipulari ibi. Quero qd. Et an si aliqui sint in una camera alij i alia ita q se exaudire possūt an possint stipulari: ibi. Pōe. Qualiter autē mutus iubeat et surdus: ibi. Quero. Et an surdus tā tū possit stipulari ibi. S3 qd. Et quid sit stipulatio et quare dicat stipulatio uide in fi.

Stipulatio non potest.

Lex nostra diuiditur in septē partes fm Jaco. de are. primo dubitatur utruq stipulatio reddatur in

utilis ratione psonarū. Secundo utruq reddat i utilis ratione interualli temporis. Tertio utruq reddatur inutilis rōne defectus uerborum seu forme. Quarto utruq reddatur inutilis rōne diuersitatis in qualitate interrogationis et rōsiois. Quinto an reddat inutilis rōne diuersitatis in quantitate. Sexto an reddat inutilis rōne diuersitatis in iunctā rem in sermone. Septimo an reddat inutilis propter diuersitatē loquele: et psequor p partes. C Stipulatio nō potest cōcipi nisi utroqz loquēte et sermonis efficacīā intelligēte. h. d. Hoc principiū diuidit in tres partes. pmo ponit dictum. secundo illationē. tertio consilium. secunda ibi et ideo. tertia ibi si quis igitur. In tex. ibi loquēte subaudi et sermonis efficacīā intelligēte. Ppp. habet hic q stipulatio non potest cōcipi et c. contra. s. de adop. l. nō aliter. Jacobus de are. soluit q ibi in stipulatiōe ficta. hic in uera. uos habetis alios casus in quibus fingit stipulatio: ut in l. i. C. de rei uxo. actio. Itē ex cursu longi tēporis: ut l. cuz de in rē uerso. s. de usu. Itē patientia simplex in iudicio sine expressiōe uocis huius stipulationis: ut s. de fideiu. tu. l. d. cū ostendim. in fi. et j. qui. appel. non li. l. i. in quadā addi. By. super glo. Itē in l. si finita. s. eleganter. s. de dam. isec. ubi ex cōtumacia fingitur stipulatio. Quero utrum debeat precedere interrogatio et sequi respōsio: et an sit de substantia ita q peruersio ordinis vitiet: et uidetur q de substantia sit q uerum est: ut l. i. C. d. usu. et l. obligamur. s. uerbis. s. ti. i. et no. insti. eo. ti. in prin. cōtra hoc uidetur facere tex. j. e. l. s. cū adijcit: sed ibi dicā. C Oppo. dicitur hic neqz mutus et c. uidetur q ifans possit stipulari: ut l. seruū. j. rē pu. sal. fo. Due sunt opi. vna qd. quā tenet Pe. sed By. tenet contrariāz opi. ibi positā in glo. q ibi sit spāle in illa stipulatione. et hoc tenet gl. s. ti. i. l. i. in fi. C Op. de l. ea que. s. de dona. inter vi. et uxo. et l. i. C. e. Sol. non cōtrahit p epistolā: sed prius cōtracta per epistolā pbatur: ut in l. publicā. in fi. ff. depositi. C Op. de l. iiii. et v. s. de spō. gl. nō soluit hic: s3 soluit in. s. itē uerborū. insti. de inuti. stipula. et By. hic q sponsalia possunt cōtrahi per stipulationē: et tūc inter absentes nō cōtrahunt. Quandoqz contrahunt sine stipulatione: et tūc etiaz inter absentes cōtrahuntur. Quero quid si est

surdus et mutus talis qui intelligat uide do motum labiorum: ut est do. Vellus de gabrielis de eugubio qui propter sui magnā pspiciā: licet non audiat oio tamē ad motū labiorum hoies quātūcūqz secrete loquētes intelligit quatenus eius uisus protēditur et quosdā alios uidi. vtru potuerunt stipulari. Et uidetur q sic: quia intelligunt efficacīā sermonis. Redere cōtrariū: qd l. requirit q intelligat per sensum auditus et p sonu uocis: ut l. i. in fi. s. ti. i. nō per motū labiorum seu alio nuru. que enī est dōia inter motū labiorum et digitorū uel humerū quibus fit motus certe nulla. simile in illis in quibz requirit uisus nō sufficit si alio modo pcpiat per intellectum: ut l. i. in prin. s. de his que in test. delē. sed si uocem perciperet quis auribus sniam perciperet nutu sufficeret: ut uidebitis in. s. si quis ita. j. e. l. et s. ti. i. l. i. in fi. facit. j. e. l. s. vl. Pōe q aliqui non sunt presentes nec stant simul: s3 vnus in vna parte ciuitatis seu camera aliā in alia: an possint stipulari: uidet q nō: quia absentes: sed certe ex quo possūt se exaudire clamādo possūt dici presentes: et absentes hic accipiuntur q nō possunt exaudiri se. ut no. in. s. itē uerborum: aliter dicit absens: ut l. presens. s. de p. cu. C Op. de l. i. s. pe. s. ti. i. Sol. hec exceptio in infante loquitur. uel dic si quis uult sibi aliquid stipulari et tunc caderet in infantē. C Op. pupillus non potest iubere: ut l. i. s. si pupillus. s. qd iussu. dic auctoritate tutoris: uel hic excipias infantem. et hoc mihi plus placet. Quero qualiter mutus iubeat. dic scriptura: ut l. discretus. C. qui test. facere pos. et nutu: ut. s. de le. iiii. l. nutu: et absens p epistolā: sed surdus pōt precipere uerbo. Sed uidetur q nō possit stipulari: quia isti equiparantur furiosis et pupillis: ut l. fulcinius. s. adeo in fine. s. ex qui. cau. in pos. ea. et in situ. de cura. s. i. So. quādoqz est talis mutus qui oio nō intelligit: et iste equiparatur infanti quia iste non intelligit. Quādoqz aliquid intelligit et perfecte licet nō audiat neqz loqui possit. et iste equiparatur pupillo: ut l. seruo inuito. s. pe. s. ad treb. qui tex. est ualde no. ad hoc. et d. s. adeo. unde i pupillo requiritur tutoris auctoritas et idem in mutō. Sed quid de surdo tm: uidetur idē: ut d. s. i. insti. de cura. qd est uerū si oio nō audiat. alias secus: ut s. ti. i. l. i. in fi. et de leg. tut. l. pe. et l. fin. Sed si esset talis surdus cuius infirmitas nō esset ei nociua qui possit gerere negocia sua ut in eo qui p motū labiorum comprehendit. tūc puto q non eget curatore: ut l. quesitū. in fi. s. de re iudi. Qualiter autē probetur mutus et surdus dictum est in l. i. in fi. s. ti. i. et sic poterit facere ceteros contractus preter stipulationē: et circa hoc uide que dicā in. s. si quis ita. j. eadem l. C Quero qd est stipulatio. Respondeo quedā uerborū obligatio. illud nū est dicere stipulatio est contractus: et aliud est contractus: et aliud obligatio: ut l. i. s. de pac. Breuiter stipulatio est ut dicit tex. in l. v. s. stipulatio. j. eo. C Alterius quero quare dicitur stipulatio. et dicitur ab interrogate qd nobilior p sui: ut pbat insti. qui. mo. tol. obli. s. non idem. licet econtra quādoqz reperitur: ut l. si non sortē. s. i. s. de condi. inde. unde dicitur stipulatio. dic ut in glo.

Ex. s. sequenti.

An actus extraneus in medio ueniens vitiet stipulationē: et q dicatur magnum interuallum. Qui presens. Omissio respōsiois vitiat stipulationem non modicum interuallum. h. d. Op. de se ipso

Equipaf pupillo. AD DE q pau. d ca. h dicit q miratur d h dicto bar. et q reprehēditur per ange. et bald. quos ipse sequitur: quia cum intelligit equiperat maiori: ut ipse bar. uoluit in l. mutū. s. de acqui. herē. et in l. fi. de bo. po. isan. fu. et iquarū alex. refert ro. inferre ex no. q q si est presens non dicitur loqui ad statutū punientē loquētem cū bannito ut non habeat locuz i loquēte p epistolā. qd dicit non differre ab illa. q. an statutū puniens delinquentē cōprehēdat mandātem ultra remiss. suas. adde qd cōsuluit bal. cōsilio. li. iiii. super statu. me diolā. q bus cauetur q null' corporaliter puniatur nisi i munic ipali: caueat altero caueat q homicida capi te puniatur ita q statim moriatur q mādans homicidiū nō debet capi te puniri.

zzzz ij

AD DE iesu christi pfidio sep iuocato. d. Alex. tan git hic in rubrica. An rubrice possint allegari ad decisionem carum: et an euz rubrum est generali us nigro restringatur p nigruz. q et p ipz potui i l. i. s. si cer. pe. et ibi posit. adde et abb. consi. xvi. incipiente in presen ti ca sedo li. inquantū et tāgit de dona. stan. ad de q Abb. consi. lxxiiii i. li. dicit q nō esset procul ab heresi reuocare id i dubiū. dū et tangit de aliis donati onibus imperatorum. adde bald. p. cclxxvii. libro. iiii. d. dra. cōsi. cc. xxxi. i. fi. De potestate pa pe in bonis ecclesie. bal. cōsi. cclxxiiii tertio uolu. et consi. cxc. sedo li. et cō si. ccccxxxiiii i. uolu. et de dona. regis p pau. de ca. consi. lxxiiii. d. dra. cōsi. cxcv. et in p quantū tan git an si mul ieret su per contra ctu sit de be neficiis cer tioranda. et quid etiā de minore. ad de bal. cōsi. iiii. et xvii. et consi. cxxxiiii li. iiii. et consi. lio. cccc. li bro. ii. et con si. xi. v. li. b. l. cuz ostē dim. AD DE s3 bal. ibi ut refert et seq Alex. h q ibi pcur rebūt tria. f. calo i iudicii fauor pupil li et scriptura ideo fingit stipulatio. q nō esset alte ro pdictoz cessante.

Credetur dimittere. ADDE et intellige fm pau. de cast. concurrētibus duobus de quibus i. d. s. ppositum. i. q. interrogatō p cessit et q. testes fuerint ad id conuocati. Adde et tertium licet. do. alex. non dicat. fm pau. q. ad interrogatio. nez faciēda aliquis si sit submissus et informatus ut sic interroget alleg. Jo. an. in ad di. ad spec. i. ti. d. ref. s. in pmissi addi. que incipit pileus cui accidit iste casus in persona uxoris tu adde ro. consi. cecvi. adde et quartum q. possit articulate loqui: ut in iuribus. s. al leg. et de intellectu. d. s. ppositū uide pau. de ca. consi. cl. xxxviii.

Cur nō sit ADDE qd si iudex pronunciat tictum condēnādū in. x. an uideatur condēnasse alex. refert bar. in. l. i. C. si aduer. lib. tenere q. nō. et Jo. an. in addi. ad spe. in. i. de exceptio. s. uisō uerūculo porro in additione que incipit dat intelligere Jo. mo. bal. et ro. h. cū q. bus ipse trāsit: q. tract. futuri tēporis non spectant ad iudicē. l. i. in prin. s. de usu. tu dic q. ange. consi. cccviii. in cipiente. d. liberina. idē tenet q. hic in ultia col. et ibi ponit qualiter intelligit dem bar. in. d. l. i. ibi uide. Et

ad seipsum. Responde in pria pte recessit et nūquā fuit sibi respōsum. in scōa parte statim rediit et fuit sibi respōsum. **C** Op. de. l. cōtinuus. in prin. j. eo. So. ut in glo. que incipit incōtinenti sine magno. Tenet ergo glo. ista q. longū iter uallū uitiat stipulationē. Sed ista glo. male dicit per. l. duos. in fi. j. de duo. reb. et. l. si ex duobus. eo. ti. et credo q. sit longū interuallū unius diei: ut. d. l. si ex duobus. et. l. cōtinu. in prin. j. e. **C** Alterius dicit q. si interuenit actus extraneus q. actus in medio ueniens uitiat stipulationē. Contra. C. de testa. l. ambiguitatē. et. l. cū antiquitas. So. ibi necessarius nature actus fuit q. non nocet. hic de alio actu. Distingue ergo. aut inter interrogatōne et respōsionē habet magnū iteruallū et uitiatur: ut. l. si ex duobus in pn. et. l. duos. j. ti. i. aut nō interuenit lōgū iteruallū et tūc aut nullus actus interī ē factus et non uitiat ut. l. cōtinuus. in prin. j. e. et hoc. s. Aut aliquis actus interim est factus. et tunc aut ex necessitate nature et nō uitiat: ut. l. cū antiqras. C. de ref. Aut erat actus nō de necessitate nature: et tunc aut erat de pertinentiis contractus et nō uitiat ut. l. duos reos in fi. j. ti. i. Aut nō erat de pertinentiis et uitiat: ut. l. p. tinu. in prin. j. e. **C** Op. de. l. qd dicimus. j. de solu. ubi aliter accipit in cōtinēti: ut. l. si debitori. s. de iudi. et. l. i. s. h. s. ad. l. fal. So. hec loquela et statim et. fm diuersitate casuū aliter et aliter accipitur. et quādo loquimur de actu ex quo oritur stipulatio debet intelligi prout dicitur in. l. in bonafidei. C. de pac. et. l. iii. de edil. edic. Quādoq. d. actu executiuo obligationis. tūc dicitur magnū et parū interuallū ad arbitriū iudicis: ut. l. qd dicimus. j. de solu. Quādoq. accipitur in alia materia: et tunc aliter et aliter accipit: ut. l. i. C. unde ui. et ibi nō. per Ly. et. j. de ui. et ui arma. l. iii. s. cum igitur ubi per glo.

Ex. s. sequēti.

C Si interrogatus testator an uelit bōa sua tali dimittere respōdeat cui alii q. sibi uelle dimittere: an uideat dimittere: ibi. J. s. d. Et si tribus cōmissum sit: an ticius sit condēnādus. et unus dicat q. sit cōdēnādus. alius dicat q. sit absolueudus. tertius q. non uidet cur non sit cōdēnādus. tertius uidetur cōsulere q. sit cōdēnādus. ibi. J. rē. Et si nō ualet q. ago: ut ago ualeat: ut ualere pōt: ibi. Lum ergo. Et an contractus factus p. mutū et surdū qui intelligit per motū labiorum ualeat ut contractus sine stipulatione: ibi. Secūdo. Et an si in instrumēto continetur cōfessio mutui: nō cōtractus mutui debeat agi ex cōfessione uel ex cōtractu mutui uide in fi.

Si quis ita. Sufficit quo ad obligationem consensuz colligi ex uerbis per interpretationem. secus si ex signis et actib. colligit. h. d. No. q. sufficit colligi per interpretationē. **C** Secūdo nō. si non ualet qd ago ut ago non ualet: ut ualere potest: quia inutilis stipulatio hic nō ualet ut pactum. **C** Op. j. proxi. s. ubi respōsio debet esse consonans interrogatōni. So. hic ex uerbis eius colligitur et sufficit. **C** Istud principiū allegatur p. Pe. ad. q. quidā interrogatus. vis tu dimittere bōa tua tali: dixit ille cui alteri q. sibi uelle dimittere an uideat dimittere. Et pe. deteriat q. uel dimittere ut i. isto tex. q. si ē sic i. tractib. multo magis in testis cū in eis fiat plenior interpretatio: ut in. l. in testa. de reg. iur. Sed contra hoc facit. s. de test. l. fi. So. ibi sunt uerba iactantia prolata testibus ad hoc adhibitis: s. hic

fuerunt uerba dispositiua adhibitis testib. ad hoc et alio interrogate. pro quo facit. s. de le. ga. iii. l. p. aphilo. s. ppositū. **C** J. rē. facit ad. q. cōmissum fuit tribus q. cōsulerent. an ticius sit cōdēnādus. vnus dixit cōdēnādū esse. alius dixit absolueudū. tertius dixit nō uideo cur nō sit cōdēnādus. certe iste tertius uidet cōsulere q. sit cōdēnādus per istū tex. et per hoc facit. l. uxorē. s. cōcubine. s. dele. iii. p. respōsionē sceuole **C** Op. de. l. si unus. s. acceptillatio. s. de pac. Glo. soluit hic et bene i. se. sed tamē diuinare ē. sed glo. aliter et melius soluit in. l. i. s. cum qui. s. de consti. pec. quia aut tractamus de obligatione dissoluēda. et tunc si non ualet et. ut ibi et de hoc si nō ualet qd ago ut ago. dic ut dy. pōt hic et parū addit ad glo. d. Ly. ponit in. l. codicillū. C. de testa. licet non perfecte pōat. **C** Lū ergo queritur utrū qd ago si nō ualet ut ago ualeat ut ualere pōt. Dic aut constat disponētem ualere uoluisse ut pōt et ualet: ut. s. de codi. l. i. et. C. de codi. l. fi. et hic in glo. Aut non aparet et tunc aut inter id qd agitur et id qd agi pōt solum est differentia in cōmodo et nō in cōstituēdi modo: aut est differentia in constituēdi modo. primo casu ualet ut ualere potest: ut l. si tā angusti. s. de ser. et. l. uia. s. de serui. ru. predi. si uero est differentia in modo constituēdi: et tunc aut in his que depēdēt ex uoluntate unius. et tunc aut loquimur in dispositione totali et nō ualet: ut ualere pōt: ut. l. non codicillū. C. de testa. aut de parte illi et ualet: ut. l. filius. s. ut quis herede. s. de le. i. et. l. uerbis ciuilibus. s. de uil. et pup. et. l. sceuola. s. ad treb. aut in his que dependent ex uoluntate duorū tunc aut de obligatione trabenda. et si non ualet ut agitur: et tunc non ualet: ut ualere potest ut hic. et. l. i. s. eū qui. s. de consti. pecu. Si de obligatione dissoluēda: tunc aut est defectus in forma: et tunc si non ualet: ut agitur non ualet ut ualere potest: ut. l. an inutilis. j. de accep. fm unā lec. aut est defectus in materia et ualet ut ualere potest: ut. d. l. an inutilis. j. de accep. fm aliam lec. et. l. si quis acceptila. j. de accep. et. l. si unus. s. acceptillatio. s. de pac. aut est defectus in cā efficienti: hoc est in persona: et tunc idem quia ualet ut ualere potest. ar. eius qd nō. j. e. l. multū et. s. de procura. l. quacūq. rōne. et dixi i. d. l. an inutilis. **C** Sed quid sit super tali stipulatione fuerit iuratū. **C** Respondeo uident partes dicere q. ualet ut melius ualere potest: ut. l. cū pater. s. filius. s. de le. ii. ubi est no. tex. **C** Secūdo quero quid in cōtractibus qui quotidie celebrantur per illū surdū qui intelligit ex motu labiorum de quo dixi in prin. l. cū omnes cōtractus fiant hodie per stipulationem. Respondeo ualebit cōtractus tanquā sine stipulatione celebratus. hoc dico intelligi in illis cōtractibus q. possunt contrahi consensu. nam intelligere ex illorum labiorum motu uel quouis alio signo est idem q. intelligere per nutū: ut dicit tex. in. d. l. seruo inuito. s. pe. Nec ob. si dicas negociuz peccat in forma ut in hoc. s. et ubi tractatur de obligatione contrahēda: ut. s. dixi. quia illō uerum est quādo stipulatio interponitur super aliquo facto qd de sui natura non cadit formā alicuius contractus: ut si promissio fiat ex mera liberalitate uel promittebat pecuniam tanquā debitam cum non esset animo donandi uel nō antea debita animo nouandi uel non: ut in. s. eum qui. l. i. de consti. pecu. Sed quando iterponitur super aliquo contractu de se obligato

inquātū alex an. tangit q. sufficit expmere uerbum condē mmo per eq. polens. ad. de ang. cōf. lio. cclxxv. ubi dicit sufficere si iudex dicat di cōticiuz de bere. et si ex tribus iudicibus unus condemnat. alter in. l. alter in. l. x. q. ualeat sententia cōdē mnanis in x. uoluit pau. de ca. cōf. xliii. **C** Uerbis ciuilibus ADDE dū alex. dicit q. bal. in. l. ex tribus repro bar illā glo. q. idē bald. cōf. et. l. i. dicit illaz glo. singula rē. tamē q. il la q. est in. s. extraneo est ultima facta per Acuri. et q. non est uerum q. si non ualet q. ago ut ago ualeat ut ualere pōt q. p. rario mō ualere pōt. sed demum quando si mili modo ut. d. l. non codicillū et constat q. di recta et obli qua non sūt eiusdē specti: sed se confundunt et habēt rōne contrarietatis i. se ut. s. ad rebel. l. si heres ubi directa ab. sorbet obli quā in se cōfundendo. **C** Fuerit iuratū AD DE bal. cō fili. clyiii. li i. bar. i. l. si go i. pn. testi de leg. iii. et in. l. omnes populi. i. iii. q. prin. s. de iusti. et iur. et in. l. cā quā v. sextus ca sus. C. de si deicōmis. et ang. i. l. hi qui accessio nis. j. d. fidei. i. et bar. in l. si quis maior. C. d. trā.

et dum alex. ex me bar. ang. in. l. sed si quis. s. q. fitu. s. si q. cau. et imo. in. c. cu. coti. gat d. iureiu. dicit q. susce. ptio iurata omnium pi. culorum no. obligat ad. casum fortu. ita. adde q. ipse consulu. it. p. iii. i. li. et p. li. li. iii. a. c. p. r. co. fessionem. ADDE p. alex. bal. co. fi. c. xvii. li. ii. cons. liii. et c. xvii. lib. i. ubi simplici. ter sequitur spe. et cons. c. lxx. li. iiii. et cons. c. xliii. li. iii. ang. co. fi. xviii. An aut. agens ad. ueru. de. positu. si. pro. bet. de. depo. sito. confessi. onato. debe. at. obtinere. uide. bal. co. fi. c. xvii. li. ii. incipit. Ac. tum. fuit. de. positu. et. oio. uide. que. po. sui. in. d. s. quonia. Et. i. quatu. alex. dicit. q. con. fessio. facta. a. pro. curatore. no. ce. bit. sibi. no. domo. adde. bal. co. fi. c. xxxix. li. i. sede. co. filio. liiii. Et. cum. et. tan. git. an. uale. at. preceptu. ga. rentie. cu. cotra. ctu. est. nullus. ui. de. q. uoluit. bal. cons. xx. viii. li. v. et. an. confessio. facta. super. contractu. i. utili. ualeat. uide. ro. con. filio. c. xliiii. b. c. p. r. co. fessio. AD. DE. q. pau. de. ca. dicit. hic. consulu. ite. p. tra. bar. to. q. prima. respon. sio. est. simplex. nec. debet. uita. ri. per. sequ. te. modifi. catione. et. ita. dicit. tenere.

rio: ut super mutuo sup emptione et uenditione et si. et tunc iurilis stipulatio non uitiat actione ori ri ex unli contractu: ut. l. si stipulat. §. grifogo nus. j. e. et. l. certi p. dictione. §. quonia. s. si cer. pe. et qd. ibi no. Et ideo diceri si in instrumeto non continetur mutuū esse cotractū: sed cofessio mu tui recepti qd. no. posset agi ex eo cotractū: s. de bet agi certi codictione ex mutuo. et probaf p. co fessione cotentā in instrumeto: non tñ q. ex istru meto posset agi hoc est ex stipulatu. hec uera de iure coi. sed ex forma statutoruz si sunt talia in/ strumenta guarētigiā continētia que habent uī sententie seu precepti facti ut in confessuz. et tūc forte aliud deberet dici. s. quia talia statuta sūt facti non potest sentētiari nisi uerbis statuti di/ ligenter inspectis. ideo per teipsū dispice.

Ex. §. sequēti.

Stāte statuto q. reus debeat i prima respō sioe simpliciter respōdere. aliter habeatur pro cofesso. Si dicat q. non habuit pecuniā. et si ap pareat ipm habuisse q. expedit in negociis pe titoris: an debeat haberi p. cofesso. uide in fi.

Si quis simpliciter

uer/ sitas i qualitate obligationis inter interrogatio ne et respōsione uitiat stipulationē nisi diuersi/ tas illico coplacuerit. b. d. Et diuidit. prio po nit diuersitatē in cōditione. secundo in tpe. ter/ tio ibi cū adūcitur limitat premissa. glo. magna non uenit declarāda hic. sed ipsaz statū declara bo infra. §. sed si mihi pāphū. Dicitur hic q. si interrogo sub conditione. Responde pure et. Cōtra. insti. de inuti. stipu. §. preterea: ubi talis respōsio intelligitur qualis precessit interroga tio. so. hic respondēdo expressit pure non sim pliciter. Cōppo. dies est pars stipulationis si cut sūma: ut. s. de eden. l. i. §. diem. sed si quis in sūma detrahit uel adūcit non uitiat stipulati onem: ut. j. e. l. §. si stipulati. ergo nec detractio uel adiectio diei. So. adiectio diei imutat iustā tiā et obligatiōis qualitatē. quia licet sit nata ac tio: tamē obstat exceptio. sed quādo in quātita te detrahitur non est diuersitas in obligatiōis qualitate. et ideo no. uitiat. Dicitur hic illico cū placuerit et. Cōtra. quia semper debet prece dere interrogatio: ut. l. obligamur. §. uerbis. s. ti. i. l. i. C. de usu. s. hic precedit respōsio ppter istam obiectionē sunt examinande quedā opi. que sunt hic. Nā Jo. et azo intelligunt istuz uer. cū adūcitur aliquid in quātitate uel qualitate: et sic referit ad precedētia et sequētia. Et alii ut Ja cobus et Dugo. intelligunt cū adūcitur in quā titate et sic referitur ad sequētia tātū. et Du. fun dabat se ex illa dictione aliquid q. est relatiuum substantie non qualitatē. Pe. dicit q. neutri opi. est uera in quātū referitur ad. §. si stipulanti Et rō est quia debet precedere interrogatio. re fertur ergo ad precedentia quia precessit inter rogatio. licet alio modo postea per aliū cōsensū reformatur. sed in quātitate i eo qd. adiecit nul la precessit interrogatio. et iō no. ualeat. sed Dy. et alii uidentur tenere glo. et ego teneo. proba. quia. §. cum adūcit: in medio ponitur. ergo ad utrunq. referitur: ut. l. iii. §. filius. s. de lib. et po sthu. Preterea probemus istud que est rō q. i terrogatio debet precedere: ut simus certi et ut ille respondeat animo obligādi se. modo ad p positū si qua interrogatio ad obligādū preces sisset si non precessisset de eo de quo fit respon sio tñ ille respōdēs aīo obligādi obligatur secu ra cōplacētia: quasi uideatur noua quedā alia

stipulatio contracta fictioe iuris. et sic dicit tex. hic est una glo. magna quā declarabo tibi in. §. pe. et. §. si. Et istuz. §. allegabā ad vnam. q. dicit statutu q. reus in prima rñsione debeat rñdere simpliciter affirmādo uel negādo alias habef pro confesso. quidā reus interrogatus rñdebat se non pecuniā habuisse. et si apperet eū habuif se dixit q. expedit in negociis petitoris. dixi q. debet haberi pro cofesso quia non simpliciter respondet. nā simpliciter intelligitur idest pu re et sine duplicitate: ut hic in prin. et. l. coi. s. pro socio. et. l. i. s. de vul. et pup. et facit. l. inter sti pulatē. i principio. j. e. et. l. eā quā. C. de fideicō mī. et. l. manifestissimi. §. i. C. de fur.

Ex. §. sequēti.

An in maiori sūma in sit minor. et an si peto centū et no. debeo habere iustū qnquaginta reus possit negare totū.

Si stipulanti.

In maiori sūma mi nor inest. b. d. Pri mo loquitur quādo aliquid adūcitur. Secūdo quādo detrahitur obligationi. Cōp. insti. eo. §. preterea. Glo. soluit duobus modis. vno q. ibi fuit actu et. sed illud est diuinare licet in se sit uerum. Alii dicunt q. hec ualeat si illico cōpla cuerit respōsio. Tu dic q. ualeat quatenus cō/ currit non in toto. Cōp. de. l. si decē. s. locati Rñdeo illa lex lmitat istā materiā que debet intelligi in obligatione simplici et ex cā lucrati ua. l. cōtra. loquitur in causis non lucratiuis. rō quia posset abesse stipulati ibi: hic non. glo. nō plus dicit. Cōpp. s. pxi. §. So. ibi est diuersi tas in qualitate. hic in quātitate. Rō quia diuer sitas in qualitate inducit diuersitatē in substan tia obligationis. alia enī est obligatio pura. alia conditionalis. sed diuersitas in quātitate in ca quantitate in qua est concursus nullā diuersita tē parit qn sit eadē obligatio et eodez modo. et ad idē. licet sit minus. Dicitur hic q. in maiori sūma minor inest. hoc non uideretur uerū. quia si ego dico non habeo. c. non sequitur ergo non habeo. xx. imo est uera propositio antecedens vno deficiente a. c. vt. l. si is qui ducēta. in. §. vtz. s. de reb. dub. So. hic loquitur quādo pferitur affirmatiue. secus si negatiue: ut in cōtrario. Sz istud ē contra. l. si unus. §. si cū decē. s. de pac. vbi in mera negatiua loquitur. dicas ergo aut maior summa profertur affirmatiue: et tunc mi nor summa inest maiori: ut hic cū si. aut profer tur negatiue. et tūc aut loquimur in iudiciis ubi quis tenetur reddere aduersarium certū: et tūc in maiori summa negatiue prolata inest minor ut in. l. si quis cū totū. s. de excep. rei iu. aut i ex tra iudicialibus loquimur et tunc aut certa quā titas profertur per modū ineunde seu faciēde conuentionis et maiori summe minor inest: ut l. si vnus. §. si cū decē. s. de pac. aut per modū simplicis denunciatiōis seu conditionis et tunc maiori summe minor inesse non intelligitur ne gatiue prolata: ut. l. si is qui in. §. utrū. s. de re. du. et ista sunt uerba pe. Sed per hoc confundit tur calūnia aduocatorū si positio conueniet q. mutuaui tibi centū et in ueritate non fuerunt ni si. lxxx. nam dicit aduocati q. reus pōt totū ne gare: ut. d. §. utrum. q. tenet specu. in ti. depofi. §. vii. ver. xi. circa prin. q. ē contra predicta. nā in iudicio interrogatio de toto intelligitur de qualibet eius parte. sic etiā respōsio intelligit de toto et qualibet eius parte: ut. d. l. si quis cuz torum. et est tex. cum glo. j. de uerb. signi. l. pu pillus. §. si q. et expressum de leg. ii. l. qui solidū.

bar. in. l. de etate. §. nihil de interro. actio. et Ra pha. cu. hic. tu uide bal. cons. cc. xxx. ix. tertio no. ubi dicit q. taliter pos tioni est re spondendus q. actor re leuetur ab onere probā di. et du alex. dicit et q. ni bil refert: an reus respō deat simpli ter uel q. oc ciderit ad sui defensio nē. adde bal. p. c. c. lxxv. li. ii. incipit. in christi noie dauati a uoi c. Sed per b. ADDE q. alex. dicit q. cōis ē opi nio bar. quā tenet Jo. an. in. c. dilecti de maiori. et obediē. et ibi do. anto. et Imo. et Jo. in. c. presen tium in no uella. pau. de leaz. i. c. ex p. te de cofes. pro quo fa cit qd. si pe to cētū et te stes dicūt d. xxv. qd. de il lis debeo ob tinere: ut cō suluit bal. cō filio. c. cxxi. in fine. i. li.

zzzzz iij

Utile. ADDE dū alexan. dicit ex mēte bar. qd datio in solutu uicia ta in parte i totū uicia bal. idē cōsu lentē confi. xc. li. i. pau. de ca. p. filio cclxxvii. z uide pulere p bal. q. ba bent uiciare dationē i so lutum z ali. quas limita tiones ei. cō filio. cccxxiii li. i. z inquā tum alex. ē refert ang. iducere hūc tex. ad. q. de ingrediente monasteriū cū ref. ruati one bonoz q referuato uititur: nō autem igref sus. Adde bal. confi. c. xvi. li. i. Sed plentius de h uide bar / ba. confi. iiii. li. ii. ubi re fert sex opi. z an si mar i tus sit in iu dicio tanq̄ procurator uxo. cū non sit possit iu finire pro cessum ex ca pite: qz ma ritus. uide ro. cōfi. ccc. xvi. ubi cō cludit q nō z multa ad ducit pro alia parte q utile p iuti. le non uitit tur que id uide.

in prin. nā ille qui petit solidū licet non deberet petere nisi partē in illa parte cōstituit aduersarium in mora. z sic apparet q rōe partis nō potest negari totū. alias in nulla parte cōstitueret in mora. Et predicta sunt uera quando positio continet aliquod falsuz in quātitate summe uel pte rei. s. si cōtinet aliq̄ falsum in qualitate ut dico q. pmissi pure cū fuerit ad diē uel sub cōditōe tota potest negari: quia alia res ē: ut. s. dixi. z iste tales diuersitates propter quas pōt tota positio negari uel non multū declarabuntur ex distinctione quā ponā. j. e. l. s. fi.

Ex. s. sequenti.

AN si stipuler oēs seruos tuos: z tu omnes pmittis nisi unū an ualeat stipulatio.

Sed z si mibi. Utile per inutile non uitiatur. h. d.

Solutio huius brocar di dicā in. l. grece. s. illō. j. de fideius. C. oppo. de. l. pedius. s. de arbi. dic ut ibi. z hic adde in glo. z per glo. in. l. certi conditio. s. quoniā. s. si cer. pe. z per By. in. c. utile per inutile. de reg. iur. li. vi. z per Cy. in. l. sancimus. C. de dona. Nunc examinemus glo. magnā positā. s. i. s. cū aduicit. C. Op. isti de inutili. stipula. s. si de alia. So. ibi fuit nūso de alia re hic de eadē cū alia mixta. C. Op. j. eadē. l. inter stipulātē. s. si stipulātē. Rū ibi fuit alter native hic copulatiue. ratio que sit. j. uidebitis. C. Op. q nō sit dīa alternatiue uel copulatiue ut in. d. s. si stipulātē. ii. resposio. Sol. aliud in summis aliud in spēbus. rō quia in spēb. quot species tot stipulationes: sed in sūmis una. Ista ratio non uidetur cōcludere: quia si est una mī nus uideretur admitti diuisio ut dicemus in fi. huius glo. Dic ergo q ratio est quia in specie bus si interrogatur de una z rōderet alternatiue d illa z de alia. hec diuersitas iducit diuersitatē in qualitate obligationis. nā fm interrogatiōē tenere precise ad illā speciē fm resposionem liberatur soluēdo aliā. s. utrunqz sit in obligati one. Sed in sūmis alternatiuis mīnor sūma tū est in obligatione. z ad illā tenetur eodē modo precise tantū sicut precessit interrogatio. z ideo nulla inducitur diuersitas nisi in quantitate: ut l. si ita stipulatus fuero. x. aut. xv. j. e. cum si. z sic forte uoluit intelligere gl. sed si cōtingeret q in alternatiua quātitatis utrunqz eēt in obligati one: z sic utrunqz induceret diuersitatē in quali tate: tunc idē diceret qd in speciebus. hoc autēz quādo fit dicā plene. j. e. si duo rei i prin. C. Re stat una questio in glo. pōe q stipulor a te oēs seruos tuos. tu respondes z dicis promitto ex cepto vno. z dicit glo. q non ualeat nisi diuersi tas zē. nec ob. iste. s. si mibi pāpabilū: quia in. q. proposita stipulor oēs seruos z sic una stipula tio. ergo non potest diuidi per respondētē dicē rem excepto uno zē. sicut in legatis. sed in hoc s. fuit copulatiue. z sic potest diuidi. istud uult dicere glo. Lerte hec non est bona ratio. nā in s. si stipulātē fuit una iterrogatō. s. xx. ut. l. si ex toto. in fi. s. de lega. i. z tū pōt diuidi unitas. er go uel pluralitas stipulationū nihil ad factum s. hoc tantū an dissonātia inducat diuersitatē in obligationis substantia uel nō. Hū dy. dicit q quādo nō apparet qui fuerit exceptus. gl. di cit uerum: ut. j. ea. l. ubi aut non apparet in pn. sed si appareret: tunc ualere. ar. l. si chorus. ff. de le. iiii. In primo mēbro non placet dictū dy. nā cum exceptus sit incertus non uitiatur stipu latio: sed uitiatur exceptio. ut. l. tūc textores. s. de leg. i. z. l. si fuerit. s. de re. du. Scōo casu pla

et q non inducatur diuersitas in substantia ob ligationis: quoniā illi qui remanēt in obligatiōe sunt in obligatione eodē mō sicut interrogatio cōtinebat. Circa predicta latius distinguetur j. propi. s.

Ex. s. sequenti. Qualiter notarius latinus cōficiat instrumē ta inter theutonicos: ibi. Quero. Et qualiter fi eri debeat cū theutonic' illitteratus deponit in iudicio: ibi. Sed quero. Et quādo diuersitas li guarū ipe diat stipulationē: ibi. Tides.

Eadem. Diuersitas lingue nō uitiat stipulationē si modo cōtra hentes intelligant per se uel per interpretes.

hoc dicit. C. Op. de re iu. l. de cēta. Sol. dicit glo. ibi inter latinos. q. d. latini debent uti ueri bis latinis: greci grecis. sed certe etiam si latini utantur uerbis grecis: dum tamen se intellige rent ualere stipulatio: ut in. l. co. s. utruz. So. in. l. de cēta. dum dicit uerbis latinis. expone idest intelligibilibus. fm do. oldra. z dy. C. Itē oppo. q dicto interpretis non debet stari sicut dicto unius testis: ut. C. de testi. l. iusurandum So. dicit quidam speciale hic ut stes dicto uni us testis. sed certe non est testis imo d' interpre s assumptus de uoluntate partium sicut arbiter arbitrator messor z si. fact. l. theopōpus. s. de do. pre. Quero qualiter notarius latinus cō ficiat instrumēta inter duos theutonicos. Rū deo faciat instrumētū more solito: postea dicat in fine. z dictas partes sic uoluisse z fecisse licet ipsi uerbis theutonicis loquerētur: constat mi hi notario ex eorum uerbis interpretatis z de claratis ibidē per talem interpretē ad hoc assū ptū a dictis partibus in presentia mei notariū: uel si unus esset theutonicus z alius latinus di cat notarius. z predicta dictus theutonicus di xit z declarauit dicto latio seq̄ z trahēti z mibi notario per talem interpretē zē. Sed quero quid fiet i iudicio cū theutonicus illitteratus p ducitur testis inter latinos. Rū. iudex interro gabit eū per interpretē: ut hoc. s. z sic iaz de fa cto feci cū assiderē pisis. Sed tunc procedit du bium quomodo stabitur dicto unius testis. si q dem notarius esset interpre s sufficeret sicut z ei soli creditur: ut. l. si quis decurio. C. de fals. z sic tota die notariū uulgarizant rustico q est di ctuz in litterali sermone. idē in iudice. S. si iu dex uel notarius nescirent interpretari: tunc cō silium est q adhibeant duos interpretes si pos sunt haberi: ut extra de proba. c. quoniā cōtra falsam. uel unum tantū si plures non possūt re periri: ut in auē. de non alie. s. qd autem. facit. C. de fide instru. l. cōparationes. z conficiet no tarius primo instrumētum qualiter tales sunt adhibiti interpretes presente parte: ut dixi in si mili. in. l. qui bona. s. fi. s. de da. inf. postea cō ficiet instrumentum de examinatione sic. talis testis iuratus citatus examiatu super dictis ar ticulis sibi lectis z uulgarizatis per dictum iudi cem z me notarium declaratis z interpretatis per talem interpretē ipsi testi. idem dixit z re spondit in sermone theutonico interpretato z declarato per tales interpretes seu interpretes dicto iudicē z mibi notario zē. Tides ergo q diuersitas linguarum non uitiat. sed quedaz diuersitates alie uitiat. z glo. non plene ponit nec doc. bene declarant. ideo latius dico: aut i ter iterrogationem z resposionem est diuersi tas loquēle aut diuersitas effectus. Primo ca su aut est diuersitas in idiomate ut quia unius

Terpres.

ADDE dū alex. hic dicit se consulit se contra an ge. q stari non debeat dicto unius interpretis ebrei cōtra christianum eius cōsilio xxx. in fine l. uolumi. z inquāruz ē tangit an de beat stari di cto unius pi ti in arte qn plures habe ri non pos sent. Adde q stante sta tuto q cre datur iudi cio medico rum: an uul nus sit mor tale z uulne ratus nō ad hibet nisi unum cum plures ē hē ri possent. d inde moriaf q stabitur dicto illius medici dicē tis uulnus non fuisse mortale qz non debet esse in pte uulnerati s. trahere def siones reo. ita uoluit bal. p. h. ccc. li. ii. q tū itelligit. nisi eēt uuln' nō indigēs iu dicio medi corū: ut sūt illa ex quib' quis statim moritur: ut ibi. p. cum. z an credatur pitis i arte. uide pe. de ancha. cōfi. cclxxxv.

Notari' latius. AD DE quali ter notarius ad dem iter ptio z ficiat instrumētū. fede. cōfi. mi bi. c. lvi. iiii.

Fragmentary text from the right edge of the page, including words like 'Terpres', 'ADDE dū', 'alex. hic dicit', 'se consulit', 'se contra an', 'ge. q stari', 'non debeat', 'dicto unius', 'interpretis', 'ebrei cōtra', 'christianum', 'eius cōsilio', 'xxx. in fine', 'l. uolumi.', 'z inquāruz', 'ē tangit an', 'de beat stari', 'di cto unius pi', 'ti in arte qn', 'plures habe', 'ri non pos', 'sent. Adde', 'q stante sta', 'tuto q cre', 'datur iudi', 'cio medico', 'rum: an uul', 'nus sit mor', 'tale z uulne', 'ratus nō ad', 'hibet nisi', 'unum cum', 'plures ē hē', 'ri possent.', 'd inde moriaf', 'q stabitur', 'dicto illius', 'medici dicē', 'tis uulnus', 'non fuisse', 'mortale qz', 'non debet', 'esse in pte', 'uulnerati s.', 'trahere def', 'siones reo.', 'ita uoluit', 'bal. p. h. ccc.', 'li. ii. q tū', 'itelligit. nisi', 'eēt uuln' nō', 'indigēs iu', 'dicio medi', 'corū: ut sūt', 'illa ex quib'', 'quis statim', 'moritur: ut', 'ibi. p. cum.', 'z an credatur', 'pitis i arte.', 'uide pe. de', 'ancha. cōfi.', 'cclxxxv.'

latine alius grecus et non vitiat ut hic. Aut idem idioma est inter utrumque sed est diversitas tamen in sono vocis: ut quia unus dicit tres solidos alius dicit xxxvi. denarios et stipulatio non vitiat: ut l. q. extrinsecus. §. si. j. eo. Aut est diversitas in effectu. et tunc aut in qualitate obligationis est diversitas. aut in re que deducit in obligationem. Primum casu vitiat stipulatio: ut §. si. q. simpliciter. nisi diversitas responsionis etc. ut in §. cum adicit. Si vero est diversitas in re. et tunc aut interrogatio continet unam rem et responsio parte vel contra. vel interrogatio continet unam rem et responsio eadem cum adiectione alteri rei. Primum casu stipulatio est nulla: ut in d. §. si de alia. insti. de iuri stip. Secundo casu qui continet interrogatio totum responsio parte. tunc aut loquimur de toto et parte numerali. tunc aut est actum quod non valeat stipulatio nisi super toto et non valet: ut insti. de iuri stip. §. preterea. et si in unum solo. hic in §. si stipulanti. aut nihil est dictum: et tunc aut si stipulatio valeret noceret stipulatori et non valet: ut l. si decem. §. locati. aut non noceret et valet: ut hoc §. si stipulanti. Aut interrogatio continet totum non numerale. et tunc aut pars illa est propria. si quo ad modum dicitur et tunc vitiat: ut l. et per iusur. ij. rursus. j. de acceptil. quia videtur esse alia res. Si vero est propria. et tunc aut precedit interrogatio generalis: ut condici omnes servos meos: et sequitur responsio generalis cum exceptione vel particularis et tunc stipulatio valet: ut i. q. hic i glo. notabili secundum quod intellexi. R. q. non inducitur diversitas stipulationis: ut hoc §. si stipulanti. qui precedit oratio uniuersalis seu indefinita: ut qui ponit aliquod nomen collectivum sine signo uniuersali ut grex. homo. et si in petitione hereditatis: et tunc si oratio uniuersalis erat resoluta in solutionem particulari: ut promittis mihi hominem. et isto casu promittendo parte hominis in genere sicut precedit interrogatio valet stipulatio: quia non inducitur diversitas obligationis: ut l. pxi. §. si tamen hominem. et ibi dicitur. Aut promitto parte certi hominis ut scilicet qui precedit interrogatio de homine in genere et stipulatio non valet quia inducitur diversitas obligationis: ut l. inter stipulante. §. si stipulante j. e. iuncta. l. si cum his. §. si. §. de condi. inde. et j. e. l. proxi. §. ij. Si vero precedit interrogatio uniuersalis que requirit uniuersalem solutionem: ut promittis gregem vel promittis nauem. tunc isto casu subdistingue. aut responsio continet partem quotam ut dimidiam vel tertiam partem in diuiso et valet: et non inducitur diversitas obligationis. §. si stipulanti. Si vero continet partem in diuiso ut illa tabula istius nauis vel illam ouem albam et non valet: quia alia res est: ut l. in si. cum se. §. de rei uer. et l. nauem. §. de euict. Si vero precedit interrogatio in diuiso ut scilicet et sequitur responsio partis et valet: ut l. si stipulanti j. de solu. et hoc §. si stipulanti. Tertio casu quando sequitur responsio que continet eandem rem cum adiectione alteri rei vel contra. et tunc aut adicitur alia res copulatiue et valet: ut hoc §. sed et si mihi paphilum. et l. inter stipulantiem. §. si stipulante. j. e. Aut alternative: et tunc aut iter species et non valet: ut l. inter stipulantiem. §. si stipulante. in primo casu aut inter quantitates et valet: ut d. §. si stipulante. ij. rursus. quod dicitur ut dixi. §. pxi. verum quod dixi non valere intellige nisi diversitas illico coplacuerit: ut in §. cum adicit. potes dicere quoniam diversitas inter responsionem et in interrogatione inducit diversitatem in re vel qualitate obligationis vitiat stipulatio. et ad hec dicta restringuntur omnia predicta membra.

Ex l. sequenti.

¶ Si papa legato concedat ut possit legitimare spurios: inter incestuosos: an possit utrumque legitimare et quando sub simplicibus contineatur mixtum.

Stipulationum. Glo. continuat le gem et si bene ad uertis continuatione. glo. diuidit legem precedentem. C. op. et uidetur quod stipulatio consistat in uerborum expressione: ut l. i. j. e. r. §. in prin. non in dando. So. dicit in dando. i. in promissione dandi. C. Secundo op. et uidetur

quod ista diuisio non sit perfecta. quia quedam est stipulatio que consistit in dando et faciendo: ut l. cum seruus. §. de condi. et de. Glo. sol. sic. no. quod sub simplicibus comprehenditur mixta. et ita habet. insti. de actio. §. oium. et pro hoc. §. de libe. et posthu. l. si. ita. et de here. insti. l. si ita. §. i. et l. clemens. Et illud inducebatur ad. q. disputata bononi. papa concessit legato ut possit legitimare spurios. Item incestuosos. modo quidam erat spurius et incestuosus an possit legitimare: et uidetur quod non: quia mixtum est species per se: ut l. adeo. §. cum quis. de acquirere. re. do. Sylla non facit quia ibi mutatur rei substantia hic non sed remanet. sed si sunt qualitates plures sub uno allegat quod dicitur considerari potest: ut l. generaliter. j. de fideiussor. ita hic inspicimus incestum: quia semper mihi sanguineus fuit: ex tpe vero fuit matrimonium ideo incestuosus dicitur. istud est nihil dicere quia hic sunt qualitates mixte que possunt simul esse. secus in l. generaliter: ut l. si adulterium cum incestu. j. de adul. Item allegatur l. seruus. §. si alij. §. de leg. iij. sed nihil facit determinari potest per iura. §. alle. f. per. d. l. si ita. de libe. et posthu. ubi dicitur quod si iuris rigore sub simplicibus non continetur mixtum sed ex benignitate sic: ut ibi. cum ergo questio nostra loquatur in beneficiis fiat largissima interpretatio: ut l. ff. de pxi. prin. Item sub simplicibus continetur mixta cum euitande contrarietatis ut hic. Item ubi lex hoc exprimeret: ut in §. oium. et sic extra hos casus dispositio facta de spurio et incestuoso separatim non porrigitur ad casum in quo esset simul incestuosus et spurius ut j. de adul. l. vim passam. §. prescriptio. ubi est casus. facit l. tutores. §. de his qui. ut indig. C. op. quod non sit bona diuisio: quia quedam est stipulatio in non faciendo: ut j. §. ite si in facto. sol. ut in glo. C. Extra gl. op. quod illa diuisio non sit bona cum obligatio dandi contineatur sub appellatione faciendi: ut l. in facto. §. de condi. et dem. so. ibi ponitur obligatio facti large et largissime: hic stricte.

Ex §. sequenti.

¶ An qui stipulatur viam uel aliquam seruitutem stipuletur ius uel factum: ibi. Quero. Et an obligatio generis uel alternatiua partis solutione faciat obligationem esse in presenti uel non: ibi. Reassumo. Et in obligatione generis quid sit in obligatione: ibi. Sed quero.

Et earum omnium. Item §. et notandum mul tum. primo loquitur in stipulatione que continet diuiduum in natura et effectu. secundo de stipulatione que continet indiuiduum simpliciter. tertio de ea que continet diuiduum natura sed indiuiduum effectu. secunda ibi. quedam non recipiunt. tertia ibi. quedam partis. Et breuiter hoc intendit. si stipulatio dandi est diuidua natura et effectu. sed stipulatio seruitutis est simpliciter indiuidua. sed stipulatio generis et alternatiua est diuidua natura et indiuidua effectu. h. d. Dicitur hic et eaz. oium etc. inuit quod stipulatio facti possit esse diuidua: quia supra posuit de stipulatione que consistit in faciendo. et hic dicitur et earum etc. Contra. j. e. l. stipulationes non diuiduntur. So. dicitur glo. illud regulare. sed quicquid factum est diuiduum: ut in §. cato. et in §. operari. Item in stipulatione usufructus. sed ista sunt specialia. ita sentit glo. prima huius. §. et alia glo. posita super uerbo via. Item op. inuit glo. quod stipulatio usufructus sit stipulatio facti. Contra. §. de usufruc. l. i. ubi uidetur iuris. glo. bene dicit quia usufructus est iuris: tamen tenet pati quod est facti: ut l. ubi aut. §. qui id quod. j. e. r. j. dicitur. Item op. glo. inuit. §. quod stipulatio operari diuiditur. C. Sed contra hoc op. de l. libertus. §. i. §. de op. le. et l. stipulationes non diuiduntur §. i. So. glo. quod uolente stipulatore diuidit. hoc non est uerum per l. stipulationes non diuiduntur. j. e. ideoque dat aliam solutionem: quia ibi quoniam duobus debentur opere: hic quoniam uni. Glo. non bene soluit: quia opera de se est indiuidua ut l. iij. de. ope. liber. tangitur in l. i. stipulationibus. §. operari. Quid dicemus. dico quod imo potest diuidi: ut d. §. operari. et l. libertus. §. i. superius alle. Si uero uis diuidere unam operam: et tunc non potes nisi deue-

¶ Cxxvi. de narios. AD DE secundus Bal. in. c. bone el primo de electio. ut hic refert alex. quod si sunt duo testes et unus dicat de tribus solidis alij de xxxvi. denariis quod sunt singulares et idem uoluit ant. de bu. et abb. in. c. m. hil de v. sig. tu ad quod idem uult bal. co. si. c. cclxxviij. li. primo incipiente i christi nomine in causa ista b. C. Ad q. 3. ADDE an sub simplici bus contineatur casus mixtus. d. ant. l. probemio decretalium. ro. consilio c. cxxiij. ubi ponit quod si te statuto quod debitor possit capi ad instantiam creditoris si constat per instrumentum: et creditor producat instrumentum eius rene noie imperatoris et debitor ignorans defectum instrumenti constitatur debitor: quod ista constitutio sua et instrumentum si non poterit capi. et an sub simplicibus contineatur casus mixtus uide. de. de ancha. co. si. c. cclxxvi ubi si mulier est prohibita contra here an possit mortis causa donare.

dicam. Sed quero in obligatione generis quid est in obligatione una est glo. de leg. ij. l. meuius. §. duobus. super ver. hois enim etc. que dicit q in obligatione generis nullus est in obligatione: sed oēs in solutione. idē no. in. l. cū bis. §. si. de cōdi. inde. Istud nihil est dicere per. l. cū incertus. de leg. i. quia si nullus ē in obligatiōe per solutionē eius qd nō est in obligatione non tollitur obligatio. et hic vult q tollat obligatio: ut. l. et per iusu. ran. §. si is qui hominē. j. de acceptil. Quidam hoc volentes sustinere dicunt q ipsum genus est in obligatiōe nō aliqd in diuiduū p se. Sed illud est trussa: qa genus per se sumptū est quedā imaginatio que nō est in cōmercio nostro ergo nō est in obligatiōe: vt in prin. institu. de inuti. stipu. Ja. de are. voluit dicere q quilibet est in obligatione sub pditione si soluat: vt. §. qui et a qui. l. iij. S; istud ē trussa: quia si nullus ē in obligatiōe nisi cōditionaliter ante cōditionē nō posset agere: vt. l. cedere. de ver. sig. Preterea si dederet legatarius nō trāsmitteret ptra. l. heres. §. si incerto. §. famil. her. Quid dicemus. dico q glo. i. l. meuius. §. duobus. ver. hois. i. si. magne glo. dicit verū: qa nullus est in obligatiōe certus et determinatus: sed determinādus p solutionē. et ille q soluetur ab initio fingit fuisse in obligatiōe. est ergo obligatus de presenti ad dādū vnū. sed ille vnus an sit hic vel ille pcedet ex futuro euentu. et hoc vult dicere illa gl. l. cum incertus. de leg. i. et l. iij. §. qui et a qui. qa non est cōditio pprie q suspēdit pprie obligatiōē sed h; spēm pditionis: quia in. l. iij. §. qui et a qui. ē dicitio quodāmodo q est no. improprietatis: vt. l. si me i vacuā. §. de acq. pos. hoc nō debet intelligi in. l. pamphilo. et l. si hoiem. de op. lega. aliter si esset cōditio pprie h; tacita suspēdet obligatiōē sicut expressa: vt. l. itē quia. §. de pac. et glo. ibi. et ideo nō potest agere.

Ex §. sequenti.

Si casu h' §. vn' cōfēsit i soluēdo hoiez alij diffētiūt an possint cogi: ibi. Gl. qrit. Et an si i stipulatōe gñris v' alternatia si dēdat pmissor plurib' h'rdib' fūctis q nō cōcordāt qd iuris: ibi. S; qro. Et an cū gl; h'rdū h; actionē insolidū si vnus egit et obtinuit an poterit uti anteq' alij agāt vide in fi.

Ex his igitur stipulationi

bus. In obligatione diuidua natura sed indiuidua effectū: si sunt plures promissoris heredes quilibet tenetur pro parte. sed partis ptestatio liberationē non prebet sed in obligatione indiuidua oimoda heredes promissoris tenentur insolidū. et heredibus stipulatoris insolidū actio cōperit. h. d. Diuidit in tres ptes. primo ponit vnā illationē vsq; ibi. et ideo. secūdo ponit aliā vsq; ibi. ex quo. tertio ponit aliā vsq; ad. §. si tñ. Itē p'ia sub diuidit in duas. f. dictū et rationē. secūda i duas. f. dictū et determinationē qōnis circa illud. tertia in duas. f. dictum et rñsionē tacite obiectōis. Partes patēt. Examinemus istas illatōes per p'iculas. In prima dicit q ex psona heredis nō mutat etc. Cōtra. §. de re iudi. l. nō tm. glo. soluit nō mutat cōditio obligatiōis sed p'denatio moderatur. dicit Pe. nō d; mutari: ver; est ad cōmodū alterius. sed ad cōmodū creditoris sic. glo. dicit melius q' Pe. qa ibi erat ex p'iuilegio p'sone iō est q' mutatur qa p'sonale: vt. l. qa p'sonale. §. so. ma. sed qualitas obligatiōis nō mutat. Cōp. de. l. si legatari'. §. de leg. j. So. glo. hic passiuē. ibi actiue. et vult dicere q ex psona heredis pmissoris nō mutat: sed ex psona actoris mutatur. Sed ista so. nō videt vera per illationē in tex. primo facti: quia idē est in heredib' pmissoris et heredib' stipulatoris. In p'ario so. glo. q' ibi in diuiduis hic in diuiduis. Dy. nō videt tenere istā so. et dicit q' ibi aliter p'is nō interest imo sibi pdest. hic p'is interest et nihil sibi pdest. Pe. dat aliam so. p'ditio nō mutat respectu rei que est in obligatiōe vt hic. sed alio modo bene recipit mutationē: quia obligatio inter heredes diuiditur. Et Ly. refert verba Pe. in. l. iij. C. de nego. gest. et

hoc tenet Ja. de are. hic. et dicit cōditio obligatiōis. i. vtilitas rei que est in obligatiōe. Dēs sol. sunt bone et so. glo. bona: quia aliud i diuiduis aliud in indiuiduis. et que est ratio istius quod dicit Dy. qa in diuiduis non noceret stipulatori: in indiuiduis sic. declarat p' solutiōnē Pe. et Ja. Cōp. de. l. eadē. §. si. Sol. vt ibi videbitis: qa ibi quādo deuenit ad extimatiōē partis. als se cus. Cōp. de declaratione huius. l. formo vnū p'ariuz et op. §. e. ver. et hay. vbi dicit q' quādo decē sunt in obligatione partis p'statio liberat heredē sed defunctū nō liberat. et sic loquit. l. tutor. §. lucius. §. de vsur. Quidaz huius timore dicunt cōcedo oppositum q' nō liberatur prestando partē. pe. tenet p'tra hoc in. l. iij. de nego. gest. C. et dicit q' ibi est casus p'igēdo. l. heredes. §. an ea. §. famil. her. inducendo hoc modo. ea que sunt ex necessitate veniunt in actione famil. her. et ea que sunt ex voluntate veniunt in actione nego. gest. sed in. d. l. iij. heres vnus soluēdo totū habet actionē nego. gest. ergo nō tenebatur soluere. sed casus ē melior in. l. si testamēto. §. j. j. de fideiuf. Rñ. ad. l. istam q' hic loquit in obligatiōe que est indiuidua effectū: ibi vero diuidua oīno. et ē ratio: quia hic si ēt liberatus et mutaret hic fieret solutiō in alio q' tenebatur defunctus: quia vnus soluit partē vnus rei et alter alterius: et sic cōtingeret mutatio respectu rei qd defunctus nō potuit. secus quando est diuidua: vt quātitas: quia illā prestāt plures heredes q' defunctus prestasset. nec cōtingit mutatio respectu rei: ut quia id defunctus debuit. sed illud videt cōtra. l. stipulationū. §. si. j. e. Hic debes scire q' obligatiōes personales diuidunt p. l. xij. tabu. ut. l. ea q. C. famil. her. et l. j. C. si cer. pe. vñ si teneris ad centū et heres duos h'edes vnusq; tenet ad quinquaginta. Itē illō qd est i cōditione in persona heredū nō diuidit ut. l. cui fundus. in. fi. §. de cōdi. et demon. sed illud qd erat in obligatiōe respectu stipulationis penalīs est in cōditione. Cū ergo cōditio nō diuidat inter heredes pena cōmittit pro solido nisi solidū soluat. sed quantū ad ipsum principale debitū solutiō partis liberaret pro parte: ut plene videmus. j. §. cato. Glo. querit qd si vnus cōfēsit in soluendo hominē alij diffētiūt. Gl. dicit q' stat dicto maioris partis. Sed illud nō est ver; tunc enim stat dicto maioris partis quādo sunt cōia pluribus ut inueneris. secus si pluribus ut singulis: ut in casu. l. maiorē. §. de pac. Tangit Dy. in. c. qd omnes. extra de regu. iur. li. vi. et l. qd maior. j. ad munic. l. si autē plures. de aqua plu. ar. et ibi de hoc dicam. Trāsit glo. ad aliā so. et aliaz glo. habetis in. l. in executione. §. pe. in. fi. mag. glo. j. e. ti. ubi ponit duas sol. que est ergo uerior. Aldra. dicit q' ista est vera. illa non. Rai. concor. videbat illas glo. hoc modo. Quādoq; maior pars cōtradicit minori: et tunc loquitur ista glo. quādoq; sunt in pari numero. et tunc cogere cōsentire officio iudicis: ut in. l. cōtra. S; nescio quo iure istud probet. dicit q' primo debet considerari qualiter subueniat ipsi creditori cōtra heredes. secundo qualiter cōsultatur heredibus inuicē. Cōtra primū dicit q' si quidē ante sententiā constat iudici heredes debitoris dissentire potest eos iudex cōdēnare i pecuniā ad petitionē creditoris: ut no. §. proxi. §. in glo. mag. Item facit qd no. §. de ac. emp. l. j. in prin. Item si iam facta esset cōdemnatio ad ipsuz hominē et heredes dissentirent posset fieri executio in extimatiōe eadē ratione: ut. j. statim videbitis in ver. sed quo casu. ar. eius qd no. j. e. l. cum qui certarū. §. j. et l. si seruū. §. si. Item posset petere actor ut iudex cogeret eos ad cōcordiam quia quotiēs plures dissentiūt ad p'iuiciū tertij possunt cogi ad cōcordiam per iudicē. ut. l. huiusmodi. §. si. de le. j. Cōtra s'm dicit primo q' nō est vera ista opi. q' stetur dicto maioris partis ut dixi. Item nō est veruz q' vnus coheredū possit petere q' per iudicē cogat cōsentire: quia quādo plures dissentiūt ad ipsorū incōmodum cessat officiu iudicis. vt. l. quotiēs. de vsufr. et de ser. rusti. predi. l. itinere. l; glo. ibi aliter sentiat. Sed si

a Officiū iudicis.

ADDE. §. ag. et bal. ut refert et seqf alexā. q' hoc fallit nisi iudex videat iminere p'iculū scādali quia tūc pōt eos cōpelle-re ad cōcordiam. arg. l. eq'stimū. §. d. usufruc. et l. p'gruit. §. de offi. p'f. et etiā dicit an ge. q' si res de qua cōtēdit non pōt cōmode diuidi per partes et in usu rei ptes sunt discordes tē recurrēd' sit ad remediū diuisionum diuidendo i ter ptes usū alterius tpi. b'. alle. l. lucio de aqua quot. et est. et p' hoc etiā dicit q' si plures habēt iurisdictionē i castro et discordant in usu iurisdictionis cōpelandi sunt diuidere usuz p' tpa. al. no. dictuz Inn. in. c. p'udentiā de off. de leg. in glo. q' incipit nob. Alexā. addit gl. xvj. q. iij. c. licet q' dicit abb. rep'utare no. i terminis istis i c. si. de re iudi. tu ēt ad. de q' bal. cōsilio. cxxvij. li. iij. dicit q' valet arbitramētū latum ex arupto. cū iudex videt partes ad arma paratas. Qualiter autem plures fratres habentes iurisdictionē illa uti debeāt vide bart. confi. cxxxviii.

adhuc nullus coheredū est passus dānum sed timere pati possent petere ut sorte dirimat. ar. l. si. in prin. C. cōmunia deleg. 7 qd no. i. l. in executione. §. si. in gl. mag. Si vero alter passus sit iam dānum tunc recuperat a coherede iudicio famil. her. ut hac glo. 7 est tex. hic i. h. sed quo casu. Sed quero in stipulatione generis vel alternatiua si decedat stipulator pluribus heredib' relictis 7 nō cōcordant qd iuris? Rñ. si electio erat stipulatoris habes casuz in l. heredes. §. si iūcto. s. fa. her. Si vero erat electio pmissoris tūc res est expedita: quia pōt offerre qd vult. Tamē si vni heredū vellet dare partē in vno homine alij partē in alio nō ptingeret liberatio: ut j. de solu. l. qui hominē. §. j. vñ solutione facta pro parte vni ei' respectu actio eēt in pendēti donec alteri solua tur. sicut. s. dixi in heredib' pmissoris: qa iste recepit totū qd sibi dberur. C. Venio ad ver. 7 ideo. Op. q. im possibile sit vnū ex heredibus insolidū prestare seruitutem: ut. l. pro parte. s. de ser. qd tū dicitur hic sed quo casu 7c. So. iste ver. pōt referri ad primā illationē. s. de obligatione generis: ut tangit hic in glo. 7 fm hoc hēs hic casum q. vnus ex heredib' de necessitate in obligatione generis hz soluere totū. qd pz: quia pōt repetere p actionē fa. her. ut. l. heredes. §. si vnus. s. fa. her. nam licet actio 7 cōdēnatio fiat pro parte: tū perfecte nō liberat soluēdo partē. puto tū q. creditor nō cogat alias recipere partē nisi alij heredes cōsentiant i alijs partibus eiusdē hoīs: ut. l. in executione. §. pro pte. j. eo. 7 hic: qa si creditor reciperet partē cogere 7 heres qui solueret spōte ageret neg. ges. 7 cessaret iudiciū fami. her. Illud aut qd. s. pri. §. fuit dictum pro parte soluta ab herede actio eēt in pendēti: est verū in spōte recipiēte. Alio modo legif hic ver. q. referat ad hūc casum qñ est indiuiduū natura 7 effectū: ut in prima pte glo. 7 tūc ad contraria rñdeo q. nō cōstituit seruitutē insolidū sed soluit extimationē insolidū. C. Sicut op. quando deuenit ad estimationē nō tenet nisi pro parte. ergo solūēs soliduz nō soluit ex necessitate: qd tex. inuit dū dicit fa. her. Rñ. deo quādoqz actū est cōtra vnū ex heredib' ad seruitutem insolidū 7 est cōdēnatus tūc in executione quia nō pōt cōstituere seruitutē nō liberatur nisi soluat extimationē totius: ita loquitur hic. quādoqz ab ipso initio format actio ad interesse tunc dat pro hereditaria portione: ut. j. e. l. stipulationes nō diuidi. Et predicta vera in heredib' pmissoris. sed si vnus ex heredib' stipulatoris ageret ad vnā insolidū 7 deueniret ad executionem sup interesse nō prestaret nisi pars: ut. l. heredes. §. an ea. fami. her. Ratio: quia nō eēt equū: ut haberet plus debito. sed in precedēti casu stipulator cōsequit totum qd sibi dber ab illo vno 7 ille repetit a coheredib'. Nūc veniamus ad ver. ex quo dicitur hic q. plures heredes stipulatoris 7c. C. Op. de. l. heredes. §. an ea. s. fami. her. sol. ut in glo. C. Alterius op. de. l. pro parte. s. de serui. So. quādo fundus vadit ad successorē pro parte stipulatio extinguit 7c. ut in glo. C. Alterius op. de. l. si vn' in fi. s. de serui. rusti. predi. certe fm vnā lec. concor. fm aliā discordat. dic 7 sol. ut ibi. Extra glo. i hoc ver. q. ro si sunt plures heredes stipulatoris qlibet hz actionem insolidū: 7 plures heredes pmissoris in obligatōe indiuidua tenentur isolidū an sint correi. 7 L. i. au. hoc ita C. de duo. re. dicit q. nō: quia ex natura rei dicuntur insolidū obligati. 7 glo. videt in. §. si tū homines. 7 tex. s. de euic. l. rē hereditaria. 7 dicam. j. de duo. re. l. j. vel in. l. re os. §. cum in tabulis. C. Venio ad ver. sed quidā. 7 q. ro qualiterqz intelligi. 7 glo. ponit duos intellectus. 7 hz vnū intellectu sit vna obiectio 7 est rñso tacita nō expressa. 7 fm istā pone casum sic. videt q. ista stipulatio vitiet qa deuenit ad eū casuz a quo incipere nō pōt: ut cū per singulos nō potest seruitus acqri. 7 hoc qdam iuriscōsulti cōcesserunt 7 male. vñ auctor legis respōdit difficile est q. seruitus cōstituatur pluribus: qa oportet oēs consentire: alias nō valet: ut. l. cum rescriptū. cōia predi. cum si. no. hic in glo. sed difficultas prestationis nō vitiat obli

gationē: quia pro hoc nō deuenit ad eū casuz a quo nō potuit incipere: potuit. n. l. cū difficultate. C. Secundo modo legif. op. 7 videt q. hec stipulatio vitiet qa re nō pōt dare eandē seruitutē plurib' insolidum: 7 sic stipulatio vitiet tanq. cōtinens ipso possibile: qd quidā cōcesserūt. sed iuriscōsultus auctor. l. dicit q. illud ē difficile reo si cut dare mille marcas ei qui nō hz sed difficultas nō vitiat obligationē. 7 ista fuit lec. Jo. que colligit ex glo. mag. hic posita. tu tene primā pro vera 7 bona. 7 precedens nō est vera qa pluribus pōt serui' insolidū cōstitui: ut. l. lucio. s. de aqua quoti. 7 est. 7 l. via. s. de serui. ru. predi. 7 sic nō est difficile. C. Venio ad vnā. q. gl. qlibet heredū habet actionē insolidū. vnus egit 7 obtinuit an poterit uti anteq. alij agāt. Quidā q. sic. io. q. nō. vide istā gl. q. istaz opi. ē vera. 7 istud ē difficile 7 p. glo. nō pōt haberi intellectus. Et videt q. prima opi. est vera cū in cōfessoria vni' victoria pfit alteri: ut. l. loci corp. §. si fundus. s. si ser. ven. Sz illud in seruitute constituta secus in seruitute cōstitutēda. 7 iō l. vn' egerit 7 obtinuerit sibi pro parte nō pōt cōstitui: ideo nō pōt ipse nec alius uti quod sibi nō possit cōstitui. est casus in. l. pro pte. s. s. serui. C. Quid dicemus. Ista gl. dz intelligi hoc modo. siquidē heredes sunt i discordia eis nō pōt cōstitui sinitus: ut. i. l. itinere. 7 ibi no. s. de ser. ru. pre. 7 null' poterit uti cū nō possit cōstitui. 7 sic loquitur opi. Jo. sed si ille qui dz seruitutē vni vellet cōstituere pro parte nō pōt cōstituere. tū ille cui est sic constituta non poterit p. h. beri quin utat: ut. l. per fundū. s. de ser. ru. pre. 7 ita loquitur opi. alioz. Donec econuerso ad glo. q. vnus succubuit. certe nō nocet alteri: ut. l. si de cōmuni. s. si ser. vñ. 7 no. in. d. §. si fundus. 7 alteri accreuit: ut. s. cōi. pre. l. propriū. 7 p. inde est ac si nō sit ille qui succubuit.

Si tamen hominem. Iste. §. le. gif in glo.

duob' modis. 7 tertio fm Pe. 7 melius. 7 fm suam lec. h. d. Per sniam 7 acceptilationē vnus ex heredib' pmissoris qui tenebat in genere potest liberari. C. Op. s. e. l. §. j. 7 §. ex his: ubi vno ex pluribus heredib' soluēte nō cōtingit liberatio obligatōis ppter qd glo. dat duas lec. Vna est q. loquit in hoīe certo in obligationē deducto: ibi i genere. 7 illa ē in se vera p. l. si ita stipulatus j. de sol. 7 eam 7c. Op. 7 glo. s. e. l. §. i. i glo. mag. hz nullū dubiū poneret. Alio modo legif 7 loquit i obligatione generis q. interim sit in pendēti. hz ista ē ptra tex. ibi ps dūtaxat 7c. Preterea ista lec. nō est bona p dictionē fit tū. que ē aduersatiua supiorib'. vñ glo. dicit q. hic fuit solutū stipulatori nolēti: ut no. s. e. l. §. j. Istud non est verū: qa. §. j. dz intelligi stipulatore volēte: qa inuit nō potest cogi accipere ptes: ut. s. proxi. §. dixi. Quid ergo dicemus. Dic fm Pe. q. i obligatione generis nō contingit liberatio p solutionē sed p acceptilationē 7 sniaz contingit pro pte. Et rō est que ponit in. l. in executione. §. pro pte. j. e. 7 est rō. ne alius heres possit soluere ptes in alio hoīe. qd est absurdū. ptes enim hēret i diuersis hominib'. sed i snia 7 acceptilatione hec cessat iniquitas: qa vnā partē tantūmodo dz hēre. 7 p hoc hēs itellectū. l. g. hoīez. j. de acceptil. 7 fm hoc expone hic egero 7 succubero. l. gl. aliter dicat 7 nō bene. Sz ista rōne attēta dicas semp pro pte liberationē posse cōtingere vbi nō deuenit ad illā iniquitatē. Op. de. l. si ex plurib'. i. rñso. j. de acceptil. gl. q. ē hic dat duas sol. 7 qlibet ē bona. Vna q. ibi sunt duo rei. hic nō. 7 hz hoc dixi vobis. s. pri. q. idē est in re indiuidua i obligationē deducta 7 nō sunt duo rei. 7 tene mēti hāc gl. Querit glo. qd si acceptilatio fiat de vna specie i obligatōe generis. Dicit q. cōtingit liberatio: ut. l. 7 p iusurādū. j. s. acceptil. §. si is q. hoīez. sed secus i pactis: ut. l. si vnus. §. sed si generaliter. s. de pac. dic ut ibi: 7. d. §. si is qui hominē.

Ex. §. sequenti.

C. Si florētinus hz rep. salias cōtra aliquē pisanuz 7 alius pisan' vadat florētina 7 excuriat an ille excussus possit agere cōtra illū cui' occasiōe rep. salie fuerūt concessa.

Item si in facto. Vidistis supra de ob-
 ligatiōib' iuris et etiā
 aliq̄liter facti. nūc ponit de obligatiōe facti mere: et vsq̄
 ad. §. cato hoc itē dicit. vno ex heredib' pmissoris cōtra
 faciēte oēs tenet pro hereditaria portōe. s; si vni ex he-
 redib' stipulatoris ptrafiat pro pte sua tm̄ stipulatio cō-
 mittit ad interesse. ad penā vero cōmittit isolidū l; alij
 agētes exceptōe doli repellat. b. d. p̄rio loq̄ q̄ vn' ex
 heredib' pmissoris cōtrauenit. sc̄do q̄ vctū ē ptra vnū
 ex heredib' stipulatoris. tertio distinctionē ponit. quar-
 to rōnez sue distinctionis assignat. quito extēdit ad aliā
 obligatiōē. sc̄da ibi: ptra aut. tertia ibi: nā si penā. quar-
 ta ibi: l. idē. §. sed hec d̄ria. quinta in. l. eadem. in prin.
Cato. q; i stipulationib' facti vno ex heredib' pmissor-
 ris cōtrafaciēte cōmittit pena isolidū. Itē no. q; vno ex
 heredib' stipulatoris et. §. p. j. e. §. cato. r̄idet glo. hic
 i factis idiuuiduis loq̄. §. cato loq̄ in factis diuiduis. et
 istud cōtrariū rāgit hic gl. mag. hic posita. **Cato.** §. e.
 l. ver. ex quo qdē. vbi qlibet heres stipulatoris h; actio
 nē isolidū. Sol. q̄n agit ad ipsuz factū idiuuidū qlibet
 heres agit isolidū: vt i ver. ex quo qdē. secus q̄n deueni-
 tur ad interesse q̄ tūc pro pte agit: vt hic. **Cato.** si vn'
 ex heredib' vadit ad rē cōez vadit noie oīuz et pro oīuz
 utilitate: q̄a nulla est p̄ricula q̄ nō sit cōis: ut. l. meu'. §.
 duob'. §. d. leg. ij. ergo coheredū interest: vt. j. e. l. si stipu-
 latus fuero p te. et sic possunt agere. Sol. itelligo q; ibi
 ibat coheres ad fundū suū p̄p̄riū q; sibi in diuisione ob-
 uenerat vel ad p̄tē suā pro indiuiso. alias si iret ad cōez
 pro indiuiso cū iret noie oīuz oēs vident p̄hibiti: ut. d.
 l. si stipulatus. **Cato.** in stipulationib' penalib' nō cōfi-
 deraf interesse: ut. l. stipulatio ista. §. alteri. j. e. glo. q; est
 hic dicit de stricto iure nō inspicimus s; de eq̄tate sic. et vi-
 de glo. in. l. idē iuris: q; incipit i stricto. et fm̄ glo. istaz. §.
 alteri. videt imponere. l. verbis et nō rebus: q̄a de eq̄-
 tate pena ip̄posita nō valet. Dicit **De.** q; q̄nq; solet ap-
 poni pena in stipu. de cuius natura venit interesse et tunc
 si nō interest nō agit: ut hic. q̄nq; apponit pena rōne cō-
 tēptus vbi interesse nō venit: et tūc nō inspicit an interest:
 vt i. §. alteri. S; ista so. videt ptra casuz. l. vl. j. de preto.
 stipu. dicit ipsi nos r̄idemus et fatemur q; nō v; pbare
 quantū interest sed qd aliquid interest h; pbare sed illud
 nō est v;: q̄a sine aliqua p̄batione cōmittit pena. **De.**
 pbat in cōpromisso venit interesse: ut. l. diez p̄ferre. §. fi.
 §. de arbi. Sed video q; si in cōpromissis pena ē appo-
 sita nō inspicimus an interest: ut. l. cū penā. §. de arbi. er-
 go illud dictū nō est bonū. **Qualiter dicemus.** Dicit
 ipse aut offendit directo ille cui est pmissus: et tūc nō in-
 spicimus interesse si offendit alius nō ille cui principa-
 liter est pmissus. et tūc inspicimus an interest: ut hic. et hāc
 solu. dat ipse hic et in. §. alteri. sed fm̄ illud dictū **De.** iā
 sequeret q; heres hic nō offensus hēret pbare sua inter-
 esse. als nō posset agere qd est cōtra istū tex. ubi nō inspi-
 cit an interest. Itē est cōtra. l. h. j. de p̄to. stip. S; si **De.**
 voluit hoc intelligere: vt dicā bene dixit. **Hic** q; si offen-
 dit ille cui principaliter est pmissus siue ille q; ei' psonaz
 representat stipulatio cōmittit: nec inspicimus an interest:
 vt. l. stipulatio ista. j. e. §. alteri. insti. de inuti. stip. Sed si
 offendit alter q; cui principaliter est pmissus vel alius q;
 psonā eius nō representat tūc inspicit an interest stipulato-
 ris vel heredis ei' qui eius psonā rep̄ntat: ut hic. et glo.
 est in. d. l. cū penā: cōiuncta. l. aduersus. §. de arb. et qua
 si est casus hic nā heres rep̄ntat psonā defuncti in totū
 si est heres vniuersalis: ut. l. hereditas. §. de acq. re. do.
 S; heres p̄cularis pro pte qua ē heres rep̄ntat psonā
 defuncti in alia pte ē extraneus: ut. l. cū a matre. C. d̄ rei
 ven. et no. in. l. i. in gl. mag. in. §. h. j. de p̄to. stipu. modo
 hic heres offensus et p̄bitus pro pte sua agit et cōmit-
 tit stipulatio cū effectu l; sua nō interest: ut. l. cū penā: cō-
 iuncta. l. aduersus. §. de arbi. sed pro pte alioz q; repre-
 sentat psonam defuncti cōmittit nō tm̄ effectualiter: q̄a
 ob. exceptio cū sint q̄tum ad illā p̄tē extranei vñ offen-

siōe facta alteri nō p̄nt agere: ut. d. l. aduersus. **Cato.**
 ro in obligatiōe facti qd est an factū an interesse: et hoc di-
 cā in. l. stipulationes nō diuiduntur: vbi. q. istā examino.
 et vide istā glo. q; incipit seq̄ de istis et. Et tene mēti istū
 §. q̄a est multū no. ad infra pacis. p̄mitto p me et meos
 heredes nō offendere te et tuos heredes. qd si offendit
 vnus ex heredibus stipulatoris vel pmissoris. hic **Ja.** d̄
 are. tangit hoc et dices plene in. §. cato. Itē d̄ns **Ja.** de
 are. inducit ad aliā. q. quidā florētinus h; rep̄salias cō-
 tra pisanū occasiōe cuiusdā delicti cōmissi p vnū pisanū
 modo quidā alius pisanus iuit florētia: ille q; h; rep̄sa-
 lias excussit istum: iste pisanus reuersus vult repetere ab
 isto cuius occasiōe date sūt rep̄salie an possit. et videt q;
 sic' p istū. §. et p. l. si vero. §. cū aut. §. de his q; deie. vel
 essu. et. l. l; §. si. §. nau. cau. sta. et. l. nā et seruus. §. de neg.
 ges. nō determinādo dico sed allegando alibi forte di-
 cemus.

Ex. §. sequenti.

Indiuuidū quot modis accipiat quo ad presentē ma-
 teriā: ibi. **So.** Et qualiter q; teneat ad ipsuz idiuuidū:
 ibi: **Et.** q̄liter aduersus quos pena seu interesse cōmit-
 taf si fiat cōtra obligatiōē facti idiuuidui: ibi. **Et** ergo.
Et qualiter et aduersus quos cōmittat interesse vel pena
 adiecta facto diuiduo vel dationi: ibi. **Et** ergo ista. **Et** si
 noie pene adiecte facto diuiduo p̄mittat aliqd indiu-
 duū si vnus heredū cōtraueniat an cōmittat cōtra oēs:
 ibi. **P̄rio.** **Et** si ille q; p̄misit sub pena iudicatū solui que
 stipulatio cōtinet clausulā de defendēdo decedat pluri-
 bus heredib' relictis quoz vn' defendat alii nō an cō-
 mittatur cōtra oēs: ibi. **Secūdo.** **Et** an q; p̄mittit excipe
 p̄mittat factū diuiduū v' indiuuidū: ibi. **Tertio.** **Et** an
 cū aliqs tenet mihi ad agēdū ptra aliquē vtr ū ista obli-
 gatio cōtineat diuiduū vel indiuuidū: ibi. **Quarto.** **Et**
 si q; p̄mittat apli' nō agere ea actōe q; cōtineat idiuuidū
 vel ratū haberi aliquid indiuuidū utriū ista stipulatio iu-
 dicabit diuidua: ibi. **Quinto.** **Et** an si q; stipulatus sit
 vsum alicuius fundi et decedat pluribus heredibus reli-
 ctis qlibet debeat habere totū vsuz: ibi. **Sexto.** **An** autē
 si q; faciat pacē cū aliquo suo inimico puta ticio et p̄mit-
 tar pro se suisq; heredibus nō offendere. d. ticio stipulā-
 ti pro se suisq; heredibus sub p̄ea mile. et deide dictus
 ticius moriat relictis pluribus heredibus quoz vnus
 fuit offensus: pena in totū p̄tineat ipsi offenso an pro-
 hereditaria portione: ibi. **Et** ad hoc. **Si** autē vnus he-
 redum pmissoris offendat an ceteri teneatur: ibi. **S; dices.**
Stāte et statuto q; qui occidit occidatur nisi ha-
 buerit pacē ab herede occisi si occisor habeat pacē cum
 vno heredū cū sint plures an sufficiat: ibi. **Ultimo.**

Cato. **Iste.** §. est difficilis in sua materia. in cu-
 ius repetitione tenebo ordinē consuetuz.
 primo cōtinuo hūc. §. ad precedentia fm̄ **De.** hoc mo-
 do. dictū est. in. l. ij. q; stipulationū quedaz sunt in dā-
 do: quedā in faciendo consistūt. de his que in dādo cō-
 sistunt dixi. §. e. l. ij. vsq; ad. §. item si in facto. l; ibi dixi
 rit de seruitu. que habēt in se aliquid facti: ut no. §. eo. l.
 ij. §. j. et ibi dixi. et ibi incipit dicere de his que in facien-
 do consistūt. et hoc p̄secutus est vsq; huc. verū quia ca-
 to circa hoc posuit vnū suuz dictū obscurum: ideo illud
 hic ponit et declarat bene iurisconsultus. **Secundo** iste
 §. diuiditur in quattuor partes. primo ponit dictum ca-
 tonis de cuius intellectu dubitabaf vsq; ibi. ab omni-
 bus. **In** secundo distinctio catonis declaratur vsq; ibi:
 differētie. **In** tertio differētie rōnem assignat vsq; ibi.
 sed videamus. **In** quarto reuocat in dubiū qd primo p
 constāti posuerat et decidit vsq; ad finē nostri. §. **Hanc**
 diuisionē ponit **De.** **Ja.** de are. et omnes l; diuersi
 mode loquātur. tertio pone summarū sic. **Pena** adie-
 cta facto indiuuiduo si contrafiat p vnū ex heredibus p-
 missoris pro parte hereditaria cōmittitur cōtra oēs. in
 facto vero diuiduo pro parte cōtrafaciētis tantūmodo
 sed aduersus ipsum cōmissorē isolidū. b. d. **Uenia-**

Uidetur
 q; sic.
 ADDE et li-
 mita s; bal.
 hic cuz quo
 transit pe. d̄
 ancha. hic et
 ang. m. l. nā
 et fuus. §. d̄
 nego. gest.
 et p̄sau. de
 ca. hic si iu-
 ste rep̄salie
 fuerunt con-
 cessē. alias se-
 cus per. l. si
 per impru-
 detiaz i p̄ri.
 §. de euic.

et tunc quilibet tenetur in solidum: sed non tanquam duo rei. ar. §. e. l. ij. d. §. ex bis. Aut in indiuiduo quo ad solutionem tamen. et tunc aut quilibet heres possidet pro portione hereditaria et sic tenetur: ut in. d. l. pro hereditariis. Aut unus possidet totum. et tunc aut est iudicium bonifidei et ille solus tenetur: ut. d. §. heres. Aut est iudicium stricti iuris: et tunc aut pro illa re restituenda posset competere rei vendicatio et ille solus tenetur: ut. l. si plures. §. de vi et vi ar. Aut non posset competere rei vendicatio: et tunc pro portionibus hereditariis: ut. d. l. si tibi habet. §. si fundus. Quarto op. hic dicitur quod ex facto unius pena committatur contra omnes. Contra. §. ad fil. l. si. §. de ope. no. nū. l. de pupillo. §. si plurius: ubi ille solus qui profecerit tenetur. So. l. ibi factum est indiuiduum tamen non descendebat ex causa hereditaria. nec ipsi ex eorum contractu tenebantur in solidum. vñ pena sui tenet auctores. hic vero obligatio descendebat ex causa hereditaria: vñ si vnus hereditum qui representat defuncti personam contrafaciat omnes tenentur. Quinto contra istud op. nā videtur quod et in obligationibus que descendunt ex causa hereditaria ille solus tenetur qui profecerit: ut. §. de po. l. in depositi. z. l. se. So. ibi loquitur in actioe bonifidei in qua officio iudicis conuenit ut ille solus teneatur qui delinquit. ar. §. como. l. iij. §. heres. et qd. §. dixi. hic vero stricti iuris. Fateor ergo quod si hec pena aliqua pateret actioe bonifidei forte informata ex pacto incōtinēti appposito quod ageret in solidum contra illum qui contrafecit. ar. predicto: iuriū. hanc. §. l. pr. Vel solue aliter videlicet quod hoc i factio indiuiduo oīo. f. quo ad obligationem et solutionem. ibi in factio indiuiduo quo ad solutionem tamen. vñ cū obligatio ipsa principalis diuidatur inter heredes merito vnus ex facto alterius non tenetur. Er utraqz so. puto verā. Sexto contra predicta op. et videtur quod in actione bonifidei: et in his que sunt indiuidua quo ad solutionem tamen dolo commisso quilibet in solidum tenetur tanquam duo rei: ut. §. commo. l. si vt certo. §. si duobus vehiculū. et de po. l. si duo. ver. quod si lance. et. e. ti. l. i. §. si apud duos: ubi equipantur tutoribus quos constat in solidum teneri. Sol. l. in intellectu dictorum iuriū sit magna difficultas et glo. intricate et male loquatur. d. §. si duobus: tamen omisissis supfluis pono quod credo verum. Dico ergo quod obligatio principalis ad rem restituendam quilibet contrahatur dixi. §. in pxi. distinctioe. et de tali non loquimur. sed obligatio que contrahitur rōne doli culpe vel negligētie adhibite ad interesse si quidē dolo committatur ab vno tamen ille solus tenetur vt dixi. §. pxi. contrario. Si ambo committant ambo tenentur in solidum: sic loquitur. §. si duobus. z. l. si duo. et. §. si apud duos: si bene inspicias. Aduerte ad rōnez. obligatio ad rem restituendam solū quo ad solutionem dicitur indiuidua: ut. §. dixi. sed obligatio que contrahitur rōne doli et culpe ex eo quod debet custodia et diligentia est indiuidua vtroque modo. non enim possunt adhibere custodiā in vna parte pro indiuiduo quoniam adhibeā in alia. nec possunt committere dolum in vna parte quoniam committatur in alia. est. n. indiuidua oīno. merito ergo plures debitores in hoc sunt quodammodo duo rei et quilibet tenetur in solidum: ut. d. §. si duobus. et no. quod tex. ibi dicit quodammodo: quod est no. improprietatis. non enim sunt proprie duo rei: quia tunc ex facto vnus omnes tenentur. ut. l. si. C. de duo. re. sed hic quilibet tenetur ad custodiā et ideo appellatur duo rei: sed tamen factum vnus soli non nocet alteri. sed si omnes delinquant omnes tenentur in solidum. dices tu quod ista sunt contra casus nostros. §. nam hic plures heredes ad factum quod est oīno indiuiduum tenetur quilibet in solidum. nec proprie sunt duo rei ut dixi. et tamen factum vnus licet non noceat alijs ut quilibet in solidum teneatur: tenetur tamen pro hereditaria portioe. sed in contrariis nullo modo tenentur. Possimus dicere quod ibi loquitur in actioe bonifidei ut. §. dixi. hic in stricti iuris que hinc cām hereditaria. et ideo siue ad penam siue ad interesse committatur ex facto vnus omnes tenentur l. p. iudicium fa. her. in effectu reuertitur ad eum qui commisit: ut. §. e. l. ij. §. itē si in factio. et fa. her. l. heredes. §. in illa. Et ergo liqueat ista materia qualiter et aduersus quos pena seu interesse committatur si fiat contra

obligationem facti indiuidui sic distingue. aut sunt plures debitores: aut sunt plures heredes vni debitoris. Primo casu. aut fuit actum quod quilibet teneretur in solidum: et tunc sunt duo rei et factum vnus facit committere penam et interesse aduersus omnes. ar. C. de duo. re. l. si. et de vsur. l. mora. §. si. aut non fuit actum. et tunc aut vnus facit contra et non alij: et solus ille tenetur in solidum et alijs non preiudicat: ut. d. l. i. §. si apud duos. in fi. §. ratio: quia non sunt proprie duo rei vt dixi. aut omnes fecerunt contra stipulationem et omnes tenentur in solidum quasi duo rei: vt in. §. si duobus vehiculū. z. l. si duo rei. ij. respōso. §. de po. Secundo casu quoniam queris de pluribus heredibus: et tunc aut illud factum indiuiduum non descendebat ex causa hereditaria: et factum vnus sibi nocet et non preiudicat alijs: ut. §. ad fil. l. si. de no. ope. nū. l. de pupillo. §. si plurius. aut descendebat ex causa hereditaria. et tunc aut illa pena vel interesse petitur per iudicium bonifidei et agitur contra eum tamen qui contrafecit: ut. §. de po. l. in depositi. z. l. se. et si omnes contrafaciunt: contra omnes agendum est: ut. d. l. si duo. aut per actionem stricti iuris. et tunc siue petatur pena siue interesse ex facto vnus committitur contra omnes pro hereditaria portioe: l. postea contra illum solū habeatur recursus per actionem fami. her. ut. §. fa. her. l. heredes. §. in illa. et hic. z. §. e. l. ij. §. item si in factio. et predicta vera preterquam in stipulationibus pretoris in quibus dicitur ut dicam in. ij. q. Et aduerte: quia ideo hic non distinguitur inter factum indiuiduum oīno et inter indiuiduum quo ad solutionem tamen: quia in illo putatur contrahitur obligatio ad interesse: quia non restituitur est idē quod dixi in prima distinctioe. sed putatur contrahitur obligatione ratio doli vel culpe vel diligentie omisse tunc cadit in istam distinctionem. illa autem sunt oīno indiuidua: ut. §. dixi. ista sunt multū difficilia que scripsi. putavi vera: et predictis videtur assentire Ja. de arc. Jac. bu. in. d. §. si apud duos. Tūc restat tractare de obligationibus facti diuidui et de obligationibus dandi: et qualiter teneatur isti principales et qualiter heredes: quod satis est clarum: quia diuiditur inter heredes p. l. xij. tab. Itē satis habuistis. §. e. l. ij. in prin. et. §. i. et glo. bene distinguit in. l. si seruus. §. si plurius. §. si quis cautio. Videamus ergo qualiter et aduersus quos committatur stipulatio ad penam vel ad interesse si fiat contra stipulationem continentem factum diuiduum vel datōes. Op. ergo septimo sic hic dicitur quod i factio diuiduo pena non committitur nisi pro parte contra. j. e. §. in fi. So. ibi loquitur in ipso principali: hic in pluribus heredibus eiusdem principalis: quod qualiter intelligatur. j. dicitur. De octavo op. quia etiā contra ipsos heredes videtur committi in solidum vno contrafaciente: ut. j. l. pxi. §. si. So. dicunt quod illud speciale quoniam pecunia debetur propter singularia precepta: ut. §. si cer. pe. l. singularia. et ita no. i contrario. Istō est fal. quia illō quod ibi dicitur pecunia idē dicitur in specie: ut. j. e. l. i. executione. §. pe. vñ glo. hic aliter dicit videlicet ut distinctio huius. §. habeat locum in obligatione faciendi. secus autem in obligatioe dandi: ut in contrario: quia quod ab vno dari debet potest melius dari per alium quam factum vnus explicari per alium: ut hic habetis in gl. Ista rōne glo. non videtur bona et per omnes nec solutio. nā vnus ex heredibus sicut factum alteri non potest explicare: ita nec per fundi alteri dare eo inuito: ut in reg. iuris id quod nostrum est. Et si tu dicas poterit dare estimationem eadem rōne in factio poterit dare per interesse. Preterea facilius est facere quam dare: ut. §. de ope. lib. l. he ope. §. si. no. C. de sen. q. p. eo. l. vna. ergo zc. Ideo ddo. assignat aliam rōnem. f. quia datio potest explicari vno momento. facta autem habet tractum successiuum per dies ut. l. j. §. de ope. liber. id facilius potest dare quam facere. Ista ratio non est bona: quia loquitur in factio momentaneo. f. rē ra. ha. vñ Pe. dicit quod impossibile est quod esse obligatum ad factum alienum: ut. j. e. l. stipulatio ista. in prin. sed bene possunt esse obligatus ad dandum rem alienam l. istud dare fit mihi difficile et difficultas non impedit obligationem: ut. j. e. l. cotinuus. §. illō. §. si. sicut et generalis: sed impossibilitas impedit. et ista rōne coherere non incidit in penam ex facto al-

a C Acti. bo. nefidei. ADDE. Cū hac limitatioe ut refert alex. trāsit per. rai. ange. rai. pha. alex. q. hic dicta i hac quinta opo. insert ad. q. de pluribus heredibus alicuius qui habebat ephtecosis ut vno soluente et alio non quod nubi lominus soluens icidat i penā: quia contractus emphiteoticus est stricti iuris et dicitur habere locum iste tex. et hanc partem dicit tenere glo. i l. cōi. diuidu do. §. cōi. di. bar. i. l. si fraudati. §. de public. cum vna modifi ca. spec. licet alex. non alleget in ti. de loca. §. nunc aliqua. ver. l. xij. sede. cō. si. cccxviii. i prin.

teri: q̄a impossibile est eū ad illud teneri. secus i datōe.
 Ita dicit **De**. l. 3 p multa vba. **Aduertatis**. hoc si credo
 verū. l. 3. n. difficultas nō impedit ipsaz obligatōez princi
 palē: vt. d. §. illud. tñ difficultas ex postfacto supueniēs
 ipedit cōmitti stipulatōē penalē: vt. s. ad. l. rhodi. d. iac.
 l. si vebēda. §. idē iuris. z hoc ē verū ēt in obligatōe dā
 di: vt no. gl. i. l. q̄d te. s. si cer. pe. i. fi. ante pe. gl. Lū ergo
 eēt mibi valde difficile dare p̄tez coheredis mei excusa
 rer a p̄ea q̄d ē p̄tra hūc tex. **Quid dicem**. dico gl. op
 time dicere si bñ intelligat. nā meli p̄t dari p̄ alio q̄ fieri.
 hoc d̄claro sic. Aut dari d̄z q̄ntitas: z tūc certū ē q̄d he
 res p̄t dare p̄ coherede. Aut d̄bef species: z tūc sic vn̄
 ex heredib̄ p̄t soluere p̄tez suā in illa specie ita p̄t sol
 uere p̄tez quā d̄z coheres suus sicut trāfferre d̄niuz. hoc
 p̄bz. s. mā. l. si p̄curator. §. si ignorātes: vbi fideiussor
 soluit de substātia d̄ni d̄no ignorāte. ita hic coheres po
 terit soluere p̄tē coheredis. **Preterea** posito q̄ traden
 do p̄ coheredū nō posset trāfferre d̄niuz saltē ille cu
 ius noie soluere cogere h̄re ratū tanq̄ vtiliter gestū:
 vt. s. d. neg. ge. l. p̄pomi scribit. ita dicit hic **Ja**. d. are. q̄d
 mibi v̄f v̄ez: z hoc voluit sentire glo. hic. p̄ hoc induco
 l. beneficentē. C. d. epi. z de. auc. si captiui. z ap̄t i cor.
 vñ sumit i tex. ut cū d̄ ap. cog. §. si vn̄ de p̄dictis. z. §. in
 his nō causis i fi. col. viij. p̄ hoc q̄d no. s. de iudi. l. v̄d̄
 tor. i glo. z. C. vbi d̄ cri. agi. opor. auc. qua i puicia. **Pre**
 terea soci iuito socio p̄t vti re ad eū vsuz ad quē d̄stina
 ta est: ut. l. si edes. s. coi. diui. z p̄ **Dy**. in. c. i re coi. extra d̄
 re. iur. l. i. vj. **Sz** posses tu dicere q̄ est rō q̄ ipsa p̄ncipalis
 obligatio dādi vel facti diuidit iter heredes adeo
 q̄ vn̄ soluēdo p̄tē suā nō p̄t ampli cōueniri: ut. j. de fi
 deius. l. si restō. §. q̄ si duo. z. C. d. neg. ges. l. iij. z ibi per
Dy. §. cōmissio penalī stipulatōis nō diuidit in obliga
 tione dādi. imo si cessat in p̄te cōmittit in totū. secus si
 i factō diuiduo. **Rūdeo** istud q̄d ē in obligatōe q̄tū ad
 stipulatōē penalē est i d̄ditōe si bñ inspicias. §. condi
 tio dādi p. l. xij. tab. nō diuidit iter heredes: ut. s. de cō
 di. z d̄mō. l. cui fundus. i fi. d̄z ergo a quolibet dari totū
 ne stipulatio p̄alis cōmittat. **Sz** d̄ditio facti diuidit bñ
 diuidit iter heredes ne deueniam ad ip̄sibile: ut hoc
 §. q̄d t̄z **Dy**. C. de cōdi. i ser. l. si plures. in. j. q. z ibi te re
 mitto qualiter id q̄d est in cōditōe simpliciter d̄z impleri
 q̄d hic nō tracto l̄z glo. tractet i. l. si seruus. C. si pluriuz.
 vbi nos remittit. **Cp**. viij. hic d̄z q̄ si ipse d̄ns ratum
 h̄z p̄ p̄te p̄mittit stipulatio pene isolidū. p̄tra. j. r̄ra. ha.
 l. si p̄curator. i p̄n. dicit glo. sol. ut ibi. z ibi dāf tres sol.
Pria est q̄ hic ipse d̄ns p̄mittit: vñ p̄ p̄te nō h̄z ratū: ibi
 p̄mittit p̄curator. **Ista** so. ponit diuersitatē casuū n̄ rōez.
Preterea ē falsa. nā ipse p̄curator q̄ p̄mittit ratū habitu
 rū v̄f p̄mittere se factuz z curatur. z̄. ut. j. e. l. quotiens
 qs. z no. **Dy**. C. d. p̄cu. l. j. i. vij. q. ergo p̄mittit p̄curator
 factū suū. si ergo factū hoc. f. curare nō ipluit nisi p̄ p̄te
 d̄beret p̄mitti p̄ea i totū: sicut hic q̄n ipse d̄ns p̄mittit z p̄
 p̄te tñ obseruat. **Secō** modo soluit q̄ hic erat negociū
 tale q̄d pro p̄te poterat h̄ri ratū ab herede nō a d̄fucto:
 ut. l. legatari. s. de le. j. istud est diuinare. **Tertia** solu
 tio est q̄ hic fuit pena p̄missa ibi nō. **Ista** solutionē ipu
 gnat **De**. q̄a nihil refert vtrū adijciat pena vel nō h̄z eū.
 nā si pena adijciat ē loco itereffe. z iō si nō itereffet p̄ea
 nō cōmittit saltē ope exceptōis: ut. s. e. l. ij. in fi. z. l. se. iō
 ipse **De**. soluit alio modo. z sic aut qs vult habere ratū
 pro p̄te vt h̄eat actionē z non p̄t: ut. l. cū q̄rif. s. de ad
 mi. tu. z ita intelligit hūc fi. **Aut** vult habere ratū p̄ p̄te ut
 euitet pena vel itereffe cōmissio z p̄t. ita loq̄f. l. p̄traria.
Ista so. nō pl̄z doc. q̄a si bene itueris hūc finē hic loquif
 in p̄missore q̄ volebat habere ratū p̄ p̄te ut euitaret pe
 ne cōmissio z nō p̄t. **Quid** ergo dicem. certe tertia
 solutio glo. ē v̄ssima: q̄a hic fuit pena p̄missa ibi nō. z iō
 ibi stipulatio cōmittit ad itereffe: nō itereffe aut in plus
 q̄ ea p̄te i qua nō ē subsecuta ratihabitio. ergo z̄. z hoc
 p̄bat i tex. ibi: q̄a nō cōmittit stipulatio z̄. z hoc t̄z do.
Rai. nec ob. rō. **De**. q̄a v̄ez ē q̄ ubi stipulatio p̄alis suc

cedit loco itereffe nō cōmittit nisi itersit: cū si i aliquo i
 tereffe nō curat q̄tū sed pena cōmittit in totū: ut. j. d̄ pre
 to. stip. l. si. vel dicitur ut dixi. s. l. p̄xi. **C** Decio op. z
 v̄f q̄ p̄tra ipsuz p̄ncipalē nō cōmittat nisi p̄ p̄te: q̄a i alia
 p̄te obstat exceptio: ut. s. si qs cau. l. si fu. §. si plurium.
So. **Alar**. dixit i distincte i oib̄ obligatōib̄ dādi z facti
 diuidui. l̄z p̄ea cōmittat isolidū: tñ de eq̄tate obstat exce
 ptio pro ea p̄te pro q̄ ē pitū. z sic oēs iste. ll. d̄terminat p̄
 §. si pluriū. **Istō** ab oib̄ reprobaf. nā stultū ē dicere q̄ il
 la lex q̄ loq̄f i iudicijs z loq̄f i factis d̄termiet. l. loquētes
 in p̄tractib̄ z i obligatōib̄ dādi. cū. n. sint separata nō in
 ferī d̄ vno ad aliō: ut. s. d. cal. l. si. ergo gl. i. l. p̄traria aliaz
 solutōez dat: videlicet q̄ sp̄ale ē in iudicijs ubi isolidū
 pena cōmittit. sed i p̄te obstat exceptio. §. in p̄tractib̄ so
 lū i p̄te cōmittit ut hoc. §. **Ista** so. ē fal. q̄a si aliō ē i iud
 cijs aliō i p̄tractib̄ d̄z eē aliud i hoc cū magis faueat in
 iudicijs ad pene cōmissionē euitādā q̄ i p̄tractib̄: ut. s.
 si qs cau. l. z si post tres. C. d. fideius. l. sancim. **Sed** sm
 istā so. nō eēt sic: q̄a d̄m̄ cōmittit i iudicijs q̄ i p̄tracti
 b̄. **Preterea** q̄ cōmittat stipulatio pro p̄te i factō diui
 duo h̄z locū i heredib̄ p̄ncipalis nō in ipso p̄ncipali: ut
 hoc. §. i fi. z hoc ē tāgū glo. in. d. §. si pluriū. **Alij** ergo
 dāt aliā so. videlicet. aut potuit i totū iplere z nō fecit z
 pena cōmittit i totū sine remedio exceptōis ut hic. **Aut**
 p̄tē fecit z p̄tē omisit: q̄a nō potuit: z tūc i p̄te obstat ex
 ceptio: ut. d. §. si pluriū. ar. s. d. colla. bo. l. j. §. si cū duo
 bus. **Dec** so. ponit ibi. i fi. mag. gl. **Ista** so. cōiter repro
 bat p. l. cōtinu. §. illd. j. e. tñ i veritate ut dicit **Ja**. bu. in
 l. p̄traria. i se vera ē: q̄a difficultas supueniēs l̄z nō excu
 set ab ipsa obligatōe: tñ excusat a pene cōmissionē: ut. d.
 l. si vebēda. §. idē iuris. ad. l. rho. de iac. z. s. dixi. tñ q̄a
 p̄tinet diuinatōē iō respūenda. **Alij** ergo ut **De**. dant
 aliā solutionē videlicet ut hic loquat q̄n vnū factū diui
 duū est in obligatione. sed. l. cōtraria loquif q̄n plura fa
 cta copulatiue sunt i obligatōe. vñ q̄a ibi fuit p̄missū st̄
 chū z erotē i iudicio stare. z si statim nō essent fuit pro
 missa pena. si vn̄ fuit i iudicio tñ de rigore pena cōmit
 tit in totū: quia verū est eos statos nō esse oino. ergo ibi
 sumpta fuit ex vniuerso. sed de eq̄tate ibi in p̄te ob. exce
 ptio. z idē intelligit **De**. esse in p̄tractib̄ z in iudicijs. z
 hoc v̄f seq̄ **Ja**. bu. in. l. p̄traria. **Ista** opi. est p̄tra. l. si is q̄
 ducenta. §. cū ita. ij. r̄iso. s. d. re. du. z. §. vtrū. ea. l. ubi id̄
 sticte d̄f penā cōmitti aliquo nō factō. **Quid** ergo dice
 mus. dico sicut glo. p̄mo dixit videlicet q̄ sp̄ale est in iu
 dicijs: tñ alia sp̄alitate q̄ glo. dixerit: q̄a in cōtractib̄ si i
 p̄te nō obseruat cōmittitur stipulatio i totū sine obstacu
 lo exceptionis siue sit vnū factū ut hic: siue plura copula
 tiue cōcepta: ut in. §. cū ita. z i. §. vtrū. sed i iudicijs miti
 us agitur: q̄a stipulatio cōmittitur isolidū. sed de eq̄ta
 te i p̄te ob. exceptio: ut i. §. si pluriū. z illud v̄f tenere gl.
 in. l. prox. §. si. z. s. fa. her. l. heredes. §. idē iuris. hoc ē t̄z
 glo. i. d. §. vtrū in vl. glo. mag. z ibi hoc t̄z **Dy**. hoc ē t̄z
 tenuit do. **Rai**. me audiete sup hoc. §. l̄z q̄nq̄ aliter di
 xerit. z hoc puto verū in his que p̄tinet ad ordinationē.
 secus in his q̄ p̄tinet ad decisionē: q̄a tūc idē q̄d in p̄tra
 ctib̄: ut. j. l. prox. §. si. prout ibi loq̄tur de snia arbi. ar.
 ei q̄d no. s. d. arbi. l. cellus. in p̄n. **Alitio** posset oppōi
 ad hūc finē: q̄a si nō licet defuncto iplere pro p̄te: ergo
 nec heredi: ut. s. l. ij. §. ex his. **So**. ibi diuiduū: vel dic ut
 ibi. **Et** ergo ista materia liqueat qualiter z aduersus
 quos cōmittatur itereffe vel p̄ea adiecta factō diuiduo
 vel dationi sic distingue: q̄a aut loqueris de p̄ncipali:
 aut de heredibus eius. **Primo** casu aut nō fuit adiecta
 pena z stipulatio ad interesse cōmittitur pro ea p̄te pro
 qua nō est obseruatū: ut. j. rem ra. ha. l. si procurator. in
 prin. **Aut** fuit adiecta pena. z tunc aut loq̄mur in cōtra
 ctibus z pena cōmittitur sine obstaculo exceptionis: ut
 hic z. l. si is qui ducenta. §. cum ita. z. §. vtruz. de re. du.
Aut in iudicijs. z tūc aut i his q̄ p̄tinet ad decisionē. z
 idē: ut. j. l. prox. §. si. **Aut** ad p̄parationē. z tūc si in p̄te
 nō obseruatur pena i totū cōmittitur de rigore. sed de

equitate in pre ob. exceptio: ut i. §. si pluriū. Si vero loq̄
ris in plurib⁹ heredib⁹. tūc aut in obligatōe dādi. tunc
vno p̄rafacite pena cōmittit̄ p̄tra oēs: ut. §. l. p̄xi. §. si.
z. l. in executōe. §. pe. j. e. **B**ut in obligatōib⁹ faciēdi z cō
mittit̄ pena solū p̄tra eū q̄ p̄rafecit: ut i. hoc. §. hoc sem
per saluo: tā in p̄ncipali q̄ i heredib⁹. z tā in obligatōe
dandi q̄ faciēdi. q̄ si aliq̄s ex casu supueniēti ipedit̄ im
plere totū vel p̄te q̄ illa difficultas excusat a p̄ea: ut. d.
l. si vebēda. §. idē iuris. §. ad. l. rhodi. de iac. q̄ r̄z Jac.
bu. i. alle. §. si pluriū. q̄ tū nō est intelligendū sine disti
ctione. Sz dic ut dicā in. l. p̄tinuus. §. illud. j. e. **E**nū ē
scias q̄ canoniste p̄dicta ita subtiliter nō intuētēs nō fa
ciūt differētiā inter obligatōne dandi z faciēdi: ut extra
de p̄eis. c. suā. dic ut ibi p̄ eos. **E**xpeditis p̄trarijs venia
mus ad q̄ōnes p̄prie p̄tinētēs ad nostrū. §. **P**rimo q̄
ro. loq̄ hic q̄i noie pene fuit p̄missa certa pecunia: z sic
res diuisibilis. Sed pone p̄missus fuit noie pene aliq̄d i
diuiduū qd iuris: **R**ū. **D**icit pe. q̄i q̄z factō vel datōni
adijct̄ pecuniaria pena. z tūc dic: ut. §. i. distinctōe. q̄i
q̄z adijct̄ pena nō cōsistēs in pecūia: sed in factō. z tūc
q̄i q̄z factō diuiduo apponit̄ pena facti diuidui: z tunc
idē q̄i in pecuniaria: ut hic dicā: q̄a eadē ē rō. q̄i q̄z adij
ct̄ factō i diuiduo pena facti diuidui z similiter idē. q̄i
q̄z factō i diuiduo adijct̄ pena facti diuidui z sic utrū
q̄z i diuiduū z tūc ex factō i diuiduo vni⁹ ex heredib⁹ pe
na cōmittit̄ insolidū p̄tra oēs. ar. §. e. l. ij. §. ex bis. q̄i q̄z
factō diuiduo adijct̄ p̄ea facti diuidui. h̄bi ḡra. p̄missit
aliq̄s n̄ agere z si ageret p̄missit noie pene iter fieri. **I**sta
est q̄stio i qua est dubiū. nā ipsuz primū factū diuiduum
diuidit̄ inter heredes: sz illud q̄d est in pena nō p̄t̄ diui
di. qd ergo erit. **C**erte dicat̄ **P**e. q̄ p̄ea cōmittat̄ t̄m ad
uersus eū heredē q̄ cōtrafecit. ar. hui⁹. §. ubi dicā q̄ pe
na adiecta factō diuiduo cōmittit̄ t̄m pro p̄te. vep̄ quia
ipsa pena cōtinet̄ i diuiduū cōmittit̄ aduersus illū h̄rdē
insolidū hoc adiecto q̄ actor d̄beat ei offerre extimatio
nē pro p̄te coheredū. ar. §. si ser. ven. l. loci. §. fundus. z
de le. ij. l. cū fili⁹. i. p̄n. §. ad. l. fal. l. lege falcidia iteruēte
cū si. **I**sta sunt h̄ba **P**e. q̄ vtrū sint h̄ba hoc vltio casu re
linquo sub dubio. **S**cōo q̄ro. aliq̄s p̄missit iudicatū sol
ui sub certa p̄ea q̄ stipulatio cōtinet̄ clausulā de defendē
do: ut. j. iudi. sol. l. iudicatū solui. z iste decedit̄ pluribus
heredib⁹ relictis. vnus heredū defendit̄ alter nō. querit̄
vtrū pena cōmittat̄ aduersus oēs vel solū aduersus nō
defendētē. **D**icit qdā q̄ cōmittat̄ solū aduersus nō
defendētē: q̄a talis stipulatio est diuidua. **C**ausus est. j. de
p̄to. stip. l. ij. §. incertā. §. ad. l. fal. l. penales. §. iul. **P**e.
tenet̄ cōtrariū. i. q̄ aduersus oēs cōmittat̄ pro portione
hereditaria. hoc p̄bat sic. p̄missio de defendēdo d̄r̄ i diui
dua: ut. j. p̄r. §. i. h. ergo zc. **P**reterea d̄r̄ in. l. q̄ plures
heredes cogit̄ dare vnū procuratorē ad defendēdū ne
defensio diuidat̄: ut. j. iu. sol. l. iā t̄i. §. pe. ergo p̄z q̄ sti
pulatio ē diuidua. **P**reterea posito q̄ stipulatio ista cō
tinet̄ diuiduū: t̄m adhuc pena cōmittit̄ cōtra oēs. hoc
sic p̄bat. **J**ura sunt facta p̄ p̄cta rōnis: ut ubi est eadēz
ratio sit idē ius. l. adigere. §. q̄uis. de iurepa. cū si. sz ra
tio quare i obligationib⁹ dādi pena cōmittit̄ aduersus
oēs est: q̄a p̄t̄ pro alio dare: ut. §. dicit̄ ē. eadē rō ē hic:
q̄a q̄ p̄t̄ p̄ coherede suo d̄fendere. ergo si nō fecit̄ p̄ea
cōmittit̄ insolidū. **N**ec ob. iste. §. ubi d̄r̄ q̄ in factis diui
duis pena cōmittit̄ pro p̄te t̄m: q̄a istud est vep̄ i factis
p̄fone coheredib⁹: adeo q̄ nō possunt p̄ alios explicari
inuitis coheredib⁹: ut p̄z i exēplis positis i tex. **I**ta dicat̄
Pe. ad. §. incertā. sed ad. §. iul. nō respōdet. **S**ed qdā
moderni h̄az partiū r̄ndent q̄ ibi agebat̄ ad interesse.
ideo agit̄ ad p̄rez. secus si ageret̄ ad penā nos qd dice
mus. **C**erte primo oportet videre an ista obligatio de
defendēdo sit diuidua vel i diuidua. z dico q̄ est i diui
dua si aliq̄d petit̄ vna actōe. hoc p̄bat p̄ tex. j. prox. i. §.
fi. z. j. e. l. cum ex causa. j. iudi. sol. l. ex clausula. **P**reterea
hoc p̄bat p̄ rationē. illud factū dicā diuiduū qd tantaz
utilitatē affert in p̄te habita cōsideratōe quo ad p̄te: quā

tam affert totū habita cōsideratōe quo ad totū. **E**t ecō
tra illud factū dicā i diuiduū qd nō affert tantā utilita
tem in p̄te quo ad p̄te: quantā i toto quo ad totū: ut p̄z
in exēplis huius. §. z p̄bat. j. e. l. in executōe. §. ij. z dicā
lati⁹. j. e. l. stipulatōes nō diuidūt̄. sed in proposito si
q̄s defenderet in totū euitaret cōmissionē penalis stipu
lationis. itē euitaret penā cōrumacie. sz si aliq̄s vult pro
p̄te defendere nō euitat cōmissionē penalis stipulatōis
nec penā cōrumacie iuito actore: ut. j. iudi. sol. l. iā t̄i. §.
si cū plures. z ibi no. ergo ē i diuidua. **C**ollige ergo ex
p̄dictis q̄ stipulatio de defendēdo est i diuidua. nec de
fensio p̄t̄ diuidi. z hoc vep̄ actore iuito. sed eo volēte
sic. **I**tez hoc vep̄ q̄i vna actōe agit̄ ad aliq̄d. secus si ex
varijs causis diuerse actōes intētāt: ut. d. l. iā t̄i. §. si cū
plures. in glo. sup. ver. desiderāte. **N**ūc restat videre
si pro p̄te cōtrafiat qualiter penalis stipulatio cōmitta
tur. z dico qd dicā q̄ si ipse p̄ncipalis cōtrafiat
in p̄te pena cōmittit̄ in totū: ut hic in si. facit de dā. in
fec. l. in stipulatōe. sed in plurib⁹ heredib⁹ si vnus cōtra
fiat dico generaliter i q̄libet stipulatōe p̄toria. siue cō
tinet̄ datōne siue factū i diuiduū siue diuiduū: siue
possit p̄ aliū explicari siue nō. indistincte pena seu interes
se cōmittit̄ aduersus eū q̄ cōtrafecit t̄m. **H**ic ē casus i. d.
l. penales. §. iul. §. ad. l. fal. ibi d̄r̄ oēs p̄torias stipulatio
nes zc. no. oēs. z sic siue sit apposta pena siue nō. **I**tez
aduerte: q̄a ibi ponit̄ exēplū in stipulatōe iudi. sol. q̄ cō
tinet̄ datōne ex eo qd verbū sonat: z t̄m pena n̄ cōmittit̄
aduersus oēs: qd in alijs stipulationib⁹ nō p̄torijs est
secus: ut. §. dixi. **I**tez cōtinet̄ stipulationē de dolo qd ab
sit q̄ est i diuidua. **I**tez stipulatio de defendēdo q̄ regu
lariter i diuidua est: ut. §. dixi. z t̄m nō cōmittit̄ aduer
sus oēs. sed solū aduersus eū q̄ p̄rafecit: sz in alijs sti
pulationib⁹ secus: ut hoc. §. **I**tez in casu quo stipulatio de
defendēdo est diuidua cōtinet̄ factū qd p̄t̄ p̄ aliū expli
cari: z t̄m nō cōmittit̄ aduersus heredes oēs: ut ibi p̄z. sz
pe. supra dixerit̄ cōtrariū z male. **D**icēdū est ergo q̄. §.
iste nō habet locū in stipulationib⁹ p̄torijs sed in alijs. z
ideo in stipulatōe rē ra. ha. d̄r̄ hic q̄ indistincte cōmitta
tur cōtra eū q̄ cōtrafecit z ei soli cōtra quē fuerit cōtrafa
ctū siue fuerit interposita sup diuiduo siue super i diui
duo si ponimus eā esse p̄toriaz. **E**t est ratio: ut statiz di
xi in actionibus bonēfidei. ubi ex factō vnus nō cōueni
untur ceteri coheredes: sed ille solus q̄ cōtrafecit. z hoc
propter eq̄tatē officii iudicis qd in illis actionib⁹ multū
p̄t̄: ut dixi. §. ita hic in stipulationib⁹ p̄torijs officium
iudicis multū potest: ut. j. e. l. in cōventionalibus. z de
p̄to. stip. l. j. §. si. z per hoc tollitur qd potest dici i cō
trariū. **I**stud dictū probatur in. d. §. iul. probatur etiaz
j. de p̄to. stip. l. ij. §. incertā. prout dicit̄ q̄uis ibi ponit̄
tur aduersatiue s̄m glo. z **D**y. z sic tex. ibi dicit̄ aliud eē
in stipulationibus p̄torijs: aliud in alijs. **N**ec ob. predi
ctis. d. l. iā t̄i. §. pe. q̄z ibi oēs heredes veniebāt ad d̄fen
sionē z dabant diuerfos procuratores: ideo contra oēs
cōmittit̄ stipulatio: quia oēs peccāt in eo q̄ non p̄cor
dāt in vno. sed in q̄stione nostra ille solus peccat q̄ non
defendit̄. **I**tez non ob. j. e. l. cū ex causa. debetis. n. scā q̄
stipulatio duple quādoq̄ est p̄toria: vt quādo promit
titur pro seruo tūc. n. descendit̄ ab edicto edilitio. q̄i q̄z
non est p̄toria: ut q̄i iterponitur pro alijs rebus p̄ciosis
ut. §. de euic. l. emptori. no. per glo. §. de edili. edic. l. q̄
si nolit̄. §. quia assidua. z dicā. j. l. prox. **D**ico ergo q̄. l.
cum ex causa: loq̄tur in stipulatione duple. quādo non
est p̄toria. alias dicerē idē qd in alijs p̄torijs propter
generalitatē illius. §. iul. **I**sta sūt subtilia z utilia. **T**er
tio quero. aliquis promisit̄ excipere: utrū videatur pro
mittere factū diuiduū vel i diuiduū. **D**icit pe. factū di
uiduū. nā stipulatio ampli⁹ non agit̄ est diuidua. sed exci
pere est agere: ut. §. de excep. l. j. ergo zc. **T**u dic. aut est
talis exceptio q̄ opposita ab vno herede facit̄ p̄iudici
um actori quo ad eū tātū non quo ad alios. z dicitur sti
pulatio diuidua: quia tantā utilitatē affert in parte ob

seruantium quantā in toto si omnes obseruassent. Et
est talis exceptio: qua opposita ab vno herede facit pre
iudicium actori etiam contra non oppositos. quod
accidit quandoq; propter offm iudicis: ut. s. de procu.
.l. filius. §. veterani. et de postu. l. quos prohibet. qnq;
propter pneritatē causaz: ut. j. s. app. l. scio. §. j. et l. si q;
separati. §. si. et tūc iudicabitur idiuidua: qa obseruata
pro parte non affert utilitatē. ¶ Quero quarto. aliqs te
netur mihi ad agendū ptra aliqū: ut in casu. l. cū in plu
res. §. messes. s. loca. et s. de le. j. l. si sic. §. si. utrū ista ob
ligatio pteat diuiduū vel indiuiduū. Dicit pe. aut q;
debet agere noīe suo: et ista actio continet diuiduū: quia
inter heredes diuidit p. l. xij. tab. ut. C. fami. her. l. ea. q.
Aut d; agere noīe alieno: et tūc cōtinet indiuiduū: ut. j.
iudi. sol. l. iā tū. §. pe. Certe illa lex nō pbat hoc: imo in
heredib; actoris idistice pmittit diuisionē iudicij. Dic
ergo sm Ja. de are. et do. Eld. q; illa ē regula q; diuisim
possunt agere plures hēdes: ut. d. l. iam tū. §. pe. Fallit
vbi natura negocij regit simul et p unū agi: ut. s. s. edi.
edic. l. q; si nolit. §. si plures. et fami. her. l. si familie. Ita
no. dicti doc. i. d. §. pe. Itē hoc verū nisi actio cōtineat i
diuiduū: ut dicā. j. pr. q. ¶ Quōto qrif. pone q; pmissit
q; ampli nō agere ea actōe q; cōtineat indiuiduū vel ra
tū haberi aliq; in diuiduū: utrū ista stipulatio iudicabit
tur diuidua vel idiuidua: Dicit By. q; tūc iste stipula
tiones dicuntur esse diuidue qn actio cuius cōtēplatione
iterponit cōtineat qritatem vel factū diuiduū. al; si illa
actio cui cōtēplatione iterponit cōtineat indiuiduū iu
dicabit stipulatio indiuidua. ar. et q; als dicemus q; il
lud q; est diuiduū de sui natura rōne ad iudicij iudicabit
indiuiduū. s. de manu. tel. l. si ita fuerit. §. hec questio.
¶ De. post multa pba dicit cōtrariū. nā illa stipulatio di
cis diuidua q; si in parte obseruet affert eā utilitatē respe
ctu ptis: quā obseruata in totū affert respectu totius:
ut. s. dixi. s; hec est hmoi i effectū. ergo et c. nā si sūt plu
res hēdes qlibet h; actōez ad indiuiduū. s; ille q; vult pa
rere stipulationi nō agit: s; ali; agat insolidū: tū nō cōse
quitur seruitutē: ut. s. de ser. ru. pre. l. itinere. et dixim. s. e.
.l. ij. §. ex his. Idē in stipulatōe rē ra. ha. Lū ergo i pre
affert utilitatē: ergo ē diuidua idistincte. ergo vey ē q;
hic d; q; stipulatio ampli nō agi et ratū haberi sunt diui
due. qd dicemus. Lredo By. verū dicere p suas. ll. nō
ob. q; dicit De. nā falsuz est q; asserat utilitatē si obser
uet pro pte. nā aut loqris i seruitute formata: et tūc vn;
ex heredib; nō pōt partē remittere: quin alijs cōpetat i
tegrū ius: ut. s. de ser. l. pro pte. in fi. et quēad. ser. amit.
.l. aquā. Aut loqueris in seruitute formāda et tūc agit
vnus ad solidū: qa habet actionē: et ista actio hēbit tales
effectū: qa vel prestabit iste extimationē pro pte alteri;
nō agētis: ut. l. cū fili; in prin. de le. ij. vel possit officij
iudicis iplorare p q; cogat alter coheres vel sentire si
bi vel forti cōmittere ne iniucē se ipe diat: ut. C. cōia de
le. l. si. in pn. et s. de iudi. l. i trib; et sic apparet q; nō as
fert in pte tātā utilitatē quantā i toto: et sic est indiuidua.
S; certe h; plet pte extimatōis diuidua d; dicit: quia as
fert utilitatē tantā i pte respectu ptis: q; tā in toto respe
ctu totū. ¶ Itē istud q; d; q; alter coheres coget p sen
tire vel sorte dirimere nō est vey hoc casu: qa eēt iniquū
q; quis cogeret p sentire heredi male faciētī et ptra pmiss
ionē defuncti: sed potū ille agēs deberet cogi nō age
re: ut. s. fa. her. l. heredes. §. an ea. et §. in illa. Lōcludē
do ergo dico q; in seruitute formata vey dicit By. Itē
in seruitute formāda si ponā heredē q; agit hē totū fun
dū cui seruit; debet cōstitui ita q; dissensus alioy nō im
pedit. et sic hēret locū. l. itinere. alias verū dicit De. Itē
h; stipulatio rē ra. ha. sit indiuidua: tū qa pretoria est cō
mittit solū ptra heredē ptrafaciētē: ut hoc. §. in fi. et s.
dixi. ¶ Sexto qro aliqs stipulatus est vsuz alicui; fundi
sibi et heredib; suis: iste dedit plurib; heredib; relictis:
nunqd qlibet hēbit totū vsum an qlibet partē vsus. de
betis enim scire q; h; usufructus sit diuiduus: tū vsus est

indiuiduus: ut. s. de vsu et ha. l. vsus ps. Dicitur qdaz
q; sic: ut i alijs stipulationib; seruitutū realiū que sunt in
diuidue: qlibet heredum habet actionem insolidum:
tamē prediū seruiens nō in plus grauaf q; si esset vnus
dñs: ut. s. §. ex his. ita hīc qlibet heredum habebit vsuz
insolidū cum tantū percipiet q; tum fuisset necessitas te
statoris et non plus. Aduertatis: quia hic dicunt ipsi ex
equitate: nā nō pcedit sm puncta rationis. debetis enī
scire q; seruitutes reales cōstituitur sm indigentia pre
dij dominātis: ut. s. de ser. ru. pre. l. ergo. §. si. sed p diū
nō eger plus si est pluriū q; si sit vnus. et ideo h; habeat
plures actiones insolidū tū nō cōsequitur plus q; vn;
sed seruitus vsus cōstituitur sm indigentia psonē: ut in
fi. de vsu et ha. §. j. sed plures psonē plus idiget q; vna:
et sic videt q; qlibet deberet habere vsum pro se. tū
quia hoc videt incōueniēs ideo sic dicūt predicti doc.
¶ De. autē in ista materia mentē iuris subtiliter inspiciēs
dicit q; si essent centū heredes qlibet habebit vsuz in
solidū et qlibet percipiet sm necessitatē sue psonē. hoc
sic ostendit. qdā sunt que directo descendunt a persona
defuncti ad heredē: ut stipulationes et obligatōes pso
nales: et quedā iura realia: et illa vel diuidūtur inter he
des: vel si sunt indiuidua h; locū q; d; dixi. quedā iura
psonalia que ad heredes nō transeūt: ut vsus et usufru
ctus. et in istis si aliquis stipulat sibi et heredib; suis he
redes nō habebūt illud: ut vsuz vel vsumfructū d; functi:
sed erit nouus vsus vel usufructus. et pde ē ac si defun
ctus esset stipulatus hoc modo. pmittis mihi vsumfru
ctū. Item finito usufructu meo q; pmittis cōstituire he
redib; meis. idem dicitur in vsu. hoc pbat in. l. stipula
tio ista. §. si quis ita. j. e. et s. qui. mo. v. s. amit. l. repeti.
si ergo bene respicis nō trāsit vsus ad heredes: sed ql
bet heredū h; actionē ad vsuz. actionē dico eis q; sitā p
eū qui potuit eis acq; rere perinde ac si ipsi eēt stipula
ti. modo hoc est q; quādo plures stipulant aliqd diuiduū
nec ad iudicij insolidū: qlibet videt stipulatus pro pte:
ut. C. de duo. re. auc. hoc ita. et j. ti. j. l. reos. §. cū in tabu
lis. sed qn plures stipulant in diuiduū qlibet h; actōem
insolidū. h; nō tanq; duo rei s; verā opi. ut. s. dixi. et no.
in. d. aut. hoc ita. in. j. q. p. Ly. ideo in usufru. stipulādo
heredibus qlibet heredū haberet partē: qa est diuiduū
us: sed in vsu qui est indiuiduus qlibet habebit insolidū
h; p dicta. et ita dicit De. multū notabiliter. nec mireris
quō plures pnt hēre vsuz eiusdē fundi insolidū. et qd iuris
si fruct; nō sufficiāt oib;: q; dic: ut no. i. d. l. vsus ps. s. vsu
et ha. ¶ Et ad hoc vt utilitas pntis materie magis eluce
scat iduco materiā i ar. ad aliqs. q. quotidianas. Quidā
noīe sempronij fecit pacē cū ticio suo inimico et pmissit p
se suosq; hēdes dicto ticio f; cipiētī et stipulātī. p se suisq;
hēdib; eū suosq; hēdes nō offēdere sub pēa mille libraz
bonū. et c. accidit q; dicit ticio d; cessit flicis plurib; hēdib;
quoy vn; fuit offensus a dicto sempronio. mō dubitat
vtrū actio ad dictā penā cōpetat illi soli hēdi offēso iso
lidū: an p pte hēditaria: an oib;. Dices tu ille ticio defun
ct; stipulatus fuit indiuiduū. s. nō offēdi sub pena. si vn;
s; hēdib; est offensus pena cōmittit insolidū oib; hēdib;:
sed ille solus poterit agere ad pte suā q; ē offensus: cete
ri remouent exceptōe doli: ut. s. l. ij. §. si. Certe istud nō
est sic expeditū s; ad vidēdū veritatē o; videre vtrū ista
obligatio sit trāsmittibilis ad hēdē de sui natura vel nō.
Debetis scire q; obligatio d; trāstoria ad hēdes et nō
trāstoria ex natura rei sup q; iterpōit: ut. s. vt le. no. ca. l.
.j. §. si q; sub p dītōe. et si q; cau. l. si eū. §. q; iuriay. mō i
pposito si stipulor p te nō fieri quomin; mihi ire et agere
liceat: ista stipulatio iterpōit rōe iuris q; d; sui natura so
let trāstī ad hēdes. s; si stipulor q; me nō offēdas: ista sti
pulatio iterpōit ad tutelā psonē q; psona extinguit mor
te: qa postq; q; ē mortu; nō pōt offēdi pl; aliquo mō. iō
ista stipulatio d; sui natura ex pte stipulatoris iudicabit
si trāstoria ad hēdes. nec potes dicere q; ē d; funct; offē
dit dū sit iuriā cadaueri: q; ista iuriā sit heredib; et suo

nomine habent iniuriarum actionem: ut. l. i. §. si forte. j. de iniurijs. Concludo ergo in. q. propo-
 sita si stipulatio de sui natura est transitoria ad
 heredes per illam adiectionem pro se suisq; he-
 redibus zc. cuilibet heredum uidetur stipulat^o
 ut. d. §. si quis ita. z. etiam dixi. §. proxi. q. Item
 uidetur stipulati in diuiduū: quia nō offendi i
 diuiduū est. nō potes enim partē hoīs tangere
 qn rotum tangas: ut. l. vulgaris in prin. j. de fur-
 tis. sic ergo ille heres offensus ex stipulatōe quā
 ipse uidetur p se interposuisse habebit actionez
 ad solidā penā. ar. eorum que dicta sunt. §. pxi.
 q. sicut enim stipulatio vsus fit ad persone neces-
 sitatem z multiplicata persona multiplicatur ne-
 cessitas: ita hec stipulatio nō offēdi fit ad tuitio-
 nem persone: z multiplicata psona multiplican-
 tur tuitiones quod est notanduz. Posses tu di-
 cere q imo dicta obligatio est transitoria ad he-
 redes. nā opere libertorum in nō faciēdo: ut i
 nō uocando in ius ē nō offendendo. z transeūt
 ad oēs heredes etiam extraneos: ut. C. de i ius
 uo. l. uenia. z no. §. de condi. inde. l. si nō sortem
 §. libertus. Rñ. lz heredes nō possint uocari in
 ius sine uenia. tñ nō est eadem obligatio que cō-
 petebat defuncto: z que competit heredi. imo si
 unus ex heredibus solus uocetur ex illo solo cō-
 petit actio qnquaginta aureorū: ut. l. pe. §. de in-
 ius uo. apparet ergo q si multiplicatur ipsa ob-
 ligatio principalis ita ēt penalis: z sic facit p nō
 cōtra. ¶ Sz dices tu quid de heredibus promissio-
 ris si unus offendat. Rñ. cōmittitur pena ad-
 uersus oēs p portione hereditaria: lz alij here-
 des habeant regressum cōtra offendentem: ut
 hoc. §. cū si. nō enim habēt locum predicta i eis
 lz enim ex parte stipulatoris sit personalis: quia
 ad tuitionem sue persone fuerit itersita stipu-
 latio: ut dixi: tñ ex parte promissoris est in rem z
 transit ad heredes. nā ille stipulator offēdi po-
 test z a promissore z ab heredibus: sicut uides i
 simili usus z usufructus ex parte stipulatoris est
 personalis: quia eius morte finitur ex parte pro-
 missoris in rem: ut instit. §. usufru. §. finitur. §. si
 usufr. pe. l. uti frui. §. i. z. §. de usufr. l. v. §. reo. sic
 ēt in alimentis que sunt ad sustentationem pso-
 ne. nam ex parte creditoris est in personam cum
 eius morte finiatur: ut. §. de ali. leg. l. iij. circa pñ
 ci. sed ex parte debitoris in rē: quia etiā heredes
 debent: ut. l. libertus quos. §. i. e. ti. ¶ Ultimo
 hec materia facit ad aliaz. q. Lauetur statuto q
 qui occidit occidatur nisi habuerit pacem ab he-
 rede occisi. contingit q quidā fuit occisus q ha-
 buit plures heredes: interfecto habuit pacē cū
 uno tñ. queritur an debeat decapitari. quidam
 aduocati dicebant q sic: quia illud ab herede i-
 telligitur. i. ab omnibus heredibus: ut. §. de le.
 ij. l. si pluribus. de le. iij. l. si plures. sed do. ¶ Id.
 dicit ibidē q bonoñ. fuit determinatū cōtrariuz
 primo qa in statuto est verbū singularis numeri
 ergo ab vno tñ sufficit. Preterea ista rōne po-
 tissime mouebat. ius vēdicandi mortē defuncti ē
 in diuiduū penes quēlibet heredē consistēs inso-
 lidū. ergo z ius remittēdi qd est eius p rariū. er-
 go sufficit vnus remissio: vt in diuiduis dictuz ē
 §. hoc. §. z. l. ij. §. ex hi. z de ser. ru. p. l. via. §. pe.
 z fami. her. l. heredes. §. an ea. z de ser. le. l. fina.
 Preterea sufficit q facit vnus ex pluribus tuto-
 ribus. vt. C. si vnus ex plu. l. i. §. de admi. tu. l. iij.
 in prin. z rō est: qa ius tutele apud eos est in diui-
 duū: vt de admi. tu. l. iter tutores. ergo in. q. nra
 valet vnus remissio cū tale ius sit in diuiduū. lz
 contra hoc multū facit. §. de ser. ru. pre. l. p fun-

dum. z. l. vnus z cōia pre. l. si. sed ibi loquitur i iu-
 re cōpetenti corpori hereditario qd non pōt re-
 mittere vnus sine alio. sed ius vēdicādi z remit-
 tēdi nō peruenit ad eos: vt corp^o hereditarium.
 vnde vt q cuilibet in solidū cōpetat. z in hoc re-
 fidet. d. ¶ Istud dictuz apud me nō est vsque
 qz claz. video enim q in oibus. ll. §. alle. que lo-
 quūtur de in diuiduis lz apud quēlz herēdez sit
 ius in solidū tñ est sine effectu nisi ceteri p sēntiāt
 vt. §. de ser. ru. pre. l. itinere. fuit no. p. gl. §. l. ij. §
 ex his. preterea vides in plurib^o tutorib^o apud
 quos est ius tutele in solidū qlibet pōt per se ge-
 rere oēs actū: vt. §. dictū est: excepto actu illo p
 quē tolleret illud ius tutele in diuiduū alijs cō-
 petēs: vt. C. de auc. prest. l. si. ita hic nullus here-
 dū dz posse facere illud p quod illud ius vendi-
 candi alijs cōpetēs pimat. nec pōt hoc. si plu-
 rib^o tutorib^o dici q sit ius cōpetēs corpori here-
 ditario. Preterea si sba z mētez statuti bñ pñ
 deres voluit pacē fieri ab eo qui representat pso-
 nā defuncti: qa ab herede qd in dubio intelligit
 de herede ex asse. vt. §. de inter. act. l. si defor.
 §. i. Sed ille q est heres ex parte nō repñrat pso-
 nam defuncti nisi pro pte p alia parte hētur: vt
 cēneus: vt. C. de rei ven. l. cū a mfe. no. j. de pto.
 stipu. l. ij. §. si. ante si. mag. gl. ergo p3 q de oīuz
 psona vī cogitatū in statuto. Preterea p hoc vī
 quasi tex. §. de ven. inspi. l. i. §. pe. qd dicem. cre-
 derē stādū maiori pti heredū: vt si maior ps se
 cit pacē. oēs vident fecisse pacē. maiorē ptem in-
 telligo pro nūero vnciaz. sed si sunt pares i vn-
 cīs tūc maior ps intelligat numero. sed si in nu-
 mero pcurrant tūc stetur dignioribus. sed si i oī-
 bus sunt equales: tūc stetur remittētib^o: vt. §.
 de pac. l. vt suū heredē. §. si. et. l. maiorē. in prin.
 z. C. qui bo. ce. pol. l. si. Si enim hoc inducat fa-
 uor liberationis ab obligatione pecuniaria mul-
 to magis hoc iducit hic fauor liberationis a pe-
 na capitali in qua liberatio facilius pmittit: vt
 C. de tras. l. trasigef. z. j. de bo. eo. qui mor. si. cō-
 sci. l. i. z ista snia vī mibi veritati psona. sed prior
 snia ab equitate discrepat. Quid enim si ex plu-
 ribus heredib^o vnus ēēt quidā ribaldus q mor-
 tez defuncti forte pñs sui modica pecunia remit-
 teret. certe iniquū ēēt sibi hoc cōcedi z ptra. l. sz
 z si vn^o. §. filio. h. iterdū. j. de iur. ¶ Altiō hic
 ēēt tractāda materia diuidui z i diuidui quā pe-
 pōit hic z. §. si qs ca. l. si seru^o. §. si pluriū. i repe-
 suis. tamē hic omitto: qa rēpus nō patitur dice-
 m^o in. l. stipulationes nō diuiduntur. j. e. vbi gl.
 tractat hanc materiā quā. l. duce dño repetemus
 deo gratias. Repetitus fuit presens. §. per me
 Bar. de saxoferrato in ciuitate felici pisaz. ¶ Ad.
 ccc. xlij. die. xv. mensis nouembris.

Si is qui duplum. Stipu-
 latio du-
 ple. fructuaria dāni infec. z de ope. no. nū. si ad
 interesse cōmittitur iter heredes stipulatoris di-
 uiditur. secus si ad factū. h. d. fm lec. quā teneo.
 z fm istam diuiditur in tres partes. nam in pma
 ponit qualiter diuidantur iste stipulationes in-
 ter heredes stipulatoris quando agitur ad iter
 esse. scōo qualiter diuidātur inter heredes quā-
 do agitur ad ipsum factū. tertio qualiter diuidā-
 tur ex pte promissoris. secūda ibi restitui tamē.
 tertia ibi hoc vtilitatis cā. z pono casum sic. pri-
 mo dicit q ex istis stipulationibus si agit ad iter
 esse diuiditur inter heredes stipulatoris. secun-
 do dicit q si agit ad factū. f. ad destructionez
 agitur in solidū. tertio queritur si agit cōtra ipm
 promissorē vel heredes eius. Rñ. q hoc. f. q di-

nei q ille so-
 lus pferre-
 tur oib^o qm
 ad ipz ptinet
 vidicta plus
 q ad alios.
 ar. l. i. cū scēn
 ti. de lib. cā. a
 l. iul. si quis
 omiff. cā test.
 addit pau. §.
 ca. q an p dē
 na. scāz d cri-
 mine suffice-
 ret hēre pa-
 cē ab vno. p
 l. si h bac. q
 z a qbus. z si
 scā ēēt alijs
 pñtib^o ēt p
 cōdēna. z nō
 p dicitibus
 sufficeret sz
 ipsum: qz vi-
 derent con-
 sētre. p. l. cō-
 filio d cu. fu.
 z idē si suis.
 sent abites
 z sciussent z
 potuissent i-
 pedire z non
 fecerūt. tñ i
 quātū supra
 dictū est fm
 pau. de cast-
 ange. tenere
 q femia nō
 pnumeret i
 maiori parte
 dic q p facē
 vidēt dicta
 ang. cī cōsi-
 lio mibi. cel-
 xxxvij. ubi uo-
 luit q stante
 statuto q ad
 accusā. occisi
 dbeat citari
 primiores a
 gnati q si suf-
 ficat citare
 vnū sed pari-
 ter debēt ci-
 tari masculi
 z femie. z q
 masculinum
 hoc casu cō-
 p dicit femi-
 ninū. qz ē vti
 le reipublice
 q maleficia
 puniant. nō
 ob. dicit ipse
 gl. in. c. l. §. b
 ar q seu. da.
 po. p qua vi-
 det casus. i. l.
 fi. §. vl. q pe-
 tuto. qz illaz
 itelligo d vī
 dicta ē iudi-
 ciali: nō d iu-
 diciali. qz il-
 la ptinet ad
 mulieres si
 uolūt qm suo
 rū iniuriā p
 sequūt: vt. C.
 ad turpi. l. si
 femine. z. C.
 q accu. si po-
 l. nō ignora-
 bat. z ist. de
 susp. tu. §. cō-
 sequēt. z i so-
 rore est caus
 in. l. qm foro-
 rē. C. de hijf
 q. vt indi-

C Maiori
 pu. ADDE
 q hic Pau.
 de cas. refert
 Ange. dice-
 re q in hac
 maiori pte si
 dz cōputari
 mulier. qm
 ad ipsam nō
 ptinet vindi-
 cta sguinis
 nec inualit
 facere tenef
 p glo. in. c. i.
 §. hoc at no.
 in fi. ma. gl.
 q seu. da. po.
 Jē q si vn^o
 ex heredib^o
 ēēt de fami-
 lia vel cōfor-
 toria occisi z
 alij essent cē-

BBB

uidatur est introductū ex parte heredū stipula-
toris vtilitatis cā. r vtilitatis expone. i. interesse
consequēdi cā. vnde ibi ipsi aut pmissori subau-
di vel heredi eius p pre neqz restitutio neqz de-
fensio datur: r sic cū pueniūt ad factū vel itereē
nō possunt diuidere. hec est vera lectio. **C**Op.
hic dī q ex nun. no. op. rē. **C**Opp. de. l. stipu.
s. questrū. s. de ope. no. nū. dicit gl. q quily agit
pro pre. sed restitutio fit insolidū. r vide gl. que
incipit stipulatio dāni. intelligit ergo gl. hūc. s.
q stipulatioes sci sunt diuidue iter heredes quo
ad petitionē: lz nō ad executionē. qd est falsum.
ga imo actio cōpetit cūlz insolidū: vt. j. e. l. i. exe-
cutione. s. scōa species. r de le. iij. l. fideicōmissi.
s. pe. r fi. r s. e. l. ij. s. ex bis ver. ex quo. Quali-
ter ergo itelligat dī q qū petif itereē pro parte
agit: vt in pn. s. qū ad factū tūc agitur insolidū
vt in. p. restitui. **Q**uero qd vult dicere restitu-
tio r dicit gl. q destructio noui opis. **Q**uero
qd vult dicere defensio. dī tribus mōis. vno mō
in dāno ifecto r dicit: vt in gl. lz nō videat verū. p
l. si cōes. s. de neg. ges. r qd no. in. l. plures. s. de
dā. infec. Si ergo in plurib⁹ heredibus loquere-
mur nō diceret vey hec. l. si loqremur in ipso pn
cipali vey diceret: vt. l. in stipulatione. r. l. plures
de dā. infec. vnde alij dicit q itelligat q nō pos-
sit p parte defendere q promisit aliquē se defen-
surum i iudicio. r probat. j. iudi. sol. l. ex clausu-
la. sed illud nō pgruit littere cū hic de tali stipu-
latione nō fiat mētio. tū in se vera est. Alia lec. q
itelligat defensio in cā euictōis r ista est vera. ga
in tex. dī de promissore tū: nō de eius herede.
Quero qualiter iste stipulatioes diuidātur in-
ter heredes pmissoris. **E**t primo qro i stipu-
latione de no. op. nū. r in stipulatioe euictōis. gl.
rūdet ibi apparet ex predictis rē. **E**uideamur
illud qd gl. dicit. dicit gl. q apparet q heres vey
dētus r edificatis rē. r in hoc gl. dicit vey q de-
struēdo partē nō liberatur: vt. l. stipulatio. s. qū
tum de no. ope. nū. defendēdo p parte nō libe-
ratur: vt in executione. s. insolidū. j. eo. Sz si ad
penā vel ad itereē agere r p parte satisfaciēdo
liberatur: vt. l. cū ex cā. j. e. Illud qd dicit gl. nec ad
penā si fuerit cōmissa itelligo q particularis so-
lutio nō ipedit penā pmiti sed postq est pmissa
quily tenef pro pte: vt. l. cū ex cā. **Q**uero qd i
stipulatione fructuaria. glo. dicit in stipulatione
fructuaria. secus cū diuisione recipit vsufructus
restitutio. ista gl. nō dicit vey. ga heredes. l. vsu-
fructuarij nō tenentur ad restitutionē: ga morte
extincto redit ad pprietatē ipso iure. sed tenen-
tur ad restitutionē rei. ipsa aut restitutio pōt fie-
ri p parte: vt. l. si duo. s. depo. sed si agere ad i-
teresse: ga male vsus sit tūc sine dubio diuidere
Sed cōtra predicta vt. l. v. s. reo. s. de vsufr. dic
qui tenef ad vsufructū tenef ad diuiduū. sz qui
tenef ad restitutionē qd est idiuiduū solutio par-
tis nō liberat eū. **Q**uero qd in stipulatioe dā-
ni ifecti. gl. dicit vey: ga stipulatio hic nō cōmit-
titur nisi ad interesse. l. in banc stipulationem de
damno infec. ideo diuiditur.

Ex. l. sequenti.

Que sit differētia inter cautionē pretoriam iudi-
cialem r cōmunem.

Stipulationum. Alie iudici-

ales. Itā. l. habetis isti. de diui. stipula.
r nō est necesse summare: ga est diuisio. **C**Op.
dicit hic q quattuor sunt. rē. ptra q: tria: vt. l. i. i
prin. j. de preto. stip. Rū. hic diuidit stipulatio
in genere. ibi sub diuidit vnū membrū. l. tantuz

stipulatio pretoria. **C**Scōo opp. de e. l. r videf
q stipulatio pretoria sit gen⁹ r iudicialis sit spe-
cies. hic ponitur vt differētes spēs. Sol. aliter
hic iudicialis accipit: ga qū ex officio iudicis⁹ in-
terponit. ibi quādo in iudicio tū: r tūc dicit iu-
dicialis. **C**Op. de. l. liber. hō. j. e. ti. r. l. r liberi.
s. de ptrahe. emp. gl. dicit q fallit in libero hoie
qui pōt vey di nō tū deduci in stipulationē. sz nō
credo q bene dicat: vt dicit. j. eo. l. liber homo.
COp. dicit hic q pretor iubet: et iudex facit eā
interponi. cōtra ga sic est in dā. infec. vt. l. i. s. de
dā. infec. gl. dicit q nō est rō sed est exēplum.
Quero ergo quō intelligat. l. ista r quis ē ca-
sus: r que est dīa iter iudicialē pretoria r cōez.
r gl. dicit q iudicialis est qū pp aliud iudex adi-
tur r facit interponere r allegat gl. duas. ll. Tu
allega plures. s. man. l. de tuo. fa. ber. l. heredes
s. an ea. r. s. se. r. l. hay. r. l. egi. si ferui. ven. r fa.
ber. l. si filia. s. familie. r de rei vey. l. is a quo d le.
iij. l. fideicō. s. interdū. r de no. ope. nū. l. si prius
r si cui plusq p. l. fal. p. to. cum multis alijs simi.
Stipulatio vero p̄toria interponit iudice adito
ob hoc principaliter r hec p̄ria est differētia: vt
colligat ex duab⁹ gl. prima sup. p. cautio. alia su-
per verbo pretorie. in prin. **C**Scōa differētia
est quia p̄toria descendit ab edicto pretoris iu-
dicialis ab alijs iuriscōsul. **I**tem tertia differē-
tia: quia iudex maior facit interponere stipulatio-
nem pretoria: vt. l. iubere cauere. **I**tem iudicia-
lis stipulatio a minori iudice fallit in cautōe dā.
infec. Itē dicit insti. de diui. sti. q iudiciales sunt
dispse per totū corpus iuris: p̄torie recipiuntur
in ti. de p̄to. sti. sed ista differētia nō est bona: qz
quedā sunt q p̄tinent vt stipulatio: vt le. no. ca.
r dāni ifecti r sic hētis glo. nō credo q bñ dicat
r eā seqtur Bi. r Jaco. de are. de quo miror. r
Oldr. sed Be. eā rep̄hendit p. l. in oibus. s. de
iud. vbi est itroducta a iuriscōsulto: r tū p̄ncipa-
liter adif iudex r est iudicialis. tu potes allega-
re. l. decernim⁹. C. de his q ad ec. p̄su. in casu de
nō offendēdo rē. r. s. de p̄uile. credi. l. si credito-
res. r in. l. muriane. de p̄di. r demō. **I**tem in cau-
tione quā qs p̄stat de adiplendo moduz. vt. l. q
bus diebus. in fi. s. de p̄di. r de. r. l. si tibi. de le.
iij. **P**reterea q illa glo. nō dicat verū ofido. dī
hic q stipulatio q descendit ex edicto ediliū est p̄-
toria imo est cōis: vt in stipulatioe duple: r i illa
q descendit ex edicto. **P**reterea ter. isti. de diui.
stipu. in fi. dicit q stipulatio iudex ratā hēri est cōis.
sed in ea nunq p̄ncipaliter iudex adif: sed inci-
denter: vt apparet in. l. i. C. de p̄cu. r. l. nō soluz
s. qui alieno. s. de p̄cu. lz glo. ibi videat dicere q
aliter accipiat cōis quo ad illā stipulationē. sed
nō vī mibi q sit de mēte littere quia fm hoc ois
stipulatio esset cōis q esset preroria. **P**reterea
fm hoc stipulatio dāni ifecti esset cōis: quia qū-
qz p̄tor adif p̄ncipaliter qūqz incidēt: vt si ali-
qs vult tollere rudera: vt. l. p̄tor. in fi. cū. l. se. de
dā. infec. Itē qūqz iterponit ex p̄uentione: vt. l.
dāni. s. cū parietē. de dā. infec. sz credo q Be.
dicat veritatē r glo. nō bñ legat r dicit Be. ibi
stipulatio iudicialis est q descendit a legibus iu-
riscōsultoz siue ipatoz siue iudex a deaf p̄ncipa-
liter siue incidenter: vt in. l. supra alle. non tū ex
edictis p̄toris descendit r p̄torie dicunt q a me-
ro p̄toris officio itroducunt: vt si p̄tor hoc sta-
tuit tūc est p̄toria. nec curo vtrū p̄ncipaliter vel
icidenter a deaf. **I**lla vero dī cōis que descendit
a p̄tore r a iuriscōsulto. r hic est casus qui est in
ver. cōis. r stipulatio rē pupilli saluā fore a p̄to-
re. Itē a iuriscōsulto itroducta qū decernitur

ephef. Ides
videf velle ut
refert Alex.
to. fa. insti. de
diui. stipu. in
prin. tū ipse
alex. putat q
si equitas re-
perif scripta
in casu simili
q iudex p̄ce-
dendo de si-
milib⁹ ad si-
mila possit
cōpellere ad
cauenduz. l.
nō p̄it de le.
i. sz vbi iudex
moueret ex
egate. nec i
casu illo nec
in simili esse
scripta eqtas
putat ipse nō
posse aliquez
cogi ad ca-
uen. qz equi-
tas nō scrip-
ta nō est atē-
denda. l. pla-
cuit. C. de iu-
di. Adde etiā
dum verbuz
mero exponi-
tur idest pu-
ro q ang. vt
refert idem
pau. de cau-
dicit se cōsu-
luisse q stant
te statuto q
a mera iter-
loquutoria si
possit appel-
lari sed a nō
mera sic q si
iudex p̄nci-
at instrumē-
tū exequēdū
q ab hac snia
poterit appel-
lari: qz nō est
mera iterlo-
cutoria. qz il-
la dicit mera
interlocuto-
ria q fert in-
ter p̄cipiuz
r sinez cause
r sic post se
aliā expectat
diffinitiuam
vt no. spe. in
ti. de snijs. s.
i. r diffinitiu-
ua aliā p⁹ se
nō expectat
q plz pau. lz
aliqui doct.
padue p̄riuz
consulerint
vt ipse ag. re-
fert de quo
vide et⁹ cōsi-
lio. cv. inci-
piente in qui
ramus.
C Pretor-
ria. ADDE
qd si qs p̄o-
mittit coraz
arbitratore
ticiuz ratum
habiturū an
hec cautio sit
pretoria bal-
cōsilio. c. c. p.
viii.

C Iudicis
ADDE pau-
de ca. ex tex.
in verbo me-
ro iudi. offi.
qui exponit
mero: qz p̄e-
tor mortuus
de illis nō se
ipedit nec ad
iuenit p sua
edicta sed iu-
dex q cogno-
scit de cā dī
bēre equita-
tez ante ocu-
los. l. q si e-
phest. ifert q
et si cēt cāus
in quo p nul-
lā. l. puidere
tur r iudici
videre sequū
iterpōi cau-
posset facere
iterponi eaz
ex arbitrio si
bi dato a le-
ge p. d. l. q si

administratio vni ex pluribus tutorib⁹. vt. l. iij. in fi. cu. l. se. s. de adm. tu. z a iuriscōsulto intro ducit pp sedandā discordiā iter tutores. Seq tur in tex. Itē duple stipulatio zē. z edilitie sunt a p̄ore itroducte. Stipulatio nō de dupla so lū a p̄ore est itroducta in seruo tm̄. in alijs nō est itroducta stipulatio duple a iuriscōsulto. l. emptoris. s. de euic. Itē in stipulatione de rato itroducta a p̄ore in p̄ona actoris: vt. l. nō solū s. qui alieno. s. de p̄cura. Itē extēditur in reo z est itroducta a iuriscōsulto: vt. l. p̄po. s. s. z is. z. l. non solū. s. fi. s. de p̄cura. z istud ponit hic Pe. z Jac. de ra. ponit in lec. sua insti. de diui. stipu. z ibi Placē. in summa sua hoc tangit licz non ita late. C. No. illū tex. ibi pretorie. zē. q. vi des q. cautio dāni infecti ex officio iudicis petif de quo dic: vt in. l. inglino. de dā. infec. C. Que ro de cautionib⁹ que itroducūtur ex forma sta tuti an sint p̄orie vel ciuiles. effect⁹ est pp id qd no. C. de ver. sig. l. sancimus. z quod dicef. j. e. in cōventionalib⁹. Rū. si quidē statutū fiat a popu lo vel a concilio qd rep̄ntat populū: vt no. C. q. fit lon. cō. super rubrica de reg. iur. l. aliud. s. re ferf: tūc est ius ciuile: vt. l. oēs populi. s. de iusti. z iur. z sic cautio erit ciuilis. Si vero statutū fiat ab ep̄o comite vel marchione tūc erit ius preto rium⁹: q. a magistratibus fit: vt. l. ius ciuile. s. de iusti. z iure. z actiones penales descēdentes ex il lis constitutionib⁹ erūt annales: vt. s. ti. i. l. i. ho norarijs. lz illa statuta sint p̄petua: vt dicef. j. de penis. l. fi. C. Sed qd si statuta fiant a priorib⁹ vel ancianis⁹ ciuitatū qui sunt. vi. vel. viij. forte: ut uideamus per Italiā. Rūdeo siquidē ipsi faci unt ex uigore eoz officij erit ius pretoriz sicut hic dī in edicto edilium. Si uero hoc facerēt au ctoritate cōciliij generalis: quia tūc ipsū cōcili um uidet facere ministerio priorū ius ciuile erit probaf in p̄hemio insti. ubi illis sapiētibus fuit cōcessum: ut auctoritate p̄ncipis legē cōponerēt z in. i. z in. ij. constitutione. C. nō eniz illi sua au ctoritate faciebāt z de ue. iur. enu. l. ij. s. oia eniz z iō ius ciuile est. z iō tunc sunt multū aduertē da uerba reformationū. dicem⁹. j. in materia de decre. ob ordi. fa. per totum.

Ex. l. sequenti.

An sit d̄ria inter stipulationē z obligationē: ibi. Querit glo. Et si reperif in insti ticius fecit sem proniū p̄ntem stipulantē in cā donatiōis usufru ctuariuz oīuz bonoz an ualeat: ibi. Pro hui⁹.

Stipulatio aut est uer

borum. Dicitur hic q. q. s. pmittit se facturū zē. cōtra. s. de euic. l. si ita q. s. z. l. quotiens q. s. j. e. ubi p̄ n̄ba p̄ntis t̄pis fit stipulatio. gl. dic q. sp̄ale ē nō ē verū. dicē glo. q. ibi ponunt n̄ba infiniti modi z p̄ntis t̄pis qd oī t̄pi cōgruit. nā verū est dicere me amare de p̄nti. me dēre amare in futu ro me debuisse amare in p̄terito z sic ī infinitū cō gruit oī t̄pi tene mēti de īfinito. vel dic q. inter ponitur p̄ n̄ba p̄ntis t̄pis: tūc hētur respect⁹ ad futurū interesse. C. Opp. s. de pac. l. tale glo. di cit q. aliud in pacto. sed certe pactū fit p̄ n̄ba fu turi t̄pis p. l. si q. in cōscribendo. C. de pac. z. l. pactū. nō ob. l. tale. q. ibi refertur ad futurū gl. querit de vna. q. q. pmittit se facturū zē. dic vt in glo. Querit glo. an sit d̄ria iter stipulatio nem z obligationē. z sunt op̄iniones. dic aut ac cipitur stipulatio materialiter p̄ ipsa cōceptiōe verboz sicut accipif hic in tex. z differt ab obli gatione n̄boz sicut contractus ab obligatione: vt. l. lz. s. ea obligatio. s. de p̄cu. z tangitur de excep. rei iud. l. an eandē. s. actiones. Est enim

stipulatio p̄tractus innoiatas: vt. l. i. in fin. s. de pac. Aut accipif stipulatio put ē effect⁹ qdā re sultans ex dicta n̄boz p̄ceptione: z tūc ē idem qd n̄boz obligatio. Querit gl. qd si pmitto q. do vel pmittis q. das. z sic p̄ n̄ba p̄ntis t̄po ris an ualeat. gl. dic q. nō. Querit hui⁹ declara tione formo vnā. q. de facto. repitur in quodaz insti o ticius fecit semproniū presentē stipulātez in cā donatiōis usufructuariū oīuz bonoz: an ualeat: q. stipulatio cōcepta est p̄ uerba p̄ntis t̄ poris. vt q. nō vt hic. Contrariū cōsului. vñ de bes scire q. quedā stipulatōes sunt p̄orie vel iu diciales. s. que extorquetur ab inuito. z iste si q. dē petunt p̄ncipaliter deberet iterponi p̄ uerba futuri t̄pis: vel p̄ infinita que sunt apta ad oē t̄ pus: vt p̄z ex stipulationib⁹ dāni infecti: legato rū: rem ra. ha. z in oibus si. Si fierer p̄ uerba p̄ sentis t̄pis nō ualere: vt hac gl. imo ēt uerborū significatio nil iportaret. qñqz talis stipulatio v terponif accessorie ad aliūm p̄tractū: tūc lz sint n̄ba p̄ntis t̄pis tūc interpretant in futurū sm natu raz p̄tract⁹: vt. l. qd dī. s. de euic. z. l. si ita q. s. ti. Quedā sunt stipulatōes p̄uentionales: z tunc si fiant p̄ uerba p̄ntis t̄pis siquidē nō est ueruz id qd de p̄nti p̄ferf: vt dico do z p̄cedo tibi stipulā ti fundū meū qui fundus nō est p̄ntis: nō dī trās ferri d̄niuz: sed dicta uerba it̄pretabunt hoc ē q. dabo: vt. s. de dona. l. ad eū. in p̄n. z ibi glo. hoc sentit dū dicit q. hodie ex illif uerbis potest agi. z hoc multū plene dicit Azo. in sūma d̄ do. qñqz illud qd exprimit per uerba p̄ntis t̄pis tūc in ueritate it̄uenit: vt i exemplo predicto. po sito q. res sit p̄ntis: z tradif vel cōstituit se posside re. zē. Istō casu est aduertēduz. qñqz est obliga tio momētanea: vt obligatio dādi ex cā lucrati ua: ita q. de euicōe n̄ teneor tūc obligatio non pōt cōtrahi: q. cū ipsa traditōe si ēēt cōtracta ex tingueret: ergo tūc nō nascif: vt. l. ticio cū more ref. s. de usufruc. j. e. l. inter stipulantē. s. sacraz. sic pōt loq. bec gl. Si nō nō erat obligatio mo mētanea: vel post ipsaz datōnē remanebat aliq obligatio in futurū: vtputa de euic. vel si. tūc illa uerba q̄tūcunqz p̄ntis t̄pis it̄pretant: vt futu rum respiciāt ex illius cōtractus natura: vt. s. de condi. ob. cām. l. fi. ubi lz per uerba p̄ntis t̄pis: z de p̄terito sit p̄fectus p̄tractus remāet obliga tio de euic. z stipulatio ip̄sius naturaz seqtur: vt s. p̄ri. uer. cōuentionales. pro hoc dicta. l. q. dī z. l. si ita quis. s. de euic. z bec est rō in. l. tale pa ctū. in p̄n. s. de pac. nā in pacto de nō petēdo nō uertitur qd momētaneū: sed semp tenef non pe tere. z iō dicitur nō posse ipedire ex p̄te p̄mitte tis: vt no. C. de pac. l. i. in fi. mag. gl. z sic lz fiat p uerba de p̄nti porrigif tamē ad futurū: z pro p̄ dictis facit. l. tres fratres. in p̄n. s. de pac. in glo. sup uerbo cauerūt. C. Nunc ad propositū cum usufructus nō contineat obligationē momenta neā: ut no. in. l. corruptionē. C. de usufr. z. j. e. l. plurib⁹. s. z si placet. cū cōstituis me usufructua rium p̄ntez z stipulantē intelligif. s. patiētiam in futuro: ut. l. dictis.

Satis acceptio. Satis accep tio ē cū fide iussore. b. d. C. No. fideiussorez obligari uerbis tantū: vt hic z. j. e. l. sciendū. z. l. blādītus. C. de fideiuf. z est uerum.

Ex. s. sequenti.

An stare snie arbitri sit facti: ibi. Opp. z uidet. Et an si sint plures cōpromittētes z un⁹ nō uult stare snie arbitri an oēs teneant: ibi. Dicitur. Et an si unus h̄rdum soluit p̄tez sed facto cobere dis icidit in penā solutū qualiter p̄putabif: ibi.

a C. Erat ius pretorium. ADDE eun dē bart. in. l. oēs populi s. de iusti. et iur. in. v. q. principali. z i. l. siue pars C. de dila. z i. l. id q. pau. pibus. C. de epis. z cleri. pau. de ca. h. q. intellige si tales reco. gnoscunt su. piores. alias si n̄ recogno scūt supioz hēf loco p̄ncipis z appel labif iur. ciuile: vt hic uolunt Ang. z alex.

b C. Ancianis Intelligē de ancianis qui nō hnt ex for. ma statuti cā dē iurisditio nē qz bz po. pulus: qz de iure cōi. cuz nō hēant cā. dem iurisditio nē qz po. pulus meri. to nō pōt di. ci ius ciuile z cū bar. trā. fit pau. d. ca. bic z in. l. nō. ambigif. s. de legi.

BBB B if

at Sit facti. ADDE qz euz bac opi. trāst alex. qz etiā dicit tenere ia-
butri. l. l. pmissis. C. dēra fact. in lec. antiqua. r. sul. r. sal. It. bal. l. l. cū al
legas. C. de vsur. in. ij. r. iij. op. r. i. l. cum propōas. C. de dolo. Jāc bal.
i. l. i. C. de his qz pe. noie r. i. l. ij. s. creditum. s. si certū pe. Joan. an.
r. imo. in. c. dilecti. de arb. Jmo. i. l. euz scruus. d. cōdi. r. dem. r. in. l. stp.
ista. s. alteri.
J. co. Rap. r.
Ro. h. r. pau.
de ca. p qui
bus facit. l.
diez pferre.
s. stari. s. de
arbi. vbi ad
pmiff. de pa
ren. sine arbi
tri agif. act.
icert. siue ac.
ex stipulatu
que daf ad i
certū. vt ibi
declarat gl.
ergo videt p
missuz factū
l. vbi aut. s.
qd id qz iun
cto. s. h. i. e.
bc Tene pro
vitate. AD
DE qz Bal.
ang. pau. de
ca. sequitur
r. ipsi opi. gl.
r. idē tenent
dy. and. de
pis. ang. bar.
Jmo. in. l. is
cui de testa.
allegātes bo
nū tex. in. l.
tres tutores
s. de admi.
tu. r. ibi etiā
pōderat bar.
bal. l. l. h. in.
fr. q. de sen.
pass. r. i. l. cū
fratre. C. de
his q. vt idi
gnis. r. i. l. i.
s. de cu. fu.
r. p filio. cxx.
vij. i. lib. vbi
dicit qz opi.
pe. est multū
equa: tamen
qz doct. cōi.
ter tenet opi.
glo. r. cū hoc
trāst. s. cōsi
lio stati se qn
ti sentit p riu
r. dicit qz no
toriu nō req
rit sniam de
claratiuā nisi
ad cautelam
vt. d. l. emp
torē r. p hoc
facere illud
gnale rei de
mōstra. adij
cere frustra
est. vt. l. i. i. fi.
de do. pleg.
hocque esse
patēs p casū
p uerfuz qz si
aligs ē noto
rie. pdigus r.
reuertat ad
sanos mores
nō requirit
aliō decretū
iudi. hanc ē
opi. t3 sed.
cōsi. xxx. r. qz
notorie pdi
gus si possit
valide pbe
re l3 sibi a iu

Quero solui. Et qua actōe succurrat ptra alios
cum unus satisfecit vide in fi.

Si sortez promiseris.

Iste. s. est de medulla. s. cato. r. ibi latius expe
ditū fuit. Prestatio partis ab uno ex coheredi
bus nō ipedit qn pena comittat insolidū in obli
gatiōib' dādi. h. d. C. Op. de. l. si feru'. s. si plu
rium. s. si qs cau. qdaz intelligit istū. s. h3 illū qz
de rigore comittat: s3 de equitate sec'. sed illud
reprehēditur p rex. hic in fi. r. p. l. heredes. s. an
ea. s. fam. her. So. ha est qz aliud i iudicijs aliud
in cōiudicialibus: ut hic. qd qualiter debeat itel
ligi dixi in. d. s. cato. C. Op. de. s. cato. s. l. pxi.
So. ibi est in faciēdo: hic in dando. r. que sit rō.
glo. assignat r. non est bona. ut dixi in. s. cato.
p Op. r. uidet. qz bic idē sit in faciēdo qd in dā
do. qz bic dicit idē in arbitris. sed parere arbitro
est facti dicit gl. qz est spāle r. rōne finiedaz. litiū
nō est uerū. qz mitius debet agi in iudicijs. Sed
itelligo qz in obligatiōe arbitri uenit dari. unde
idē qd in obligatiōe dādi. sed si fieri tunc idē qd
in obligatiōe faciēdi. glo. tū tene mētī qz t3 indi
stincte qz stare sine arbitri sit facti. r. Dicit hic
de pena qz est ex cōpromisso. r. glo. dicit siue sit
un' ex cōpromittētibus: siue sit un' ex heredib'.
t3 ergo ista gl. qz si sunt plures cōpromittētes ex
una pte r. un' nō paret oēs tenētur. Ja. de are.
t3 qz nō sit uey nisi eēt dicitū qz insolidū gl3 tene
retur: ut. l. reos. s. cū in tabulis. j. ti. l. Bone qz
unus uenit ad defendēduz in iudicio alter nō r.
tenerent ambo defendere: pōt ne uelle solū de
fendere ille un'. r. uidet qz nō: qa iudiciū est idi
uiduū: ut. l. in hoc iudicio. s. fam. her. dico qz iu
diciū sit diuiduū r. unus pōt defendere p. l. de
vnoquoqz. circa pn. s. de re iudi. r. s. de iudi. l. n
idcirco r. ptra aliū. pcederet tanq' ptra ptra macē
. l. ergo in hoc iudicio loqtur qn agif cōtra vniū:
sec' qn ptra plures. r. qd dicit gl. qz si vn' heredū
nō paret si in snia ueniet dari dicit gl. uey: sed in
facere distingue: aut diuiduū aut indiuiduū s3.
s. cato. r. Quero solui tibi sorte pro mea pte. s3
p factū coheredis mei incidi in penam. illud qd
solui in qd cōputabil. r. dic qz in penā: vt. l. i. ij. r.
iij. j. de sol. r. l. ofuras. C. de sol. l3 enim solutio sit
facta ex vna cā tū in aliā cāz cōuertit: vt. l. r. post.
litē. s. i. s. de transac. l. qz si de stipulatu. s. p. so.
Op. dicit qz vno soluēte pena in totū cōmittit
ptra. qz obligatio ex. l. xij. tabu. inter heredes di
uidit: vt. l. ea. que. C. fa. her. ergo gl3 pōt soluere
p pte. glo. vult soluere hoc r. vide eā que incipit
cū oēs heredes. Sed nō credo qz gl. sic itelle
rit. sed illud d3 dicere. qz quādo qd est in cōditio
ne inter heredes nō diuidit sed oēs loco vniū
habētur: vt. l. cui fundus. in fi. s. de pdi. r. de. sed
illa obligatio respectu pene est cōditionalis. er
go. r. c. Lanomiste dicit qz de eqtate nō pmittit
pro pte soluētis: vt in. c. suā. ex de peni. C. Dicit
hic qz si vn' satisfecit succurrat cōtra alios. quero
qua actōe. gl. dicit fa. her. vel cōi diui. r. c. Sed qz
ro si nō cōpetat: qz nō est cōis hereditas nec res
vnde nō h3 locū fa. her. nec cōi diui. qua actione
agetur. dic qz actione in factuz: vt. l. si filiulfa. s.
fami. her. r. ibi no.

Ex. l. sequenti.

An prodigus manifestus cui a iudice nō est iter

dice nō sit interdētū tenulr et apte bald. cōsi. cccxxi. incipiēte i xpi note
pponit qz adult'. iij. li. alle. qz dicit ipse ex pise notari. i. l. patri p filio. s. d
mino. circa pn. iuncta glo. cū ter. dicit qz nō alle. r. ē valde notādū s3
ipsuz p' ibi dicit qz nec iuramēto valēt alienata p talem tamē ad cautelā
petendam esse abfolucionem a iuramēto.

Non cre
do. ADDE
qz alex. dicit
p riaz opi. vi
deri veriorē
qz t3 pau. de
ca. hic raph.
imo. r. o. p. l.
qd tū. s. arb.
s. de ar. bal. i
l. unica. C. d
pse. r. i. l. i. s.
d cu. fu. imo.
i. c. cū p riaz
in. v. col. de
iurcurā. Et
dū Alex. re.
pndit p dāu.
de cas. co qz
dicit se p sū.
luisse qz dōa
tio scā a pdi
go notorio
cui nō ē interdi
ctū bōis nō
ualeat. dic qz
pau. h nō di
cit. s3 dicit qz
nō fuit ausus
p sūlere r. qz
p rē uenerit
ad p riaz
nec assertiue
dic qz si vale
ar s3 poss' di
ci qz si ualeat
Et qz ualeat
dōatio scā a
pdigo cui si
est interdētū
bōis uoluit
bal. p. cccxv.
ij. li. l3 faci
ant dca i pxi
ma apostila.
Et in qz tuz
bar. ē dicit
qz p riaz nō
sufficit ad h
vt dicit iter
dictū bonis
Adde qz p riaz
tenet hic
imo. rap. ro.
pau. de ca. r.
Bal. i. d. l. i.
qn plena cāe
cognitio in
tercessit. Et
i quātū bar.
vult qz datio
curatoris ha
beat p iter
dictōe. Ad d
pau. de ca. r.
Ro. hic euz
qb' trāst ale
pā. r. sed. i. d.
cōsi. xxxi.

dictū bonis possit alienare: ibi. Quia. Et an suf
ficiat qz iudex pnunciet ipsuz pdigū vel fieri fa
ciat p riaz qz nullus cū tali p riaz absqz eo qz
interdicat bonis r. an sufficiat si det curatorem:
ibi. Ad opp. pe. Et an valeat si detur curator ali
cui tanq' pdigo q nō est. ibi. Querit. Et qd si p
digus reuertit ad sanos mores an desinat eē sub
cura: ibi. Quero. Et an obliget delinqndo: ibi.
Quero nunqd. Et an si pdigus cui bōis ē inter
dictū iuret sup p riaz obliget: ibi. Quero qd.

S cui bōis interdētū

Is cui bonis interdētū ē. pōt sibi acgrere nō
aut obligari ēt naturaliter. h. d. C. Op. j. de fide
iul. l. marcell'. So. vt ibi p Quia materia ē quo
tidiana qro multa. primo aliqs est prodig' māi
festus nō tū est sibi interdētū a iudice: an possit
alienare. r. uidet qz nō ad similitudinem furiosi
cōtra t3 hic glo. nisi sibi sit interdētum idem te
net glo. in. l. i. circa princ. s. de cura. furi. et te
ne mētī. r. j. de regu. iur. l. furiosi. C. Contrariuz
no. gl. s. de testa. l. is cui. De. t3 istā gl. nō tamē
alle. eā r. probat manifestū r. snia egparant: vt. l.
emptorē. in pn. s. de act. emp. sed iste p' sniaz nō
pōt alienare: vt hic. ergo r. c. r. p hoc alle. l. si qs
cū sciret. s. pro emp. Contrariū tene' pro verita
te: vt hic r. l. iul. s. de cu. fur. ibi nō pōt alienare:
qz est sibi interdētū. ergo si nō est ei interdētum
posset. Ad. l. sigs cū sciret. Rñ. put Jac. de are.
ibi dicit l3 gl. illā. l. videat destrucere. dicit ipse qn
qz aliqs p riaz cū prodigo r. scit eū psumptuz
in aliqē certū malū vsum: r. tūc nō h3 actionez:
vt alle. l. sigs cū sciret. sed qn ignorat in quē vsū
r. tūc v3 qz agit r. h3 actionē l3 sciat ipsuz psump
turū nō tū scit in quē vsuz. r. Ad op. De. r. iudeo
qz dicit manifestū r. snia r. c. Tu potes dicere qz
in. l. emptorē fuit secuta snia. vel melius r. nota
bilis: credis tu si iudex pnunciat te pdigū nec
det curatorē nec interdicit administrationi qz suf
ficiat. nō credo. qz illa pnunciatio sufficeret: vt
in. l. iul. Et rō qz aliud est pdigalitas r. aliud est
interdictio seu curatoris datio qz hētur p iterdi
ctione: vt. l. iul. de cura. fur. Bone qz iudex facit
p riazare p ciuitatē qz nullus p riaz cū tali. an
illud sufficiat ne qs cōtrahat cū eo. dicit Sui. s
su. qz nō. qz d3 fieri cū cause cognitōe: vt. l. is q. i
fin. de tu. r. cu. da. ab his. r. l. p grāma. C. co. vel
epif. Ego do aliā rōez: qz. l. dicit qz pdigo d3 fie
ri interdētio. p riaz tū nil releuat cū ipsi pdi
go d3 interdicit: vt. d. l. iul. Puto tū qz dādo cu
ratorē videat interdicit: vt. l. si curatorē. C. de in
ite. resti. r. l. pe. s. de cur. furi. r. Querit gl. pone
qz est datus curator alicui tanq' prodigo qz non
est pdigus an valeat r. gl. vt dicere qz non: vt. l.
seie egressse de tu. r. cu. da. ab his. Alij cōtra By.
dicit: qz aut est error in snia expressus r. nō valet
Aut nō est expressus r. valet. hoc no. in gl. in. l. si
ab eo. s. de vsuca. r. inst. qui. nō est pmiff. fa. testa.
s. item prodigus. r. predicta. l. seie. glo. videtur
p riaz in. l. si puras. de peti. here. r. l. ij. C. quan
do puo. nō est neces. Ja. de ra. r. De. tenet glo.
contrarias. reprobato By. r. dicit qz est casus. i
l. tutor si petitus. s. de tu. r. cu. da. ab his. Ad di
stinctionē By. aut est expressus error. r. c. r. illud
verum est in sententijs in cōmutabilibus: dicunt
ipsi. sec' si est cōmutabilis ex cursu tēporis. Ego

distinguo: aut queris de tutore vel curatore da-
 to: vt pupillo vel adulto cu no sit et no valet da-
 tio: vt. l. tutor si petit. et l. seie egressa. et glo. in. l.
 si putas. et in. l. ij. qm prouo. no est neces. Quan-
 doqz datur curator ei q no est prodigus: vt pro-
 digo et valet datio si no est expressus error i se-
 tentia: vt in dicto Dy. et in gl. qua alle. facit. C. d.
 cur. fur. l. pen. ratio que me mouet est q esse pu-
 pillu vel adultu declarat natura. sed ee prodigu
 spectat ad iudice. et io videt ius facere illud qd
 iudex dixit. et pro hoc allego id quod dicit doc.
 in. l. i. §. pponius. §. qd fal. tu. auc. et ista distin-
 ctione ragit glo. in. l. i. C. de cur. fu. et tene menti.
 ¶ Quero aliqs ad sanos mores reuertit et no e
 pdigus an desinat here curatorē vel sit necesse
 offm iudicis. et pe. t3 q desinat ipso iure. p. l. i. de
 cu. fur. Ja. de are. distiguit. aut est manifestu et tuc
 ipso iure desinat ee sub cura. aut no est manifestuz
 et remanet iudici: vt. l. i. de cur. fu. qd p3. ¶ Que-
 ro nuquid prodigus delinquedo obliget. gl. vñ
 dicere q no. C. vnde. vi. l. sigs in tantam. et lz illa
 glo. posset vñ dicere in his que alienationez re-
 spiciut tñ regulariter ex delictis obligat: vt ibi t3
 Fran. ac. qd probo rone. pdigus epparatur pu-
 pillo pubertati pximo: qd p3 q: sibi pot acgrere
 vt hic p3 in stipulado qd no eet in infante vel infā-
 tie pximo: vt insti. de inuti. stip. §. et qd dixim. s3
 pupillus pxim pubertati delinquedo obligat:
 vt. j. de re. iur. l. pupillu. ergo rē. ¶ Quero quid
 si aliquis cui bonis iterdictu est iurauerit sup co-
 tractu an teneat ad obseruantia. videtur q sic:
 vt auē. sacra. Preterea obligat delinquedo: vt
 dictu est. ergo ad obseruatia iuramenti ne icidat
 in periuriu. Ja. de are. in. l. q h3. §. si pupillus. §.
 de tu. ponit ista. q. et t3 q no obligatur ad obser-
 uantia iuramenti: qa eis est iterdictu bonis: et iur-
 ramentu dz habere et continere iusticiam veritate
 et discretionē et iudiciu. sed prodig no dñ hñe di-
 scretōz seu iudiciu. ergo. rē. et no. C. d. nup. auē.
 qd eis. Quidā valēs canonista in ciuitate ista idē
 consuluit. Ego idē consulēdo rñdi. rō qa talis
 actus est pdigo interdicit et phibitus p supio-
 rem. Nunc arguo venire ptra pceptum supioris
 est peccatū mortale: q q no obedit picipi mor-
 te moriat: vt extra de maiori. et obe. c. ij. et intelli-
 gitur picipi siue ecclesiastico siue seculari: vt ibi
 no. et qd no. §. de le. l. ij. in fi. ¶ Prodig ergo q iu-
 rat super cōtractu phibito iurat obseruare qd ē
 peccatū mortale. et io ad ei obseruatiaz no tene-
 tur in. d. auē. qd eis. et de reg. iur. c. no est obliga-
 torium. l. i. vj. facit qd no. de iureiur. c. lz in. vl. gl.
 no ob. auē. sacra. q: minori no est factu pceptuz
 ne contrabat. lz. l. eius cōtractui no assistat. nā cō-
 trabēdo no facit cōtra. l. preceptum. idē in. c. cū
 contingat de iureiur. et. c. lz. e. ti. li. vj quia mulier
 non est prohibita vēdere. sed ipsa alienatio hoc
 est dominij translatio fieri a iure bene est probi-
 bitum. de hoc dicitur latius. j. de fideiuf. l. cum
 lex. et materia tractat eo. ti. plenius in. l. si quis p
 eo. in. princ. Et eadē rōne dico vbiqz statutu
 prohibet aliqē contrabere vel aliquid facere il-
 le hoc faciēdo et super hoc iurando non obliga-
 tur. Quid de fideiussore si iurauerit. dicam. i. d.
 l. si quis pro eo. ad illud quod dñ q obligat de-
 linquendo fateor: q imponetur sibi pena de te-
 merario iuramento.

Impossibilis. Impossibi-
 lis cōditio
 affirmatiua vitiat stipulatōz: sec⁹ i nega-
 tiua. h. d. Rō h⁹ ē. qa si negatiua ē impossibilis af-
 firmatiua ē necēcia. Op. isti. de here. isti. §. ipossi

bilis. et C. de insti. et substi. l. reprehēdēda. Sol.
 aliud i cōtractib⁹: vt hic. aliud i vltis volūtati-
 vt ibi. C. oppo. de. l. dedi. §. si homo liber. §. de
 condi. ob cau. So. quādo ex euentu cōditōis
 dz cōmitti obligatio loquitur hic. sed quādo ex de-
 sectu cōditōis debet cōmitti tūc loquitur. §. si ho-
 mo liber. et C. de condi. ob cau. l. si militem. et est
 rō qa cōditōis defectus est necessari⁹. C. Op.
 de. l. iurisgentiū. §. si ob maleficiū. §. de pac. So.
 lu. ibi. de impossibilitate iuris que etiam negatiue
 concepta vitiat. rō qa tūc ēt continet turpitudi-
 nez: qm turpe est me accipere ne maleficiū com-
 mittā. et circa hoc dicā. j. e. l. si plagi. materiā ple-
 ne pono in. l. i. de condi. insti.

Ex. l. sequenti.

Si alicui de piuro oppōit q iurauit soluere
 r. ticio. j. mensē et probatur q promisit et iura-
 uit et q mēsis est elapsus an sufficiat: ibi. Et hec.
 Et an cū dico aliqē nō audiendū q: non soluit
 collectā vel ipsum puniendū qd debeat hoc pro-
 bare: ibi. Et predicta. Et cū quis negat tutorez
 fecisse inuentariū vel heredez nō soluiffe legata
 cui incōbat onus pbandi: ibi. Et idē. Et quali-
 ter probetur negatiua cū nō sit choartata loco et
 tempore: ibi. Quero.

Si illa stipulatione

si calendis. C. lex nostra semp consue-
 uit legi cum. l. hoc iure. j. pxi. ratio q: sibi inuicē
 contradicunt. et habēt vnam materiā. et fm vnaz
 lec. h. d. Dies adiecta cōditioni valide que in fa-
 cto promissoris consistit in stipulatione intelli-
 tur repetita. secus si inualide: vel que in facto p-
 missoris nō consistit. h. d. cu3. l. hoc iure. Op. ex-
 tra gl. dicitur hic q mortuo sticho petent. r. con-
 tra. j. e. l. si ex legati cā. et l. si homo mortu⁹. So.
 hic loquitur quando stichus nō erat in cōditōe:
 ibi vero erat in obligatione. ideo morte stichi nō
 perimitur obligatio. et io glo. quedā que est. §. q
 satisda. cog. l. sed et si decesserit. nō bene dicit: vt
 hic Dy. dicit et oēs doc. Dicitur hic q expectat
 dies. cōtra. §. de acqui. here. l. si quis heres. So.
 ibi in hereditate in qua dies nō pōt ee: vt. l. here-
 ditas. §. de here. insti. hic in stipulatiōe que pōt
 habere diem. C. Intro gl. et videt. l. ista. cōtra. l.
 hoc iure: cuius cōtrarij timore sunt. v. vel. vj. sol.
 Dicit quidā q hic nō dñ q statū poterit agi sed
 dz ee certū eū venire nō posse: vt p3 in gl. s3 hāc
 so. rephēdit Bi. q: q phibet vno tpe agere alio
 tpe permittit: vt pbat. l. i. peratores. §. de postu.
 l. statu libez. §. stichum. §. de leg. ij. C. Scōo di-
 cunt quidā q obstatet exceptio. illud ēt ipone-
 re. l. verbis. Tertia so. est: q: ibi qm cōditio con-
 sistit in facto pmissoris: q: tūc intelligit repetita:
 hic quādo nō est in prāte promissoris et istam te-
 net di. q: in primo videt adijci dies nō solū con-
 ditionis cā: sed etiā causa differēde solutionis. i
 secundo cā cōditionis tantū. sicut alias dicit i
 l. cū tale. §. meue. §. de cōd. et demō. quarto sol-
 uunt aliter: q: hic ante calēdas: ibi in calēdis: vt
 dicit glo. et hanc t3 Be. sed nō p3: q: est contra-
 casum. c. cōmissa. extra de elect. li. vi. lz aliqua sit
 dñā inter has oñes calēdis et ante calēdas: vt
 dicā. j. e. l. qui ante calēdas. C. Quinta so. est. q
 in. l. illa inceptū a pactōne: hic a cōditione qd ē
 falsū: vt. §. dixi. tñ qdā huic iherētes dicit q licz
 nō inceperit a pactōne: ita q sit in obligatione
 tamē est in solutione: q: stichus pōt solui. sed in
 l. hoc iure nō erat i obligatiōe vel solutione. cer-
 te istud nil ad factum: vt p3 in. d. c. cōmissa. dat
 glo. alias sol. que diuinationes sunt. vnde teneo

fi. contrabat
 cū curatoris
 auctoritate:
 qui nō iura-
 uit de admi-
 nistrando le-
 galiter: vt ei
 per iudicem
 iponit: q: nō
 valēt dētus
 facti cū auc-
 toritate eoz
 qui non iuri-
 dice sunt ele-
 cti. vt no. ff.
 de iureiurā.
 l. i. iusturā. q
 ex puenti. §.
 pupill⁹. et. ff.
 de neg. ge. l.
 q aliena. §.
 qquam. An
 aut prodig⁹
 cui p princī-
 pē bonis in-
 terdictū ē et
 datus cura-
 tor possit in-
 ter liberof te-
 stari et facere
 substi. et alia
 cōsequētia
 ad insti. here-
 dis. vid bal-
 cōcludentez
 q sic pñlio.
 cccxxv. l. i. lib.

ego opi. Joā. quā segtur Di. z probaf per. d. c. cōmissa. Sed cōtra istaz opi. Di. op. de. l. iij. de cōdi. z demon. de usufruc. le. l. v. xori usufructus ville. Rū. ibi erat dictio tūc que denotat extremi tatē rpiis. Et igitur tibi liqueat ista materia disti gue plene: vt dicam. j. e. l. ita stipulatus. in. iij. q. p. ricipali vers. iij. circa predicta zc. Et bec. l. hoc iure in fin. facit pro vna opi. Inno. quā ipse ponit i. c. sup. bis. extra de accu. op. tibi exceptio nē q. tu es piurus qa iurasti soluere ticio. x. infra mēsem z nō soluisi. pbo quod promissisti z iura sti z q. mensis est elapsus. dicit Inno. q. ex hoc nō cōcluditur q. sit periurus nisi appareat tunc nō soluisse. Pro isto dicto videt casus hic. s. cō tra hoc videt. C. de pba. l. i. z qd no. C. de iu. em pbi. l. ij. in gl. mag. vbi debitor d. probare se sol uisse alias cadit a iure suo. Li. ibi dicit q. dicitur Inno. h. locū in eo qui dicit aliquem nō soluisse cui qs soluere nō tenebat illa gl. dicit verum in eo cui quis soluere tenebat z sic h. z rētionē suaz fundatā: qa ipsū debitorē h. obligatū. Ad hoc credo tā Inno. q. Li. b. i. dicitur z do regulā vbi cunqz negatio est cā intētionis alicui siue agen tis siue excipietis ei qui negat incōbit onus pro bādī probaf aut eo mō quo dicā. j. Fallit i exce ptiōe nō nu. pe. vt. C. de nō nu. pe. l. si ex cautioe z. l. asseueratio. z no. s. de excep. l. i. hoc aut esse vey. pbatur. p. rō si negatiua est cā actiōis mee: hoc debeo pbare. casus est hic. z. j. e. l. ita stipu latus. n. qd si ab initio. Item si est ex cā exercitiij actionis mee: vt qa nō possuz puenire ad pigno rum possessores nisi qū principalis nō est soluē do. hoc ego debeo pbare quod probabo facta executōe: vt aut. hoc si debitor. C. de pig. z aut. p. rō. de fideiuf. vel si esset notoriū: vt dicitur. j. e. l. decē. Itē si negatiua est cā officij iudicis. p. rō mo illa negatiua probari d. q. suū officij iudex interponat: vt. l. magis puto. s. ne passim. s. de re. co. z. C. de fabri. si quis cōfortiū li. xi. qui tex. ad hoc mirabiliter facit. Itē Li. dicit verum q. predicta debēt limitari qū ille qui negat hoc si bi nō debebat. Bone promissisti s.istere tali die in iudicio sub certa pena: ego peto penā: z obti neo nisi pbes te uenisse vel iusta cā ipedituz eē: vt. l. ij. s. si quis cau. z de re mili. l. iij. s. si ad diez z. l. qui cōmeatus. cū enim mihi hoc debeat vel vt priuato: vel vt officiali est pbata intētio mea eo ipso q. nego nisi per aduersariuz pbes. Et predicta faciunt ad multa. op. tibi exceptionem q. nō debes audiri ad ius: qa nō soluisi collectā ex forma statuti. nā cum soluere collectas sit de bitū cōi z non mihi. z ego oppono ad mei vtili tē ego debeo pbare. alias intētio mei excipietis nō est fundata. sed si peterē te puniri: qa colle ctam nō soluisi. tunc qa te accuso principaliter ad vtilitatē cōis cui teneris: tu debes probare te soluisse: vt. d. l. iij. s. si ad diē. z. l. q. cōmeatus. de re mili. Et idē si ego accuso te tutorem de cri mine suspecti: qa nō fecisti inuentariū: tūc quia bec accusatio fit ad cōmoduz ipsius pupilli cui hoc est debitū tutor debet probare. ar. de susp. tu. l. iij. s. tutores qui repertoriū. z de admi. tu. l. tutor qui reptorium. Sed si ad meā vtilitatē op. tutori contra me agenti q. nō debet audiri: qa nō fecit inuentariū. istud nō est hic. videt enī q. bec sit causa intētionis pupilli seu tutoris: ut nō possit agere nisi inuētario pfecto: ut. l. fin. C. arbi. tu. sed pōt eē q. excusatur ab inuētarij con fectione: vt. l. tutor qui reptoriū. de admi. tu. Et ideo tutius est q. pponat in hunc modū. di co te nō fecisse inuētarium: z si te fecisse apparet

a C Incubitus
onus pbāt
ADDE fm
alex. tex. in. l.
pe. s. docere
z ibi bart. et
omnes. s. ne
quis per eū
qui ius vo
ca. z tex. op.
timuz. in. c.
i. de confes.
i. vj. pōdera
tū p. Se. io.
an. in regula
infamibus z
regula sine
possessioe de
re. iur. i. mer
cu. Inno. in
c. cū i iure. d
offi. dele. gl.
m. l. si dō. s.
qui p rei. s.
q. fatiā. co.
io. cal. in sua
disputa. sci.
pente. c. pe.
tit fruct. per
legistas. i. l.
actor. de p.
ba. spe. in ti.
de pba. s. p
bare. C. y. z
bald. in. l. ij.
C. de iur. em
pbi. Archi.
vj. q. viij. i v
bo actor. p
gl. magnam
tu ēr add pe.
de anch. p. si.
cclv. z p. c.
lxij. z lxxvij
b C Ego de
beo probare
ADDE fm
alex. ang. i re
peti. l. i. c. de
fide instrumē
toruz z iur.
ast. h. lib. x.
z an. i. c. sup
bis d. accu.
bal. in. l. si a
furioso. s. si
cer. pe.
c C Tutor.
ADDE fm
Alex. Ang.
z moderni
tenēt indisti
cte q. tutor
incōbit on
pbādī: q. nō

peto copiā mihi fieri. constat enim mihi copiaz dandā. z sic repellit indubitāter: ideo q. copiā non dat. sed an incubit mihi probatio q. inuētarium nō fecerit vel sibi q. fecerit. dubiū est: z idē vidi de facto. Agebatur p. rā aliquē: q. nō soluit legata ideo priuat est per auē. hoc amplius. C. de fideiō. dicebā si ille cui legatū debebat age rer: esset fundata intētio sua. alias ille q. agit d. p bare cū nō soluisse eo mō quo statū dicā. Pro dē cā nā nisi sit p. rō iuris p. negante: vt si dico me nō deliquisse seu cām ingratitudis nō p. rō misisse: vt. C. de inoffi. testa. l. oio z de le. ij. l. cū pater. s. rogo. cū si. vnde remanēt predicta vera. vbi non est presumptio iuris: pro affirmāte seu negante z p. rō dicta vera siue sit negatiua qualitatis siue ne gatiua facti. Ad hoc inducitur oīa mēbra disti ctionis posite per Ja. de are. C. de proba. l. actor z ibi recitat per Li. Quero qualiter poterunt probari iste negatiue. l. se nō soluisse. z si. cū non sint choartate loco: vel tēpore sic probari videt ipossibile: vt. d. l. actor. C. de proba. Rū. q. pos sum iplorare officij iudicis: vt fiat p. nuncios so lēnis inuestigatio z exploratio: an talis soluerit: vel nō. an talis venerit in Italiā vel non: z sic de si. Sicut qūq. sit discussio bonoz principalis. p hoc tex. expressus de le. ij. l. cū quidam. s. si. cū. l. se. expressius. j. e. l. ita stipulatus. n. q. si ab initio z puto sufficere si nūcij referant se diligēter per quisuuisse ab omnibus qui hoc verisimiliter scire debebant z se reperisse q. talis non venit in Ita liam: vel q. talis nō soluit. vel aliter iudex hoc di sgrat s. z formā. l. magis puto. s. ne passim: s. qd si nuncius se retulit diligēter inuestigasse z se non posse reddere certū. Rū. presumā pro negante: vt. s. ad trebel. l. ex facto. s. pe. vbi est casus. In predictis enī casibus. vbi nō potest liquido p. bari sufficere puto q. ex vehemēti opi. se infor met. arg. de re mili. l. nō oēs. s. a barbaris.

Ex. l. sequenti.

AN quis admittatur ad agendū sine actiōe: ibi. Distingue. Et an cum actio oritur per con testationez debeat dari nouo libellus: ibi. Quero.

J ticius z seius. Test

quis agere sine actione cum sperat ori ri in cōtestatione. hoc dicit. C. oppo. de. l. si pu pilli. s. videamus. s. de nego. ge. z de. l. quoties s. item. i. s. de admi. tuto. vbi sine actione ne mo experitur. sed hic nō est actio cum non venit conditio: vt. l. cedere diem. de verbo. sign. Glo. soluit q. de facto agit z allegat. j. e. l. si decez. que nil facit. z. j. rem ra. habe. l. si indebitum. ista po test facere. tu solue q. non conceditur sine actiōe agi verum est nisi speretur actio nasci in cōtesta tione litis. dices tu illud quod tu dicis est contra casum. l. nuda: vbi non habet locū actio nec ori tur in contestatione: z tamen admittit de facto. Respondeo ibi agitur de facto non vt sequatur sententia: sed vt alia obligatio cōmittatur: s. an procedat iudicium sine actione si reus patitur. tu habes tex. q. sic in. l. sed z si quis. alias incipit iul. s. quesitū. s. ad exhi. Distingue ergo duo verba nō insistendo in contrarijs cum queritur vtrum quis admittatur ad agendum sine actiōe aut quis nō h. actionem ab initio: sed speratur: vt oriatur in contestatione: z admittitur: vt hic aut nō speratur: vt oriatur in contestatiōe. z tūc aut quis agit: vt sentētia sequatur ex illo iudicio z nō admittitur reo inuito. l. si pupilli. s. videamus. s. de neg. ge. aut agit: vt alia stipulatio cō mittatur: z tunc agi pōt: vt. l. nuda. C. de cōtra.

confecto in uetario non hz legitimaz personā stan di. in iudi. l. si. s. h. ar. tu. d C Legata ADDE q bal. p. ceteri x. vbi dicit q. cū heres est obligat ad soluendum le gata z si nō soluerit due niat i aliu q. ille dices nō soluisse si d. pbare: q. est quasi credi tor nō pbat negatiuaz. l. quaquagita d. proba. s. on. p. bādī icōbit heredi. si ob. s. z ipū d. cū inno. i. c. sup. bis de accu. q. d. z intelli. gi de eo qui nullū h. fun damentū ni. si soli negati ue ideo p. bare debet. c C Et puto sufficere. ADDE q bal. i repe. l. cum mulier pe. de anch. imo. h. tenēt p. rō q. talis negatiua pos. sit pbari per tale excu. tū vt refert ale xā. imo. in. c. super bis de accu. transit cū opi. bal. z anto. de bu. glo. de san. pe. l. l. ij. s. d. p. cu. bar. i. l. is pōt de ac qui. here. z. i. l. ij. s. si qd si dubitet quē admōz testa. api. ang. i. l. si vacātia de bon. va. vbi alle. gl. i. auē. d. exhi. rei. s. si vero i ver bo examinet alias cōcor. dātas vide hic p. Alex. Quib. adde Ro. p. filio. c. xv. q. alle. gl. i. auē. d. be re. z sal. s. si vō absint in vbo vidisse que dat mōz pban. nega tiuam.

et comit. stip. Aut queris utrum admittatur reo
 volente expresse et admittit: vt. l. iulius. §. questus.
 §. ad exhi. et l. vbi pactum. C. de transact. fm vnaz
 lec. De. lz nō tenuerit eam. predicta sunt vera
 quādo actio deficit ab initio. lz qm̄ ex postfacto
 deficit et ab initio competeat. et tūc aut si iudi-
 cium nō procederet reus cum aliena iactura lo-
 cupletaret. et tūc pcedit iudiciū. l. si post acceptū
 §. de rei vē. Aut nō locupletaret cū aliena iactu-
 ra: et tūc iudiciū nō pcedit: sed fiet absolutio ab
 obseruatione iudicij: vt insti. de ppe. et tēp. ac. §.
 si. de condi. inde. l. elegāter. §. si quis post. de iu-
 reiu. l. iusurandū: et ad pecunias. §. si. Sed pos-
 set dici ista est trufa: qz indistincte procedit iudi-
 cium sine actione: vt. l. cū putarem. §. fami. her.
 et expressius in. c. abbate sane. §. ceterum. §. qm̄
 de re iudi. l. i. §. Rñ. hic procedit iudiciū: etiaz si
 sit manifestum actionē nō cōpetere: et procedit
 ad condēnationem et parte opponēte. cōtraria
 loquūtur quādo hoc nō erat manifestus et a pte
 nō oppōebatur. unde instātia t3 et snia: si seque-
 retur tamē: si iudici constaret statim absolueret:
 ut no. C. de transac. l. ubi pac. fm unā lect. glo.
 ¶ Quero circa hoc an detur nouus libellus na-
 ta actione per contestationē. et do. Rai. dicebat
 qz sic: qz erit nouū iudiciū: sed dico qz est falsus:
 qz quando ex facto de preterito actio incipit cō-
 petere pendēte iudicio tūc ex eadē instātia seq-
 tur condēnatio: ut. l. si rem i si. §. de pig. ac. et l. si
 mandauero tibi: ut a ticio. §. mā. C. Op. et uide-
 tur qz d3 expectari qz ille dare nō possit: ut. l. ita
 stipulatus. §. sabinus. j. e. Istud est difficile con-
 trarium. et glo. dar plures solu. et una est qz spe-
 ciale est hic ratione pplexitatis. per. l. si ticius. de
 pdi. insti. qdā uident dicere qz hic nō sit pplexi-
 tas. nā pplexitas illa q nō pōt dissolui: lz hic scō
 pmissoris pōt dissolui. credo qz sit pplexitas: qz
 l. presumit qz nunq̄ uellet dissoluere. arg. j. e. l.
 stipulatio nō ualet. Alij dicunt et scōam omitto.
 aut confertur in eadē psona: aut in diuersis. sed
 ista nullius est ualoris: qz nō est ratio diuersita-
 tis. alij dicūt: aut in eadem re: aut in diuersis. hic
 in eadem. et ista sol. t3 Guil. de cu. in. l. et si post
 tres. et Jac. de are. hic et assignat rationem: qz si
 eadem res expectetur qz nō possit dari stipulatō
 extingueretur: qz nec mihi nec sibi possit dari. lz
 in diuersis rebus spectatur: qz vna perempta al-
 tera est in obligatione: sed ista non sunt vera: qz
 alio modo potest desinere posse dari: qz per rei i-
 teritum: puta morte eius cui d3 dari. pro hoc. §.
 de cōdi. et de. l. hoc genus. et l. pater seuerinā. §.
 stichus. Quid dicemus. De de bel. dar aliā sol.
 hic quā Li. t3 in. l. si pacto. C. de pact. et dicit hic
 erant duo rei credēdi: nec erat proprie cōditio:
 qz tacite inest qz vno litē ptes. alteri nō possit sol-
 ui: vt. l. ex duobus. j. de duo. re. Non ob. tex. qui
 dicit separatim. qz vnus sub cōmemoratione al-
 terius fuit stipulatus et sic simul videntur stipu-
 lari: vt. l. modestinus. j. de so. Sed illud est falsū
 quia imparitas que nō speratur reduci ad parit-
 atem vitiat pstitutionem duoz reorum. l. eadez
 §. i. de duo. re. no. per glo. et doc. in. l. ex duobus
 reif. la. i. j. de duo. re. sed hoc impossibile est: quod
 vno tpe sit quesita actio eis: ergo non sunt duo
 rei. Que est ergo vera so. dico qz secūda sol. que
 est hic. §. qz per contestationē desinit fictiōe iuris
 alteri posse dari. sed quare lex fingit hic et nō ali-
 bi. dic ratione perplexitatis que est hic: vt dicit
 glo. in prima solutione. et quare nō soluitur ista
 perplexitas alio modo qz per contestationez. di-
 co qz habent similitudinem duorum reoz: et de

hoc dixi plene in. l. si ita stipulatus. C. Procedo
 ulterius. Op. de. l. si vero. §. de pe. et l. si quis a
 multis. §. de noxa. Bi. dicit in. l. si plurib. de le.
 i. aut querimus de iure querēdo: et dicitur occu-
 pari per lit. contes. vt hic. aut de iure quesito cō-
 seruando: et tunc debet perueniri ad sentētiā:
 sed illa sol. in quolibet passu reprehēditur in. d.
 l. si pluribus. de le. i. et ibi plene dicam.

Ita stipulatus fue

ro. x. aut. v. In alternatiua summaruz:
 et temporis minus est in obligatione. hoc dicit.
 Ex hoc colligitur ratio quam habuistis. §. e. l. i.
 §. si quis simpliciter. dicā. j. e. l. si duo rei.

Ex. l. sequenti.

¶ Si citat reus: vt ueniat infra nouē dies quorū
 tres pro prio tres pro scōo tres p tertio et pēpto
 rio termino assignantur: et compareat in primo
 et ij. et actor non: sed in ultimo cōparet actor nō
 reus: an sit cōtumax: ibi. Quero de. q. Et an cuz
 datur terminus reo ad aliquid faciendū debeat
 semp citari actor: ibi. Quero das.

Et ante calendas.

¶ Quero de ratione hui. l. Respondeo
 ratio est: quia hec dictio ante calēdas intelligit
 scz finitas. et ideo comprehendit diem calenda-
 rum. hoc probatur in tex. et glo. j. eo. l. stipulatio
 nes nō diui. §. pe. et ideo si testes ptradicerent
 sibi et vnus diceret ante calendas: alius die ca-
 lendarum: dic qz non contradicunt: qz quod di-
 cit testis ante calendas dic. l. finitas. C. Oppo.
 de verbo ad verbum: de. l. si ita fuerit. la. ij. §. de
 manu. testam. vbi est differētia: vtum dicatur
 ante calendas: vel in calendis. so. ad incōmodū
 stipulatoris tantum: est dicere ante calēdas quā-
 tum in calendis: qz vtrobiqz non potest exigere
 ante calendas: vt hic. sed ad commodum rei est
 differētia: quia quando dicit promitto dare añ
 calendas quandoqz vult potest soluere ante
 calendas: vt. d. l. si ita fuerit in fi. ratio est: qz pa-
 tet qz tempus est appositum fauore rei seu pro-
 missoris: sed si esset dictum calendis: non posset
 soluere simpliciter ante calēdas. Sed est distin-
 guendum ante tempus: est appositū fauore rei
 vel actoris: vt. l. in fideicommiss. §. cum pollidi.
 §. de vsur. et l. si ita relictum. §. pegafus. §. de le.
 ij. et videbitis. j. eo. l. qui rome. in prin. ¶ Que-
 ro de questione Ja. de are. quā formauit in. l. p-
 tor. in. fi. §. de ope. no nū. que talis est. Citatus
 est reus: vt ueniat infra. ix. dies. quoz. iij. p prio
 .iij. p scōo. iij. p. iij. termino et pemptorie fuerūt
 assignati. In prio termino et scōo cōparuit re-
 et non actor. In tertio cōparuit actor et nō reus
 qrit an reus sit contumax. dicit Ja. de are. qz re-
 est in vltima mora et vltima mora nocet. et ideo
 poterit procedi contra reum tanqz contra cōtu-
 macem. et ider i dicit Spe. in ti. de cita. §. viden-
 dus. §. quid si in possessione. Sed ego credo qz
 reus nō sit contumax et premitto sic. dicunt doc.
 qz si in primo termino cessat reus punietur in ex-
 pensis. idē si in secūdo. cōtumacia aut tertij ter-
 mini aggrauat eum: vt possit perueniri ad pri-
 muz decretū. ita no. extra de procu. c. ij. et Li. C.
 de iudi. l. sancim. et ex hoc apparet qz reus ē cō-
 tumax si nō uenit in prima citatione. ergo eadez
 ratione et actor si non uenit. et illo actore puma-
 ce circūducitur edictum et illa citatio: et incusata
 per reum pumacia actoris reus licētiatus rece-
 dit: vt. §. de iudi. l. et post: et sic ista citatio non ar-
 tat eum. Itē citatio secunda et tertia fit ad cōuin-

¶ Licentia
 tus recessit.
 ADDE qz
 cū bar. trāsit
 ang. De. de
 anch. pau. d
 ca. et ro. Jo.
 an. in addi.
 ad spe. in ti.
 de cita. §. vi
 fo vñ. qd si i
 prior: vbi al-
 le. c. i. de do.
 et cōtu. i. vj.
 bal. in auē. ei
 qui iurat de
 bo. auc. iud.
 pos. et l. con-
 sentaneū. C.
 quō et qm̄ in
 der in. v. no.
 vbi alle. tex.
 in. l. ex pten-
 su. §. si. i ver-
 bo ante diez
 in. v. iterū
 pere. j. de ap-
 pel. latius h
 p alet. vide.
 et vide qz po-
 sui in. l. si fini-
 ta. §. iulian.
 §. d. dā. ifec.

BBB iij

Cogitabi-
tio. ADDE
post alex. q
pau. de cast.
pfi. l. cuj io.
an. in addi.
spe. i. ti. de ci-
ta. s. viso. in
addi. que in
cipit sup illo
tz q citatio
gialis non
dz fieri nisi
citat' sit val-
de remotus
Si at no sit
valde remo-
tus dz citari
ad singulos
act' t ibi vi-
de an citatio
p edictuz te-
neat de iure
canonico et
concludit q
no absq' co-
missione pa-
pe. Et dum
aler. dicit re-
lata opi. sed-
cu qua pcor-
dat pau. de
ca. in. d. pfi.
q bar. meli?
loqur in ex-
uagati. ad re-
prim. vbi i-
telligit fore
vex illud qd
dicit q cita-
tus gualiter
ad tota cam
si semel ppa-
ruit no pt iu-
dex ad ulteri-
ora pcedere
sine noua ci-
ta. nisi sit di-
ctu singulis
dieb' t horis
ad tota istan-
tiaz. Adde q
bal. pfi. c. c. x.
xviii. iij. li. v.
tenere q no
valeat. t ibi
dicit q nullo
mo iurisciu-
lis vel cano-
nici talis mo-
dus citandi
reperit per-
missus. qz ta-
lis citatio e
captiosa t qz
oncrat liber-
tate t astrin-
git ad quan-
da seruitute
no recededo
a loco causa-
rum: vt. l. ij.
d. li. ho. exbi.
Sed posito
q talis mo-
d' citadi sit p-
missus. qd si
neutra ptuz
pparet an sit
abolita cita-
tio. vide ibi
p eu. Quid
aut si qs ipe-
trat a papa:
vt possit ali-
quem citare
in curia ro. t
is faciat ad
tota cam ci-
tare aduer-

centa malitia rei si no venit in primo termino: vt
in auē. iubemus. C. de iud. si ergo reus coparuit
in primo termino apparet q secunda t tertia di-
latio euauit t eius pditio deficit que est: si i pri-
mo termino no venit: t ipsuz amplius scda t ter-
tia citatio no arret. fateor tamen vnum: t in hoc
posset dicere verum Ja. de are. t Spe. qz lz i pri-
ma citatioe actor sit cotumax tamē si iudex vult
potest actorē expectare ad alia dilatioez: vt est
tex. t glo. in. l. t post edictū. in prin. s. de iud. Si
ergo iudex reū venientē no licētiat. sed vult acto-
rē expectare: hoc casu si reus no licentiatus rece-
det. tunc videtur cotumax in secūda t tertia di-
latioe: vt dicit Inno. in. c. pfuluit. ex de offi. de
leg. t ex de pe. c. calūniā. t ideo facias scribi in
act. comparuit reus t licētiat' recessit. Dices tu
hoc est ptra. l. statuliberos. s. stichus. de sta. lib.
vbi regitur q representet se in quolz termino.
Sol. ibi erant tres dilatioes date circa diuersa
qz. x. libre in vno anno. t. x. libre in alio anno de-
bebāt solui. sed hic date erāt tres dilatioes ad
idem: t iō te cōparente in prima cessant oēs alie
dilatioes. t ideo si esses citatus qz hinc ad tres
dies cōpareas ad talē qdēz t ide ad tres dies in
alia qdē: tūc si ppareas in vna nil prodest in alia.
¶ Quero dat termin' ad petitionez actoris reo
ad faciēdū aliqd infra octo dies dz ne actor stare
semp infra octo dies: vel dz requiri si infra illud
tempus venit reus. videte ista dilatio duob' mo-
dis potest dari. primo parti ad vnuz actū tantū
momentaneum: vt dat iudex terminū octo dierū
ad veniēdū: t isto casu fateor qz re' pot venire
quacunqz parte termini vult: tamē ego actor ad
cuius petitionē datus est terminus: no sum con-
tumax: vt circūdūci debeat edictū ad rei petiti-
onē: nisi in vltima die termini: ego actor no effem
in iudicio nec alias pot iudex reum licentiatum
dimittere: vt. l. t post edictū. in fi. s. de iud. rō qz
ante litem quandocunqz vis tu reus ante octo
dies possis venire. tamen non est presumenduz
qz tu reus venias nisi in vltima die termini: vt. s.
.l. prox. in fine. Quandoqz datur terminus ad
aliquem actum non momentaneum: vt ad pro-
bandum in quo multa requirunt: t hoc casu si
expectaretur illa pars vsqz ad vltimā diem tunc
nihil posses probare t tunc reus infra terminuz
pot venire quicunqz vult: tū dz facere citari acto-
rem: vt veniat ad vidēdū testium iuramentum: t
articuloz productiones. probo per casū in auē.
ei qui. C. de tempo. appel. t. l. ij. cum sua glo. eo.
ti. ratio: qz ego actor bene scio qz tu posses pba-
re infra octo dies: s; nescio qua die vel hora hoc
facias: t ideo nisi mihi dies t hora denunciatur
no imputatur mihi: vt. l. aut qui aliter. s. i. s. qd
vi aut clam. dixi. s. qz in quolibet actu debet ad-
uersarius citari. Sed quero pone qz est. q. cū cō-
munitate si qui stant a longe mittam ne ad locū
ita distantē in quolibet actu cū dilatio ad probā-
dum no sit multū magna cogitabitis.

Ex. l. sequenti.

CSi eligitur officialis per. vi. menses hoc acto
q suum esset periculu: t cōtingat qz casu fortui-
to per tres menses no possit exercere officiu: an
debeat reintegrari: ibi. Ad. Et an quādo ipedi-
mentum absorbet qd actum est in tota dilatioe
debeat totuz tēpus restitui. vide in fi.

Ita eēz stipulatus

Stipulatio facti tūc cōmittitur cū trāsie-
rit tempus tū qz factū potuit explicari: t ppter
casum repentinū reintegrat dilatio. h. d. cū. l. se.

t iō hesitatur. iste est notabilis casus. **C**Op. de
.l. iij. s. si quis insulā. s. de eo qd cer. lo. dic q lo-
c' hic fuit adiect': vbi dz fieri. **C**Op. j. e. l. stipu-
latioes no diuidūtur. s. plane. So. aut vult age-
re ad particulare iteresse: t pot vt ibi. aut ad to-
tale: t no pot: vt hic. Henio ad. l. t ideo opp. de
.l. marit'. s. loca. glo. solu. qz hic fuit conuentum
qz esset periculum edificantis. vel dic qz hic fuit
culpa edificantis. scribentes istam tenent: sed
no plz: qz si fuit culpa sua: no dz reintegrari: vt i
regula iuris. dānum quod qs culpa sua. tē. dic
prima est vera: sed est diuinare. Sed pot etiam
sustineri qz fuit talis culpa que no venit in actōe
locati: vt culpa leuissima: sed venit in actione. l.
acql. vnde adhuc tenet reficere: t ex natura con-
tractus no ipeditur qn reintegrat dilatio: qz il-
lam culpā no potest imputare ex natura ptract'
vel dic qz debet refici facta cōtributione expēsa-
rum a dño: vt. l. maritus. totū tēpus tamen rein-
tegrabit: qz si refeci partē insule no suz liberat':
vt. l. stipulationes no diuidūtur. t. l. si is qui qua-
draginta. s. quedā. s. ad. l. fal. modo qa pfecta
domus no est adhuc suz obligatus. lz partē fece-
rim: tamē quia culpa mea no perijt reficere expē-
sis illius cui edifico: vt. l. marit'. t habebō rātuz
tēs quantū ante: vt hic. Eld declarationē huius
formo tibi istā. q. Lōe huius ciuitatis elegit vnū
ptatem per sex mēses hoc acto qz suū esset picu-
lum si no posset gerere officiu. cōtingit qz p pri-
mis tribus mēsis casu fortuito ille ptas officiu
um exercere no potuit. nūc pot esse: an reitgre-
tur sibi illud tēpus: t videt qz sic: vt hic. Sed di-
co contra: quia quedam sunt qz lz tēpus labatur
ipsum tamē remanet: vt in casu pposito. nam si
ue fiat domus in isto solo: nūc siue postea eadez
domus est: t tūc reintegrat tēpus: vt hic. quan-
doqz ipsum principale: qd est in obligatione ex
cursu tēporis mutatur: vt opere vni' hominis:
vt. l. si no sortē. s. libertus. s. de cōdi. inde. t tūc
tēpus no reintegrat: vt. l. si vsufruct' mihi in biē-
nium. s. de vsufruc. le. t sic in casu nostro: aliud
est regimē sex mensū precedentiu: t aliud regi-
men sex mensū sequentiu. Dicitis vos hoc est
contra casum. l. seruus qui in testamento. s. i. s.
de sta. lib. So. ibi debebat operas quinqz anno-
ruz in genere. vnde illud quod deest potest sup-
plere: quia superuacū erit eum. v. annoz opas
prestiffisse. sed questio proponitur quando tem-
pus erat limitatum. l. sex mēsis proximis quib-
us tranfactis impossibile est eos reintegrari.
CAltimo no. qz licet in tempore fiat aliquādo
restitutio solum de eo qz fuit ipeditus: tamen si
impedimentum sequens absorbet omnem di-
ligentiam primo habitam totum tēpus restitui-
tur: vt data est mihi dilatio vnus mensis ad p-
bandum acta casu pempta circa finē mēsis certe
totum tēpus restituitur. ar. huius. l.

Istichum aut pam

philum. Ista. l. est solēnis t principiu
hoc dicit. Si vnus ex alternatiuis stipulatorib'
efficiatur no soluendo no liberatur promissor.
hoc dicit. **C**Opp. de. l. cum res. s. sed t si. s. de
le. i. dicit gl. qz alter in obligatione est vel alter'
soluat extimationez: t ista est bona: t illa que di-
cit precise non est bona. **C**Op. de. l. si stichum.
in prin. j. de so. Sol. hic sine promissoris culpa:
ibi culpa pmissoris. Et querit hic glo. si ille ser-
uus qui factus fuit creditoris fiat debitoris: pos-
sit illū eundē soluere. gl. dicit qz no dz rigore: vt
.l. meuius. s. duobus. s. de le. ij. de equitate sic.

fariū: vt ppa-
reat vigore
illius reficrip-
ti. t qz est cō-
tumax. actoz
ex pumacia
ipetrat: vt il-
le delegatus
possit in cau-
sa pcedere sū-
marie. an de
nouo sit citā-
dus aduersa-
rius: vel sus-
ficiat illa ge-
neralis pma-
citatio. vide
cūde bal. cō-
silio. c. lxxij.
iij. vol. pclu-
dentē qz no-
ua citatio ve-
grif. Et duz
alex. alle. pfi-
bar. icipiēns
iudex statuit
no est vey: s;
icicipit plures
cōtingit du-
bitari nūero
mibi. chryvj.
t est. d. fran-
de are.

CRestituit
ADDE q
cū bar. trāsit
bal. in. l. i. c.
de tēp. ape.
t in. l. fi. t an
pe. col. s. de
serijs. t m. l.
si pretor. s.
cū ferie. s. ex
q. ca. maior.
t alex. hic q
dicit no itel-
ligas tamen
qz i ista noua
dila. possit p-
ducere alia i-
strumēta vel
alios testes:
qz produce-
rat i pma s; z
ia. bu. t bar.
in. l. admonē
di in. v. Sed
t bec de iur.
iur. p illū ter-
ibi quib' so-
lis nunc vsu-
r' bar. t bal.
in. l. fi. s. de
serijs. Tu ad-
de qz alex. ibi
dicit. limita-
tū scd; sal. in
.l. i. c. de vi-
la. qz i hac se-
cūda dilati-
poterit pdu-
cere instru-
menta q no
uiter in eius
noticiā pue-
nerit: qz qd
d nouo emer-
gunt nouo
indiget au: i
lio t p saly-
adde qz vo-
luit bal. pfi.
clxxvj. i. li. qz
corā cōsulto
re si expresse
no fuit pclu-

sum i ca pnt
instrumenta
ligda p duci
pserum si iu
retur q si po
tuit ante pro
ducere: qz si
hebat notici
am instrumē
toz alle. i ar.
e. pastoralis
eē de excep.
eē de fide
strumētoz.
cum dilect?
quod not. in
l. si. de scrip
t in cle. sepe
de verb. sig.

ADDE q
opi. coz die
pau. de ca. d
iur. veriorē:
z illam vt re
fert z sequit
alex. sequit
bald. raph. z
ro. hic p ter.
in. l. veteres.
C. de zhen.
z pmit. stip.
z bi. de plu.
in. l. si ita fue
rit. la. ij. s. de
manu. test. z
io. fa. l. s. ois
insti. eo. z di
cit q coiter
doc. tenēt z
bart. z dum
alex. tāgit de
legato facto
fratrib' mio
ribus. vide
bal. p. h. z
ex. ij. li. z ibi
gd de f dca
torib'. vnuz
psuluit abb.
cōfil. l. iij. ij.
li. q valet le
gatu annuuz
factuz fratri
minoz in vi
ta p studio:
z expēis stu
dij ibi pul
ebre vide.

sed glo. nō bene dicit per §. stichum. quem alle.
q: in obligatiōe alternatiua nō potest solui. nec
de rigore nec equitate. sed si intelligeres glo. in
obligatione generis glo. diceret verum. hoc ex
amino plene in. d. §. duobus. in. i. z. iij. op. tertie
partis.

Ex §. sequenti.

¶ An stipulatō annua dicatur perpetua: siue a
paupere: siue a diuite fiat: ibi. Secūdo. Et qua
re dicatur incerta stipulatio annua: ibi. Adodo.

Stipulatio. Iste §. est multū no
tabilis z brevis.

¶ Oppo. j. e. l. pluribus. §. i. glo. dicit. dic vt ibi
z Di. t3 so. ibi. aut stipulatio ānua fit per enume
rationem annoz z sunt plures. aut per vnaz nu
merationem z est vna. ¶ Sed ad hoc oppo. nec
soluam. nonne natura distributiui est: vt sit per
inde ac si essent plures enumeratiōes: vt. l. si cuz
in annos. in prin. s. qui. mo. vsufr. amir. l. fin. C.
de impu. z ali. substi. hic vero videtur dici cōtra
quia hic distributiū. f. singulos per quod vide
tur annumerari: vt. l. huiusmodi. §. pe. s. de le. l.
vbi videtur expressum. cur ergo nō operatur: vt
dicatur facta enumeratio cogitabitur. ¶ Pro
cedo vlteri' z oppo. de. l. annua. in fi. s. de annu.
leg. So. ibi relictum fuit persone que nō perijt:
vt dignitati: hic in legato certe persone. ¶ Op.
extra glo. de. l. si seruus cōmunis meui z castren
sis peculij. j. de stipu. seruo. Solu. vt ibi dicam.

¶ Quero dicitur hic q est stipulatio vna: qre di
catur vna. z Adar. dicit propter vnā concep
tionem. ista nō placet glo. quia legatum ita dice
retur vnū. quare dicitur vna: qz est vna actio z c.
fm glo. z vide caz. ¶ Secundo quero quare di
citur q est incerta. dicit glo. quia incertuz ē quo
ad viuā. s. dices tu hic nō fit mētio de vita. dicit
glo. q hic fuit dictum quoad viuam. alias intel
ligitur a. l. z vide hanc gl. in prin. Di. z Pe. cō
cordant q ista glo. male dicit. z dicunt q stipu
latio annua est perpetua: nisi apponatur quoad
viuam: vt hic. z. l. si pactum. de pbatio. nō ob. l.
in annalibus: quia ibi loquit in legatis. rationē
differentie ibi dicaz. sed semper fui ausus hanc
glo. sustinere: qz promissio annua quādo fit pau
peri homini: videtur fieri causa alimētoruz. hoc
probatur ex tex. z glo. in. l. legatum de capi. di.
z. l. si cui annuū s. de annu. le. cum glo. z. l. codi
cillis in prin. z ibi no. s. de transac. l. cum bi. §. si
in annos. z ibi clarius: z lz ibi loquatur in lega
tis: tamen quantum ad hoc: vt presumatur cau
sa alimentorum est eadem ratio in stipulatione.
modo si ponimus illam promissionem factam
pauperi homini. gl. dicit verum cū alimēta mor
te finiantur: ut. l. cum bi. §. modus. s. de transa.
Sed si ponimus q non sit facta pauperi homi
ni. z tunc nō dicitur in perpetuum obligatus: vt
l. sancimus. §. si. C. de dona. vbi nō extendit ad
heredes: nisi de eis sit facta expressa mentio.

¶ Adodo quare dicitur incerta illa stipulatio.
ratio est ista: vt tu scias q ppetat actio ex stipula
tu pro ista annua prestatione nō q agatur ex sti
pulatione certi conditionis: z videt probari. j.
.e. l. vbi at nō apparet. §. g. sortem. dic vt ibi dicā
¶ Proce do vltierius quid in legatis. dico q lega
ta sunt plura z sunt incerta: qz pro primo anno
pura. pro sequētibus conditionalia: vt. l. cum in
annos. z. l. si in singulos. s. de annu. le. Sed qua
re dicitur ppetua. dico qz tēpus non est modus
tollende vel inducende obligatiōis z post mor
tem durat. tamē exceptione heres repellitur: vt
j. e. l. eum qui ita. §. qui ita. Est ne aliud in lega

tis. certe sic. quia mortuo legatario nō competit
p sequenti tempore cū sit pro futuris conditio
nale z sic actio nō cepit cōperere: sed postquam
actio legati nō cepit ppetere: nō potest finiri: vt
l. nemo potest. s. de le. i. q: testator nō potest fa
cere: vt finiatur actio ex testamento tempore.

Stipulatio non ua

let. De ista materia dicam in. l. centesimis. in
fi. j. eo. ti.

Ex. l. sequenti.

¶ Cuz bis idem promittit an valeat scōa pmis
sio: ibi. Et reassume.

Si bis idem. Ista. l. cuz

eo. breuiter. b. d. Qui bis idēz pmittit
nō tenet ex secūda promissione: nisi prima in ef
fectu esset inualida. b. d. z cessat cōtrarium de. l.
si dari. ¶ Oppo. de. l. heres a debitore. §. i. j. de
fideiuf. dicit glo. q tenetur ex prima z ex sequēti
sed semel soluendo liberatur in. l. si dari. Pe. te
net qz ex prima nō tenet: qz nō interest stipulan
tis. sed que est verior. Di. t3 gl. in. l. qui bis. Idē
t3 Pe. sed Ja. de are. tenet qz glo. in. l. si dari. sit
vera z eius in hoc opi. psequor. Nō ob. l. heres
a debitore. §. i. quia ibi sequēs stipulatio h3 cō
modū. f. interusuriū medij tpris. sed secus si nul
lum habet cōmoduz: vt. l. qui vsufructū. j. e. z. l.
si pupillus. §. qui actum. j. de noua. z hoc t3 glo.
j. eo. l. scire debemus. ij. rīso. Sed dices tu nōne
interest ex secunda stipulatione cū sit longioris
vite. gl. dicit certe de hoc interesse nō cogitauit.
vide glo. in. l. qui bis. tene mēti eaz z do tibi tex.
multū no. j. de cast. pecu. l. pater qui castrense. in
fi. ptra hoc facit. s. de le. i. l. si creditor. dic vt ibi
¶ Op. de. l. si dari. So. ibi intererat: hic non.

¶ Sed op. si hoc erit verum: tūc stipulatio que
apponitur in actione empri nō valebit nisi inter
sit. cōtra. l. stipulationū. §. conuentionales. s. e.
ti. z. l. pro socio arbiter. s. pro so. Sol. qn prece
dit cōuentio bone fidei: stipulatio sequēs valet:
ga interest rei cū pmo tenebatur bone fidei. nūc
in stricti iuris pōt interesse actoris qz habet cla
ras probatiōes: vt. l. pro socio arbiter. s. pro so.
Item interest: qz cū sit contracta obligatio vbi
nō poterit intelligi nudo consensu sicut ante. se
cus quādo precedit stipulatio stricti iuris: vt hic
¶ Et reassume fm Ja. de are. aut stipulatio se
quēs apponit aio nouādi z valet: vt insti. g. mo.
tol. oblig. §. preterea. z. j. de noua. per totū. z. l.
fi. C. de noua. aut sequens nō apponitur aio no
uandī. z tunc aut precedēs obligatio erat p sti
pulationem: z tunc aut in sequenti stipulatione
versatur aliquod cōmodū z valet secunda: vt. j.
e. l. si dari. z. l. heres a debitore. §. i. j. de fideiuf.
aut nullum qmodū continet z tūc nō valet: ut. l.
qui bis. idem alias est hac. l. coniuncta l. stipula
tio ista. §. alteri. j. eo. z. l. si pupillus. §. qui actuz.
j. de noua. aut precedit alius contractus q sti
pulatio: z valet secunda: ut. s. eo. l. stipulationū.
§. conuentionales. z. l. pro socio arbiter. s. pro
so. z. l. fi. C. de noua. cōtra predicta facit. j. e. l. si
diuortio. dic ut ibi.

Ita stipulatio fa

cta fuerit. Dissolutio matrimonij d3
esse libera a penis conuentionalibus. hoc dicit.
Op. de. l. ea que. s. de dona. inter uiruz z uxore.
Sol. ibi processit pena a stipulante. unde nō est
pena ex parte promittētis: hic secus. Et gl. op.
de. l. si. j. de preto. stipu. ubi valet pena pūctona

lis ultra legalē. Preterea fm hoc q dicit lex ista: pmissiones facte cū pena de nō offendēdo nihil valent cōtra. l. denūciamus. C. de his q ad ec. cōsu. So. intellige hoc in dissolutōe matrimo nij: vt. l. ij. C. de iuri. sti. C. Op. de. l. fi. C. de spō. So. ibi in arris in qbus dic: vt dicā. j. e. l. si ita sti pulatus fuero. §. fi. Quero que sunt pene le gales: dic vt. C. de repu. l. cōsensu. z. l. finali.

Ex. l. sequenti.

Conditio si debitor eē defierit: verificatur si desinit ciuilitē teneri remanēte naturali. Itē in eo qui desinit esse soluēdo.

b Quismodi stipula

tiōes. Op. q nō fit: nisi vna stipulatō ergo male dicit stipulatōes. ppea qdā subaudiūt hmoi sti pulationes. f. hec z similes. Alij dicit q sūt due vna pmittentis q ticius debet alia promitten tis cum ticius debitor esse defierit. Item pri ma lec. subdiuiditur in duas. prima est qū est in littera mihi. alia qū est in littera tibi. Item illa prout est in littera mihi. subdiuidit in duas lec. vt. j. patebit in glo. fm hāc opi. ad istā lec. pmit tis mihi dare cū ticius eē defierit debitor. ptra. j. de fideiuf. l. fideiuf. obligari. vbi pro eo q nō tenet: nō pōt iteruenire fideiuf. sed hic nulla est obligatio: q dicit defierit. So. gl. q hic a pncipio fuit obligatio. sed ista sol. nō est vera: quia si pncipalis liberaf ergo z fideiuf. vt. l. in oib. bus. j. de sol. dic ergo ad. l. siqs postq. z. l. vbi cū qz. j. de fideiuf. q hic p prescriptionē erat ciuilitis sublata: z remanebat naturalis cui fideiuf. ac cedit z hoc videt sentire glo. duz alle. d. l. si quis postq. Ex qua lec. nō q illa pditio si defierit eē debitor verificatur si desinit ciuilitē teneri re manente naturali. vel aliter dico: q iste principa lis desijt eē soluēdo. z vide glo q incipit: pender ergo. zc. Sed istā sol. reprehēdit By. q: q desijt eē soluendo remanet debitor: vt. l. si is qui. s. de ces. bo. nō ergo est satisfactū conditiōi. vel si vis sustinere dicit Bi. q in effectu desinit eē debitor vt ar. l. nā his. s. de dolo. Jac. de are. sustinet sol. aliter: z dicit q fideiuf. accipit: si principalis desijt esse soluēdo: vt isti. de repli. in fi. mō ista hā ba debēt itelligi hz naturā ptract: vt. l. dāni ife. qdā. s. d. d. a. ife. z. l. si vno. §. i. s. loca. mō si fide iuf. accipitur. ergo zc. Et hz istā lec. nō q p dī tio si ditor esse defierit verificat debitorē desi nēte eē soluēdo. nō. bñ. Alia lec. est prout i tex. ti bi. tūc dicit gl. idē dubiū erat qd. s. hoc est verū si habet in tex. spōdeo: q eēt idem casus cū pre cedēti. sed si habes spōdes: tunc iste q sic pmit tit nō intercedit: vt fideiuf. z ideo nō est idēz dubiū. Vel sustine glo. q qū promittis mihi qd tibi ticius dy: videris promittere actionē quā ha bes contra eū: vt. l. legau. de lib. leg. z ibi no. vñ cum adijcitur cū debitor esse defierit vñ nō vale re quasi promittat actionē eo tpe quo erat extrin cta. z ita sentit glo. Sed rñdeo q intelligit cum defierit eē soluēdo: z sic actio remanet: vt. s. vel cū defierit esse debitor ciuilitē tantū: sed rema net naturalis que pōt cedi: vt. l. si eius ad treb. Sed querit fm istas lec. quid si desijt eē debitor soluēdo: q: soluit. glo. nō respōdet. dic fm pmax lect. q: promissor fuit vel fideiuf. nō tenetur: q: liberato principali ipse liberaf: vt. l. in oibus. j. de sol. Secundū aliā lec. tenebitur ille cui ē so lutuz dare ei cui promisit id qd exegit: vt. l. fidei cōmissa. §. si rez. s. de le. iij. z. l. si ticius. §. i. de le. ij. z fm istas lec. hic fuit vna stipulatio. Legitur tertio modo q sint due. f. pmittis mihi quod ti

cus tibi debet: z huius stipulationis natura ap paret ex predictis. Itē sit secūda stipulatio hoc mō cū ticius debitor esse defierit. pmittis mihi da re fundum. valet quasi sub quauis alia cōditioe z cessant dicte op. Ex. l. sequenti.

Quero que sunt pene le gales: dic vt. C. de repu. l. cōsensu. z. l. finali.

Idiortio facto.

Falsa cā nō vitiat stipulatōes: sicut nec legatū. h. d. l. ista. Mo. q falsa causa nō vitiat sti pulationē. Scōo no. argumētari de cōtractibus ad vltias volūtates: vt. l. seruū filij. §. eū qui cyro graphū. s. de le. i. C. Op. de. l. pe. §. si mulier. s. so. ma. So. ibi errāter: hic sciēter. C. Op. de. l. si qs fundū. s. de ptract. emp. So. By. z Ja. de are. q ibi ex defectu cause deficiat substantia ptra ctus: hic sec. vel ibi i ptractib. vltro citroqz obli gatorijs. hic qū ex vna pte tm: vt plene distiguo in. l. demōstratio. in. iij. q. s. de p dī. z de. C. Op. q actione de dote nō possit peti: cū presumatur nouatio qū in sequēti stipulatōe venit plus: vt. l. qui usufructū. j. e. z. l. scire. Sol. hic fuit facta sti pulatio nō aio nouādi. Quero qd si fiat con stāte matrimonio. gl. mouet istā. q. z vt q nō va leat: vt. l. quod d suo. C. de dote cau. nō numera. breuiter si soluit matrimoniū morte mariti z fir maf: vt. d. l. qd de suo. z qd ibi nor. si nō soluitur alio mō. f. diuortio vel morte mulieris tūc reuo catur: vt. l. sed interim. §. si. z. l. se. s. de do. inter vi. z vt. Quero qd si ante matrimoniū. certe de hoc est tex. C. de do. anū. l. i. dic vt ibi. vñ enī nō valere. predicta vera qū piuges sunt equales Quid si quidā vilis hō ditatus z de nouo no bile accepit vxorē z pstitit se recipisse dotē quam nō recepit z aio dotandi eā an valeat. gl. tangit i. l. si volūtate. C. de do. pmit. z Ly. ibi nō bene se firmat. Bic q valeat statim. nā simplex donatio est phibita inter vix z vxorē: nō aut remūeratio vt. s. d. do. iter vi. z vt. l. qd at. §. si vir. Sz ista ē q dāremūeratio: qz pstitit nobilis i eū vilē. iō remu neraf i dote. lz sit ar. ptra. j. e. l. si ita stipulat. fue ro te sisti in fi. dic vt ibi. Et gl. qro vtz alia centū que vere erāt in dote veniāt in actionē ex stipula tu: z vt q nō: vt hic. z. l. qui bis. s. eo. hz lect. Ja. de are. Sed ptra tenēt doc. z etiā Ja. de are. qz i terest mulieris: qz ista actio defcēdens ex hac sti pulatione nō hz dilationē anni sicut actio de do te: vt. l. i. §. exactio. sicut et dicimus cū dos legaf vt. l. i. s. de do. prele. Ultio no. q hic videtur tex. q legatū noie dotis nō sit pditionale: ut hic in fi. patet. Cuius cōtrariū determino in. l. ticio. §. ante nuptias. de p dī. z de. sed hic fuit legatuz noie dotis. f. pterite uir z vxorē z pater filie noie dotis ipsius filie quā p rehauit a tali uiro suo defuncto. idē de sorore z falsa cā nō vitiat: q cā ē de pterito: ut. l. si ita legatū. s. d. p dī. z de. Illud nō qd dixi in. d. §. ante nuptias. itelligit cū lega uit cā dotis. f. future z sic facit conditionem.

Id quod aurum.

Error in materia nō vitiat stipulatōes h. d. Op. de. l. in uēditionib. s. de ptract. emp. So. q aliud ē i ptractib. bone fidei: ut ibi aliud in ptractib. stricti iuris: ut hic. Itā so. reprehē dit Pe. q: si dico do tibi massaz argenti: ut des massaz istā auri: z tūc error hz vitiare: qz deficiat p sensus z sic est eadē rō sicut ibi. sol. ergo q hic loqf i stipulatōe lucratiua iō nō vitiat stipulatio q: nō deficiat p sensus. siue eniz sit auz siue es lucror C Sed op. q si intelligis i ptractu lucratiuo er

a C Quero qd si fiat. p aler. vide de oib. q ipe b dicit ro. lat. et. p. ccccx lv. icipiente oipotētis dei pncno cōsul tatio hz tres nodosaz du bitatōes vbi in fi. hz q mu lieri agenti ipothecariar p lapsū tpo excep. oppo nēde nō nūe rate dotis p obijci dca ex cep. lz mari tus nec eius heres possēt cur. p riu vi def voluisse pe. de anch. cōsi. cccvij. vbi dicit q lapsus tēpo ris opponē de excep. hz vim vere nu merati. nec pōt dici do natio: qz do natio cōfir matur mor te z bec cur. su tpio lati vide i dictis ptilio z ptilio. rix. p bar ba. ij. lib. ad materiā z ali quid p ang. p. c. xlv. icip iete gener a socero. z p bal. p. c. ccl. ij. li. z quod dā cōsiliū in ter eiusdem vol. bal. ccl. iij. lib. z per bal. cōsi. ccl. vij. v. lib. b C Ultimo adde vt p pe. de ach. p. c. cxxij.

go qd no tenet de evictioe. multomin^o si e^o uilioris mate-
rie. z sic videt ob. l. ad res doctas. s. de edi. edi. ob hoc
Ja. de are. itelligit qd fuit stipulatio no lucratia. Credo
De. meli^o dicere. nec tenet: nisi pmisit vel dolo fecerit:
vt. l. Arist. in fi. s. de do. z sic hic pmisit. z si itelligat qd
no pmisit: tuc intelligas qd fuit in dolo. C Quero qua
actioe puenit. z dic aut nos loqmur in stipulatioe. z tuc
vel agef ex stipulatu si doli stipulatio iterecessit: vel de do-
lo si no iterecessit stipulatio: vt hic. z ar. l. elegater. s. non
solu. s. dolo. C Quero pone i contractu bone fidei fuit
erratu in materia vel fuit ali defect^o qua actioe agef ps
q decepta est: z gl. hic dicit actioe de dolo vel ex epto. ali
bi variat. s. de dolo. l. elegater. in pn. z. C. q. ex cau. ma.
. l. i. contractib^o. z. l. si dolo. C. de resc. ven. Et io dico qd
qn contract^o bone fidei est null^o ipso iure. Ex partiu volu-
tate: tuc no pot agi actioe ex eo contractu: vt reddat qd e^o
vtriqz datu: vt. l. ex empto. s. si is q vina. s. de ac. ep. aut
tract^o est null^o pter partiu voluntate: z tuc qnqz d3 agi ad
id ad qd obligatio orit tpe illi^o tractus sic de facto ini-
ti: vt qd qd vult agere ad itereffe. vel qd decipiat: tuc agi
tur actioe ex eo tractu: vt. l. si sterilis. s. qvis. s. de act.
ept. z qd no. in. d. l. elegater. in pn. z. l. in tractib^o. z. l.
dolo. qnqz agif ad id ad qd obligatio no fuit orta. s3 ex
postfacto: vt ad repetendu qd p^o est traditu: z tuc agif
de dolo: vt. l. elegater. in pn. s. de dolo. z hoc mo d3 itel-
ligi. l. vediti. C. de ac. emp. q declarat ista distinctione: qz
qsi in tex. sut oia sba ista si bn aduertat. si vero tract^o
est aliqz tuc agif actioe ex eo tractu: vt. l. ex epto. s. sigf
virginis. s. de ac. ep. cu si. C. de resc. ven. l. actioes. cu si.
ibi du dicit sup turpib^o reb^o ipositis. zc. idez t3 gl. qnqz
tract^o inoiat^o est null^o ipso iure: z tuc aut de partiu volu-
tate: z tuc agif actioe pscript. s3 bis: vt. l. naturalis. s. i. s. de
p script. s. z videbitis. in. l. i. s. de dona. si no no est ex p-
tuz puentioe: z tuc agef coditoe ob cas: vel de dolo: vt
no. in. l. i. s. de do. z. l. elegater. in prin. s. de dolo. z no.
in. l. i. C. de pdi. ob cau.

Ex. l. sequenti.

CAn interpellari possit adult^o: ibi. Quid in adulto. Et
an si adult^o d3 pecuniaz possit interpellari ibi Et an si adul-
tus sit obligat^o alternativae ad. x. aut ad fundu possit in-
terpellari: ibi. Sed qd. Et an talis interpellatio deat fieri
in iudicio: ibi. Quero. Et cu interpellatio fit minori ex
obligatioe alterius uel fit tutori d3 reddi certus per offe-
sionem instrumentorum. uide ibi.

Ex legati causa. Debitor

spci eius i-
teritu liberaf an mora q interpellatioe cotrabif si fiat ma-
iori uel tutori pupilli. b. d. cu. l. se. uide gl. in. l. sed z si ex
stipulatu: q dicit suo noie z tene meti: qz op3 q tutorio
noie interpellat z citef. Op. de. l. in ratoe. s. icerte. s. ad
. l. fal. tex. so. p traria: qz dicit hic certu hoiez. sec^o si i gne.
Op. de. l. cu filius. s. fi. j. e. So. ibi erat obligatio in die
uel sub pditione z fuit facta interpellatio an: z sic no tpe
cogruo. sec^o si post diez fieret. C Op. qz tunc ipsa dies i-
terpellaret: ut. l. magna. C. e. Ex hoc dicit guil. de cu. q
ista glo. sentit q pditiois euets constituat que in mora.
dica. j. eo. l. quoties. z pleni^o in. l. ita stipulat^o in qonib^o.
C Op. j. e. l. q seruū. z. l. qd ergo. s. si heres. de lega. i.
So. ibi meruit seru^o occidi. C Op. de. l. si dem. s. fi. s. d
eui. So. gl. q illud ibi: qz fauor pupilli uertif. Bf hic qz
pupillo no pot fieri nunciatio: sed d3 fieri ipfi tutori noie
tutorio. Quid i adulto. gl. dicit id e si bz curator e. sed
qd si no habet curator e. Jac. de are. dicit aut fit sup eo
quod p euz pot explicari z expediri: ut in his reb^o que
seruado seruari no possunt: z tuc ual3 interpellatio. Aut
fit in illis q seruado seruari possunt: z tuc no ualet iter-
pellatio: ut. l. is cui. s. cessatu. s. ut i pos. le. z. s. de usufr.
. l. cu qda. s. si pupillo. De. hic dicit q illis i qb^o aucto-
ritas curatoris no regritur: ipse pot pstruere pcurato-
re: vt. l. i. s. qui. pe. tu. z ibi est gl. z. l. etia. s. absens. s. de
ma. vindi. z qd no. j. re. ha. l. iij. s. i. C Quid ergo si

d3 pecunia adult^o. dic q in alienatioe pecunie no regrit^o
decretu. z sic poterit interpellari: vt no. ad treb. l. i. s. fuit
q situz. z apparet q tutor pot pecunia mutare sine de-
creto iudicis: ergo no est de his q seruari pnt: vt in auct.
vt hi q ob. ha. se phi. res mino. s. qm aut. Sed quid si
adult^o erat obligat^o alternativae ad. x. aut fundu. Itaz
. q. habui de facto. dico si electio e creditoris pot eliger^o
pecunia z adultu interpellare. si est electio debitoris: tuc
ex euentu apparebit: qz si adult^o soluet pecunia appare-
bit interpellatione tenuisse. si soluit fundu apparebit no
tenuisse: vt. l. si sic. s. fi. s. de le. i. vbi est casus. facit. s. de
fun. instruc. l. qd si fundus. qd d3 intelligi fm pdicta di-
stinctione. C Quero qd si minor no bz tutor e vel cura-
tor e casib^o vbi requirit. Rn. creditor petat costitui: vt
. l. diu. s. q. pe. tu. Quero an talis interpellatio deat fie-
ri i iudicio vel ex. rn. sufficit ex: vt no. j. re. ha. l. apli^o
z. j. e. l. q rde. s. coheredes. z de fideius. l. fideiusfor. ob-
ligari. s. fi. nisi qn peteret id qd solu p officiu iudicis est
debitu: qz tuc regritur q fiat interpellatio in iudicio: vt
. l. cu postulas. in prin. de da. ifec. z ibi dixi. C Ultimo
aduerte si interpellatio fit minori ex obligatioe patris vel
alterius no sua. vel si interpellat tutor d3 reddi certus per
onfione instrumetoz. vel alio mo alias talis interpellatio
nil noceret. ar. s. depositi. l. si qd inficiatus: z est gl. j. de
reg. iur. l. qui in alteri^o dico in materia protestationis.

Idari. C Op. s. e. l. qui bis. dic: vt ibi

fuit interposita aio nouadi. C Op. q no videa-
tur remissa exceptio: ut. l. i. s. q sub pditioe: vt le. no. ca.
So. ibi in stipulatioe p toria: que no interponit: vt plus
debeat: sed vt magis sit cautus: vt. l. tici. ad treb. et di-
xi in. l. no solu. s. fi. s. de ope. no. nun. hic in couentionali
que ex certa sciencia fuit interposita. C Quero qd in du-
bio utru3 presumat p errore. dic vt no. j. de noua. l. sigs
delegauerit. vbi gl. tagit. z io notarij apponit quotidie
in instrumetis tici^o ex certa scia sciens se ad ifra scripta no
teneri. zc. vt sic no possit allegare psuptione erroris.

Ex. l. sequenti.

CAn stipulatio turpis sit nulla tam ex parte stipulato-
ris q promissoris. Et qd qn ex parte promissoris tantuz.

Generaliter nouimus.

Stipulatio turpis est ipso iure nulla. hoc dicit.
C Op. de toto ti. de dolo vbi est turpis stipulatio: z v3.
Aduerte tu debes scire q quedā stipulatio nulla bz tur-
pitudine: z tuc qnqz est bz legē: z v3 i toto isto ti. Qnqz
est pter legē: vt qn qd alteri stipulat: z tuc no v3 pncipa-
le. s3 pena: vt. l. stipulatio ista. s. alteri. j. e. Quedā est sti-
pulatio q bz turpitudine: z ptingit trib^o mois: qz aut in
stipulatioe venit turpe: vt pmittis facere hoicidiu: z est
nulla: vt hic. z qnqz in ipsa stipulatioe no venit turpe: sed
est turpiter facta: vt quia dolo vel metu: z tuc v3. sed da-
tur remedia a iure: vt in ti. qd me. ca. z de dolo. Quedā
sunt q hnt cam turpe. sed qd pmittit no est turpe: qz p-
mitto tibi. c. si feceris hoicidiu: z in hoc e dubiu. z gl. t3
hic q e ipso iure nulla. ibi du dicit: sup turpib^o reb^o iter-
positis zc. Id e t3 gl. in. s. si ob maleficiu. i. l. iuris gētuz
s. de pac. Ja. d are. z pe. vt refert Ly. dicit q e aliq ista
stipulatio. s3 ob. excep. doli. i. l. iij. s. circa. z. s. se. s. d doli
excep. q t3 Ly. C. qd me. ca. l. iij. z. l. ex eo. d inuti. sti. no
allegat. l. q p eis faciat: z v3 casus expfusus. s. de pdi. ob-
tur. cau. l. pe. cui est difficile rñderi. p gl. v3 tex. in. l. iuris
gētuz. s. si ob maleficiu: vbi dñ nulla e puetio p gl. facit.
j. eo. l. si plagij. vbi dñ q stipulatio no v3 ab initio. z ibi
Bi. exponebat no v3 ipso iure. Dico q tuti^o e tenere gl.
p. s. si ob maleficiu. z. l. si plagij. no ob. l. pe. qz intelligit
de exceptioe doli q est facti uel itentiois: ut no. i. l. q se de
bere. s. de pdi. ob tur. cau. vel dic q qn ca turpis expmi-
tur in ipsa stipulatioe e ipso iure nulla: vt. s. si ob malefi-
ciu. z. l. si plagij. Si no no exprimit ca turpis. s3 i verita-
te ob turpe cas fit: tuc v3. s3 ob. exceptio: vt. d. l. pe. de

a C Mō valet
interpellatio
pau. de ca. b
in fi. dicit si
hoc esset ve-
rum tuc pu-
pillus cu tu-
to. auctori-
tate z adult^o
cu auctori-
te curatoris
qn tenebunt
ad tale re no
poterit iter-
pellari: qz no
sufficit tuto-
ris auctori-
tas in aliena-
tio. sed requi-
tur decretu
iudicis. tamē
ista lex pbat
p ruz du ge-
neraliter lo-
qur: io pu-
tat p rium di-
cendu q so-
lus poterit i-
terpellari z i
mora costi-
tuit: qm bz ad
ministra. bo-
noz suoz. s3
restituaf i. l.
reg. si ledaf
si sic si bz cu-
rator e sicut
nec pupillus
vt. l. ius iura.
ex conen. s.
. i. in fine. s.
de iure iura.
nec ob. q tra-
dere no pot
ut dñuz tra-
sferat sine et
decreto: qz
salfē d3 offer-
re z ostendere
se paratuz z
creditor dñi
gētiaz adbi-
bebit q iter-
ueniat si eniz
interpel. reg-
ritur decre-
tu z hnc opti-
segur sal. i. l.
mora. s. de
vsur. m. iij.
col. vt refert
alex. q conat
concordare
opi. vide per
eum.
b C Et. AD
DE abb. co-
filio. vij.
c C Si ob ma-
leficiu. AD
DE q bald.
cōfi. v. quar-
to vol. facit
tres casus.
aliqui dicit
ipe q pmit-
tit alicui ne
deliquat. vel
vt delinquat
aut vt deli-
ctu remune-
ret. prio casu
valet promif-
sio: s3 ob. ex-
cep. qz ca no
est turpis. s3
recipies tur-
piter facit qz
a delinquen-
do dret ab

finere gra-
tis: vt. d. s.
si ob malefi-
cium. Secundo
casu promif-
sio est nulla
ipso iure: qz
redit ad cri-
me & ea q ad
turpe caz re-
ferunt si pos-
sunt ad effe-
ctu pducu-
Tertio casu
delictor tur-
pis & sed re-
muneratio e-
triplex. Te-
stado promif-
sio. tradedo
testado etiaz
non capaces
no pnt vt in
auct. q. mo-
na. s. h. col.
vij. & de pro-
ba. r. vide io.
an. in addi-
ad spe. i. ti. d.
estimatoria.
s. i. v. si vero
des. & de pro-
ba. qui testa-
mentu. & de
leg. iij. cu. qz
decedes. s. ri-
cia. C. de na-
turali. li. l. i.
sed testando
in capaces p-
sonas videf
qz possit fieri
vt. l. affec. s.
de dona. fal-
lit in militi-
b. qz debent
hocitate ful-
gere: vt. s. d.
te. m. l. miles
ita. s. mulier
vel dici p- qz
lex affec. loq-
tur i turpitu-
dine dānata
vt auc. l. de
natu. li. nam
licz sit turpe
bere cocubi-
naz ei legari
& donari pōt
vltz ad legi-
timu mōz ut
de le. iij. itez
legato. s. par-
u. sec. in tur-
pitudie dāna-
ta qz permit-
titur p legez
vt no. isti. ad
orsu. s. nouis
fime & l. i. si
qua illuistris
& l. i. claudu-
de his q. vt i
di. pmitte-
do et nemo
obligat: vt
d. l. si plagij
& ibi no. & di-
cit esse veru
intellectu illi-
l. dum dicit
vel facit cau-
sa. Tradedo
et no obliga-
tur de cuius-
tu trāsīt do-
minu: vt. s.
de pdi. ob-
tur. cam. l. i.

2di. ob tur. cau. facit qd dicim in snia. aut est expressus
erro: aut no: & vt pbari hec diffictio. C. de pdi. ob tur.
cau. l. i. **Quero** qz p dicta vera qn e turpitudine ex pre-
missoris: & ex pre stipulatoris. Sz qd si ex pre. pmissio-
ris tm: vt scholaris q pmittit meretrici: v3 ne ista stipu-
latio. gl. t3 q e nulla ipso iure i. l. iij. s. h. qd meretrici. s.
de pdi. ob tur. cau. Ja. de are. t3 p trariu hic. & vide Li.
in. l. ij. C. de pdi. ob tur. cau. vt ibi. & dixi de dona. l. affe-
ctionis.

Rem tradi. C. Op. j. e. l. i. quē
tionalibus. So. vt
Ex. l. sequenti.

Quā plures res deducuntur i stipulatōe: an sit vna vel
plures: ibi. Breuiter. Et qd si alternatiue stipulatio cō-
cipiat: an sit vna vel plures: ibi. **Quero** qd. Et cui vtili-
tatis sit q̄rere an stipulatō sit vna vel plures: ibi. **Quero**
cui. Et an si stipulatio sit vna stipulatio possit ager ad
pre. Et an si peto centū que mihi pmisisti: debeam ob-
tinere si probo de. cc. uide circa si.

Re debemus. Ista e sub-
tilis. l. Tot

funt stipulatōes quot sūt res sūme spāliter de-
signate. sz si res vniuersaliter vel gñaliter designet stipu-
latio vna erit. h. d. **Primo** loqtur qn res spāliter desi-
gnat. scōo ponit illatio ex precedētib. tertio qn res de-
signat vniuersaliter vel gñaliter. scōa ibi s3 q. tertia ibi
q̄uis aut. **Et** ad intellectū hui' illatōis dic qz isto tpe
si aliqd adijciebat: vt. l. q. v. usufructu. j. e. vñ si debebas
mibi. c. & stipulor. cc. p̄sumebat nouatio. **C** Sed qd si
stipulor primo. c. & postea. c. vel stichū. & c. certe nō fie-
ret nouatio: qz scōa stipulatio nō p̄tinet plusq̄ prima: &
illud qd est plus est in alia stipulatione p se. & hoc vult
dicere hic s. h. q. & c. **Itē** ad euidentiā scōe partis: dic
qz stipulatō dī p̄cipi vniuersaliter qn p̄mittit aliqd sub
noie collectiuo: vt p̄mittit aceruū pecunie familiarz q̄-
drigā & similia. gñaliter s3 qn appōit signū vniuersale
vt p̄mittit oīa legata mihi relicta vel oēs seruos tuos.
talis dīa iter vniuersalē & generalē colligit ex glo. i. ma-
gna posita. s. de ed. l. i. **C** Op. qz vna sit stipulatio: vt
l. si heredi plures. s. de pdi. insti. vbi loco vni' iudicat
nō loco pluriū. **B**reuiter ista est veritas qnqz plures
res copulāt respectiue ad vnū effectū & tūc hñtur loco
vni'. qz vtrūqz d3 existere: vt. l. si heredi plures de pdi. i
sti. qnqz plures res copulant & simpliciter & nō respecti-
ue: sed q̄lz dispositiue p se: vt hic plures res copulātur
q̄lz respectu sui ipsi': qz q̄lz d3 solui & tūc censent plures
vt hic est: & ita pōt intelligi. l. falsa. in fine. s. de pdi. & de.
C Op. de. l. si duos. s. de p̄trabē. ep. mō intelligis tu istā
l. nos loqmur in stipulatōe q̄ bz vnū respectū: vt mihi
q̄ratur stipulatio. ibi loqtur i p̄tractu emp. & vē. vbi hic
inde q̄ritur actio: & tūc loco vni' p̄tract' vēditōis hī cū
ibi due res respectu vni' precij noient. iō censent vnuz
vt ibi sed hic noiante fuerūt res nō respectiue ad aliud.
Possūm dicere et aut vis p̄siderare vnū p̄tractū ex
vtraqz pre: & tūc est vnus. sed cōsiderādo quālz obliga-
tionē p se: & tūc ex pre et' qui duo p̄misit: due sunt obli-
gationes. ex pre et' qui d3 precij: vna est obligatio. vñ
si tractam' de aliquo effectu cōi: vt de resolutione p̄tra-
ctus: qz resolutio sit ex vtraqz pre: vt. j. de acce. l. pe. cuz
si. iudicat vn' cōtract': vt. d. l. si duos & de in die adiec.
l. cū duo. & de ed. edic. l. cū eiusdē. s3 si tractam' de ali-
quo effectu sepato: vt de mō agēdi ille q emit petet qd
libet p se q̄ si due sint ēptōes: vt. l. & si vno. s. de ac. ēpt.
ille q petit precij: petit q̄ si vna sit vēditio. & hoc colligi-
tur ex effectib' quos infra dicā. **C** Op. de. l. i. l. si ex toto.
s. si. So. cōcor dat ibi fuerūt noīa nūeralia: q̄ vnū cor-
pus demōstrāt hic fuerūt corpa singulariter demōstra-
ta & noiata. **Q**uero qd si alternatiue: an sit vna obliga-
tio vel plures. & gl. vñ dicere qz vna stipulatio: & vide eā
que incipit aliud si subdisiunctiua. & ll. q̄s alle. vident p

bare qz sit vna. sed l. plane. s. pe. s. de leg. i. vñ dicere qz
due. idem in. l. figs seruū. s. i. de leg. ij. Gl. sol. in. l. si ex
toto. s. h. s. de le. i. qz sunt due: quo ad duas res i stipu-
lationē deductas. vna quantū ad solutionē ita sol. Di.
hic. dic ut in. d. s. h. **Quero** cui vtilitatis est illud: an
sint due vel vna. i legatis est dīa māifesta quo ad agnō-
tionē: qz qn est unū nō possūz p parte agnoscere & p
te repudiare. sed qn sunt due sic: vt. l. ij. iij. & v. s. de le.
ij. & l. si ex toto. s. h. s. de le. i. In cōtractib' est ali' effe-
ctus multiplex: vn' est quo ad cōtract' resolutionē: vt
in redibitoria & quāto minoris: qz p̄pter unū resoluif
cōtractus in alio. si essent plures non: vt. l. cū eiusdē. s.
de edil. edic. & dic ut ibi. **Itē** quantū ad nouationē: ut
hic in tex. Est ne alius effect' extra glo. dic qz vnus effe-
ctus est ex parte promissoris seu debitoris: tā in cōtra-
ctibus: q̄ in ultimis uolūtatibus. videlz: qz pōt soluere
unā rem aliā nō soluendo inuero creditore: ut. l. vlti. s.
qui. mo. pig. uel hypo. sol. qd nō posset si esset vna obli-
gatio: ut. l. tutor. s. lucius. s. de usuris. & in hoc cōcor.
Ja. de are. & Pe. Sed fm hunc effectū uidef casus cō-
tra. l. si is q ducēta. s. cū stipulamur. s. de re. du. s3 illud
quod dicit doc. itelligo uez i stipulatōe ubi nō est ad-
iecta pena. sed in stipulatōe penali nō liberaret unū sol-
uendo qn pena cōmittat p toto: ut. l. si is qui ducenta.
s. cū stipulamur. Et rō est qn copulant aliqua duo: licz
respectu obligatōis principalis respiciāt diuersos effe-
ctus. tñ respectu obligationis penalis ille due cōditōes
sunt respectu unū' dispōnis penalis. tunc habētur loco
unius. & iō unius ipletio nō facit cessare penā in totum
ut dicitur est in. s. cato. Alius est effectus respectu stipu-
latoris in agēdo: & in mō agēdi. in agēdo si stipulatio
cōtinet plures res: & sic sunt plures stipulatōes sine du-
bio pōt agi ad unā pro alia nō. ar. l. in p̄modato. s. dua-
bus. s. cōmo. **C** Sed qn stipulatio est una utrū stipula-
tor possit agere ad partē. dic qz qnqz stipulatio cōtinet
unū corpus integrale: ut unā domū: ut unū uas. & tunc
si uolo agere ad partē durāte toto nō possum. & dissolu-
tione facta sic: ut. l. in p̄modato. s. duabus. ij. responso
& ibi glo. de cōd. fur. l. si seru'. s. boue. Si s3 stipulatio
continet aliquid nō integrale: ut familiā uel oēs seruos
& tūc ad quēlz agere possum: ut. l. si chorus in pn. s. de
le. iij. **Itē** est differentia in agēdi modo & illud tene-
menti: qz promissisti stichum & pampbilū tunc quelibet
res petitur tanq̄ promissa: qz sunt plures stipulatōes.
Sed quādo est una pmissio: ut qz promissisti oēs seruos
uel familiā: tunc nō peto unum tanq̄ promissus. sed ut
debitū ex causa stipulatōis p̄ambule: & uide gl. tuā que
hoc dicit. & est ualde no. & tene mēti ista uerba. & p hoc
habes intellectum. l. & si uno. s. de act. emp. ubi est tex.
no. ad hoc. Et per hoc faciūt aduocati. peto. cc. de sū-
ma. ccc. que promissit & bene faciūt: qz nō peto tanq̄ p-
missa: sed tanq̄ debita ex causa dicte pmissionis. Re-
uoco in dubiuz' petij. l. tanq̄ mihi promissa. p̄bau. c.
mibi promissa an debeat sequi cōdemnatio. & uidef qz
nō: ut hic per glo. istam. sed credo qz lz male formet li-
bellus tamē sustinet: qz est promissus: vt. l. si chorus. s.
de le. iij. & quādo uerba nō possunt sūmi in libello pro-
prie sumunt iproprie: ut. l. sed & si possessori. s. itē si iur-
rauero. s. de iureiur. an. l. si quis in rētionē. s. de iudi. j.
eo. l. inter stipulantē. s. stichuz. cū igitur in libello dico
peto quinquaginta que mihi promissisti exponatur pro-
missisti. sed sub generalitate. c. ut. s. l. i. s. si stipulāti. **Itē**
est alius effectus quātuz ad sententiā: ut. l. quid tamē:
& l. qualem. s. de arbi. & l. et. s. de mino. qz de una re po-
terit ualere: de alia non.

Si a fure. Quod meū est possum stipulari
mibi tradi nō mihi dari. h. d. fm
cōem opi. Vel aliter. Quod meum est possum stipula-
ri mihi dari ex causa furtiua. alias secus. h. d. **Quero**
que est ratio differētie inter primū casum & secunduz. &
istud est difficile. brocar. & doc. solent cōiter intelligere

27

giuncta. l. fi. usufruc. que admōz caue at. Et ex his verbis p̄han tiffimi bald. in. d. cōflio credo q̄ me lius habeas materia hui⁹ .l. q̄ p̄ nouis simos. Et an q̄ valcat promissio in dēntratis p̄ delicto vide bal. confilio. clij. ij. li.

Reuoco i dubiū. AD DE ang. idē tenentē cōflio mibi. cxx ij. incipite vīfo libello vbi formali ter alle. hūc v̄fi. r. candez opi. t3 in. l. q̄ dā estimauerūt. s. si cer. pe. l3 hic: vt refert Alex. aliter loqua tur q̄ p̄ cōcor dia vide hic per eū. cui in quātuz dicit q̄ si peto cētuz r̄ probō de. l. an dbe am obtinere i. l. q̄ sibi vī detur declarā dū: vt ipe declarat i p̄ cedēti. q̄. Ad de q̄ bal. p̄. cxx. lib. r. cōf. cxx. indistincte t3 q̄ debeat ob tinere in .l. alle. l. quidā estimauerūt s. si cer. pe.

Scienduz ADDE p̄rio in q̄tū aler. tāgit an notarius pos sit rogari vt faciat instru mentū q̄ se: q̄ bal. p̄flio. cccxxij. iij. li. t3 q̄ sic al legādo bar. i. l. ij. de stip. ser. r̄ ibi pōit an notari⁹ p̄ sumaf roga tur: r̄ an si in instrumēto re periat v̄buz promissit vel fideiussit in telligat p̄ s̄i. r̄ q̄ notarius possit cōfice re instrumē tū q̄ se tenuit eo li. ipe bal. cōf. l. iij. Et in quantum alex. tāgit an pater possit eē rogat⁹ de p̄ctu hūj. ad de bal. p̄flio

prout iacet littera: q̄ in primo stipulor tradi. in secūdo dari. quod nō possum. l. proprias. C. de le. r̄ sic intelligit Dy. sed non videt bene dicituz: q̄ possum agere cōtra furem in sui odium: vt mi hi det. vt insti. de act. §. sic itaqz. r̄. l. fi. s̄. usufruc. quēad. ca. in fi. r̄ ideo dictum est q̄ nemo condi cit rem suaz preterq̄ a fure: cū condiciones sint ad dandū. quasi dicat a fure possum condicere r̄ petere q̄ mibi det. r̄ ideo Pe. dicit aliter q̄ in prima stipulatione est cā expressa. f. furti. in secū da stipulatione nō est cā expressa p̄pterq̄ dari debet r̄ bene dicit Pe. C. Op. nō refert quid ex equipolentib⁹ fiat: vt. l. iij. C. de insti. r̄ substi. r̄. l. mulier. in pri. s̄. ad treb. Dy. fo. q̄ hec nō sunt equipolentia. f. dari r̄ tradi. Tu dic s̄m Pe. q̄ nō sunt equipolentia p̄pter expressionem cause r̄ opi. Pe. mibi placet. tamen puto q̄ nō debea mus nos restringere ad p̄ditionē furtiuam. ideo ergo si ex illa cādebet res restitui: r̄ tu promittis mibi q̄ ex tali cā debes dare: q̄ itelligeref. i. tra dere s̄m cām preambulam: vt. l. si stipulatus. s̄. de v̄furis. Bicitur hic q̄ si postea sine mora de cesserit non teneri furem conditione. C. Quero de qua conditione loquat. due sunt r̄isiones in glo. vna q̄ loquitur de cōditione furtiua. alia q̄ de certi conditiōe. s̄m primā legitur duob⁹ mo dis. primo q̄ stipulatio fuit interposita non aīo nouandi: tunc si viuit potest condici: si mortuus est sec⁹. sed ex stipulatu ager. ita dicit gl. C. Pec lec. pōt procedere si ponas fuisse seruū presentē tēpore huius stipulatiōis: r̄ sic fuit purgata mo ra contracta per furtū. vnde per mortē tollit cō ditiō furtiua: vt. l. qui decem. §. idem responsuz. j. de so. r̄ dicam. j. e. l. eum qui ita. §. si. alias etiā re perempta duraret cōditiō furtiua: vt. l. i. C. qd̄ metus causa. r̄. C. de fur. l. si abducta. in eo v̄ro q̄ dicit gl. q̄ ex stipulatu ageretur nō video qd̄ velit dicere. naz interitu liberatur: nisi itercedat noua mora: vt. l. si ex legati cā. s̄. e. C. Scōdo mo do legitur in stipulatione animo nouādi iterpo sita: r̄ i ista dicit gl. r̄ bene q̄ nō pōt procedere: q̄ conditiō furtiua tollit: siue viuo siue mortuo seruo nō habita distinctione sit present an abis vt. l. parui. s̄. de condi. furti. An legitur alio mō q̄ stipulatio fuit interposita animo nouādi r̄ qd̄ hic dicitur: tollitur conditiō. f. certi. r̄ hanc tenz Dy. pe. r̄ Dl. sed hoc nō videtur veruz: q̄ cū in hac stipulatione veniat rem restitui: nō habet lo cum certi cōditiō: vt no. in. l. certi p̄ditiō. i. p̄n. s̄. si cer. pe. vnde dic tollitur conditiō. i. persona lis actio que est actio ex stipulatu. vel tene p̄maz r̄ dic q̄ euanesct conditiō propter stipulationē secuta morte etiā euanesct stipulatio. Vel si vis sustinere q̄ loquatur de certi cōditiōne dic q̄ ē verum in odium furis cōtra quem omnis condi tiō degenerat: vt insti. de act. §. sic itaqz. r̄. s̄. dixi s̄m Pe. Ex. l. sequenti.

Que dicatur solēnitas intrinseca r̄ extrinseca: ibi. Dppo. Et an solēnitas presumas: ibi. Et igi tur. Et que est q̄ in testibus nō presumit solēni tas q̄ natura prolatoz verbox est apra cōpre hendere in instru. sic: ibi. Sed que. Et an si repi tur q̄ minor se obligauit an presumenduz sit q̄ iurauit r̄ q̄ mulier renūciauit velleiano: ibi. Jux ta. Et an cōtra presumptionē solēnitatis admit tatur p̄batio: ibi. Quero. Et an testes presumā tur rogati: ibi. Quero extra. Et an notarius pre sumatur rogat⁹: ibi. Quero ergo. Et an sufficiat si dicit testib⁹ adbitis ad hoc: ibi. Quid. Et qd̄ si nō dicat ad hoc: ibi. Quid si. Et qd̄ si testis se subscribat presentibus p̄trahētib⁹: nec dicit se

rogatū: ibi. Quid si testis. Quid si dicit testis ro gatus r̄ nō d̄ a quo: ibi. Quid si dicit. Et an i re latione nūcij oīa presumatur solēniter acta: ibi. Quero quid. Et si reperitur in actis tali die lis cōtestata an presumatur litis p̄testatio vide i fi.

Sciendum. Solēnitas in trinseca presumi tur. h. d. Simile insti. de inuti. stip. §. si scriptū. r̄ insti. de fideiuf. §. si. C. Op. r̄ videt q̄ nō valeat promissio: vt. s̄. de p̄ba. l. cū de indebi to in fi. So. glo. q̄ hic scripsit in instrumēto de/ biti principalis. secus si alibi. tene mēti. sed do. Dy. eam reprehēdit per. l. si stipulatus. §. adhi beri. j. de fideiuf. q̄ pōt recipi ante r̄ post obliga tiōne principalis: vt ibi. sed in alio instrumēto si deiusforis o3 q̄ fiat mentio obligationis iam fa cte vel fiende. P̄ Op. r̄ videt q̄ solēnitas nō pre sumatur: vt. s̄. de pub. l. quecuqz. §. si. So. h3 gl. q̄ ibi nō presumitur: q̄ ibi loqtur de solēnitate intrinseca hic de extrinseca: vt glo. clare dixit. et vide eam r̄ tene mēti verba huius sol. r̄ est solē nitas intrinseca que sine prolatorum verborum natura nō potest verificari: q̄ fideiussor nō pōt intelligi: nisi cum stipulatione: vt. l. stipulationū alic. §. satis acceptio. s̄. eo. Sed in contrario nō presumitur solēnitas. f. tutoris auctoritas: q̄ si ne ea potest esse emptio r̄ venditio: r̄ ideo est so lēnitas extrinseca quā verborum prolatio nō cō prehendit. C. Op. insti. de inuti. sti. §. si scriptuz vbi est verbū promissit. qd̄ pōt se referre ad nu dam promissionem r̄ ad stipulationē: vt. l. scien dum. §. dictum. s̄. de edi. edic. r̄ sic natura verbo rum prolatorum de necessitate nō cōprehendit stipulationē r̄ tamē presumit stipulatio. Sed so lu. Di. q̄ illa est solēnitas intrinseca qua natura prolatoz verboruz cōprehendit vel est apta cō prebēdere: vt in verbo promissit r̄ iō p̄sumit. C. Cōtra hoc op. insti. de emp. r̄. v̄. §. precium So. ibi loquitur d̄ solēnitate materiali: hic de so lēnitate formali. r̄ materialis forma ē difformis q̄ precium pōt esse multiplex. sed solēnitas for malis presumitur: q̄ est vniformis r̄ tene menti ista verba. tangitur per Ly. C. e. l. i. C. Sed op. C. de fi. instr. r̄ iure haste. fi. l. i. li. x. So. glo. ibi v telligitur r̄ presumitur solēnitas si de ea i instru mento sit mētio. r̄ d3 intelligi illa glo. q̄ presumi tur quādo tēpore confecti instrumenti potuit il la solēnitas intercessisse: vt insti. de fideiuf. §. fin. alias nō probaret per auc. si quis in aliquo docu mento. C. de eden. r̄ in tali solēnitate bene dicit illa glo. exemplum dicit in scriptura vīfo instru mento debiti habita fide q̄ tale est iustum preci um rei facta subastatione r̄. certe istud instru mentuz tuum probat q̄ constat de debito: r̄ q̄ il lud est iustū precū: q̄ hoc tempore venditionis potuit fieri. vnde talis solēnitas presumitur. sed non probat subastationem: q̄ ille nō potuerūt fieri illo tempore cum debuerit. xx. diebus stare: vt. d. l. i. de iure haf. fi. r̄ ita intelligebat Jac. bu. illam glo. Sed contra hoc facit. C. de contrabē. r̄ cōmit. stipu. l. optimam. vbi i inter easdem p̄so nas probat etiam ea que non potuerunt tunc i teruenire. So. illaz. l. intelligo q̄ verba enuncia tiua probant inter easdem personas si illa verba essent enūciatiua solēnitatis cui partes possunt renunciare alias secus. exemplum siscus minor. vel ecclesia vendit r̄ dicitur in instrumento vēdi tionis ecclesie precedentibus tractatibus vel in instrumēto venditionis rei minoris sit mentio alicuius solēnitatis que nō potuit tūc interueni re certe nō p̄bat: q̄ nō posset illi renunciare: vt. l.

clxij. ij. li. r̄ q̄ notari us ē affinita te cōiunctus p̄sentib⁹ an possit cōfice re inter ipos instrumenta vide cundez bal. p̄. h3. ij. lib. Et an no tarius cui cō missa est exa minatio testū possit eoz vī eta scribere vide cundez bal. i. vj. col. p̄. cxxvij. e. li. ij. r̄ in quā tum alex. dicit q̄ si testet deponit de emp. rei: sed de precio vī cunt non re cordari q̄ ta men emptio p̄batur. add q̄ ro. cōflio p̄. dicit q̄ a nemie h̄ ta ctum iuenit nisi a bal. l. i. C. d̄ re. ali. nō alie. r̄ q̄ illius aucto ritati acquie scit. C. Verbum promissit. ADDE bal. cōf. cxxvij. i. li. vbi dicit si repiat scri ptum p̄nito pro ticio d3 intelligi de promissione efficacit r̄ cō si. cccxxvij. iij. lib. in fi.

Si de ex-
trifeca. AD
DE bal. 2. fi.
cccxviiij. iij.
li. icipite q
daz prelatu
ro. 2. fi. cclij.
vbi dicit q
si repial q
coitas aliqua
cocefferit i
munitate ali
cui ex diutur
nitate ipis p
sumit q iter
generit debi
tus numerus
et alia regit
idē voluit cō
fi. cclxxv. vbi
dicit q si ab
basvniuerit
duo mōaste
ria q ex lon
gigiate ipis
presumit cō
sensu epi et
vbiqz alle. d.
l. si filius. et
l. q i alia. v.
sed si aperit
s. de acq. he
redi. 2. Inno.
in. c. alberic
de test. pau.
de ca. th. 2. fi.
mibi. l. dicit
q solennitas
ex atqitate tē
poris nō pre
sumit qñ ex
actis apparz
defectus cū
nulla sit ma
ior pbatio qz
illa q ex i spe
ctōe colligit
iuxta no. per
inno. in. c. p
posuisti. c. p
proba. 2. duz
alexā. tangit
an psumat p
fuita vñ pul
chrū cōfiliuz
dñoz. Bal.
2. de. cr. iij.
li. Dū ē tan
git qd in la
udo arbitra
toris dic q
pau. de ca. fe
quif consiliū
Dy. eius cō
filiū. lxxij. et
bal. consi. r.
iij. li. dū etiā
tangit de de
creto iterpo
sito vt faciat
psumi q ex
va et iusta cā
fit iterpositū
allegā. spe. in
ti. de emp. 2.
ven. s. nūc vi
cedū adde vt
p bal. 2. fi.
vij. i. li. 2. fi.
cccxviiij. iij.
li. vbi alle. spe. l. d.
s. 2. 2. fi. c. l. iij.
2. cccxxvij.
eo. vol. 2. 2. fi.
cccxv. iij. li.
2. pe. de ach.
2. fi. xvij. bal.
consi. xxvij.
v. lib.

doli exceptio. §. diuersum. j. de noua. 2. qd no. C.
de in integ. resti. l. de tutela. alias esset apta via
qua fraudarentur minores. ar. s. de transac. l. cū
bi. §. si cū lis. facit q confessio tutoris nō nocet
pupillo: vt. l. certum. §. sed an ipsos. s. de cōf. f.
C. Op. 2. videtur q solēnitas intrinseca non pre
sumatur: vt. C. de vsu. l. i. Sol. ibi fuerūt verba p
lata a testibus: hic ab ipsis p̄trahētibz: vel a no
tario eorum mandato scripta in libro rōnum ibi
dicam. Et igitur tibi liqueat an solēnitas pre
sumat distingue. aut queris de solēnitate extrise
ca aut intrinseca. Si de extrinseca: 2. tūc aut de ea
nō sit mētio in instrō: et nō presumit: vt. l. qñqz
§. si. de publica. aut de ea sit mētio: 2. tūc aut
possibile est eam solēnitatem interuenisse tēpore
confecti instrumēti 2. datur instrumēto: vt instrū.
de fideiuf. §. si. ita debet intelligi. l. i. cū sua gl. C.
de fide instrumē. 2. iure bas. fil. Aut nō fuit possi
bile interuenisse tūc cum instrumētū conficitur:
2. tūc aut queris inter easdem personas 2. p̄su
mitur: vt. l. optimā. C. de contra. 2. cōmit. stip. si
talis est solēnitas cui partes possint renunciare
alias secus: vt dixi. Aut inter alias: 2. tūc nō pre
sumitur: vt in autē. si quis in aliquo. C. de eden.
Aut queris de solēnitate intrinseca: 2. tūc aut q̄
ris de solēnitate materiali 2. nō presumitur: vt in
sti. de emp. 2. ven. §. precium. Aut de solēnitate
formali: 2. presumitur pro instrumēto: vt hic. 2. in
sti. de fideiuf. §. si. ij. rñso. si per testes: dic vt ifra
dicam. aut de ea quā natura verboz prolatoruz
nō comprehendit: sed est apta comprehendere: 2.
tūc aut in testibus 2. nō presumitur nisi probe
tur: vt. l. i. C. de vsuris. 2. ibi no. aut in instrumen
to 2. presumitur: vt instrū. de inuti. stip. §. si ita scri
ptuz: 2. l. iurifgē. §. quod fere. s. de pact. iuncta
l. sciendū. §. dictum. s. de edil. edic. Sed que
est ratio dñe inter instrumētū 2. testes. dicit q
dam: qz notarij sunt p̄iti quod nō placet: qz hic
nō ponitur qz notarius scripserit: sed quod ps.
Preterea si poneret testes peritos esset eadem
ratio que in notario quod qdaz dicunt: vt refert
Ly. in. d. l. i. C. de vsur. sed puto qd ratio sit ista:
qz testis dz testis cari de eo quod sensu percipit:
vt. l. qui testamentū. §. si. s. de testa. 2. C. de testi
bus. l. testiu: 2. no. per Inno. ex de testi. e. causā
Sed fideiubere 2. stipulari est nomē iuris: nec p
cipitur sensu: sed magis intellectu. dz ergo depo
nere qz talis promisit tali interrogati 2. hoc est fa
ctum ex quo resultat ius. s. stipulatio. idem i fide
iussore. sed pars potest scribere se fideiussisse: vel
mandare notario qz scribat 2. testat cōtra se.
Juxta predicta quero reperit minorē. xxv. an.
se obligasse an presumat iurasse: 2. mulierē fide
iussisse an presumatur velleiano renūciasse: 2. di
cit glo. hic qz non presumit illud scire per quod
aliquis videatur renūciare velleiano: qz est solē
nitas extrinseca: 2. vide glo. 2. tene mēti. Et istud
facit ad illud quod cōsultuit Dy. minor iuravit
nō venire contra rōnez minoris etatis. an videat
tur renūciasse beneficio rest. in ite. 2. videt qz nō
cū nō presumitur scire: vt hic. 2. idē cōsultuit Dy.
qz si nō presumitur scire. ergo nō renūciat: vt. l.
mater. de inof. test. 2. sic iuramentuz nō porrigit
ad id quod quis ignorat: vt. l. fi. C. de nō nu. pe.
2. s. qui satisda. cogā. l. fi. ad muni. l. fi. in prin. 2.
Ly. hoc tāgit in. l. ij. C. de rescā. ven. Cōtrariuz
cosuluit: qz ad hoc: vt quis preiudicat sibi per iu
ramētū non requiritur qz sciat illud. sed sufficit
iurare super facto: vt. l. fi. duo. §. idem iulia. s. de
iureiur. 2. l. duobus. §. si quis iurauerit. eo. ti. ita
hic sufficit qz iuret nō venire cōtra rōnem mino

ris etatis vel alia. 2. quidā doc. iuris canonici cō
cordauerunt mecum. tutius tamē est qz ponatur
in instrumēto qz minor fuit certificatus de benefi
cio restitutiōis. Quero hic dz qz presumitur so
lēnitas an admittatur probatio in cōtrarium gl.
dicit qz sic. sed in hoc est differentia an per testes
vel per scripturā. 2. si vis probare cōtra tenorem
instrumēti: 2. tūc admittit per scripturam: 2. non
aliter. C. de nō nu. pe. l. generaliter. Aut contra
solēnitatē: 2. tūc p testes bene possum: vt hic. 2.
d. §. quod fere. in. l. iurifgētiuz. Ex hoc apparet
qz hic est presumptio nō fictio: qz tūc nō admit
titur probatio in cōtrariū: vt. l. nō est verisimile.
s. quod metus cau. Quero extra glo. an presu
mant testes rogati si reperiretur in instrumēto p̄
sentibus talibz testibus nec dicit rogatis. 2. Dy.
tenuit qz sic per glo. in auc. de tabel. §. nos autē.
col. iij. in gl. Ly. 2. cōtrarium in. l. hac consultis
tissima. in p̄n. C. de test. 2. refert Dy. p̄suluisse qz
nō presumit solēnitatis illa qz sint rogati testes. 2.
idē dicit dy. s. de testa. l. heredes palā. §. in testa
mētis. l. Spe. aliter dicat in ti. de testa. §. i. s. sed
quid in predictis. sed postea in sequēti. s. idem
dicit 2. bene alle. 2. hoc vey est: qz solēnitas extri
seca est nisi in instrō: p̄tineatur tales rogati 2. qz
tūc statur instrō. C. de fi. instrū. 2. iur. bas. fil. l. i.
2. quod ibi no. nec ob. qd no. in. §. nos nō: qz ibi
in notario. itē hoc nisi testes se subscribant: vt. j.
dicā. Quero ergo qd si in instrō nō reperitur
qz notarij sit rogat. gl. dicit qz presumit. Inno.
contra de fide instr. c. ij. Idē spe. de instrū. edit.
§. i. s. 2. no. nihil alle. facit. C. de iure deli. l. fi. §.
finaut dubius. sed ibi nō fuit adhibēt ad publi
canduz: sed ad sciendū loco alteri. vnde credo
qz notarius intelligit rogatus: si dicat publicau.
l. desijt rogatus: vt in autē. de tabel. §. nos autē
cū glo. In teste nō presumit: vt. l. quicumqz. i. fi.
Et quare secus in notario: qz si notarij dixit pu
blicau videt rogatus cū nō possit conficere pu
blicum instrū nisi rogef: 2. sic est solēnitas intri
seca. 2. pro hoc induco eē de prebē. c. si motu p̄
prio. li. vj. pro hoc facit. C. de rap. vir. l. i. ante fi.
vbi mulier l. volens presumit subducta ab alio
2. sic notarius rogatus: 2. hoc si dixit publicau.
s. qd si dixit rogatus scripsi: nec dixit publicau
credo qz sufficiat: qz nihil est aliud publicare ni
si rogatus scribere: sicut si cōtinere in instrō me
tibi interrogati rñdiffe satis exprimit stipulatio
vt. s. eo. l. i. 2. s. ti. i. l. obligamur. §. verbis. Sed
quid si dixit ego talis notarius scripsi: nec dixit
rogatus: nec publicau. dic qz si hoc repitur in q̄
ternis rogationuz vel instrumētoz tñ habz alia
omnia signa notarij videtur publicū. alias secus:
vt no. C. de fide instrū. auc. ad hec. cū glo. sua 2. i
cor. vnde sumit. Quid si dixi talibus testibus ad
hibitis 2. vocatis: ad hoc an sufficiat credo qz sic
istud enim est rogare: 2. ad hoc admittere seu in
teresse ita qz nō sunt fortuiti vel transeuntes: vt.
C. de test. auc. rogati. s. de repu. l. nullū de testa.
l. heredes. §. in testamētis. vbi est expressū hoc.
Quid si dicit adhibitis: nec dicit ad hoc: an suf
ficiat. certe si probaret qz nō essent adhibiti ad
hoc nō sufficeret: vt. d. §. in testamētis: 2. ibi dixi
alias presumo ad hoc adhibitos: vt. j. vi bono.
rap. l. ij. §. hoies. ex eo eniz qz hoc faceret ad hoc
videntur adhibiti. facit. s. ad mace. l. iul. §. proi
de. Quid si testis subscribit se presente testōre
vel contrahentibus. nec dicit se rogatum vel ad
hibitum ad testificandū puto qz presumatur ro
gatus: vt. l. qui patitur. s. mā. 2. quia apparet qz
nō sunt fortuiti vel transeuntes 2. videtur tex. s.

Differen
tie. EDDE
pau. de cast.
2. fi. lxxj.
C. Consul.
ADDE qz
bal. 2. fi. iij. l.
lib. in fi. 2. qz
necessaria sit
certioratio
nō obstante
iuramento 2
ibi alle. no. b
2. cōfi. cccxv
ij. li. idē tenz
all. Dy. 2. io.
an. 2. no. per
Ly. de mino
ri. l. si iudex
circūuento.
idē 2. cōfiliū
ccxxij. ij. li.
2. eo. vol. 2. fi.
ij. iii. col. et
2. fi. l. v. li.
C. Testes ro
gati. AD
DE qz nō p̄
sumantur ro
gati. tenuit
bal. all. cōfi.
cccxvij. iij.
libro.
C. Quero.
ADDE qz
notarij p̄su
mitur roga
tus bal. cōfi.
ij. i. li. vbi
dicit ioan. qz
maldicūt te
netes p̄rium
2. p̄i. prime
all. 2. ang. cō
filiū. ccvj. vt
refert alexā.
sed 2. fi. cccx.
ego iueni qz
expresse tenz
p̄riū vbi all.
spe. 2. inno. 2
dicit falsam
opi. p̄riam 2
in fi. sentit qz
etiā ad pias
cās dz cō ro
gatus.

de testa. l. domitius. ibi enim solū ad scribendū fuit roga-
tus. ¶ Quid si dñ notarius vel testis rogat nec dñ a quo
satis credo q̄ itelligat a p̄tib vel a pte ad cui⁹ petitiōez
fit: vt. j. e. l. stipulatio ista. §. sigs ita. cū si. ¶ Quid si no-
tarius nō dixit iterfui ex eo q̄ publicauit presumif p̄ntia
ar. ei⁹ qd̄ no. C. e. l. i. ¶ Quero qd̄ in relatione nūcij an
p̄sumant oīa solēniter acta. rñdeo. aut nūcius refert ex
cōmissione sibi facta a pte seu p̄tib. ⁊ idē qd̄ in notario
scribēte ex mādato p̄tis. idē puto si ip̄a ps aliqd̄ p̄fiteri
tur. aut refert ex cōmissione iudicis: ⁊ tūc idē qd̄. §. dixi in
teste. ¶ Procedo vterius repitur in actis tali die lis cō-
tes. est nō dñ plus. Spe. t̄ agit i spe. de li. p̄tes. §. ij. h. que
dā aut. ⁊ t̄ q̄ nō p̄bas litis p̄testatio: nec aliqd̄ aliud di-
cit. in cōtrariū vī per ea q̄ dicta sunt p̄iuncta. l. rē nō no-
uaz. §. p̄oni. C. de iudi. ⁊ sigs velet Spe. excusare possz
q̄: hec est stipulatio vniformis. sed litis p̄tes. pōt fieri p̄
negationē ⁊ p̄fessionē ⁊ sic nō p̄sumeret: credo q̄ p̄ces-
sus valeret q̄qd̄ dicat spe. p̄rio p̄ vnā rōnez vbi verbuz
p̄mississe pōt se referre ad pactū nudū ⁊ stipulationē. l. i
telligit p̄ mōz magis solēnez: vt in sti. de inuti. sti. §. si ita
scriptū: ⁊ sic in lit. p̄tes. put repitur cōfessatū vel nega-
tuz presumif lit. p̄tes. sic itercessisse. ¶ Preterea qd̄ refert
siue p̄ cōfessionē: vel p̄ negationē fuerit facta lit p̄tes. cū
lis cōtestata est. ar. l. gall. §. si ei⁹. circa si. §. de li. ⁊ post.
⁊ l. si dubitet de acq. her. vbi vī casus. teneo q̄ p̄cessus
valet. qd̄ si in snia cōtinet snialiter pmulgata nec dñ le-
cta: nec iudice sedente. satis credo q̄ presumaf lecta iu-
dice sedēte: q̄ natura huius verbi snialiter nō pōt aliter
verificari: vt. l. fina. C. de sen. ex peri. reci. ⁊ sic est solenni-
tas intrinseca.

§ Irē meā. No. q̄ ad hoc: vt sciam⁹
an valeat p̄tractus suspici-
mus tps̄ p̄ditionis existētis. ad hoc vadūt oīa
p̄traria. C. p. j. e. l. si filius. rñdeo ibi quo ad acq̄sitōz
hic quo ad valorē stipulōis. C. scōo opp. ad hoc de. l.
vlsfr. j. de stip. ser. Sol. ibi erat defect⁹ ex pte stipulātis
hic ex pte rei. C. contra hoc op. de. l. iter stipulantē. §.
sacraz. j. e. So. ibi erat defect⁹ circa rem tm̄. hic mixta cō-
sideratōe stipulatoris ⁊ rei. Reassume ergo: vt itelligas
gl. istā. si q̄ris qd̄ tps̄ inspiciat. aut queris quo ad acq̄fitio-
nez ⁊ inspiciat tps̄ obligationis p̄tracte: vt. l. si fili⁹. j. e.
dic vt ibi. aut q̄ris quo ad valorē robur ⁊ subāz stipula-
tionis: ⁊ tūc si ex parte stipulatoris est defectus inspiciat
tps̄ cōtract⁹: vt. l. vlsfr. j. de sti. ser. aut ex pte rei: q̄ nō ē
in cōmertio cōi ⁊ inspiciat tps̄ p̄tract⁹: vt. j. e. l. inter sti-
pulantē. in. §. sacra. aut ē defect⁹ mixta rōe stipulatoris
⁊ rei. ⁊ tūc subdistingue. aut stipulor sine p̄ditōe ⁊ non
p̄t fieri: vt. j. de so. q̄ decē. §. stichū. ⁊ j. e. l. nemo rē suā.
aut sub p̄ditōe ⁊ possum: vt hic. quere ⁊ solue: vt in gl.
Ex. l. sequenti.

**¶ Si p̄misi tibi bouē ad pascha: ⁊ bos moriaf: an pos-
sis agere ad coriuz. vide in p̄n. Et an si bos ab aliquo ē
interfectus debitor teneaf creditori cedere actionez. l.
acquilie: ibi. Quero.**

§ Stichus certo die da-
ri p̄missus. Circa. l. istā q̄ro p̄misi tibi boiez sti-
chū ⁊ bouē ad pascha. añ tps̄ mortu⁹ est. an teneor ad
coriū ⁊ ad carnes bouis. dic aut bos erat me⁹ ⁊ debetur
mibi coriū ⁊ carnes: vt. l. solū. §. meū. §. de rei vend. aut
erat mibi debet⁹: ⁊ tūc aut ex cā onerosa: ⁊ idē q̄: mibi d̄-
betur: vt. l. si seru⁹. §. boue. §. de p̄di. fur. ⁊ qd̄ dicā. j. p̄-
ri. q̄. Aut ex cā lucratiua: ⁊ tūc pro eo daref mibi rei vē.
⁊ idē. aut alia actio p̄sonalis: ⁊ tūc sec⁹: vt. l. mortuo. in
p̄n. §. de le. ij. ¶ Quero qd̄ si hō vel bos est iterfect⁹ ab
alio. an teneaf debitor creditori cedere actionē. l. acq̄.
ista. q̄. est difficilis: ⁊ fuit de hoc opi. inter Jac. de are. ⁊
Pe. qd̄ refert Ly. de verbo ad verbū. C. e. l. nō moritur.
rū. tñ ex hoc nō ē declarata. q̄. nec materia. ⁊ iō dic q̄nqz
sp̄ez debetā iterfecit debitor. q̄nqz si de iussor. ⁊ istis duo
bus casib⁹ dic: vt. j. e. l. mora. ⁊ l. si seruū. in p̄n. q̄n iterfe-

cit eū creditor: ⁊ post morā ⁊ nō teneaf. l. acq̄. vt. §. ad. l.
acq̄. l. legis. in si. aut añ morā: ⁊ tūc si erat debitor cōdi-
tionale: vel in diē icertā creditor teneaf. l. acq̄. ⁊ debitor
liberaf: vt. d. l. legis. in p̄n. aut erat debitor pure: ⁊ tūc idē
credo q̄ teneaf creditor si forte facta repetitiōe añi vel
xxx. diez nō erat debitor: alias nō video qd̄ debitoris in-
terfit. ⁊ ita itelligebat Ja. bu. in. l. arbitrio. §. d̄ dolo. aut
iterfecit eū tertio: ⁊ tūc aut eū iterfecit i dānuz seu odiū
creditoris: ⁊ tūc debitor liberaf: q̄ culpa creditoris vī
p̄iisse: vt. l. si merces. §. culpe. §. loca. ⁊ cōd. ⁊ l. pe. i p̄n.
so. ma. ⁊ iō debitor actōz. l. acq̄. nō hz sicut si ipse credi-
tor iterfecisset. sed hz debitor actōez de dolo: vt. l. arbitrio.
§. si. §. de dolo. aut eū iterfecit in iuriā debitoris:
⁊ tūc debitor nō liberaf q̄si culpa sua p̄it: vt. d. §. culpe
aut iterfecit eū nō in alicui⁹ iuriāz: ⁊ tūc hz debitor acti-
onez. l. acq̄. ⁊ liberaf: vt hic. Sed an illā actōez teneaf
cedere tūc est qd̄. ⁊ gl. sunt p̄trarie: ⁊ iō dic. aut res est de
bita ex cā lucratiua: ⁊ debitor nō teneaf cedere sp̄e occi-
sa. secus si eēt vulnerata: vt. §. ad. l. acq̄. l. huic scripture
⁊ no. in. l. p̄inde. e. ti. Si vero ex cā onerosa ⁊ teneaf mi-
hi cedere ⁊ dare q̄qd̄ apud eū ex re illa est: vt. l. i. fuma.
§. sigs seruū. de condi. inde. ⁊ ita p̄cedit glo. que est in
d. l. arbitrio. §. si. Ex. l. sequenti.

**¶ An debeaf extimatio rei legate vel deducte i stipula-
tionē si ei⁹ cōmerciuz hēre nō pōt: ibi. Reassume.**

Altū interest. Si res nō est in cō-
mertio stipulatoris
nō valet stipulatio. sec⁹ si nō est in cōmertio pro-
missoris. h. d. ⁊ glo. ponit vnū bonū casum nō tm̄ bñ cō-
gruit lre. C. p. de. l. filius. §. sigs alicui. §. de le. i. ⁊ l.
fideicō. §. si seruo. §. de le. iij. vbi dicit. q̄ legari pōt res
ei qui ipsi⁹ cōmerciū nō hz. due sunt opi. vna est Ir. qui
dicit aliud in legatis aliud i stipulatōibus. Alij dicūt q̄
sicut distinguit in legato: ita i stipulatōe: ⁊ vide istā gl.
q̄ incipit aliud est i legato. ⁊ t̄. que est verior. By. ⁊ pe.
tenent q̄ scōa sit vera q̄ ita distinguat hic: vt in legatis.
Ja. de are. itellexit put Ir. per ar. l. i. testis. j. de reg. iur.
cū sua gl. q̄ i eis sit interpretatio larga cū hēant istar bo-
ne fidei: vt. l. in minor. C. in q. cau. i. ite. rest. nō ē neces.
certe mihi plus plz opi. Ja. q̄ alia cū hec. l. nō repiaf di-
stincta. ¶ Quero qd̄ in legato: ⁊ gl. distinguit: ⁊ distin-
gue tu: vt gl. an ista glo. sit vera tenēdo opi. Ja. nō esset
oportunū q̄rere. ⁊ primū mēbruz distinctōis nō vī vepz
p. l. cetera. §. si duob⁹. §. de. l. i. ⁊ l. sigs inq̄linos. e. ti. sz
By. dicit ibi erat ref extriabilis. hic gl. loq̄ in re extriabi-
li: sz certe sic ille res sūt extriabiles d̄ducta illa q̄litate: q̄
i m̄iuncta edib⁹ ⁊ ascripta glebe ita res sacra deducta illa
q̄litate pōt extriari: vt. l. sancim⁹. C. de sa. san. ec. vñ dicit
Pe. q̄ hec res nō erat in cōmercio pp ipsam rē. ibi pp
rem. ibi pp rei q̄litate. E certe idem in re sacra: q̄ pp ei⁹
qualitatē nō est i cōmercio. dic ergo tu. q̄ hoc mēbrū lo-
quif q̄n in nulli⁹ erat cōmercio. in cōtrario poterat esse
in cōmercio ei⁹ q̄ emebat domū vel fundū. ¶ Itē vlti-
muz mēbruz put dicit de iudeo ⁊ mācipio xp̄iano ⁊ de
beretico nō vī bonū: q̄ ista lex nō habuit respectum ad
iudeū vel hereticū vel de xp̄iano cū isti p̄detel iura s̄foz
erat pagani cū. ll. fuerūt facte p. ccc. annos ante q̄ xp̄us
veniret vel plus: vt. l. mortuo. §. labeo. igif in istis exem-
plis nō pōt intelligi. Qualiter ergo pōt poni exēplū hic
dic q̄ fuit ei iterd̄cā a iudice ne emat: vt. l. moris. §. pe.
j. de pe. vel aliter fuit venit⁹ ne emat in tali cōitatu qd̄ fie-
ri pōt: vt. l. in quoz. §. de pig. cū glo. ⁊ isto mō pōt poni
exēplū hic. vñ si statutū est hic q̄ forensis nō posset acq̄-
rere possessionē imobilē p̄mitti sibi nō poterit. sed ipse
poterit alij p̄mittere: vt hic. Sed qd̄ erit si emat. rñdeo
ex neutra pte valet cōtract⁹: vt. l. sue rei. §. de p̄tra. emp.
nisi. l. vltra p̄cedat: vt. l. nō hz d̄ p̄tra. ep. ⁊ hec. l. cū gl. lo-
quif q̄n ex cā lucratiua. An possit legari uel institui. dic
ut. l. si ita qs. §. ea. lege. j. e. Breuiter ergo quantū est in
materia legatoz hētis gl. hic ⁊ i. l. apud iul. §. si. cū. l. se.
§. de le. i. ¶ Reassume: ut addas ad gl. aut nō ē cōmertū

¶ In relati-
one nunci-
ADDE
pau. d̄ ca. cō-
filio. cclxxvij.
bal. p̄. cclxxij.
i. l. Et in q̄s-
tum alex. tā-
git an p̄sito
de rela. p̄su-
maf p̄cessisse
cōmissio iu-
dicis vide ēt
in. d. p̄. bal-
sed latus p̄
ro. p̄. cccc-
xxvij.
ADDE l. i.
Si i nomie
q̄s alex. legit
q̄ error i no-
mine patris
disponentis
vitiat dispo-
sitiōez: vt cla-
re consuluit
ro. consilio:
cclxxij.
¶ Aliud i le-
gatis. AD-
DE pulchre
ro. p̄. ccccxxij.

Stipulatio ista habere

licere. Ista. l. est multū difficilis et h3 glo. multuz
 difficiles. et diuidit in tres ptes vsqz ad. §. hi q. pmo lo-
 quif ex cuius facto cōmittat hec stipulatio. scōo loqtur
 ex quo facto. tertio cui et cōtra quē cōmittat. scōda ibi
 siqs forte. tertia ibi. sicut aut: et durat vsqz ad. §. hi qui.
 Prima subdiuidit in alias particulas. in pma loquit i
 stipulatione simpliciter interposita. scōa loqtur quādo
 de se tm̄ pmisit. tertia qm̄ d̄ eñeo promisit. q̄rta qm̄ sim-
 pliciter pmisit: et sic d3 iungi cū prima. scōda ibi. sed si
 se. tertia ibi. sed et si qs. pmittat. quarta ibi. sed quaten-
 et ista iungat cū prima ponēdo casum. Et breuiter hoc
 intendit. Stipulatio hēre licere simpliciter interposita
 oēs cōtinet inspecto rigore p̄boz. sed ex iuris interpre-
 tatione ex facto promissoris et successoris ipsius tm̄ cō-
 mittitur. idem si de se tm̄ promisit: sed nō pro facto ex-
 tranei etiam si expresse sit dictuz: nisi pena sit apposta.
 h. d. Ibi stipulatio ista simpliciter interposita: ibi hoc cō-
 tinet subaudi inspecta simplici significatione verborū.
 Ibi sed si se. alias deest. et tūc determinat p̄cedentia.
 alias est si: et tunc ponit nouū casum qm̄ de se specialiter
 promisit: et hanc diuisione lege et notabilia collige
 per ter. C. Op. dicit hic in prin. qm̄ pmittit simpliciter
 teneat de facto oīuz. §. q̄tra. l. p̄xi. §. q̄ten. et p̄ncipiū
 loqtur h̄m simplici significationem verborū. §. q̄ate-
 nus loqtur h̄m interpretationē. C. Oppo. ad scōdam
 particulam. j. eo. l. quotiens qs. in prin. vbi quis pōt p̄-
 mittere factum alienū. Rūdeo pmittit facturū se et cu-
 raturū q̄ per alios nō fiet quominus hēre liceat fieri
 potest: ut in cōtrario. sed pmittit facturū alienūz simpli-
 citer nō pōt fieri. et vide glo. que incipit p̄sumitur p̄sa
 facie et. Ista solutio nō videt vera. quia vbi simpliciter
 pmisit qs videt pmittit se facturū et. ut. l. quotiens
 qs. j. e. et glo. in fi. de inuti. stipu. §. siqs alium. videtur
 hoc tenere et Ly. idem in. l. i. in. vij. q. C. de pecu. hoc te-
 net. sed illud est cōtra istā. l. hic. et. j. e. l. §. siqs dolū. vbi
 simpliciter promittendo ad facturū alterius nō referit nisi
 si expresse dicatur. teneo ergo gl. istam q̄ in simplici nō
 intelligatur me facturū et. sed cōtraria sunt vera in pre-
 toris stipulationibus: ut. l. quotiens qs. j. eo. glo. ergo
 in. §. si quis aliū. non bene intellexit istā. l. C. Oppo. j.
 eo. l. inter stipulantem. in pn. vbi ponūtur plures solu-
 bic dicit q̄ teneat de his quos pōt prohiberi: ut. l. flumi-
 nus. §. q̄. §. de dam. infe. et. l. qui fundū. §. loca. vel ali-
 ter ibi loquit quādo precesserit p̄tractus ex cuius natu-
 ra quis tenebat extraneo euincente. C. Oppo. et est gl.
 super h̄bo pmittit de. l. emptorem. §. si quis aut. §. de
 actio. emp. So. ibi tenebat ex natura contractus p̄ceden-
 tis: hic nullus p̄cessit vel si precessit fuit contractus dona-
 tionis de quo nō tenebat de euic. C. Sed cōtra hoc op-
 po. j. proxi. §. si quis forte. vbi dicit distractū et. et sic p̄-
 cessit cōtractus. Respondeo debes intelligere distractūz
 non ab eo qui promisit sed ab illo vel per p̄tractū dona-
 tionis: vel fuit dictū q̄ de euictione nō tenere. et ita te-
 net glo. in. l. contraria. Reassume ergo istā materiaz
 cuz q̄ritur quomodo id est ex cuius facto stipulatio ha-
 bere licere cōmittatur. dic aut quis pmisit de se tm̄ et cō-
 mittitur ex facto suo et suorū successorū: ut hac. l. verfi.
 sed si se. de facto vero extranei nō tenetur nisi quaten-
 natura p̄cedentis cōtractus inducit: ut. l. emptorem. §. si
 quis aut. §. de actio. emp. Aut qs de extraneo promisit
 et tūc aut pmisit se facturū et curaturū q̄ alius et. et tūc
 cōmittitur. argu. l. quotiens quis. j. eo. Aut nō promisit
 se facturum curaturū et. et tunc aut precessit cōtractus
 de cuius natura teneat de euictione: et de facto successorū
 et extranei tenent. argu. l. emptores. §. si quis aut. §. de
 actio. emp. Aut nō precessit et tūc non tenetur: ut verfi.
 sed siqs. Sed si penalis stipulatio interponit tunc pe-
 ne metu de facto alterius teneat. ut hac. l. h̄. at siqs ve-
 lit et. Si vero stipulatio fuit interposita simpliciter tunc

aut p̄cedit natura p̄tractus ex qua teneat de euictione: et tūc
 de facto et teneat: ut. l. inter stipulantē. in pn. j. e. Aut
 talis p̄tractus nō p̄cessit et nō teneat nisi de facto suo et suo-
 roz successorū: et eoz quos potuit phibere: ut in prin. et
 §. si q̄tenus. Henio ad glo. q̄ est sup verbo q̄ti. et q̄ro q̄
 est rō q̄ penalis stipulatio cōmittit: et q̄ nō inspiciatur
 an interfit i pena: ut. j. e. l. §. alteri. S3 op. de. l. i. circa fi.
 C. de sen. q̄ pro eo qd̄ interest. vbi nō pōt excedere duplū
 ergo semp d3 videri vtrū interest. So. dicit qd̄ fateor
 q̄ inspiciat. §. ad p̄trariū nō rudent. et vide gl. q̄ incipit.
 in penali enī et. vsqz ibi p̄calis eis h3 ista nō est h̄a: q̄ ibi
 loqtur de stipulatioe p̄cali q̄ apponit sup p̄tractu q̄ cōti-
 net certū. sed hic p̄tinet incertū. et iō nō inspiciatur an in-
 terfit. C. S3 op. de. l. nuda. C. de p̄tra. et cō. sti. et. l. ex pu-
 pillari. §. d. vul. et pu. glo. dicit fateor q̄ accessoriū nō fir-
 mat p̄ncipale: h3 metu pene paret. sic i snia arbitri: ut di-
 cit glo. quā vide ibi si nō a iudice dat h̄as nō: ut h̄r cōi-
 ter. sed in libro p̄e. d. bel. p̄ri. erat sine nō. et sic inuit q̄
 ex snia arbitri hoc ē iudicis delegati nō def actio qd̄ fal-
 sum eēt: ut. l. a diuo pio. de re iudi. C. Op. ad p̄dicta sp-
 tacite ex p̄missis facti v̄t pmitti interesse si nō fiat: ut. j.
 e. l. stipulatioes nō diuidunt. ergo semp valebit p̄missio
 facti alieni. Ad qd̄ rident D3. illd̄ qd̄ d̄ stipulatio facti
 h3 tacitā stipulatioe de interesse. v̄t est si ē stipulatio va-
 lida. sec. si iualida et inutilis: ut. l. si sponsus. §. si. de do-
 na. iter vi. et vx. hic est qd̄ glo. magna quaz hic recitare
 omitto recitabo. j. p̄xi. §. q̄ ibi p̄pe cadit. Quero ali-
 qs v̄dens pmisit emptorē p̄tra oēm p̄sonā defendere
 d̄ iure et de facto. ille emptor p̄ aliquē vi expellit. an v̄-
 ditor teneat defendere. v̄t q̄ nō. C. d. ac. em. l. §. d. acq.
 pos. l. pmisceri h̄m vnā lec. Preterea pmissor nō teneat
 nisi de facto suo et eoz quos pōt phibere: ut. l. fluminū.
 §. q̄. §. de dā infe. et. §. lo. l. si fūdus. et. l. et hec distinctio. §.
 D3. dicit hec h̄ba nisi sit p̄missa pena. tunc metu teneat
 defendere: ut hic. et. j. e. l. §. siqs dolū. Ja. de are. tetigit
 hoc in. l. dāni infecti qd̄. §. de dā. infe. Bico mō latius.
 nā illa h̄ba de facto p̄t intelligi plurib̄ mōis. p̄mo si mo-
 ueat lis in iudicio de iure vel de facto: et euincat de iure
 vel nō: ut. l. p̄. in pn. §. de do. p̄le. scōo mō pōt intelligi d̄
 facto. f. vt in iudicio faciat ea q̄ facti sūt: ut assistere apd̄
 tribunal p̄ducere testes soluere exp̄sas et si. ar. ad hoc
 C. de in lit. dā. tu. l. ij. et de euic. l. si parēs. tertio mō p̄t
 intelligi de iure et de facto hoc ē armata manu resistere et
 recuperare. sed iste tertius modus nō debet ex natura p̄tra-
 ctus: ut. d. l. si. C. de ac. em. et. l. pmisceri. §. de acq. pos. er-
 go intelliget h̄m naturā p̄tractus: ut ad hūc tertium casum
 nō porrigat: ut. l. si stipulat. §. de vsur. et. d. l. dāni infecti
 qd̄. de dā. infe. et q̄ h̄ba ambigua in dubio interpre-
 tant p̄tra stipulatore: ut. §. d. pac. ueterib̄. et hoc t3 Ja.
 de are. et. §. l. et idem t3 hic Ric. ma. et addit rōnez: q̄ cū
 natura cōtractus emptiois et v̄ditiois sit talis nature q̄
 in eo nō ueniat casus fortuitus p̄ talem p̄missionē ḡnales
 nō tenebit cū alij casus fortuiti nō sunt noiati: ut. l. sed
 et si qs. §. q̄sitū. §. si qs cau. et. §. loc. l. op. q̄ aduersione
 opat ergo talis p̄missio: ut teneat ad duo. p̄mo q̄ non
 teneat venditor si emptor expellat de facto h̄m p̄dictos
 sed mihi v̄t in hoc p̄mo casu distinguēduz. aut emptor
 expellit ab aliquo suo inimico. et sic p̄p odiū ipsius em-
 ptoris et v̄ditor nullo mō teneat: q̄ emptorū culpa hoc
 accidere. l. interpretat: ut. l. si merces. §. culpe. §. loca. et. l.
 pe. in pn. §. so. ma. aut fit ab inimicis v̄ditoris: et tūc p̄-
 pter sui odiū teneat: et si nō eēt dictū de iure et de facto.
 q̄ ipsius v̄ditoris culpa hoc accidit: ut. d. l. de qua te-
 neat ex natura cōtractus. aut neutrius culpa hoc accidit.
 sed qd̄ hoc facit ad suū lucrū nō p̄p odiū possessoris:
 et tūc isto cū predictis. in alijs duobus casib̄ flo cū eis.

Ex. §. sequenti.

Pro quo facto comittat stipulatio nō fieri quo mi-
 nus hēre liceat: ibi. Reassume.

Si quis forte nō. Hec stipulatio cō-
 tinet nō fieri quo

Facturus
 et curaturuz
 ADDE bal.
 p̄xi. xvi. pri-
 mo lib. ubi
 ponit ad qd̄
 teneat et quō
 obliget qui
 pmisit alicui
 se facturū et
 curaturuz q̄
 nō v̄retur
 p̄ sniam et si
 veniret p̄ q̄
 releuabat cū
 indemnez: et
 quō obliget
 qs ex p̄missi-
 one facti ali-
 eni. vide ro.
 p̄xi. ccccx. et
 per bal. cōfi.
 cccxviii. pri-
 mo li. vbi al-
 legat bar. in
 l. quotiens
 quis.
 De iure
 et de facto.
 ADDE h̄m
 alex. in q̄tuz
 bar. p̄cludit
 q̄ ille q̄ se ob-
 ligat defende-
 re emptorē
 non tenetur
 defendere
 cuz armis q̄
 h̄ac eandem
 sniam tenet
 cōiter ad-
 der. et. et. fa-
 li. in. l. si. de
 ac. ep. bal. in
 l. nō soluz. §.
 status. §. de
 pecu. et. l. i. i.
 lec. antiqua.
 §. d. euic. io.
 de imo. in. c.
 fi. et ibi p̄. d.
 anch. de ep.
 et v̄. Ja. bu-
 p̄silio incipi-
 ente. In xpi
 noie amen.
 qd̄ proponit
 et qualiter i-
 telligant illa
 h̄ba de iure
 et d̄ scō. vide
 bal. cōfi. clxx
 vi. inter cōfi
 lia ang. licet
 alex. alleget
 p̄ p̄silio an-
 ge. h̄ ē v̄t et
 an q̄ pmisit
 habere lice-
 re sub pena
 teneat siue d̄
 iure siue de
 scō res eum
 cas. vide ab-
 cōsilio. xliij.
 ij. lib. et q̄ p̄-
 mittēs de iu-
 re et d̄ scō d̄-
 fendere non
 teneat nisi d̄
 iure nisi sit
 princeps t3
 pe. d̄ anc. cō
 filio. lxxvi.
 et clevic. suaz
 ecclesiā d̄ iu-
 re et d̄ scō de
 federe teneat
 ut idē voluit
 p̄silio. clvij.

EEEE

minus hēre liceat occasione dñij vel alteri iuris hīti uel hēndi. b. d. c. 3. §. se. et hic dī ex quo facto stipulatio cōmittat. Itē qñ hec stipulatio pmittat. C. Op. et incipio a glo. ma. pcedentis. §. q. d. hic recitari. C. Op. si ista stipulatio cōmittat solū pp p̄trouersiam de iure: ergo nū q̄ cōmittit: q: si tu p̄missisti de euictōe: tūc possum excepiōe te repellere: q: quē de euictōe z. ut. s. de euic. l. uēdicātem. Istud p̄trariū. l. solui in gl. in p̄n. et in fi. Et p̄ma so. est q: de iure agit lz exceptōe repellat. uel dic q: licet p̄tineat ius stipulatio tñ cōmittitur si de facto mouet. et ista tangit in fi. glo. et hāc z. Pe. dicit ipse diabolū eēt dicere q: si agēdo de facto nō cōmitteret. qd. n. si rē alienā uēdo nō obligabor. nō ob. lra. hic. i. §. q̄ situz q̄ dicit q: cōmittit si res efficiat p̄missoris nō alias. q: illud iō dicit: q: nō est uerisimile q: ille ageret si nō hēret dñiuz. fateor tñ q: cōmittit agēdo de facto lz Dy. Ja. de are. et oēs cōiter tenēt p̄trariū et est cāus. j. in. §. hi. q. ubi dī q: hec stipulatio p̄tinet ius ex utraqz pte. nec ob. si dicit qd si uēdo rē alienā q: fateor q: hec stipulatio nō cōmittet. sed hēbit locū actio ex empto. C. Scōo op. q: cōmittat si agit sicut in trāfactōe: ut. C. de trāfac. l. ubi pactū. Re. glo. dicit q: ar. a trāfactōe ad istā stipulatioez nō est bonū cū trāfactio pōt fieri sup re aliena: ut. l. ulti. C. de usuc. p. ep. et. l. si p fundo. C. de trāfa. hic nō non sup re aliena: ut hic. Itē fit trāfactio p lite p̄nti vel futura. hic nō etiā si nō sup lite iterponit. Itē trāfactio nullo dato uel retēto nō ualeat. C. de trāfac. l. trāfa. hic sec. et hoc ē qd dicit glo. ex liberalitate mera iponi. Itē trāfactio iterponit sup lite pēdente: ut. l. cū acq̄liana. s. de trāfa. et. l. si de certa. C. d. trāfac. ubi nō uenit ius futurū. sed in ista sic p̄ns et futurū. Itē est qnta dñia. in trāfactiōe enī p̄mittit penalī stipulatio si de facto uenit: ut. l. ubi. et. l. si q̄ maior. C. de trāfac. lz ista non nisi de iure et iste due dñie vltime nō sunt in gl. C. Op. q: ista stipulatio cōmittit p facto alieno qñ est p̄missum: ut hic i. §. q̄ sitū. ergo nō est necesse p̄trouersia moueri de iure. So. dicit q: ibi ille alius p̄trouersia mouebat de iure. alias nō cōmitteret in re aliēa sicut nec suo stipulante dicit glo. C. Sz̄tra hoc op. q: cōmittit in suo stipulante: ut. j. e. l. §. hi. q. So. nō p̄mittit de rigore sed d̄ eq̄tate p̄mittit et uide glo. ubi. et iō nec in re aliēa z. lz. Itē sed et si hū sub p̄ditōe hoc ē uerz de iure stricto lz de eq̄tate sec: ut ibi. C. Op. dī hic q: p re aliēa q̄ p̄seuerat: aliēa non pōt cōmitti. cōtra agā cōtra te rei uē. etiāz p re aliena ferf snia p̄tra te. et sic in cā poteris agere cōtra me: q: nō potero dicere q: male sit iudicatū: ut. l. si seru pluriū. §. si. s. de le. i. et sic pro re aliena cōmitteret. Breuiter fateor p̄tra q: p re aliena pōt cōmitti: uerū est secuta snia. dicit glo. et bene. C. Opp. ad id qd dixi dānū q: q̄ sua culpa sentit sentire nō v̄: ut in re. iur. dānū qd q̄s. sed stipulator fuit in culpa: q: potuit obijcere exceptionē cōtra agētem. So. dicit glo. q: culpā obijcere non pōt ex q̄ lucrū sentit. ar. l. cū i fundo. §. q: si mulier. s. de iur. do. et no. i. l. uēdicantē. s. de euic. C. Sz̄ op. nōne potero dicere q: p iniuriā est iudicatū: ut. s. de euic. l. si p imprudētiam. glo. dicit q: nō: ut in. l. si hūus pluriū. §. i. s. de le. i. et bene. Op. s. de euic. l. qd ad seruitutes. Sol. ibi in stipulatioe duple hic in stipulatioe hēre licere. C. Opp. j. e. l. inter stipulante. in p̄n. So. ibi p̄cessit cōtractus de cuius natura debet euictio etiā de facto alieno. C. Item op. de. l. emptorē. §. cū aut. de act. emp. Solu. et ibi p̄cessit alius contractus. Sed ad illud op. de. §. si q̄s forte. q: dicit distractū. so. dicit distractū ab alio uel ab eo. s. donādo. uel dicit q: fuit dictū nō teneri de euictōe. Reassume ergo. ut tibi liqueat p quo facto hec stipulatio cōmittat. dicit aut uenit cōtra p̄missor uel ei heres aut exne. p̄mo casu aut rōne alicuius sui iuris et cōmittit stipulatio: ut h. si q̄s forte: aut uēit de facto si qdem snia est lata p eo lz iniuste hec stipulatio cōmittit. l. si seru pluriū. §. i. s. de leg. i. si hō snia nō est lata nō cōmittit: ut in §. q̄ sitū. nisi ad expen. l. si sine. §. marcellus. et. §. cū aut. j. rem ra. ba.

Aut uēit exneus: et tūc si de facto nō cōmittit: ut hic. et §. hi. qui. j. e. Aut de iure: et tunc aut p̄cessit cōtractus ex cuius natura debet euictio et cōmittitur: ut. l. iter stipulante. in prin. j. e. et. l. emptorem. §. q̄ aut. s. de ac. em. aut non p̄cessit cōtractus alius: et tūc nō tenet de facto alterius nisi pena sit apposita: ut hic. et. §. p̄xi. §. Procedo ulterius ad secūda materā. uidiſtis ex quo facto p̄mittat: modo est uidere qñ. et dicit rex. q: statim mota cōtrouersia. C. Sed op. de. l. hēre licere. s. de euic. Sol. dicunt qdam q: aliud ibi: et aliud hic. uel aliter: ut ibi. et ista est uera so. aut ille q: p̄missit agit: et tunc statim cōmittitur: ut hic. aut alius et tūc euictōe secuta: ut ibi. Ja. de are. dicit aut loq̄mur in cōtractu emptōis et uēditionis et si ē apposita stipulatio hēre licere et sto illi. l. hēre licere. Aut loq̄mur in alio cōtractu. et tūc aut cōstat q: eā mouet de iure et statim cōmittit: ut hic. et. §. si q̄s forte. et. l. procurator ad exhibē. §. i. j. rem ra. ha. aut cōstat qd de iure nō mouet et nō cōmittit: ut hic. et. j. rem ra. ba. l. p̄curator. et. l. si. aut est dubiuz et expectat snia: ut no. hic. et probat. s. de iureiu. l. inſurādum. q: ex cōuentiōe in fi. interim cōmittet ad expēsas. facit ad id qd dicaz. j. e. l. uenditores. C. Itē op. q: si euincitur p iure futuro nō p̄mittitur stipulatio: ut. l. lucius. s. de euic. et. l. i. s. de pi. et cōmo. rei uē. So. ibi loq̄tur qñ ius possessoris minuitur facto suo uel casu fortuito tūc nō tenet p̄missor. hic quādo ius possessoris nō minueret p̄pter ius supueniens promissori qd ante erat apud alium. et sic no. casum qd dicam. j. in. §. duo fratres.

Sicut autē ex rei. Hec stipulatio cōmittitur cōtra p̄missorem et eius successores et stipulatoz et eius successoribus. b. d. C. Quero utrū cōmittat in rem cōtra successores: et determino p. l. fluminū. §. adijcitur. s. de dam. infec. q: cōmittat stipulatio et ei successores vniuersalibus: sed singulari nō. sed sibi cedet: ut. l. dāni. §. eptor. s. de dā. infec. idem est in p̄missore q: successor singularis nō tenet. sed ex eius facto tenet actor: ut. l. fluminū. §. adijcitur. et qd ibi no. et. l. iij. §. op. s. d. ali. iudi. mu. cau. fac. C. Quero an est idem si nō interſit p̄ncipalis stipulatoris cū de euic. nō tenet: q: forte donauit. hēs glo. in l. si pro re pupilli. in fi. glo. s. de euic.

Ex. §. sequenti.

Licere siue licitum ēē quot modis possit intelligi.

Hi qui sunt. Hec stipulatio ius cōtinet si pōt alias referri ad scū. b. d. C. Not. q: talia sunt p̄dicata q̄lia demonstrāt subiecta. dicit Pe. et seru est subiectū sup quo stipulatio hēre licere iterponit. et no. q: stipulatio q̄ p̄prie nō pōt intelligi trahit ad impropriū. C. Op. de. l. si a patre. §. si a filio. s. de pe. here. r̄ideo q: filius p̄mittēs de iure nō potest euincere. sed qñ filio p̄mittit: tūc d̄ intelligi de iure: ut. l. si a p̄re. s. de pe. here. sed in persona filij hodie d̄ iure d̄ intelligi cū pōt acgrere: ut. C. de bo. q̄ lib. l. cū 3. C. Altiō no. ex hoc. §. p̄ intellectu totius. l. q: licere seu licitū esse pōt intelligi duobz mōis. p̄rio licet de iure nō tñ de facto. secūdo lz seu licitū est de iure et de facto. aut ergo uerbum licere referri ad hūm iuris uel ad uerbū cōe qd se hēat ad ius et factū: ut ē hūm hēre: ut. j. §. hēre. et tunc intelligit licere de iure. et lz aliq̄d sit ipedimētum facti nō d̄ desinere licere hēre: ut. §. si q̄s forte. et. §. q̄ situm. et hoc fallit si pp cōditionē p̄sone aliud statuatur: ut hic. si hō referri ad hūm significatiū facti: ut ire agere licere: ut insti. eo. §. sed cū factū. et tūc intelligit licere de facto: ut hic. in h. cū 3. hō. et. j. p̄xi. h. plane. significatio ergo istius uerbi licere facit istam difficultatē in hac. l. et ex his habetur intellectus istius stipulationis et sequentium.

Ex. §. sequenti.

Si testis rusticus dicat q: ticius tenuit et possedit tāto tēpore et interrogatus quō sit. Respondeat q: tenuit et possedit an probet: ibi. Et ista glo.

Hec quoque stipulatio. Verbu[m] posside re intelligit civiliter nisi conditio persone faciat intelligi de naturali detentatione. h. d. C. Not. q. possidere intelligit civiliter. tenere intelligit de facto. et h[er]e est co[m] ad possidere et tenere ut videbitis statim. Et illud est q[uo]d ponitur in libellis. f. qua[m] h[er]es et possidet. Et glo. inducit i ar. ad q[ue]stiones. Rustic[us] interrogat sup[er] articulo dicit q[uo]d tenet q[uo]d possedit et interrogat q[uo]d scit r[ati]o dicit q[uo]d tenuit et possedit tanto t[em]p[or]e et q[uo]d rustica nesciunt q[uo]d sit possessio: intelligit de possessione q[ue] est facta. et vide ista glo. et adde in fi. glo. ar. s. de codi. et de l. q[ui]bus dieb[us]. s. d[omi]n[us]. l. nec seru[us]. s. de pecu. Dy. et Pet. ipugnat glo. q[uo]d si hoc esset veru[m] nullus i[m]perpetuu[m] vinceret i[n]terdicto uti possidetis in quo no[n] sufficit detentatio: vt. l. si duo. s. creditores. uti possidetis. sed s[ecundu]m ista glo. no[n] p[ro]baret civilis possessio. no[n] ob. iste. s. q[uo]d ideo hoc eu[er]it hic ne stipulatio irriter. sed certe rusticus deponit de naturali detentatione q[ue] est facta. et ista glo. bene dicit. na[m] cu[m] testis h[ab]eat deponere solu[m] de eo q[uo]d sensu p[ro]cipit: ut. l. testiu[m]. C. de testi. s. de testa. l. heredes pal[ati]. si vellet deponere de possessione iuris no[n] valeret ei dictu[m]: q[uo]d illa no[n] p[ro]cipit sensu: sed ex alijs factis colligit iudicio intellect[us]. Ad r[ati]o[n]em Pe. q[uo]d nunq[uam] p[ro]babit possessio iuris no[n] est veru[m] q[uo]d p[ro] ista p[ro]batio[n]e resultat conclusio iuris. s[ed] si gra depono q[uo]d mutua[m] c. et si testis deponit q[uo]d mutua[m]. ex qua p[ro]batio[n]e resultat obligatio. et sic in cau[m] nostro. p[ro]bata hac detentatione facti p[ro]sumit possessio iuris: ut. l. q[ui]dam. s. de rei ue. et. l. i. C. de acq. pos. et. s. de acq. pos. l. i. in p[ri]m[o]. j. de solu. l. ticia. It[em] ista glo. e[st] bona p[ro] aliud. plures testes sunt et vn[us] p[ro]bat q[uo]d ticius possidet: et alius q[uo]d seius possidet q[uo]d pot[est] esse. dic q[uo]d quilibet vidit de facto detinere. It[em] est bona p[ro] aliud: q[uo]d camerarij faciunt reformationem: et apponitur s[ecundu]m quod pot[est] se aliqui h[ab]ere ad intellectum iuris co[n]suetudinis et alij s[ecundu]m co[m]m[un]em usum loquedi. qualiter intelligit istud s[ecundu]m bum credo s[ecundu]m co[m]m[un]em usum loquedi: q[uo]d s[ecundu]m verba professoris debet intelligi ut in hac glo.

Ex. s. sequenti.

¶ An stipulatio uti frui licere contineat ius uel factum: ibi. Quero. Et si p[ro]mittit aliq[ui]d titio et suis heredib[us] utz illa adiectio aliq[ui]d opetur in re alias transmissibili ad heredes: ibi. Circa.

¶ Si quis ita. Stipulatio interposita sup[er] iure mere p[ro]sonali ad heredem no[n] transmittit nisi exprimat. h. d. et no[n] b[on]i q[uo]d alius e[st] vsufruct[us] in p[ro]sona heredis: et alius in p[ro]sona stipulatoris. C. de auc. si q[ui]s. C. de costi. pe. vbi v[er]o q[uo]d impersonalitas vitiat stipulationem. R. q[uo]d q[ui]da[m] est impersonalitas ex p[ro]missoris q[ui] vitiat stipulationem. sed ex p[ro] stipulatoris no[n] vitiat: q[uo]d semp[er] stipulatio: vult sibi acq[ui]ri. C. de d. l. si. cir. si. s[ecundu]m vna[m] lec. s. si cer. pe. R. q[ui]dam est ipsonalitas in v[er]bo obligatiuo. s[ed] si gra fatisset tibi. et t[un]c impersonalitas vitiat stipulationem. s[ed] si ipsonalitas e[st] in v[er]bo executiuo vt p[ro]mittit q[uo]d tibi fatisset. et t[un]c no[n] vitiat stipulatio[n]em: vt. l. illa. j. e. z. l. h. in fi. s. si cer. pe. et ista no[n] b[on]i p[ro] doc. in auc. si q[ui]s. C. de p[ro]sti. pe. Dicit hic l[og] d[omi]n[us] sint fruct[us] et. C. Quero q[uo]d vult dicere et vna glo. dicit q[uo]d fruct[us] i. vsufruct[us]. q[uo]d in p[ro]sona defuncti est vsufruct[us]: in p[ro]sona heredis alius e[st] vsufruct[us]: et istud placet. si ponas defunctuz vsufructuariu[m] constitutu[m] fuisse seu sibi p[ro]missum p[ro] se et heredib[us] et erit effect[us]: q[uo]d heres egebit noua constitutio[n]e vsufruct[us]. Si no[n] poneres defunctu[m] t[ame]n fuisse vsufructuariu[m] no[n] h[ab]ita m[en]tione heredu[m]: postea fuit stipulatio sibi herediq[ue] suo uti frui licere. t[un]c p[ro]cedit sequens expositio glo. q[uo]d defunct[us] p[ro]cepit vt vsufructu[m]. heres no[n] vt cam[er]a: q[uo]d est q[ui]dam obligatio ad fruct[us]: q[uo]d aliud e[st] h[er]e vsufruct[us]: aliud h[er]e obligatio[n]e ad fruct[us]. et vide istam glo. q[ui] incipit. i. vsufructus et. e[st] ergo b[on]a ista so. et p[ri]mo q[uo]d in p[ro]sona heredis est vsufruct[us] nouus: vt. l. antiq[ui]tas. C. de usuf. naz alius est vsufruct[us] in p[ro]sona defuncti et cu[m] sua p[ro]sona finitur. et alius vsufruct[us] e[st] in p[ro]sona heredis: et in p[ro]sona sua

finitur. et simile i. l. repetita. s. q. mo. vsufr. amit. ¶ Que ro an ista stipulatio uti frui licere contineat ius vel factum: et sic an committat p[ro] impedimentu[m] iuris vel facti. dico q[uo]d factu[m] p[ro]inet sicut ire agere licere: vt hic. et. s. s. hi qui p[ro]batur. s. lo. l. ex co[n]ducto. in p[ri]m[o]. et. l. si fudus. no[n] ob. s. si vsufr. pe. l. uti frui. in p[ri]m[o]. q[uo]d ibi ponit s[ecundu]m ius. v[er]u[m] si stipulatio esset co[n]cepta p[ro]mittis mihi ius e[st] uti frui: t[un]c p[ro]mittit t[ame]n p[ro] co[n]trouersiam iuris. sic no[n]. q[uo]d in stipulatione mere p[ro]sonali alia est obligatio p[ro]sonalis in p[ro]sona heredis. et alia in p[ro]sona defuncti: vt si p[ro]mittit te no[n] offedere neq[ue] heredes tuos: vt dixi in. s. cato. C. Quero v[er]o sit d[omi]n[us] i ter duas stipulationes de q[ui]bus sit m[en]tio hic. dic q[uo]d sic: vt in glo. sed istud e[st] veru[m] si ponas iter actu[m] constitutu[m]. et sic ista stipulatio ire agere licere interpretaret[ur] s[ecundu]m natura[m] i[m]p[er]i: vt. j. e. l. inter stipulante[m] in p[ri]m[o]. s[ed] si ponamus hac stipulationem simpliciter interposita. t[un]c co[n]tinet meru[m] factu[m] p[ro]sona nec tr[an]sit ad heredem nisi de eo fiat m[en]tio. sicut nec ad d[omi]n[us]: vt in sti. de iuri. sti. s. sed cu[m] sc[ri]m. et. s. s. hi q[ui] s[ed] cu[m] no[n]. et in p[ro]sona heredis alia stipulatio e[st]: vt. s. l. ij. s. si. si fuit exp[re]sse h[ab]ita m[en]tio heredis: et hoc p[ro]bat. s. de le. i. l. ap[er]t[ur] iul. s. si q[ui]s alicui. facit. s. de ser. le. l. pater. et hoc vult dicere hic. ¶ Circa. l. ista forma vna. q. qua[m] format Pe. in alijs terminis. Tu p[ro]mittis aliq[ui]d titio et suis heredibus v[er]u[m] ista adiectio heredu[m] aliq[ui]d opetur in re q[ue] est transmissibilis ad heredem. dicit Pet. q[uo]d sic: q[uo]d poterit agere et ex stipulatione sua heres et stipulatione defuncti: vt ar. l. si seru[us] co[n]s[uetud]i sibi. et. j. de sti. ser. melius facit l[og] ipse no[n] alleget. l. recusare. s. titi. s. ad trebel. et si istud e[st] veru[m] e[st] multu[m] vtile p[ro] p[re]scriptio[n]e: q[uo]d in stipulatione defuncti a die stipulatio[n]is defuncti et alia esset p[re]scriptio in p[ro]sona heredis. It[em] alia exceptio posset opponi defuncto q[ui] ad heredem no[n] tr[an]siret: et in o[mn]ibus instis hodie de heredibus sit m[en]tio. co[n]trariu[m] credo p[ri]mo p[ro] ista glo. sc[ri]o per tex. in. l. eu[m] q[ui]ta. s. te et titium. j. e. vbi d[omi]n[us] q[uo]d sup[er]uacua sit m[en]tio de herede nisi ille solus no[n]at[ur] sit heres. Preterea per. l. co[n]tinu[us]. s. si. j. e. vbi dicit tex. q[uo]d necesse est o[mn]ibus acq[ui]ri. et sic loq[ui]tur de stipulatione q[ue] incipit in p[ro]sona defuncti. sc[ri]o ergo stipulatio ex p[ro]sona heredis e[st] iuris: vt. s. e. l. qui bis. nec istud interesse t[em]poris co[n]sideratur: ut dixi in. d. l. q[ui] bis. posito q[uo]d dicat veru[m] Pe. t[ame]n ista actio est hereditaria incipiens ab herede: vt. l. i. C. ut act. ab herede et co[n]tra. here. alias si aliter poneret[ur] t[un]c seque[r]etur q[uo]d e[st] neo posset stipulari co[n]tra. l. si tibi decem. s. si p[ro]ct[us]. s. de pac. facit. l. hereditariu[m]. s. de bo. auc. iudi. pos. Ex. s. sequenti.

¶ An stipulatio penalis simpliciter interposita co[m]pre[n]dat factum alienum.

¶ Si quis dolum malum. Stipulatio doli co[m]pre[n]dit no[n] e[st] nei nisi pena fuerit apposta. h. d. C. Quero an penalis stipulatio sup[er] dolo malo interposita simpliciter co[m]pre[n]dit factu[m] alienu[m]: et hic v[er]o casus q[uo]d sic: vt. j. e. l. iter stipulante[m] in p[ri]m[o]. Co[n]trariu[m] credo: q[uo]d tex. s. e. l. in p[ri]m[o]. et s[ed] si. quare sic dicit q[uo]d l[og] de rigore v[er]bo[rum] e[st] nei co[m]pre[n]dant t[ame]n de eq[ui]tate no[n] mo ad p[ro]positu[m] stipulatio penalis d[omi]n[us] limitari s[ecundu]m natura[m] p[ro]tract[ur] sup[er] quo est interposita: vt. l. si is q[ui] duceta. s. cu[m] stipulamur. s. de re. du. et. l. si eu[er]z. s. q[ui] iniuriaru[m]. s. si q[ui]s cau. et sic credo q[uo]d debeat exp[re]sse dici de facto alieno: vt. s. hac. l. in p[ri]m[o]. vers[us]. aut si q[ui]s. nec ob. iste. s. q[uo]d adde q[uo]d d[omi]n[us] adijci post factam mentione[m] de extraneo. nec ob. l. inter stipulante[m]: ut ibi dicitur.

¶ Sue persone. C. de here. ve. l. i. So. hic intellige de herede defuncti. C. de pac. l. filius. So. ut gl. C. Quero an pater possit co[n]ueniri ex p[ro]sona filij arrogati. et dic vt glo. que remittit et bene.

¶ Inter certam. Debitu[m] in die certu[m] post test solui an die secus si i die certa. h. d. C. de ad p[ri]mu[m] d[omi]n[us] de. l. si pupillus. s. q[ui] sub p[ro]ditiu[m]. j. de noua. So. glo. q[uo]d ibi pure hic in diem.

¶ Que e[st] sc[ri]o
ADDE In no. in. c. cuz olim. de pri. ui. el. fo: vbi allegat text. rix. q. ij. c. i. et no. in. c. cum ad sedē d re. spol. probaf viij. q. i. pon tifices. pau. d leaza. in co mēto. c. in lit teris. d resti. spo. vbi alle. gat ista glo. bal. in. l. i. C. d ser. fugi. et i l. data opa. q accu. non pos. in. xvij. col. et i. l. pe. C. de exe. rei iudi. et in. c. i. i vbo recu paut de pa ce costā. et in sua disputa tione incipie te. de vi tur. batiua. et i. l. ij. C. vbi i re actio. Imo. post Zinge. i. l. q vas. s. i. s. de da. lfe. do. ant. post Jo. an. i. c. l3 cam de pba. d. ant. i. d. c. cu ad sedem vbi limitat hac conclusio nez pcedere nisi qualitas p[ro]sona uel na ture sbiecte materie de qua deponit testis repu gnet: q[uo]d t[un]c no[n] resultat p[ro]batio pos sessio[n]is: vt si deponat te stis comoda tariu[m] uel de postitatum possidere: ut hic p[ro]bat et p [pau. d lea. in. d. c. in lit teris. bñ fac. l. ob marito rum ne vro. pro marito et qliter testis p[ro]bet posses sione[m] co[n]silio cccxv. iij. li. dicit et bal. costi. cccxiiij. eo. li. q testis h[er]e sciaz iu ris p[ro]bat ca q sunt iuris.

¶ Int certā
ADDE dū Alex. refert q Ang. idu. cit hunc tex. ad qd. an be res q roga tus e restitu ere paupib[us] post mortez possit in vita restituere: et ipse cu[m] bar. i

.i. cuz pater. s. a filia. d. le. ij. q. n. q. idem voluit ro. cōfi. cccc. lxx. ij. lib. s. pe. de an. cha. consilio ecclij. tenet q. riu. idē tenet ab. p. filio. xi. ij. lib. a. C. In pena ADDE bal. p. fi. cccviii pmo lib. b. C. Obligez naturaliter ADDE q. cū opi. gl. et trāsit alex. vi. de h. p. cum. c. C. Promittis mibi dare illi. ADDE bar. to. cōfi. lxx. i. cipiēte. gell. p. m. i. t. d. C. Consiue. to. fenerari. ADDE v. tra. Alex. ut. plene p. ro. q. fi. cccc. age. p. fi. iij. r. re. z. cccix. iquā. tum. et. qrit. alex. vtz. pēa. adiecta. i. ul. ti. ma. uolunta. te. cenfatur. appofita. in. fraudē. ufura. rum. Adde. pe. de. an. ch. cōf. lxx. ij. c. Quadru. pli. ADDE. ut. pulchre. p. pe. de. an. ch. cōf. c. lvi. z. bal. consilio. ecclij. vij. l. ij. li. vbi. dicit. te. nēdaz. glo. z. cōf. l. i. fi. ij. lib. idem. dicit.

dic vt ibi. C. Op. de. l. in. fideicommissi. s. cū. pollidius. s. de. vsur. z. l. si. ita. relictū. s. pegafus. s. de. le. ij. So. ibi. in. fauorē. creditoris. hic. in. fauorē. debitoris. C. Op. s. de. l. eū. q. de. anu. le. Sol. ibi. in. i. rii. fuit. dies. adiecta. in. fa. uorē. creditoris. in. ij. rii. fuit. posita. in. fauorē. debitoris. z. sic. cōcordat. cū. pmo. C. Sed. op. j. e. ti. l. libert. s. lar. gius. So. ibi. fuit. solutū. executori. cui. pure. debebatur. C. Op. de. l. sed. z. si. ante. s. ad. tre. sed. ibi. de. die. incerta. z. sic. cōcordat. cū. scō. riuo. C. Venio. ad. scōm. z. op. de. l. post. mortē. C. de. fideicō. glo. nō. sol. dic. q. ibi. loqtur. de. die. incerta. qñ. sed. certa. an. q. certum. est. q. q. s. d. z. mo. ri. illud. nihil. est. dicere. q. tū. ad. illā. l. q. a. ibi. loqtur. in. vlti. mis. voluntatib. in. q. b. dies. mortis. hētur. p. conditōe. q. a. fideicommissarius. pōt. ante. mori. breuiter. ista. ē. vritas. hic. aū. diē. si. soluit. nō. fit. q. s. est. p. missus. z. vt. fiat. liberatio. sed. fateor. q. ante. possum. accipe. z. tu. dare. sed. nō. tan. q. debitu. ex. vigore. illius. obligatiōis. sed. ex. tua. liberalita. te. postea. tñ. ex. ite. cōditōe. cōuertet. in. solutū. j. de. so. l. si. q. s. sub. conditōe. C. Alterius. op. de. l. cū. furti. s. de. in. lit. iur. z. in. sti. de. ac. s. plus. glo. fatef. q. plus. facit. s. z. glo. non. bñ. dicit. q. nō. facit. q. s. debz. sed. aliud. prorsus. Quid. ergo. voluit. ista. l. dicere. z. diē. q. vult. dicere. q. in. die. certa. possum. aū. soluere. q. possum. offerre. z. cōsi. gnare. vt. ad. te. piculum. trāseat. ut. l. ob. signatiōe. C. d. so. z. l. acceptā. C. de. usur. sed. in. obligatiōib. in. diem. in. certā. ante. offerēdo. nō. facis. q. s. p. mittis. nec. me. posses. cogere. si. nolo. nec. p. cōsignatiōe. trāsit. in. me. piculum. lz. si. recipiā. s. p. te. posses. z. sic. itelligit. istū. s. Jac. d. are. Ex. s. sequenti.

AN. sit. dñia. inter. penā. z. vsurā. ibi. Sed. ne. Et. an. ob. liget. naturaliter. qui. p. mittit. mibi. dare. ticio. ibi. Que. ro. an. Et. qd. si. p. mittit. dare. ticio. x. pro. me. an. valeat. sti. pulatio. ibi. Quero. qd. Et. an. pena. possit. excedere. du. plum. ibi. Quero. dicitur.

Alteri stipulari. Non. pōt. q. s. alteri. sti. pulari. nisi. fili. vel. su. sed. metu. pene. ei. stipulatiōi. parere. h. d. pmo. ponit. re. gula. scō. exceptio. tertio. rō. regule. q. rto. consilii. cōtra. regulā. secūda. ibi. p. ter. q. tertia. ibi. iuente. sunt. q. rta. ibi. plane. si. velim. C. Op. j. e. l. s. si. stipuler. z. s. si. insulam. So. ibi. interest. stipulatoris. hic. nō. C. Op. z. v. q. quis. pōt. alteri. stipulari. e. neo. glo. in. l. h. mōi. in. prin. s. de. le. ga. i. So. si. stipulor. alteri. nō. ualet. ut. hic. sed. si. stipulor. mibi. noie. alieno. ualet. vt. in. cōtrario. z. l. pe. s. de. neg. ge. z. l. q. cū. q. s. ti. i. cū. sua. glo. C. Op. z. v. q. semp. nra. interfit. nā. si. soluis. alteri. potero. repetere. ut. l. nō. p. cu. ratori. j. de. sol. z. in. sti. de. iuti. sti. s. figs. alij. Itēz. itereff. mea. q. hēo. obligatū. naturaliter. euz. cui. soluit. vt. in. s. p. suluit. l. sed. si. lege. s. de. pe. her. Rū. deo. ad. p. mū. q. nō. possum. repetere. z. l. nō. p. curatori. z. s. si. q. s. alij. in. sti. d. iuti. sti. loquunt. in. adiecto. sed. hic. in. nō. adiecto. vt. gl. determinat. in. l. i. de. pac. in. glo. ma. C. Ad. scōm. rñ. deo. q. nec. cōsiderat. interesse. illō. qd. naturaliter. est. obliga. tus. ut. l. si. fideiussori. s. de. pac. z. ibi. no. C. S. z. cōtra. p. dicta. v. q. possum. repetere. vt. l. donatōes. in. cōcubinā. s. pe. z. ibi. no. s. de. dona. z. j. d. sol. l. si. cū. cornelius. vbi. ille. ut. factus. p. curator. stipulātis. facit. s. mā. l. si. mā. da. to. tici. in. pñ. So. in. illis. q. s. stipulabat. alteri. qd. erat. ipi. us. stipulātis. uel. sibi. debitu. vñ. z. illū. tertiu. v. facere. p. curatorē. seu. gestorem. negocij. sui. s. hoc. d. z. intelligi. de. eo. qd. nullo. iure. ante. stipulatiōem. debebat. vñ. cū. stipu. lor. alteri. nō. adhibeo. eū. in. aliquo. meo. negocio. C. Op. po. de. l. ea. q. ciuilit. d. acq. re. do. z. de. le. iij. in. pñ. s. qd. vi. aut. clam. Sol. in. qualibet. patet. C. Oppo. de. l. stipu. latio. hoc. modo. j. eo. vbi. si. nō. valet. stipulatio. nec. pēa. So. hic. est. stipulatio. p. ter. legē. ibi. est. cōtra. legē. vt. vidi. sti. no. s. e. l. generaliter. z. C. de. pac. l. pacta. q. cōtra. Et. qre. ista. sit. p. ter. l. rō. est. q. l. nō. vetat. sed. legis. rō. nō. assi. fit. sibi. q. a. inuente. sunt. h. mōi. stipulatiōes. z. c. z. hoc. dicit. Dy. hic. z. ibi. in. d. l. gñaliter. z. in. c. q. p. tra. ex. de. re. iur. lib. vi. C. Op. de. l. seru. ea. s. de. ser. expor. glo. so. q. ibi.

pena. adijcā. pacto. nudo. hic. stipulationi. z. hanc. Dy. t. z. hic. z. in. l. iij. s. e. Pe. dicit. cōtrarium. p. l. si. initio. C. de. pac. iter. emp. z. v. Dico. glo. nras. bñ. dicere. p. l. su. ea. de. ser. expor. vbi. est. exp. s. z. hoc. i. pena. In. usura. nō. d. z. distingi. aut. ad. penā. in. pecūia. tenebat. z. tūc. d. z. iter. uenire. stipulatio. ut. l. q. uis. C. de. usur. aut. sup. alia. re. z. tūc. sufficit. pactū. nudū. in. cōtinēti. appositum. ut. d. l. si. initio. z. qd. no. in. d. l. q. uis. Sed. est. ne. dñia. iter. penā. z. vsuram. s. sic. q. usura. minuratum. colligit. pena. i. vna. p. statioe. z. vna. pncipaliter. vt. videbitis. j. e. l. stipulanti. z. ideo. usura. ē. limitata. in. l. eos. C. de. usu. pēa. ē. magna. z. ideo. pacto. nudo. nō. cōmittit. q. in. ea. vrit. magnum. piculū. in. vsur. modicū. C. Op. q. p. sideret. interesse. ut. s. eo. l. iij. so. ut. ibi. dixi. C. Op. j. e. l. si. pupillus. z. l. nul. la. de. re. iur. dicit. glo. fiet. litis. contestatio. de. facto. sup. q. p. mittet. penalis. stipulatio. sed. dico. q. ista. glo. nō. bene. dicit. imo. cōmittit. ex. eūtu. conditōis. si. cut. si. p. cessisset. ualida. q. p. morā. cōmitteret. facta. interpellatiōe. ita. hic. si. interpellabit. lz. nō. cōstituat. in. mora. q. nulla. petitiō. cū. existat. cōditio. penalis. stipulatiōis. necesse. ē. ergo. vt. iter. pelletur. z. q. sit. veruz. dicit. tex. ibi. plane. si. uelim. z. c. ibi. vt. si. ita. factum. nō. fuerit. z. q. d. si. nō. obseruarent. p. m. i. fa. secus. si. p. cessisset. stipulatio. ualida. pena. cōmittat. et. sic. per. interpellatiōe. existat. cōditio. qñ. aut. d. z. p. cede. re. litis. cōre. examino. in. l. ita. stipulat. j. eo. Quero. an. ex. tali. p. missione. q. s. obliget. naturaliter. glo. hic. q. sic. idē. v. no. s. de. pac. l. i. vbi. dicit. q. est. pactū. z. sic. cō. trabit. naturalis. vt. s. de. pac. l. si. vnus. s. pact. ne. pete. rer. idem. Ly. C. de. pac. l. pacto. successoz. Possētis. vos. dicere. ergo. ille. qui. recepit. mibi. debitum. gerit. ne. gociā. mea. qd. est. cōtra. illud. quod. s. dixi. Rñ. nō. est. ob. ligat. mibi. naturaliter. ad. x. sed. est. obligat. dare. illi. ter. tio. z. sic. pecūia. nō. est. mibi. debita. Quero. qd. si. exp. se. dicatur. p. mittis. mibi. dare. illi. pro. me. dico. q. suffice. ret. sicut. cum. stipulor. dari. p. curatori. meo. ut. j. e. l. s. si. q. s. insulam. Quero. qd. si. ex. postfacto. incipit. itereffe. vtrū. possit. agere. doc. dicit. q. sic. q. ab. initio. ista. cōue. tio. nō. fuit. nulla. p. hoc. s. e. l. s. q. rti. z. s. mā. l. si. remu. nerādi. s. si. tibi. no. per. Ly. in. d. l. pacto. successozum. C. S. qd. si. sup. tali. tractu. iuref. dicaz. j. de. fideiuss. l. si. q. s. pro. eo. Quero. dñ. hic. q. sit. quātitas. inspicif. qd. est. hoc. dictū. dicit. qdam. vt. nō. excedat. legitimū. modum. vsurarū. si. est. vsurarius. Innuat. ista. glo. q. in. hoie. non. cōsuetō. fenerari. nō. hēnt. locū. ll. quas. allegat. qd. lz. In. no. tangat. tñ. nō. firmat. canoniste. cōtra. hoc. tenēt. extra. de. pe. c. suā. qbus. in. hoc. est. inherendū. Alij. dicit. inspi. citur. q. sit. qritas. vt. dupli. nō. excedat. lz. videat. p. tra. s. de. euic. l. si. dicit. sed. dic. ut. d. l. i. C. de. sen. q. pro. eo. di. cit. glo. ibi. dicit. q. per. noia. multiplicatiua. non. pōt. exce. dere. duplum. alias. sic. Doc. ultramō. dicit. q. hoc. ē. ipo. nere. l. uerbis. z. nō. reb. vñ. dicunt. q. pene. cōuētionales. pnt. indistincte. ascēdere. quantum. ptes. voluerint. Dy. t. z. glo. dic. aut. pena. adijcitur. certa. quātitate. expressa. in. instro. ut. dico. vēdis. domū. p. c. z. in. fine. adijcā. sub. pe. na. dupli. tripli. q. drupli. vel. q. nupli. possuz. put. volo. si. cut. si. certā. quātitate. exprimerē. sub. pena. mille. ut. d. l. si. dicit. de. euic. q. eadez. est. rō. certa. enī. qritas. exprimi. tur. aut. ponitur. pena. respectu. incerti. vt. sub. pena. du. pli. eius. quod. dicta. res. valebit. uel. dupli. eius. quod. in. tererit. z. tunc. per. hec. nomina. non. potest. ascēdere. du. pluz. ut. dicta. l. vnica. C. de. senten. que. pro. eo. z. no. s. e. l. in. pñ. in. glo. que. incipit. in. penali. rō. q. hoc. scō. cāu. possēt. nūmiū. ascēdere. vltra. quā. cogitauerit. pars. q. rō. cessat. quādo. certa. quātitas. exprimitur. alij. dicit. aliter. insti. e. s. alteri. dic. ut. ibi.

In stipulationibus. C. Op. de. l. inter. stipulā. tem. s. i. j. e. ti. Sol. ibi. p. stabat. ab. initio. de. dissensu. hic. erat. dubiū. C. Op. j. e. l. quotiēs. Sol. illud. qd. dixi. ē. ve. rū. qñ. vtroqz. mō. pōt. valere. ibi. qñ. vno. tñ. sed. nōne. cō. stat. statū. de. dissensu. cū. actor. dicit. se. sensisse. de. vno. re.

de alio. *h. n. o. pro cuius evidentiā est videndū q̄liter s̄ hoc dubio q̄rif. Dico primo p̄t actor p̄ncipaliter pete re: vt declarat iudex q̄s sit ille stichus debitor cū sint duo stichi. z hoc p̄ officium iudicis: ut hic. z. l. cū q̄ritur. s̄. d. re. du. z q̄s dixi in. l. si finita. s̄. elegāter. s̄. de dā. infe. p̄ batur. C. de fideicō. l. volūtatis. z p̄t in hoc iudicio pe tere simpliciter interrogari testes de quo fuit sensus. Itē posset articulari limitate sensus fuisse de nigro uel de al bo: z tūc si q̄d reus diceret se sensisse de alio z p̄baref uitiaref stipulatio: q̄ p̄stat de dissensu. Si nō diceret z nō p̄baref z de dissensu nō p̄stat q̄a dicto rei nō stat p̄ se. eēt at̄ p̄ eo q̄ nō tenef. tū q̄a nō p̄stat de p̄sensu iterp̄ tabif p̄ reo: vt hic. C. Secōdō mō p̄t q̄ri d̄ hoc dato libel lo p̄ncipalif petēdo stichū: z re p̄baref duos eē stichos vñ tpe snie q̄rif in quo sit p̄dēndū. C. Tertio mō p̄t de hoc q̄ri in executōe cū snia fuerit lata simpliciter.*

Ex. s̄. sequenti.

C Si aliquo statuto ponaf pena denarū librarum an intelligat de. xx. vel de. x.

Eū qui ita. C. Ppo. z v̄ q̄ de alijs decez nō de eisdem. insti. de duo. re. i. p̄n. Preterea nōne in. l. gn̄quaginta. s̄. de p̄ba. diuersi tates scripture inducūt diuersitate q̄titatis z p̄sonaruz cui p̄trariū d̄r hic. z. j. e. l. eū q̄ ita. in p̄n. s̄. si duplex est q̄titas exp̄ssa z vn̄ act̄ p̄mittēdi: vt ticius. x. seius. x. p̄ mittis: z tūc de eisdē. x. intelligif. idem ex pte stipulato ris: vt mibi. x. z ticio decez p̄mittis: ut hic. Si nō est du plex quantitatis expressio z duplex actus promittēdi: ut si dico sempronio p̄mittis decem: z tu ticio promit tis decem: tūc de diuersis quātitatibus intelligitur ni si dicaf eadem: vt insti. de duo. re. in p̄n. dicā in materia de duo. re. in. l. i. j. in. s̄. cū in talib̄. C. Quero v̄z ista sti pulatio valeat in totū vel in p̄tē. z glo. dicit q̄ in pte: q̄ q̄n sub eadē cōpagine s̄boz sit p̄missio: tūc p̄ pte vale ret: ut dicit glo. z. l. allegate p̄ eā. sed q̄n sub diuersitate cōceptiōis s̄boz: z tūc in p̄sona vn̄ius valet z est utilis in p̄sona alteri eē utilis: nec vitiāf vtilē p̄ inutile: vt. s̄. l. i. s̄. s̄. z si mibi. sicut dicim̄ in re cōiunctis: vt. C. de ca du. tol. l. i. s̄. vbi aut̄. z. s̄. se. facit. j. de sti. ser. l. s̄. si mibi. C. Quero qd si dixit dena. dicit glo. q̄ intelligif de. xx. p̄bat de. l. i. s̄. figs testō. S̄z qd si in aliq̄ cōstitutiōe pe nali ponaf pena denarū librarū zc. glo. q̄ intelligif de. xx. vt in p̄ma cōstitutiōe s̄boz. s̄. pe. sup̄. n̄. denarū. Lon trariū nō. C. de murilegu. l. q̄ testm̄. l. xi. ar. l. interpreta tiōe. de pe. qd nō placet: q̄ cū s̄ba sint clara q̄. xx. signi ficat: vt. d. l. si q̄s testō. nō est locus interpretatiōis: vt. l. il le aut ille. s̄. cū in s̄bis. s̄. de le. ij. Predicta s̄ba nisi hec dictio dena adiciāf p̄statiōi annue. tūc intelligif. x. i. sin gulis ānis: vt. j. e. l. si ita stipulat̄. in p̄n. z d̄. ānu. le. l. i. ij. in p̄n.

Ex. s̄. sequenti.

C Sex mōs cōcipiēde stipulatiōis: z q̄ valli di sunt z q̄ nō: ibi. Ad declarādā. Et nouē fallētiās ad regulam q̄ alteri stipulari nemo p̄t: ibi. Quero.

Si stipuler alicui. Qui alteri stipu lat̄ p̄t ex ea stipu latiōe agere si sua iterē. b. d. usq̄ ad. s̄. si q̄s ita. C. P. q̄ ista stipulatio alteri scā n̄ valeat: ut. l. q̄cūq̄. s̄. ti. i. gl. q̄ est hic dicit z bñ in mō stipulādi alteri eē d̄tia: q̄ q̄n cō fert in p̄sonā alterius s̄bū p̄missiū z s̄bū obligatiōis executiū: ut p̄mittis illi q̄ dabis illi. z tūc nō valet: ut l. q̄cūq̄. aut s̄bū p̄missiū p̄ferf in p̄sonā stipulātis exe cutiū in p̄sonā alteri: ut p̄mittis mibi q̄ dabis ticio: z tūc valet si iterest: ut hic. p̄trariū dicit gl. in. l. q̄cūq̄. doc. tenēt istā p̄. d. l. q̄cūq̄. C. P. de. l. eū q̄. s̄. si acto ri. s̄. de p̄sti. pe. vbi cōferf in p̄sonam alteri s̄bū p̄missi uum z valet. dicit gl. q̄ fallit in tutore z curatore furiosi z actore vniuersitatis. dicit ne bñ. Ja. de are. t̄z p̄trariū z dicit q̄. l. eū q̄. loqtur q̄n s̄bū p̄missiū cōferf in p̄so nā stipulatoris. s̄ba executiua in p̄sonā alteri: ut. l. quo tiens. de adm. tu. vbi v̄f tex. l̄z aliter glo. ibi dicat. z gl. i. l. i. in p̄n. j. de sti. ser. t̄z idē qd hic. idem D̄y. Credo tu

tius tenere glo. z rō q̄ tex. in. l. eū q̄. s̄. iul. z. s̄. si actori. vult facere d̄fiam iter tutore z actore ex vna pte: z p̄cu ratorē ex alia. sed in p̄curatore d̄cō mō stipulāte valet: ut. j. dicā z sic nulla eēt d̄fia. Et ergo sit d̄fia ōz nos po nere illud qd dicit glo. z tex. in. d. s̄. si actori. q̄ dicit tuto ri z curatori p̄stitui: d̄z itelligi hoc est cū ip̄o tutore p̄tra ctū p̄stitutiōis celebrari. s̄ba aut̄ itellige dirigi ad pu pillum z similes. p̄ hoc facit qd. j. dicā. qd canoniste te nent in snia p̄ferēda in. c. sciscitata. de ire. ref. s̄. tu dices idē in tutore q̄ nō valet nisi interfit: ut hic dicit tex. s̄. re. iste totus loq̄f q̄n q̄s stipulaf alteri: ut sibi stipulāti q̄raf actio. s̄z si stipulatio iterponeretur: ut alteri q̄retur actio: z tūc loquunt̄ p̄traria. Ad declarādā istā glo. dic q̄ multiplex eē mōs p̄cipiēde stipulatiōis. q̄nq̄z cō cipif tali mō q̄ s̄ba p̄missionis z executiōis p̄ferunt in alteri: dic q̄ nulla est stipulatio. z hoc t̄z gl. z e. tex. s̄. ti. i. l. q̄cūq̄. l̄z glo. ibi nō. p̄trariū z male. idē v̄f sentire gl. C. p̄ quas p̄. no. acq̄. l. i. z. s̄. de. p̄cur. z. l. qd p̄curator ex re. sed sp̄ huic glo. inheretas. Fallit in tutore curatore z actore: ut hic i glo. z i. l. i. in p̄n. j. d̄ sti. s̄. z. l. quoties. s̄. de adm. tu. Itē fallit i filio z suo: ut. l. i. i. p̄n. in tex. z gl. j. de sti. s̄. ubi in p̄sonā p̄ris z d̄ni p̄sit cōferri s̄ba: ut. j. e. l. qd cūq̄. i. p̄n. z in si. Et p̄dicta sunt s̄ba in p̄tractib̄ q̄ s̄bis p̄trahunt: in his q̄ p̄sensu si eēt nūcius posset cele brari in p̄sonā d̄ni: vt. l. q̄ aut̄. s̄. si. s̄. de cōsti. pe. z cy. vi de in. l. multū. C. si q̄s alteri vel sibi. C. Secōdus mōs q̄ s̄ba p̄missionis p̄ferant in p̄sonam stipulatoris: z s̄ba executiua obligatiōis in p̄sonā alteri: z tūc eē videre an valeat: vt actio stipulāti q̄raf: z certe valet si interfit sti pulantis: ut hic in. s̄. si stipuler. z. s̄. si q̄s insulaz. ergo si nō iterē n̄ valet: ut sentit hic gl. a p̄trario sc̄fū. C. Quisq̄ q̄rif an valeat ad q̄rendū actiōz ei in cui p̄sonā s̄ba exe cutiua p̄ferunt ip̄so iure vel p̄ cessione: ut. j. dicet. z tūc in p̄sona tutoris curatoris z actoris ualeret sine dubio: ut. d. s̄. si actori. sed in p̄curatore eē dubiū an ualeat p̄ mitto p̄curatori q̄ dabo d̄no. in. l. i. j. de sti. s̄. glo. v̄f d̄ cere q̄ nō. pro q̄ facit. d. l. eū q̄. s̄. iul. de p̄sti. pe. sed gl. q̄ est in. l. in oib̄. j. de p̄to. sti. t̄z p̄tra q̄ ualeat. idē nō. j. e. l. si p̄curatori p̄ritis. z e. tex. in. l. pe. C. ad exhibē. non ob. l. eū q̄. s̄. iul. q̄z d̄z itelligi q̄s q̄stituat se p̄curato ri soluturū nō d̄no subaudi. s̄. cōstituat se soluturū. q. d. s̄ba p̄missionis p̄ferant in p̄sonā p̄curatoris. alias istō eēt contra casuz. l. pe. C. ad exhibē. z ex hoc appet q̄ si s̄ba eēt op̄i. Ja. de are. nulla eēt d̄fia inter actore z p̄curato rem qd tex. vult: vt igif sit d̄fia verū dicit gl. z male Ja. de are. z idē dico in nego. ge. qd in p̄curatore. Nec ob si dicis q̄. l. pe. C. ad exhibē. loq̄f in p̄tractu q̄ celebratur s̄bis: q̄ ibi nō erat nūcius: z tūc eē idē qd siue s̄bis siue p̄sensu p̄trahaf: q̄ nunq̄ s̄ba debēt cōferri in p̄sonam ab̄ntis: ut. l. multū. figs alteri vel sibi. z. d. l. q̄cūq̄. s̄. ti. i. S̄z p̄tra hoc v̄f tex. j. e. l. si ita stipulat̄. s̄. grifogonus sed dic q̄ ibi alia fuit stipulatiōis p̄ceptio: vt statiz dicā. C. Tertius mōs p̄cipiēdi stipulatiōem eē q̄ s̄ba obli gatiua ex pte stipulātis sint imp̄sonalia: s̄ba executiua sint ad aliū directa. tūc stipulatio eē nulla: q̄ ei videmur stipulari cui d̄z solui: ut. d. s̄. grifogonus. dixit enī sic: pro mittis q̄ dabis d̄no meo: ut ibi dicā. C. Quart̄ mōs eē q̄ vtrūq̄z s̄bū p̄missiū z executiū imp̄sonalia cōcipiā tur: tūc sine dubio valet: q̄ itelligif p̄sona stipulātis: ut s̄. e. l. s̄. sicut eiz. z. s̄. figs ita. z. d. s̄. grifogonus. C. Qui tus modus q̄ vtrūq̄z p̄sonaliter in p̄sona stipulātis suo noie cōferaf: z hoc nō bz dubiū qd valet nisi in cāu. j. d̄ sti. s̄. l. ij. C. Sext̄ mōs eē ut vtrūq̄z s̄bū p̄feraf i p̄sona stipulātis noie tū alterius: ut p̄mittis mibi dare noie ti cij zc. z ista valet sine dubio in p̄curatore. Itē in ne. ge store: ut. l. pe. C. ad exhibē. l. hmōi. in p̄n. s̄. de le. i. no. s̄. ti. i. l. q̄cūq̄. facit. l. si ego. s̄. de ne. ge. Et ex p̄dictis appet rō. l. i. C. de sen. z iterlo. q̄ dicit sniam nō valere si p̄cura tor nō p̄dēnef sed d̄ns q̄ nō eē p̄ris. rō: q̄a in snia q̄si con trahif: ut. l. iij. s̄. idē scribit. s̄. de pecu. z sic s̄ba snie de bent referri ad p̄sonā p̄curatoris q̄ est p̄ris cuz quo q̄si

C Promit tis mibi q̄ dabis illi. ADDE bar to. cōsi. lxxi. incipiete. gel las fuit con fessus.

b Fallit in tutore z cura ratore.

ADDE bal. pau. de cast. idē tenētem z cy. in. l. ut iter. C. de l. uti. sti. z s̄m alex. videtur tex. cū gl. i. l. gaus in v̄. sti pulat̄. s̄. de usur. S̄z iac. de are. ang. imo. rap. ro. ut refert ale. rep̄bendunt opi. gl. z nic. math. z bal. in. l. i. C. per quas p̄so. ag. p̄ tex. in. d. l. quoties. z. l. q̄cūq̄ z cuz istis videtur trāsire alex.

c Quod nō ADDE q̄ il lū glo. sequit bal. ang. ra pha. pau. de ca. ro. hic. z d. car. imo. i c. accedens.

de p̄bē. q̄z si p̄curatoris nō interfit si d̄z valere si pu. z cū istis trāsire Alex. cui adde ro. cōsi. cecexli. icipiente. oi. potentis d̄ci p̄is instrum tū. latius ibi vide de hac materia q̄z p̄ Alexi.

d C. s̄. grifogonus. Ra pha. Imol. pau. de cast. ibi tenēt cuz Imo. z Ro. hic p̄ tex. in s̄. si q̄s insu lā: q̄z s̄ba im p̄sonaliter p̄ lata i dubio dēnt itelligi t̄af̄ relata q̄ act̄ valet si aliquo casu ualere p̄t z istā op̄i. vide tur tenē cy. in. d. l. neiter ab̄ites ut re fert h̄ alex. q̄ cū ip̄o trā sit.

e Sine du bio in procu ratore.

ADDE ro. predicto cō. filii. cecexli.

Ad dñm. ADDE vltra Alex. h pau. de cast. pñ. mibi. ccc pñ. in h. icipi ente. Circa p mū qñtum.

cōtrahit. alias nō ualet: ut hic. z. d. l. qñqz. s. ti. i. Sed si effert tutor actor vel similis: tūc hba' cōtract' pñt pferri in psonā dñi: ut. d. l. eū q. s. si actori. ita ēt sufficeret si hba' snie referrent ad dñm. z. iō qdam gl. iuris canonici eē de inte. re. c. sciscitata. dicit q' snia ferri in monasteriū nō in fundicū: q' ius canonicuz de hoc nō curauit. s. nō bene dicit: q' de iure civili snia ferri possz i monasterium nō in fundicū: ut in. d. s. si actori. de hoc ēt tangit de elec. c. qrelā. z. hoc circa hba' snie pdenatorie uel ab solutorie. hba' nō executiua pñt cōferri in psonam dñi: ut cōdemno ticiū tali pcuratori ad dandū z. soluēdum dño. ipsi enim pcuratori nō est faciēda solutio nisi hēat spāle mādātū: ut. j. de so. l. hoc iure. vbi de hoc dicitur. ¶ Quero qñ qz stipulat alteri z. ne sibi: an qñrat actio sine cessione illi cui qz stipulat. z. glo. dicit q' sic in casib' no. insti. de iuti. sti. s. si qz alij. Ly. p. modū distinctiōis tradidit in. l. multū. C. si qz alteri vel sibi. z. min' pfecte Guil. de cu. rāgit in. l. certi p dñtio. s. si nūmos. s. si cer. pe. vbi ponit. i. cāus exceptuatos q sunt in. d. s. si quis alij. i. gl. z. pōit Guil. dcās exceptōes qñ p regulas. nos examinem' hic qñsdā remittēdo qñsdam hic ponēdo plene z. dicit Guil. stipulari alteri nō pōt. Fallit pmo vbi ē psonarū idēntitas vt filius vel su' q sunt eadē psona cuz dño z. pñe: ut. s. ei q tuto. insti. de iuti. sti. z. illō est difficilē qñter possint stipulari pñi uel auo dño: uel econuerso dicā plene. j. e. l. qd dñ. Scdo fallit ubi est officij necessitas: ut in tutore z. curatore: ut. l. quotiēs. s. de admi. tu. z. l. eū q. s. si actori. z. s. se. s. de pñi. pe. sed dicit uerū i his q pñt ad admistratiōem ipsorū tutorū stipulantū alias sec': ut. l. solutū. s. p liberā. s. de pig. ac. z. acgritur utilis. Tertio fallit ubi est psonae auctoritas: ut notari' vel aliis officialis z. utilis acgrif: ut. l. i. s. exigere. s. magis. cōue. l. nō qñ. j. rez pu. sal. fo. z. l. nō aliter. de adop. an hoc sit uerū in oib' stipulatiōib' dicaz in. l. nō quasi. Quarto fallit ubi ē psona solēntas: ut in stipulatiōibus psonis. l. in oib'. j. de pñi. sti. z. bñ dicit. qz z. in oib' que in iudicio agunt: ut. l. in cāe. s. de pñi. z. gl. j. de pñi. sti. l. iij. z. l. in oib'. z. ibi dicā. Quinto vbi ē reruz cōnexitas vt qñ stipulatio interponit sup re mea. z. in hoc sp dubi tati. z. ē tex. in. l. q' pcurator ex re. s. de pñi. z. l. iul. s. si pñi. s. de ac. emp. ¶ De. idē t3 in. l. multū. z. gl. in. s. si qz alij. insti. de iuti. sti. s. de hoc miror: qz vñ cōtra tex. i. l. solutū. s. per liberā. s. de pig. ac. vbi p pcuratorē nō qñrat pñi' q sup re mea sit. Breuiter o3 me dicere q qñqz pcurator stipulat qd est meū z. mibi qñrat utilis: est tex. i. l. pe. C. ad exhi. Qñqz stipulat qd est ex re mea: ut pñcium uel fruct' z. idē: ut. l. iul. s. si pcurator. s. de ac. emp. z. l. qd pcurator. s. de pñi. nec ob. C. p qz p. no. acq. l. i. q' ibi res nō durat dñi s. i' ptores; trāssert. Itē nō ē ex pte dñi illa cōuētiō. l. cōmissorie. s. magis in penā nō soluētis: vt statū dicā in usura. Aliō ergo credere in pacto ad iectōis in die: qz illud h3 instar pñi: vt. l. si fundū. in pñ. de pñi. em. s. si stipulet pp rē meā nō mibi acgrif: ut. l. possessio. s. i. de acq. pos. z. l. solutū. s. p liberā. s. de pig. ac. z. iō glo. q est in. l. qd pcurator. q dicit in usura nō dic bene: qz nō est ex re s. pp rē: vt. l. usura pecunie. j. de v. si. z. fallit qñ stipulatio. vel alio ptractu psonali qñrat dño tūc qñrat accessoriū qd ēct ppter rē: ut. l. ij. C. p qz p. no. acq. z. no. i. d. s. p liberā. Sexto fallit vbi ē pñtia psonae z. vicinitas z. hoc nō ē dubiū: vt. l. si pcuratori pñtis. j. e. Septimo vbi ē deficiētis utilitas actōis: ut ille q debet ret cedere nō ē vel nō repit: vt. l. i. in fi. cū. l. se. s. dñstio. glo. ē in. l. dāni infecti. s. de dā. i. se. z. l. i. C. de act. z. ob. l. sancim'. ad tre. Octauo fallit vbi ē psonaruz affectio z. rei de q agit egtras: vt. l. gaius. s. so. ma. dicā in. l. qd dñ. j. e. qñter ille casus d3 intelligi. Nono z. vltio fallit ubi ē possessio z. pñtas: z. vult dicere Guil. qz vbiqz sup re q est mei stipulantis stipulor vel pacifcor alteri acgrif utilis sine cessione: ut. l. quotiēs. C. de iura. q sub mo. Ego dubito in intellectu illius. l. qz de iure antiquo dicit ibi tex. qz alteri nō acgrif. s. postea bēigna iterptatiōe v

hic i cō tractibus. ADDE hāc t3 rap. cu. vi cēs opi. bar. nō pbari in d. l. eū q ita. z. i. d. l. si fu' cōis. tū alex. tranfit cū so. bar. qz dicit tenere cōiter doc. bic. i. d. li.

pator pcedit vtilē. mibi vñ sic dicēdū: qñqz pacifcor sup re mea q durat mea z. alteri qñrat utilis: vt. s. depo. l. publiā. in pñ. nec dicat qz qz ibi spāle in filio: q' imo ius cō mune cum per matrem non possit qñri filio: vt. l. debitor. in fi. ad tre. dicā. j. e. l. qd dñ. facit qd no. s. de dona. l. do natiōes in pcuratōe. s. pe. Qñqz stipulor sup re qd ē mea tū nō durat mea: z. tunc alteri nō qñrat actio singulariter: ut. d. l. quotiēs. C. de dona. q sub mo. z. C. de pac. conu. uē. l. pactū. fallit fauore exercētis liberalitatem: ut. d. l. quotiēs. Itē fallit pp singularia pcepta pecunie: ut. l. certi conditio. s. si nūmos. s. si cer. pe. z. sic vides qz qñ qz stipulat alteri. Qñqz querit actio ipsi stipulati. qñqz ei cui qz stipulat que oia perfecte sunt expedita. s. glo. i. s. si qz alij. hoc inculcet. ¶ Predicta h3a in his que acq runt per actū ciuilē. ea h3o que acqrunnt per actū natura lem z. corporeū pñt qñri p alterū: ut. l. ea que ciuiliter. de acq. re. do. z. C. p qz per. no. acq. l. i. Itē p dñta h3a qñ qz pacifcor alteri ad actiōem. Si h3o pacifcor ad excepti onē in mō cōcipiendi conuentionē est idē qd. s. ut. d. l. quecūqz. s. ti. i. z. l. z. heredi. s. totiēs. s. de pac. s. in mō qñredi differūt qz exceptio qñrat sine cessione vtilis pñi uel doli: vt. l. recriptū. s. si. s. s. pac. z. l. h3 di. s. nos at. e. ti. ¶ **Edē.** Dicit glo. qz iuriscōsultus nō bene arguit. ¶ **By.** dicit qz sic. qz hic h3rat factū in obligati one non datio. facit qd no. in. l. liberti. s. de contraben. emp. dicitur. j. eo. l. liber homo.

d Ominus seruo. Dec. l. non h3 locū in aduētū cijs quo ad ppetatē dicit glo. By. dicit hoc vñ qñ filius stipulat sibi: nō qñ pater filio. tu dic ut dicā. j. e. l. qd dñ. qz credo glo. simpliciter bene dicere.

e Am qui calēdis. Qui stipu lat de calen dis itelligit de primis nisi aliud actum sit. h. d. C. p. s. e. l. stipulatio ista. s. in stipulatiōib'. Sol. hoc iō ne stipulatio eēt iutilis. Querit gl. qd si dico pmittis dare in dieb' illis. glo. dicit de duob' itelligit: ut. l. in ter illū. j. de uer. si. facit. l. libertas. s. si. s. s. manu. testa.

Quotiēs. Si dies in stipulatiōe non adijct pñti die debet. h. d. C. p. de. l. pmissor. s. de cōsti. pe. glo. dicit: dic ut ibi. z. ibi vñ dice re qz ibi fallit. sed aduerre qz alius est dies q inest in obli gatiōe z. diem obligatiōis ipedit uenire. ut. l. cedere di em. de uer. si. z. obli. simpliciter concepte talis dies non inest. imo statim debet: ut hic. cū si. alius est dies q mise ratiōis cā solutioni indulget. z. ite in cōstituta pecunia est limitatus. s. x. dierū: ut. d. l. pmissor. in alijs tps tale est arbitrio iudicis: vt insti. de inuti. sti. s. si. z. j. de sol. l. ratum. z. l. quod dicitur. Pro hac distinctiōe. facit. l. si cum militi. s. i. s. de compen. qui est no. ad hoc.

Ex. l. sequenti.

Quā debeat solui illud qz debet: ibi. Cum queritur.

q An hoc āno. An vna pñtatio ē faci enda peti in fine tps h. d. l. nra. z. op. j. e. l. liber hō. s. decem. Sol. ibi tps fuit appositū gñra cuiusdā demonstratiōis nō dila tiōis: vt hic. C. p. s. l. i. C. qñ di. le. ce. z. l. in singulof. s. de ānu. le. vbi in pncipio anni d3 peti. R. vna sol. dāf insti. e. s. si ita qz aliud si dico ānuū z. aliō si dico singu lis annis. Glo. nō est h3a z. est cōtra. l. nec semel. s. nouis sime. s. qñ di. le. ce. Alia so. est. C. qñ di. le. ce. l. i. qz ibi in vltimis volūtatib' h3ic in ptractib'. h3c nō est h3a per. l. eū q ita. s. q ita. j. e. z. l. si seru' cōis meui z. castreūs pe culij. s. h. j. ti. ij. Quid dicem'. glo. rāgit vñ h3bū qd est uerū. qz aliud est dicere hoc āno aliud est dicere ānuū z. vide qd dixi in sūmario. qz qñ dixi anno est vna pñtatiō z. tunc in fi. āni debet: vt hic. qñqz sunt plures pñtatiōes vt ānuū z. in pncipio cuiusqz āni debet. C. p. de. l. le. cta. s. si cer. pe. nō deo illud d3 itelligi qñ tps est apposi tum cā differēde solutiōis: qz fuit appositū in executiōe post obligatiōē pfectā pro vna sūma fuit pñtatio diui

sa. hic no ca multiplicade obligatiōis. et iō tūc i prin. Cuz ergo querit qñ illud qd debet quo in tpe debeat solui. distingue qz qñ in stipulatōe apponit tps cā demonstratiōis seu designatiōis et tūc statim pōt peti: ut. l. liber hō. §. decem. j. e. qñqz tps apponit in stipulatōe cā limitade obligatiōis: et tūc statim illo tpe nō expectato debetur: ut. l. eum q. §. q ita. j. e. l. si fideiussor. §. si. s. mā. l. obligatiōnū fere. §. i. s. de ac. et ob. qñqz tē pus apponit cā dilatiōis seu cā multiplicandē obligatiōis et ista est materia nra. Aut est facienda vna pstatio aut plures. pmo casu aut tps fuit appositū p accusatiuum: ut in ānos vel post ānos: et tūc itelligat in si. tps: vt in. l. si i ānos. et l. nō putabā. §. de cōdi. et de. qñqz tps apponit per ablatiuū: et tūc aut hba sunt relata ad eū cui obligatio qritur: ut accipias in āno vel petes in āno: et tunc in pncipio tps pōt peti: ut. l. si ita fut erit libertas. in pñ. §. de ma. testa. Aut hba sunt relata ad eū q obligat: ut dabo in anno vel hoc āno: et tūc i fine tps: vt hic. qñqz dubitat: et tūc gfa pmissoris videt appositū: vt. l. eū q. alias vāpit. iabolenus. §. de ānu. le. Si hō sunt faciēde plures pstatioes: et tunc aut tps adijct cā multiplicade obligatiōis. qd est qñ apponit in tpe obligatiōis: et tūc debet in pncipio cuiuslibz āni. tā in cōtractibz qñ in vltimis volūtatibus: vt. l. nec semel. i. pñ. §. qñ di. le. ce. et c. qñ di. le. ce. l. i. et j. e. l. eū q ita. §. q ita. Fallit pmo qñ pstatio fit ob aliqz necessitate: qz tunc inspiciat tps necessitatis: vt. l. nec semel. §. si in habitatiōe. §. qñ di. le. ce. Fallit secūdo qñ debet prestari fruct' certe rei. l. firmio. §. pñ. §. qñ dies le. ce. Si hō tps apponit cā differēde solutiōis qd est qñ apponit in executōe: et tūc sp i fine: ut. l. lecta. §. si cer. pe. et l. si cui. §. de le. i. do. Quil. de cu. tāgit i. l. lecta. et nō plene maxime in primo mēbro. do. Ly. in. l. i. C. qñ dies le. ce. et By alibi.

Ex. l. sequenti.

CSi aliqs vedit funduz pro. c. pacto appposito qz si appareat illū esse emphiteoticū fiat diminutio pñij arbitrio ticij et tpe quo apparet fundum emphiteoticū ticius moriat qñter cōsulat eptori: ibi. Formo tibi. Et qñ p pmissorem stat quo minus arbitrator arbitret an cōmittatur stipulatio: ibi. Quero. Et an debeat arbitrari pñij presens: ibi. Quero qñ. Et quāto tpe duret pñij arbitradū: ibi. Quero quāto. Et an cū ptes non notificauerunt arbitro tps lapsus est: an possit arbitrari: ibi. Quid. Et an arbitrator exbāntus possit arbitrari: ibi. Quid de. Et an si vn' ex pñij arbitradū ē mortu': an extinctū sit pñij: ibi. Quid si. Et qd si vn' ex pñij arbitradū est bāntus et bona publicata: an cōpromissuz extingatur: ibi. Quid si aliqs. Et an si pmissuz est ut arbitrator arbitret cū cōsilio sempronij: et sempronius nō vult uel nō potest dare cōsiliū qualiter fiet. vide in fine.

¶ Quis arbitrator.

Arbitrator nō arbitrante nō ualet stipulatio et ab eius psona non recedit. h. d. C. Op. de. l. si societate. §. arbitroz. §. p so. vbi reducitur ab arbitriū boni viri. glo. dicit: dicit vt ibi. hic nullo mō arbitrat' est: sed ibi male arbitrat' est. Que ē rō qñ arbitrat' licz inique stipulatio valet. nūdeo qz iam est firmat' cōtract'. vñ est actio que pōt intētari cui actioni iudicis officiuz seruit: vt reducatur ad arbitriū boni uiri. l. si societatez. §. arbitroz. §. p so. §. qñ nullo mō arbitrat' actio non est sup qua officiu iudicis possit implorari: ita in pñij tractu

stricti iuris: vt. l. si libert'. §. de ope. libe. C. Op. §. s. op. lib. l. si libert'. So. ibi fuit iniq' arbitrat'. C. Op. §. l. hec veditio. §. s. pñij. ep. So. ibi fuit iniq' arbitrat'. h. ibi ponit ali' cāus i q' nō fuit arbitrat'. dicit qz ibi in arbitriū vnus ex cōtractibus fuit cōpromissum. vñ eo nō arbitrante recedatur a psona. hic in arbitriū tertij. rō si per vnū ex cōtractibus stat. tūc cōtract' habet pro impleto: ut. l. iure ciuili. §. de cōdi. et de. et iō cū stat per eū et. vt. c. imputari. et de re. iur. li. vi. et est exp'suz. j. e. l. in executiōe. §. si. hic ergo cū stet per eū pñij tract' est firmatus pōt actio intētari: et opabit officiu iudicis. ita debetis itelligere: et hoc itelligit qñ ponit in arbitriū alterius ex pñij tractibus tali casu quo cōtractū ab initio nō facit nullum: alias secus: ut. l. qd sepe. §. i. de cōtra. emp. C. Op. de. l. si. §. sed et si qs. C. cōtra de le. §. ibi ē spāle fauore vltie volūtatibz hic aduertatis: qz talia hba arbitrio ticij et. i. pñij tractibz faciūt cōditio nem: vt. l. si. C. de cōtra. emp. cū si. ideo eo nō arbitrate cōtractus est nullus. Sed in vltimis volūtatibz talia hba conditionē nō faciunt: vt. l. i. in si. de le. ij. et in hoc est fauor vltie volūtatibz. ideo eo nō arbitrate recedat a psona. Sed si in vltimis volūtatibz poneret cōditionaliter p si. vt si ticius arbitrat' fuerit: tūc eo nō arbitrante nō ualeret sicut si quis alia cōditio deficeret: ut. d. l. i. de le. ij. et ibi no. in si. glo. magne. et est tex. de acq. here. l. is q heres. in pñ. h. glo. ibi nō bene loqitur. C. Sed op. cōtra pñij tractu de. l. si sic. in pñ. de lega. i. et de le. ij. l. fideicomissa. §. qñ. vbi ponit cōditionaliter et recedit a psona. Sol. ibi fuit collatū i arbitriū heredis et ideo eo nō arbitrate stat per eū et h' cōditio p impleta' sicut dixi. §. pñij. secus si in arbitriū eñei cōditionaliter apponatur sicut dixi in cōtractibz. C. Sed op. de. l. multa. in pñ. §. de cōdi. et de. §. pñij. soluit qz ibi loqitur in facto qd nō hz certos fines limitatos. et Ly. tāgit de pñij. emp. l. si. in si. Lerte nec in. §. sed et si qs erāt limitati fines. Solu. ergo qz qñ ad pene cōmissionē nō receditur a psona hz quo ad valorem legati sic. ¶ Formo tibi vnā. q. quā habui de facto. qdam de terra mea veditid fundū alteri pro. c. pacto appposito qz si appareat hunc fundū esse emphiteoticū fieret diminutio pñij arbitrio lucij ticij et. tpe quo apparet fundum esse emphiteoticū. lucius ticius est mortu' quid fiet de isto cōtractu. certe cū cōtract' sit firmatus ergo est recurrendum ad arbitriū boni viri. i. iudicis. do tibi cāum in. l. domū. §. de cōtra. emp. et l. sue rei. cū. l. se. e. ti. idem dico qñ arbitriū alicuius adijctur in aliqua qlitate: ut vedito tibi fundū. p. c. et do tibi cum fundo vnū de duobus meis arbitrio lucij ticij. tūc lucio ticio nō arbitrante receditur ad iudicem vt arbitret: vt. l. si i emptōe. in pñ. §. de cōtra. emp. Et ut tibi liqueat vtrū a psona arbitratoris recedat vel nō. distigue aut loqmur in vltimis volūtatibz: et tūc quo ad subām legati et pōt recedi: ut. l. si. §. h. et si qs. C. cōtra de le. qd itelligit cū distinctione. aut fuit datū arbitriū pñij tractibus aut nō: ut. §. dixi. aut quo ad pene pmissionē et a psona nō receditur: vt. l. multa. in prin. §. de cōdi. et de. aut loqmur i cōtractibus: et tūc si fuit arbitrat' inique recedit a psona: vt. l. si libert'. §. de op. lib. l. si societate. §. arbitroz. §. p so. aut nunq' fuit arbitrat': et tunc aut fuit vnus de cōtractibus et recedit: vt. l. hec uenditio. §. de cōtra. emp. aut fuit tertius: et tūc aut fuit assumpt' sup cōtractu pñij tractu et nō receditur a psona: ut hic. et dicit. j. pñij. q. aut sup cōtractu perfecto et in aliquo accessorio: et

i. l. thais. §. fororē. de si deico. lib. qd limita scdm pau. de cast. verū. si hē s fuit in mora arbitradū secus si an mō rā decessisset qz legatū nō deberet. et hoc ideo uoluit bar. in. l. i. ff. de le. ij. ver. qro qd si cōtra legatum. C. Ad arbitriū boni viri. ADDE hz alex. ang. rapha. h. idē tenētes bal. et sal. in. l. si. de p. emp. et i. l. ipsona. de re. iur. pau. de ca. in. l. si merces. §. lo. flo. §. scō pe. in. §. arbitroz. et in. ij. col. §. p so. et q pñij tractu tenet bal. imo. et ro. hic. pe. et q. in. l. in emētis. imo. in. l. in. iij. col. de le. ij. p istū tex. et p tex. in. l. si ita. §. pro focio p qua pau. d ca. h. relinqt cogitadū tñ ipse trāsit cū hac. ij. opi. S; tu dic qz opi. bar. leg. ro. §. cccc ij. in si. scipie te. oipotētis dei in cāu p posse cōsul. tationis vbi cōsuluit qz si dico pmitto tibi id qd d; antoni' et de. eo qd āronius d; sctur declarationi alberti qz al. berto nō de clarate pmissio remanet firma. opi. et bart. videt sequi pau. d ca. cō si. cxxv. inci. piēte. in xpi noie viūo libello i. ij. col. lū. §. qñ ad scdm. ubi ponit si pmissa sint. c. p do. te. et illd plus qd tici' arbitrat' an ticio mortuo recurrendum sit ad iudicē. et bar. videt seq bal. cōsi. cccxij. i. si. ij. lib.

Per accusatiuum. ADDE fm alex. q bal. l. d. l. i. qñ di es le. ce. rep. hēdat bar. p l. nec semel. §. nouissime. §. qñ di. leg. vbi pñij nō cē differētia an i accusatiuo an in ablatiuo. et hāc opi nio. dic alex. eē veriorē p qua allegat tex. i. l. si itra eū seqn. §. d sic. edi. et i. l. si ita fuerit libertas. i. pñij tractu. §. h. s. de manu. testa. et ibi bñ. de plūbino. imol. et ro. h cōcludentes solū hēdā differētia an in plurali an si gulari quam opi. dicit alex. fuisse Gu. de cu. in. l. lecta. §. si certū pe. frā. de ramp. i. l. ex bis. qñ di. le. ce. et gl. in. l. si cui leges. i. gl. i. et ibi no. Imo. et cum istis transit alex. latius h vide.

Pro impleta. ADDE q cum bart. trāseūt cōiter do. der. p qbus Alex. dicit fa cere textum

ser. l. ij. z. l. antepe. Solu. fallit ibi: vt ibi dicam. C. Op. de. l. ai oportet. C. de bo. q. lib. Sol. glo. q. aliud in aduenturio hodie. hoc intellige q. filius stipulat sibi: q. si patri stipularet fm Dy. z. oēs: ipsi pti queritur. s. e. l. stipulatio ista. s. alteri.

Sicuti. Filius stipulat sibi dare. x. cum pater moriet. h. d. an sibi uel patri queratur dicam in. l. si filius. j. eo.

Si quis ita. Si stipulatio p̄ris cōfertur in t̄pus ex̄t̄ie sui iuris filio q̄rif vtilis actio. h. d. Iste. s. intrat materiā illaz qualiter p̄ q̄rat filio vel ecōtra dicā. j. e. l. qd dicitur. Dy. ponit hic additionē ip̄fectā. C. Op. s. e. l. dñs seruo. Sol. acq̄rit sibi pater stipulatio filio nisi cōferat in t̄ps sui iuris. C. Op. s. de pac. do. l. cum dos. So. ut ibi. z. dicam. j. e. l. qd dicitur. C. No. q. directa querit p̄ri ex stipulatōe si lii: ut. s. e. s. alteri. l. stipulatio ista. z. s. e. l. in p̄n. z. q̄n ex stipulatione patris q̄rif filio utilis: dicā in. l. qd d̄f. j. eo. Ex. s. sequenti.

Quando sit differentia inter si z. cum.

Non solum. Inter si z. cū. nō est d̄ria cum apponitur actui extrinseco. h. d. Anteq̄ opponā per. l. istā dādo vnā opi. quā ponit Ly. in. l. extraneū. C. de here. insti. q. est d̄ria inter istam institutionē cū morietis que est p̄ditōalis cū est incertū q̄n q̄s morietis z. illā institutionē si morietis: q̄ illa ē cōditio necessaria: vt. l. si pupillus. s. sub cōditōe. j. de no. ua. sed male dicit p̄ istum tex. z. l. qbus dieb. s. qdaz r̄cio. s. de cōdi. z. de. C. Op. j. eo. l. p̄. s. h. Breuiter ista est so. q̄nqz si z. cū. apponit̄ actui extrinseco: z. tūc nulla est d̄ria: ut hic. Aut apponit̄ actui intrinseco: vt volūtati: z. tunc loqtur. j. eo. l. proxi. in fi. Et vt liqueat q̄n sit d̄ria inter si z. cum. apponit̄ actui extrinseco fm Pe. et Guil. in. l. qui p̄misit. s. de condi. inde. dic sic. Aut ista verba apponit̄ actui qui tacite inest de necessitate nō est d̄ria: vt. l. iij. s. de leg. i. z. l. inuito. s. hanc aut. s. d̄ tu. te. Aut apponit̄ actui q̄ racite non inest: z. tūc hec d̄ctō si. facit cōditionē: ut. l. si ticius. s. eo. z. l. si decem cū pe. tiero. j. eo. z. ibi no. p̄bat melius in. l. si ticio. s. q̄n di. le. ce. z. de condi. z. de. l. qbus dieb. s. qdaz ticio. Si vero queris de cōditione cū. tūc aut ad d̄f̄ executōni obliga. tionis: aut ipsi obligatiōi. p̄mo casu non facit p̄ditōez: vt. C. q̄n dies le. ce. l. ex his. z. l. firmio. in p̄nc. s. q̄n dies le. ce. Si vero obligatiōi: z. tūc aut s̄ba sapiunt exactiōz de p̄sent̄i in cōceptōe sui z. non facit cōditionē: vt. s. p̄ xi. l. si decē. z. l. ticie heredes. s. de condi. z. de. Aut non sapiunt exactiōē in cōceptōe sui: z. tūc non est d̄ria: ut hic. z. l. qui p̄misit. de cōdi. inde. q. faciūt cōditionez. Si nō apponit̄ in actu intrinseco utputa voluntatis di. cam. j. p̄ri. s. C. Op. q. nō sit bona egparatio cū p̄ima cōditio mortis sit certa. secūda sit incerta. dicit Dy. q̄a bene differūt in hoc: sed nō in mō p̄mittendī: q̄ quocū qz modo veneris: z. q̄ncūqz stipulatio cōmittit̄ ita quo. cūqz modo moriaris z. quādocūqz.

Entesimis. C. No. q. in obliga. tione in diez obliga. tio est p̄sens. Quid de actione dicā. j. eo. l. ita sti. pulatus in questionibus.

Id autem quod in facto.

Stipulatio facti q̄ cōcernit p̄sonam p̄missoris ad here. dem nō trāsit. h. d. C. Op. de. l. veteris. C. de cōtrabē. z. cōmit. stipu. So. ibi in facto qd cōcernit p̄sonam stipula. toris hic p̄missoris: z. distingue: ut ibi per Ly. z. tangā. j. eo. l. si sic.

Ex. s. sequenti.

Que est d̄ria q̄ si d̄ctio cū adijciat futuro indicatiui nō ualet stipulatio: z. cū adijciat futuro subiunctiui ualet: ibi. Sed q̄. Et an in vltimis voluntatib. q̄s moriedo di. cas uelle: ibi. Et aduerte. Et an cū d̄ctio cū apponit̄ p̄ terito subiunctiui ualet stipulatio: ibi. Quero qd. Et

qd si apponā in cōtractib. si volueris vel si arbitratus fueris sit differentia sicut in vltimis voluntatib. ibi. Que. ro cū. Et quāta sit virtus hui. verbi voluerit: ibi. Que. ro. Et an si iudex ponit aliquē ad cōfinia per ista s̄ba donec voluero vel p̄dec reuocauero: si iudex moriatur vel eius officū sit finitum vel sit excōicatus an duret vo. luntas: ibi. Ultimo.

Si ita stipulatus fuero.

Ad. uer. te quia sumus in periculosa materia: z. breuiter. h. d. Promissio cum volueris valet si ante mortez declaras te velle. secus in p̄missione si volueris. h. d. C. Op. de. l. senatus. s. legatū. s. d̄ le. i. z. l. si ita legatū. s. illi si volet. r̄ideo stipulatio collata in volūtate p̄mittētis nō valet: vt hic. sed si in volūtate eius cui acq̄ritur sic: vt in cōtra. rijs lz cōtrariū no. per glo. in. l. a ticio. j. e. vbi repreben. ditur p̄ Dy. C. Sz op. de. l. sub hac. s. ti. i. z. j. eo. l. figs stipulatus sit stichū. Breuiter so. q̄n d̄ctio cū adijciatur futuro indicatiui nō valet: vt in cōtrario. aut futuro sub. iunctiui z. ualet: vt hic. si cōstituas te velle ante mortē. sed per d̄ctionē si nō valet siue adijciatur futuro subiū. ctiui siue indicatiui: dic ut glo. z. bene dicit. Sed q̄ est d̄ria. R̄. nā futurū indicatiui hz quādam dependentiā: vt p̄mitto cū volā. i. volens ero cū dabo. z. iō lex p̄sumit me nunq̄ velle. sed cū dico cū voluero tunc formatur a preterito indicatiui lz nō permanē in volūtate sufficit semel velle. lz tpe traditiōis nollē: vt. j. eo. l. si ita stipula. tus sit stichum. z. ideo verifi. cata est illa p̄positio cū vo. luero: z. nō. s. de cōtra. emp. l. hec uēditio. Sed contra hoc. s. de le. iij. l. vxorez. s. pe. vbi videt q̄ valeat si dico cum ueller. So. ibi dixit cum uellet qd est preteritū im. p̄fectū subiunctiui vel p̄ntis optatiui: sed hoc nō pla. cet q̄ ex eo q̄ est preteritū im̄fectū hz quādam depe. dentiā sicut futurū idicatiui. z. ideo eadē est rō. dico er. go aliū in vltimis voluntatibus: vt ibi. q̄ d̄cta verba cuz volēt uel cū uolam vident̄ solū facere diem incertaz: vt sic post mortē debeā: vt ibi pater. sed q̄ dies incertus est cōditio in vltimis voluntatib. vt. l. dies icertus. s. de condi. z. de. ideo tex. in. l. fideicomissa. s. q̄ q̄. de leg. iij. dicit esse cōditionalē. hoc etiā p̄batur. s. de ma. testa. l. seruos. C. Op. q̄ in prin. dicit q̄ ualet si cōstituit in vi. ta. in fi. dicit q̄ nō valet. r̄i. q̄ per si nō ualet. p̄ cū v̄. ra. tio differentie est fm glo. q̄n d̄ctio cum adijciatur futu. ro tēpori est aduerbium t̄pis. nō ergo conferi in pote. state an velis sed q̄n velles. sed quādo d̄ctio si apponi. tur est in prāte an z. q̄n velles. z. illd̄ dicit glo. i. z. in glo. ij. mag. Sed male dicit q̄ si solū tēpus esset in potesta. te sua: tūc trāstret ad heredē nec extingueret morte: ut d̄cta. l. vxorem. s. pe. z. de re. du. l. utrū. s. pe. facit opti. me. s. solu. matr. l. post dotē. fm quintā lecturā. Ex hoc dicerem q̄ si hec d̄ctio cū volam uel cū uoluero adijci. tur executiōi. pura p̄mitto decē q̄ tibi dabo cū uolam uel cū uoluero q̄ me mortuo statim tenet̄ heres: vt. d. .ll. facit. l. ex his s̄bis. C. q̄n dies le. ce. cōtra istū tex. que est ergo ratio differentie. dic fm Pe. d̄ctio cum denotat p̄ncipaliter cōditionē. secūdario t̄ps. tex. ē. in. l. ticio. s. quādo dies leg. ce. Ap̄odo q̄n dico cū uolueris nō ex. primitur cōditio z. expressa nocent. nō expressa nō no. cent: vt. l. nōnunq̄. s. de cōdi. z. demon. Ja. de are. dat. aliam soluti. z. recidit in idem in. l. fideicomissa. s. q̄ q̄. z. s. si fidei. de le. iij. z. ibi no. qui p̄tradit̄ huic tex. vbi dicit q̄ si morit̄ statim tenet̄ heres. hic dicit q̄ extingui. tur. dicit glo. ibi. aliud in cōtractib. aliud in vltimis vo. luntatib. z. ista ē vera: z. alie sol. que ibi dant̄ sunt false. cōtra. d. l. vxore. s. pe. z. de le. iij. Et aduerte nō intel. ligas q̄ in vltimis voluntatib. q̄s moriendo videat̄ vel. le: q̄ nulla. l. hoc cauef. lz qdam hoc dicāt: sed dico q̄ i. vltimis voluntatib. idem est dicere heres det cuz uolet uel cū voluerit qd est dicere det post mortē suaz: vt. d. l. vxorem. s. pe. z. ideo debet tanq̄ adueniēte die. In cō. tractib. nō ista verba faciūt diem z. p̄ditionē. z. ideo eo

a C. hoc itel lige. dicit ale fā. q. opi. gl. in puncto iu rio videt ve rior indistin cte. b C. nō facit conditōem. ADDE itel lige veruz si adijciatur tpi certo: ut ibi. sec. si incer. to: vt est gl. in. l. scius la. turninus. s. ad tre. latius hic per alex.

moriente anteq̄ velit deficit contradictio. idem esset in ultimis voluntatib⁹ si poneremus eē cōditionaliter p̄lata: vt si uoler: ut. d. l. si ira legatum. §. illi si uolet. de le. i. ¶ Quero quid si dictio cum adiecti p̄terito subiuncti ui: ut ticius p̄mittit dare decē cū uoluisset. Rūdeo ista uerba q̄nq; significant futurū tēpus: vt. j. e. l. qui rome. §. augerius. z q̄s ibi no. z de lega. i. cū certus. z de p̄tra. emp. l. si emptor. §. uerisimile. ubi ponit uerbū eēt: z tū significat futurū. R. q; tūc erat idē q; si apponit futuro subiunctiui: q; p̄teritiōz significat. ¶ Quero qd si nō ap̄ pōit dictio cū: s; aliō aduerbiū t̄p̄is: vt dōec uoluerō uel quousq; z si. dico idē qd in dictiōe cū: q̄a oīa faciunt se cū dario cōditionē. p̄ncipaliter tēpus: ut dicā plene de condi. z demō. l. i. ¶ Quid si nō appono dictionem si: nec p̄ditionē cuz: nec tēpus alicuius s; ubi: ut p̄mittis mi hi dare decem ad tui uoluntatē. Rūdeo uidet dicere si tu uolueris: ut. s. solu. matri. l. post dorem. in q̄nta lect. pro hoc facit qd dico in. l. i. de cōdi. z demon. z tūc. f. q; per prepositiōes sit conditio exp̄ssa. ¶ Quero cū in vltimis uoluntatib⁹ fiat distinctio: an apponant hec uerba si uolueris aut si arbitrat⁹ fueris: ut dicta. l. fideicomissa. §. q̄q; z de lega. i. l. si sic. in p̄n. z de fideicomis. liber. l. fideicomissaria libertas. an hec differētia sit in cōtractibus. dico circa ea que sunt de substātia cōtract⁹ dicta s; ba non atredunt: vt. l. quod sepe. §. i. de cōtrahē. emp. z. C. de cōtra. emp. l. si. S; circa alia accidētalia signifi catio dictōrū uerborū attenditur: ut. l. hec uenditio. de cōtrahē. emp. pro ratiōe cogita. ¶ Quero quāta est uirtus istius uerbi uoluerit. rūdeo ut poss; facere q; uolū tatem suam etiā inique: ut. l. cū qdam. de leg. ij. dū tam̄ dolus malus absit: vt. s. mā. l. creditor. §. lucius. semp̄ enim dolus uidet except⁹. ¶ Ultimo formo hic vnā qō nem difficilem. iudex dicit pono ticius ad cōfinia donec uoluerō uel donec reuocauerō. moris iudex an cōfinia sint finita. qdam dicūt q; sic: ut hic. dicit. ¶ De. z. L. y. re fert. C. de cōtrahē. emp. l. si. Jac. de ra. dixit q; sentētia d; egparari cōtractib⁹ non vltimis uolūtatis: q; sen tētia est stricti iuris. vltime uoluntates hēnt in star bo nesi dei: ut. l. in minorū. C. in qui. cau. in inte. resti. nō est ne. ¶ Det. dicit aliter sicut ibi L. y. refert que uerba nō re cito: q; iuris saporem nō habēt. tu ergo dicas cōsiderā da esse uera. aut iudex dicit quoad uoluerō uel uolaz; z tūc ista uerba sonāt: ut eaten⁹ durent cōfinia q̄ten⁹ du rat uoluntas. z ideo uoluntate cessante finiunt cōfinia. uoluntas nō per mortē cessat. ergo zc. hic est casus. s; loca. l. iij. C. māda. l. mandatū. insti. mā. §. itez si adhuc. hic enī nō requiritur q; cōtraria uolūtas supueniat: sed sufficit q; p̄ma cesset: z p̄dicta n̄a si iudex dixerit quoad ipse uoluerit referendo ad personam suam. si uero re tulit se ad dignitatem: vt quoad potestati placuerit: q; tunc dignitas non moritur morte persone non finire tur: vt. l. annua. §. i. de annu. lega. z de iudi. l. propone batur. z est hodie cāus extra de rescrip. c. si gratiose. lib. vi. z p̄dicta uera si appareret ex uerbis q; cōfinia fu erunt de p̄senti. reuocatio fuit collata in p̄dictuz t̄pus: ut q; dixi quoad uel quousq; zc. ut dixi. z facit. l. si cum in annos. in p̄n. Si uero diceret pono te ad cōfinia ad meā uoluntatē uel ad meū beneplacitū. tūc cōfinatus⁹ nō esset: nisi iudex declarauerit se uelle ponere cuz dicta s; ba faciant dispositionē cōditionalem: ut dixi in p̄ce dentibus qōnib⁹. Quādoq; iudex dicit pono te ad cō finia quoad reuocauerō: z hoc exp̄pria significatōe nō sufficit uoluntatē p̄mā cessare: sed requirit noua uolun tas cōtraria. sed moriēdo q; nō uidetur uelle: ut hic. er go zc. Et ideo hic insurgit dubiū: an ista uerba habeāt istū intellectū sicut in cōtractib⁹. an nō intelligant sicut in ultimis uoluntatib⁹: ut sit sensus pono te ad cōfinia donec uixerō: nisi añ reuocē: ut. d. l. vxorē. §. pe. z uidet q; sicut in p̄tractib⁹. casus est extra de offi. dele. c. si dele gatus. lib. vi. z idem in p̄cario: q; quis moriēdo nō ui det reuocare: ut. s. de p̄ca. l. i. in p̄n. cōiuncta. l. quesitū.

A uoluerit
ADDE vt
p̄ Alex. cōfi.
xlvij. i. lib.
B cōfinia
tus nō esset.
ADDE in
quātū alex. i.
bac. q. z. qd.
seq. t; cōtra
bar. ut hic p̄
eū q; cū opti
bart. simpli
citer transit
bal. se hic re
mittēdo p̄fi.
xxiij. viij.
li. ubi pōit q;
cōfinat⁹ sine
p̄finitōe tē
poris dicif
p̄finatus ad
kan. p. l. sin
gularem si
ne p̄finito tē
pore de p̄is
z q; cōfinat⁹
ad decēniū si
nito decēnio
abiq; alia re
uocatōe pōt
redire.
C S; ibi te
stator. AD
DE q; p̄ bac
so. tenēt imo
la Rapha. z
alex. q; dicūt
nō uidere di
uerfitatis rō
nez inter ca
sum q̄n ē col
latū in t̄pus
mortis uel
non.
D Credo q;
sic. ADDE
q; p̄riū tenz
bal. l. i. h. de
p̄. emp. quia
si ista reuoca
tio cōsistit in
iurisditiōe q;
ap̄d excōtra
tuz nō ē quo
ad exercitiū
z hoc sequi
tur alex.
E Cū petie
ro. EDDE
d̄ isto uerbo
petiero. vid
bar. l. i. liber
tus. de iure
patro. z in. l.
ticia heredis
de p̄di. z de.
bal. in. l. i. C.
de lit. conte.
Bal. in auc.
habita. C. ne
si. p̄patre. z
in. l. h. de tē.
appel. ibi de
uorbo postu
lauerit. sal. l.
l. siq; maior
C. de trāfac.
bal. i. lab. eo
C. quō z q̄n
iudex.

§. i. eo. ti. Tamē dicerem assumēdam benigniorē inter pretatiōem: ut. l. si p̄ses. z. l. interpretatōe. j. de pe. vñ in cāu p̄posito intelligif: ut in ultimis uoluntatib⁹: ut i dicto. c. si delegatus. z ideo assumif aliter: q; ibi illa in trepretatio est benignior. ad hoc facit. s. de pigno. act. l. nō est mirū. vbi sentētia equiparaf uoluntati. fa cit. s. de manu. testa. l. si ita fuerit. in fi. vbi uerba testato ris z pretoris pariter interpretant. pro hoc facit glo. in dicto. c. si delegatus. licet illa glo. in alio male dicat: q; non intellexit differētiā iter illa uerba usq; ad benepla citum zc. z donec reuocauerō. ¶ Quero quid si iudex non est mortu⁹: sed eius officium est finitū: respō. idem q; si esset mortu⁹: q; dicta uerba debēt intelligi donec uoluerō. scilz ego existēs in officio sic finitō officio finia tur uoluntas: ut in. l. si. j. de pe. causa enī quare refera uit sibi uoluntatē erat officium. ergo finitō officio finif uoluntas: ut. s. de oper. noui nūcia. l. non solū. §. si. vbi causa nunciatiōis erat dominiū rei que finitur alienata re. z sic cessante illa qualitate licz p̄sona duret. pro hoc uidet tex. s. de fideicomis. l. i. lucius. la p̄ma. cū. l. sequē ti. vbi arbitriū datum alicui: ut heredi cessat eo definen te esse heres. facit. l. cum apud. z quod ibi no. j. iudica. sol. z quod not. in simili. s. de iudi. l. uenditor. §. iudi ces. ¶ Sed cōtra p̄dicta facit. s. de lega. ij. l. cū pater. §. hereditatem. z ad trebel. l. ex facto. §. si quis rogat. sed ibi testator cōtulit expresse in tēpus mortis electio nem qd de naturali intelligif. secus si simpliciter dedis set electionē: quia tūc cum statim definit esse heres fini retur illud ius: ut dicta. l. lucius. Itē facit aliquāter cō tra quod no. per Anno. extra de offi. dele. c. licz vndiq; sed non curo. Quid si iudex excōmunicat⁹ uel alio mo do nō potest officiū exercere tamē durat officiū. respō. nō dicitur definire uolūtas si ipse remanet sane mētis: ut in excōmunicato. arg. et qd. s. dictū est de deporta to qui equiparatur excōmunicato: ut in situ. de ca. di. §. minor. z uidet exp̄pressum. s. offi. deleg. c. si is cui. lib. vi. z. c. i. de offic. vi. eo. lib. ubi nō expirat iurisditio dele gati que tamē expirat morte. Si uero ipse nō remanet sa ne mentis: ut q; efficit furiosus: tūc licet remaneat iu dex: ut. l. cū furiosus. de iudi. tamen uidet uolūtas ces sare: ut. s. de acquirē. heredi. l. siq; alicui. ¶ Quero an durante excōmunicatiōe possit reuocare cōfinia. credo q; sic cū hoc nō sit act⁹ iudiciarius: ut. d. l. cū pater. §. hereditatē. z. d. l. ex facto. §. siq; rogat. z patet q; mo te finitur: q; nō est act⁹ iudiciari⁹. ¶ P̄dicta n̄a si iudex sibi reseruauit reuocatiōē p̄finitū in snia. alias forte nō posset: ut. j. de pe. l. relegati. in fi. dic ut ibi.

¶ Si sic stipulatur. ¶ In sti pulatione nouāte dies p̄cedentis obligationis intelligif repetita. h. d. De materia ista utrū intelligaf repetita di cam in. l. diem. z. l. stichū. §. i. j. de noua. Et de glo. que incipit. arg. de repetitōe in fi. dic ibi. ne actio reddatur inutilis: que ratio hic cessat.

Ex. l. sequenti.
¶ An ius implendi cōditōem in cōtractib⁹ iter uiuos trāseat ad heredes: ibi. Solet.

¶ Decem cuz petiero.
Facultas denūciandi trāsit ad heredem non facultas cōditōis implende. h. d. Glo. dicit q; ista ē cō ditionalis inspecta significatiōe uerborū: sed ueritate i specta nō. z sic est aliqū econtra. ¶ Oppo. q; uerbū pe tiero intelligif de litis cōte. ut. l. amplius. j. rem ra. ha. ¶ Sic de denūciatiōe extra iudiciū. Solu. quādoq; uer bum petiero refertur ad personā eius q; obligaf: z tunc intelligif per lit. cōte. ut. l. amplius. Quāq; uerbū petie ro refert ad p̄sonā eius cui acq̄ritur obligatio: z tunc i telligitur de quadā admonitiōe: ut hic. ¶ Quero qd si dixit si petiero. Glo. dicit q; tunc p̄ncipaliter faceret cōditionē sed dictio cū. nō. z uide glo. que incipit. hic ē

conditionalis etc. **Quero** qd si dixit decem q petiero. Rudeo idem q si dicerem cu: ut. l. si ita qs pmiserit. in pn. j. e. Nec ob. q relatiu qd uel qui iunctu sbo futuri teporis facit conditione: vt. l. stichu qui me erit. de le. i. vt dico in. l. i. de condi. z demon. **Quero** qn apponitur si: z sic facit pditione qn committitur stipulatio. Glo. videt dicere q per contestatione litis: dum allegat. l. si ticius. s. e. z ibi no. z no. C. eo. l. nuda. z. s. eo. l. stipulatio ista. s. alteri. Tu dic per simplicem admonitioez ipleri conditionem: ut hic pz qz referat ad actorē: vt dixi. z ille glo. dicit verum q si ante no sit facta admonitio p litis conte. impletur conditio z pcedit iudiciu. **Quero** an ista admonitio debeat fieri extra iudiciu. dic q sufficit extra iudiciu: ut no. glo. in. l. amplius. j. re. ra. ha. facit. l. si ex legati. s. eo. z. l. mora. s. de vsur. no. j. e. l. qui rome. s. coheres. in glo. parua. z de fideiuf. l. fideiuf. s. fi. z ibi no. **Solet** esse questio vtru in cotractib iter viuos ius implendi conditioe trafeat ad heredes. do. **Ly.** referendo **Be.** ponit ista. q. C. de condi. infer. l. pe. z facit tria mebra. qnqz conditio habet pcedentē dispositioez: z tuc aut dispositio z conditio cofertur in psonam vnus z transit ad heredes. l. diem. s. i. s. d. arbi. z. l. qui rome. s. flauius. j. eo. verbi gratia pmitto tibi dare. c. fi. c. non dederō dabo. cc. z tunc hz pcedentē dispositioez. **Secūdo** casu qn cofertur in psonam diuersoru: z tuc no transit ad heredes: ut. l. fideiuf. obligari. in fi. j. d. fideiuf. quicqd glo. ibi dicat. z ibi ego dicam. **Quādoqz** incipit a pcedenti conditioe: z tuc conditiois implementu non transit ad ipm heredes: ut. l. a testatore. s. de condi. z demon. sed ibi illa nihil facit: qz in ultimis voluntarib id nimiru: vt in. s. finautem. C. de ca. tol. **Gul.** de cu. facit istam. q. s. de pig. act. l. si necessarias. s. si de uendēdo. z alle. s. d. col. bo. l. ij. in pn. z. l. qui rome. s. augerius. j. eo. que bene facit vltra **Gul.** z oēs. allego istaz. l. vbi est casus: qz bec est qdam admonitio ideo trāsit: sed si eēt conditio non transiret. **Sed** cotra istam do tex. in. l. ij. C. de pac. inter emp. z ven. z ibi dicit glo. q supuacuo dicitur de herede zc. tu posses ruderē altero de duob' modis q illa glo. dicat male: qz contra istā. l. immo optime dicit z pbat ex eadem. l. nā in psona eoz in quoru psona conditio debebat ipleri nō fuit facta mētio de heredibus: z tū in psona eoz pōt impleri. multo magis i herede eorū qui debēt conditionē implere: vt. C. d. ca. tol. l. vnica. s. ne aut. cōiuncta. l. cum ita. de condi. z demon. z. l. si penū. s. qn di. le. ce. naz ex pte iplentis de facili potest ipleri p alium: ut. l. aretusa. s. de sta. ho. z. d. c. ne autem. ex parte ei' in cuius psona dz impleri nō ita de facili: ut. d. l. si penū. qn di. le. ce. z. l. sub diuersis. in fi. z. l. cū ita. de condi. z de. **Sed** in. l. ij. s. de pac. inter emp. z vē. receditur a psona cui dz impleri. multo magis in psona iplentis: vel ibi pcessit dispositio. i. veditio. sed ista rō nō est vera: qa illud qd est dictū qn hz pcedentē dispositioe est verū qn illud venit in conditioe qd in pcedenti dispositioe: vt in exēplo supra posito. sed in. l. ij. venit aliud in conditioe qz in pcedenti dispositioe. **Quid** dicemus. dico qnqz ille qui est futurus obligari ex conditiois implemento pcepit aliqd ut obliget: z tuc tam ex parte iplentis qz cui ipletur trāsit ad heredē ius conditiois implende: vt. l. ij. C. de pac. inter emp. z vē. quādoqz nihil est lucrat: ut hic. z tunc nō trāsit ad heredes: vt hic. z. l. qui rome. s. augerius. j. e. vbi declaro. vide casum in. d. l. ij. **Et** hoc pbat in. l. si predio. in pn. s. de in diez ad iec. **Sed** sunt cotra casum. in sti. de ver. obli. s. ex conditioe. z. j. e. l. sigs ticius. **Fateor** q stipulatio conditioe q hz conditionē casualē trāsit ad heredes. sec' in pditionib' p'atiuis q ad heredes nō transeūt: vt dixi qz videt actū: vt ipsa pncipalis persona impleat: vt hic.

Ex. l. sequenti.

Pater an egparet fideiussori: ibi. Tu dic. Et an stā te statuto qz p teneat soluere cōdemnationez pro filio usqz ad legitimaz. Si filius cōtumax ponat in banno: z

cōdemnetur an debeat soluere: ibi. Ultimo.

Am filiussami. **Ad** hora pncipalis nocet fideiussori z p'ri. secus ecōtra. h. d. Tota die allegat. l. ista qz p' tenetur de pecul. z filius: vt pncipalis. pater tanq' fideiussor. cōcor. sunt in glo. **Op. de. l. si seru'.** s. de his q no. infra. So. vt ibi. **Op. de. l. ij. s. sed vtru.** s. de mino. vbi pater nō egparatur fideiussori. dicit gl. fallit ibi: vt ibi no. **Tu** dic latius an pater egparet fideiussori. hoc potest itelligi multis mōis. **Primo** i mō cōstituendi nō egparat fideiussori: qz fideiussor nō obligatur nisi verbis: ut. s. e. l. v. s. satis acceptio. z. l. sciendum. z ibi pater obligat de peculio ex edicto pretoris. **Secūdo** in modo cōueniendi nō equiparat. nā fideiussor non pōt conueniri ante pncipalē excussum: ut. C. de fideiuf. auc. presente. sed p' pōt statim conueniri: vt. d. s. sed vtru. z de pecu. p to. hoc em nō reperit mutatur. z hoc t'z exp'sse **Ja.** de are. j. e. l. si seruū. s. an filius. **Tertio** in mō exequēdi. nam in fideiussorē contract' non fit executio: ut plene dicit. j. iudi. sol. l. i. sed in p' rem fit executio in peculio: vt. l. si filio. la. ij. z ibi no. per glo. s. sol. ma. z de nora. l. z si p'demnat: qd patz: qz est fideiussor iudicij: vt. l. ij. s. idem scribit. s. de pecu. **Hoc** aut an pcedat in peculio aduēctio: ibi dixi. z. s. de dam. infec. l. si finita. s. si de vectigalib'. **Quarto** in mō recuperādi a pncipali. nam pater nō recuperat a filio: sed fideiussor: a pncipali: ut no. in. d. s. sed vtru. **Quinto** ex hoc alia differētia insurgit: qz beneficiū restitutōis qd competit filio nō transit ad p' rem: vt in. d. s. sed vtru. **Sexto** in mō p'mittendi seu ppetuādi obligationē: z in hoc pater egparatur fideiussori: ut hic. z. j. e. l. si huū. s. an filius. **In** alio etiā equiparat: ut sicut actio furri denegat patri: ita z fideiussori: ut. j. d. fur. l. eū qui. s. an pater. **Sed** cotra p'dicta videt qz prius debeat executi filius qz puenia tur ad p' rem: ut. l. libertus. s. i. j. ad munic. cum si. z ibi no. C. de decu. l. i. z ibi no. **Sed** ego dixi cotrariū. **Re.** il lud verū qn pater cōuenitur insolidū ex gestis per filiū. idem videt no. in. d. l. i. C. de decu. licet glo. aliter dicat z male in. l. tria onera. de excu. tu. z ibi reprehēdit per **Ja.** de are. sed qn pater cōuenitur de peculio: tunc pcedit qd hic dicit. **Ultimo** **By.** inducit istā. l. in arg. ad qōnem istaz. **Pater** ex forma statuti teneat soluere cōdemnationē pro filio vsqz ad legitimaz. contigit qz fili' est positus in bāno: z cōdemnat' sm consuetudinē **Italie** que hz contumacē p confesso: an hoc sufficiat cotra p' rem: z videt qz sic p banc. l. qz mora filij nocet patri. sed hic pater erat obligat' de peculio ex cotractu filij: de quo pstat in qōne nra. de maleficio nō constat. vñ p'tumacia filij nō dz facere fidem cotra p'rez: vt. l. i. s. qn ex fac. tu. z hoc videt tenere **By.** **Ego** aut cuz ista questio mibi de facto contigisset in hac ciuitate **Perusij** di sputau: z v' determinādo dixi sba statuti que coartāt patrem esse diligētius intueēda. qm certū est qz de iure cōi pater non teneat. naz quādoqz statutū simpliciter dicit. pater in casib' maleficioz teneat soluere cōdemnationē factā de filio. z isto casu sufficit filiū cōdemnatū esse siue p'ntem siue cōtumacē: cū statutū nō regrad maleficiū eē cōmissum sufficit filium cōdemnatū p maleficio: z ex ipa cōdemnatione p' obligat ex verbis statuti. ideo vere egparatur fideiussori iudicatū solui: ut. l. ij. s. idēz scribit. s. de pecul. z. j. iudi. so. l. i. z. l. iudi. sol. stipulatio expeditā. z. l. cōquerebat. cōiuncta hac. l. in pn. z semp in telligatis ex forma dicti statuti pcedere. **De iure** cōi an pater teneat p filio de peculio. pro filio p'denato ob cōtumaciam dixi in. d. s. si de vectigalib'. **Quādoqz** sba statuti coartāt p' rem cōditionaliter hoc mō. si maleficiū cōmiserit filius pater cogat zc. z ita dicebat statutū **perusij.** isto cāu contigit filio cōdemnari trib' modis. pmo cōparet filius z negat: z cotra eum maleficiū pbat: z tuc ad perfectionē itellect' dic: qnqz ex vno maleficio pceditur cotra plures tanq' cotra plures piter pncipales

Ex forma statuti. AD. DE an tale statutum valeat bal. in. l. i. C. ne fi. p pa. z imol. b decidētes q sic: an aut ēc itelligat d fi. lio illegitio: vt p illo pater teneatur vide Jo. an. in additi. ad spec. in rub: q si sint leg. z decisionez bart. h. seq' bal. i. d. l. i. z in additi. ad spe. i. ti. de p la. sen. in. xix. col. bal. z an ge. in. l. q re pudiatio. s. i. s. de inof. testa. ang. in l. ij. s. si ex noxa. cā aga tur. ro. i. l. si filio. sol. ma. sal. in. l. si filius. C. ne fi. pro patre. et hanc decisio nē bart. seq' **Ab.** p. h. v. j. i. lib. ro. cōsi. cluij. p qua facit qz uoluit bal. cōsilio ccluij. i. lib. q in finia lata sup taratōe exp'lag nō fit necessaria citatio fideiuf. iudi. sol. qz iudiciū um scū cuz pncipali afficit cuz scdo nō citatū. allegat no. hic.

et snia et pbatioes facte contra vnum non puidicabunt alteri: vt. l. denunciasse. §. si. j. de adul. Quadoq; ad vnum puenitur pncipaliter ad aliu per consequentia: q; pdenatio vnus est pambulum executiois fiende in psona alterius: et tuc aut hoc respicit priuatam vtilitate: et alij non puidicat: ut. l. i. C. de fal. et qd ibi no. f. q; snia lata contra matrem non puidicat filio. facit. C. de si. instr. l. si veteris. et qd no. per L. C. q. accu. non pos. l. i. circa si. Si vero respicit vtilitatem publicam seu publicam bursam: tuc pbationes et snia lata contra principalem faciunt fidem contra eu ad que puenitur ex pntia: ut. C. ubi cau. fil. l. i. vbi sententia lata contra homicidas h; effectum cofiscandoz bonoz contra heredes: ita intelligit glo. s. ad fille. l. in cognitione. et C. ad. l. iul. maie. l. q; quis. vbi lata snia contra patrem h; effectum inferre de pene in filiu sine nouo pcesu: ibi. paterno eni d; perire supplicio etc. Item h; effectum reuocandoz bonoru alienatoru a die commissi criminis: ut ibi. et l. h. eo. ti. et j. de accu. l. ex iudicio. expressus. extra de here. c. cu fm leges. lib. vi. ita et in. c. pposito cum hoc respiciat bursam publicam: snia et acta contra filium puidicant patri. Lautius tamen facit iudex si patrem moneat: ut inter sit iudicio si sua putat interesse: ut s. de inoffic. testa. l. si suspecta. et C. de litigi. auc. nunc si heres. no. in simili per L. C. de aduo. di. iul. i. circa si. hoc tamen non pot esse de necessitate. sed magis de consilio. Secundo contingit q; filius coparet et negat: et contra eu pbantur indicia ppter que ponit ad tormenta: et tunc cofitef et condemnat: et tuc idem puto p pdicta iura. pbatur expse. s. de proba. l. cu pbatio. que. l. confirmitat pcedentia. Tertio ptingit q; filius ab initio spote confitetur et condemnat: et tunc idem. multo magis cuz de suo facto interrogat. vt. l. i. §. diuus. j. de qd. et qd ibi no. et s. de edi. edic. l. quero. §. si. Pro hoc q; confessio serui et filij puidicat patri et dno in his in qbus hnt liberam administratiorem: vt. l. serui qd detulit. cu. l. seq. s. d iure iur. Hoc veru nisi pater vellet pbare contrariu: vt. s. si ex noxa. ca. aga. l. ij. §. i. vbi est de hoc glo. no. ad hoc. Quarto contingit q; filius est cotumax: et ex forma statuti habetur p confesso: et tuc talis ficta confessio et snia non puidicat patri: q; talis ficta confessio psona non egreditur: ut. l. eius q delatoru. j. de iur. fil. Preterea vbi cunq; lata est snia contra vnum puidicat alteri. illud fallit quando snia lata est contra contumace: ut. l. q repudiatis. in fi. et l. papinian. §. meminisse. s. de inoffic. testa. et de euic. l. si ideo. et C. de peri. et como. rei ven. l. i. p hoc facit qd no. s. de iure iur. l. duob. §. i. vbi ficta solutio non sufficit ad danda actione contra principalem. facit qd not. insti. de noxa. in fi. et hoc t; L. in simili. C. vii. ui. l. si qn. nec curo hoc casu vtru pater sciuerit contra filium procedi vel non: qa quando contra contumace fertur snia non h; locum dicta distinctio scie et ignorantie: vt. C. de pig. l. ptes. et ibi notat: qd est menti tenendum.

Ex §. sequenti.

¶ An fideiussor teneat ex mora pncipalis: ibi. Et oportet. Et an puelegiu q; hnt cruce signati ne possent conueniri infra annu transeat ad fideiussorez: ibi. Et p hoc.

¶ Si stipulatus sum. Obligatio non faciedi committitur si contra fiat p pncipales. secus si p fideiussorez. h. d. C. p. q; fideiussor pbibens teneat: vt. l. q pendente. s. de act. emp. l. qui iniuriaru. j. de iniur. et l. i. §. item sciendum. s. de aqua plu. ar. rideo q; tenetur actione i iuriaru. vel neg. ge. non tñ ex illa stipulatioe. C. oppo. s. l. pri. et l. in condennatioe. §. vnicuiq; j. de regu. iur. Glo. soluit mirabiliter. hic loquitur qn pmissit d facto etc. Vult gl. dicere q; i obligatioe dadi idem pmittit pncipalis et fideiussor: q; q; pmittit de se. f. q; dabit: s; i obligatioe facti pncipalis pmittit de sco suo: fideiussor pmittit de sco pncipalis no de suo fideiussore: et sic ex sco seu mora fideiussoris stipulatio pmitti no pr. hoc et setit gl. hic. i. fi. et bene pcor. tex. in. l. si liberti moram. de op. li. s; co

tra hoc glo. op. q; fideiussor pmittit factu alienuz et sic non tenet: vt. s. e. l. stipulatio ista. in pn. sed rñ. s; Rug. speciale in fideiussore istud est contra casum. l. cu reus. j. de fideiuf. Unde alij dicunt q; hic pmissit indennitatem. et sic interesse. Alij vt Jo. q; pmissit se facturū et curaturū q; pncipalis faciet. Prima q; indennitate pmissit bona e et fm hoc no committit mora ex facto fideiussoris. s; glo. in. d. l. si libertus mora faciat distinctione inter certa facta et incerta. et no bene. per. l. inter artifices. j. de so. Tre illa q; pmissit se facturū et curaturū est bona: nec fideiussor pot teneri si ipse prestat impedimtu: q; de hoc no pmissit: et ita loquitur hic. sed bene tenet si eet in mora curandi: et sic ex sua mora committeret: q; de hoc pmissit. Sed contra pdicta op. per gl. ergo ad aliud tenet fideiussor q; pncipalis: et sic non tenet: ut. l. grece. §. figs stichum. j. de fideiuf. So. dicit glo. circa idem illa duo versantur: ergo no est aliud. Istud est veru: q; casus est. j. de fideiuf. l. stipulatus es. Vel dic dicit glo. q; simpliciter intercedit dicendo pro tali fideiubeo: et istud et puto veru q; simpliciter intercededo videt pmittere de indennitate: vel se curaturū vel facturū q; ipse faciet in cau in quo valeret: vt. j. dicit: veru q; de hoc hemus gl. diuersas. f. qualiter fideiussor possit accedere obligationi faciende. hemus glo. in. l. figs pro eo. et in. l. si cu reus. j. d fideiuf. et l. inter artifices. j. de solu. et l. nemo est. j. ti. i. Et opz nos hoc videre: vt sciam an fideiussor teneat ex mora pncipalis. Et dic aut est in obligatioe aliqd fieri: aut aliqd non fieri. Primo cau aut fideiussor pmissit interesse seu indennitate et valet: vt in hac glo. et l. stipulatus es. j. de fideiuf. et isto cau fideiussor ex sua psona no potest constitui in mora cuz tenet ad interesse qd est post moram pncipalis in obligatione: vt. l. stipulatioes non diui. §. celsus. Anq; fideiussor pmittit se curaturum: et tuc ex sua mora adhibita in no curado tenetur: vt. s. dixi. et fideiussio valet: ut hac glo. Anq; fideiussor pmittit factu: et tunc aut pmittit q; pncipalis faciet: et no valet: vt. l. si cu reus. j. d fideiuf. frustra ergo querit de mora. Anq; ipse pmittit q; faciet illd qd d; facere pncipalis et tuc aut e eiusde pitie pncipalis: vt. l. neo e q nesciat. j. ti. i. et ex sua psona pot ee in mora: vt in. d. l. neo. et eadē rō q; e in gntate. Aut no e eiusde pitie: et no v; vt. l. grece. §. figs stichu. j. de fideiuf. frustra ergo qrit de mora. Aut fideiuber simpliciter: et tuc aut est factuz qd pot ab alio explicari: et tunc tenet ex sua psona: et pstituit in mora: vt. j. iu. fo. l. si re. Aut est tale scm qd no pot explicari p aliu: et tuc no pt pstitui in mora ex psona sua: vt. l. iter artifices. j. de sol. et l. si liberti moraz. s. de ope. li. Si ho accedit obligato non fieri: et tuc no potest ex sua psona constitui in mora: vt hic in nfo. §. difficili. Et p hoc deciditur qd. datum est priuilegiu in multis ptribus oibus cruce signatis ne possint conueniri infra annu. modo q; ritur vtrum priuilegiu copetat seu pfit fideiussori: et videtur q; sic: vt. C. de vsur. rei iudi. l. si. no facit: q; ibi no est priuilegiuz psonale sed reale: et psonale no trasit ad fideiussorez: vt. l. exceptioes que persone. s. de excep. et l. et si fideiussor. s. de re iudi. vnde in obligatioib; dandi vbi fideiussor ex sua psona pot in mora constitui sibi non pdeset exceptio. sed posset ee q; in obligatione facti intercessisset in qua ex sua psona fideiussor no potest constitui in mora: et tunc transiret ad fideiussore per consequentiam. cu in mora no potest constitui pncipalis. Istam qonem ponit L. in vlt. q. C. de prec. ipe. offe. l. quotiens. et ibi repetit istum. §.

Ex §. sequenti.

¶ Priuilegiat succedens no priuilegiato an vraf priuilegio suo: ibi. Et istam. Et an heres emphiteote si no soluat canonē cadat a iure suo: ibi. Quero. Et qualiter cognoscat q; sit psumacia pcuratoris et q; dñi: ibi. Alti

¶ In hac stipulatione. Stipulatio de no faciende committit si contra fiat per heredē etiā ignorantē.

¶ Putat i tereisk. AD DE per hoc dicit pau. de ca. confundit se magnos aduocatos q; truffabatur cu faceret citare tertium possessorē et pcederet q; abntez ptra quem ex forma statuti pcedi poterat s; quo et vide bar. i. l. p. uaricatorib; de pua. bal. i. l. ij. de si. instru. alex. i. l. sepe. ubi limitat pdicta. b; re iudi.

C Pupillus intellige
 h3 Ja. d. are.
 In pupillo
 no voli capa
 ce no in pri
 mo puberta
 tu: tuc co
 mitteret sti
 ppsio ex sua p
 sona. l. i. s.
 hoc edicto. j
 ne vis fiat ei
 a. ipuberet.
 j. d. fal. r. hoc
 et legatur ra
 pha. q. dicit
 hac limitato
 ne prio fuit
 se dy. ides se
 gtur Alex.
C D3 explo
 raf. ADDE
 q. p. cordant
 Ange. imol.
 pau. de cast.
C Et nota.
 ADDE q.
 ides no. bar.
 in. l. ad diez.
 s. eo. r. in. l.
 emilius. s. d.
 mino. ang. i.
 l. si infulaz. i.
 vi. fall. j. e. r.
 in. l. s. h. i. co
 ditioc. s. fu.
 alien. s. de
 here. isti. bal.
 i. l. h. C. si pe.
 appel. mor.
 iter. pe. d. an
 cha. r. imo. i.
 c. potuit. de
 loca. r. fac. h3
 alex. q. volu.
 it bar. r. ang.
 in. l. i. s. figs
 aut. s. de iti.
 actuz. pua.
 vbi tenet q.
 lz currat pre
 scripto igno
 rati ta pote
 rit petere re
 stitudoz i in
 teg. ex dicta
 clausula gee
 tali co igno
 rantia tribu
 at iustuz ipe
 dimentu. et
 ide dicit te
 nere spec. in
 ti. de p. scrip.
 s. illo v. s. po
 ne colon an
 ge. i. l. h. sigl
 testa. lib. esse
 iustus fuerit
 e in. l. h. de p
 scrip. lo. tep.
 Jo. de imo. i.
 e. h. de p. scri.
 e abb. i. c. vi
 gilanti. e. ti.
 imo. in. l. p.
 tonius. d. ac.
 g. here. in qz
 tuz ipe alex.
 no auct fir
 mare q. ad
 uerfus p. scri.
 r. an. vel. xl
 no def. resti
 die q. ro. co.
 si. ceccevi. 13
 q. no def. re
 stitutio: nec
 et ecclesie ni

secus si est pupillus. b. d. **C** Op. de. l. q. in alterius. j. d. reg. iur. Glo. sol. fateor q. tenet mero iure: sed de equitate restituif in inte. **B**y. limitat istaz glo. hic q. d3 intel ligi q. restituif qn impediuit volente ire z agere in fun dum possessum ab ipso herede: z sic defendedo. secus si no possideret ipse heres z faceret impedimentu: ar. j. de reg. iur. l. q. in alterius. ij. rii. hoc t3 **B**y. in. c. cu qs in ius extra de re. iur. li. vi. Sed glo. in. l. q. in alterius. no videt facere dnam. **E**redo **B**y. veruz dicere: qa ista restitutio dat ex clausula gñali: si qua mibi iusta ca zc. sed in agen te no est iusta ca quare restituat cum anteq agat d3 ex plorare: ut. l. qui in alterius. sed in defendente est iusta ignoratia. **C** Op. qñ obligatio habuit originē ptra ma iorem no cōsiderat psona minoris: ut. l. apd iul. in pnc. s. ex q. cau. in pos. ea. r. l. i. r. ij. C. si aduer. ven. pi. **G**lo. in. l. p. traria. dicit q. hic tot stipulatiōes sunt quot facta .q. d. hoc in psona heredis cōmittit ex noua stipulatōe que in psona heredis cepit. **I**sta sol. pōt ee vera aliquo casu: vt p3 ex his q. dixi. s. eo. l. stipulatio ista. s. si qs ita. tñ non est gñalis: q. si interponit talis stipulatio sup eo qd de sui natura trāsit ad heredē est vna stipulatio: licet pluries cōmittat: vt. j. e. l. si sic. r. iō gl. melius dicit hic. **Q**ñq3 stipulatio q. incipit a defuncto cōmittit ppter no factū: z tuc minor non vtitur iure suo. **Q**ñq3 stipulatio d3 cōmitti ppter factū: z tuc considerat psona minoris cū non solū ex cōtractu facto a maiore cōmittat: sed eti am ex facto minoris. z istud vult dicere glo. **E**t istam glo. bñ notant doc. in auc. quas actiōes. in. q. illa. vtruz puilegiat succedēs no priuilegiato vtaf puilegio suo: sed debes limitare. **Q**ñq3 cōmittit ppter no factū sim pliciter: vt q. pecunia no soluitur debito tpe posito in cō tractu: z tuc minor no vtitur priuilegio suo. **Q**ñq3 pro pter non factū. aliquo tñ gesto cū minore seu cum puile giato. z isto casu vltimo vtet priuilegio suo. exempluz obligatio no h3 diem. interpello heredē minorē q. sol ueret: no facit. z pone q. defuncto non fuerat in mora: tuc qa ex psona heredis minoris mora contrahit hēret restitutiōz ex psona sua: z glo. videt facere istā limitatio nem in. l. si cū militantib. **C**. de resti. mili. r. glo. videtur tangere in. l. q. in alterius. j. de reg. iur. **H**abes ergo qñ q3 cōmittitur ppter factum: z tuc vtitur priuilegio: vt hic. aut ppter no factū: z tunc aut nihil est actū cuz pri uilegiato: z no vtitur priuilegio suo. **E**t aliqd est actū z tunc pōt: vt glo. in. l. si cū militantib. **C**. de resti. mili. **Q**uero heres succedens in re emphiteotica no soluit pensionē an cadat a iure suo. **E**t gl. in. l. ij. C. de iur. em phi. in vl. glo. dicit q. cadit. sed datur restitutio. idem t3 **B**y. hic. r. d. c. cum qs in ius. r. Spe. de loca. s. nūc aliq. ver. xvij. **P**e. dicit q. no restituif: qa cōtractus habuit originē ex psona maioris: z nihil est gestum cū herede. ergo rē. vt. l. i. r. ij. C. si aduer. ven. pi. z hoc videt senti re **L**y. in. l. ij. C. de iur. empb. in. xij. q. sed hoc no placz. **Q**uare dic. aut eiz heres vult restituif puilegio sue perso ne: q. minor vel miles: z no pōt si nihil est gestuz cū eo: vt. s. dixi. **E**t vult restituif ex cā iuste ignorantie: z sic ex clausula gñali. z istud no continet priuilegiū: q. etiā ipi defuncto competeret si in iustam ignorantiam incide ret: z tunc potest indistincte restituif siue minor siue ma ior: vt dixi. s. in pmo contrario. z sic intelligo dicta. l. i. r. ij. C. si aduer. ven. pi. z de mino. l. emilius. qd est veris simū z notandū. **Q**uero qñ potuit heres abñs im pedire. **G**lo. timore huius dicit q. heres fuit absens tē pore interposite stipulatiōis. erat tñ pñs cum p. hibuit. ita colligit ex duab. glo. sup. h. videtur. z sup verbo ab sit. **A**lij dicit q. vere erat absens. sed forte collon vel p curator et impediuit z tenef: q. debuit curare stipula tor ne impediret: vt. j. l. pxi. z hoc est verū: vt ibi. z hoc sentit glo. sup verbo o3. **Q**uero qd si pupillus hēat tutorem: z eo volēte p. hibuit: certe stipulatio cōmittit: vt. s. e. l. si ex legati. cū. l. fe. sed daret restitutio idē in ad ulto hēnte curatorē. qd in non hēnte: dicit. ut. d. l. si ex le

gati. **U**ltimo ex p. dictis apparet cognitio q. sit contu macia pcuratoris z que dñi. **N**am si pcurator est cōtu macia dñi no pcuratoris. verbi gñra: citat dñs: ipse con stituit pcuratorē qui no comparer: certe est dñs contu max: qa cum pcuratore nil est gestum sicut hic diximus. quando nihil est gestum cum herede defuncti dicitur mora defuncti. **I**tem si dominus d3 soluere vel aliquid soluere vel aliqd facere certa die facit pcuratorē ad istd faciendū. qui no facit dicit mora dñi no pcuratoris. no eniz excusat: qa mādauit qd ipse facere debuit: vt. l. si p curator. s. si tutores. s. m. a. vbi ē tex. no. **S**3 si cū pcura tore eēt aliqd gestū: qa ipse fuit citat vel interpellat: tuc est cōtumacia pcuratoris sicut. s. dixi q. est cōtumacia heredis: z tuc recurrim. ad illā materiā: an cōtumacia pcuratoris noceat dño. tetigi. s. de dam. infec. l. q. uis. **S**ed qd si in casu p. dicto qñ cum pcuratore nil ē ge stum pcurator no fuit cōtumax sed fuit iusto ipedimen to impeditus. rñ. si cā excusatiōis in pcuratore esset pri uilegium psonē. hoc no posset allegare dñs: vt. s. de mi no. l. cum mādato. sicut nec heres: vt. s. dixi. **S**ed si cā excusatiōis esset casus fortuit. quez posset allegare dñs si in eius psonā contigisset poterit allegare: vt. l. cum a matrib. **C**. qui pe. tu. r. extra de pig. c. significante. sicut posset heres ignorantia: vt dixi. z hec sunt notabilia.

Ex. s. sequenti.

C An valeat interpellatio facta die feriata vel in alio lo co q. destiata sit solutio: vt soluat tñ loco pueto. **E**t an ēt valeat interpellatio facta: ante diem: vt soluat ad diē.

Si promissor. **I**nterpellatio facta no cōgruo tēpore no cōsti tuit que in mora. b. d. **Q**uero feci pteffatiōem die fe riata: vel cū deberes soluere florētie inueni te pusi. fui protestat: ut solueres florētie. de hoc per **L**y. in. l. i. mē norum. **C**. in q. cau. in inte. resti. no est neces. vbi t3 q. va let: qa sufficit cōferri in tēpus licitū vel locum licitū: vt .l. in tps. s. de here. insti. l. h. de offi. p. fe. vrb. **S**ed i eo q. dicit de die feriata nil ad ppositum. cū hec interpella tio sit actus extraiudicialis: vt dixi. s. eo. l. ex legati. cā. r. l. si decem. ergo dies feriata no curatur: vt. **C**. de ferijs. l. dies. **S**ed pone interpellationē factā ante diez: vt sol ueret post diem z valet: sed hic fuit interpellatus: vt sol ueret ante diem de loco puto q. verū dicat: z si creditor est eius fori. no h3 necesse dicere pteffor q. soluas florē tie in tali hospinio. s3 sufficit simpliciter dicere q. soluat cū extunc teneat reus eū q. rere in loco sue hītatiōis. ali as si no esset eiusdē fori d3 exprimi locus ciuitatis: z de beret creditor oñdere se illa die ibi fuisse: z tutius est q. oia in protestatione declarat: arg. j. qd vi aut clam. l. aut qui aliter. s. i. r. predicta probantur de consti. pecu. l. itē illa. z ibi nota.

Ex. l. sequenti.

C Si aliquis faciat q. tationez de pecunia sibi debita: z p. mittat vltorius no petere sub pena: an cōmittat pena si eius pcurator gñalis petat: ibi pro declaratione.

In illa stipulatione. **N**o suf ficat ab stinere a malo nisi fiat qd bonū est. b. d. **C** Op. q. factū alienū no videt qs pmittere: vt. s. e. l. stipulatio ista. in prin. **G**lo. no soluit. vñ dic q. hic videt factū suū promississe. demū alio ipediente tenef si eū poterat pro hibere. alias no. s. loca. l. fundus. r. l. fluminū. s. q. q. s. de dam. infec. fm **P**e. r. **Q**l. vide glo. que incipit: vt. s. de here. ven. ibi qui aut. **S**ed hic in p. cedentib. cōcor. in idipm cui acq. sitioz ipediuit futur. erat obligari ex p cedenti ptractu. i. p. trario sec. vel loq. i. p. trario d. actōe q. dat ptra aliū. hic de ea q. dat aduersus ipm no lucrātē. **P**ro declaratiōe huius. l. q. ro aliqs fecit q. tationē de pecunia sibi debita z p. mittit vltorius non petere sub pe na. ipē no petijt sed pcurator eius generalis: an cōmit tatur pena. videt q. no: qa hoc no venit in generali mā

dato: vt. l. si pcur. cu si. de codi. inde. Et hoc puto veru
figs ageret ad penaz tanq dñs petierit vel peti fecerit:
sed figs ageret ex alio capite tacite intellecto. f. qz debu
it curare ne peteret. f. ab ipfis quos ipse poterat phibe
re: ut a pcuratore vel a simili: tuc pca comitteret z exigi
posset caus e hic: z. s. l. pxi. §. in hac. z ibi dixi. z gl. in. l.
inter stipulantē. in pn. h. so. Jo. nā e qñ in culpa q pcur
ratorē nō monuit ne a tali peteret. Et idē in simili: vt. s.
mā. l. si fideiussor. §. i. cu si. Et p dicta nā in obligatione
vbi ipse tacite vel expsse e obligat curare zc. vt hic. alias
sec. tuc eni regit qz hēat facultatē phibēdi eo tpe quo
aligd illicitū fit: vt. l. in delictis. in pnc. z. s. l. iij. de noxa.
sec. si nullū hēret mandatū. j. rē ra. ha. l. pcurator. Vel
dic si eēt pcurator spālis ad hoc: ut nō dicat cōtra illuz
facere ante cōtestatiōem dñs sibi denūciare: vt. d. l. si
fideiussor. §. i. si gñalis. z tuc idem in his que ipso facto
expediunt: vt. s. l. pxi. §. in hac. In his que expediunt
in iudicio satis videt phibere reipsa si facit ne infra ad
pcuratorē ipm pueniāt: ar. j. rē ra. ha. l. amplius. z hoc
plus placet. Ex. l. sequenti.

¶ Ubi aligd detrahif stipulatōi p̄orie vel addif cui re/
maneat p̄oria: ibi. Sed quero.

Conuentōalibus. Scōz opin.

quā puto n̄iorē. h. d. C Verba dubia i stipulati
onib' p̄uētōalib' interpretant ex mēte cōtrahētū in p̄o
rijs ex mēte p̄oris. h. d. Ibi dāt subaudi. z iō eoz mēs
in ambiguo smone suaf: vt. s. eo. l. eū q. in pn. d. re. iur.
l. semp. Ibi detrahēz. subaudi p̄ interpretatiōē n̄bi am
bigui: qz eoz mens interpretata ē a p̄orie. sm qz ex glo.
possum colligere hz duas lec. vnā in stipulatiōe it̄po
sita aliā in stipulatōe interponēda. sm p̄mā opi. j. de p̄
ro. sti. l. i. in fi. So. nō lz detrahēre sine licētia p̄oris viui
vt remaneat p̄oria: sed trāsit in cōuentiōalē: vt hic vo
lebat detrahēre p̄ interpretatiōē n̄bi ambigui qz vole
bat interpretari sm mēte ipsius stipulātis vel p̄mittētis
qz qdem nō lz: qz dñs interpretari ex mēte p̄oris: vt hic.
z in cōtrario. C Alius ergo ē mōus cōcludēdi qñ petif
declaratio n̄bi ambigui in stipulatōe p̄oria. alius in cō
uētōalib' qz hoc posset p̄ncipaliter peti. dixi in. l. stipu
tio ista. §. in stipulatōib'. s. e. C Scō mō legis in stipu
latiōe interponēda: tuc op. de. l. i. §. stipulatio duple. j.
de p̄ro. sti. So. nō lz addere vel detrahēre: vt remaneat
p̄oria: qz efficiat cōuentiōalis: ar. s. de iusti. z iur. l. ius ci
uile. alias nō lz addere vel detrahēre de necessitate s̄ ex
ptiū p̄uētōe sic. z hec est vera. ¶ Sz q̄ro cū addatur vel
detrahaf: an remaneat p̄oria vel efficiat cōuentiōalis:
qz qd hic dicat glo. tu dic aut addif vel detrahif aliqd
circa id qd nō erat ab edicto p̄oris mortui limitatū vel
alia. l. sed erat in iudicis cognitōe positū: z tuc remanet
p̄oria: qz hoc fit de mēte p̄oris. Quid eni aliū agit p̄
tor: nisi vt ptes cōponat: vt. l. i. §. z post opis. s. de ope.
no. nū. z hic est tex. in. l. si finita. in pn. s. de dā. infe. Aut
addif vel detrahif circa illud qd a p̄ore est limitatuz: z
tuc aut talis adiectio vel detractio inducit diuersitatez
in q̄litate obligationis: z tuc efficiat p̄uētōalis: qz alta
res est: vt. l. i. §. figs simpliciter. s. e. z qd distinxit. e. l. §. si.
Aut in qualitate nō inducit diuersitatē s̄ in q̄titate vel
alterius rei adiectiōe: z tuc remanet p̄oria: ut p̄z in ad
iectiōe pene: vt. l. si. j. de p̄ro. sti. facit. s. l. i. §. si stipulāti.
z qd distinxit in fi. l. i. C Quero q̄lter hec intelligif pre
toria. dicit By. ois que ab initio extorquet: vt. l. i. j. de
prero. sti. quod satis placet.

Si quis uacuā. Promissio traditōis
vacue possessionis nō
cōtinet nudum factū: sed cām bonoz. h. d. Ibi causam
subaudi necessariā p̄secutiua traditōis q̄ est dñuz si tra
dens erat dñs vel usucapiendi p̄ditōem si nō est dñs.
C Op. de. l. si rem tradi. s. e. Timore huius p̄trarij ista
lex hz plures lec. vna qz hic intelligaf cā bonoz. i. inter
esse. Ad istam op. de. l. iij. §. i. de ac. emp. C Itēz op. de

.l. si stipulatio. s. de usu. So. vt in gl. z plene dicā. j. e. l.
si filius. §. i. C Scō mō legis qz exponaf cā bonoz. i.
dñum: vel usucapiendi cōditio. tuc ob. cōtrariū. rñ. ga
aut p̄cedit cōtract' ex cui' natura qz tenebat ad transla
tionem dñij si est dñs: vel usucapiendi cōditionē: ut cō
tract' emptiōis z veditiōis: vt. l. exempto. in pnci. s. de
act. emp. z p̄cedit ista. l. Aut talis cōtract' nō p̄cedit: z
tunc secus: ut. d. l. si rē tradi. Ex quo nō. qz obligatio q̄
tenef venditor non cōtinet merū factuz sed mixtum: vt
hic p̄z. no. glo. in. l. certi p̄dictio. in pn. s. si cer. pe. z dicā
late in. l. stipulatiōes non diuiduntur.

Stipulatiōes cōmodif

sumum. Clausula generalis nō refertur ad speci
ficata. hoc dicit.

Stipulatiōibus. Stipula
tio sp̄eruz

diuiditur in quota stipulatio generū diuidif nu
mero. hoc dicit.

Operarum. Stipulatio pluriū oparuz di
uidif numero. sec' si vna opa

h. d. C Op. de. l. stipulatiōes nō diuidunt. j. eo. Breui
ter opa nō diuiditur: sed extimatio sic. z illud cōtrariuz
examinabo. in. l. stipulatio. nō di.

Am quis sibi. Heredi adiecto n̄
potest solui. h. d.

Et rō est qz in adiecto est merū factū: nec aliqd
iuris sibi acgrif. videbitis in. l. iul. j. eo. ti. Preterea affi
milatur mandato: vt. d. l. iul. §. i. z sic morte mandatarij
finitur.

Am qui ita. Qui stipulat sibi z alij
dece de eisdem. x. non

alijs intelligitur. h. d.

Te z ticiū. Expressio futuri heredis ni
hil opatur: z p̄inde h̄ ac si

expressus nō eēt. h. d. iste. §. uel sic. Non p̄t cōtrahens
vnū ex plurib' heredib' p̄trahēdo grauare. h. d. Et hz
§. iste altā materiā non explicadā hic. sed. j. e. l. p̄tinu'.
§. vlti. vn̄ non p̄t cōtrahens vnū ex heredib' grauare.
C Op. s. de pac. l. auus. So. in p̄trariū multū glo. iuol
uit se. breuiter ibi in pacto liberatorio. hic in obligato
rio. C Sed videt hic cōtra. ibi z q̄nis p̄uenisset zc. dic
ibi ex postfacto. hic in ipsa obligatiōe. C Op. de. l. con
tinuus. §. si. j. e. So. vt ibi dicam.

Ex. §. sequenti.

Qui sibi aut filio. Adiecto ad solu
tionē eēt post emā

cupationē p̄t solui. secus si adijciat ad obligatiōz. h. d.
C Op. de. l. cū qs. j. de so. So. ibi cōditio mutat in de
terius. hic in melius. C Op. de. l. gaius. in fi. s. so. ma.
ubi adiect' est ad obligatiōem p̄ dictionē aut: z sibi p̄t
solui. z sic ob. in duob'. Primo qz adiecto ad obliga
tionē p̄ dictionē aut: p̄t solui. hic secus. Sol. hic adij
ciebat ad obligatiōem q̄rendā alteri ibi ad obligatiōez
q̄rdā ipsi adiecto. Scō ob. qz per dictionē aut. videt
adiici ad obligatiōez qd videt cōtra hūc tex. s̄ dic qñqz
stipulator adiungit sibi aliū in obligatiōe p̄ iunctionē
copulatiua: z tunc pro sua pte ualet obligatio: z ille h̄
ac si nō esset adiectus: ut. j. e. l. si mihi z ticio. z hac. l. in
pn. qñqz adijciat per iunctionē alternatiua aut. z tunc
aut p̄cedit p̄sona stipulatoris: z seqtur p̄sona adiecti: z
tuc v̄f adiect': ut possit ei solui: siue sit filius siue nō: ut
hic. aut p̄cedit p̄sona adiecti: z seqtur p̄sona stipulato
ris: z tuc aut p̄t sibi q̄ri actio. z v̄f tuc ad obligatiōem
adiectus. alias si non p̄t sibi q̄ri: tunc sibi solui p̄t: ut
.l. gaus. in fi. s. so. ma. z. j. de sti. ser. l. i. §. pe. z ibi h̄etur
qz idem est in dictionē uel: qd in dictionē aut: q̄tum ad p̄
positū. C Op. j. de sti. ser. l. sed z si ita. So. hic p̄mo qz
stipulat sibi z aliū adijciat per cōiunctiōem. aut secus si

fi in aliquibus
casib' ut ibi
p̄ eū: z idem
de puato vo
luisse videt
pau. de cast.
cōsi. mibi. cc
xviij. z qz be
res ephiteo.
te ignorans
nō cadat i pe
nā in effectu
voluit pe. de
anc. cōsi. clj
iij. z dicitur
dy. scgf bal.
p̄ si. ccv. z. cc
lxxv. iij. lib.

¶ Hic i me
liuf. ADDE
qz alex. §. p̄ ca
sum in. l. is q
rem. §. iul. j.
de sur. z isti.
mā. §. buic. z
i. l. figs suo.
j. de sol. vbi
h̄etur qz eēt si
mutauit sta
tū i meli' pu
ta de suo ef
ficiat liber p
hoc reuocatur
z hoc dic te
nere B ar. z
alios in. d. l.
figs seruo.
bal. in. l. mā
datū. C. mā.
z cū hac opi.
transit.

duob' alternatiue stipulef: vt in cōtrario vides tex. hic. **C** Et op. qñ ex psona filij qñitur actio pñi. tūc filio pōt solui: vt. l. qd seru'. s. depo. de pac. l. si vnus. in pñ. So. qñqz ex psona serui vel filij acqritur nobis obligatio si ne aliquo nro facto: tūc loquūtur cōtraria. Quqz acqrit nobis interueniēte facto nostro: tūc loqitur hic. **E**t ex hoc apparet solutio qōnis. pmissi monacho an sibi possum solvere: tūc qd si facto suo acqrit obligatio ab bati sine facto abbatis: tūc pōt solui ut ex predictis apparet. Idē dico in pcuratore. Nā si qd pecuniam mutuo accepisset a pcuratore: uel cū eo aliter cōtraxisset: nullo actu dñi interueniente posset pcuratori solvere. arg. ex pressum. j. de solu. l. qd seru'. sed qñ interueniente actu dñi: puta qa actionē iam qñitam dño deduxit in iudiciū tūc fecit reum cōdemnari: nō potest pcuratori solui: vt. j. de solu. l. hoc iure. cū si.

Ex. §. sequenti.

Cū tps dicat appositū cā limitande: tūc qñ causa differēde obligatiōis: ibi. S. vnū. Et an si pmissis mibi. x. quo ad vnā: an debeat intelligi de vna vice vel de pluribus: ibi. Quero. Et an si cū heres agit nō opponit exceptio pacti: an postea in allegatiōib' possit opponi: ibi. Proueo. Et an debitor in diē cōuentus ante diez si nō opponat sibi p iudicet: vide in fi.

Quia ita stipulatur.

Obligatio sui natura est ppetua t nō finitur tpe ipso iure: etiā ex partiū cōuenti one sed ope exceptōis. qd tribus pbatur exemplis. h. d. **C** Mo. q in initio tps pōt peti. **C** Mo. q tps non est modus tollēde vel inducēde obligatiōis: vt. l. obligatiōnū fere. §. placet. s. ti. i. z. l. nemo pōt. s. de leg. i. **H**abeo istū. §. pro subtili t aduerte. **C** Op. s. e. l. q. hoc an no. So. ibi adiectū fuit tps cā differēde solutionis. hic cā limitāde obligatiōis: eo qd dixit quoad viuā. Itēz cā multiplicāde obligatiōis: eo qd intelligit annuū vel mēstruum: vt. j. dicā. t hoc vult dicere glo. super h. confestim t bene. **C** Op. de. l. lecta. s. si cer. pe. So. ibi tēpus fuit adiectū executiōi. hic obligatiōi. **C** Extra glo. op po. dicat in. l. nra. post tps petere nō possuz tē. **L**ontra de. l. si mandato ticij. §. paulus rñdet. s. mā. vbi post di em videt posse peti. **B**y. format illud cōtrariū: t soluit bene qd ibi tps fuit adiectū cā solutiōis differēde. hic cā limitande obligatiōis: t illud est verū. **S**ed vnum est dubiū qñ dicat tps adiectum cā limitande: t qñ cā differēde obligatiōis: dicā latissime. Quqz dies apponit cōditioni: t tūc aut dies apponit pditioni affirmatiue: t tūc videt appositum cā limitāde obligatiōis: vt cōditio veniēs infra tps faciet cōmitti obligatiōem. secus si veniet post tps: vt. l. dāni. §. fabini. s. de dam. infec. **Q**ñ qz apponit cōditioni negatiue: t tūc vtrū videatur adiectū cā limitande vel cā differēde: vidistis. s. e. l. in illa. z. l. hoc iure. s. e. Quqz dies apponit dispositioni: t tūc aut dies apponit dispositiōi per h. cōditionē ex: vt ex die calendarū: t tūc videt appositū cā differēde solutiōis: vt. l. obligatiōnū fere. §. i. i. rñ. s. ti. i. **A**ut apponit per dictionē ad vel ad dictionē quoad vel quousqz t fi. t tūc aut pcedit obligatiō in q adiectū est tps cā multiplicāde obligatiōis: t tūc cā limitande obligatiōis vñ facta: vt pmissis mibi dare. x. ānuā quoad viuā: vt hic in §. nro. **A**ut pcedit obligatiō simpliciter: t tūc aut obligatiō pñinet aliqd qd hēat cām successiua: vt pati: t tūc vñ apponi cā limitande obligatiōis: vt hic vlti. rñ. z. l. iij. s. de serui. **A**ut continet aliquid qd cām habeat momentanea: t tūc causa differēde solutiōis videt facta: ni si in cōtrarium agāt cōtrahētes qd cā limitande obligatiōis fiat: vt. l. obligatiōnū fere. §. i. ij. rñ. z. ibi no. s. ti. i. z. l. si mādato ticij. §. paulus rñdit. s. man. z. j. pñi. §. z. j. e. l. ad diem. z. C. e. l. magnā. cū si. **Q**uero pmissis mibi dare. x. quoad viuā: qd est hoc dcm: intelligit ne de vna. i. semel. x. tñ: aut de. x. ānuis. **T**ex. hoc nō declarat sed glo. i. dicat mēstrua. t hēmus tex. s. de an. leg. l. lega

tum. vbi dicit qd debem' intelligere annua. **P**e. nō hic sed alibi dicit qd in stipulatiōe nō d'z intelligi de annuo. t sic in. l. legatū est spāle fauore vltime voluntatis. facit. l. pe. e. ti. de an. le. z gl. videt sentire in. l. legatū. **Q**uid dicemus: dubito in hoc sed reducerē me ad tex. in. l. cū hi. §. si in annos. s. de trāsa. vbi dicit si est psona paup: tunc psumit cā alimentoz: sed si nō est psona talis sec'. ex hoc dico qd pmo casu qñ pro alimētis psumit ānuum. alias sec'. sed videt qd aliquid det annuatū donec viuat minutatim. ita qd in sūma ascendat dictam qñtitatē: vt. l. si cum pñitiōe. in pñ. qñ di. le. ce. facit qd dixi. s. e. l. si stichū. §. i. **P**roueo tibi vnū dubium: heres egit: nō fuit sibi opposita exceptio pacti. modo in allegatiōi bus dicitur allegādo qd sibi obstat exceptio: an sufficit. t hic tex. videt requirere qd opponatur exceptio. **D**ico sic. qñqz exceptio inest ipsi obligatiōi: vt in pactis incōtinenti appositis: vel in pactis q tacite intelligunt: vt. l. lecta. §. dicebā. s. si cer. pe. z. l. iuriscētium. §. qñimo. s. d. pac. z in his nō est opus qd pars apponat: qz ipsi acti oni inest. t sic actor pponēdo actiōem pponet eā cum exceptiōe: que sibi inest sui natura. vñ ipsius actiōis ex pressio sufficit aduersario. simile. s. de iureiura. l. si duo patroni. §. si qz iurauerit. z. §. marcellus. z ideo hic suffi cit hoc allegari tpe allegatiōis. Quqz exceptio nō inest obligatiōi: sed venit extrinsecus: vt sunt exceptio pacti postea facti: t ois exceptio que pñium cōuentiōe nō ve nit: ut exceptio met' z erroris z similes: t tūc est necesse qd opponat': ut insti. s. excep. per totū. z. s. mā. l. si fide iussor. §. cuidam. cū si. **I**tem qro debitor in diez pōt conueniri ante diez. sed ob. exceptio an hēat necesse op ponere: t si qdem pactū de dilatiōe fuit factū post ex in teruallo d'z opponi: vt insti. de excep. §. tpales. **S**i vero ab ipso initio fuit dilatio cōstituta adhuc d'z opponi ex ceptio: vt. l. exceptiōes. C. de pba. alias sequeret p dem natio. **E**t aduerte qa condemnatio sequetur ad quanti tatem soluedam tpe debito non statim. **R**o qa ista dila tio inest obligatiōi ad differēdā solutiōem: vt. l. i. §. diē. s. de eden. **E**adē ratione solutio differē: etiā si non ap ponatur: sed quo ad ipediendum iudiciū q sequet ab solutio qñsi male agat ante diez. hoc nō inest. **C** Oppo. enī ad pcessum non obligatiōi. facit ad pdicta qd no per Inno. extra de excep. c. pastoralis. **E**x predictis in telligis quid est dictum pactum inesse vel nō inesse. tu q nunq' intellexisti ante.

Qui stipulatur ante calen

das. **C** Oppo. de. l. si ita fuerit data libertas. s. de māu. resta. **G**lo. dat tres solutiōes. neutra est bona: dic debet intelligi ante calendas. scilicet finitas: t dic ut dixi in. l. qui ante. s. eo.

Si a te stipulatus.

Si a te stipulatus. hoc dicit. qd so lutum nō inducit liberatiōe: illud pmissum nō inducit nouatiōe. **I**tem solutiōe totius liberatur debitor par tis hoc dicit. **C** Oppo. qd fiat nouatio: qz stipulaf par tem eius qd deuenit in pñā obligatiōe. ergo zē. vt in sti. qui. mo. tol. obli. §. preterea. **S**olu. vt in glo. z plene dicā. j. e. l. qui in vsufu. **C** Secūdo oppo. de. l. si is cui' s. de act. z obli. **S**olu. hic quelibet pmissio erat ex cā lu cratiua. secus si vna ex causa lucratiua: alia ex cā onero sa: vt in cōtrario videt formari libellus: vt petaf vsufu ctus. **L**ōtra. qa imo pōt petere totuz fundū: vt. e. l. iul. §. i. z. l. etiā. j. de so. **D**icit glo. fateor cōtrariū qd nō pos sit petere vsufructū. cōtrariū no. s. de lega. ij. l. meuius. §. fundo. l. qd solus vsufruct' petatur. t hoc tenet **B**y. p hunc. §. z per. l. nō quocūqz. §. fundi. s. de le. i. **A**d. l. iul. §. i. z ad. l. etiā. **B**y. rñdet. hic soluta est pars rei. s. pprietas. ideo alia ps petif: ibi tota res erat soluta: sed deficiebat aliqd ius extrinsecū. ideo petitur totū: simile vidistis in. l. si stipulat'. §. i. j. de solu. **C** Sed istud dcm videt contra. l. si stipulat'. §. si ticus. j. e. **D**icit **B**y. q

a C Adocho limita: ut hic per Alex. b C Causa dif ferēde solutiō nis. ADDE qd hoc sequit Ang. Imol. Pau. de ca stro z Alex.

c C Inest. ADDE qd hoc voluit Ro. cōsi. ij.

d C Ad op' ponatur. cō trariū tenet bar. i. l. fin' §. pact' ne peteret. s. de pac.

non contingit liberatio in aliqua parte: sed in pte soluta est in pcedenti. id est petere non possum nisi ptem: vt. l. ij. §. i. §. e. z. l. si non forte. §. si dece. §. de condi. ide. z. tex. bic q: nec soluendo zc. l. glo. dicat q: ptingat liberatio. in. d. §. fundi. z. male. Sz que est ro q: si debeo fundum z soluo medietate: tuc ptingit liberatio imedietate: vt. d. l. si stipulat. §. i. sed si soluo pperate nuda non cotingit liberatio in aliquo. Ro est: q: obligatio fundi quo ad solutione bñ est diuidua p quotas: sed diuidendo in ppetate z in usufructu: tuc est indiuidua. Ronem huius collige ex his q: dicit in. l. stipulationes non diuidunt. z p in rex. j. e. l. si ita stipulat. §. i. q: non affert tanta utilitate in pte respectu partis q: tam in toto respectu totius.

Ex. §. sequenti.

¶ An sequens stipulatio purget effectum pcedentis more: ibi. Reassume.

Si hominem. Iste. §. solet videri horribilis scholaribus nec possit ei huius intellectus. sed aduerte stipulatio conditionalis aio nouadi mora pcedente non purgat: z cu certu est scdam stipulatione committi non posse statim pot agi ex pma: z re deficiente in conditionis euertu scda committi non pot. secus si extat: lz pria obligatio sit sublata. b. d. casuz pone sub nube. **¶** Op. stipulatio sequens purgat mora pcedente: vt. l. quoties. §. vii marcellus. j. de noua. ergo hoie mortuo pmissor non tenet: vt. l. si ex legati ca. §. e. Sol. huius timore. l. ista hz duplici lec. vna lec. est q: mora fuit contracta p ticiu post stipulatione aio nouadi interposita: z sic factetur q: pma fuit purgata: sed pp noua mora tenetur. Sed contra de. l. pecunia. §. si cer. pe. vbi sub contraria conditione tenet ex pma obligatione. id est mora post scdam non pot committi: q: ibi nulla pot ee petitio: vt. l. nulla. j. de re. iur. z. l. si pupillus. j. e. So. dicit qdam q: mora non pot contrahi negligendo: sed contrahit faciendo. s. occidendo. **¶** Contra q: dicit tex. q: decessit post moram: lz si ponis mora pcedere casum: tuc decessit pp mora z in ipsa mora. Glo. volendo sustinere dicit q: pmo eu vulnerauit z postea occidit. z vide ista lec. in glo. ibi. alij qd hic zc. v. q: ibi tertij. z ad hoc tedit. j. e. glo. ibi. vel dic zc. in ver. ite op. q: pcedente zc. ibi. vel dic. q: hic post ea zc. z ista solu. videt vera in se. sed continet magnam diuinationem. alij rident q: non pot ee i mora veru e sigde ipe pmittit secus si alius. z vide glo. ibi. ver. qñ illud zc. sed certe tex. e q: si refert siue ipe siue alius: vt. l. pecunia. §. si cer. pe. **¶** Et ex hac lec. sustinenda hes notare q: debitor sub conditione non pot constitui in mora negligendo: lz pot constitui faciendo: z tene meti: q: na est in se. tñ ga continet diuinatione: id est scdo mo legit q: ante scdam stipulationem interposita fuit mora contracta: stipulatio sequens aio nouandi interposita tollit z purgat pcedentem mora: ut. l. quoties. §. vii marcellus. j. de noua. mo si e purgata tuc interitu spei liberaf: vt. l. si ex legati. §. e. **¶** Huius timore p trarij ista lec. subdiuidit in duas. Vna est q: scda stipulatio fuit aio nouadi interposita: vt in pma glo. pua sup pbo. pmiserat: z i magna gl. ibi. tertij q: hic. lz ista e na in se. sed si non est facta aio nouadi non refert siue stichus viueret siue non: ga ex pma posset agi: sed illud eet contra tex. istu q: inuit q: non pot pueniri nisi post mortem si non eet nouatio si an coueniref: vt. l. scire debem. §. si. §. e. Sic ergo legit alio mo q: stipulatio fuit interposita aio nouadi. Et p solutione contrarij dicit glo. q: hic fuit actu tacite ne mora pcedes purget cu pmittes voluit puidere creditori non reo pmissori: ga non rone pmissoris fuit interposita. Et vide in gl. in pn. vsq: ibi alij. z du dicit gl. hic p seipso zc. colligit q: noluit purgare mora pp ipm debitor: sed pp creditorem z ei cōtemplatiōe q: lec. videt na z notabilis. z pbatur ex tex. q: si pmisisset q: si fideiubedo pmo liberato: p acceptillatione liberaf secus dicit q: vt fideiussor intercedit: vt. l. z p iusturadu. §. si fideiussore. j. de accep. z. l. iij. §. nuc de effectu. §. de li. le. In dubio puto fauore debitoris pmitti: vt. l. fideiussor.

§. interdū. §. de le. iij. qd pz. q: hz contra eu actiōem neg. ge. vt. l. soluendo. §. de ne. ges. z. j. de sol. l. solutione. z qd in eis no. facit. l. si stichus. §. si. j. de noua. Alia so. e q: fuit actu expse q: non tolleret pma mora. z vide in gl. ibi q: rti rident zc. z ista lz By. q: lz sit na in se ptingit tñ diuinatione. Que est ergo na so. dic q: pcedes: vel dic lz Ja. §. are. z. Pe. z. An. pif. do. Ray. q: sequens stipulatio conditionalis aio nouadi interposita re abite non purgat effectū pcedentis more. secus si eet res pns: vt. l. quoties. §. vii marcellus. j. de noua. z ibi glo. tagit ista so. **¶** Sz ptra d. l. pui. §. de p di. fur. So. ibi fuit stipulatio aio nouadi scda pura. secus si p ditionalis: vt. bic. z hoc mo dz itelligi. j. d. so. l. q: dece. §. si q: mibi stichus. z ista so. e satis no. **¶** Reassume ergo tria cu qris vtru sequens stipulatio purget effectū pcedentis more: distingue. aut stipulatio iter ponit aio nouadi: aut non. pmo cau aut fuit actu tacite vel expse qd effectus pcedentis more non tollat: z non tollitur: vt. bic. fm vna lec. qua lz By. aut nihil fuit actuz: z tuc aut erat pura scda stipulatio: z tuc pma mora tollitur: vt. l. pui. §. de condi. fur. Aut cōditōalis scda: z tuc aut res erat pns: z tollit effectus pcedentis more: ut. l. quoties. §. vii marcellus. j. de noua. z. j. de so. l. q: dece. §. q: mibi stichus. fm lec. moder. doc. aut non erat pns: z tunc non tollit: vt. bic. fm vera opi. **¶** Secdo casu qñ aio nouandi: aut est res pns: z non tollit: vt. l. q: dece. §. q: mibi stichus. j. de so. fm lec. posita in. l. pui. §. de condi. fur. Et circa hoc plenius distingue. j. de noua. l. si rem. in. pnci. **¶** Ultimo nota q: liberato principali acceptillatione non liberatur ille qui promittit animo nouandi. quod intel lige: vt. §. dixi.

¶ Quis stichum. Effectus obligationis conditionalis transit ad heredes. b. d. **¶** Op. §. e. l. si. j. cu petiero. So. vt. ibi dixi.

Ex. l. sequenti.

¶ An nouatio locū habeat: ibi. Unde. Et an usufructus sit ps fundi: z iter sit ps actus: ibi. Ultimo.

¶ Si usufructu. Si scda stipulatio continet plus q: pma presumit nouatio. secus si minus: nisi actu sit expresse. b. d. ista. l. **¶** Op. j. de fideiuss. l. si a reo. Solu. ut in glo. **¶** Op. de. l. qui bis. §. eo. Glo. fatef contrarium q: valet scda: lz obstat exceptio. Tu dic: vt. ibi dixi q: non valet nisi sua interfit. **¶** Op. j. de noua. l. si. insti. qui. mo. tol. obli. §. pterea. vbi videt q: dz fieri nouatio. So. dicit qdam. fateor q: sit nouatio qñ scda stipulatio interponit sup eo iure vere vel interpretatiue: vt. ibi secus si sup diuerso oino. vñ dicit qdam q: in pmo cau huius. l. qñ pmo stipulat fuit fundu. scdo usufructu: q: usufructus est ps fundi: interpretatiue sit nouatio. Itz qñ stipulat pmo. x. deinde. v. q: iste sunt de ps sit nouatio. secus qñ pmo actu. scdo iter. uel primo usufructum. scdo usuz: ga ista non sunt de ps nec interpretatiue. Ista recitant hic in ultima mag. gl. z hoc videt pbari ex tex. ibi. sed q: actu zc. natura eiz huius aduersatiue sed e ad uersari ad pcedente: ut. l. ij. z ibi no. §. si q: in ius vo. no. ic. z de peti. here. l. sed z si lege. in. pn. z. §. de dam. infec. l. hoc amplius. §. de his aut. z ibi no. hec opi. est falsa pmo in exemplo de. x. z. v. ut. hic pz in tex. Item in exemplo de fundo z usufructu est contra casum. l. ei qui ita. §. pe. Itē p dicta sunt contra casum. §. e. l. scire debem. ij. rñ. ubi non sit nouatio si scda continet tñdem uel minus. secus si plus. z hoc vult dices iste tex. nec ob. dictio aduersatiua sed: ut. glo. hic posita dicit z bene. **¶** Qualiter ergo rñdetur ad. §. pterea. z ad. l. si. vbi dicitur q: isto iure fiebat nouatio si addebat. z pe. soluit z male: ut. l. y. refert in. d. l. si. Nec etiā ipse l. y. bene soluit. **¶** An dic q: in materia nouationu tria sunt iura. pmo ante tpa di gestoz: z tuc fiebat nouatio siue addebat uel no: z de tali iure sit metio i p trario. Scd ius fuit ius digestoz. z isto iur fiebat nouatio: ita omu si na stipulō ptebat plus

Nulla mo fit noua
tio ADDE
Ro. 21. cxi
post alex. b.
cui etiaz ad
de in quatū
loquitur de
cāpfore vñū
verbū per
bal. eius cō-
filiū. cxiij.
. iij. libro. et
idem qd hic
tenet alex. in
. l. de legare d
nouati.

secus si tantū dez vel min^o nisi eēt exp̄ssuz: vt hic
z. l. si pupill^o. §. q actuz. j. de noua. z. d. l. scire d
bemus. ij. n̄so. Itē tertū est ius. C. z. iustitio/
nū. z. tūc nullo modo^o fit nouatō nisi actū sit: vt
in p̄trarijs. z. hoc tāgūt gl. i. d. §. p̄terea. dicā ple
nius in. l. pe. j. d. noua. ¶ Altio p̄ declaratione
istius. l. z. glo. q̄ro vtrū vsufruct^o sit ps fundi. z
iter sit ps actus z. si. Gl. tāgūt hic. z. de excep. rei
iudi. l. si mater. §. si qs iter. j. de p̄. sig. l. recte di
cimus. in p̄n. z. vident sibi iuicē p̄tradere. ¶ Hū
p̄ huius euidētia sciēdū est. q̄ vñū est totū inte
grale z. p̄tes itegrales: vt dom^o que cōsistit ex su
is p̄tibus. Itē. x. cōsistūt ex. v. z. v. z. sic alijs nu
meris z. corpōib^o. Quoddā est totū vniuersa
le z. p̄tes subiectiue seu predicamētales: vt ge
nus z. spēs. nā animal ē genus. z. sic totū: homo
bos z. similia sūt partes seu spēs subiectiue: q̄a
subijciunt dicto generi. z. p̄dicant de genere: q̄
si dico homo ē seq̄t̄ igit animal ē. z. sic dicat ps
p̄dicamētales. Hoc p̄missio dñiuz p̄t accipi p̄
quodā genere p̄ dñio pleno: vt. j. d. acq. re. do.
per totū. Itē p̄ p̄prietate nuda. Itē p̄ vsufruc
tu simplici. Itē p̄ vsu. ¶ Bis enī q̄ hz aliqd ius
in re p̄t recte dicere ego habeo dñiū illi iuris:
vt. §. si vsufr. pe. l. qui vsufructū. no. §. de acqui.
pos. l. naturalis. §. nihil cōe. z. isto mō assumen
do dñiuz recte dicim^o vsufruct^o est ps dñiū. hoc ē
spēs. z. sic ps subiectiua seu p̄dicamētales. ita no.
§. de vsufu. l. iij. z. bñ. Alibi dicat vsufruct^o est
ps fundi: vt hic. nō dicit dñiū. ¶ Hic aduerte: q̄a
fund^o p̄t accipi put est quoddā corpus. z. isto
mō p̄prietas z. vsufruct^o nō est ps fundi. hoc ē
illius corpis. z. ita voluit dicere gl. hic nō p̄prie
z. vt hac vltima glo. Alio mō p̄t itelligi fun
dus p̄ dñio pleno. hoc est p̄ pleno iure fundi:
z. sic accipim^o hic dñiuz nō p̄ genere sed p̄ vna
specie. s. p̄ dñio pleno. z. isto mō si vsufruct^o ac
cipiat vt sūtus ē species distincta a dñio. si acci
piat vt cōmoditas: tūc est ps integralis fundi
seu dñiū: q̄ ex p̄prietate z. vsufructu cōstituitur
istud totū integrale. s. fund^o seu plenu dñiuz. ita
d̄z itelligi qd no. in. l. recte dicim^o. in p̄n. j. de p̄.
sig. ita d̄z itelligi hec glo. z. §. e. l. eū qui ita. §.
pe. cū glo. ibi posita. Eodē modo dico q̄ iter si
accipiat vt seruit^o est spēs sepata ab actu: vt. l.
i. §. de ser. ru. pre. sed si accipiat vt cōmoditas
tūc est ps integralis ad actū: q̄ ex cōmoditate
itineris z. agēdi cōstituit actus. z. ita d̄z itelligi
hic tex. z. j. de noua. l. si pupill^o. §. q actū. z. hūc
intellectū voluit habere glo. in. l. si m̄. §. si quis
iter. §. de excep. rei iudi. licz illa glo. sit corrupte
scripta. idē dico in vsufructu z. vsu. z. fm̄ p̄dicta
d̄z itelligi. j. de accep. l. z. p̄ iusurādū. §. i. ij. iij.
z. iij. respondeo p̄dicta sic legaliter dicta sint
quicquid dicant logici z. c.

Ex. l. sequenti.

¶ An euentus conditionis constituat quez in
mora: ibi. Quero.

¶ Notiens. ¶ In extimatiōe
q̄ venit iudicis of
ficio inspicit tps more. h. d. Op. §. gl.
§. mā. l. hominē. So. itellige hanc fm̄ illā q̄ in
spicit dies z. etiā mora. ¶ Op. §. l. cū quis. §. ti.
p̄xi. so. itelligo illā fm̄ istā. ¶ Op. fm̄ By. j. d.
noua. l. fundū cornelianū. So. ibi debet extima
tio iure obligatiōis. hic iudicis officio. Distin
gue d̄ hoc: vt in. l. in hac. §. d̄ triticaria. z. p̄ doc.
in. l. vinū. §. si cer. pe. ¶ Quero an euentus cōdi
tiōis cōstituat quez in mora. z. vides q̄ sic: vt hic
duz dicit in diē vel sub cōditione. cū equipatur
dies z. cōditio. Itā. q. tangit do. Ly. in. l. in mi

norū. C. in q. cau. i integ. resti. nō ē necef. Sm̄.
de cu. ponit i. l. qd re. §. si cer. pe. z. breuiter oēs
tenēt illud: q̄ euent^o cōditiois nō cōstituit mo
raz^o. Et rō est: q̄ d̄ mēte iuris ē iniquū q̄ eo pū
cto quo qs obligat eo puncto i mora p̄stituaf:
vt. l. qd dicim^o. j. d̄ so. z. l. p̄missio. §. de p̄sti. pe.
z. §. si. insti. de inuti. sti. sed an cōditionē nō est
obligatio. ergo z. c. ¶ Ad ob. ista. l. q̄ itelligo q̄
dies obligatiōis venit: z. p̄ iterpellatiōē p̄tra
cta est mora que tū iterpellatio in obligatiōē
in diē sit p̄ cursuz diei apposite in obligatiōē cō
ditionali p̄ verā iterpellatiōē. ¶ Ad ob. l. euictio
§. de vsuris: q̄ ibi re ip̄a p̄trahit mora. ¶ Ad ob.
l. si ex legati cā. §. e. cū glo. sua: q̄ ibi aliter d̄z in
telligi illa gl. z. induco duas. ll. vnā. §. e. l. si ex le
gati cā cuz legatū debet sub tacita p̄ditioē si he
res adierit hereditatē: vt. l. iij. §. d̄ ie. i. nō tū cō
stituit in mora: nisi iterpellet. facit. l. si penus. §.
q̄ di. le. ce. Itē vides casus. §. de pen. le. l. i. vbi
p̄ secūdo āno nō cōstituit in mora p̄ aduentū
illius anni. qd p̄z: q̄ admittit purgatio vsqz ad
litis p̄statiōē. qd nō esset si esset dies z. pena.
Itē dicā. j. e. l. si insulā. sed i quadā gl. in. d. l. i.
posita vides innuere p̄trariū in gl. sup̄ vbo mē
te. vbi dicit q̄ si testator iussit dari d̄ fructib^o futu
ri āni q̄ euet^o fructuū p̄stituit i mora. z. cōstat q̄
istud ē cōditionalis legatū: vt. l. i. in fi. §. d̄ cōdi.
z. demō. z. j. e. l. interdū in p̄n. Sz dico q̄ id nō
est bonū exēpluz. Bone ergo ibi exēplū per. l.
nec semel. §. si in habitatione. §. q̄ di. le. ce. ¶ Mel
lius dic q̄ gl. itelligit quādo fuerunt fruc
tus adiecti cā designationis. z. sic nō cōditiona
liter: vt dicitur. j. l. inter stipulantē. §. sacram.
Ex. l. sequenti.

¶ An testm̄ possit talis fieri q̄ nō possit reuoca
ri: vt puta si dicat: z. si p̄tingat me testm̄ reuocaf
dono tibi oīa bōa mea: ibi. ¶ Per istā. Et an p̄cū
p̄ qd auferat facultatē testādi firmet iuramēto: ibi
facio. Et an sit mod^o q̄ qs possit alicui dimit
ter bona sua irrevocabilit^o: ibi. Quero. Et cuz
valeat pactū de futura successiōe vide in fi.

**¶ Stipulatō hoc mo
do.**

¶ Ad valet stipulatio p̄ quaz
aufert libera testamenti facul
tas. h. d. Op. fm̄ By. de. l. sigs seruū de act.
emp. z. l. iij. §. d̄ illo. §. p̄ so. vbi valet pactū d̄ fu
tura successiōe. ¶ Dic p̄ Ly. in. l. si. C. d̄ pac. z. p̄
Dul. §. d̄ pac. l. z. heredi. z. idē dicit: tū q̄ min^o
p̄fecte: ideo statū dicā lati^o. ¶ Per istā. l. dāno
vnā opi. By. quā aduocati habēt p̄ canoniza
ta an testamētū possit fieri taliter q̄ nō possit re
uocari. By. i. c. qd semel placuit. d̄ reg. iur. li. vi.
dicit q̄ nō est dandū cōsiliū stādo in finib^o vltie
volūtatis. sed si trāseat in contractū hoc modo
si cōtingeret me facere aliud testamētū: dono
oīa bona mea z. c. hoc nō placz: q̄ talis donatō
aufert liberā testamenti factiōē. z. v̄ facta hec
donatio in penā mutātis testamētū. z. sic tanq̄
cōtra bonos mores nō valet: vt hic z. hoc repe
rio By. p̄suluisse: lz sic scripserit in. d. c. ¶ Facio
aliā. q̄ vtrū hoc pactū possit iuramēto firmari.
z. vides q̄ sic. extra de pac. c. ij. li. vi. z. d̄ iureiur.
c. lz. e. li. By. salua reuerētia nō itelligit. c. nō ē
obligatoriū. d̄ reg. iur. li. vi. z. dico q̄ nō firmat:
q̄ dicit. c. q̄ iuramentū cōtra bonos mores nō
est obligatoriū. sed illud ē cōtra bonos mores:
vt hic in tex. ergo z. c. ¶ Rū. ad. c. ij. z. c. licz. die q̄
q̄qz est tale pactū de futura successiōe qd idu
cit vorū captāde mortis: q̄le est pactū de succe
dēdo. vel aufert liberā facultatē faciēdi testamē

¶ Ad valet stipulatio p̄ quaz
aufert libera testamenti facul
tas. h. d. Op. fm̄ By. de. l. sigs seruū de act.
emp. z. l. iij. §. d̄ illo. §. p̄ so. vbi valet pactū d̄ fu
tura successiōe. ¶ Dic p̄ Ly. in. l. si. C. d̄ pac. z. p̄
Dul. §. d̄ pac. l. z. heredi. z. idē dicit: tū q̄ min^o
p̄fecte: ideo statū dicā lati^o. ¶ Per istā. l. dāno
vnā opi. By. quā aduocati habēt p̄ canoniza
ta an testamētū possit fieri taliter q̄ nō possit re
uocari. By. i. c. qd semel placuit. d̄ reg. iur. li. vi.
dicit q̄ nō est dandū cōsiliū stādo in finib^o vltie
volūtatis. sed si trāseat in contractū hoc modo
si cōtingeret me facere aliud testamētū: dono
oīa bona mea z. c. hoc nō placz: q̄ talis donatō
aufert liberā testamenti factiōē. z. v̄ facta hec
donatio in penā mutātis testamētū. z. sic tanq̄
cōtra bonos mores nō valet: vt hic z. hoc repe
rio By. p̄suluisse: lz sic scripserit in. d. c. ¶ Facio
aliā. q̄ vtrū hoc pactū possit iuramēto firmari.
z. vides q̄ sic. extra de pac. c. ij. li. vi. z. d̄ iureiur.
c. lz. e. li. By. salua reuerētia nō itelligit. c. nō ē
obligatoriū. d̄ reg. iur. li. vi. z. dico q̄ nō firmat:
q̄ dicit. c. q̄ iuramentū cōtra bonos mores nō
est obligatoriū. sed illud ē cōtra bonos mores:
vt hic in tex. ergo z. c. ¶ Rū. ad. c. ij. z. c. licz. die q̄
q̄qz est tale pactū de futura successiōe qd idu
cit vorū captāde mortis: q̄le est pactū de succe
dēdo. vel aufert liberā facultatē faciēdi testamē

¶ Non valet ADDE
post alex. q
multas con
cordantias
alle. bal. p̄.
cxxxij. iij. li.
z. pa. d̄ ca. cō
filiū. lvi. ro.
pleni^o loque
tē in hac ma
teria et cō
filiū. cxxi.
vbi dicit hāc
ē cōz opti
licz oldr. cō
filiū mibi. c.
xiiij. teneat
cōtrariū z. i
q̄tū alex. s̄
dit q̄ hoc si
haberet lo
cū in legato
facto p̄dicto
modo adde
q̄ idē cōsul
uit ro. cōfil.
cxxxij. z. in
quatū etiā tā
git an iurāo
nō reuocare
testamē dicat
piurus add
q̄ abb. cōfil.
xlvij. in vlti
mis v̄bis te
net opi. bar.
lz canonista
z. bal. cōfil. ce
. v. t̄z idem
i. volu. oldr.
cōfil. cxxvij.
diē laudare
q̄ q̄ fecit te
stamētū z. iu
rauit nō re
uocare q̄ te
stetur istuē
do filios eq̄
liter vt se cō
somet iura
mēto z. pac
to in alio p̄
ter q̄ in pa
tre dicit pu
to non perli
culo carere
pau. de cast.
p̄dicto cōfil.
videt tene
re q̄ sit per
iurus.

BBB

C Pro modica re ADDE post alex. pe. d. ancha. cōsilio. xxxvi. j. incipiente in xpi noie p clariori decisioe p pau. d. ca. cōs. clxxvij. incipiente in xpi noie cōtra lupius cōsulta: cōs. cccxi. s. alle. z ibi an p̄iudicet fili is iuratio p ange. cōs. cccij. Et in quātū alex. subdit q̄ filia renūciās hereditati paternae nō p̄hibet mortuis fratribus ad illā habere regressū ad de qd̄ pul / ebre p̄sultit bal. cōs. ccc lxxvij. incipie te qd̄a puel. la. iij. li. Ro. p̄s. clxxvij. i cipiēte i xpi noie circa p̄ mū. z in quātū dicit alex. q̄ si filia iuraret nō renūciare hereditati paternae: z de de renūciaret cū iuramēto q̄ non valeret renūciatio p glo. l. c. mulieres de iurciurā. itellige vtz si pater vel fratres haberēt noticiā iuramēti p̄mi. alias nō: q̄ esset i p̄tate sua fraudare peronas suo iuramento occulto z hoc voluit notabiliter bal. eius cōsilio. cxxvij. iij. li. vbi dicit q̄ mulier p̄mo iurāsi alienare si d̄ inde alienet nō valet alienatio si p̄tēs habuerunt noticiā p̄mi iuramenti.

C Presentia z futura ADDE in quātū alex. p̄ multa re fides cū opi. ange. d̄ qua eius cōsilio mibi. clxxvi. iij. incipiente vltis p̄dictis instrumētis q̄ opi. contraria q̄ donatio oīuz bonoz p̄ntiū z futurorūz indistincte nō teneat vltra per ip̄s alle. tenuit bald. p̄s. clxxvij. i. li. Ro. cōsilio. xxvi. et clxxi. z ccc lxxvij. cōs. cccij. li. vbi refert fundamēta ange. i. d. disputat. z dicit q̄ nō solū fūdamētū doctoꝝ ē q̄ aufferat liberā testamētī factio. nē sed et ga

tuz. z tūc nō valet nec firmat iuramēto: vt. l. fin. C. de pac. z hered. q̄ cōtra bonos mores. facit et de p̄reb. c. nec captā de. li. vi. q̄nq̄ nō aufert testamētī facultatē vel votū captā de mortis: vt p̄z in pacto de nō succedēdo p̄ri. sed. l. nō vult: vt sit d̄ futura successioe ea forte rōe: q̄ p̄sumit q̄ p̄ modica re dimitteret multa: z tē iuramēto firmat: vt extra de iurciurā. c. l. z. c. ij. ex d̄ pac. li. vi. vbi logtur quādo pactū sit p̄ri de nō succedendo: sed si pactū fieret fratri de nō succedendo patri nō ipeditur filia iurās ex testamēto succedere ne aufera liberā testamētī facultas: vt. C. d̄ pac. l. pactū. z p̄dicta vera d̄ iure cano. q̄ qd̄ dicat glo. d̄ iure civili in. l. pactū. C. de coll.

¶ Quero aliqs vult facere: vt habeā bona sua post mortē eius: q̄s erit modus gl. in. l. fin. C. d̄ pac. dicit q̄ p̄mittat bōa p̄ stipulatio. post mortē suā: vt. l. i. C. vt ac. ab herede z p̄tra herede. z erit donatio cā mortis sm̄ Alb. h̄ hoc modicuz cōsiliū est: q̄ si ē donatio cā mortis pōt reuocari. faciet ergo h̄ac p̄missionē aīo donandi inter viuos: vt. l. vbi mo: tis. d̄ dona. cau. mo: Sz an tūc valeat Ly. tetigit in. d. l. fi. tu dic latī: aut p̄ mittit hereditatē: z sic ius succedēdi: z nō v̄z vt hic. z. C. d̄ transac. l. cū donatiōis. in fi. nec valet et pactū: vt q̄s instituat aliq̄nē etiā si sit iuramēto firmatū. ita no. Inno. in. c. fi. d̄ pac. Aut p̄mittit bona: z tūc aut oīa bona p̄sentia z futura z nō valet: q̄ aufert liberā testamētī facultatē p̄ idirectū: q̄ null' velle eē h̄es sine cōmō z hoc Ly. consuluit. p̄ hoc facit isti. ad. l. fal. i. p̄n. p̄iū tra. l. q̄ d̄ bonis. s. ad. l. fal. Aut dicit bona oīa: nō aut adijcit p̄ntia z futura. z tunc valet: vt. l. oēs. s. lutiū. s. de his q̄ in frau. cre. z. d. l. i. vt act. ab herede z cōtra heredes. z. l. hereditatē. de bo. auc. iudi. pof. rō q̄ poterit lucrari p̄ v̄ditioe qd̄. l. p̄sumit. vt. l. si defunct'. C. arbi. tu. z in illo lucro poterit testari: z sic non aufert liberā testamētī factionē. Itē q̄ a volēte fit nō curatur: q̄ nō inducit votū captā de mortis. vt. d. l. fi. C. d̄ pac. Idē puto si donauit oīa bona sua p̄sentia z futura: s̄ seruata sibi certa p̄ntitate vel re. Idē dico si vendidit oīa bona sua p̄ntia z futura. nā in hoc nō venit p̄ciū qd̄ p̄cipit ab ēpto: re. ar. l. dāni. s. cū parietē: de d̄. infec. vñ in illo p̄cio poterit testari. secus puto si diceret v̄do hereditatē meā: q̄ importat ius succedēdi sibi qd̄ nō pōt: vt dictū est. C. ultimo cū querit an valeat pactū de futura successioe pleni' q̄ doc. distingue z dic. aut fuit pactū p̄ iure successiois suando: aut p̄ iure successiois amittēdo seu p̄dendo: aut p̄ iure successiois acqrendo: aut de eo qd̄ acqret per successioe certo mō disponēdo. primo casu valet pactū: vt insti. d̄ leg. ag. suc. s. fi. scōo casu aut tale pactū est admixtū cū delicto z valet: vt. l. i. s. si parens. s. si quis a pa. fu. ma. aut nō est admixtū delictū. z tūc aut firmat iuramento: z valet: vt. c. ij. de pac. li. vi. aut nō firmat iuramento z nō valet. vt. C. de coll. l. pactū tertio casu nō valet vt hic. z. C. d̄ pac. l. pactūz. z. C. de transac. l. si donatiōis. z qd̄ ibi no. etiā si fuerit iuratū: vt est dictū. Quarto cū aut pactū fuit interpositū sup hereditate hominis incerti z valet: vt. l. iij. s. de illo. s. p̄ so. aut hōis certi: z tunc aut hoc venit ex p̄sequētia p̄ois cōtract' z valet: vt. l. si quis suū. s. de ac. emp. aut

inducit votū captandē mortis. nō ob. q̄ ange. dicit q̄ repiet herede ex q̄ rōne dñij pōt testari: q̄ dicit ip̄e nā tenet argu. a frequēter accidētib' .c. i. de cle. nō refci. sed accidit autē frequēter q̄ facta in aliū dona. oīum bonozum null' velle eē heres frustra isti. ad. l. fal. in prin. nec d̄ diuoz. est curādū: tū q̄ heres scīo bona ad aliū p̄tinere statī repudiabit: ituz q̄ in vita pof. ket ip̄e dona to: p̄pelli ad traditionem et post acq̄si to. si dona. tio teneat ex q̄ donat i teruiuos: vt bac. l. nō ob. q̄ q̄libz i re sua est mode rato: z ar. bi. q̄ illd̄ ve rū nisi dispo nat p̄ bonos mores q̄ in tereit rei pu blice ne q̄s re sua male vtat. vt. s. cogitatio in au. vt iudi. ces sine quo q̄ suffra. z. s. h̄ hoc isti. s. h̄ijs q̄ sunt sui vel alieni iuris z hanc opi. q̄ dona. tio oīuz bo. noz p̄ntiū z futurorūz nō valeat non solū cū sit p̄ uato s̄ cū sit pio loco vel ecclesie tenu it pe. de an. cha. cōs. ccc lxxvij. incipie te in xpi noie d̄ p̄mo dubio tū in eo q̄ de pio loco dixi p̄trariū tē abb. alle. cōs. cii. vñ h̄ijs auctori tatib' z illis q̄ alle. alex. setz. pau. de ca. cōs. mibi cī z cōs. lvi. s. alle. de q̄ alex. mētio. nez nō facit e bar. i. d. cō silio z vbiq̄ in lec. z ang. cōs. cvi. d̄ q̄ ē alex. nō lo gtur vbi t̄z q̄ respectu futurorūz nō t̄z q̄ aufferit liberā testā. di facultatē sed in p̄nti. bus tenz cu ius cōtrariū hic vult er. go reliquis clarissime cō cludendū q̄ a cōi opi. nō est recedē. dū. Quid sit si aliqs facit donationez oīam bono rū suozū p̄ntiū z futuro rū referuat' fructib' in. ter viuos cū

nō: z tūc aut venit sub quadā vniuersitate z va. let: vt. l. ij. s. illud d̄ here. vel ac. ven. aut sit p̄ se p̄ncipaliter: z tūc aut continet liberationē paci. scentis z valet: vt. l. z seruū. s. filia. s. de pac. aut cōtinet obligationē: z tūc aut ille de cuius bōis agit nō cōsentit: z nō valz etiā si iuretur. aut cō sensit z valet si consensus durat: vt. C. d̄ pa. l. fi.

¶ Erus uetate. Seru' acqrit inuito domino. b. d. Ex. l. sequenti.

¶ De dictione siue.

¶ Quis ita stipule tur. C. Stipulatio semel cōmissa iterū nō cōmittit: z ad verita. tē disunctiue sufficit alterā esse veraz. b. d. De materia huius. l. dicef. j. e. l. si sic. No. q̄ dictio siue est vere disunctiua lz p̄pria natura ipsi' est: vt disūgat vba: cōiungat sensuz: vt Alex. i. siue Paris: vt no. C. de in lites d̄ tu. l. ad p̄regen. d̄. tū hoc p̄pēdit ex natura ofonis vbi appōit

¶ Huiusmodi stipula tio. C. Pōt cōfici stipulatō sub cō ditioe: vt existēte cōditioe retro a die interposite stipulatiōis aīua pecunia de. beaf. b. d. C. Op. de. l. cū quidā. s. d̄ vsuris. so. ibi speciale: q̄ cursus vsuraz est odiosus. s̄ hoc est p̄tra. l. lecta. s. fi. s. si cer. pe. sed ista ē vera q̄ illud est ne excedat legitim' modus vsurazuz z ista est vera. verūtamē ille. ll. modicū faciūt ad p̄positū: q̄ ibi fuit exp̄ssū a die interposite stipu. lationis. Hic h̄o dixit ex hac die: z sic pōt intel. ligi de die interposite stipulatiōis: z de die existē tis cōditiois: sed q̄ dictio hac est demonstratiua de p̄nti vt plene dixi. s. de ope. no. nū. l. i. in p̄n. ideo intelligo de die de qua loquitur: z hic ē ef. fectus huius. l. secus ergo si dixisset ex illa die.

¶ De extrinsecus.

¶ Verba supuacua. Itē dissonātia in v̄bis si cōsonātia est in mēte stipulationē nō vi. tiat. b. d. glo. exp̄plicat istā. l. p̄mittis mibi da. re hunc equū cū est bos in p̄sentia q̄ valet. Sz cōtra de. l. si quis i fundi vocabulo. s. de le. i. vbi erro: in appellatiōe nois v̄ritat. dic q̄ istd̄ opa. tur demonstratio rei que est in p̄ntia q̄ facit oēm erroē cessare: z hoc sm̄ Ja. de are. induco. l. ne mo. s. de here. insti. Item op. insti. d̄ inuti. sti. s. si de alio. Sol. hic nō r̄ndit de alia re sed de ea. dē. Aduerte ad glo. sup verbo denariis. si po. nimus q̄ erant denarij de materia eadē istud ē sine dubio. Pone tres medalee auri valēt vnū aureū. vñ de interrogauī p̄mittis dar' sex meda. leas. r̄ndes p̄mitto duos aureos valet. q̄: pro. pter idētatē materie eadez res est: vt. l. i. in fin. s. de au. z ar. le. Sed si non esset eadem mate. ria tunc videt oīno res diuersa: vt no. j. de so. l. paulus. nisi diceret q̄ erat cōsuetudo regionis q̄ acciperet vnū p̄ alio. vt no. C. de dēa. l. si qs argentum. facit qd̄ no. j. e. l. vbi autem in prin. z dicam in. d. l. paulus.

¶ Minor. xxv. C. d̄ ego p̄ me nō possuz neq̄ ab alio stipulari fieri possum de

read me pertinente. hoc dicit.

Ala stipulatio.

Ex. s. sequenti.

¶ An sit differentia si pmitto me facturū vel promitto curaturum: ibi. Quero.

¶ Eū qui. C Impsoalitas circa sūbū executiuū obligationis stipulationē nō vitiat. h. d. C Op. s. d. le. i. l. si heres iussus. So. hic pmissit curare. ibi fuit iussus facer: gatūc vī iuberi q̄ det. q̄nqz enī pmittit q̄s dare. z tūc tenet p̄cise: vt. j. e. l. vbi at. s. si. q̄nqz pmittit curat z tūc nō tenet vt det. sed liberat dādo fideiussozē: vt. hic. aut pmittit facere: vt. def. z tūc ē casus i. l. si heres iussus s. de le. i. q̄ tenet dare. z nō. in. l. si cer. pe. z istō cōiter tenet. h. quidā dicāt q̄ ibi est speciale fauore vltie voluntatis. C Op. s. auf. si q̄i. C. s. cōsti. pecu. Sol. vt plene dixi. s. e. l. stipulatio ista habet licere. s. figs ita. ¶ Quero vtrqz alias sit dñia si pmitto me curaturū vel facturū glo. q̄ sic. tu dic aut ista s̄ba referūt ad merū factū: vt pmitto facturū domū vel pmitto me curaturū q̄s tibi si et. z inter ista s̄ba est dñia ita loq̄tur hic. Idē si simpliciter pferunt: vt pmitto me facturū q̄ fiet vel curaturū q̄ fiet. z sic ipersonaliter. Si s̄o referant ad factū alienū. puta pmitto me facturū q̄ tibi faciet domū vel pmitto me curaturū. z tunc nulla est dñia. vt. j. e. l. quoties q̄s in p̄n. cōiūcta. l. inter stipulantē. i. p̄m. Et ideo notarij hodie: vt ista dubietas cesset apponunt vtrūqz verbūz. s. me facturūz z curaturūz zc.

Ex. l. sequenti.

¶ Si mutuaui pecuniā an possim in cōtinenti repetere.

¶ In penā stipulatus.

¶ Ob ligatio dādi q̄i mea totaliter nō interest ad iteresse cōmittit. h. d. C Op. ex glo. q̄ in stipulatiōe dādi nō succedit obligatio ad iteresse: vt. l. vbi autē. in. si. l. si seruuz. in. si. j. e. l. pmissor. s. de cōsti. pe. Glo. soluit q̄ hic nō pmissit dare s̄z credere. q̄s est facti. ista glo. pessime dicit et in obligatiōe dādi nō cōmittit ad iteresse: q̄ interest mea simpliciter in quātū pmittis: vt q̄i pmittis mihi dare irreuocabiliter: vt sic pmittēs cogit p̄cise ad dāduz alias nō cogit p̄cise. sed d̄z dare: irreuocabiliter tñ z tūc mea simpliciter in totūz nō interest: iō nō possuz agere nisi ad iteresse: vt hic z sic nō est dñia vtrū pmissit mutua re vel credere hic dicā. j. e. l. stipulatiōes nō diuidūtur. in. p̄n. p̄trario. ¶ Quero ad qd cōmittat. Rūdet gl. q̄ for te sub pena tenebat alij. Sed nōne ista pena est iteresse extrinsecū. ergo nō venit: vt. l. si sterilis. s. cū per v̄ditōrē. s. de ac. emp. So. in nūmis nō venit intrinsecū interest. iō venit extrinsecū. l. nūmis. s. de in litē iurā. z ibi nō. ¶ Quero pmittis mutua re pecuniā: z mutua si. an hāc repetes in cōtinenti. glo. dicit q̄ sic. sed nō credo per glo. in. l. pe. C. cōmo. q̄ debet agi cuz diu est in solutione cessatū. vel facilis est solutio.

¶ In homo mortuus.

¶ Pe na adie ta p̄cedēti dispositiōi impossibili nō pōt cōmitti. h. d. C Op. s. e. l. stipulatio ista. s. alteri. So. ibi non erat impossibilis. hic sic: q̄ tpe dispositiōis s̄ich' erat mortuus. ¶ Quero qd si tunc nō deceffit: sed post añ cōdi tiōis euentū. in glo. sūt opi. z glo. t̄z p̄mā p. l. si deceffe rit. s. qui satisfda. cogā. z p. l. in illa. s. e. s̄z veritas est in cōtrariū: q̄ supueniēs impossibilitas excusat a pena: vt l. si vebēda. s. idē iuris. s. ad. l. rbo. de iac. nec ob. l. i. illa: q̄ ibi s̄ich' nō erat in obligatiōe: sed soluz in cōditiōe. vnde penalis stipulatio nō debeat ibi cōmitti ex mora s̄z ex conditionis euentū: z hoc t̄z Dp. Guil. Oldr. Ly. z omnes. z sic tenet opi. Ja. hic positam zc.

¶ Alier.

¶ C Infans stipulari nō pōt. h. d. dic vt dixi. s. e. l. in p̄m.

¶ Am quid.

¶ C hic pōitur forma cō tract' qualiter pena dbe at apponi facto vel non facto hoc p summano.

Ex. l. sequenti.

¶ Quattuor cōsiderāda in q̄libz seruitute prediali: ibi. Secō. Et an vsufruct' sit diuiduus: ibi. Quinto. Et qñ factū sit diuiduū: ibi. Sexto. Et an rez tradi sit factū diuiduū: ibi. Octauo. Et an stipulatio facti diuidaf inter heredes: ibi. Lū ergo. Et que sit rō q̄ in obligatiōe dā di nō succedit obligatio ad iteresse in obligatiōe facien di sic: ibi. Sed iuxta. Et qualiter res co: pales dicantur diuidue et idiuidue s̄m naturā: ibi. De vtroqz. Et qualiter fiat diuisio i co: poralib' diuiduis s̄m naturā: ibi. Iuxta. Et an obligatio facti dicaf diuidua vel idiuidua ibi. Tertio. Et quare fuit vsufruct' est diuidua z sui tus vsus indiuidua: ibi. Anuz restat. Et quādo in obli gatiōibus facti cōmittat obligatio ad iteresse: ibi. Qui to. Et que ē rō q̄ in obligatiōib' facti qñ factū venit ex plicandū in iudiciū statiz pena cōmittat: z cū extra iudiciū nō: sed expectat tēpus quo fieri potuit: ibi. Sed pōt. Et quare ex clausula dolum malū abesse ad iteresse p ticularē cōmittat: ibi. Sed iuxta. Et an in obligatiōe rē restitui cōmittat iteresse z quādo: ibi. Sexto. Et que ē rō q̄ in obligatiōe rē restitui nō cōmittit obligatio ad i teresse post morā sicut in alijs obligatiōib' faciendi: ibi. Sed circa. Et an cū stipulatio comittit ad iteresse reus sit copulatiue obligat' ad factū z iteresse: an s̄o alterna tiue: ibi. Septimo. Et an re' possit cōpelli p̄cise ad fa ctuz vel ad iteresse: ibi. Octauo. Qualiter autē factum seu iteresse petatur: ibi. Nono. Qualiter etiā iteresse petatur vidē in. x. z vltima. q.

¶ Stipulationes nō diuidūtur.

¶ Ista. l. vsqz ad. s. si q̄s ita. tra ctat materiā valde difficilēz. Ad cūctus euidentia p̄mitte q̄ quedā stipulatiōes sūt tota liter indiuidue ab initio z ex post facto: vt stipulationes fuiturū. naz p parte in stipulatiōe deduci nō possunt: vt s. de seruitu. l. p parte. Itē nō p̄statur p parte. z iter plu res heredes pmissoris vel stipulatoris nō diuidit: vt. s. e. l. ij. s. ex his. Quedā sunt stipulatiōes indiuidue post q̄ sunt cōtracte. sed ab ipso initio p̄nt p pte cōtrahi: vt stipulatio facti: puta rē tradi. nā ab initio possuz p̄mitte re tradere partē rei: vt. s. s. acq. pos. l. loc' s̄z post q̄ p̄misi nō diuidit in ptes: vt hic. Item p̄mitto q̄ regulariter in obligatiōe facti post morā succedit obligatio ad iteresse: vt. j. dicit. C Hic p̄missis. l. n̄fa diuidit in duas ptes p̄ncipales. p̄mo tractat de obligatiōe p̄mitiua seruitutū z factorū. scōo de obligatiōe subrogata ad iteresse post morā. scōa ibi. celsus tñ zc. Itē p̄ia subdiuidit in tres p ticularas. q̄ p̄mo loq̄tur de stipulatiōe totaliter indiuidua: vt de stipulatiōe seruitutū. scōo s̄ stipulatiōe indiuidua ex post facto: vt de stipulatiōe factorū. tertio assignat rō nez scōa ibi: idē puto. tertia ibi: horū enī. Itē scōa subdi uidit in alias tres. p̄mo ponit vnū dictū. f. q̄ post morāz subrogat obligatio ad iteresse. scōo ponit illatiōez ex di cto. f. q̄ ista obligatio secundaria ē diuisa. tertio pōit aliā illatiōē: q̄ sicut iteresse succedit in obligatiōe ita i pe titiōe. scōa ibi: ideoqz. tertia ibi: s̄m q̄. Et breuiter. h. d. Stipulatiōes seruitutū nullaten' diuidunt. Stipulatio nes factorū partis p̄statiōe nō iplent. sed post morā suc cedit obligatio ad iteresse qd diuidit: z in petitiōe de ducit. h. d. Casuz in terminis pone p te: vt patet ex p̄di ctis. quo posito expone litterā stipulatiōes nō diuidun tur: idest p pte nō interponūtur. sed si p solido fuerūt interposite p̄tis p̄statiōe nō iplent nec inter heredes diuidunt. Idē puto quātuz ad hoc q̄ p̄tis p̄statiōe nō iplent nec iter heredes diuidunt. Harū enī diuisio id est p̄ticularis p̄statio in stipulatiōib' deducta. put referē ad p̄muz casuz. vel. i. p̄ticularis p̄statio stipulationē nō i plet. put referē ad vtrūqz casū. cetera sūt plana. Notabi lia collige p teipuz. C Op. p̄mo z videt q̄ seruitutes sunt diuidue: vt p̄z in seruitute aque q̄ diuidit t̄pibus z mensib': vt. s. de aqua quoti. z esti. l. iustio. in. si. z. l. se. s̄.

pacto q̄ p mortē suam donatarius teneat vende re medicorū bonorū z da re paupibus an faciendo testamētū z istituēdo he redē in p̄dic tis bōis pos sit reuocare donationez vide bal. cō sil. ccccij. iij. l. z cōsi. cxxxvij. i. l. vbi vide ad cognitionez qñ dicaf do natio causa mortis z qñ inter uiuos. Et in quātū alex. tāgit d dona. oium bonorū fac ta post mor tē in qua iuraf nō veni re cōtra vidē abb. in. d. cō sil. xlvij. z in quātū dicit secusse qñ adiecta sunt illa verba p mitto nō re uocare. vide ang. cōsi. ce. liij. z in quātū dicit cōpromitto si reuocare do natio cen setur inter ui uos. nisi ali af act' redde ref null' dicit q̄ ista fuit opi. pau. de ca. i. d. cōsi. ci. q̄ ipe ale xā. in. l. q̄ do tis reprobat dices q̄ sil tē valet i p̄s tibus cur' s̄ riu hic tenz z. s. visum est q̄ non t̄z Et q̄ h̄z sint adiecta illa s̄ba si tamē sit mentio mortis nō p hoc desinat esse cā mor tis voluit bal. cōsi. cyij. i. l. incipie te laurenti' ang. in. d. cō silio. cclij. clarius: vbi dicit ita te nuisse Ray. q̄ legatū et dōatō causa mortis equi parātur quo ad potētiāz reuocadi. l. marcell'. s. paulus. z. l. si debitor. et l. illud d̄ do. na. cā mortif

BBB 14

Si ergo le-
gata nō ob-
stante q̄cun-
q̄ pacō p̄t
reuoari p̄
penitētia: sic
et donatō cā
mortis latē
ibi vide. fun-
damentū ē
coruz. f. bal.
et ang. est q̄
mens donā-
tis nō verba
pacto: um
sunt attendē-
da in simili-
bus in quan-
tū ē cū opi-
ang. hic trā-
sire videt q̄
donatio oi-
um bonozū
p̄tūz et fut-
urozū facta
ecclesie non
valeat adde-
re ut dixi. s. q̄
abb. p̄. c. ij.
cōsuluit con-
trariū: sequu-
tus bald. in
aut. si q̄ mu-
lier. C. d. sa-
san. ec. p. tex.
in. l. i. ubem?
nulli e. ti. itē
q̄ paup̄tas
pp̄ deuz sta-
tu seculari si
mutato cōm-
data ē: vt in
euāglio va-
de et vende
oia q̄ habes
et da paupe-
ribus. et acti-
bus aposto-
lozū legit q̄
laici pone-
bāt p̄ciū bo-
noz suoz ad
pedes apo-
stolorū vt ē
no. xij. q. ij.
i. sūma et oia
dei sūt. vt ē
de decimis
tua. et vna q̄
q̄ ref de faci-
liredit ad na-
turā sec. euz
fit puato vbi
oia hec ces-
sāt. Et i. quā-
tū p̄ bar. tā-
gū anvaleat
donatō oiz
bonozū et cō-
cludit q̄ sic
adde bal. cō-
silio. cexcy.
ij. libro ol-
dra. cōsi. cxx
viii. pau. de
ca. cōsi. lvi. et
etiā si dicat
post mortez
adde abb. d.
cōsi. c. ij. Et i
quāru tāgit
an valeat pa-
ctuz q̄ dona-
tio nō possit
reuoari pre-
textu ingra-
titudinis ad-
de de uerita-
te valous di-
cti pacti bal.

cōi di. l. arbor. §. si. s. de ser. ru. pre. l. si partē. Gl. in. d. l.
si partē signat hoc cōtrariū: et sol. duob' modis. quidaz
dicūt q̄ sp̄ale est in aque ductu. hoc est p̄tra. l. i. §. si vsu-
fructus. s. ad. l. fal. vbi excipit solū vsufructū. in alijs sui-
tutib' remanet regula firma q̄ sunt in diuidue. So. ergo
glo. scōo modo q̄ nō diuidat seruit' vt hic p̄. sed p̄mo-
ditas aque sic: vt in p̄trarijs. ¶ Scōo cōtra istud op. iura
dicūt diuidua et in diuidua s̄m naturā eius qd̄ i illo iu-
re cōtinet: vt p̄ in obligatiōibus q̄ s̄m id qd̄ i obligatio-
nē deuenit dicunt diuidue et in diuidue: vt. s. e. l. ij. et hac
.l. et in actiōibus no. p̄. Dy. in. §. cato. et ibi dixi. sed si ip̄a
cōmoditas aq̄ est diuidua: ergo ipsa fuit diuidua. Sol.
in qualibz sui tute p̄diali debemus cōsiderare q̄tuor. s.
fundū s̄uientē. Itē fundū dñantē. Itē inst'z quo vñf q̄s
seruitute. Itē tps quo q̄s vñf seruitute. si cōsideres fun-
dū seruientē nō pōt quis ducere aquā vel ire p̄ parte illi-
us fundi p̄ in diuiso. Idē de p̄dio domināte nō pōt q̄s
ad eū ire vel aquā ducere p̄ parte certa p̄ in diuiso. et iō
vt hic glo. dicit dominus nō pōt p̄ parte seruitutē acq̄-
rere nec iponere: vt. s. de ser. l. p̄ parte. et de ser. ru. pre. l.
si vnus in p̄n. j. e. l. si sub vna. §. i. et istud est cōe ad oēs s̄-
uitutes p̄diales. et isto respectu dicūt in diuidue. aut cō-
sideras inst'z quo q̄s vñf seruitute. et istud vt plurimuz
reputur in diuiduū: q̄ si scindat vel diuidat in pte null'
est eius vsus. exēplū in s̄uitute itinēris et actus. nā inst'z
quo q̄s vñf seruitute est homo vel iumentū. s̄z si tale in-
st'z diuidas in pte p̄ in diuiso non pōt ire vna ps boīs
vel iumēti qn vadat alia. si p̄ diuiso diuidis null' erit ei'
vsus. et tūc etiā respectu inst'z dicit in diuidua. Quāz tū-
tale inst'z reputur in diuiduū: vt in s̄uitute aque ductus.
nā ipsa aqua bñ pōt diuidi: vt in p̄trarijs. ipsum aut ius
s̄uitutis pp̄ alios respect' supra positos est oīno in diui-
duū. h̄z quedā glo. s. cōi di. l. arbor. §. si. in. h. mag. gl. di-
cat q̄ ipsa s̄uitus diuidat dū exponit iter aquarū. i. s̄ui-
tus. sed falsuz est: vt ex p̄dictis p̄. Aut cōsideras tps: et
s̄m hoc oīs seruit' .i. cōmoditas pōt diuidi: vt. s. de ser. l.
via. §. i. tñ remanēt in diuidue p̄pter alios effect'. Diui-
sio ergo aque vel alteri inst'z vel tps nō est diuidere sui-
tutē. sed est modificare eā seu ei modū adijcere: vt. s. de
ser. l. iij. in. h. ¶ Tertio op. cōtra p̄dicta diuisio ē pp̄rie
et vere q̄i fit p̄ diuiso: vt p̄ in toto ti. famā. her. et cōi di.
sed ad certā partē p̄ diuiso seruitus pōt cōstitui et remit-
ti: tā respectu fundi dñantis: q̄ respectu fūdi seruientis:
vt. s. de serui. l. ad certā. et l. si cui. et cōia p̄di. l. qui p̄ cer-
tū. ergo p̄z q̄ respectu fundi dñantis et seruientis seruit' ē
in diuidua So. h̄z fund' diuidat quelibet parti p̄ diuiso pōt dici
deberi itēgra s̄uitus. debetur enī vni fundo nō p̄ri. hoc
dicit tex. s. cōi p̄di. l. si q̄s duas. §. si quis partē. vñ p̄z q̄
ipsa s̄uitus nō diuidit. et h̄z s̄o: s̄z possit possideri p̄ diui-
sio: tñ remanet vn' fundus: vt dicit j. in. i. q. tamē q̄rū ad
hoc habet loco vni fundi. Dices tu hoc nō sufficit mi-
hi quando p̄ certa parte seruit' remittat. nā si tot' fun-
dus debeat seruitutē: si remitto in certa pte certā partez
seruitutis: in alia remanebit alia ps seruitutis: ergo s̄ui-
tus diuidit. Et sic p̄dicta r̄sio nō videt sufficēs. So. di-
co q̄ etiā tūc s̄uitus nō diuidit sed modificat: vt illa ea-
dē seruitus que habebat ita largas habenas q̄ poterat
ire per totū fundū illa tota durer modificata et restricta
ad certā partez q̄ modus pōt adijci seruitutib': vt. l. iij. §.
mod'. s. de ser. Et de hoc do tibi exēplū materiale. theo-
logi et phi. dicūt q̄ aīa hominis est tota in toto: et tota in
qualibz parte co: pis. ita in seruitute q̄ est tota in toto fū-
do et tota in qlibet parte fundi: vt. s. de ser. ru. p̄di. l. via
cōstitui. §. si. ¶ Quarto pone co: p' humanū est diuisū. pu-
ta: q̄ oculi sūt sepati ab aliquo corpore erit ne diuisa aīa
certe nō. sed modificata: q̄ p̄mo hēbat virtutē visuaq̄
pp̄ inst'z oculozū modo nō h̄z. ita in p̄posito seruitus
modificat nō diuidit nō possit vobis dare aliter intelli-
gere. Ista sunt subtilia et cōstitūt multum in intellectu.
¶ Quarto op. si ille q̄ est dñs p̄ dii dñantis efficit dñs p̄

dij s̄uientis p̄ certa pte p̄ in diuiso s̄uit' retinet: vt. s. d. f.
.l. vt pomū. §. i. plene no. s. de ser. ru. pre. l. si cōi. sed res sua
nemini seruit: vt. s. de ser. ru. p̄di. l. in re cōi. et qued.
ser. amit. l. ij. §. si vsufructus. et l. vt frui. i. prin. s. si vsuf.
pe. remanet ergo q̄ pars sua p̄ in diuiso sibi nō seruit: sed
pars socij. ergo pars fundi p̄ in diuiso s̄z seruitutē qd̄ ē
cōtra p̄dicta. So. dico q̄ totus fund' debz seruitutē: h̄z
sit dñs p̄ parte. Et qd̄ dicit res pp̄ria nemini seruit vey
est pp̄ria insolidū. sed res cū alio cōis pōt seruire: vt in
cōtrarijs. sicut enī ab initio seruitus partis in diuiso non
pōt acquiri: ita iam acquisita nō confundit: nisi tot' fun-
dus seruiēs sit dñantis. ar. p̄ hoc. l. tria p̄dia. s. de ser. ru.
pre. glo. tamē in. l. vnus ex socijs. in p̄n. s. de ser. ru. pre. te-
net q̄ seruitus p̄ parte retinet et male: q̄ diuisiōnem nō
recipit: vt hic i. tex. et ibi cū. ll. alle. ibi vbi. dicit q̄ retinet
pro parte expone. i. occasione partis retinet p̄ solido: vt
ibi no. s̄m verā opi. ¶ Quinto op. dicit hic ceteraz s̄ui-
tutuz cōtra. s. ad. l. fal. l. i. §. si vsufruct' vbi dicit q̄ vsu-
fructus est diuiduus. glo. soluit duob' modis. vno mo-
do q̄ regula hic tradita fallit in vsufructu. Alia sol. ē q̄
inter heredes p̄missiois nō diuiditur seruitus vsufro-
tus: sicut alie seruitutes. et ita loq̄tur hic. Ista secūda so.
est falsa et contra casuz. l. cū reo. s. d. vsufro. alias. l. v. §.
reo. et eā reprobat. Dy. et Pe. l. Dy. pōt alias rōnes
quas nō curo recitare. Tene ergo p̄mā: q̄ fallit in vsu-
fructu. cetera sunt in diuidue: siue sint reales siue perso-
sonales: vt vsus. s. d. vsu. et ha. l. vsus pars. Et que sit rō
inter vsufructuz et alias dicit j. in qōnibus. ¶ Sexto op.
ad scōm dictū. hic videt dicit q̄ facta sunt in diuidua. cō-
tra ego possum stipulari partē fundi tradi: vt. s. de acq̄.
pos. l. loc'. Itēz certa pars souee pōt purgari: vt. s. d. aq̄
plu. ar. l. ij. §. p̄terea: ergo sunt facta diuidua. hic autēz
dicitur q̄ nō diuiditur quare et c. So. dico q̄ ista sūt fac-
ta diuidua tēpore cōtractus: q̄ p̄ parte pōt quis stipu-
lari fundū tradi: fossaz fodi et similia. sed postq̄ p̄ soli-
do sūt deducta in stipulationē nō diuiditur aliquo mo-
do. et ita loq̄tur hic. et in hoc differt a seruitutib': que nō
diuiditur tpe cōtractus: vt dixi. s. Et ideo tex. hic dicit
notabiliter aliquid stipulatus et c. vt ostendat solū post sti-
pulationē esse in diuidua. Et aduerte ne erres inter fac-
ta et seruitutes ex p̄dicta differentia: q̄ facta p̄o parte
pōt ab initio deduci in obligationem sed nō seruitutes
cōueniunt: tamē ante stipulationē in hoc q̄ sicut seruit'
iponi nō potest ab initio ab vno ex dominis certe partis
p̄ in diuiso. et si post stipulationē alienatur pars fūdi ex-
tinguitur stipulatio. ita in factis quibusdā. nō enī possit
stipulari vnus ex dñis in fundo cōi insulaz edificari. et si
post stipulationē dñs partē fundi alienaret extinguere
stipulatio eadē rōne: vt dicit gl. nec ob. l. cōtinuus. §. si.
j. e. q̄ si vni ex heredib' p̄legat fundus ad quē respi-
cit factū vel seruitutes ad eū transit actio. q̄ pōt ad eū
transire cū sit heres. secus in successore singulari. ¶ Pos-
sent etiā eē quedā facta que ab initio nō possent p̄ par-
te deduci in obligationē: vt nō impedire. nō offendere. et si
milia: vt patet ad sensum. tñ p̄dicta p̄cedūt in exēplis
.l. nostre. Reassume ergo clarius q̄ quedā sunt faciēda
de solo: vt fundū tradi. et hoc ab initio pōt p̄ parte diui-
sa et in diuisa i obligationē d̄duci: vt. d. l. loc'. Quedā sūt
faciēda in solo: vt fossaz fūdi vel insulā fabricari vel de-
strui. et istud factū p̄ parte diuisa ab initio pōt in obliga-
tionē deduci. ar. d. §. p̄terea. et ar. s. de dā. infec. l. pre-
tor. §. ex hoc edicto. ¶ Pro in diuiso vero nec respectu ip-
sius operis: nec respectu fundi pōt in obligationē dedu-
ci sicut nec seruitus: vt dictū ē. quedā facta sūt que respi-
ciunt personā: vt nō impedire nō agere et si. et isto: q̄ que
dā sunt diuidua quedā nō s̄m regulas que. j. dicitur.
¶ Septimo cōtra hoc op. et videtur q̄ etiā post stipula-
tionē facta facta sunt diuidua: vt. s. e. l. eadem. §. cato.
So. dicit glo. q̄ regulariter facta sunt in diuidua: vt hic
sed fallit in. d. §. cato. et quibusdā alijs. ita no. s. e. l. ij. in
glo. que incipit ergo eaz et c. dicit Pe. q̄ per hoc nūq̄

conoscere facta diuina. et in diuina. **C**icero dicitur
 est ergo aut est tale factum quod si parte coples affert tan
 taz vtilitate respectu partis: quantam afferat si totum coples
 ref respectu totius. et tunc factum dicitur diuina. sic lo
 quitur. §. caro. in stipulationibus agi non amplius. et re ra
 ha. aut si parte impleatur: non affert tantam vtilitate respec
 tu partis: quantam afferat totum respectu totius. et tunc dicitur
 factum in diuina: ut hic. ista sunt sua verba pulchra. **Q**ue
 ro vtrum sint vera: et procedant in exemplis nostris. l. dicitur. §. in
 iij. q. §. Octavo op. et videtur quod re traditur factum diuina
 cuius quilibet hereditas teneat parte: ut. §. e. l. ij. §. heres
 des. de vi et vi. ar. l. si plures. **I**stud contrarium habet solu. valde
 profunda. nam glo. in l. i. §. si apud duos. §. dpo. fateor hoc
 quod re traditur factum diuina. et apud plures heredes vni
 us principalis. nec ob. bec. l. q. intelligitur quod hic fuit expressio
 actus. **I**stud est diuina. et est quedam trussa. Alii vero dixe
 runt aut talis obligatio venit ex contractu bone fidei: et di
 uiditur: ut. d. §. heres. et de edi. edic. l. q. si nolit. §. si plu
 res. aut ex contractu stricti iuris: et tunc est in diuina: ut
 hac. l. Eoz. opti. reprehendit. l. y. C. de duo. re. auc. hoc ita
 in. ij. q. et bene: quod est contra. d. l. si plures. §. vi. et vi. ar. et co
 tra. l. in conditione. §. de p. di. fur. vnde tertius: ut **P**ro. dicitur
 quod obligatio re traditur dicitur diuina quo ad obligationem:
 ut in contrariis. nam inter heredes diuiditur obligatio. licet
 quo ad solutionem dicitur in diuina: quod solutio partis non
 contigit liberatio. ut. l. si duo. §. dpo. et isto modo accipi
 tur hic. sic dicimus in obligatione generis. §. e. l. in execu
 tione. §. p. parte. et hoc. l. y. in. d. auf. hoc ita. **I**sta so
 no placet mihi: quod hic dicitur quod equaliter sunt in diuina su
 duz tradi. et fossaz fodi et insula fabricari. sed constat quod in
 sulaz vel aliud opus fieri est in diuina quo ad obligatio
 nez: quod quilibet hereditas tenet insolidum: ut. §. de le. iij. l. si
 deicommissa. §. pe. et j. e. l. in executionibus. §. ij. ergo et c.
Quarti ergo dicunt aut obligatio re traditur vel re resti
 tuti contrahitur re. et est diuina quod tunc ad obligationem: quod
 inter heredes diuiditur: quod obligatio re non contrahitur in pl
 quod peruenit. aut contrahitur in bis. et tunc est in diuina: ut
 hic. hoc non placet p. l. in conditione. §. de condi. fur. nam p. di
 tio furtiva non nascitur ex contractu celebrato in bis nec re:
 sed ex delicto vel ex varijs figuris causaz: ut solet dici in
 l. si p. fure. §. si. de condi. fur. quid dicemus. credo **B**y. in
 ista materia optime sentire si bene intelligatur. ipse enim in di
 stinctione quam hic ponit facit differentiam inter re traditur
 re restitui. idem in distinctione quam ponit in l. in executione. §.
 e. p. oia facta in vno membro. re restitui in alio membro. dico
 ergo quod facta de quibus hic fit mentio. ut re traditur et alia sunt
 in diuina quo ad obligationem et solutionem. nec ob. p. tra
 ria: quod loquuntur in obligatione re restitui quod factum est diu
 duum quo ad obligationem iter h. def. §. non quo ad solutio
 nem: ut. l. si duo. §. dpo. **V**ideamur rone predictorum obligatio
 funditur dari: vel alia specie de diuina quo ad oia. nam inter
 heredes diuiditur. et parte soluendo contingit liberatio: ut
 j. de so. l. si stipulatus. §. i. §. l. ij. §. si tamem hominem. ro. q. li
 cet quod soluat parte alia parte cogere precise soluere. et nu
 quod etiam post iterum succedit obligatio ad interesse: ut. j. e.
 l. si seruus. §. si. ite obligatio funditur tradi dicitur in diuina
 quo ad effectum distributionis: quod non diuiditur obligatio in
 ter heredes. et quo ad solutionem: quod solutio partis non affert
 liberationem: ut hic. ro. est: ut. §. dixi quod in ea statim post mo
 ra succedit obligatio ad interesse. nunc ergo ne deueniat
 tur ad illud inconueniens quod detur pars fundi. et pars in
 teresse ex natura obligationis dicitur omnino in diuina p
 obligationem contractam. **I**te obligatio re restitui. et ista te
 net medium inter obligationem re dari et obligationem rez
 tradi. nam donec res extat potest precise compelli ad dandum
 nec succedit post mortem obligatio ad interesse. et in hoc p
 ticipat cum obligatione dari. **I**te postquam res est pempta
 succedit obligatio ad interesse: ut. §. de condi. fur. l. in re
 furtiva. licet glo. ibi aliter dicat et de rei vel. l. qui restituere
 re. et depo. l. si duo. cum si. §. **B**y. vt. j. dicitur. et in hoc discre
 pat ab obligatione dandi in qua nunquam succedit obligatio

ad interesse. et sapit de natura obligationis facti. sicut ergo
 eius natura tenet medium: ita in diuisibilitate eligitur medium
 ut quo ad obligationem dicitur diuina sicut obligatio dari
 di quo ad solutionem iudicatur in diuina sicut obligatio fa
 ciedi. **D**ices tu ista verba habent colore non tamen habent
 sapore: quod idem est in effectu in obligatione dari: quod quan
 do non potest dari res extimatio soluetur: ut. d. l. si seruus. §. si.
Ru. non curo: quod illud non contingit ex natura obligatio
 sed in obligatione re restitui contingit ex natura obliga
 tionis. et l. vult quod in persona hereditas non variet conditio ob
 ligatio: ut. §. e. l. ij. §. ex bis. et ex eo vindicat obligatio
 ne diuisibiles et in diuisibiles. **I**tem posses istare cum in obli
 gatione rez tradi succedat obligatio ad interesse alterna
 tiue vel absolute: ut. j. dicitur videtur quod debeat dici diuina
 quo ad obligationem: sed non quo ad solutionem: ut. j. e. l. in
 executione. §. p. parte: vbi sic dicitur de alternatiuis. **A**d
 hoc respondeo de obligatione dari posito quod sunt in ge
 nere vel alternatiue non variatur natura obligationis pe
 nes heredes nec penes ipsum principalem ex mora: quod id quod
 fuit in obligatione ab initio illud est post mortem. id obli
 gatio dicitur diuina quo ad obligationem: sed quod variatio
 potest contingere circa solutionem. ideo quo ad solutionem
 dicitur in diuina: ut. d. §. p. parte. sed in dicta obligatio
 ne rez tradi. et in ceteris similibus: si heres possit soluere
 re partes rei: et parte interesse contingeret variatio et circa
 rez et circa obligationem. et ideo dicitur in diuina etiam quo
 ad obligationem. **M**ono op. hic dicitur quod obligatio opa
 rur non diuiditur. contra. §. e. l. in stipulatione. §. operari di
 citur glo. dic vt ibi. **A**duertatis glo. hic in si. gl. mag. soluit
 vno modo videlicet quod hic loquatur ex parte hereditas p
 missoris. contraria loquatur ex parte hereditas stipulato
 riz hoc. **P**ro. hic et in. §. caro. et si op. de. l. ij. §. i. §. p. re
 to. stip. vbi dicitur quod etiam ex parte stipulatois sit in diuina
 dicitur **P**ro. rideo debes scire quod quedam sunt facta que si vni
 ex hereditas si sunt p. sunt oibus: ut quod est in obligatione op
 destruere: et isto casu etiam ex parte stipulatois est in diu
 dua: ut. d. l. ij. §. i. **Q**uedam sunt facta que si sunt vni non p. sunt
 alteri: et tunc diuiditur obligatio inter heredes ex parte stipu
 latois: ut. d. l. stip. §. i. et l. se. de ope. lib. **E**t ergo quod
 vtrum stipulatio facti diuidatur inter heredes vel non sic disti
 gue. aut loqueris de stipulatione facti diuidui: et non est du
 biu: ut i. §. caro. aut facti in diuidui. quod est regulariter: et tunc
 aut est vnum factum aut plura facta si vnum. aut loquor de here
 dibus p. missoris: et non diuiditur: ut hic. aut loquor de here
 dibus stipulatois. et tunc aut si fiat vni p. dest oibus et non
 diuiditur. alias sic vt in. l. predictis. aut stipulatio continet
 plura facta. et tunc aut eiusdem qualitatis: ut duas opas pi
 ctoriaz et diuiditur numero: ut. d. §. operari. aut diuerse q
 litatis: ut vna opera pictoria et librum scribi: et tunc est idem
 ac si unum opus esset promissum cum diuisio numero
 ibi: non bene cadat. ar. d. l. in stipulatione i. prin. §. i. et ita
 dicitur **P**ro. in eo quod dicitur quod sunt plura facta credo euz op
 time dicere in eo quod facit differentiam inter heredes stipu
 latois et p. missoris credo eum male dicere. **E**t **B**y. hic
 reprehendit glo. et euz. nam ea que sunt diuina ex parte
 p. missoris sunt in diuina ex parte stipulatois: ut. l. ij. §.
 ex bis. §. e. et loquitur ibi in seruitute: que si concedatur vni
 non p. dest oibus. vnde distinctio **P**ro. non est bona cum ope
 ra sit oino in diuina. **Q**ualiter ergo respondeo ad con
 trarium. glo. in. d. §. operari. dat primo vna so. quod opa pot
 diuidi voluntate stipulatois: ut ibi eis volentibus. secus vt
 hic. idem no. §. e. l. ij. in prin. **B**y. ibi hac sol. reprobat. nam
 cum ibi dicitur quod harum diuisio corrumpit stipulationem etiam
 stipulatois nolente non poterit diuidi: quod si diuiditur non sol
 uitur quod deuenit in stipulationem. sed aliud vnde bene pos
 set contingere liberatio tanquam aliud pro alio solutus credi
 tois volente: sed non sit solutus quod deuenit in stipula
 tione. nam per diuisionem est alia opera quam p. missa. vni gl.
 potest duas alias sol. in. l. contra. §. q. ibi intelligatur partem
 opere. i. parte extimationis opere vel petetur tota opa.
 et consequenter parte extimationis. et istas **B**y. do. Ray. quod

§. xvij. iij.
 li. vbi aliter
 distinguit et
 vide etia. d.
 cōsi. cccv. et
 in quantum
 tangit s. sta
 tuti validita
 te loquentis
 de ingredie
 tibus mona
 steriu et tenz
 q non valet
 actō q idem
 apte tenent
 bal. eius cō
 filio. cccvi. l.
 cipiēte i xpi
 noie mona
 lis iij. li. Et i
 quātū vltio
 tāgit bar. an
 valcat pactū
 de certo mō
 disponenda
 hereditate
 hois certi ui
 uentis vide
 pe. de anch.
 cōsi. cccxij.
 et bal. cōsi. l.
 xij. ij. li. et si
 qua dicitur
 vide in. l. fi.
 C. de pactis

credo uerū p. l. si qñ. in pñ. s. de ope. lib. ubi loquitur de operis pñentis in qbus d̄ necessitate deuenit ad extimatiōē. z sic exponat pars ope. i. ps. extimatiōis. sed in futuris. sec. C. Aunc ad secūdas ptes op. decimo hic dicitur q̄ post morā succedit obligatiō ad iteresse. Cōtra vt j. e. l. si seruū. §. si. vbi hoīe mortuo ad huc homo petis p hoc. s. d̄ cōsti. pe. l. pmissio: hoīs. s. e. l. eū q. §. si. Timore huius p̄trarij glo. q̄ est. s. de re iudi. l. siqs ab alio. §. si. dicit q̄ interesse nō est in obligatiōe nec in petitiōe: vt i cōtrarijs: sed venit i cōdēnatione officio iudicis ita intelligitur hic z. l. oēs si. Id ē videt tenere glo. j. e. l. cū stipulat. §. si. Ille glo. cōter reprobanf. z By. reprobat eā hic. z in. c. moza. in. i. q. eē de reg. iur. li. vi. nā hic est tex. in si. qd̄ est in petitiōe ibi dāda petitiōe zē. z glo. hic dicit q̄ est in obligatiōe. z hoc etiā p̄bat. s. e. l. si pena. z. s. d̄ ac. emp. z ven. l. i. in p̄m. siqs in ius vo. nō ie. l. si. j. e. l. quoties qs in p̄m. z. l. si quis stipulat. fit stichū. §. si. cū multis si. Ad cōtraria sic r̄ndēt q̄ ibi in obligatiōe dādi in qua nō succedit obligatiō ad iteresse. hic in obligatiōe faciēdi. nec ob. l. stipulatio. §. siue autē. s. d̄ ope. no. nū. q̄ illa sic intelligit q̄ factū z interesse ē in obligatiōe sicut hic. Sed iuxta p̄dicta posses q̄rere de rōne quare aliud in obligatiōe dandi: q̄ in obligatiōe faciēdi Ly. querit d̄ hoc. C. de sen. q̄ p̄ eo qd̄ interest. l. vnica. in. iij. q. p̄ncipali. circa si. distinct. z non r̄ndet. z vt scripta referunt nō possunt dari rōnes necessario cōcludētes: sed psuasiones quedā satis apparētes. Ecce vna. dari fit d̄ leui z pōt explicari vno momēto. sed facta plurimū habēt tractatū longū. vñ cogere p̄missio: ē ad faciēdū esset quedā spēs fututis. ar. s. de li. ho. exbi. l. i. z. ij. z iō. l. subrogauit obligatiōē ad iteresse. Ista rō sumitur ex dictis By. in. l. stipulatio. §. siue autē. s. d̄ ope. no. nū. Ista rō nō est generalis: q̄ quedā sunt facta que habēt cām momentaneā: vt rem ra. ha. z rē tradit z si. Alij alij moderni dicūt q̄ dare nō diuersificat ex tpe nec ex persona. nā siue hodie siue cras des siue tu siue ali. p̄ te idēz d̄nū erit eiusdē rei: sed nō in factis: q̄ vt plurimū diuersificatur ex tpe. naz aliud est factū de die. aliud d̄ nocte. aliter san. facit. aliter infirm. zē. vt. l. si nō soztes. §. libert. s. de cōdi. inde. vnde cū semel fuit in moza faciēdi nō videt q̄ illud possit āplius fieri. vnde. l. subrogat obligatiōē ad iteresse. z ista rō satis videt bona: sed nō ē generalis: q̄ rē tradit nō variat ex tēpore. idē rē restitui: nisi diceret q̄ iura adaptatur ad ea que frequēter accidūt. Tertiā rōez ponit De. dari semp̄ interest stipulatois. merito ipa obligatiō p̄cise cōtinet aliqd̄ dandū. sed in factis qñqz interest qñqz nō interest. vnde cū iste stipulatiōes sint inuēte vt stipulemur q̄ nostra iterit. in obligatiōe faciēdi subrogauit. l. obligatiōē ad iteresse. ne forte alias qs peteret q̄ sua nō interest: qd̄ in dādis nō cōtigit. Et ista rō videt generalis: q̄ in obligatiōe rē tradit pōt esse q̄ mea nō interest. qd̄ erit si tradis rē mihi existētī male fidei. certe tenebo: vero d̄no ad fruct. p̄ceptos z p̄cipēdos. sed si mihi das trāfferendo d̄nūz istud nō potest accidere. Quartā rōnez possumus dare. l. curat. q̄ aliqd̄ nō sit incerto: vt. l. i. s. de vsuca. in obligatiōe faciēdi ipsuz factuz est in obligatiōe. vel vt p̄p̄ius loquar ipsuz fieri seu actus faciēdi qd̄ nō est in re: natura ante q̄ fiat: z est incertuz: vt. j. e. l. vbi autē. §. q̄ id qd̄ iō. l. post morā subrogat obligatiōē ad iteresse qd̄ cōsistit in quāritate q̄ de sui essentia certificata ē in re: natura. sed in dādis ab ipso initio est certū in obligatiōe. s. d̄nūz ipsius rei z est in rerū natura. iō lex nō curauit q̄ cōtraheret obligatiō ad iteresse. iste possunt eē rōnes. C. Undecimo op. z videt q̄ in obligatiōe dādi succedat obligatiō ad iteresse: vt. l. i. s. de re. permu. de p̄scrip. s̄bis. l. naturalis. §. i. dicit By. illud est in cōtractibus innoiatis: q̄ sicut sūt debiles in cōtrahēdo obligatiōē. ita etiā in p̄tracta exequēda: vt. s. de cōdi. ob. cau. l. si pecuniā. Ista opi. t̄z gl. C. de sen. que p̄ eo. l. i. z. C. de re. pmu. l. cū p̄cibus. pe. fuit in cōtraria opi. q̄. l. si seruū. §. si. j. e. loquit generaliter.

ergo idē in cōtractibus noiatis z innoiatis. ita refert Ly. in. d. l. cū p̄cibus: z in. d. l. vnica de sen. que p̄ eo. i. iij. q. p̄ncipali. circa si. distinctiōis. nō ob. d. l. al. in cōtrariū: q̄ ibi venit interesse dicit ipse nō in obligatiōe: s̄ forte venit iudicis officio. ita credo q̄ ipse voluit dicere. Quid dicemus. certe. d. ll. multū aperte loquitur p̄ gl. z By. vnde nō audeo tenere cū De. s̄ rōne quā By. ponit ego dubito. nā videt cōcludere cōtra euz. nā si interesse est in obligatiōe re soluta ad huc poterit iteresse: qd̄ nō esset si officio iudicis veniret peti iteresse: vt. C. depo. l. iij. s. de eo qd̄ cer. lo. l. centū capue. et qd̄ no. s̄ do. l. elegāter. §. nō soluz in si. mag. gl. z sic videtur q̄ difficult. tollat in cōtractibus innoiatis q̄ in alijs noiatis. So. cōtract. innoiatū differūt a noiatis quantū ad p̄posituz in duobus. p̄mo q̄ debito: nō pōt cogi p̄cise ad rez dandā: vt. d. l. cū p̄cibus. sed in cōtractibus noiatis sic: vt. l. vbi autē in si. j. e. z ista rōne cōtract. innoiatū dicuntur obliores in obligatiōe exequēda. pōt enī esse q̄ interest rei potius soluere interesse q̄ tuncūqz sit q̄ ipsaz rez dare. z istud cōsiderauit By. vide rōne suam. scōo differunt in alio: q̄ in innoiatis interesse est i obligatiōe. secus in alijs. z ex hoc resultat id qd̄. s̄ dixi. q̄ nō ita de facili tollit ius actori cōpetēs ad iteresse sic tolleretur si veniret officio iudicis. z isto modo possem. dicere q̄ difficultiores sunt in obligatiōe exequēda cōtractus innoiatū. z huius pōt esse rō: quia in noiatis obligatiōis iterueniēte duplici actu. s. p̄p̄io pacto. Ite rei traditione secuta. ergo cū eo debet duri. agi. ar. C. ad vel. l. si mulier. C. Duodecimo op. ad idēz q̄ in obligatiōe dandi veniet interesse: vt. j. e. l. liber homo. §. si. So. illō quādo danduz est aliq. hic vero quādo dandū est ipsi stipulatois. Idem dicit glo. in alia materia. s. de ac. emp. l. iul. in p̄m. z rō potest esse ista quādoqz dari interest stipulatois indistincte: z nō succedit obligatiō ad iteresse: vt quādo dandū est sibi. quādoqz dari est ita qualificatū q̄ stipulatois potest interesse z nō interesse: vt qñ dandū est aliq. z tūc eadē rō est in dari q̄ est in fieri. z idō succedit obligatiō ad iteresse. eadē pōt esse rō in. l. si pena. s. e. nā qñqz stipulo: mihi dari irreuocabiliter. z tūc interest mea nec succedit obligatiō ad iteresse. quādoqz stipulo: mihi dari irreuocabiliter: vt te crediturū vel mutuaturū mihi. z tūc q̄ pōt esse q̄ mea interest: z q̄ nō interest z sic eadē rō est q̄ in facto: merito succedit obligatiō ad iteresse. ita intelligo. d. l. si pena. s̄ glo. z doc. alif. dicāt. C. Tertio decio op. s. de cōdi. ide. l. in sūma. §. in frumēto. vbi p̄z q̄ erat obligat. ad reddēdū z sic ad dādu: vt. l. s̄bz reddēdi de s̄bo. sig. z ibi petis extimatio z sic p̄z q̄ ē in obligatiōe. so. Ly. in repetitiōe sua. l. vinū in vl. q. intelligit illū. §. in frumēto. qd̄ ibi frumentū peratur: z extimatio veniet in p̄dēnationē. s̄ hoc est p̄tra illuz §. vñ tu dicas aliter videlicet q̄ in cōditiōe indebiti nō ē qs p̄p̄ie obligat. ad reddēdū: sed ē obligat. ex quadā eqtate naturali in q̄tuz est locupletio: vt. l. nā hec natura. z. l. si nō soztes. §. libert. s. de p̄di. inde. si s̄o frumētū sit cōsumptū remanet qs locupletio: in extimatiōe frumti. merito illa petis: vt. d. §. in frumēto. Eadē pōt esse rō. s̄. qd̄ me. cā. l. si nā ipsa actio qd̄ me. cā: dat in extraneū i q̄tuz locupletat. est sed si rez cōuertit in p̄cibus in solo p̄cio locupletat. est. ergo p̄cū petes fm pe. vt ipē notat i. d. l. si ipsa. i. brocardis suis. sed p̄tra ipm p̄ncipalē ē re p̄cepta petes res ipa: vt. C. qd̄ me. cā. l. i. an aut possz peti extimatio dicā. j. p̄xi. C. Quartodecimo op. z vt q̄ ipa extimatio succedat in obligatiōe z petitiōe: vt. l. si filio la. i. s̄ do. ca. moz. z qd̄ ipa res peti nō possit: vt ibi i. si. d̄. So. glo. videt ibi dicere q̄ ad seruū agis: sed extimatio soluet z iō ad extimatiōē videt agi. s̄ hac exceptionē ille tex. nō patif. nec. l. illud. §. iul. e. ri. Alij vt By. dicūt q̄ ibi ē obligatiō rē restitui qd̄ ē falsuz. imo rē dari: vt. l. i. s̄. d̄ cōdi. ob. cau. z ibi no. potes ergo tētare dicere q̄ ibi agis ad dādū seu reddēdū ex p̄tractu innoiatū q̄ resultat ex donatiōe cā mortis: vt. l. naturalis. §. i. s̄. de p̄scrip. s̄. s̄

hoc nō placz: q; ibi loqitur quādo agit p̄scrip. s̄b. vt fiat qd̄ cōuenit. z sic petit qd̄ nō ē nec fuit suū. sed cū agit cōditiōe ob cām ad repetenduz qd̄ fuit suū: ipsa res ēt p̄empta d̄z repeti: vt. d. l. p. e. de cōdi. ob cau. Sic alif ad d. l. si filio. v3 q; ibi dicit nō res: subaudi t̄m. nā res vel ex timatio peti p̄t s̄m electionē actoris: vt. e. tit. l. illud. §. iul. z si dicit imo ipsa res d̄z peti: vt. l. si seruū. in fi. j. e. r̄i. q; illa obligatio sapit naturā dandi. itē naturā restituendi. qd̄ p3: q; tenet vtili in rē: vt. s̄. l. si mortis. z l. q; mortis de dona. cau. mor. iō eligif media via: vt cū reus nō p̄t restituere fit in electiōe actoris. Idem dico in actiōe qd̄ me. cau. Idē dicā si cōpetat p̄sonalis z vtilis in rez: vt. l. merū. §. volēti. s̄. qd̄ me. cau. Idē dicā in actione ex testō p̄ re legata p̄ qua cōsuevit dari p̄sonalis z in rē: vt cum res p̄stari nō possit si heres tenet possit agi ad rē vel ex timationē: vt. l. sed z si res. s̄. de le. i. z l. cū res. §. itaqz. z §. si. e. ti. z de le. ij. l. mortuo. §. i. z ij. insti. de le. §. nō solū. sic d̄z intelligi. C. d. le. l. cū alienā. Si ergo querif vtz in obligatiōe dandi succedat obligatio ad iteresse. disti gue aut ex p̄tractu noiato aut inoiato. z t̄c aut idistice iteresse mea dari. aut p̄t iteresse: z si iteresse vt p3 ex p̄dictis

¶ Veniamus ad materiā diuidui z idiuidui. quā Be. late tractat in. §. cato. z in. §. si pluriū. z in qbusdā bene dicit: in qbusdā male dicit: in aliqbus min^o p̄fecte. Ego nō pono qd̄ reputo verū omiffis ip̄robatiōibus breuitatis cā. P̄mo querif qualiter res copales dicant diuidue z idiuidue. scōo q̄liter de inco: palib^o. Ad p̄mū sci re debetis q; p̄mo res d̄z diuidua vel idiuidua s̄z natu raz. Alio modo d̄z diuidua vel idiuidua s̄m iuris dispo sitionē: vt. s̄. d. l. i. nō āplius i fi. ¶ De vtroqz videam^o: dic ergo aut q̄ris vtrū sint diuidua s̄m naturā. z cōstat: vt vnaqueqz res copalis p̄t in ptes diuidi: vt vnus hō vel equus. z hoc p3 ad oculū s̄m Be. hoc fallit q̄qz p̄ pter rei modicitatē: vt p̄ctus q; p̄t esse ita p̄nus qd̄ s̄m naturā nō recipit diuisionē. Aut q̄ris vtrū sint diuidue s̄m iuris dispositionē seu ordinationē. z t̄c aduerte: q; nō sequo: ordinē Be. diuiduū p̄t dici trib^o modif vno modo diuiduū qd̄ recipit ptes multiplicatiuas: puta di midia tertiā quartā z si. p̄ diuiso. alio modo d̄z diuiduū in quāsdā ptes iuridicas. s̄. p̄prietatē z vsufructum.

¶ Tertio mō dicit diuidua. i. sepabilis i ptes discretas. p̄mo mō vnaqueqz res dicit diuidua. ista enī ps p̄ diui so ex quocūqz cōtractu p̄t induci: vt. j. de sti. ser. l. seru^o cōis. z sic. s̄. de acq. pos. l. locus. ij. r̄iso. z p3 per totū tit. fami. her. z cōi diui. Scōo modo q̄libet res copalis d̄z diuidua: nisi fit talis q; vsu cōsumatur: vt. s̄. de viu. ca. re. que vsu cōsumunt. l. i. z ij. Tertio modo dicit Be. q̄libz res copalis est diuidua regulari: vt. ff. z. C. cōi di. z fal lit in casib^o s̄m cū. p̄mo rōne incōmoditatis q; sequere tur ex diuisiōe: vt insti. de offi. iudi. §. q; si incōmode. C. cōi. di. l. i. z ij. z de dona. l. sancim^o. §. sin autē. scōo pp le gis phibitionē: vt i p̄dio pupilloz. vt. s̄. d. re. e. l. si pupil loz. idē intelligit de phibitionē testatoris cuius volūtas est lex. vt in aut. d. nup. §. disponat ad qd̄ facit qd̄ no. C. de cōdi. ob cām. l. ca. lege. ¶ Tertio fallit rōne cōuētio nis: vt. s̄. cōi. di. l. in hoc iudicio. §. si cōuenerit. ¶ Quar to rōne p̄scriptionis: vt. C. d. āna. excep. l. i. §. ad hoc. ita dicit Be. hec sunt s̄ba gl. C. cōi diui. l. fi. q; in quibusdā nō sunt vera. vñ dicit vt ibi no. L. y. z in. ll. ad q̄s remittit.

¶ Juxta p̄dicta dubitat q̄lif fiat ista diuisio seu separatiō: n̄de quedā sunt q; nō h̄nt certos fines a natura: vt fun dus: z in istis fit diuisio destinatiōe patrifamilias. Que dā habēt certos fines facto hoīs: vt dom^o. z i istis fit di uisio pariete in medio iteriecto: vt. l. figs duas. §. figs p tez cō. p̄edi. Quedā sunt q; h̄nt fines a natura: vt tignū z si. z in istis fit diuisio si arbor: scāndaf: vt. l. rerū mixtura s̄. de vsuc. de le. ij. l. ligni. ¶ Itē dubitat vtrū vna res pos sit possideri p̄ diuiso a plurib^o ita q; remaneat vna. De uiter q̄quid dicat Be. nos habem^o glo. j. de s̄b. sig. l. recte dicim^o. §. si. q; p̄t possideri p̄ diuiso z remaet vna res ex volūtate diuidentiū. p̄ hoc facit d. le. ij. l. gai^o. §. i.

hoc sic credo debere itelligi q; in his q; recipiūt diuisio nē destinationē patrifamilias o3 q; cōstet de voluntate. In his nō in qbus nō fit diuisio: nisi pariete interposito p̄cedit d̄z facti. P̄one exēplū in āpla domo ego possuz possidere vnā partē s̄sus orientē tu aliā s̄sus occidētē. z t̄c erit vna dom^o: nisi partes ponat in medio: vt. s̄. de dā. infec. l. si finita. §. ex hoc edicto In eo nō qd̄ nō reci pit diuisionē nisi p̄ scissionē p̄cedit d̄z facti: vt. s̄. cōi. di. l. arbor. s̄. de acq. re. do. l. p̄ regione. vtrū autē istud sit vna res vel plures: vtile ē scire. p̄mo p̄pter acq̄sitionez possessiōis. nā ad possessiōē acq̄rendā sufficit ingredi partē vnus rei. s̄z si sunt plures res d̄z ingredi in oēs: vt. s̄. de acq̄re. pos. l. iij. ij. r̄iso. qd̄ no. p̄ By. ex de reg. iur. .c. i. in. v. q. li. vi. Itē est vtile: q; si sunt plures p̄t in vna agnosci legatū: z in alia repudiari. sec^o si eēt vna. s̄. d. le. .ij. l. iij. z. v. Scōo q̄ro q̄liter inco: palia dicant diuidua z qualiter indiuidua: puta in actione z obligatione z si. ad qd̄ dico qd̄ si q̄ris vtrū sint diuidua s̄z naturā facilis est r̄isio. cū enī nō possit videri nec tāgi: p̄cōsequēs nec diuidi: vt insti. de re. cor. z incoz. §. i. cor. z hoc dicit By. j. de fideiuss. l. grece. §. illud in fi. mag. additiōis. Si nō queris s̄m iuris ordinationē: tunc dico q; dicuntur diui due z indiuidue s̄m naturā eozū que in actiōe z obliga tione d̄ueniūt. ita sentit glo. in. §. cato. vt ibi dixi. z ibi p̄ By. de hoc. Et q; in obligatiōe q̄qz est dare factū: q̄qz qz seruittutes: iō de singulis videam^o. Et p̄mo q̄m in ob ligatiōe est rē dari t̄c q̄qz d̄bet quāntitas: z ista obliga tiō est diuidua quo ad effectū distributiōis: q; diuidif i ter heredes. Itē quo ad effectū solutiōis z liberationis: q; partis solutio affert liberationē: vt. s̄. e. l. ij. §. i. j. e. l. i. executiōe. §. i. Sed dicit indiuidua quoad pene cōmis sionē: q; p̄ minima pte nō soluta cōmittit pena in totū: vt. s̄. e. l. v. §. h. Q̄qz debet species certa: tunc ista obli gatio diuidif inter heredes. Itē dicit diuidua quo ad petitionē z solutionē: vt. j. de so. l. si stipulat^o. §. i. hoc t̄c intellige si soluat pars certa p̄ diuiso. vel certa portio p̄ indiuiso. Si nō solueretur certa ps puta vsufructus vel nuda p̄prietas: t̄c in nulla parte cōtingeret. liberatio: vt. j. e. l. si ita stipulatus fuero si tici^o. §. i. z quo ad hunc moduz dicit indiuidua: q; si pars nō soluit pena cōmittit in solidū: vt. l. in executione. §. pe. j. e. Alhar. t̄c dicebat q; p̄ parte obstat exc. qd̄ dicit vt plene dixi in. §. cato. q̄qz d̄ bet species in genere vel alternativē: t̄c dicit obligatio diuidua quo ad effectū distributiōis: q; quilibz heredū tenet p̄ parte. Itē quo ad effectū petitionis: q; p̄ parte t̄m d̄z peti. sed quo ad effectū solutiōis dicit indiuidua: q; nisi tota res integra soluat nō cōtingit tota liberatio. vt. s̄. e. l. ij. §. i. z l. in executione. §. p̄ parte. z ibi p3 ratio Inter t̄c obligatiōē in genere z alternativē cōtractā ē aliqua d̄ria: vt no. By. in. d. l. ij. §. i. s̄. e. Itē aduerte: q; dicta obligatio in genere vel alternativē dicit indiuidua quo ad effectū liberationis cōsequēde p̄ solutionē. sed si liberatio cōtingeret alio modo puta p̄ acceptilationē vel per sniaz absolutiōiā. t̄c diceret diuidua quo ad ef fectū liberatiōis: vt. j. de ac. l. qui hominē. ita d̄z intelligi .s̄. e. l. ij. §. si t̄c hominē. rō q; q̄ soluit iō partis p̄statōe nō liberat ne ptes soluant in diuersis reb^o: vt. d. l. in exe cutiōe. §. p̄ parte. S3 q̄m quis accepto fert vel in pte ab soluat cessat p̄dicta rō: iō z c̄. s̄m Be. l3 glo: male intel lexit. d. l. q; hominē. ¶ Tertio q̄ro vtrū obligatio facti dicit diuidua vel indiuidua. ad hoc sciendū est videre vtrū ipsuz factū sit diuiduū vel nō. ad hoc dico aut que ris vtrū sint diuidua s̄m naturā. z t̄c anq̄ sint facta nō sūt in rerū natura: z sic nō p̄t diuidi qd̄ nō est: vt. s̄. de i ius. rup. te. l. nā z si. §. i. z. j. e. l. decē. Si q̄ris postq̄ sunt facta t̄c est sublata obligatio n̄i vtrū sint diuidua s̄ na tura. dicas aut ex facto resultat certū corpus: puta isula edificata. t̄c dicit in reb^o copozalibus: ut. s̄. dicitū est q̄qz ex facto nō resultat corp^o certū: utputa defendit si ratū habuerit: t̄c q; est inco: pale nō diuidif s̄z naturā

a Diuidif. iter heredes ADDE q ang. z imo. in. l. in execu tiōe hic alle. limitant fo. re veruz nisi testator lega ret mille pro capella con struenda: q; t̄c q̄libz be redū tenere tur in solidū per tex. in. l. fideicom. §. pen. de leg. .ij. q; dare venit pp fac tū indiuidu. um. s̄. pp op as capelle. Tamē bart. ibi vult q; si testator dice rit lego mi le ecclesie p rali ope con struendo q; heredes so lū sint obli gati p here ditaria por tiōe q; nō sunt obliga ti ad factuz sed ad dādū vñ dicit alex. cōsiderādūz an onus sa / ctiēdi iūgaf heredi z p̄e dat opi. an ge. z an iūga tur onus dā di z p̄cedat opi. bar. per tex. i. d. §. pe

BBB iij

secunde ptis: et q: nos vidim⁹ supra q: in obligatiob⁹ facti succedit obligatio ad iteresse. ¶ Quinto loco qro quādo committat ista stipulatio ad iteresse: et videt q: statū cū ē in mora inchoādi: vt. j. n. plane. ecōtra q: tūc cū est in mora perficiēdi: vt. l. cū stipular⁹ fuero a te. s. e. Do. An. recitat vnā distinctionē Pe. in. l. si insulā iudicio meo de factuosaz. vñ tu dic latius. aut erat in obligatiōe nō fieri: et sic interesse committit: q: factū ē qd fieri non debuit. aut erat i obligatiōe fieri. et sic committit: q: nō est factū qd fieri debuit. p̄io casu. aut factū est reiterabile aut nō. si ē reiterabile tūc aut illud factū porrigit suū effectū p̄ toto tēpore futuro: et statū committit ad totale interesse: vt. s. lo. l. si in lege. §. colon. Aut nō porrigit suū effectū: nisi ad tps p̄is: et tunc statū committit ad pticulare interesse. et si sepius p̄tra fiat sepius committit: vt. j. e. l. si sic. iudi. fo. et. l. nouissima. Si s̄o nō est reiterabile: et statū committit ad totale interesse. ar. j. rē ra. ha. l. si pcurator in fi. et ibi no. ¶ Secōdo casu qñ committit: q: nō est factū qd fieri debuit. aut erat in obligatiōe factū momētaneū puta rē tradi. tē statū post morā committit obligatiō ad totale interesse: vt. hic. et. j. e. l. si fundū. s. de act. ep. l. i. Fallit qñ est i obligatiōe rē restitui. in qua dic: vt. dicaz. j. pxi. q. Aut factum nō erat momētaneū puta insulā fabricari et si. et tūc aut i obligatiōe erat apposta certa dies ab hoīe. et tūc an di em nō committit sed statū post diē: vt. j. pxi. §. si quis ita. j. e. l. insulā. Cōtra hoc vñ. s. loca. l. insulā. §. in opis. Aut dies nō erat apposta. et tūc aut factū erat explicādū in iudicio. puta pmissit iudicatū solui. et sic videt pmittere d̄ defendēdo. et tūc si nō facit aliquo tpe committit statim ad totale interesse: vt. j. iudi. sol. l. iā tū. §. in hac. et. l. cū q: rebaf. Aut factū erat explicādū extra iudiciū: et tūc aut querit qñ committatur ad pticulare interesse. et tūc statū cū nō inchoauit: vt. j. pxi. n. plane. Aut qñis quo ad totale interesse. et tūc committitur cū transiit tñ tēpus quo potuit p̄ficere et nō p̄fecit: vt. l. cū stipulatus essez abste. et. j. e. l. cōtinu. §. itē qui insulā. Fallit in stipulatione noui opis que committit cū fuerit iudicatuz: vt. l. stipulatio. §. hz autē. s. d. no. ope. nū. ¶ Sed pōt qri que est rō q: quādo factū est explicādū in iudicio statū committit ad totale interesse. sed qñ extra iudiciū expectatur tps quo potuit fieri. Dicit Pe. in cōtractib⁹ est repire certū tps in fra qd quis possit: vt. siqs pmissit scribere libū vel edificare insulā certuz tps est infra qd hoc pōt fieri. et iō hoc tps spectat. sed in iudicijs nō est agrimēso: i mūdo q: illud tps possit limitare. hz enī tps instātie sit certū: q: durat triēnio: vt. l. pperandū. tñ tēpus litigij est oīno icertuz. pōt enī esse q: durabit āno. aliqui biēnio. et aliqui ppe tuo: vt. in curia romana. et iō q: expectare finē iudicij est expectare regez saxonū. iō lex voluit q: ab ipso initio committeret ad totale interesse. ¶ Sz iuxta hoc pōt qri quare ex clausula dolū malū abesse ad interesse pticulare committit: vt. s. dixi. et p̄atur i. l. nouissima. j. iudi. sol. Sed ex clausula de defendēdo committit ad totale cū vtrūq: fiat in iudicio. Itē plus delinqt qui dolū committit. et sic facit qd nō d̄z q: ille q nō defendit. et sic nō facit qd d̄z: vt. s. de act. emp. l. iul. in p̄n. et ibi no. Rñ. scripta hoc nō tangit quādo qs nō defendit interest actoris in totū: q: non pōt puenire ad sniaz. sed solū in pte aggrauat reus: q: a statū committit stipulatio sine iudicij nō expectato et graua me in tpe de facili committit: vt. C. d. p̄ci. ipe. of. l. quotiēs. Sed qñ qs committit dolū nō interest actoris in totū: vt. puta committit dolū in hoc q: testes actoris ita cito nō fuerit examinari. vñ ppter hoc o3 actorē expendere pl⁹ solū in illis expēsis interest sua et nō plus. Lex vult q: interest committat vltra q: interest: q: sic aggrauaret in ipso negotio pncipali qd d̄ iure nō pcedit: vt. d. l. quotiēs. i p̄n. si tū committeret dolus talis i quo veniret interesse totius cause nemo dubitat q: ad totū committeret. ista vt videtis sūt subtilia. ¶ Sexto qro vtrū in obligatiōe rē restitui committat iteresse et qñ committat. By. hic vñ dicere q: do nec res extat p̄cise agitur ad ipam rē si nō extat ad iteresse:

vt. s. de rei vñ. l. q restitueret. de cōdi. l. de. l. in sūma. §. q seruū de p̄di. fur. l. in re furtiua. p hoc regula hui⁹ legis q vult q: in obligatiōe faciēdi succedat obligatiō ad iteresse post morā. gl. in. d. l. in re furtiua t3 cōtrariū. s. q: etiā re p̄pta adhuc d̄z agi ad ipam. hz in p̄dēnatione veniat extimatio: sicut in obligatiōe rē dari: vt. j. e. l. si seruū. §. si. Quil. d. cu. in. d. l. i re. distiguit. aut obligatio ad rē restituēdaz cōtrahit p̄p̄ie et fm ius cōe. et tūc verū dicit gl. q: semp ipsa res sit in obligatiōe et petitione. aut obligatio p̄trahit cōtra ius cōe: vt. in fure. et tūc post interitū rei cū dicat extimatō: vt. d. l. i re furtiua. ista opi. pcedit sine legibus vñ de ea nō curo. Aideam⁹ ergo q: verior est opi. vel glo. vel By. Ly. C. d. sen. q. p. eo. in. iiii. q. p̄n. pncipali recitat By. simpliciter hz q: hic scripsit. nos istud examinem⁹. et vñ q: glo. sit vera q: post iterituz rei res ipsa petat. et videt q: casus. s. re. amo. l. si cōcubinā. §. nō solū. j. eo. l. inter stipulātes. §. pe. s. de cōdi. fur. l. si fu⁹. §. bone. p hoc insti. q. mo. re. cōtra. obli. §. itē is in fi. §. vbi d̄ q: etiā re pempra tenet de ea restituēda. Preterea hoc p̄batur p rōnē qd iuris ē de toto ad totū. idē d̄z esse de parte ad p̄ez et ecōuerso. Sed si res ē restituta de terior: nō pōt agi ad extimationē deterioratiōis iure actiōis: hz d̄z agi ad ipsaz rez: vt. l. iiii. §. si reddita. s. cōmo. ergo idē quādo tota res pempra est. In p̄trariū p By. facit. d. l. i re furtiua nō cauillādo tex. hz. l. in sūma. §. q: hz uuz: quā ipse allegat nil facit: q: ibi loqitur in obligatiōe de re reddēda. et hoc tenigi in vltio cōtrario. Itē p eo fa cit. s. de vi et vi. ar. l. i. §. rectissime. C. de pi. act. l. si credi tor: in fi. Pro hoc regula. l. nostre. q: cū rē restitui sit factū: ergo succedit obligatio ad iteresse. ¶ Quid dicem⁹ scripta nō examinant. Ego dico By. vñ dicere. s. q: in obligatiōe rē restitui nō succedit obligatio ad iteresse statū post morā. sed cū reus d̄finit habere facultatē rei restituēde. et hoc p iura sup̄ p hac parte allegata. Preterea si nunq̄ succedat obligatio ad iteresse statū de necessitate seq̄retur q: rē restitui sit diuiduū: sicut rē dari: qd ē falsuz: vt. hic plene examinam⁹ supra i octauo p̄trario: et istud multū me vrget. ¶ Ad iura allegata p alia p̄e rñ deo q: hz succedat obligatio ad iteresse: tñ p̄ma nō extinguitur. vñ si vult pōt agere ad ipsā rez: et extimatio fiet i cōdēnatione: vt. d. l. Itē pōt ipm interesse i petitionez d̄ducere: vt. modo dixi. Ad. §. si reddita. dico q: ibi nō est pempra res: nec ps rei. sed ipsa res ē effecta d̄terior. et iō extimatio nō petit iure actiōis: sed ipsā rez op3 peti: vt. l. iul. §. q funduz. j. e. Sz circa hoc est vidēduz vnū. s. qre in obligatiōe rez restitui nō committit obligatio ad iteresse post morā: sicut in alijs obligatiōib⁹ faciēdi. Rñ deo sicut in obligatiōe dandi nō committit obligatiō ad iteresse post morā: q: semp stipulatoris interest dari: vt. s. dixi ita in obligatiōe rez restitui semp lex fingit actoris interest. Hinc ē q: nō pōt reus referre q̄stionē dñij: vt. C. loca ti. siqs cōductiōis. s. cōmo. l. cōmodare. et. l. se. q: igif hz aliquā similitudinē cū obligatiōe dādi. iō tardius committit obligatio ad iteresse. ¶ Septio qro qualis ista obligatio committit ad iteresse. hoc ē: vtrū tollat p̄mā obligatiōe p̄tractā an factū: an vero vtrūq: d̄uret ita q: re⁹ sit obligat⁹ copulatiue ad factū. et ad iteresse. an alternatiue ad factuz. aut ad iteresse. de p̄mo certū ē q: obligatio q: succedit ad iteresse nō tollit p̄mā. hoc p3. ll. supra. p̄ p̄ma. q. allegatis. Hoc etiā p3 q: scōm oēs pōt agi ad factū et cōseq interesse: vt. l. siqs ab alio. d̄ re iudi. i fi. et no. s. de act. emp. l. i. in p̄n. hoc t3 hic By. et oēs. Itē certū ē q: vtrūq: nō est in obligatiōe copulatiue: q: fm hoc posset vtrūq: exigi qd ē p̄tra regulā bona fides nō patitur. Itē si dicis obligatiōe p̄trahi alternatiue. nā libellus et snia erunt alternatiue. et sic in executiōe erit illō incōueniēs qd d̄ in tex. et gl. j. e. l. eū q certaz. Preterea hec. l. vult q: soluz interesse possit d̄duci i petitiōe. Preterea p3 ex. l. si insulā. j. e. vbi d̄ q: purgatō more admittit vsq3 ad lit. p̄test. ergo p̄testatio litis sit sup solo interesse. nā si alternatiue vtrūq: esset i obligatiōe et vtrūq: peteret poss3 eli

gere re^o et post finiaz: vt. d. l. eū qui certay. §. i. Timor p
 alicoy dicit. De. q. factū z interesse est i obligatiōe abso
 lute: z in obligatiōe soluta electio ē actoris qd petat. ar.
 §. d. pac. l. rescriptū. §. si pacto. d. act. ep. l. p. dia. ita refert
 L. y. C. d. sen. q. pro eo. l. i. P. eterea q. in obligatiōe so
 luta pnt vtrūq. peti. v. p. bari. j. de h. sig. l. sepe. §. cū nō
 dicim^o. Do. Andre. de pib. rep. hēdit istā opi. z bñ q. so
 lutō lz sit p se ofonis species distincta z separata i effectu:
 tñ est cōiūcta vel disūcta s. mēte pferētis: vt. l. alienatio
 nis. §. si. j. de h. sig. z si de mēte nō apparet vel erit disū
 cta s. m. quosdā: vt. j. d. reg. iū. l. in eo q. §. nisi h. ba. vel s. z
 alios erit cōiūcta p. d. l. alienatiōis. z. l. triplici. §. videā
 mus. s. m. qd oz nos dicere q. habeat v. z cōiūcte vel disū
 cte. z semp sequitur incōueniētie p. dicte. Nec ob. l. sepe
 §. cū nō. q. illud nō est ex virtute solutiōis. s. z iō q. vñ
 refert ad aliō s. z illō oz intelligi: vt. §. d. here. isti. l. asse to
 to. in. §. cū nō. obligatio soluta refert ad obligationem
 certā. nā p. mittis mibi q. tñ^o dare vel facere oz: certe si
 tici^o tenebat ad dandū: agā ad dādū. si tenebat ad fa
 ciendū agā ad faciēdū. vñ ibi iō est: q. habet respectus
 ad obligatiōē tici. **Q**uid ergo dicemus. b. euf. do.
 An. dicit z bñ. q. factū z interesse sūt in obligatiōe alter
 natue. nō tñ intelligas q. sit vna obligatio cōtinēs du
 as res al. natue. imo sūt due obligatiōes. vna facti idu
 cta ab hoie. alia ad interesse surrogata a lege alternatiue.
Ad incōueniētiā sup. dicitas quō rīdem^o. do. An. vt
 narrāt scripta circa hoc in. l. si isulā. bñ p. vñ colūnā nil
 noui dicit. Tu dic b. euf. qñq. alternatiua cadit iter res
 q. sūt i obligatiōe tūc est electio debitoris: vt. l. plerūq.
 in fi. §. de iure do. quandoq. alternatiua est inter actōes
 tunc non est dubium q. est electio actoris: vt. §. d. tribu.
 l. q. in heredem. §. eligere. quandoq. cadit alternatiua
 inter res z actiones mixt. tunc similiter est electio acto
 ris: q. si dares reo electionē tollerēs actori actionē: vt. §.
 d. eo qd cer. lo. l. ij. §. q. stichū. in fi. §. ita ē in p.posito. naz
 hic est mixt. alternatiua rez z actionū. debet enī factio
 aut interesse. ecce alternatiua rez. Itē factū peti p. actio
 nē exstipulatu: q. ē iniūctū: vt. in. l. de h. ob. in p. n. inter
 resse nō p. certi p. dictionē: vt. §. si cer. pe. l. certi p. dictione. i.
 p. n. merito electio ē actoris. **A**duerte tñ q. cū talis alter
 natio sit iter actionē z obligatiōē: si actor. eligat agere
 ad factū q. tū ad illā obligatiōē interesse ē in facultate
 soluēdi: vt. §. e. l. i. stip. i. fi. si. si. eligat ager ad interesse re^o pōt
 liberari soluēdo factū vsq. ad lit. p. ref. hoc aut d. clarabit
 j. i. ij. q. z ibi videbitis rōnē. **O**ctauo q. ro. v. re^o pos
 sit p. cise cōpelli ad factū: vel p. cise ad interesse. d. isto iter
 se certū est q. pōt peti: vt. dictū ē z p. cise p. pellet soluet nī
 si mo. i. purgauerit vsq. ad lit. p. ref. vt. l. si isulā. j. eo. q.
 dic: vt. ibi. **C**et. aut ad factū pōt p. cise cōpelli ista que
 stio iudicio meo ē multū dubia. z iō eā diuidō in tres p.
 tes. **P**riō qñ est i obligatiōe factū simpliciter. scō qñ ē
 in obligatiōe re restitui. tertio qñ ē in obligatiōe re tradi
Ad p. mū dico q. in hoc sūt diuerse opi. nā qñq. fac
 tū ad qd q. tenet est explicādū in iudicio. z tūc habem^o
 glo. q. de hoc apre satis loquit. §. de pec. l. s. z hoc. §. p.
 ter. qñq. factū est explicādū ē iudiciū. tunc gl. q. est i. l.
 stipulatio. §. siue aut. §. de ope. no. nū. in. q. de scriptore
 v. dicere q. sit i electōe actoris vel p. cise ad factū vel ad i
 teresse. idē t. L. y. C. de sen. que p. eo. l. i. z hoc tenebat
 Bug. vt. no. §. d. re iudi. l. si q. ab alio. in fi. huic snie v. f. al
 sentire do. **A**har. d. fa. doc. antiquus q. in hac. q. v. f. h. s.
 h. bis. v. r. q. s. cōpellat p. cise ad factū. l. stipulatio. §. siue
 autē v. f. velle q. sic. hoc enī alijs multis cōp. obaf. exēplis
 Ecce enī cogit q. cauere. §. d. iudi. l. in oib^o bonefidei.
 de p. to. stip. l. paul^o. cū si. cogit administrare. d. admi. tu.
 l. i. in p. n. cogit actionē cedere. de acq. pos. l. possessio. in
 fi. cogit distrabere. §. d. act. ep. l. iul. §. idē cellus. z qd ibi
 no. cogit q. s. reficere. C. loca. l. cōductorē. S. z glo. ibi po
 sita inuit q. liberet p. stando interesse. cogit q. s. defendere:
 vt. l. s. z bec. §. p. ter cogit q. s. certuz rīdere: vt. §. de cō
 f. l. certū cogit q. s. reuertit ad patriā p. tēz. de pa. po. l.

ij. z. iij. cogit q. s. incertū loco edere: vt. l. p. toz. §. si. §. de
 eden. cogitur q. s. exhibere hoiez z exhibere tabulas: vt
 i. ti. de tab. exhi. z d. li. ho. exhi. cogit q. s. facere atapochā
 seu cautionē de recepto. C. de fi. i. stru. l. plures. z d. pac. l.
 si. cogitur q. s. reponere in p. stinā obligatiōē: vt. §. quod
 me. cā. l. metū. §. si. z. l. illō. cogit q. s. m. ammitter. d. fideic.
 li. l. iij. §. si. alienos. p. totū cogit q. s. iudicare: vt. §. d. iud.
 l. de q. re. z de mu. z ho. l. munez. §. iudicādi. cogit q. s.
 dotare filias. §. d. ri. nup. l. q. liberos. C. de do. p. m. l. si.
Quid plura dicā. ipsa charta d. ficeret si vellet oīa scribi.
Concludit ergo q. q. possit compelli ad factum idu
 stincte. S. z qñq. ē q. ille q. tenebat facere nō fecit: vñ for
 te nō pōt ampli^o facere: vel actoris nō interest q. fiat z tē
 cogit ad interesse. ita intelligit hac. l. z d. re iudi. l. si q. ab
 alio. §. loc. l. si lege. §. colon^o. certe ista opi. nō est s. a. p. l.
 in stipulatiōibus. §. operay. §. e. vbi factū pōt fieri. z est
 i electiōe debitoris vel interesse p. stā vel factū facef. **Q**ua
 liter aut p. dicta intelligant p. tebit ex infra dicēdis. **S**cō
 opi. est q. regularit nō possit q. s. p. cise cōpelli ad factū. s.
 reus p. stādo interesse liberat. hoc t. z gl. §. de v. fur. l. iij. §.
 nec tñ. fundat se p. l. si q. ab alio i. fi. de re iudi. **H**ac opi.
 tractat gl. in. d. l. si q. ab alio. s. z nō firmat. S. z istā opi. se
 g. tur. **D**y. vt. ipse hic scripsit dicēs. ad factū nō pōt q. s. p. cise
 se cōpelli regulariter cū re^o liberet p. stādo interesse: vt.
 l. si q. ab alio. in fi. j. de re iudi. §. e. l. in stipulatiōib^o. §.
 operay. fallit i casib^o. p. m. C. de fideicō. li. l. si. secūdu
 de pec. l. fili^o. §. si. l. sed z bec. §. p. ter. terti^o. §. qd me. cā.
 l. si cū exceptiōe. §. sed z si q. quart^o. §. d. ope. no. nū. l.
 stipulatio. §. siue aut. qnt^o. §. de aqua plu. ar. l. si tici^o. §.
 officiū. z. l. si stipulat^o. §. si. **E**t in his casib^o est videre rō
 nez diuersitatis: vt in qñlibz earum apparet. **I**ta sūt h. ba
Dy. qd sequit. **L**y. C. de sen. q. p. eo. l. i. in. iij. q. p. n. cipiā
Idē t. z do. An. in. l. si isulā. vbi circa hoc leuiter p. transit
Ita snia nō v. f. p. fecta. nā multos casus sup. numeravi in
 quib^o q. s. p. cise cōpelli ad factū quos **D**y. nō excipit. p.
 terea. l. fi. de fideic. li. vbi dicit ipse q. regula fallit: nō loq
 tur de obligatiōe facti. s. z de obligatiōe d. ādi. nā ibi debe
 bat seru^o legatario z legatari^o tenebat dare libertatem.
Tertia fuit opi. aut q. s. tenet ad tale factū qd nō pōt fieri
 nī p. aliū z cōpelli q. s. p. cise alias nō. ar. C. d. cadu. tol. §.
 ne ar. ita no. gl. i. d. l. si q. ab alio. s. z nō firmet. **I**ta opi.
 nō est vera: vt p. tebit ex his q. infra dicā qñ ē electa idu
 stria alicui^o. **Q**uarta fuit opi. aut q. s. agit: vt sibi fiat. z co
 get reus p. cise. aut agit: vt fiat alij z liberat reus p. stādo
 interesse. ita t. z gl. §. de dōa. l. hereditatē. qd v. f. seq. pe. l. z di
 stigmat. l. v. f. ita videbitis. **P**dicta aut opi. nō v. f. vera
 p. d. l. i. stipulatiōib^o. §. opay. **Q**uarta fuit opi. **I**a. d. are.
 aut factū ē in obligatiōe legali z q. s. cōpelli p. cise ad fac
 tū: vt. §. qd me. cā. l. si cū exceptiōe. §. s. z si q. z de ope.
 no. nū. l. stipulatio. §. siue aut. z de pec. l. s. z hic. §. p. ter
 nā. d. l. l. q. s. sit obligat^o ex sti. tñ stipulatio successit i locū
 obligatiōis legalis. sic pnt itelligi oīa. §. alle. p. **A**har. d.
 fa. aut factū ē in obligatiōe hois. z tūc nō pōt cogi p. cise
 se q. s. vt. l. si q. ab alio. z. l. i. stipulatiōib^o. §. opay. z hic
 cū h. **I**ta scripsit **I**a. de are. l. z multū bene in. d. l. heredi
 tatē. cū^o opi. t. z. **O**ld. **L**erte ista opi. l. z multū p. r. i. a. v. i. t. a.
 ti sit tñ nō est p. fecta. **P**riō qñ i. l. fideicōmissa. §. si. §. de
 le. iij. iducit obligatō ab hoie. l. testō. z tñ heres p. cise cō
 pelli nī diceret q. illud fauore vltie volūtatis q. est lex
 vt ibi dicit idē **I**a. **P**reterea. §. de pec. l. fili^o. §. si. cogit
 q. s. p. cise ad factū tñ erat obligatio i ducta facto suo. nec
 succedit vlti^o in locū alteri^o obligatiōis legalis. **S**ex
 ta fuit opi. **D**e. de bel. pti. qui in hoc p. cto lati^o distin
 guit: vt in suis b. o. cardis repitur. **C**Si qñ an q. s. possit
 p. cise cōpelli ad factū distingue. aut qñs de eo q. est obli
 gat^o ad factū. aut de eo q. nō ē obligat^o: vt qñ agit actōe
 reali. p. r. io casu aut factū est iplenduz in p. s. ona alteri^o q.
 actoris interesse: z liberat p. stādo interesse: vt. §. e. l. stipula
 tio ista. §. si simplicif. aut erat iplendū in p. s. ona ipsi^o ac
 toris. z tūc aut assert tātā vtilitatē h. re interesse quātā
 h. re ipsū factū: vt si stipulat^o sū mibi mutuari tūc sufficiat

77

p̄stare interesse: vt. s. e. l. si penā aut p̄stare interesse non
 affert equalē vtilitatē: z tūc aut ē tale factū p̄missū qd̄ ex
 racito intellectu nō cogit̄ euz̄ iplere: vt cū p̄mittit̄ desēde
 re vbi satis est zc. vt. s. de ius vo. l. satisqz zc. tūc nō cō
 pellit̄ p̄cise: vt. l. nō cogēduz. s. sabin. s. de p̄cu. Fallit̄ vbi
 ē actio tpe pitura: vt. l. mur. s. fi. z no. i. d. s. sabin. Itē
 fallit̄ vbi frāgeret̄ fidē duob: vt. l. si fili. s. fi. Itē in p̄
 cu. actoris: vt. l. s. z hic. s. p̄ter. z ibi no. aut est tale factū
 qd̄ s̄m tacitū intellectu poterat̄ cōpelli cōplere p̄cise: vt cū
 scripto: locauit opas suas: z tūc pōt̄ p̄cise p̄pelli: vt. l. sti
 pulatio. s. siue aut. s. de no. op. nū. z. s. qd̄ me. cā. l. si cū
 exceptioe. s. s. z sigs. fallit̄ in. l. si p̄cu. s. mādati. s. mā.
 Scōo casu qm̄ cōtra eū q nō ē obligat̄ puta actioe reali.
 tūc aut agit̄ ad factū tñ p̄ncipalit̄ p̄ interesse: vt cū agit̄
 hypothecaria agit̄ ad restitutionē rei tñ p̄ncipalit̄ p̄ s̄
 bitū p̄sequēduz tūc sufficit̄ p̄stare interesse: vt. s. q. mo.
 pig. vel bypo. sol. l. paul. aut agit̄ ad ip̄m factū p̄ncipa
 liter: vt qz agit̄ rei v̄. z cogit̄ p̄cise: vt. s. s. rei v̄. l. q̄ istue
 re. ita dicit̄ Be. Ista distinctio nō placz. p̄mo qz nō cōpre
 hēdit̄ oēs casus: vt ex his q̄ dicta sūt apparet̄ p̄terea
 ipse v̄f tenere qz vbi ē electa industria qz possit̄ p̄cise p̄pel
 li. qd̄ sequit̄ Ly. C. d̄ vsufru. l. antiq̄tas. z de his q̄ bo. ce.
 pos. l. i. in. i. q. z idē Guil. qd̄ est p̄tra. l. in stipulatioibus
 s. oparū. z cōtra. s. mādati. l. si p̄cu. s. mā. z p̄tra opi.
 By. positā in. l. stipulatio. s. siue autē. z p̄tra id qd̄ nor.
 hic qd̄ idē Ly. alibi seq̄tur: vt. s. dicit̄. p̄terea ipse fac̄
 regulā qz regularit̄ qz cōpellit̄ p̄cise. s. z tex. facit̄ regulā
 in p̄trariū. in. d. l. sigs. s̄ re iudi. Quid ergo dicem̄ in
 ter tot z tātoz̄ varietates dubito loq: tñ finaliter sic di
 co. aut agit̄ cōtra obligatū. aut p̄tra eū q nō ē obligat̄:
 vt cū agit̄ reali. p̄mo casu aut obligatio facti inducit̄ a le
 ge aut a testōre. aut ex cōuentioe p̄tū. p̄mo casu qm̄ idu
 cit̄ a lege tūc indistincte pōt̄ quis p̄pelli p̄cise ad factū: vt
 s. qd̄ me. cau. l. si cū exceptioe. s. sed z sigs. Inducia. l.
 itelligo qm̄cūqz quis obligat̄ p̄ter p̄ncipale p̄positū ei
 q obligat̄. ita loquunt̄ oia iura sup̄ alle. p̄ p̄tra. s. fa. aut
 iducit̄ a testōre z cogit̄ p̄cise: vt. d. l. fideicō. s. fi. s. de
 le. iij. Fallit̄ si iduceret̄ p̄petuā fuitutē: vt. l. ticio. s. ij. de
 p̄di. z d̄mō. Si s̄o inducit̄ a cōuentioe. tūc aut ē furroga
 ta talis obligatio in locū obligatiois legalis. z idē p̄cise
 cōpellit̄: vt. l. stipulatio. s. siue autē. ita pōt̄ loq. l. s. z hic
 s. p̄ter. s. de p̄cu. aut ē furrogata i locū legalis obliga
 tiois. z tūc aut illud factū ē explicadū in iudicio. z dic vt
 no. in. l. s. z hic. s. p̄ter. q̄ gl. optie dicit̄. aut eē iudiciū. z
 tūc indistincte dico qz nō cōpellit̄ exp̄sse ad factū: s̄ libera
 tur soluedo interesse: vt hic z. l. si qz ab alio in. fi. z. s. e. l. si
 pena. j. e. l. si stipulatio. s. fi. s. mā. l. si p̄cu. s. mādati. se
 cūdo casu qm̄ agit̄ p̄tra eū q nō ē obligat̄. z tūc dic: vt. s.
 p̄ Be. qz aut agit̄ ad factū p̄ interesse p̄ncipalit̄ z libe
 rat̄ p̄stado interesse: vt. l. paul. s. i. s. q. mo. pig. vel by
 po. sol. aut ad factū p̄ncipaliter. z tūc p̄pellit̄ p̄cise: vt. l.
 q̄ restituere. Idē dico qm̄ agit̄ cōfessioia: vt re cogat̄ p̄
 cise pati. z sic bñ loq̄ glo. q̄ est. s. si ser. ven. l. hax. i glo.
 sup̄ s̄. iubeat. p̄ s̄o videam̄ rōnē p̄dictoz. i obligatioe
 facti succedit̄ obligatio ad interesse nō tñ odio rei q est i
 moza s̄ etiā p̄ iuris rigozē qd̄ iduxit̄ stipulatio qz q̄ sti
 pulat̄ qz sua iterit: vt in. s. alteri. vñ cū in factis qm̄qz in
 terit̄ qm̄qz nō. iō re liberat̄ p̄stado interesse ne actor: p̄seq̄
 tur plusq̄ iterit̄ sua: vt. s. dixi in. x. p̄trario. z ista sit rō in
 obligatioe hois. S̄z in obligatioe legis ex quo. lex oblig
 gat̄ quē ad factū lex hoc iducit̄ ex sua eq̄tate vel rigore.
 nec curat̄ v̄z̄ interit̄ vñ iō dicit̄ lex siue iure siue iuria.
 zc. vt. s. d̄ op. no. nū. l. i. in p̄n. iō p̄cise cōpellit̄ ad fac
 tū. Ex p̄dictis p̄z qz distinctio illoz̄ q dicit̄. aut ē electa
 industria vel nō i obligatioe hois male dicit̄: qz ibi ē eadē
 rō. z scripto: nō ponet̄ in cōpedib. nisi diceret̄ sp̄ale fa
 uore studij z publice vtilitatis qd̄ nō v̄f d̄ mēte iuris. Itē
 q̄re aliud i testis q̄ in p̄tractib. apparet̄. p̄mo qz volun
 tas testōis ē lex: vt i. s. dispōat. ergo idē qd̄ i obligatioe
 legali. Itē fauore vltie volūtatis. Be his s̄o q sunt obli
 gati p̄z rō: qz cū cogant̄ ex qd̄ā eq̄tate a lege iducta p̄p

ius qd̄ residet penes agētē d̄z iudicari idē qd̄ in obliga
 tioe legali. Ad s̄m venio qm̄ est obligatio re restituī: z
 istō iā ē expeditū. aut enī h̄z rei restituēde facultatē z co
 git̄ p̄cise. aut nō: z tūc succedit̄ obligatō ad interesse. z rō
 p̄z ex his q̄ supra dixi in. vi. q. Hoc v̄z̄ nisi qm̄ agit̄ hyp̄.
 tūc indistincte pōt̄ liberabit̄ p̄stado interesse: vt. s. p̄rie di
 xi. Ad tertiu venio. s. qm̄ est i obligatioe re tradi. v̄trū
 qz p̄cise cōpellat̄ ad tradēdū. variāt glo. nā. s. d̄ act. ep.
 l. i. approbat̄ opi. Bul. z Jo. qz idistincte v̄d̄itor liberef
 p̄stado interesse p. d. l. i. in p̄n. z. C. de act. ep. l. si traditio.
 sed isti. de p̄trahē. ep. s. p̄ciū. app̄o. opi. p̄tra. z distin
 guit̄ v̄trū habeat facultatē rei tradēde z p̄pellit̄ p̄cise: vt
 d. s. p̄ciū. z de act. ep. l. exēpto in p̄n. Aut nō h̄z faculta
 tē rei tradēde z p̄stare interesse: vt i legib. alle. p̄ alia pte.
 z istā opi. z Ja. hic. di. z pe. vt dicit̄ Ly. i. d. l. si traditio.
 de act. ep. Jac. d̄ are. z qz ad tradēdū possit̄ cōpelli p̄cise
 si h̄z facultatē tradēdi. alias p̄denat̄ ad interesse: s̄z tñ istō
 interesse nō venit i petitiōe. s̄ est: vt refert̄ Ly. C. de sen.
 q̄ p̄ eo. in. iij. q. p̄ncipali. Sed alij doc. dicit̄ qz interesse ē
 in petitiōe. z est casus i. d. l. i. de act. emp. Quid dice
 mus: dico sic. aut re tradi est obligatioe ex p̄tractu ep. et
 v̄di. z teneo opi. p̄tra. vt distinxi habeat facultatē tra
 dēdi vel si p̄ iura sup̄ alle. qd̄ tenet̄ cōiter oēs. Aut re tra
 di ē in obligatioe ex alia simplici stipulatioe: z tūc indis
 tincte reus liberat̄ p̄stado interesse: vt hac. l. ibi fūdū tra
 dif. p̄iucto s̄. se. z. j. e. l. si fundū p̄stari. Rō qz qm̄ qz tūc
 ex cā ēptiois nō tenet̄ ad mez factū imo dicta obligatō
 p̄cipat̄ naturā obligatōis d̄adi. nā si ē d̄is trāffert̄ d̄nū
 v̄d̄itor: vel vsucapiēdi cōditionē: vt. s. d̄ act. ep. l. ex em
 pto. Ex eo ergo qz p̄cipiat̄ cū obligatioe d̄adi cōpellat̄
 p̄cise si h̄z facultatē tradēdi. ex eo s̄o qz factū est i obliga
 tioe succedat obligatio ad interesse. z qz ista obligatio nō
 cōtineat̄ mez factū hēs gl. s. si cer. pe. l. certi cōdictio. in
 iij. gl. z v̄f tex. s. e. l. in quētiōibus i. fi. itelligēdo qz ibi p̄
 cessit̄ cōtract. ēptiois. s̄z qm̄ re tradi est i obligatioe ex sim
 plici stipulatioe. tūc mez factū est i obligatioe: vt. s. e. l.
 si re tradi. Nono restat̄ videre p̄ctica p̄ntis materie. s.
 qliter factū seu interesse petat̄ z exigat̄. Circa hoc repit̄
 triplex mod. tradit̄ a glosatorib. nris. p̄m̄ est qz pe
 rat̄ factū in libello: z tpe s̄nie interroget̄ re si vult facere
 vel nō: z si dixit̄ nō: tūc iudex p̄denabit̄ eū ad interesse. ar.
 s. de re iudi. l. sigs ab alio. ita no. s. de act. ep. l. i. in p̄n.
 i mag. gl. nec mix si aliud petit̄ z aliud in p̄denationē ve
 nit: qz z alias hoc accidit̄. s. si cer. pe. l. vinū. d̄ edi. edic.
 l. ediles. s. itē sciēdū. Itē dicit̄ gl. Be. z An. za. sequētes
 eū re: ob̄t̄ istā p̄ctica. nā stult. ē iudex q in alio p̄denat̄
 q̄ petitiū sit. vt. l. si. C. de fideicō. li. vñ dicit̄ ip̄i qm̄ factuz
 simplicif̄ petit̄. aut re definit̄ posse facere. puta tenebat̄
 scribere lib̄z̄ z ap̄putata ē sibi man. tūc d̄ necessitate fiet
 cōdenatio ad interesse: vt. s. de p̄di. furti. l. in re furtiua. z
 de p̄fel. l. iulian. z de p̄sti. pe. l. p̄missor. cū si. z nō erit lo
 cus dicte interrogatōi quā gl. dicit̄. Aut nō d̄finit̄ posse fa
 cere. z tūc aut ab initio re negabat̄ se teneri. z tñ p̄batū
 est z p̄denabit̄ ad ip̄z factū: qz fact. ē iudex zc. Aut ab ini
 tio p̄stebat̄ se teneri. s̄z dicebat̄ nolo facer: qz volo interes
 se p̄stare. z tūc non seq̄ cōdenatio s̄z liberat̄ a petitiōe
 facti. cū p̄cise nō teneat̄ s̄z ea q̄ supra dicta sūt ad. l. vinū
 z. s. itē sciēdū quā p̄ se allegat̄. Rūdet̄ qz ibi loquit̄ i
 his q̄ veniūt officio iudicis: qz accidit̄ post lit. p̄tes. s̄z hic
 s̄o interesse est in obligatione z p̄missione ita dicit̄ ip̄i
 z sic nullo casu erit loc. dicte interrogatōi quā glo. dicit̄.
 Ego sustineo gl. nā qm̄qz desijt̄ posse facere: z tūc qd̄ iu
 ris istra dicā. qm̄qz ē possibile fieri factū z interesse p̄stari. z
 tūc aut obligatō ad interesse fuit p̄tracta post lit. p̄tes. pu
 ta: qz aū nō erat i moza tūc certū est gl. bñ dicere qz iudex
 poterit̄ ad interesse cōdenare. qz post lit. p̄tes. accidit̄: vt
 d. s. sciēdū. aut obligatio ad interesse fuit p̄tracta aū. z tē
 siue re negat̄ siue p̄stebat̄ dico qz possz fieri interrogatio:
 vt dicit̄ gl. qz iudex poterit̄ p̄denari ad interesse. hoc p̄bo
 p̄mo. p. l. si qm̄. s. heres. s. d̄ leg. i. vbi v̄f casus s̄z qz gl. in
 telligit̄ ibi. p̄terea iudex pōt̄ sentētiare. put̄ p̄uenit̄ in

ter ptes: vt. s. d. re iudi. l. si cōuenierit. si ergo ptes cōcor-
dāt q̄ fiat p̄dēnatio ad itēresse satis ē. **P**reterea si petif
factū z fiet p̄dēnatio ad itēresse nō ē aliō. s. idē interpra-
tiōe iuris. hoc p̄bat sic. fideiussor: nō p̄t. p̄mittere aliō
q̄ p̄ncipalis: vt. l. grece. §. si q̄s stichū. j. d. fideiuf. s. si p̄n-
cipalis p̄mittit factū fideiussor p̄sit. p̄mittere itēresse:
vt. j. de fideiuf. l. stipulatiōes. ergo p̄z q̄ nō ē aliō. **E**t p̄
hoc p̄z r̄sio ad rōnē eoz. s. q̄ fatū est iud. q̄ condēnat
in alio r̄c. q̄ dico q̄ nō ē aliud. **S**z iuxta p̄dicta moueo
vnū dubiū. p̄ōe iudex nō facta dicta itērogatiōe p̄dēna-
uit reū ad factū simplicif. nūqd re^o postea liberabit sol-
uēdo itēresse. vt q̄ nō: q̄ ab initio agit ad itēresse. re^o nō
h̄z p̄tātē soluēdi factū: nisi vsqz ad lit. p̄tes. vt. l. si insulā.
ita ecōtra vbi agit ad factū nō h̄z facultatē soluēdi itēres-
se: nisi vsqz ad lit. p̄tes. **L**ōtrariū dico. nā debetis scire q̄
q̄nqz vnū ē obligatiōe: aliō i solutiōe ex dispositiōe hoī
nis. z tūc illa facultas soluēdi d̄finit p̄ lit. p̄tes. vt. j. d. sol.
l. si q̄s stipulat^o fuerit. x. i. melle. ita dic. l. si insulā. nā factū
est i solutiōe z obligatiōe ex dispositiōe hoīs. **Q**uāqz vnū
est i obligatiōe: aliō in solutiōe ex dispositiōe legali. z tē-
durat facultas soluēdi ē post sniaz donec fuerit p̄ctus
sup actiōe iudicati: vt. s. d. re iudi. l. miles. §. decē. de pe-
bere. l. itē veniūt. §. cū p̄dixim^o. ita in p̄posito cū factū z
petif itēresse est i facultate soluēdi ex dispositiōe legali:
vt. s. dixi ergo ē post sniaz p̄t soluere donec lis p̄teset
sup actiōe iudicati. q̄d tene mēti. **S**ecūdo mod^o p̄cticā
di ē q̄d ab initio actor: itēroget reū. z si nō vult facef sta-
tū agaf ad itēresse. iste mod^o nō. i. d. l. i. in p̄n. de act. ep.
Iste mod^o ē ver^o oīno. nā cū sup sit pluries dictū q̄ itē-
resse ē in obligatiōe z petitiōe post morā. p̄z q̄ itēresse p̄t
peti ēt si re^o nō itēroget. s. reus habebit facultatē pur-
gādi morā vsqz ad lit. p̄tes. vt. l. si insulā. z illud cōiter oēs
tenēt. **T**ertio mod^o est. vt sic petaf peto factū fieri z si
nō fecerit peto itēresse. **I**ste mod^o nō. p. gl. s. e. l. ij. §. itē
si i facto. cū. d. l. i. de act. ep. z ibi d̄f q̄ hoc tuti^o ē. z hoc
t̄yēt **L**y. C. d. act. ep. l. si traditio. **C**z p̄tra hoc op. hic
p̄ponit duas actiōes. s. actor: cogif eligere q̄ agit. ergo
z tē. vt in. §. eligere. do. **A**n. fatef q̄ si re^o oppōit actor: co-
gef eligere. s. si nō oppōit p̄cedit iudiciū. **E**go dico q̄
iudiciū oīno p̄cedit z reo oppōitē actor: nō cogif eli-
gere. nā p̄ba dicti libelli p̄nt itelligi duob^o modis. p̄mo
vt vtrūqz petat iure actiōis. z tūc p̄cederet id q̄d dic. **A**n.
scōo p̄t itelligi q̄ iure actiōis petat factū. itēresse autē pe-
tat p̄t ē in p̄tate soluēdi. sicut cū peto. x. aut noxe dedi-
tiōez. vt. l. miles. §. decē. d. re iud. z isti. de of. iudi. i p̄n. q̄
libell^o sine dubio p̄cedit. z tūc hoc cāu nō p̄pōit nisi vnā
actionē hic nō cadit electio. z h̄z istū modū q̄ magis fac-
p̄ actore d̄z libell^o itelligi: vt d. iudi. l. si q̄s intētiōe. **C**z
iuxta p̄dicta potest dubitari. pone q̄ factū d̄sijt posse fie-
ri. vtz amodo factū possit peti i libello. **B**y. dicit hic idē
fictē q̄ nō. s. de necitate petif itēresse: vt. s. d. vsuf. le.
l. si vsuf. mibi i biēniū. **I**stud dictū **B**y. v̄t p̄tra ea q̄ d̄v-
ri. s. in. vi. q. nā dixi q̄ q̄n est i obligatiōe: vt p̄bat multa iu-
ra ibi alle. **Q**uid ergo dicem^o. dico q̄ factū est quoddaz
q̄d postq̄ d̄sijt posse fieri actor: i hoc nō p̄t p̄tēdere igno-
ratiā: nec p̄t illd factū in libello colorari p̄ modū possi-
bilē. tūc d̄ necessitate petif itēresse: vt. d. l. si vsufruct^o mi-
bi in biēniū. si enī mibi debeaf vsufruct^o in biēniū a mor-
te testatoris elapso biēnio: ego actor: sū cert^o q̄ vsufruc-
tū illi^o biēnij h̄re nō possū. nec possū hoc in libello petef
p̄ modū possibilē. cū semp i libello apparet ipossibilitas
nō enī possū dicere q̄ facias me fructuariū t̄pis elapsi q̄
est ipossibile. **I**dē est videre vbiqz q̄s ē obligat^o ad n̄
faciēdū. tūc si stipulatio ē cōmissa ad itēresse. q̄ facit q̄d
nō d̄bit d̄ necessitate petif itēresse. nō enī possū petef
i libello q̄ nō sit factū illud q̄d ē factū q̄ est ipossibile. p̄-
bat. s. d. euic. l. si ita q̄s. j. de re. iur. l. verū. z p̄z i oib^o legi-
bus q̄ ponūt casū in eo q̄ est obligat^o nō facere: vt. s. e. l.
ij. §. itē si in facto. z. j. e. l. si sic. fa. her. l. heredes. §. i. illa
s. de act. ep. l. iul. in p̄n. cū si. **Q**uoddā nō ē factū q̄d s̄

d̄sinat posse fieri actor: p̄t p̄tēdere p̄babile ignoratiā.
Idē p̄t peti i libello p̄ modū possibilē: vt si teneris ad
re restituēdā: q̄ est p̄pta ego actor: possū ignorare. **I**tē i
libello possū hoc colorare p̄ modū possibilē talē q̄ in li-
bello nō apparet ipossibilitas: q̄ possū licite dicere peto
dictā re restituī. tūc p̄cedit petitiō. s. fiat p̄dēnatio ad in-
tereē: z ita loquūtur oīa iura supi^o allegata i. vi. q. **E**adē
ergo rōne si ei q̄ debebat scribere libz ē āputata man^o:
possū petere i libello. peto q̄ scribas libz: s. p̄dēnatio si
at d̄ necessitate ad itēresse. **D**ecio z vltio q̄rit q̄lter pe-
taf itēresse gl. in. l. certi conditio. s. si certū petatur: di-
cit q̄ petef p̄ certi p̄dictionē z petef nō exp̄ssa certa q̄ri-
tate i libello. tū postea in snia fiat certū: vt isti. d. act. §. cu-
rare. doc. n̄si cōiter tenēt oēs so. cū gl. in eo q̄ dicit q̄ in-
tereffe petif p̄ certi p̄dictionē z hoc est ibi. d. l. certi p̄di-
ctio exp̄ssū. nā ibi d̄f q̄ illa actio q̄ cōpetit ex. l. acq. cōpe-
tit ad itēresse: vt. s. ad. l. acq. l. ij. i. p̄n. z isti. d. l. acq. l. i. p̄n.
ergo z tē. q̄d hic nō disputo dicatis: vt ibi. **I**n eo nō q̄ gl.
dicit q̄ itēresse petef incertū i libello sūt p̄trarie opi. **J**a.
de ra. **P**e. z **L**y. dicit enī q̄ si oīno itēresse petif p̄ certi
p̄dictionē: q̄ spaf certificari. eadē rōne oē factū poterit
peti certi p̄dictione: q̄ spaf certificari futuro facto. ergo
idez in oī facto. ac istd est falsuz: q̄ p̄ factis agit actiōe ex
stipulatu: vt isti. de p̄. ob. i. p̄n. z. j. e. l. vbi aut. §. q̄ id q̄d.
dicit ergo q̄ itēresse petif certi p̄dictionē. z ponef in libel-
lo certū z taratū. hoc p̄bat: q̄ q̄ itēresse petif pecuniā z
dari petif: vt hac. l. s. q̄ petif pecuniā d̄bebit certā q̄ritā-
tes exp̄mes: vt. s. d. rei ven. l. i. rez ergo z tē. **P**reterea snia
d̄ esse p̄formis libello: vt. s. cōi. di. l. vt fūd. sed i snia iu-
dex cōdēnat ad certā pecuniā: vt. l. si q̄s ab alio. s. de re.
iudi. ergo z tē. **A**d. §. curare. quez gl. p̄ se allegat. **R**ūdēt
itēresse quoddā est p̄teritū vel p̄ns. istud cū sit certū ēt
natura d̄z petif certū i libello. z istd iure actiōis. s. p̄ certi
p̄dictionē. **Q**uoddā itēresse est futurū. s. q̄d p̄t crescef
vsqz ad sniaz: vt. s. si cer. pe. l. vinū. z. l. in hac d̄ tritica. z
istd nō p̄t peti iure actiōis: vt. s. d. iudi. l. nō quēadmo-
dū: s. petif iudicis offiō mercenariō z hui^o occasiōe ad-
mittit adiectio icerte p̄tis hoc mō. dico p̄tra te. tu d̄bes
mibi dare vinū vel aliā rē z fuisti i mora. vñ itērest mea i
.x. q̄. x. peto. z si p̄tgerit itēresse augeri vsqz ad sniaz in il-
lud peto te p̄dēnari. mō dicit ipsi adiectio ista iūcta de-
clarabit p̄ iudicē i snia. cū d̄ hoc loqf. §. curare. ita dicit.
Ly. C. d. sen. q̄ p̄ eo q̄d itērest. l. i. circa. iij. q̄ p̄ncipalē. z i
.d. l. certi p̄dictio. i. vl. q̄. i. r̄p̄titiōe sua z ibi lati^o hoc d̄cla-
rat. **E**go credo gl. h̄n dicere. p̄rio p̄ legē. scōo p̄ rōnez. p̄
l. C. de iuti. sti. l. iij. in fi. vbi ē casus. nā ibi agit ad itēres-
se z d̄f obligatiō iūcta actiōis i factū z tē. nō enim potest
dici q̄ ibi loqf de itēresse futuro. q̄ tūc nō d̄ceret ipa ac-
tio icerta s̄z officii. loqf ergo exp̄sse d̄ itēresse p̄teritū q̄d
venit iure actiōis. z petitiō erit icerta: p̄dēnatio certa: vt
ibi p̄z. **S**cōo p̄ rōnē sic. q̄nqz declaratio icertitudis nō
ē in p̄tate actoris admittit libell^o incert^o: vt. s. quoz le.
l. i. §. q̄ aut. ēt dicim^o i obligatiōe alternatiua q̄ q̄n elec-
tio est debitois: vt. j. e. l. vbi aut. §. q̄ illd aut illd. s. d̄cla-
ratio itēresse nō p̄det ex p̄tate actoris s̄z ex subtilitate iu-
dicis: vt. C. de sen. q̄ p̄ eo q̄d itērest. l. i. ergo admittit li-
bell^o incert^o. **E**t i hac opi. vidēt esse **D**uul. **J**a. bu. z cete-
ri n̄si citramō. **A**d rōnes i p̄trariuz r̄ideo p̄mo ad id
q̄d dicit q̄ hac rōe oē factū p̄sit peti certi p̄dictionē dico
q̄ falsū ē q̄ q̄tū ad itēresse ē certū i rez natura t̄pe quo
petif. s. nō exp̄maf i libello. merito venit icerti p̄dictionē:
vt. l. cuz ad p̄ns. z. l. se. s. si cer. pe. **F**acta nō anq̄ h̄at nō
sūt certa i rez natura. **A**d. l. i. rē. de rei ven. r̄n. q̄ d̄z peti
certa q̄ritas q̄n pendet ex p̄tate actoris alias sec^o. **A**d. l.
vt fund^o. r̄n. q̄ snia est cōformis libello hic. q̄ itēresse pe-
titur z ad itēresse fit p̄dēnatio. s. i snia deducat certū i li-
bello sustinet icertitudo p̄ rōnē quā dixi: fateor: tū q̄ si
q̄s libellū formaret s̄z opi. p̄dictozuz doc. q̄ libell^o p̄ce-
deret. s. si d̄ minorū itēresse p̄baref reus absolueret ab
eo q̄d est vltra petitiuz q̄d noceret actori p̄ cōdēnatio-
nez exp̄saz: s. libello formato s̄z gl. nō p̄t illd accidef.

31

Si quis ita stipulatus.

Be nalis sti pulatio adiecta obligatiōi facti cū adiectōe die. omū ad ueniēte die p mittit. alias cū cepit eē in mora i choādi ad pticulare itereffe cōmittit. h. d. **C** Op. d. p n. ad fi. Rñ. d. betis scire p dclatione q in hoc. s. differt p n. a fi. pmo q in p n. penalis stipulatio i cepit a pcedēti cōditōe. i. fi. a pcedēti cōuētiōe. Scdo q i p n. casu fuit certū tps ad iectū. in n. plane nullū tps. z ista ē no. dñia. Tertia dñia est z bōa. qz p n. casu fuit apposita pena. i. scdo nō. z iō vt penalis stipulatio cōmittat oz qz totū tps labaf. sec. i. interesse: qz statū cōmittit ad pticulare itereffe. **C** Op. d. l. si ita stipulat. effez abs te. s. e. So. dicūt qdā ibi pena fuit apposita hic n. Istō ē truffa. tenz istā ad totale iteref se nō p mittit nisi tñ tps trāserit qz possit dom. fieri. Sz ad itereffe pticulare cōmittit cū i cepit eē in mora: vt hic z hāc oēs tenēt: qz ē tex. in. l. cōtinu. s. itē q insulā. j. eo. **C** Op. d. l. exstio. s. ex hac So. eo mō quo. s. p n. qz ad pticulare itereffe cōmittit dū est i mora i choādi zc. z cir ca materiā hui. s. distigie plene: vt dixi. s. p n. in. v. q. **C** Ex gl. op. z ē opi. pe. z ista. l. put dixi in p n. o rario vt ptra illā regulā expstio eoz qz tacite insūt zc. z no. i. l. nō recte. C. d. h. de iur. z. l. iij. s. d. le. i. s. hic sic expmī tps. qz tacite iest z aliqd opaf. so. aut expmī eo mō quo iest. z tūc nihil opatur. aut alio mō qz iest z loquit hic. qz tē pus qd expmī est ad arbitriū pmissōis. l. stipulatio ista. s. inter certā. s. e. si nō exprimat tēpus tūc iest ex natu ra rei. z tunc exp:ressio aliquid operatur.

Ex. l. sequenti.

C An ante diem sit nata obligatio.

Interdū.

C Stipulatio pura s; sba quāqz ex natura rei recipit di lationē. h. d. **C** Op. z vt q in obligatiōe in die fit añ nata actio licz obster exceptio: vt. l. i. s. qñ di. v. s. l. ce. hic dicere vt tex. qz adueniēte die i cepit. So. glo. ex ponit i cepit. i. cū effectu. **Be**. dicit qz tex. stat. p pte. z tūc ē casus p eo qz añ diē nō ē nata actio. Et p dclationē ei. qd **Be**. dicit fo:mo dubiū an obligatio sit nata añ diē. z **Be**. dicit qz sic. vt. l. cētēsimis. i. p n. s. e. z s; hoc obliga tio ē pura qñ pmitto fruct. futuros: s; exactio differaf. h. d. **Be**. pbo. j. e. l. iter stipulatē. s. sacā. vbi pēdet. er go zc. s. e. l. ij. s. i. **Be**. dicit ptra casū. l. s. d. p di. z d. l. i. vbi dñ qz est p ditionālis z tacita qz i pedit natiuita tē obligatiōis: vt no. s. d. pac. l. itē qz. **Mo** ob. s. sacā: ga ibi pēdet natiuitas obligatiōis: vt dixi. s. e. l. ij. s. i. **Q**uid dicem. dico hic qz si qram de obligatiōib. in qbusdā exēplis ē nata incōtinēti: vt si pmissi domū edifi care vel dare chartaginē. z in qbusdā exēplis nō ē nata: vt in ptu ancille z fructib. futuris: vt. d. l. i. d. cōdi. z de mō. **C** Si s; qñm de actiōe de qz qñt tex. zc. tūc i illis exēplis vbi nō ē nata obligatio tex. stat. p pte. i. alijs exē plis dico idē: qz cū dies iest ex natura obligatiōis seu rei i obligatiōe deducte i pedit natiuitatē actiōis: vt. l. si tu to: reipublice. s. fi. d. tute. z ra. di. z hic nō destruedo tex. z. s. e. l. si ita stipulat. effez abs te. z. j. e. l. ita stipulat. in .ij. q. pncipali. dic: vt ibi z sic gl. qz exponit i cepit. i. cū effe ctu nō bñ dicit. **Q**uerit gl. qz sint iste ope. z dicit qz in certe. aliō si certe: vt artificiales. **By**. dicit qz eadē est rō i opis certis qz i incertis. **By**. bñ habuit bonū intellectū z ēt gl. z qz iste tex. loquat de incertis apparet ex eo qz dicit qz idicte ope: qz tūc añ qz indicant sūt icerte: vt. l. si nō sov tē. s. libert. s. de p di. ide. **Itē** apparet: qz añ nō nascit: vt. l. quoties. d. ope. li. qz ad hoc vt teneaf re. s; qz tuz ad hoc: vt mora cōmittat eadez ē rō in certis z i incertis vt tantum tempus transeat.

Si seruus hereditarius.

C Op. d. l. seru. hereditari. j. d. stip. s. gl. distiguit optie qz hec d; itelligi s; illā. z vid gl. qz i cepit. distiguedū ē zc.

Ex. s. sequenti.

C An per oblationez mora purgari possit.

Promissor stichi.

Iste. s. tractat ma teriā purgationis more. z hic possit tractari put i. l. si insulā. z qz **By**. ibi po suit. iō oēs doc. ibi tractāt z ibi dicem. z breuif dicit qz licitū ē morā purgaf. In p n. pte loqz i specie dōbita. In sa pte loqz i qñtitate dōbita. **C** Op. z vt qz nō liceat offerē j. e. l. si insulā. **Gl.** dicit qz nō lz post lit. pte. vt ibi. **Lōtra**: qz imo semp lz: vt isti. d. ppe. z tēpo. ac. i. fi. z. l. si re. s. de pecu. **Rñ**. ad. l. si insulā. qñqz ad purgationē more offerē illō qd petif: z tūc pōt sp offerre: vt isti. d. ppe. z tē. ac. s. fi. vt si peto stichū tu offers. vel peto. x. z offers. x. z sic lo qz hic. z re. tūc absoluet ab istātia iudicij. qñqz vnū pe tif z aliō offerē: vt peto itereffe tu offers factū. vel peto penā tu pncipale debitū offers p lit. pte. z tūc nō lz: vt. l. si insulā. j. e. z hoc tenēt oēs doc. excepto do. **Ray**. z ma gno tpe tenuit istā. postea murauit opi. p. l. s; si alia. s. d. pñt. pecu. **Ad**. s. fi. isti. d. ppe. z tē. ac. rñ. qz qñtuz i. h. loqz ad euitādū piculū iterit. offerre nō possū: vt. l. si alia. aut qñtuz ad euitādū instātia iudicij z possū: vt isti. d. ppe. z tē. ac. i. fi. hoc nihil ē dictū: qz loqz qñ ab istātia absoluit: qz soluit quō ergo reānet piculū iterit. cū a toto ē abso lut. post qz dixi sibi istō. cū simlis pñs legerem. i. pē rñ. qz itereff actoris: vt pueniat ad sniaz ne ille possit dicere se soluisse idebitū. s; illō ē ptra dictū istō. qz possū euitaf iudicij. z tex. ē i. s. fi. absoluo: enī ab istātia nec alia spec raf sniaz. s; dū legebā pñs sequēdo. **Lassiū** qz sniaz mgri sui bñ excusaf: dixi eū bñ dicere. nā tex. i. s. fi. loqz in sol uēte seu satisfaciēte. hic loqz i offerēte tñ. vñ dico qz āte lit. pte. sola oblatio purgat morā: vt hic z. l. si suū. s. seq tur. j. e. z. l. illō. s. de pi. z cōmo. rei vē. s; p lit. ptes. non sufficit oblatio: vt. l. s; si alia. s. de pñt. pe. sed requif alia so. vel qz vice solutiōis obtineat: vt oblatō z dpositō z cō signatō: vt. l. ob signatōe. C. d. sol. vel i iudicio offerat: vt. l. si re. i. fi. s. d. pig. ac. z tūc loqtur insti. de ppe. z tē. ac. in fi. **Letera** dic plene: vt. l. si insulā. j. eo.

Stipulationū quedā.

C Asqz ad fi. l. se. breuif hoc itēdit. **Qñ** i obli gatiōe venit id qd nō ē variabile ex natura rei vel pmissō ris volūtate stipulatio p n. certū alias icertū. h. d. **Et** assume tibi hoc: qz qñ certū duenit in stipulatiōe tūc agif certi p dictionē. qñ incertū tūc actiōe ex stipulatu: vt isti. d. s; ob. circa p n. **Itē** qñ vēit i stipulatiōe icertū certificādū ex aliquo futuro euētu stipulatio recipit dilationē: vt. s. l. p n. i. p n. **Et** pp istos duos effect. ē facta ista lex cū se. **P**ostea venias ad casū z ad. l. nostrā op. z aduertis. nā cū dico sūdū tusculanū nō apparz qñtū. **Gl.** dic qz qñtū referē ad qñtitate nō ad specie. z hoc inuit gl. sup. h. aurei. z si bñ i spicial. ē alia gl. mag. i. p n. l. se. **Be**. dicit qz in qñtū apparet a capite vsqz ad pedē forte nō dicit male s; gl. habuit respectū ad tex. qz dicit ex ipa pñciatōe nō apparz qñtū dñ hic qz qz sūdū stipulat simplicif icertū sti pulaf. **Lōtra** qz nihil valet: vt. l. ita stipulat. j. e. z. s. de iure do. l. cū post. s. gener. So. vult icertū stipulari. z iō ē incerta stipulatio. an aut valeat hic nō dñ. dico ergo qz nō valz: vt i p n. rario: z hoc vult gl. **C** Op. d. l. triticū. j. e. So. vt gl. qz i frumito fuit adiecta qñtitas lz nō qualitas. **C** Aenio ad gl. mag. z si hoc ē vex certi p dictione ex mu tuo nō hz locū nisi cū mutua. optimū vinū. **Lōtra**. s. si cer. pe. l. certi p dictione in p n. z. l. cū qd. z p totū so. ibi p cessit mutuatō ex qz limitaf qñtitas p tract. qz d; reddi vi nū eiusdē bōitatis: vt. l. cū qd. hic qñ nō pcedit aliqs cō tract. **C** Ex gl. op. si hoc ē vex nulla stipulatiō certa ē z qz meli. vinū ē s; nacia. z i tpo ē dñia. ergo qz p mittit vinū optimū p mittit icertū. So. d; itelligi s; regionē s; cōez vsū loquēdi: vt. l. cū dñiōis. s. afina. s. d. sū. i. struc. z in stru. le. z. l. sp in stipulatiōib. j. d. reg. iur. z p ista dētermi natiōe facit illō qd statū dicā. **C** Op. hic dñ qz qz p mittit aureos. p mittit certū. **Lōtra** qz aurei sūt d; flo: rē. i. tan. de venetijs z vngaria z sūt varij. **Dic** qz aurei itelligūtur s; f; gionē ad pōd. regiōis: vt. ar. l. nūmis. s. d. le. iij. l. sp in

C Post li tis ptes. AD DE qz s; mo z Ro. in. d. l. si insulā et Ro. hic te nent s; p iu ra qz dicunt simplicif p oblat. morā purgari: vt. l. si seruum. s. sequif. j. eo. z p. l. qz si bi. s. fi. a s; rio sensu. j. de sol. z pro hac opi. ale. xi. alle. tex. i. l. si boiez d. quomin. s. mada. z an ge. l. si post tres in ante pe. colū. s. si qz caut. sub des qz sigs vellet substi nere opinio. bar. post; di cere qz intel lect. moder noz: non est bonus ad. l. sed si alia.

C In iudi cio ADDE z limita vt p eudē i. l. si d bitoz. j. d. so lut. cuz quo dicit alex. cō cordare bal. in. l. acceptā. C. de vsur.

ADDE in qstū alex. hoc in .s. tangit an sit necesse ca usas graua minis sigilla tiz expmere i appella. ab interlocuto ria adde q bal. cōsi. cexl ij. i. li. tenet sigillati esse expmendas nec sufficiat se referre ad acta. b. C. libellus alternatiuus ADDE qd de except. al tenatiua vid in .c. nullus plurib⁹ d. re. iudi. l. vi. an to. d. bu. i. c. .iij. loco d. p bat. r. s. d. ex cept. l. nemo Quid d. possi. alternatiua vide. d. an. i .d. c. r. Inn. i. c. ex pte de rescrip. bal. i .l. c. dita i. r. vij. colū. v. qd dicef de practica vi. cētina in re. pe. padu. C. de edē. r. i. l. .i. in. iij. op. po. C. d. fur. Quid de de creto iudi cis vide i. l. si pupilloruz §. si ptoz. v. si quid ergo §. d. re. eoz qd i diffinitua snia dic alex. concludē. q nō valeat p .l. fi. C. d. fen tē. q sine cer ta qstū. r. cū illa gl. trāsit nico. de nea po. de q ēt p gl. in. c. lato res de cleri. co. exe. d. po. mi. r. aliqd p bal. in. l. i. C. de fur. c. Adde in an nuo ADDE bar. i. l. pecu nie. s. de ali. r. ci. leg. an. ge. i. l. cū no tiffimi de p. scrip. xxx. an no. bal. in. l. .i. C. d. fen. q sine certa qstū. ang. i. l. i. i repe. C. d. iu di. Quid de expēsis futu ris vide per ang. hic quē seqtur alex. similiter qd d fructibus futuris. Et an tract⁹ su.

stipulatiōib⁹ .j. de reg. iur. r. l. ipatores. de p. trahē. emp.

Fūdi certi. Et itelligas sūmariū meuz qre vsufruct⁹ ē icert⁹ pp varietatez pecūie ad quā teneris. Itē i vino meliori pōt solutio variari ex volūtate ipsi⁹. s. qn nō pōt variari tunc ē certuz.

Op. s. d. vsufu. eaz re. q vsu p. su. l. trib⁹. so. ibi i vsufu ctu rez eaz q vsu p. sumūf. Et rō ē: qz trāsit dñiū sec⁹ qn stipulat vsufruct⁹ rei imobilis: vt i. §. q id qd. C. Op. de .l. i. §. generalif. s. d. triti. sol. triticarie dant ad icertum.

Illud dubitatōnē recipit.

Op. q: nō vī qz apparet qd qle vel quātū. dicit gl. qz apparet ex postfacto. nā coipo qz expmif. vt species vī apparere quātū: vt. s. l. pxi. Itē qd ē certū appaz: qz variatio solutiōis nō ē in prāte rei nec pēdet ex natura rei iō dī certū hic: vt cū pmitto oleū illi⁹ āphoze aliō solue re nō possū. r. videbitis statū in. §. q illd. gl. signat. ar. cō tra. r. vide eā q incipit mibi ibi. ar. r. r. r. ibi. l. i. §. i. meli⁹ diceret. l. ait ptoz. §. i. r. sic ē certū. qz p rlatiōnē ad certū. Itē ibi qz i stipulatōe. so. ibi vsufū nūdū erāt i se certe: qz d futuris agebat. r. ibi ita fidei. so. vt ibi. Itē ibi in pñ. §. iste nō accedit ad ppositū s. magis ē ptra. l. ij. §. icertaz .j. de pto. sti. s. ibi est icerta stipulatio respectu inij. sed i spectro exitu ē certa: vt ibi vel dic: vt i pñio casu qn stipu loz partū arethuse si erit nat⁹ ē certa. C. Quero vtz aga tur actiōe ex stipulatu vel certi p dicitōe. dicit By. qz acti one ex stipulatu. Ja. d. are. dicit qz certi p dicitōe. r. pbat qz an q part⁹ nascat nō pōt agi: vt. l. iter dū. s. e. post q ē nat⁹ ē certū. iō agif certi p dicitōe: vt. l. certi p dicitio. i pñ. .s. si cer. pe. ibi siue ex icerto ptractu rē. By. possz dicef vtz in fructu ānuo: vt dicā statū in. §. q sortē. Et si dicis quare hic dicitur q incertū stipulat. Rñ. pp fm effectū quē dixi in pñ. l. vt ostendat interiz nō posse agi.

Qui id quod i faciēdo. Obligatio fieri vel nō fieri ē icerta. hoc dicit. Et plene examiaui. in. l. stipulationes nō diuidūtur. Ex. §. sequenti.

Libellus alternatiuus qualiter pcedat.

Qui illud aut illud. Obligatio alif natiua si electō ē pmissiois pmet icertū. si creditoris certū dī pneri. h. d. Et istū. §. no. r. p istū. §. dicit doc. qz i obligatiōe alif natiua si ē electio debitoris pcedit libell⁹ alif natiuus⁹: vt no. isti. d. act. §. curare. r. isti. d. iur. §. ptoz. r. §. qz at. si nō ē electio creditoris dī eligere r. vnū petere: vt hic. r. j. e. .l. siqs stip. sit stichū. r. ex hoc dico regularif qz qn cū qd claratio icertitudis nō ē in actoris prāte nō hz expmere certuz in libello: vt. l. i. §. hoc iter dicitū. s. quoz. le. r. scri bo in. l. stipu. nō diuidūtur. i. vl. q. Ex. §. sequenti.

An vsura futuri tpsis possit peti.

Qui sortē. Qui stipulat sortē r. vsuras stipu lat⁹ certū quo ad sortē. icertū quo ad vsuras. h. d. C. Petef ergo ne vsura actiōe ex stipu latu vel certi p dicitōe. r. certe si qdē vsura qz currit petif. r. tūc agif certi p dicitōe: hz ex icerto ptractu: vt. s. dixi. si nō petif vsura futura. r. tūc agif actiōe ex stipulatu ad i certuz. C. Quero ergo vtz vsura futuri tpsis possit peti. vī qz nō. i. l. i. §. i. s. d. vsur. Breuif qn aliqd ānuū vel mē struū debef vtz possit peti p futuro tpe habem⁹ gl. vari as. vna ē in. l. nō quē admodū. s. d. iudi. q dicit qz p futu ro tpe pōt peti. idē i. §. p iudiciales. isti d. ac. r. gl. i. l. i. C. d. fideicō. Lōtra vī tenere gl. i. l. i. C. de iudi. i. gl. parua. C. Quid dicem⁹ dñi. sp tenui illā opt. qz p futuro pos sit peti nō simplicif s. cū diffictiōe. qd si qdē est in prāte mea petere statū totū ita qz ex futuro nō pēdeat. r. tūc p futuro nō possū petere: vt. l. i. s. d. vsur. vbi p dēnādo reū pōt facere: vt vsure nō curr. at expigēdo. s. qn nō ē i prāte creditoris tūc sp p futuro pōt peti ēt in vsuris. l. i. s. vnā lec. C. d. sen. q sine cer. quātū. idē in ānuo leg. vt no. gl. in .l. nō quē ad. s. d. iudi. l. i. C. d. fideicō. r. l. male agif. C. d. p scrip. xxx. an. facit. l. iij. i pñ. s. d. ali. r. ci. le. r. circa hoc ple

ne diffiri hoc āno i. l. i. C. d. s. se. q sū cer. quā. pfe. Redeo ad. §. nostrū qn est i electiōe debitoris tūc agif ex stipu latu. fac. l. q rome. i pñ. j. e. C. Quero qd hoc ē dictū qz due sūt stipulatiōes: r. vide gl. q incipit. sois r. vsura rē. s. ista. l. ē ptra casū. l. si stichū. §. stipulatio. s. e. Breuif aut gl. dicit ptra illā. l. vel dic qz fuit facta expssa mētio ānoz vt. l. plurib⁹. §. i. j. e. fm By. vel dic qz ibi loqf qn ē stipu latio ānuā simplicif r. sic hz solā die. hic nō inest p dicitio s. si debitor fuerit i mora soluēdi r. sic nō ē pura. vñ quot sunt anni tot sunt stipulationes: vt. l. seruus cōis meui. §. fi. j. ti. ij. r. ibi dicam.

Hec stipulatio.

Qui tenet ad dādū da re p cise cōpellif. h. d. C. Mo. hic dare ē accipiētis facere. C. Op. s. d. acc. ep. l. .i. r. l. si rē tradi. s. e. n. dicit qdaz qz succedit obligatio ad itereffe nō ē vtz: qz tūc ēt stipulatio icerta: qz varia bilis ex prāte pmissiois. sicut i stipulatiōe facti qd ē con tra. §. nostrū. dic ergo qz p traria loquūtur i obligatiōe fa cti. hic i obligatiōe dādū. fallit i. l. si pena. s. e. r. plene dī xi i. l. stipulatiōes nō diuidūtur. C. Op. s. l. stipulat⁹. s. d. vsur. so. ibi pp naturā pcedētis ptract⁹ d cur⁹ natura nō veniebat datio p cise: vt. l. fi. C. d. p dī. ob ca. Ex. l. seq. C. Si nomē debitoris alternatiui cui⁹ electionē haberet creditor assignaret ex. ij. d. creto creditori creditoris trā saret facultas eligendi: ibi. Ex quo no.

Stipulatus.

Facultas eligēdi nō trāsit ad aliū pter stipulatois heredē. h. d. C. Op. qz qz qd qrit filii⁹ r. seru⁹ qrit dno r. pfi: vt. l. acqrit. s. de acq. re. do. r. .l. placz de acq. here. hic dī p trariū qre male. r. idet gl. j. .e. l. fi. in pñ. qz ista est qdā facultas eligēdi nō ius. iō ihe ret p sone sui. r. nō qrit p seruū: vt. s. e. l. stipulatō ista. §. hi q. qd ē notādū nā si hec electio ppetez p modū iuris posset i aliū trāsseri p cessionē ut ius eligēdi epz vel ab batē qd cōpetit canonicis vel mōachis. r. de hoc sūt plu res casus ex de elec. C. Sz ptra hoc op. qz istd eligēf seu arbitrari sit iuris: r. i seruū nō cadet: vt. l. illa pba. de p. b. fig. r. no. j. d. re. iur. l. qd attinet. So. qdā est electio qz si sit i mera r. libera volūtate: vt electio i alif natiuis vel in legato optiōis: r. istud ē facti r. cadit i seruū: vt hic. r. j. e. .l. fi. in pñ. fallit i seruo pene: vt. l. ex facto. §. siqs rogat⁹ ad trebel. Quedā ē electio siue arbitramtū qd nō p sifit i libera volūtate: s. arbitrari dī: vt bon⁹ vir. s. si nō face ret cogeref p iudicē. r. istud ē iuris. r. i seruū nō cadit: vt in p trarijs. si ergo su⁹ stipularet aliqd arbitrio suo fieri nō valeret stipulatio: qsi sit collata arbitrio icerte p sone vt. l. si merces. i pñ. s. loca. imo dices tu si ē iuris trāssibit i dñm sicut cetera iura: vt dictū ē. sed istud ē ius isepabv le a psona: vt. l. siqs arbitrato. s. e. C. Op. si illa facultas eligēdi ē facti ergo nō trāsit ad heredē: vt. s. e. l. cū qs si bi. s. hic dī ptra rē. r. sic trāssret i dñz suo mortuo. Rñ. istud ē factū executiuū iuris pambuli. r. iō sicut trāssret ius ita r. istd factū. C. Sz ptra hoc op. gl. d. l. si sic. §. siqs ita .s. d. le. i. So. dicit qdā ibi fuit p bū velim: hic voluero. truffa ē. vel dic qz ē psonalis stipulatoze viuo. s. eo mor tuo ē realis r. trāssret i legatariū. C. Videam⁹ rōnes isto rū p ordinē. Rō qre ē psonalis stipulatoze viuo ē: qa si alij posset cedi vel i aliū trāsseri fieret p dicitio pmissiois dterioz: qz ille sorte eligeref alif qz pus eligeret: vt. l. i. cui d fideicō. li. r. l. generalif. §. fi. e. ti. s. post mortē dñi ēt esse psonalis. Rō qz hoc vī esse actū: vt sicut obligatio ipsa pncipalis ē trāssmissibilis ita r. ista alias mortuo eo stipu latio ēt inutilis qd eo viuo nō pōt ptingere. Itē iō trāssret ad heredē: qz psumif scire volūtate defūcti: vt. l. siqs a fi lio. §. siqs plures. r. ibi no. s. d. le. i. r. legatari⁹ i hoc habe tur loco heredis: vt. s. d. vsuca. l. id tps. Itē alienatio in heredē ē necessaria. ergo rē. ar. l. peto. §. p dīū de leg. ij. r. sic ex p dicitis p qz natura hui⁹ facultatis ē qz post mor tē pōt trāssire i aliū i uita nō: nisi fiat ex necessitate. C. Sz ad quodlibz istoz op. r. ut qz trāssret ēt in uita: ut. l. si pā pbilo. d. opt. le. So. ibi seru⁹ erat alienat⁹ uel māumissus

211

z sic deserat eē eadē p̄sōa cū dño. hic hō durabat dñiū:
 ut ibi p̄z. z iō hic suus acqrit dño d necessitate. Ex quo
 no. q̄ si nom̄ d̄bitoris alternatiui cui electionē habebat
 credito: assignaret ex scōo de creto credito: credito:is
 trāsiret facultas eligēdi. tū q̄ sit ex necessitate: tū q̄ trās
 sit in p̄sonā cui stipulato: nō p̄t ipare: vt. d. l. si p̄ph̄
 lo. q̄ optie p̄bat p. l. p̄ herede. §. sigd tñ. d. acq. hered.
 ibi cū petitiō eaz etiā credito:ib⁹ zē. z q̄d ibi no. i. fi. gl.
 C. Op. ad scōz z v̄ q̄ talis facultas nō trāsseat ad here
 de: vt. l. sigs arbitrato. §. e. z. C. d. p̄trahē. emp. l. fi. Sol.
 dicūt qdā doc. q̄nqz ius eligēdi seu arbitrādi cōpetit ali
 cui iure suo z p̄ se. z tūc trāsit ad heredes: vt hic z. l. illud
 aut illd. de op. leg. z. C. cōia d̄ leg. l. fi. z isti. de le. §. optio
 nis. aut iure alieno z p̄ alio. z tūc nō trāsit ad h̄des. d.
 l. sigs arbitrato. cū si. ita refert. L. p. C. de p̄trahē. ep. l. fi.
 i. viij. q. Certe p̄dicta distinctio nō ē vera i iure arbitrādi
 put iuris ē: q̄ i illo iure vel nō recedit a p̄sona. vel si re
 cedat itur ad iudicē ēt q̄n q̄s h̄z ius arbitrādi iure suo z
 p̄ se: nec trāsit ad heredē: vt. l. herede d̄itō. de p̄trahē. ep.
 z. j. e. l. cū stipulat⁹ sim mibi a p̄culo. §. in facultate eligē
 di. put facti ē p̄cedit dicta distinctio. nā si p̄petit iure suo
 trāsit ad heredē: vt hic cū si. Si iure alieno z p̄ alio nō:
 vt. C. cōia d̄ le. l. fi. §. §. z sigs. C. Quero h̄z h̄c facultas n̄
 possit cedi stipulato: viuo. an possit facere p̄curato: rez
 simplicē ad petēdū z eligēdū. puto q̄ sic. nā h̄z ius petē
 di f̄stitutionē iuris fideicō. nō possit cedi vel i p̄curato: rē
 i rē suā cōstitui: vt. §. d̄ iure do. l. si mulier. §. ex affe. tū bñ
 p̄t p̄curato: simplex p̄stitui: vt. l. q̄ ita. §. i. ad treb. z. l.
 restituta. §. i. e. ti. z ibi no. p̄ hoc ē tex. §. de p̄cu. l. si is. z.
 j. rē ra. ha. l. cū debito: rē. i. fi. z p̄ easdē leges dico q̄ p̄cu
 rato: generalis nō p̄t eligere. §. oz q̄ h̄at speciale mā
 datū. vel q̄ seq̄tur ratibabitio. Qualit̄ aut̄ formel libel
 lus. vidistis. §. l. pri. §. q̄ illud. Ex. §. sequenti.

C. Si p̄as iurauit seruare statuta an teneat seruare sta
 tura postea facta.

Cū stipulamur. Verba p̄ntis t̄pis nō
 porriguntur ad futura.
 h. d. C. Op. d. l. nō queadmodū. §. d̄ iudi. vbi d̄ q̄ futu
 ra iducunt in iudicio q̄nqz. dic. vt. i. d. l. nō queadmodū
 hoc āno disti. i. l. i. C. d̄ se. q̄ sine cer. q̄ri. tetigi. i. l. vbi at
 §. pe. §. e. Inducit in. ar. ad. q̄ si testm̄ dicit q̄ si nō valz
 iure testi valeat iure codicilloz. q̄ si rūp̄ agnatiōe post
 humi: tūc ista clausula nō h̄z locū: q̄ tpe testi valebat. §.
 oz dicere si nō valz vel valebit: vt hic z. si. sm. B. y. dic. vt
 plene dico de iure codicilloz. l. i. C. Quero p̄as iurauit
 suare statuta hui⁹ ciuitatis. sit vnū statutū post iuramētū
 an dz suare. Et q̄ nō: vt hic. p̄tra. l. si fuit. d̄ ser. vt. p̄di.
 Dicūt qdā aut p̄misit suare statuta. z tūc d̄ futuris nō i
 telligūt. vt hic. z. j. e. l. si a colono. Aut p̄misit se suatur.
 z tūc veniūt futura: vt. d. l. si fuit. §. h̄z cañ. p̄tra. et̄ d̄ iure iu
 rā. c. pe. §. hoc nihil ē dicere: q̄ iñimū cōph̄dit futuz.
 Breuif dicerē put no. §. e. l. pri. §. stipulatio. q̄ suar sta
 tuta itelligat de futuris si modicū p̄iudicāt iurāt. sed si
 multū p̄iudiciū afferēt. tūc ad futura n̄ porriget: vt. ar.
 l. vl. C. q̄ res pig. ob. pos. nec ob. d̄ iure iurā. c. pen. q̄ ibi
 iurauit suare statuta edita. z sic se ad iā edita restrinxit.
 hic hō simplicif z i definite iurasse p̄ponitur. Itē tale iu
 ramētū nō refert ad illicita vel ip̄osibilita vel obuiātia ec
 clestiaice libertati: vt. c. i. d̄ iure iur. li. vi. Ex. l. seq̄n.

C. An idē sit dicere p̄mitto sub pena vel noie pene.

D diez. Etā h̄ditate tacete ex cursu
 diei apposite pena p̄mittit. h.
 d. C. Op. d. l. pecūie. §. i. §. d̄ vsur. dicūt qdā
 cōmittit. §. ob. exceptio. Gl. dicit p̄trariū q̄ ibi h̄ditas
 credito:is iacet: q̄ nō ē cui soluat. iō nō dz debito: p̄iu
 dicare. hic hō iacet h̄ditas debito:is. iō credito: nō dz
 p̄iudicari. De. dicit q̄ nō ē v̄z p. l. sciēdū. cū. l. se. §. de
 vsur. vbi sigs ē ab̄ns ex cā necessaria nō cōmittit mo: a. z
 sic p̄ca nō p̄t p̄mitti q̄n ē cā necessaria: vt ē i mo: tuo. z
 iō dicit ip̄e. aut debito: d̄cessit. p̄uisus z tunc cōmittit: vt
 hic aut nō d̄cessit. p̄uisus. z tūc nō cōmittit: vt. l. sciēdū. z

do. L. y. t̄git i. l. ij. C. de iure ep̄bi. in. xij. q. Breuiter iste
 sūt imaginatiōes. dixi tibi in. l. cū fili⁹. §. in hac. §. co. q̄
 aut cōmittit ex pacto pena sine aliquo heredis facto. et
 ita loquit̄ hic. aut ex mo: a. z tūc loquit̄ur p̄traria. z gl. ē
 in. l. si cū militatibus. C. d̄ resti. mili. tñ. B. y. z hic q̄ daf
 restitutio heredi: vt. l. cū fili⁹. §. i. hac. q̄d no. i. l. q̄ in alte
 rius. j. d̄ reg. iur. C. Quero q̄n pena p̄mittit an d̄beat di
 ci p̄mitto tñ noie pene. an sufficit dicere sub pena. Et v̄
 q̄ sic p̄ istū tex. habetis gl. in. l. rescriptū. §. si pacto. §. d̄
 pac. z tex. fa. her. l. heredes. §. idēz iuris. cum si.

C. Ex. l. sequenti.

C. At̄rū quātū ad acquisitionē inspiciatur temp⁹ existē
 tis conditionis in vltima volūtate: ibi. D̄ppo.

§ filiusfamilias. Sub p̄ditio
 ne q̄rū ad ac
 q̄sitionē t̄ps cōtracte stipulatiōis inspiciat. h. d.
 C. Op. d. l. legata. j. de reg. iur. z gl. in. l. si vxor. C. d̄ p̄di.
 iser. So. ibi i legatis. hic in cōtractib⁹. q̄ est rō. d. gl. i. l. si
 vxor. C. de p̄di. inser. q̄ i legatis nō h̄rit factū filij. iō ispi
 cīm⁹ t̄ps cōditōis. in cōtractib⁹ h̄rit factū filij. iō patri
 acqrit. Sz certe p̄t esse cōtract⁹ in quo nō p̄t h̄rit ope
 ra filij. l. liber hō. §. i. §. d̄ acq. re. do. z rōez hui⁹ posui i. l.
 si is q̄ p̄ptore. §. de vlucā. z ista ē rō q̄ in p̄tractib⁹ p̄di
 tiōe existēte fingit̄ retro q̄sisse z celebratū esse p̄tractuz:
 vt. l. necessario. §. q̄ si p̄dēte. §. de pi. z cō. rei. v̄. z. l. po
 tio: z. l. q̄ balneū. §. q̄ po. in pi. ha. i legatis nō trahit̄ re
 tro: vt. l. i. §. i. §. ad syl. C. Op. d. l. si debito: rē. §. cū filius
 j. d̄ fideiul. z. l. qdā cū filiū. j. e. gl. z doc. soluūt vno mō
 z bñ. §. in rōne male. z dicūt q̄ ibi post emācipationē in
 teruenit talis actus: q̄ act⁹ sufficeret ad pariedā actionē
 stipulatiōe nō p̄cedēte. Illud nihil ē dicere: q̄ nos q̄ri
 mus d̄ actiōe q̄ nascit̄ ex stipulatiōe p̄cedēti nō ex actu se
 quēti. Sz q̄ est rō. Dic q̄ istō qd̄ venit i cōditōe potesta
 tiua nō trahit̄ retro: vt. l. potio: z. l. q̄ balneuz. z. l. i. §. q̄
 po. in pi. ha. z p̄traria in cōditōe p̄tatiua loquit̄ur. sed
 hic loqtur in p̄ditōe casuali q̄ retro trahitur: vt. d. ll.

C. Op. d. l. si nō remunerādi. §. si filio. §. mā. veritas
 est q̄ ibi loqtur de actiōe q̄ daf ex eq̄tate: vt in factuz. nō
 de actiōe q̄ nascit̄ ex p̄cedēti cōtractu. simile in. l. si dubi
 tel. in si. j. de fideiul. z ibi dicā. §. Op. de. l. qdā cū filius.
 §. de here. isti. Breuiter glo. tangit in. l. vlti. j. de stipu.
 ser. z. l. nostra loquit̄ in cōditōe extrinseca. secus si in in
 trinseca cōditōe q̄ respicit t̄ps existētie sui iuris. Ista ē bo
 na z optima: nisi talis cōditio adijceret̄ dolo: vt. l. vl. j. d̄
 sti. ser. Accipe ergo tres casus vtrū q̄rūz ad acquisitionēz
 inspiciat t̄pus existētis cōditōis in vltima volūtate. dic
 q̄ sic: vt. l. que legata. j. de reg. iur. l. si vxor. d̄ cōdi. inser.
 Sed si in cōtractib⁹. z tūc aut cōtractus talis cōfert̄ sub
 cōditōe quadā extrinseca: z tūc aut illa cōditio est po
 testatiua z inspiciat t̄pus existētis cōditōis. l. quidā cū
 filium. in si. j. e. Si vero erat casualis cōditio. z tūc q̄
 tuz ad inquisitionē inspiciat t̄pus obligatiōis cōtracte:
 vt hic. Fallit quādo ex eq̄tate datur vnus vel actio in fa
 ctū: vt. l. si vero nō remunerādi. §. si filio. §. mā. z. j. de fi
 deiul. l. si dubitetur. §. si. Si vero cōfert̄ sub cōditōe in
 trinseca que cōfertur in t̄pus existētie sui iuris: z tunc
 aut p̄missio fit ab ip̄o p̄re: z inspiciat t̄pus cōditōis: vt
 l. pe. de col. bo. aut ab extraneo. z tūc aut in t̄pore mor
 tis patris z ip̄i patri acqritur stipulatio: vt. l. qd̄cūqz. §.
 i. §. e. comūcta. l. vlti. §. de cōdi. insti. Si vero cōfertur i
 t̄pus post mortē. z tūc aut sine dolo z t̄pus cōditōis
 existētis inspiciat. l. quidā cū filius. §. de her. insti. aut cuz
 dolo. z tūc t̄pus stipulatiōis inspiciat: ut. l. si. j. d̄ sti. ser.

Ex. §. sequenti.

C. Quid releuet petere fructus: ut fructus uel fruct⁹: ut
 interesse: ibi. Quid p̄dest.

Cum funduz. Iste est difficilis. §. In ac
 tionib⁹ stricti iuris nō ue
 niūt fructus nisi a t̄pore litis cōte. h. dicit̄ tex. cū gl. sua.
 C. Ad. l. nostrā op. de. l. si fundū certa die p̄stari. j. e. t.
 Glo. que est hic dicit q̄ ibi loquit̄ de interesse qd̄ p̄sistit

turi t̄pis spe
 ctēt ad iudi
 cē vide per
 ant. de bu. z
 Imo. i. c. au
 ditio de pre
 scrip. z imo.
 in. c. p̄ illos
 de p̄bē. bar.
 i. d. l. i. d̄ se.
 q̄ si. cer. q̄.
 z ang. in. d.
 l. p̄ima.

a C. Si modi
 cū p̄iudicāt
 ADDE q̄
 Imo. trāsit
 cū sopi. bart.
 z abb. in. c.
 pe. d̄ iure iu
 rā. z cū hōz
 opi. d̄ alex.
 trāsēndū li
 cet aliqui p̄
 an aut q̄ se
 submittit̄ sta
 tutis videat̄
 se submitte
 re futuris vi
 de abb. con
 silio. li.

b C. Restitu
 tio ADDE
 q̄ idē tenet
 ang. h. ang.
 z imo. i. l. §.
 si cōditōe.
 §. seruul. §.
 de heredi. l.
 sti. spec. i. ad.
 in ti. de loc.
 §. nunc aliq̄
 §. xvij. aliq̄
 ponit̄ opi. ut
 refert̄ alex.
 §. videat̄ q̄ d̄
 ficulo sequē
 ti iclinet in
 h̄c p̄tē q̄ d̄
 tur restitū
 tio vt ibi vi
 deri p̄t h̄re
 ferat̄ opi. ho
 sti. q̄ heredi
 ignorāti de
 tur restitutō.
 hereditati
 d̄o taceti sit
 q̄ hereditas
 iacēs repre
 sentat̄ p̄sonā
 defuncti. vnd
 cū defuncto
 nō daret̄ re
 stitutio alle
 gādo igno
 rātiā. l. fi. p̄
 suo. similif
 nec eius he
 redi. ar. c. i.
 et̄ de solu.

c C. l. si debi
 to: ADDE
 sm alex. q̄ h̄z
 ange. z pau.
 de ca. sequā
 tur so. bart.
 ad. d. l. si de
 bitori q̄ t̄h
 raph. z imo.
 dicunt q̄ si
 potest p̄ce
 dere rōibus
 de q̄b⁹ h̄ p̄
 eos. vnd̄ di
 cūt q̄verioz
 videt̄ so. ad
 illā. l. illa q̄ p̄
 ip̄z bar. daf
 ad. l. si d̄o nō
 remunerādi

a C Die pe. ADDE q eius opi. seq tur bal. ang. imo. raph. pau. de ca. h. z alexa. b C In pite ADDE q bal. cōfi. cex cviiij. i. li. t3 q volūtate ptiū vba fen tērie possunt dirigi in ab. sentem. c C Az pro. seq ADDE q ang. intel ligit vcz ni. si dñs p dīcē te p. curato. re i se assume re vellet i se tētia cām qz hoc facere si pōt p. l. post lit. s. de pro cur. z q no. gl. in. c. pe. i. v. siue post d pcur. in. vi. z q voluit idē bar. in. l. furioso. s. de re iudi. z in. l. pcura. torib. C. de pcur. d C Factorū z curaturū ADDE q hanc so. seq tur bal. p. h. c. lxxviii. i. li. vbi dīc q siqs in cō promisso p mittit ticiuz ratū habitu. rū debēt in. telligi se fac turum z cu. ratuz qz ista cautio est re dacta ad in. star ptoriaz maxie si sit statutū q se. tērie arbitro rū mādētur exec. z q va leat pmissio de rato tenu it idē bal. cō filio. cccxy. iij. i. lib.

in dāno: hic de eo qd cōstitit in lucro. Trussa est. alia est so. qz ibi veniunt fructus: vt interesse: nō vt fructus: vt hic Sed istud nihil est dicere qd ad. l. hanc. iō dic qz ibi lo. quif in obligatione facti. hic in obligatione dādi. iō nō veniunt fructus. Pterea ibi nō dicit qz veniāt fructus sed qd venit interesse: vt. j. dīcay. C. Op. de. l. in hac. de triti. Bīc qz a tēpore more licet nō veniūt fructus: tamē hēbitur rō fūdi quātī plurimi a tēpore more fuerit: vt di cimur in vino: vt no. in. l. vinū. s. si cer. pe. z. l. fi. de triti. z istud est vtile ppter practicā. naz si in libello petere cō dēnari ad funduz cū fructibus succūberē i fructibus: vt hic. Si vero peterez condēnari ad fūdū qti plurimi fue rit a tēpore more vincerez. nec est dubiuz qz p. valebat cuz erat fructibus plenus: vt. l. fi. s. fructus de his que i frau. cre. C. Op. de. l. videamus. s. si actionē. s. de vsur. So. ibi veniunt post lit. contes. ante nō: vt hic. z pbatur. s. si cer. pe. l. cuz funduz. in prin. C. Op. de. l. in cōuētio nalibus. s. si. s. e. vbi quādo est rez tradi venit cā bono. ruz ergo fructus. Rū. illa. l. hēt plures lec. z put intelli. gis in obligatione facti: tunc veniunt fructus: vt interesse nō vt fructus. p. l. fi funduz. j. eo. Quid pdest hoc. Rū. qz quādoqz hic plus cōtinet vnuz qz aliud. Pone rusti cus debet mihi doctozī prediuz tradere. pcepit magno fructus. sed ego pāperez puos: si ego peterez: vt fructus: deberentur omnes quos ipse percepit. si peto: vt interes se: deberentur omnes quos ego percipisset. i effectu er. go differt. itez in modo practicādi. naz fructus petūtur officio iudicis: vt. l. videamus. s. ex causa. s. de vsur. Sz quādo interesse peti: tunc venit iure obligationis: vt. l. stipulationes nō diuidunt. ver. celsus. Erit ergo aduer. tenduz in forma libelli. z per hoc intelligis glof. d. s. ex cā z. d. l. in cōuentionalib. in fi. C. Op. de. l. si stipular. s. de vsur. So. ibi fuit stipulatio rez dari z vacuaz posses sionesz tradi z hic sic nō fuit stipular. z iō ista duo simul iuncta aliquid operant. C. Altimō op. z videt qz fruc tus veniāt: vt. l. iul. s. si fructib. de act. emp. Glof. dicit ibi in actione bonefidei. hic in actione stricti iuris. Pe. dicit reprehēdēdo istaz glo. non video rōnez inter con. tractus bone fidei z stricti iuris. sed dicit ipse. aut veniūt ex causa lucratiua: z loqf hic. aut ex causa onerosa. z lo. quitur ibi. Ista distinctio est contra. l. rō. s. i. de act. ept. Itē ptra s3 mēbz est. s. de. l. i. apud iul. s. i. vbi ē cau sa lucratiua z tamē veniunt fructus: qz illa actio habet i star bone fidei. Bīc ergo tres casus. Aut in obligatione venit rez dari tantū. z tunc aut est cōtractus stricti iuris: z nō veniunt fructus nisi a tēpore lit. cōtes. vt hic z. l. vi. deamus. s. si actionez. s. d vsur. haberetur tamē rō quā. ti plurimi fuit a tēpore more: vt. l. vinuz. z. l. in hac. Si ve ro loquimur in contractu bonefidei z tunc veniunt fruc tus a tēpore more: vt. l. iul. s. si fructibus. s. de act. emp. l. videamus. s. ex causa. s. de vsur. Aut est in obligatio. ne funduz tradi. z tunc fructus: vt interesse veniunt a tē. pore more: vt. j. e. l. si fūdū tradi. Aut vēit i obligatōe fū. duz dari z vacuam possessionez tradi. z loquitur. l. si sti. pulatus. s. de vsur. C. Sed op. de. l. fructus pendentes. s. de rei ven. Dicit Pe. respectu iuris realis fructus sūt pars fundi. sed respectu iuris psonalis nō: vt hic. Sed istud est cōtra. l. fi. s. vt fructus. s. d his que in frau. cre. ideo dic qz glo. optime dicit: qz illud est verum in fructi bus pendētibz. hic secus. Ratio qz fructus sunt pars terre ad tēpus. ideo postqz sunt seperati a terra non piit peti: vt pars. sed in reali hoc est plus: qz quādoqz etiam sepatos possuz petere: vt meos. nō vt partē fundi. s3 tan qz meos: qz perceptos ex fundo meo.

Ex. l. sequenti. C Si tēpore snie sit pñs pcurator: z dñs z hba sniere ferantur ad dñm an valeat snia.

I procuratori presētis.

Presentia persone inducit: vt alteri per alteruz actio qz ratur. hoc dicit. C. Op. de. l. possessio. s. z si possessio. s.

de acqui. pos. insti. de inuti. stip. s. alteri. dicunt quidam qz hic in p. ro. stip. Tu dic qz hic operaf persōe pñtia: vt dixi. s. e. l. stipulatio. s. si quis insulā. C. Quero qz iter verba debēt cōcipi. Et vide glo. que incipit hoc in p. ro. ruz: ibi. itez hic in stipulatione z act. z. z. no. istaz glof. z alleg. eaz in. s. si quis insulā. Pe. de bel. pti. dicit qz etiaz si verba obligationis z executionis cōferuntur in psonā pcuratoris valet. z quādoqz sine cessione alteri per alte ruz querif actio: vt no. in. l. i. in pn. j. de stip. ser. Sed illd nō est veruz. z. l. i. de stip. ser. cuz glo. loquit in filio z ser. uo qz vidētur eadē persona cū patre z dño: vt in. s. ei qui de inuti. stipu. z qz Pe. nō bene dicat. sciris qz ex snia qz ratur alteri actio sine cessione: vt. l. in cause. s. si. s. de p. cu. z tamē oportet qz verba obligatiōis z cōdēnatiōis in pñte psona referantur: vt. l. i. C. de sen. z inter. om. iu. Quid si tēpore snie est pñs pcurator: z dñs z hba oia se tērie referūt ad dñm. an valeat. Videt qz nō: vt hic. s3 hic ideo: qz dñs nō loquebat qd in stipulatiōe requirit: sed in snia sufficit pñtia nec o3 qz loquat. z sic puto qz va let si dñs erat ibi volēs cām psequi qd pōt fm ea que dī. cā. j. iudi. sol. l. si p. acceptū. secus si esset ibi assistēs p. curator: qz in cū nō d3 ferri snia in inuituz. sed si p se ferf p sumo euz in dubio voluisse litigare. alias secus.

Ex. l. sequenti. C Quomodo hba dicantur ambigua.

Notiēs in stipulationi bus.

In abiguis assumim? interptationē que vicio caret. h. d. C. Quero quō dicat ambigua. Et dicit glo. ppter equocationez: vt ca. nis que ē qdā stella. z ē canis latrabilis. z est canis piscif natabilis. Itē pp ppositionē z diuisionē z. C. Op. j. e. l. inter stipulantes. s. si stichū. gl. disti. guit hic. de quo vi distis. s. e. l. stipulatio ista. s. in stipulatiōe. z plene in. l. veterib. s. d pac. pleni per Dy. in. c. cuz sint partiū iura de reg. iur. in. vi. No. ex hac. l. ex epluz qz dicit glof. de li. Arist. z sic ad significationē genitiui de q dixi. s. d ope. no. nū. sup rubrica. Itē no. exemplū de bononia cū sint due ciuitates qz isto noie vocātur vna. l. lōbardie. z alia vltamōtes. qd facit qz in hac puincia sūt plura castra ei. usdē nois. z variātur p aliq cognomina. tñ in actiōibus criminalib. nō pōt dici certū nec lz uagari debēt expmi. alias forte uiciaretur. argumen. j. de iure fil. l. ita fidei. in pncipio.

Notiēs quis alium.

In sti pulati onibus p. ro. ijs simpliciter cōceptis videtur qd promittere se curaturum. Item in obligationibus facti succedit obligatio ad interesse. hoc dicit. ibi nam qui ali um sisti z. Nota bonum tex. C. Op. promissio facti alie ni non valet: ut. l. stipulatio ista. in prin. s. eo. So. hic p mittit factū suum. i. se facturuz z curaturuz. C. Sed op. de. l. stipulatio ista. in pn. s. e. Glo. nō respondit hic sed insti. de inuti. stip. s. si quis alij. qz in p. ro. ijs stipulatio nibus est speciale qz resoluatur se facturum z curaturū. z illud voluit dicere hic glo. que incipit in iudicio: quia secus est in alia stipulatione. Sed nō videtur qz bene ex ponatur: quia seruus non potest esse in iudicio. Fallit i casibus z ibi illos hic debes intelligere. ideo vide glof. z adde ad eam ibi in casibus: vt. l. hos accusare. j. de ac. cu. Item ibi momētanea: ut. C. si per uiz uel alio modo. l. i. Item ibi cessari: ut. C. ubi cause fil. l. fi.

Si procurator fisci

Stipulatō pcuratoris: referatur ad interesse domini. hoc dicit. Simile in. l. si procurator. s. si quis cau. z facit l. stipulatio. i. fi. s. d op. no. nun. z vide qd dixi in. l. p. ro. eo. ti. Tangit Ly. in. l. i. C. de procu. in. q. i.

Ex. l. sequenti. C An debeat distingu cum debitor: fuit in mora an ref eodem modo esset peritura apud credito: em.

77

Emo rem suam! Si post morā.

Periculū iteri tus spectat ad debitorē: uel piculū iteri^o spectat ad morosū. h. d. **I**sta materia est i. l. qd te. z. l. incēdiū. si cer. pe. nō exainabo hic. **Q**uero an debeat distingui si res eēt pitura eodē modo uel nō. Et uide glo. que icipit nō periturus eodē modo. z. ista. q. fm q scitis multum reuoluit. s. si cer. pe. l. qd te. z. l. mora. s. d. usur. **L**y. pōit in. l. i. minorū. C. in qui. cau. in integ. resti. nō est ne. **S**ui. de cu. po nit in. l. qd te. s. si cer. pe. **H**ic qñqz ad restitutionē speciei cōuenit qz actione reali. z. tūc tene glo. i. l. itē si uerberatū in fi. cū. l. se. s. de rei uē. qñqz in actione psonali qz tenet ex delicto: qz subtrahit: z. tūc indistincte spectat ad debitorem: ut. l. i. s. rectissime. s. de ui z ui ar. l. subtracto. C. de furtis. z. C. qd me. cau. l. i. fallit in. l. si cū exceptiōe. s. qd si homo. s. qd me. cau. **R**ō fallentie nō. i. d. l. qd te. qñqz qz est debitor ex ptractu: z. in hoc glo. diuersificat. Et **A**zo t3 qz debet fieri distinctio an esset zē. l. si plures in fi. s. depo. z. l. si duo. s. de con/ sti. pe. **I**o. cōtra. pe. de bel. pti. t3 opi. **A**zo. aut debitor cōtēpsit tm ptiā iterpellationē: z. tūc h3 locū distinctio azo. in. l. alle. p. euz. aut cōtēpsit iudicis pceptū. z. tunc ē h3 opi. glo. ut. l. vbi. s. i. s. de edē. **S**3 ista opi. est falsa p. l. cū res. s. fi. s. de le. i. quare **S**uil. de cu. dat aliaz distinctiōē z. dicit aut cōtract^o fuit celebrat^o gfa credi toris tm z. tūc dicit uerū azo. z. hic ē casus i. l. si plures in fi. s. depo. **S**i h3o gfa debitoris uel utriusqz fuit cele brat^o cōtractus. z. tūc loqf. opi. glo. ar. l. si seruus. s. cū qz. s. de le. i. cōiuncta. d. l. cū ref. s. fi. **I**sta nō ē bona di stinctio. **T**u debes scif qz fur z morosus egparatur: ut j. l. pxi. s. pe. **S**ed i. fure z raptore. z. in fi. non adhibet ista distinctio: ut. d. l. i. s. rectissime. z. l. subtracto. C. de fur. z. sic in moroso. **P**reterea in cōtractib^o qz celebrat^o gfa creditoris tm: ut depositi. z. tūc mora rei dicif pfdior z. magis punibilis qz in alijs cōtractib^o: ut. l. i. s. i. s. de his qui no. isa. z. l. furti. s. fi. e. ti. z. iō piculū i teritus dz ad euz spectare. **T**eneamus ergo glo. n. fam **A**d. l. si plures. in fi. respon. z. glo.

Alter stipulātem.

Pōr qz factū alie nū pmittef: s3 simpliciter pmitte do vī pmitte re se curaturū quādo pcedit ptractus ex cuius natura hoc uēt h. d. ibi negociū. i. obligatō. ar. l. aristo. s. d. do na. **E**xaminem^o scōaz lec. glo. z. h3 duo cōtraria. **B**icif bic stipulatio ista habere licere cōtinet alteri^o factū. cō tra. s. e. l. stipulatio ista. in pn. h3. z. glo. dat qttuor uel gnqz so. vna est qz hic p cessit cōtract^o ex quo debebat euictio eīneo euicēte. z. ista est h3a. **A**lia so. ē qz pmit tere vī p se z. eis quos pōt phibere: ut. l. fluminum. s. qz. s. de dā. infec. z. ista pōt eē bona. **T**ertia so. est qz dīa est iter stipulationē habere licere itēpositā: qz vī deor factū alienū pmittere. sec^o si expse pmitto. z. hāc t3 pe. ut recitat **L**y. in. vij. q. C. de pecu. l. i. **S**3 ista nō ē bona p. l. stipulatio ista. in pn. cōiuncto h3. sed quaten^o. **Q**uarta so. est **I**o. qz ponit in glo. hic z. ē h3issima. z. nō. sed dz cōiungi cū pcedētib^o uel altera earū. z. sic tenet de facto alieno qñ pcedit cōtractus de cuius natura hoc ueniat uel d scō eorū quos pōt phibere: tm tūc nō formabif libellus qñ per eū nō liceat habere. z. sic ipse cōtrafaciat: s3 qñ p ipm nō curef qz ali^o nō faciat qd be ne no. dixi. s. e. l. in illa. alie ponūtur in glo. z. eēt bōe. s3 nō haberēt dubiū. **S**p. de. l. stipulatio ista. s. fi. qd do lū. s. e. glo. dicit hic dicit ut dixi in pe. sol. si habetis pe nul. tūc nō pōt ad penul. adaptari: si habetis anpe. pōt vt. s. dixi. **S**i possit adaptari vlt. so. tūc nō haberet du biū ista lex. **I**te dicit glo. uel ut in scōa. z. ista est bona. ibi z. in tertia dicit glo. nō est bona: ut. s. reprobauit uel tene scōaz uel pmā. **B**reuiter ista stipulatio doli malū abesse z. habere licere nō cōtinet nisi factū suū z. succes

forū z. quos phibere pōt z. qñ pcedit ptractus ex quo euictio debet: ut dixi plene in. l. stipulatio ista habere li cere. in pn. **A**lij uolētes euitare cōtraria dicit. z. est lec. **I**a. de are. **O**ld. z. **R**ai. z. i. pn. l. nō variatur casus. sed in h3. z. qz spōdet. **E**t pōe qz qz pmitte doli malū abef se: dicit iuriscōsult^o qz nō vī simplex abnegatiū pmit tere: ut de facto oīuz pmittat. s3 d scō suo. **E**t adde ad ter. fm **I**ac. d. are. z. **O**ld. ibi simplex abnegatiū. hoc est simplex z. idistincte abnegatiū doli etiā a quolibet eīneo cōmittēdi. sed curaturū: ut ad se uenientius. z. a se abfit. z. tūc cōcor. cū cōtrario. z. lec. **I**a. de are. z. **O**l. pe. de bel. pt. legit alio modo z. in idē recidit z. formāt .q. sic. pone qz aliqz uult teneri de dolo alteri^o qualiter dz pmittere. **L**erte nō sufficit pmittere doli malū ab esse: s3 opz qz pmittat se facturū z. curaturū qz dulus malus aberit. z. tūc de facto alterius tenebif. z. hoc mō legit pe. z. aduerte ad illud simpliciter. i. sine distinctio ne: ut dixi. s. e. l. i. s. fi. qz simpliciter. **S**cōo tene menti ad illud qd faciūt aduocati. z. semp alle. istaz. l. ad hoc. uult dicere aduocat^o qz tici^o nō fuit in tali loco z. ipē di cit cessauit eē in tali loco: uel fuit absqz eo. z. nō vī nega tiua postqz nō pponit negatiue. **S**3 certe quocūqz mō ponis puatiōē ponis negatiōē: ut hic nō simplex ab negatiū. z. pro hoc glo. in. l. fi. s. fi. in fi. vlt. glo. s. de do. excep. z. l. actor. C. de pba. z. ibi **L**y. tangit. **A**lteri us inducūt qdā istud pncipiū. utrū dulus tertij facit re scādi cōtractū. **E**t iste tex. inducif qz sic. sed aliter itel ligitur. l. ista: ut dixi. dic ut. l. eleganter. in pn. s. de do/ li excep.

Ex. s. sequenti.

Si testis deposuit ambigue an sit dictū eius iterp/ tādum pro reo uel pro actore: ibi. **E**t ista. **A**n si litis cōtestatio fiat p cōfessiōem ad actorē p tneat illam de clarare. **E**t an ad dñuz p tneat eius libellū declarare: uel ad pcuratorē. **E**t an successor possit declarare inq sitionem pdecessoris: ibi. **E**t h3. **E**t cū bānitus capitur z. repitur alius eiusdē nois bonū est qz confiteat qz ille ipē ē: ut in fi. l.

Si stichuz stipulatus.

Et iste est utilis s. diffusus vitiat stipulatiōez s3 nō iudiciū. h. d. **C** Op. de. l. si in emptiōe. in pn. s. de cōtraben. emp. **S**o. ibi i qbusdā accessorijs fuit dissensus. **C** Op. s. e. l. quoti ens in stipulationib^o. **S**o. hic cōstabat. in dubio dic vt ibi. **C** Op. dī hic qz cōsensu stipulatio cōtrabit. **C** on tra. s. e. l. i. in pn. **S**o. cōtrahitur cōsensu h3bis expsis. **S**p. qz iudiciū reddif in uolēte: ut. l. si reus. s. de pro/ cu. z. l. si domus. s. qui cōstet. s. de le. i. **S**o. reddif iu diciū in inuitū saltē causatiue. **S**3 op. iudiciū sine li. cōtest. nō ualet: ut. l. i. C. de lit. cōte. z. l. platā. C. de sē. mō si agif de sticho: z. ego nūdeo de alio non est facta lit. cōte. ga nō ad idē. pe. nesciuit soluere cōtrariū: uel scripta male referūt. z. dicit ipse qz fateor si cōstaret de vno actore sensisse z. de alio reū: tūc nō ualeret. s3 hic loqmur in casu dubij. **S**ed illud nō pōt esse uerū ga p misit casū ubi est certū in cōtractib^o. ergo z. hic in iudi cio. **Q**uid dicemus. **E**t dico si ex ipā cōtestatiōe con staret qz de uno senserit actor: z. de alio reus nō uale ret. sed si ē dubiū. **I**n hoc est dīa inter cōtractus z. iu diciā: ga i cōtractib^o possū pbare qz ipē nō senserit de eo qd sensit actor. in iudicij nō admittat ad hoc pbā duz: ga lex psumit qz reus sensit de eo qd sensit actor. plus dico qz si ad pbāduz esset admissus reus z. proba ret dissensuz nō ppter hoc irritaret^o iudiciū. z. de hoc est casus hic. **E**rederē tñ qz si ex hoc iusto ductus erro re omisisset aliquā defēsiōē: restitueretur ex clausula generali. **C** Op. qz iudiciū sit onio nulluz: ut. l. pōpo. scribit si frumētū. s. fi. s. de rei ven. videre sing. glo. hic z. ibi dicit unū h3buz ualde notabile qz hic actor uiue bat qui uolebat declarare. secus si non uiueret. z. uide glo. que icipit uiuētī z. eligere uolētī. z. sic istud ius de

Irritare. tur. **A**DDE qz **I**mo. aliter intelligit hūc tex. cui adberet **A**le xan.

EEEE

aC Facit ad .q. ADDE in q̄stū Al. post Bar. n̄ git de testi- bus dicēdo q̄ possunt re- duci ad con- cordiā non ut probent s̄ gratia cui tandi falsum adde q̄ idē tenuit Ro. consilio. cl. vi. z quādo testes ad cō- cordiā sint reducendi vide De. d. ancha. consi- lio. cccxxx. vj. z q̄ licet testi ad cō- cordiam re- ducatur nō tamen p̄bet voluit Bal. cōsi. cccxli. li. iij.

bC In iudi- dice. AD- DE q̄ ipse Bar. tenuit contrarium in. l. ab exe- cutore. j. de ap. z in. l. ter- minato. C. d. fruc. z lit. ex- pen. Ange- lic. z corda- ut p̄ Imo. z Ang. in. d. l. ab execu- re.

clarādi nō trāsīt ad heredē s̄z istā glo. pro hoc facit. s̄. .e. l. cētesimis. in fi. z no. etiā in. l. cōtraria. ibi cū dicit d̄ cessisse. q̄ bñ no. S̄z nōne est cōtra casū. l. si stipulatus fueri. in pn. s̄. e. Aduerte d̄ria est inter declarationē vo- lūtatis z electionē: q̄a si p̄missi stichū uel p̄p̄bilum possū eligere: ut ibi. sed hic loq̄tur de declaratōe volū- tatis: quādo de certo sensit. Sed cōtra illud v̄f. l. si q̄s a filio. §. si q̄s plures. de le. i. vbi heredis ē electio z de- claratio uoluntatis. sed ibi est fauor vltime uolūtatis. Itē ibi q̄cqd heres eligit ē ad cōmodū creditoris. z iō p̄t p̄desse. sed hic nō p̄t eligere aliud: q̄a obesset cō- uētio si euz aliuz eligeret reus nō fecisset defensionem quā debuisset. z ad hoc facit glo. in. d. §. si q̄s plures i alio dubio. z istō plus placet q̄ p̄cedēs rō. pp̄ q̄ dico q̄ si decedit reus eo casu quo ad eū p̄tinebat declara- tio: ut. l. stipulatio. §. in stipulatiōibus. s̄ eo. z no. in. l. quonies. si q̄des stipulatio erat ex cā lucratiua: ita q̄ q̄c- qd eligatur. p̄dest stipulatori q̄ heres debeat eligere. ar. d. §. si q̄s plures. sed si ex cā onerosa: tūc uiciatur sti- pulatio p̄ ea que dicta sūt. facit. s̄. lo. l. si decem. z q̄ ibi no. ¶ Et ista lex facit ad. q̄. repitur q̄ testis examinat̄ in iudicio deposuit ambigue de sticho. nō dicit d̄ quo. q̄ro an debeat interpretari pro reo uel pro actore dictū testis. Et verba doc. dicūt aut loq̄tur de his que perti- nēt ad litis ordinatiōem z fauemus actori: ut. l. de die in pn. s̄. qui satisfda. cog. aut de his q̄ p̄tinet ad litis de- cisionē. z tūc fauemus reo: ut. l. fauorabiliōres. z. l. arri- anus. s̄. de act. z ob. Ita dicit By. s̄. de dā. infec. l. flu- minū. §. itez apud iul. z ex de reg. iur. c. cū sint ptium. li. vj. Sed nōne loq̄tur hic in his que p̄tinent ad litis decisionē: z tūc fauemus actori. iō illa s̄ba nō placēt mi- hi. Unde dic q̄ aut in iudicijs orit̄ dubitatio circa s̄- ba: z tunc aut sūt plata ab aliquo ex his in quorū p̄so- na iudiciū p̄ncipaliter sustētatur. aut sūt plata a quodā alio. Si ab vno ex his semp̄ interpretat̄ p̄ eo: ut hic. z. l. si q̄s intentione. s̄. de iudi. siue sit actor siue reus. z no. p̄ By. in. c. cōtra eū. de re. iur. li. vi. Quādoq̄ sunt s̄- ba plata ab alio nō ab ipsis litigātibus: ut in teste. uel defunct̄ est aliq̄s qui p̄tulit s̄ba successorē h̄ns z tūc aut tu uis facere interpretatiōē cā uitādi aliq̄ā cōtra- rietatē: z tūc p̄t fieri interpretatio: ut hic est casus. ex de testi. c. cū tu. z in p̄ma cōsi. C. §. qb̄. aut tu nō uis face- re cā uitādi cōtrarietate: s̄z ut p̄sit aliq̄: uel pp̄ aliq̄ ali- am cām: z tūc nō p̄t fieri. S̄z illud s̄bz dubiū nō va- let: ut. c. in p̄ntia. ex de p̄ba. z hic in glo. z. l. p̄po. scri- bit si frumētuz. in fi. s̄. de rei uen. Si h̄o insurgit dubi- etas circa aliq̄ q̄ circa s̄ba: z tūc recurre ad dicta doc. aut loq̄mur in his q̄ p̄tinet ad litis ordinatiōem. z tūc si actor instat z p̄segtur fauemus actori: ut. l. de die in pn. s̄. qui satisfda. cog. Si h̄o actor nō instat z fauem̄ reo: ut. l. si ea. C. qui accu. nō pos. z. l. p̄perādū. §. si q̄- dem. z. §. sin autē. C. de iudi. Aut in his q̄ p̄tinent ad litis decisionē. z tūc fit interpretatio p̄ liberatōe: ut. l. arrian̄. s̄. de ac. z ob. z. l. legatū. s̄. de manumif. ¶ Ex his dico q̄ intētio dubia d̄z declarari in p̄bationibus. nā si p̄batio eēt dubia: tūc fieret interpretatio cōtra eū ut dixi. lz eniz possit dicere sic intellexi in libello: non ta- mē p̄t dicere sic intellexit testis uel sic d̄z intelligi instru- mētuz. Itē dico q̄ si lit. cōte. facta est p̄ cōfessionē: nō stabit ei q̄ sensit actor: q̄a cū cōtestatio facta est p̄ con- fessionē: tūc cōtestatio nō est solū ordo iudicij sed etiā est p̄batio. z ideo cogit̄ declaraf̄ reus: ut. l. certū de cō- fes. ¶ Et si noller declarare habz locū. l. de etate. §. q̄ ta- cuit. ff. de interro. act. z q̄ no. per By. in. d. c. cōtra eū. Itē dico q̄ si libellus est dat̄ p̄ d̄m q̄ s̄bz ambigu- um nō p̄t declarari per p̄curatorē generalē: nisi habe- at expressū mādātū a d̄no sicut non p̄t heres uniuers- salis. Itē si est dat̄ libellus a p̄curatore si q̄dem d̄n̄ s̄ mādauit sp̄aliter sic dari libellū declarabit d̄ns. alia s̄ p̄curator: ut. s̄. de li. cā. l. in seruo. z q̄ no. de edil. edi. l. cū mancipiū. z si noller declarare tenet̄ d̄no cū se q̄-

tur absolutio. hec enī declaratio p̄sonalissima est: ut vi- des. q̄ bene no. q̄a si libellus est incertus p̄batiōes sūt certe debēt articuli eē dati ad declarationē habēdaz: ut ex p̄dictis uides. Itē si reus obscure excipit. Idem puto in iudice ingrente: ut eius successor nō possit d̄- clarare eadē rōne. S̄z qd si post sniam appareat incer- titudo: dic q̄ si q̄dem ex actis appareat certū p̄sumit̄ iu- dice de eo sensisse: ut no. s̄. de excep. rei iudi. l. si q̄s ad exhibēdū. Itē dico si n̄ appareat ex actis n̄ stat̄ declara- tiōi actoris uel rei d̄ quo s̄sit: s̄z d̄z cōstare p̄ s̄similia d̄ quo s̄sit. s̄. de iudi. l. si i iudicijs. oia enī q̄. s̄. dixi n̄ pos- se declarari p̄ successorē uel similes: itelligo q̄n declara- tio cōsistit ex mera uolūtate. sec̄o i declaratiōe q̄ fit per s̄similia: ut. l. semp̄ in stipulationib̄. j. de re. iur. ¶ Et ideo boni assessores q̄n capiūt aliq̄ē ex b̄nitiū: q̄a for- te repitur alī eiusdē nois z cognominis: faciūt cū cōfi- teri se eē illum hoīem z illud idē corpus zc. ut dixi de condi. z demō. l. demonstratio. in pn. uel si non posset h̄ac p̄fessionē extorquere habeat p̄bationē q̄ hic ē ille homo q̄ de hoc maleficio inculpabat uel qui illud fec̄ uel habeat s̄similia de eo ita q̄ s̄simile sit iudicē qui iudicauit de eo sensisse. Itē post q̄ quis semel declara- uerit n̄ poterit postea uariare: ut. l. q̄cqd asringēde. i pn. s̄. eo. fm unā lec. z ibi dixi.

Si stipulante. Si alternatiue interro- gati respōdeatur d̄ vno viciatur stipulatio in spē: lz secus in s̄m̄is. Itē secus si p̄cedat iterrogatio copulatiua. hoc distigue plene: ut dixi. s̄. e. l. i. §. si q̄s simpliciter. z. §. fi.

Ex. §. sequenti.

CAn que tollūt iam contracta ipediāt contrahenda: ibi. Et cū q̄ritur. Et stāte statuto q̄ b̄nitiū elapso ter- mino b̄niti nō possit eē de p̄oribus etiā si fuerit reb̄niti- tus. Et alio statuto q̄ iterficiēs rebellē sit exēptus a b̄ano q̄ incurrisset uel incurrere potuisset pp̄ eius d̄- cta. Si aliq̄s b̄nitiū i termino b̄niti occidat rebellē an possit esse de p̄oribus: ibi. Et ista. Et an cū fructus de- bentur ex certo fūdo: z nō colligūtur an obligatio ex- tinguat̄ uel differat̄: ibi. Et ut. Et an ispiciaf̄ q̄s eueni- re p̄t. z an si frater diuisit cū fratre z moriatur relicto pupillo an alter frater possit esse tutor pp̄ euictionem q̄ euenire p̄t: ibi. Op. Et que sit ratio q̄ dom̄ reedi- ficata si sit eadē z nauis sic: ibi. Quero. Et an ecclesia d̄structa z reedificata sit eadē uide i fi.

Sacram rem. §. iste cōsuevit reputa- ri difficilis. Si res a cō- merto cōi eximatur sup̄ ea obligatio nō cōtrahit̄: z iā cōtracta extinguit̄ nec reuincit̄ ipedimēto cessāte. sec̄o si fruct̄ nati pereāt uel nauis reponēdi anio dissoluatur. tūc eniz obligatio non extinguitur sed cessat. ideo reasumit effectū ipedimēto cessāte. h. d. Itē. §. diuis- ditur p̄ncipaliter in. vij. partes. P̄rio determinat vnā questionē. sc̄do determinat aliā q̄ depēdet ex antecedē- tibus. tertio assignat unā rationē in p̄trariū. quarto po- nit duo dicta que vidētur eē contra p̄cedētē determinā- tiōem. q̄nto soluit dicta contraria dissimilitudinē assi- gnādo iter stipulationē hoīs liberi z vini seu fructuz. sexto ponit d̄riam iter hoīem z nauē. septimo ponit ef- fectū p̄ntis inq̄sitiōis. secūda ibi: nec reuocatur. tertia ibi: quonā qdē. q̄rta ibi: nā z si nauē. quinta ibi: s̄z hec dissimilia. sexta ibi: z nauis si hac. septima ibi: hic tracta- tus. Prima subdiuiditur. q̄a p̄mo soluit. q̄. sc̄do rōem dubitatiōis. tertio rōnem solutiōis. sc̄da ibi: q̄uis res sacra. tertia ibi: nā z cū q̄s. z ē rō talis. obligatio iā na- ta extinguitur si res efficiat̄ sacra uel h̄o liber. ergo mul- to magis ipedit̄ p̄trabēda. Sequitur sc̄da ps ibi: reuoca- tur zc. Sequitur tertia ps ibi: quonā qdes. Hec legitur duob̄ mōis. P̄mo q̄ sit rō p̄cedētū sic p̄mitto q̄ si- cut fm naturā de hoīe uiuo possit mortuus fieri: z de mortuo nō p̄t fieri uiuus. sic obligatio nata p̄t extin- gui: sed exticta nō p̄t resuscitari nisi miraculose. Hūc

ad pposituz q̄ p̄dicta sint vera p̄bo: ga alias sequeref
 absurdū. f. q̄ eadem cā esset obligādi r̄ liberādi. hoc est
 eodē modo reuivisceret sicut extinguit. q̄s est cōtra na-
 turā q̄ de nō esse transeat ad esse. r̄ hoc vult dicere glo.
 Secūdo modo p̄t poni q̄ sit rō cōtra p̄dicta: hoc mo-
 do. dictū est supra q̄ non reuiviscit ipedimēto cessante.
 Cōtra: q̄ p̄trarioz eadē ē natura: q̄ sicut hoc facit ex-
 tinguat obligatiōē: ita si cessat faciat reuivisci. q̄ d. ista rō
 est sufficiens: vt pp hoc reuocef i obligatiōē. r̄ sic est rō
 remotiua: vt tangit glo. i. h. Sequitur nā r̄ si nauē. Ista
 duo excēpla sunt clara r̄ p̄tradicūt p̄cedenti determina-
 tioni. Sequit̄ ibi s̄z bec dissimilia. Solēs soluere p̄trariū
 p̄mittit q̄ sicut stipulatio liberi hoīs non valet pure: ita
 nō valet sub cōditiōē: q̄ res d̄z esse in nostro cōmertio
 tpe cōtractus. Hoc p̄missio nō ob. exēpluz de vino nasci-
 turo: q̄ illa obligatio p̄tinet vinū in genere q̄s i genere
 p̄t subijci cōmertio nostro. Item dicta obligatio h̄z tē-
 pus quo fructus nascerēf. r̄ expectare q̄ fruct⁹ nascant̄
 est ciuile r̄ honestū. sed liber homo ē certū q̄ tpe cōtra-
 cte stipulationis nō p̄t subijci cōmertio nostro. Itēz ex-
 pectare q̄ efficiat seru⁹ nō est honestuz: q̄ casuz aduer-
 samqz fortunā r̄c. Habes solutuz cōtrariū de exēplo ui-
 ni. Sequit̄ q̄ nauis. Hoc tollit cōtrariū de exēplo nauis
 sic. certū est q̄ q̄n res efficiat sacra sit ea mēte vt nunquā
 efficiat p̄phana. r̄ cū seru⁹ efficiatur liber sit ea mente vt
 nunquā efficiat seru⁹. q̄s p̄z: q̄ expectare eius s̄uitutez
 eēt inonestuz vt dixi. sed in nauis si resoluta esset aīo cō-
 uertēdi in aliū vsuz r̄ postea reficeref eēt alia nauis: nec
 obligatio tūc reuivisceret: r̄ sic eēt idem q̄s in hoīe libe-
 ro. s̄z si deponit aīo reficiendi animus ē honest⁹: r̄ ideo
 tunc uidet eadē nauis. Ad hoc facit q̄s dicimus de do-
 mo r̄ cetera sunt clara vsqz ad fi. Mo. in prima particula
 q̄ libez hoīem non possum stipulari. Aliud nō. q̄ obli-
 gatio semel exticta r̄c. Cōp. de. l. cetera. §. si duob⁹. §. s.
 de le. i. r̄ l. si quis iquilinos. e. ti. So. vt dixi. §. e. l. multū
 interest. Cōsecundo op. de. l. is cui. §. de testa. r̄ de. l. i.
 §. si quis autem. §. de bo. pos. fm ta. Bi. signat cōtrariū
 illud. hic loquit̄ q̄n p̄tingit mutatio circa rē: ibi q̄n circa
 personā sine eoz delicto. Salua reuerētia Bi. non be-
 ne signat illa cōtra. hic: q̄ ille. ll. loquit̄ q̄ ea q̄ nō i-
 pediūt iā scā ipediūt p̄trahēda: ut. j. e. plurib⁹. §. si plz.
 hic nō loq̄ q̄n ea q̄ tollūt iā p̄tracta ipediūt p̄trahēda.
 Cōp. de. l. i. §. i. §. de capi. dimi. so. q̄nqz ipedimētū su-
 pueniēs reddat rē ihabilē in futurū r̄ h̄z locū regula vt
 hic. q̄nqz in futurū inabliē nō reddat. r̄ i isto casu h̄z
 locū ista regula sibi simile in. l. si debitori deportato. j.
 de fideiuf. Cōp. de. l. si sub cōditiōe. j. §. de fo. r̄ l. quo-
 tiens. j. de noua. vbi tollerētur iā cōtracta: r̄ tū nō ipe-
 diūt cōtrahēda. Breuiter ibi loq̄tur de actu qui p̄nci-
 paliter ad liberationē tēdit. r̄ iō nisi p̄ponat obligatio
 nō p̄t sequi liberatio. hic nō tēdit ad liberationē p̄nci-
 paliter: sed secundario r̄ p̄ quādam cōsequētiā. Et cuz
 querit vtrū ea que tollūt iā cōtracta ipediūt cōtrahē-
 da. Bie aut q̄ris d̄ his que respiciūt p̄ncipaliter libera-
 tiōem. r̄ tūc aut talis act⁹ deliberādo respicit tūc prete-
 rita. r̄ tūc que tollūt iā cōtracta nō ipediūt cōtrahēda:
 ut. d. l. si a colono. r̄ d. l. si stipulat⁹ fueriz. §. i. §. eo. aut
 respiciūt tūc futura. r̄ tūc aut illa liberatio tēdit ad idu-
 cēdaz liberationē doli. r̄ que ipediūt iā cōtracta si tol-
 lūt cōtrahēda: ut. l. si unus. §. illud. §. de pac. aut ad li-
 berationē doli nō tēdunt. r̄ tūc nō ipedif obligatio cō-
 trahi: sed effect⁹ sic. r̄ uno cōtextu obligatio nascitur r̄
 p̄mitif: ut. l. sub cōditiōe. j. §. sol. r̄ l. quotiēs. j. §. noua.
 Secūdo quādo querimus de his que nō respiciunt li-
 berationē p̄ncipaliter. r̄ tūc aut illa q̄litas reddit p̄so-
 nā uel rē inabiles in futuro. r̄ tūc q̄ ipediūt iā contra-
 cta ipediūt cōtrahēda: ut hic r̄ l. iij. §. desinere. §. usuf.
 quēad. ca. de usufri. le. l. sempronio atrauus. Aut non
 reddit p̄sonā uel rē inabliē in futuro. r̄ tūc que ipedi-
 unt iā cōtracta nō ipediūt cōtrahēda: ut. §. de capi. di-
 mi. l. i. §. i. r̄ l. si debitori deportato. j. de fideiuf. r̄ j.

e. l. existimo. Et ista sūt utilia ad. q. Statutū est hic
 q̄ ille q̄ fuerit exbānit⁹ elapso termio bāni nō possit eē
 de porib⁹ etiā si fuerit rebānitus. alio statuto cauef q̄
 qui interfecerit aliquē rebellē sit exēptus: r̄ eximat ab
 oī bāno q̄s incurrisset uel icurrere posset p̄pter ei⁹ pre-
 terita delicta. cōtingit q̄ qdā post bānū sibi datū isfra
 terminū bāni interfecerit rebellē. q̄rebatur utrū iste pos-
 set eē de poribus. Et idē q̄ sic: q̄ iste nūq̄ fuit exban-
 nitus: q̄ durāte termio supuenit cā que bānū p̄fectū
 extingueret. ergo ipediuit bānū icurrere. Sed certe
 cū ista cā tendat directo ad liberationē nec de banno
 posset eximi nisi ille qui icurrit i eo p̄cto quo termin⁹
 bāni currit est exbānitus r̄ exēptus. r̄ sic uerū ē eū suis
 se exbānitū: ut. d. l. sub cōditiōe. j. de so. cū si. sec⁹ si sta-
 tutū de cetero redderet p̄sonaz ihabilē ad exbāniēdū
 p̄ ea que dicta sūt habetis hic q̄ nō reuiviscit cōtract⁹.
 Cōtra: q̄ cessate cā cessat effect⁹: ut. l. generaliter. C. §.
 epi. r̄ de. By: dicit q̄ in obligatiōe q̄ oīno nō p̄mire-
 tur: tūc p̄cederet cōtrariū. secus si oīno esset sublatum:
 ut. l. si unus. §. pactus. §. de pac. Cōp. q̄ opatur op-
 positū in opposito r̄ p̄positū in p̄posito: ut. l. si. de le.
 iij. r̄ l. si cōtra. de vul. r̄ pupil. §. q̄ illud opatur r̄c.
 verū est eodē cōcurrēte. unde cū ad p̄trahēdaz obliga-
 tiōē duo regrūtur. f. consensus h̄bis exp̄sus r̄ q̄ res
 possit subijci nō cōmertio quorū si q̄s deficit obliga-
 tiō eēt nulla. Est ergo rō quare liberaf q̄a definit eē in
 cōmertio. iō extinguitur obligatio ipō iure: s̄z nō resti-
 tuatur obligatio ipō iur cū h̄bis cōtrahaf. r̄ h̄z res rē
 cipiāt eē in nō cōmertio: tū h̄ba que sūt necessaria nō
 supueniūt. By. ponit in. c. qui sentit. ex de reg. iur. li.
 vj. r̄ glo. in. l. fm naturā. j. de reg. iur. Cōp. cōtrario-
 rū eadē est disciplina: ut. d. l. fm naturā. cū si. r̄ d. l. r̄ si
 cōtra. §. alle. So. isto cōtrariorū eadē ē natura p̄t itel-
 ligi duob⁹ mōis. Ano mō eadē ē natura q̄tū ad cogni-
 tiōem: q̄a cognito vno cognoscis aliud: ut no. §. d̄ his
 qui sunt sui uel ali. iur. l. i. Itē alio mō q̄tū ad iuris dis-
 positionē est eadē natura: ut. l. diē. §. stari. §. de arbi. r̄
 ibi rō est: q̄a cōtrarietas cadit circa qdaz accidētia non
 circa id q̄s est cā eius effectus de quo loq̄mur ibi equū
 r̄ iniquū nō est cā quare d̄z stari: s̄z cōpromissū. Tertio
 mō itelligitur eadē est natura p̄ cōtrariū: ut contraria
 eodē mō opentur cōtrariū effectū: r̄ tūc ob. ad hāc le-
 gē. Sz r̄ideo verū est vbi est eadē rō: ut in. c. qui sentit.
 ex de reg. iur. li. vj. Cōp. de. l. si chorus. §. si. §. de le.
 iij. glo. q̄ est hic ponit so. r̄ nō bonā. h̄itas est q̄ si talis
 hō efficiatur suis restituatur legatū ex noua volūtate:
 ut. l. cū su⁹. §. de adi. lega. p̄it glo. i. l. si chorus in fi. r̄
 in. l. qui res. §. areā. j. §. de. Cōuenio ad. h̄ naz r̄ si si q̄s
 nauē. r̄ op. j. e. h̄ r̄ nauis. §. ista h̄ba d̄nt itelligi cū di-
 stinctiōe ibi posita. Cōuenio ad. h̄ pro quo etiā illud.
 Cōp. de. l. cū certus. de vi. tri. r̄ ole. le. l. r̄ si debitor. §.
 h̄simile de cōtrahē. emp. glo. hic. r̄ in contra. dicit q̄
 hic adiecit ex illo fūdo. ibi q̄s natū erat. r̄ uide eā que i-
 cipit in adijciēdo. Quid ē hoc dictū q̄s glo. dicit. dico
 q̄ rō ē: q̄a relatiuū q̄s uel q̄ adiectū h̄bo futuri t̄pif fac
 cōditiōē: ut. l. stichū qui me⁹ erit. §. de le. i. r̄ l. nup. §. d̄
 le. iij. q̄ cōditiō itelligitur d̄ p̄ma vice: ut. l. bouē. §. hoc
 smone. j. de h̄b. fig. r̄ iō deficiēte cōditiōe nō debet.
 s̄z si dico ex tali fūdo nō facit cōditiōē. Sed ista so. v̄
 cōtra. l. luci⁹. de ali. le. §. ibi certus locus adijcitur ḡra
 defignatiōis nō ḡra taxatiōis seu cōditōis. q̄s apparet
 ex eo q̄ certus locus ibi adijcif in executiōe: nō in obli-
 gatione. hic h̄o adijcif obligatiōi p̄ncipaliter r̄ in eadē
 oratione. Ista so. p̄bat in tex. in. l. qdā testamēto. i. p̄n.
 §. de le. i. ibi q̄ i initio pure datū r̄c. Et vt tibi lique-
 at ista materia q̄n fructus debet ex certo fūdo: utrū ob-
 ligatio extinguat uel differat. distingue sic. aut certus
 locus adijcitur cā defignatiōis: q̄s ē q̄n p̄statiōi adij-
 citur in alia oratione. aut adijcitur ḡra taxatiōis. Pri-
 mo casu q̄s est p̄missū debetur statū uel ex illo loco uel
 aliū de: ut. l. lucius. §. de ali. le. r̄ l. qdā. §. de. i. r̄ l. paulo

a C Ad. q.
 ADDE. q.
 Ziler. refert
 q̄ Ang. bal.
 Raph. cum
 quibus ipse
 transit tenet
 contra hanc
 decisionem
 Bar.

EEEE ij

¶ Quarta. ADDE qd concordat Bal. in. c. i. de natura seu. ubi allegat glo. i. l. hactenus. s. d. usufr. qua dicit allegare bda iura. **¶** Ecclesia destructa. ADDE an retineat privilegia sibi concessa vide glo. xvi. q. vij. c. 2. hoc dicimus. 2. glo. in. c. privilegiz de re. iur. i. vi. 2. in. c. status. i. v. collegiatis de electione. in. vj. Inno. in. c. ij. de no. op. nu. 2. in. c. ab abbate de ob. sig. per Dy. in. l. pater. s. tusculanus. s. de le. iij. Bar. i. l. iij. de colleg. illicitis per Bal. in ti. s. pace. c. o. si. in v. nos romanorum. 2. i. aut. habita. C. ne si. p. patre. Alex. dicit qd magis cois conclusio videt qd etiam no refecta retineat privilegia nisi sit destructa superioris auctoritate sine spe refectiois p. l. si usufructus civitatis. s. q. usufructus. amit. ta. pro quo vide qd vil la destructa consuevit bal. p. h. c. c. lxxv. pmo li. item ecclesia destructa non amittit privilegia si in alio loco sit traslata: ut e glo. in. d. c. p. privilegium. 2. no. Inno. in. d. c. ij.

calimacho. s. fi. de le. iij. Quisq; ad iudicij gra taxatiois. 2. tuc aut d' p. relatiuū: 2. ita facit cōdictionē. 2. tuc aut ē tū una p̄statio. aut sūt plures p̄statioes annue uel mēstrue. si ē tū vna p̄statio. 2. tuc si p̄mo anno nō colligatur fructus de cetero nō debetur: ut. l. cū cert. de vi. tri. 2. ole. le. 2. l. si debitor. s. verisimile. s. de contra. emp. Si nō sūt plures p̄statioes annue uel mēstrue: qd deficit in uno anno supplet in alio: ut. l. legatū. s. vini salerni. de an. le. 2. l. ex eo. s. de vi. tri. 2. ole. leg. Si nō non ad iudicij relatiuū. 2. tuc spectant fructus sequentiū anno rū: si in p̄mo anno nō sufficiūt: ut hic. 2. l. firmio. in. p̄n. s. qū di. leg. ce. 2. hec sūt vba p̄ De. hic p. Ly. recitata in. l. si qs argētū in. fi. C. de dona. Quero an i tertio āno expectat. 2. glo. dicit qd non: nisi duo anni expectent: ut. l. nemo. de le. i. Silla glo. dicit cōtra istū. s. qd dicit qd cessat 2. nō extinguitur. Preterea obligatio vini est i genere qd perire nō pōt: ut. l. in rōne. s. icerte. s. ad. l. fal. 2. l. icediū. C. si cer. pe. 2. iō quicūq; nascitur debetur cū nō pereat. 2. qd sit in genere dilata. tū in diem d' hic in tex. S3 cōtra: qd imo obligatio fructuū nascē dorū est cōditiōnalis: ut. l. i. in. fi. s. de cōdi. 2. demō. 2. dixi. s. e. l. iterdū. R. qū p̄mitto fructus futuros simpliter nō exp̄medo q̄titate. 2. tuc indistincte est p̄missio cōditiōnalis: ut. d. l. i. in. fi. 2. fructib' nō natis sine culpa p̄missoris p̄mo anno debitor liberat: ut. s. de contrahē. emp. l. nec emptio. 2. tunc nō distinguitur vtrum apponatur relatiuū uel nō. s3 qū certā quātitate fructuū stipulor. tuc si nō appōat fūd' cōditiōnaliter obligatio est i die: ut hic p3. 2. sic d3 intelligi p̄dicta distinctō. **¶** Itē op. d' hic casū fortunā 2c. cōtra de. l. generaliter. s. si libero hoi. s. de fideicō. liber. glo. nō sol. hic dicit Dy. qd ibi est libertatis fauore. **¶** Op. d' hic qd nō i spiciat qd euenire pōt. Cōtra. l. q. bona. s. cū iter edes. s. dā. ifec. Et ut tibi liqat an i spiciatur qd euenire pōt: breuiter dic. aut id de quo agitur respicit tū tps p̄ns 2. nullā h3 depēdētiā de futuro: 2. nō i spiciatur qd euenire pōt: ut. l. si stipulat' fueris. s. i. s. c. 2. l. si a colono. 2. l. sciēduz. s. fi. s. qui satisda. cog. aut respicit futurū. 2. tuc aut illud qd euenire pōt est cōtingēs s̄m naturaz 2. hoiis dispositionē 2. i spiciat' qd euenire pōt: ut. l. heres meus. s. in. s. de cōdi. 2. demō. 2. l. si. s. finaut auaricie C. cōia dele. 2. l. si qs domū. s. fi. s. loc. aut s3 legē ē cōtingēs. 2. tuc aut ē cōtingēs de iure spālī: 2. nō i spiciatur qd euenire pōt: ut. l. iij. circa p̄n. s. de fideicō. liber. aut de iure cōi: 2. i spiciatur: ut. d. l. iij. 2. l. s3 2. si p̄ptores. s. s3 cū femine. s. ex qui. cau. ma. aut est cōtingēs p̄ter naturā 2. p̄ter legē. 2. tuc aut p̄ns stat' rei idicatur cōtingētiā de futuro: 2. tuc i spiciat' qd euenire pōt: ut. l. q. bona. s. cū iter edes. s. de dā. ifec. 2. l. habitatioes. s. fi. s. lo. 2. l. in hac. in. fi. s. de dā. ifec. 2. l. si idē cū eodem in. fi. s. de iur. om. iu. Aut p̄ns status rei nō idicatur cōtingētia de futuro: 2. tuc nō i spiciat': ut hic. Fallit rōne culpe: ut. l. diuortio. s. de neg. gest. 2. l. eum q. s. pōpo. j. de fur. 2. de tabu. exhi. l. locū. s. cōdēnatio cū si. Fallit fauore libertatis: ut. l. generaliter. s. si libero hoi. s. de fideicō. li. 2. illud brocar. tāgī in. l. i. de in. li. iu. 2. ibi p. Duil. s3 nō explicat. Et p̄dicta faciūt ad multa qd dixi i. l. si qs sub cōditiōe. de test. tu. **¶** Itē facit frater diuisit cū fratre qui mō moriū relicto filio pupillo. d' qd frater nō pōt eē eius tutor: qd iter eū 2. pupillū est obligatio cōditiōnalis. s. si res euicaf q̄ obuēnit in diuisiōe. ergo 2c: ut no. ibi aut minoris. dixi qd si p̄ns stat' rei ad hoc itendit. s. qd res euicaf hoc uerū eēt. alias sec': ut ex p̄dictis p3. Pro hoc iduco exp̄sse. s. si cui plusq; p. l. fal. l. hoc aut. in. p̄n. Tenio ad. s. 2. nauis. 2. d' qd nō est eadē dom' si domus deponat vsq; ad si. Cōtra. s. de ser. vr. p̄di. l. fuitutes. s. sublatū. dic domo deposita 2. restaurata nō est hē eadē: ut hic. s3 s̄m fictionez in actiōe p̄sonali nō ē etiā eadē: ut hic 2. s. de le. i. l. si ita s. fi. 2. ibi vide multa p̄tinetia ad istā materiā. facit qd dixi in. l. dāni. s. si is qui vicinas. de dā. ifec. Aut quo

ad actionē mere realē. 2. tuc irelligif eadē: ut. l. fuitutes s. sublatū. s. de ser. vr. p̄di. 2. l. paulus. s. fundus. s. de pig. Aut est in actiōe mixta: ut in usufr. 2. tuc non est eadē: ut. l. repeti. s. qui. mo. usufr. amit. 2. facit. l. q. usufr. e. t. **¶** Quero qd est d'ia iter nauē 2. domū. R. qd dom' deposita anio reficiēdi nō est eadē. nauis sic. 2. glo. voluit assignare d'iaz 2. vidē eā que icipit hic i domo speciale. 2. glo. assignat in. l. qui usufructū. i. glo. magna. s. de usufruc. qd nauis de facili reficit nō domus. Illud est trussa: qd facilius iueniūtur magistri p. domo reficiēda qd p. nauī. Sic ergo rōem p̄nar. qd nauis i mēte eius qui edificat cōsistit. 2. iō est eadē. sed domus cōsistit in solo. iō nō ē eadē. 2. istud forte voluit p̄nar. sentire. **¶** Declaro icorporalia: ut actiōes sequūtur p̄sonā quocūq; vadāt: ut. l. si. de p̄scrip. lō. tēp. imobilia nō sequūtur p̄sonā: cū sint isepabilia a solo. iō anim' circa retētiōe ip̄orū put sūt corpus nō pōt opari. sed mobilia p̄nt separari a corpore 2. seq dīm. iō animus in eius retētiōe facilius opatur. 2. iō qū qs deponit nauē animo reponēdi: illa nauis semp v̄f retēta in mēte nec v̄f qd deposita: ut hic dicit tex. **¶** Quid de ecclesia destructa fūd'itus 2. reedificata an dicat eadē. Hof. dicit idē qd hic in domo in sūma de ecclē. edi. in. fi. qd puto esse verū si ecclesia accipiat p. loco parietib' circūdato. seculus si accipiat ecclesia p. capitulo toto: ut no. s3 i sūma de sacrosā. ecc. in. p̄n. hoc est utile pp id qd d'f. eē de rescrip. c. fi. in. cle. f. qd littere nō pōt porrigūtur ad noua beneficia. s3 puto itereffe an dicat ecclesia 2. hūit locū p̄dicta. an dicat bñficiū. 2. illd ēt durat ecclesia d'pofita: qd nomē ē oia cōtinēs: ut. l. quoties. s. fi. de usufr. vñ s3 sit alia ecclesia: tū idē beneficiū est. Inducit mar. ad. q. sunt excōicati canonici qdā. alij loco illorū sunt positi. an illi sint excōicati: dicatis q. est canonistarū in. c. aduersus cōsules. ex de imu. ec. 2. p. Inno. i. c. gra uē. extra de sen. excō.

¶ Si rē quā ex cā. **¶** Bue cause lucratiue nō p̄nt cōcurrere circa eādē rē nisi vna sit reuocabilis. h. d. p̄n. **¶** Materā duarū carūz lucratiuarū habes i repentōe mea. l. meu'. s. duob'. s. d. le. ij. Examio. q. glo. hec res mibi d'bita ex cā lucratiua effecta ē mea ex cā lucratiua: tū ē recessura a me. an cōtra p̄mū debitorē potero statī agef. Glo. dicit qd sic. 2. vidē eā qd icipit merito haberi. **¶** Pe. dicit cōtra: ut no. i. l. nerati'. s. s. cōdi. ide. glo. i. l. nō quocūq; i p̄n. s. le. i. ponit abas istas opi. 2. Dy. t3 ibi qd demū existēte cōditiōe pōt agere. 2. dicit qd casus est in quodā ver. l. nō quocūq; Ja. de are. dicit cōcordādo istas opi. aut volo agere ad suū vel ad extimatiōe debitā 2. nō possū. Ita loqitur qd no. i. l. nerati'. de cōdi. ide. 2. ita intelligat opi. Dy. 2. Pe. aut volo agere ad id qd videtur min' habere: qd ē dubiū ip̄azi futurū eē penes me 2. possū: ut ar. l. i. s. heres ad treb. 2. ita loqitur alia opi.

¶ Stichū qui decessit. **¶** Res pempta p' mora pōt cōdici 2. in stipulationē deduci. h. d. **¶** Ho. q. obligatiōe rē restitui re pempta ip̄a res cōdici: ut no. hic. 2. l. suus. s. bone. s. de cōdi. fur. dico in. l. stipulationes nō diuidūtur. s. e. l. nemo rē suā.

¶ Ex. l. sequenti. **¶** Si p̄missi edificat domū i fūdo meo 2. fuisi i mora. et ego fūdū alienaui nō potes amplius edificare: ibi. Ex p̄dictis. Et que ē rō qd post litē cōtestatā nō admittat purgatio more: ibi. Quero p̄rio. Et an si in stipulationē apposita sit pena: 2. dictū rato manēte pacto an admittat purgatiō more: ibi. Secō. Et an si ignorat se posse morā purgare soluat penā an possit repetere: ibi. Quero tertio. Et an possit mora purgari cū executio sit a lege: ibi. Quarto. Et an si promissa sit pena 2. iurati nō p̄trauenire an admittat purgatio more: ibi. Quito. Et an si stipulatio sit cōmissa pp maleficiū an admittat purgatio more: ibi. Sexto. Et an si res p̄it

tpe quo poterat morā purgaf cui^o piculo pñt: ibi. **Ser**
prio. Et an si cōuētio est in psonā vnus pena i psonā
alteri^o admittat purgatio more: ibi. **Octauo.** Et an ex
pte actoris admittat purgatio more: ibi. **Nono.** Et
qñ admittat purgatio more: ibi. **Ultio.**

Infulā. Ita. l. hz materiā pfūdaz.

glo. tractauit eā i. l. z si post
tres. s. si qs cau. **Dy.** ex dcis **Dof.** posuit vnā distin
ctionē hic. **Ja.** de are. z **De.** de bel. pri. aliter ponunt:
ut refert **Lx.** C. de pac. l. si pacto quo penā. Ego i op
positiōib^o exaiabo qñ dca oium. Diuidit i duas ptes.
Prio loqtur de tpe añ lit. cōte. **Secdo** de tpe p^o lit. cō
te. cū interese cōmissū post morā petif añ lit. pte. admit
tit purgatio more. post lit. cōt. sec^o. hoc dicit. uel diuid
i tres ptes. pmo ponit thema z qñtio. scdo rñtio de tpe
añ lit. cōte. tertio de tpe post lit. cōte. **Pde** sumariū: vt
s. deide pone casū i termis z lege lram ibi. potuisti fa
cere. z sic pmissa ē stipulatio ad interese totū: ut. s. e. l. si
ita stipulat^o esse abs te. qñtur mō an admittat purgatiō
ibi cōtestat^o. f. sup interese. **Ho.** q añ lit. cōte. admittit
purgatio more. **Itē** no. q p^o lit. cōt. n admittit purga
tio more. **Ad** ista dclara da itē dā. l. pte. s. bel. pri. z an.
s. pñs q repetierūt hāc. l. tractat hīc quō factū sit i ob
ligatiōe: z quō interese succedat i obligatiōe. q oia dico
i. l. stipulatiōes nō diuidūtur. s. e. z. l. ita stipulat^o. s. e.
Op. ad pmū notabile de. l. si ita qs. s. seio. j. e. Sol.
glo. purgatio admittit: nisi creditoris interfit: ut i ptra.
z pbat i. l. si cū dies. s. h. cū. l. se. s. de arbi. **Sz** ptra
hoc op. nā hīc dīc tex. pmissa ē stipulatiōe ad iterec.
ergo creditoris interfit. z sic purgatio nō admittit qd ē
cōtra hūc tex. so. dicit **Dy.** q glo. dicit nisi creditoris i
terfit. **Dz** expōi hoc ē nisi interese creditoris excedat exti
mationē facti: tūc enī nō admittit purgatio qd itelli
ge nisi factū fieret: z dare illd qd vltra interese. z hoc **Dz**
Dy. hic: z glo. i. l. si cū dies. s. h. z. l. se. s. de arbi. z sic ha
betis vnā limitationē. f. q admittit purgatio añ lit. cō
tes. nisi creditoris interfit. **Sz** cōtra hāc limitationē op.
z vī q dz sic limitari. admittit purgatio more: nisi ius
actoris sit factū deteri^o: ut. l. z si post tres. s. si qs cau.
So. qñ i obligatiōe ē aliqd factū qd spectat ad litis or
dinatiōes: ut pmissi mibi de iudicio sisti: vel de defen
dēdo: tūc debem^o uti illis vbi qd^o vtrif. l. z si post tres
. l. si ius actoris zc. nā dāna z expēlas psegmur officio
iudicis: ut. l. nō ignoret. C. de fru. z liti expē. z. C. d iu
di. i. l. s. acim. z iō nō curam^o si actoris interfit: nec p hoc
ipedit purgatio. s. iudex: ut dixi ex suo officio nō audi
et nisi reffectis expēsis z dānis. s. qñ factū venit explicā
dū ex iudiciū: tūc ipe creditor ipedit purgatiōes si sua
interese nisi interese offerat ut dictū ē. **Ex** p dicitis dico
q si pmissi facere domū i fūdo meo z fuisti i mora: z
postea fūdū alienauit: nō poteris d cetero morā purga
re: q ius meū ē factū deteri^o: ut. d. l. z si p^o tres. nā ista
vba nisi actoris interfit cōprehēdūt et qñ ius actoris ē
factū deteri^o. **Secdo** op. z vī q solū ifra modicū tps
admittat purgatio: ut. l. si ita qs. s. seia. j. e. hic hō dī
vsqz ad lit. cōte. z possit eē q pte. litis haberet magnā
dilationē. So. dicit ibi glo. q bec. l. limitat p illā. f. q
vsqz ad lit. cōtes. admittat purgatio. f. q si cōtestatio si
at ifra modicū tps z bñ dicit. **Sz** dubitat qd sit modi
cū tps. glo. i. l. z si p^o tres ponit opi. Finaliter dicit q
stabil arbitrio iudicis. z dicit bñ p tex. i. d. l. si ita qs. s.
seia: vbi tex. hoc dicit expēsse: l. z glo. z doc. nō allegēt ad
hoc. **Sz** possit dubitari qñ iudex arbitratif istd mo
dicum tps. h. ex qñtate opis uel tēporū arbitratifur
iudex tps: ut. j. e. l. cōtinu. s. itē q ifulā. z sic habes ali
am limitationē. **Tertio** op. de. l. traiectie. s. d illo. s.
ti. z. C. e. l. magnā. vbi vī q nullo mō admittat purga
tio. So. ibi erat dies z pēa. iō nō admittit purgatio. hic
hō nō erat dies nec pēa. Ita vī velle glo. i. l. z si p^o tres.
z **Dof.** z **Dy.** hic i distictiōe sua: l. pte. de bel. pri. cō
tra: ut dicā. j. ppi. cōtrario. **Quarto** op. ad istā sol. s

. l. z si p^o tres. s. si qs cau. vbi erat dies z pēa z admittit
purgatio. So. hic loqmur i cōtractib^o. ibi i iudicio spā
le fm glo. z dy. **Sz** pe. dicit q bec ē truffa. nā dicere in
iudiciū multa sūt spālia: ergo hoc est spāle: ē multū scō
uenies. Dicit ergo pe. q i. d. l. z si post tres ē casus cō
tra dy. rñdet ad. s. de illo q ibi erat talis pēa q pōt pe
ti una cū pncipali: ut usura. iō n admittit purgatio. hic
hō z i. l. z si post tres nō poterat peti una cū pncipali.
Ad. l. magnā rñdet q ibi dī q pēa cōmittit: nō at pbi
bet q mora possit purgari. **Examemus** hba pe. di
cit ipe vbi pēa pōt peti vna cū pncipali n admittit pur
gatio. hoc ē falsū: ut. j. dicā i. q illa qñ ē dictū rato ma
nēte pacto. **Itē** dicit ipe q ibi nō pōt peti pēa vna cū pñ
cipali: tūc admittit purgatio. **Sz** istud ē cōtra tex. d. l.
traiectie. s. h. vbi i pacto legis pmissorie nō admittit
purgatio: z tñ nō poterit peti vna cū pncipali. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales iudicātur s
mēte pncipalis. s. cōuentiōales ex mēte cōtrahētū: ut. l. i
pncipalib^o. s. e. s. cū pncipalib^o stipulatiōib^o. **Quali**
ter ergo rñdem^o ad. l. z si p^o tres. Dico hz glo. z di. spā
le i pncipalib^o stipulatiōib^o. **Assigno** aliā rōez
q ipi: qā pncipales stipulationes z iudiciales i

pcedere: vt. l. obligationū fere. §. fi. s. ti. i. z. j. e. l. ita sti-
 pulat. i. fi. z. ibi dicā. Quō ergo admittit purgatio: s3
 certe dy. i. l. si suū. §. seqtur. j. e. dicit qd ista nouatio nō
 ipedit purgationē: ut. d. ll. vbi ē casus qd plz. nil enī i-
 pugnat qd vnū sit i obligatiōe. aliō sit i solutiōe: ut. l. si
 ita stipulat. fuero. x. in melle. j. de so. Itē cōtra dictum
 dy. arguit. d. An. s. pifis. nā seqt icōueniēs. qd enī si ē
 cōmissa pēa dupli. nōne actor erit in dāno si purgatio
 admittat. S3 hoc sōniuz ē: ut ipemet dicē z ego dico qd
 ē cōtra casū. l. si cū dies. i. fi. cōiūcta. l. nō distiguem. in
 pñ. s. de arbi. pterea ē cōtra casū. d. l. i. i. fi. de pe. le. vbi
 ex cessatiōe q̄titatis ani vni cōmittit pēa maior p to-
 ro: z tū admittit purgatio. Ex his cōcludam dictum
 dy. i. oibus eē tenedū. **C** Octauo op. dixi sm dy. s. qd
 vbi ē dies z pēa i iudicijs admittatur purgatio more.
 S3 cōtra. s. de arbi. l. celsus. sol. dy. q. l. z si p tres. z
 qd. s. dictū ē h3 locū i pparatorijs. s3. l. celsus h3 locū i
 decisorijs. Rō pōt eē: quia in pretorijs stipulatiōib. z
 iudicialib. iudicam. sm mētē p̄toris: s3 hoc nō sic i hīs
 q̄ p̄tinet ad litis decisiōez vbi iudex iā fūct. ē offō suo:
 vt. s. de re iudi. l. iudex. S3 cōtra hoc vñ. d. l. si cū dies
 §. fi. vbi ē i decisorijs admittit purgatiō. So. dicit glo.
 i. d. l. celsus. i. pñ. z By. q. i. d. l. si cū dies i. fi. fuit appo-
 sita dies. at i. l. celsus. i. pñ. fuit apposita dies ab hoīe: z
 mitti. agit cū. l. q̄ cū hoīe. **C** S3 cōtra hoc op. glo. i. d.
 l. celsus. de. l. si libert. minorē. j. de iurepa. Jō. d. an. dī
 cebat dictā solutiōnē nē eē verā. iō dictū p̄trariū. l. si cū
 dies. §. fi. qdā soluit qd duri. agit cū hoīe legis mīstro
 q̄ cū. l. vt. d. l. celsus. Nec ob. d. l. si libert. ga ibi loq̄
 de hoīe nō ministro legis. S3 certe hoc ē falsū. nā arbi-
 ter nō ē legis minister. nullā enī h3 iurisdictionē: s3 noti-
 onē: ut. l. ait p̄tor. i. pñ. s. de re iudi. z iō dicit qd dy. bñ
 dicit. Nō ob. l. si libert. ga q̄nqz pēa respicit ānullatio
 nē ipius act. de quo agit. tūc duri. agit cū lege: ga fa-
 cil. lex pōt ānullare q̄ hō: ut. C. s. le. l. nō dubiū. q̄nqz
 pena nō respicit ānullatiōnē ipius act. de quo agit: s3
 venit extrīsec. ut pena pecūiaria q̄ cōmittit si aliqd fu-
 erit factū uel nō factū: tūc duri. agit cū hoīe q̄ cū lege.
C Tio op. ad istā p̄tē z ea q̄ dicta sūt: ga i pparato-
 rijs admittatur purgatio p̄ multos dies vbi ē dies z
 pena: ut. C. de fideiuf. l. scim. So. sp̄ale ē i fideiufso-
 re s̄ iudicio fisti: ga alieno uitio laborat: ut dicit glo. in
 d. l. z si post tres. **C** Tenio ad scōaz p̄tē. dī hīc qd post
 lit. cōte. nō admittit purgatio. **C** P. pmo s. l. iterdū
 §. fi. s. e. z. l. si suū. §. seqt. j. e. z. §. s. illo: ubi i disticte di-
 cit qd offerēdo rē debitā purgatur mora. So. dicit gl.
 i. d. l. iterdū qd illa itelligitur h3 istā. s. offerendo añ lit.
 cōte. S3 cōtra hoc iurgūt pe. z an. de pifis: z q̄n oēs
 doc. dicētes qd hec. l. loq̄ q̄n vnū petif. s. pēa uel iteres-
 se: z ad purgationē more aliō offerf. s. ipz factū. s3 q̄n il-
 lud qd petif offerf tūc sēp admittitur purgatio: ut. d.
 l. iterdū i. fi. z pbatur isti. de ppe. z tēp. ac. §. fi. sed. do.
 Rai. substinebat glo. p. l. s3 si alia. de cōsti. pe. vbi ē q̄n
 id qd petif offertur nō admittitur purgatio post lit. cō-
 te. Nec ob. isti. de ppe. z tē. ac. §. fi. ga aut loq̄mur quo
 ad euitādā istā iudicij: z loq̄tur ibi: aut quo ad peri-
 culū iterit: z tūc secus: ut. d. l. s3 si alia. S3 hoc nil ē di-
 ctū: ga i. d. §. fi. de ppe. z tēp. ac. absoluitur ab istantia
 tāq̄ alias liberat. solutiōe: vñ nullus subest timor s̄ pi-
 culo iteritus. Dicās ergo sustinedo cū z glo. qd q̄n idē
 petif z offertur nō admittitur purgatio post lit. cōte. s.
 p solā oblatiōem sicut poterat fieri añ: ut. d. l. si suū. §.
 de illo: z ita loq̄tur. l. s3 si alia. S3 si post lit. cōte. solue-
 ret uel offerret z cōsignaret: tūc liberaretur z seq̄retur
 absolutiō ab oblatiōe iudicij: ut. d. §. fi. z hec ē ditas
 qd ē notādū z mētē tenedū. **C** Scōo op. qd vsqz ad sē-
 tētiā admittatur purgatio: ut. l. iij. §. fi. z. l. se. z se. j. iud.
 di. sol. So. sm pe. sp̄ale ē ibi: rō ga in obligatiōe scī nō
 cōmittitur statī obligatiō ad itereffe totale: nisi tm̄ tps
 trāserit quo factū potuerit explicari: ut. l. stipulatiōes
 n̄ diui. §. plane. z. l. cōtinuuf. §. itē si i sulā. j. e. s3 si i stip.

iudi. sol. statī cū nō uenit ad defēdēdū cōmittit ad to-
 tale itereffe nō expectato qd trāserit tm̄ tps quo iudici-
 um potuerit expediri: z hoc fauore stipulatoris. ideo
 hoc iudici cōtra eū: ut usqz ad sniam admittat purga-
 tio. **C** Tertio op. de. l. fideiufsor euctiōis. s. de do. ex-
 cep. ubi ē post sniaz admittit purgatio. Sol. dicit pe.
 ibi q̄n obligatiō ē cōmissa ad itereffe pp culpā: hic q̄n
 pp morā: z pōt eē rō. dicit an. ga culpa sine dolo: mo-
 ra nō cū dolo cōmittit. S3 hoc ē cōtra. l. qd te. s. si cer.
 pe. vbi mora cōmittitur sine dolo: vñ Quil. de cu. i. l.
 si p tres: dicit qd i. l. fideiufsor ē i obligatiōe factū mo-
 mētaneū. hic nō factū successiū. S3 hoc ē p̄tra. l. si ita
 qs. §. seia: vbi ē factū momētaneū: z tū nō admittitur
 purgatio nisi usqz ad lit. cōte. Tera ergo so. ē alia quā
 pōit an. s. pifis. ga i. l. fideiufsor: n̄ tractat s̄ purgatiōe
 more. nā soluit totū qd dy. S3 qd ē ibi mirabile: ga cū
 cōmissa sit obligatiō ad itereffe: z sic ad q̄titatē admit-
 titur so. fūdi loco q̄titatis equalētis: z sic aliud p alio
 cōtra. l. ij. C. si cer. pe. s3 illud iō: ga q̄titas ē i obligatio-
 ne respectu illi. sp̄ci: vñ eius so. admittit: ut. l. si nō. §.
 fi. s. so. ma. z ibi tex. **C** Quarto op. qd vsqz ad sniaz ad-
 mittit purgatio: ut. s. de pub. l. hoc edicto. So. ibi lo-
 q̄tur i penis legalib. q̄ cōmittitur ex delicto. z sic nō ē
 materia n̄fa: s3 ē materia i. l. q ea mēte. j. de fur. z. l. si qd
 nō dicā rape. C. s. epi. z de. Hel dicit qd ibi loq̄tur i acti-
 onib. arbitrarijs h3 qd dicimus i actiōe qd me. cā. vt. l. si
 cū exceptiōe. §. satis demēter. s. qd me. cā. **C** Quinto
 op. de. l. itē uenit. §. z cū pdiximus. s. de pe. here. vbi
 admittitur purgatio vsqz ad lit. cōte. sup actiōe iudica-
 ti. So. hic loq̄tur q̄n ex mora succedit noua obligatiō.
 ibi q̄n ab ipō initio vnū fuit in obligatiōe. aliō i soluti-
 ne. vñ usqz ad qd tps durat facultas soluēdi: dicit vt di-
 cā in. l. si ita stipulatus fuero. x. in melle. j. de so. **C** Te-
 niamus ad qōnes ex qbus declarabitur n̄fa materia.
C Quero pmo qd ē rō qd post lit. cōte. nō admittit pur-
 gatio. R. ga ē duplex mora q̄ magis nocet q̄ vna. z iō
 dico qd si añ lit. cōte. nō fuisset i mora: s3 fuit contracta
 mora i ipsa cōte. nō post: ut. l. i fideiō. i. pñ. s. de vsur.
 tūc admittitur purgatio more vsqz ad sniam. de hoc ē
 glo. C. de trāfac. l. siue apud acta: z. l. si maior. itelligē-
 do eā sic qd facta lit. cōte. trāsegi tecū: z illud qd cōue-
 nerat dare noiē trāfactiōis nō soluisi i termino: z sic fu-
 isti i mora post lit. cōte. ego psequor p̄mā actionē: z p̄-
 mā istā iā: certe habes facultatē soluēdi usqz ad sniam
 z ita itelligit illas glo. **C** De. z Ly. ibidē qd ē notādū.
C Scōo q̄ro. qd si in stipulatiōe apposita sit pena z di-
 ctū rato manētē pacto vtrū admittatur purgatio. Ista
 q̄stio fuit de facto i ciuitate ista. z qdā dicebāt qd erat
 glo. j. de so. l. id qd pene. alij dicebāt qd erat q̄stio dy. i
 l. qui rome. §. duo fres. j. e. Itē p hoc facit opi. pe. qui
 dicit qd q̄n pena pōt peti vna cū pncipali nō admittit
 purgatio: ut. l. traiecticie. §. de illo. s. de ac. z obli. dice-
 bā cōtra. l. qd admittat purgatio. **C** Prio p. l. ij. §. q sti-
 chū. s. de eo qd cer. lo. nā certū ē qd itereffe qd uenit in
 arbitrarijs actiōibus pōt peti vna cū pncipali: z tm̄ ibi
 dicit tex. qd actor h3 electionē ubi petat. reus nō ubi sol-
 uat añ lit. cōte. z sic admittit purgatio usqz ad lit. cōte.
 s3 possit peti vna cū pncipali. **C** Scōo p. l. si qs rē. s. de
 arbi. nā pēa q̄ apponitur sic in cōpromisso p̄t peti vna
 cū pncipali: ut ibi. z tm̄ admittit purgatio: ut. l. si cū di-
 es. §. fi. s. s. arbi. **C** Tertio ga q̄n pena ē maior q̄ ipm
 pncipale debitū pōt peti pncipale debitū z pena in eo
 qd excedit: ut. l. si qs a socio. s. pro so. z. l. p dia. s. de ac.
 emp. z tm̄ admittit purgatio more ad totā penā: ut. s.
 dictū ē p. l. i. s. de penu. le. z. j. e. l. qui rome. §. flauius.
 Et si dicis qd opabitur pacū. dico opabitur q̄n mo-
 ra nō purgaretur: z ita dz itelligi glo. z. ll. alle. in cōtra-
 riū. z etiā dictū By. z ita fuit determinatū. **C** Predicta
 nā nisi iterveniat aliud ipedimētū ipediēs more pur-
 gationē ut dictū est. **C** Quero tertio qd si ignorans se
 posse purgare soluit penā uel itereffe. an possit repete-

277

re. nō. casus ē i. l. qui ob rē. de cōdi. inde. Preterea solutio hz vi lit. cōte. vt. l. ampli. j. rē ra. ha. sz post lit. cōte. nō admittit purgatio: ut hic. ergo nec post soluti onē. Preterea p solutionē scā ē executio: sz executioe scā nō ē loc^o purgatiōi: vt dicā. j. pxi. q. ergo zc. ¶ Quarto qro qd si executio nō ē scā ab hoie: sz ē facta a lege: sibi gra. testator legauit ticio cētū: z sic cētū nō daret le gavit eidē fūdū. heres nō dedit cētū: z sic ipō iure trā/ sit in ipz ticiū dñiuz fūdū: an heres poterit purgare mo rā. Dico qz nō: ut de le. ij. l. si is cui. z no. p dy. i. l. si huū §. segtur. j. e. qd ē multū no. qm sepe occurrit i testamē tis: z i alijs dispositiōib^o: ut post morā fiat executio ip/ so iure. z sic nō ē loc^o purgatiōi siue executio sit scā ab hoie siue a lege. ¶ Quinto qro. qd si in cōtractu ē pmis sa pena z iuratū nō cōtrauenire. an iuramentū ipediat purgationē more. Dico qz ipedit. casus ē. C. de trāfac. l. si qs maior: maxie cōiugēdo cū his q. §. dixi: ga ibi lex facit executiōem ipō iure. ¶ Sexto qro. qd si stipu latio ē cōmissa pp maleficiū. nā q. §. dixi habēt locū qñ ē omissū pp nō factū: an tūc admittat more purgatio. An. de pñis dicebat qz nō p. l. cū fili. §. i. hac. §. e. iducē do eā sic. ibi enī minor restituit: ut ibi no. i glo. ergo ap paret qz de iure cōi nō poterat purgare morā. Sed an bñ dicat: p eo vī casus. §. depo. l. i. §. si qs rē. z. x. col. qd iuris sit si uasal. seu. qd alie. redi. c. i. In cōtrariū vī casus i. l. si in lege. §. colon. §. loca. facit. C. de appel. l. si qs libellos. Dicerē p mō sic. Quod dā ē factū momē taneū: z tūc si pena ē cōmissa uel itereffe: ga maleficiuz nō admittit purgatio: ut. d. l. i. §. si qs rē. z. d. c. i. Quod dā ē factū successiuū: z tūc lz in modico qs cōtrafaciat admittit more purgatio ifra modicū tps: ut. d. l. si i le ge. §. colon. Et cū hac determinatiōe itelligo glo. i. d. l. cū fili. §. in hac. §. e. ¶ Septio qro. qd si cū eēz ifra tps quo poterā purgare morā z res perit cui^o piculo pñr. De hoc ē casus no. C. de fideiuz. l. scām. §. pe. vbi dī qz pñt piculo debitoris: qd fateor verū eē: tñ isto casu puto qz offerēdo extimationez rei p dīcte liberabit ab oi alia pēa sicut si rē ipaz offerret. ar. d. l. i. l. cū ref. z dy. vī sentire hoc i. d. l. si huū. §. segtur. j. e. ¶ Octauo qro qd si cōuētiō ē collata in psonā vni^o: z pena i psonā al teri^o: an tūc penalis stipulatio omissa possit purgari. d. An. dicit qz ē dubitabilis qñtio qñter possit auferrī actō illi. exēplū hui^o qñtiois possū ponere. j. de stip. ser. l. i. in fi. hoc enī tota die vītur i pñibus nñs qz aliqz pmittūt obligatiōē obsuare z nō cōtrauenire sub certa pena quā pmittūt notario recipiēti p fisco cui^o formā tetigi j. de iure fil. l. i. Quid dicem^o omissis dictis aliorū qui nū dicūt: puto de mēte iuriscōsulto hoc eē. qz si qdē dispositio sit simpliciter cōferē si ticio nō dederis seio dabis cētū: itelligat. i. si ticio dare nō potueris: ut. l. iij. §. i. d. adi. le. nī enī ē certū qz oino voluerit a pmo aufer re pp morā debitoris. Sz si ponis sba testatoris vel cōtrahētis: certe tūc credo qz nō admittat purgatio p rōnez. l. iij. C. de noua. ga qñ actio facit trāsituū de psoā vni^o ad psonā alteri^o nō lz pmo creditori soluere si de bitor sit. facit. §. d. trāfac. l. si. ¶ Nono qro. nā ea q. §. di xi de purgatiōe hnt locū ex pte rei. qro qd ex pte acto ris: an admittat purgatio more. Distigue sic. aut actor vult purgare ad cōseruādū actionē iaz cōstitutā z pōt. vt. l. si ita qs. §. seia. j. e. aut ad actionē de nouo qñrdā z tūc aut pñcipaliter querēdā: z nō pōt: ut. l. thais. §. i tra. §. de fideiō. li. aut querēdā accessorie: z pōt: ut. l. cellus. §. fi. z. l. se. §. de arbi. z hoc ē uerum: ga lz actori purgare morā: tñ hec purgatio more ab actore scā nō egredif psonā ei^o cui^o psonē respectu sit purgatio: nec ualet quo ad alios sorte correos aduersus quos actor fuerit i mora: ut. l. mora. §. fi. j. e. ¶ Ultio i materia no/ stra ē distiguedū cū qñr an mora possit purgari sic disti gue. aut qñs an possit purgari ex pte actoris: z dic vt §. pxi. q. aut ex pte rei: z tūc aut pēa ē cōmissa pp male ficiū: aut pp nō factū. pmo casu dic ut. §. pxi. in. viij. q.

scōo casu. f. qñ ppter nō factū: dic aut ē facta executio ab hoie vel a lege: z nō admittit purgatio: ut dixi. §. in .iij. q. aut nō ē facta executio: z tūc aut i stipulatiōe ē iu ratū: z nō admittit purgatio: ut. l. si qs maior. C. d. trā/ fac. z dixi. §. in. v. q. aut nō ē iuratū. z tūc aut i stipulati/ one seu i alia dispositiōe ē dies z pena: aut dies z non pēa: aut pēa z nō dies: aut nec pena nec dies. ¶ Pri mo casu qñ ē dies z pena: aut ē dies cā multiplicande obligatiōis: z nō ipedit purgationē: ut. l. i. §. d. penu. le. aut ē dies cā limitāde solutiōis. z tūc aut loqmur i ob ligatiōibus cōuētiōalib^o z nō admittit purgatio: ut. l. traiecticie. §. de illo. §. ti. i. C. e. l. magnā: aut de stipula tiōibus pñorijz z iudicialib^o: z tunc aut pñner ad litis ordinationē z admittit purgatio: nisi ius actoris sit fa ctū deteri^o: ut. l. z si p^o tres. §. si qs cau. dū tñ ifra pau cos dies: ut ibi: nisi sit fideiuzor iudicio fisti: ut. l. scā/ mus. C. d. fideiuz. aut pñnz ad litis dñsiōez: z tē aut ē di es apposita ab hoie: z nō admittit purgatiō: si a legē ad mittit: ut. l. si cū dies. §. fi. z. l. se. z. l. cellus. §. de arbi. ¶ Scōo casu qñ ē dies z nō pēa z admittit purgatio: vt. l. si ita qs. §. seia. j. e. qd itellige cū distictiōe quā di cā. j. qro casu qñ nō ē dies nec pēa. ¶ Tertio casu qñ ē pena z nō dies admittit purgatio ut. l. i. de penu. le. z qñ di. le. ce. l. cū sine. z. l. si penū: qd itellige cū disticti one quā statū dicā. j. pxi. casu. ¶ Quarto qñ nō fuit di es apposita nec pēa. z tūc subdistigue. aut qñs an ad mittat purgatio añ lit. cōte. aut post lit. cōte. aut p^o fen tētiā. ¶ Pñio casu admittit purgatio duob^o cōcurrenti bus. f. qz actoris nō itersit z qz sit ifra modicū tps. alias sec^o ut dixi. §. i pmo z scōo cōtrario. Scōo casu qñ lis ē cōte. z tūc aut p^o lit. cōte. offerf illud idē qd petif: aut aliud. ¶ Pñio casu p solā oblationē non purgat: nisi ut dicā i sequēti mēbro: ut. l. sz z si alia. de cōsti. pe. secus si solueret uel offerret z cōsignaret: ut isti. de ppe. z tēp. ac. i. fi. z dixi. §. in pmo cōtrario. Ad scōaz pte. aut unuz petif z aliud offerf. z tūc aut qs cepit eē i mora p^o lit. cōte. z admittit purgatio: ut dixi. §. in. i. q. aut cepit eē añ. z tūc nō admittit purgatio: ut hic. fallit. l. iij. in. fi. j. iudi. sol. z rōem dixi. §. in scōo cōtrario scōe pñs. Ter tio casu. f. post sniam z nō admittit purgatio nisi ut di xi. §. in tribus vltis cōtrarijs.

¶ C Dies z pena. AD- DE vt per Bal. cōsilio xc. lib. iij. z Pau. d. ca. cōsi. xx. cir. ca fi.

De executione.

¶ Obligatio dādi certe qñtatis est diuidua quo ad obligatiōez z solutionē. obligatio faciēdi vel nī faciēdi ē penit^o i diuidua. h. d. ¶ Quero qd i obligati one certe spēi. Tex. ē. i. l. si stipulat. §. i. j. d. so. Itē i. §. ij. nota. qz illud dī i diuiduū cui^o effect^o ē i diuiduus: di xi plene i. l. stipulatiōes nī diuidūtur. §. e. Itē no. qz ob ligatio factorū nī diuidif quo ad petitionē: ut hic: qd ē cōtra glo. i. l. eadē. §. fi. §. e. sz illa male dicit: ut ibi dixi.

Pro parte autē. Obligatio generif z alternatiua ē i di uidua quo ad petitionē itereffe. i diuidua quo ad solu tionē. ¶ No. bene rationē que hic ponitur in tex. dixi ple ne. §. e. l. ij. §. i.

Insoliduz. Denūtiatio vñ fieri cuilibet be redū ifolidū. Itē defensio non diuidif: sz itereffe diuidif. h. d. ¶ No. bene qd dī de dñū ciatiōe: sic. j. e. l. cū ex cā. h. d. itelligatis istū tex. quoli/ bet deficiēte id est pte aliqua deficiēte. nā vnus posset defēdere ifolidū. j. e. l. cū ex cā. z ibi videbitis.

Item si ita. Stipulatio penalif adiecta ob ligatiōi dādi ēt certe speciei p solido cōmittit nisi solidū detur. h. d. ¶ Op. z vī qz qz receipt pte pñdicet sibi ne pro illa pte cōmittat pena: ut. l. ij. §. si qs cau. z. l. cōmissorie. C. de pac. iter emp. z uē. z. l. post diē. §. de lege cōmis. glo. dicit fateor sz Jo. qz hic recipit pte ignorās. sec^o si sciēs. do. Dy. dicit qz nō ē uerū: ga p dīcte leges loquūtur post diē z post pe nā cōmissā. hic añ. z iō sec^o: ga iuri futuro nō pōt renū

EEE llij

ciari: ut. l. si ita. de le. ij. z. l. is pot. de acq. here. z. no. in. l. i. C. de pac. ergo no vf renuciari an pena comiffaz in dubio: nec vf recipe aio renuciadi. post sic. C. Quero an receptio ptis fudi copuref i pena. Glo. dicit q sic: fz no e veru in quacuqz pre: qa no admittit copofatio fpei ad qritate: ut. l. si couenerit. s. de pig. ac. Vult ergo dicere q fpef retinebit donec foluat. fec' si foluere tur qritas p. l. post die. s. de trafac. z. l. q si ex fup. s. p. fo. C. Quero qd si vn' heredu vult foluere. alij no. dic vt dixi i. l. ij. s. ex bis. s. e. z. ibi glo. tagit. By. hic diltin guit pleni'. Dic ut dixi i. s. cato. z. l. ftipulatoef si diui.

q Nec e ali bi. ADDE Imola ita pba. y Dau. de ca. hic z Alex. l. y An. ge. aliter.

Quicunqz. C. Op. q liceat qnqz: ut in exem plo pofito i glo. fz illud e io: qa vf tacite acti: ut. l. cu qd. s. si cer. pe. Doc. pba. s. de p fcrip. s. l. si gratuita i fi. Sz gl. ibi pofita vf ptra ifta. Dic qnqz ipedio plus piciendo z lz: qa vf acti: qnqz ipedio: qa nolo piciere: ut sic n apparet qf uiceret: z no lz: ut ibi no. qa hoc e cotra illud qd fuit acti. Altiio materia hui'. s. dic p dy. i. c. cu n stat p eu d re. iu. li. vj.

Mod dicitur.

By. qrit hic de eo qui percuffit eodez tepore bis an puniatur p duabus pcuffionibus. dic plene: vt l. nunqz plura. j. de priua. delic.

Emo re sua.

Ista lex legitur in glo. tribus moif si bn itelligat. uno mo i glo. parua fup. s. ftipulatur. Sz cotra ifta lec. op. de. l. si is q. s. ti. i. So. hic fuit expffa pditio fi erit: mea: tuc ab ipo initio e inutilif ftipulatio: ut hic: z. l. si re mea. s. e. z. hoc ibi no. z. in fti. e. s. ite fi re. fz. l. si is q ftichu loqtur in ftipulatioe fim pliciter iterpofita: z tuc adhibet dilticito an ex ca luca tiua uel no. Alia lectura e q i re que dz ee mea fub uela mine fit coditio collata in tepus cu erit: mea: z tuc fub diuidit i duas lec. Una e q in re q dz ee mea in euetuz coditiois ifallibiter fi uiuit: ut in re mibi legata fub pdi ditioe. C. Ad ifta op. de. l. i. s. fi qs fub coditioe: ut le. no. ca. fufinendo ifta lec. ftipulato ualet. e tn modice vti litatis: z io dicit hic nemo utiliter zc. q. d. ftipulari pot fz fine utilitate. Sz cotra: qa fi no hz vtilitate no dz iter poni: ut. l. hec ftipulatio. s. diu: ut le. no. ca. z. facit. l. q bis. s. e. So. dico q hz vtilitate pp fideiuffores. It e alia vtilitas: ut dixi. s. e. l. qui bis. It e op. cum fit futu ra mea ipo iure ex testameto: ergo qd me u est actioe p fonalis amplius petere no potero: ut ifti. de actio. s. fed ifte. z. s. vfufu. que ad. ca. l. fin. Sol. dic q ftipulor mi bi re tradi no mibi re dari. Vel aliter: ibi loqtur in qri tate legata que adueniete coditioe non efficit mea. uel fuit legata res aliena: fz fi ponimus i re testatoris. z tuc recidit i illa. q. quo actio ex testameto pot ccurrere cu rei ue. z. l. y. poit i. l. i. C. coia de le. tres rñfioes. l. ut qa ad re tradeda ago actioe ex testameto. Vel dic q fi eli git actione ex testamento no pot eligere rei ue. ut in. s. nra aut. ifti. de le. z. ibi no. Alia e opi. Alber. de ful. qua ponit l. y. in. d. l. i. C. coia de le. videlicet q ex testame to copetit diuuz ex iure fpali. io no ipedit actione pfo nalē: ut. l. in bello. s. fi qs fuuz: j. de cap. z. post li. ficur ergo actio ex testameto q pfonalis est. cōcurrit cum rei ue. ita dicta actio ex ftipulatu q eius natura affumit: ut d. l. i. s. fi quis fub coditioe. Alia lec. est in re que no de bet ee mea infallibiter: z uide glo. fed no bene dicit: quia adueniete conditioe potest esse vtilis: fi tunc res ftipulatoris no effet: ut. l. exiftimo. j. eo. z. ideo huic. l. non congruit.

Orare rei.

q Hora rei nocet fideiuffo ri: nifi creditoris mora quo ad fideiufforez pcefferit. mora tn fideiufforis ipi foli nocebit. b. d. C. Op. j. s. fideiuf. l. fi. z. l. i. s. di li te iura. z. l. centu capue. qd certo loco. Dic q no nocet quo ad augmetu obligatois. fz quo ad ea pducda sic z dic plene: ut in. l. centu. C. Opp. q vltima mora no

cet: ut. l. si fuit. s. feqtur. j. e. z. de peri. z. como. rei ven. l. illud. z. sic vltima mora rei nocebit fideiuffori. So. di cit Du. fateor: fed ego hoc intelligo q fideiuffor ob tulit p' mora rei z sic rei purgavit mora. fec' si an obtu lifet. Primu mebru est veru in fe: z omnes tenet q n ga oblatio fideiufforis purgat mora rei: tn huic legi n cōgruit: qa ut ex ordine littere apparet pus fideiuffor obtulit: demu reus fuit in mora. Ad cotrariu refpode q mora pncipalis nocet fideiuffori: nifi creditoris mo ra pcefferit quo ad fideiuffore: z hec e vitas. hic est ca fus notabilis nec e alibi' ut dicit dy. C. Op. ad foluti onē z videt q fideiuffor qui occidit teneat de dolo: z fic non ex ftipulatu: ut. l. si fideiuffor. s. de dolo. Glo. fol. hic tribus modis. Tu dic ut no. in. l. cotraria tres casus. Qnqz fideiuffor occidit p' mora vtriusqz. f. rei z fideiufforis. z tuc directa tenet ex ftipulatu. Qnqz i terfecit an mora rei pncipalis p' mora fideiufforis: tuc tenet vtili ex ftipulatu: ut hic in fi. z. l. mora. s. de uf. Aut an mora vtriusqz. z te d dolo tenet: ut. l. si fideiuf for. s. ddolo. Sz quo an mora cu occidedo fp e i mora ut. l. si fuuz. j. e. Glo. in. l. cotraria. dicit aliud in fideiuf fore. aliud in pncipali. qd poffet ee ueru fm iura hodi erna: vbi debet excuti pus pncipalis: ut dicam. j. e. l. si feruuz. s. nuc videamus. Sed fm ifta tepora fm q po test coueniri ante fideiuffor no video ronem differen tie: vn forte: ut de p fenti debeatur. hic post interfectio ne remanet dies. Propter hoc dicit Ja. de are. z. v dra. q in. l. si fideiuffor erat debitor in die anteq non pot cōstitui i mora vera: ut. l. si cu filius in fi. s. e. fic no in ficta. z ideo datur de dolo. C. Oppo. ad hoc. j. d. l. euz qui ita. s. fi. fm vn a lec. fed ibi in ipo actu occiden di purificabat obligatio interfectoris. Capias tres ca fus. Quadoqz debitor interfecit re debita postq vnt z cecit dies obligatois: z femp est in mora: ut. l. si fer uuz in pn. j. e. z. hic in fi. Quadoqz occidit ante diem. z tuc fi in actu interficiedi no purificat pditio feu dies no est in mora interficiedo. z ideo couenitur de dolo: ut. l. si fideiuffor. s. de dolo. Quadoqz in ipo actu iter ficiedo purificatur obligatio pcedes. z tuc occidendo cōstituitur in mora: ut. l. eu q. s. fi. s. e.

Ex. l. fequenti.

Que fit differētia inter penā z ufurā. z quādo apponi tur pena: an fit pena uel ufura.

Am stipulati sumus.

Litis cōtestatio cursu vfurariuz no impedit. hoc dicit. Circa legē ifta poffent dici omnia que dicitur in. l. i. C. de iudi. C. Oppo. de. l. nouatio. j. de no ua. Sol. ibi in nouatioe volutaria. hic in necessaria. f. in cōtestatioe: ut. l. alia. j. de noua. C. Quero que fit dif ferētia inter penam z vfuras. Hoc tangit Ja. de are. z. Pe. hic. Breuiter pena est nomē generale z pot com phendere etiā ufuraz: ut. l. qui sine in fi. s. de neg. gef. Tamē si uis accipere fpecialiter penā. z tuc differt ab vfura: qa ufura apponitur qritati uel ei qd habetur lo co quātitatis: ut. l. in fideicomiffi. in fi. s. de ufur. Pe. na fo etiā adijcā in obligatioe facti. Itēz pena pro to to tepore cōfueuit apponi vfura diftinctis teporibus: ut quolibet mēfe uel anno: ut. l. traiecticie. s. de illo. s. ti. i. et hoc tenet canonifte. e. de pen. c. fua. Preterea debetur pena ex mora: ut. j. e. l. ita ftipulatus. vfura de beri pot ex ftipulatioe: ut. l. lecta. in fi. s. si cer. pe. Dicā in. l. qui rome. in pn. j. e. Dic dubitatur de uno appo nitur pena an fit ufura uel pena. Et glo. tangit in. l. cu allegas. C. de ufur. z. l. iul. s. papi. s. de ac. emp. Dice re fic. quadoqz apponit pena dationi: z tuc aut appo nitur pena uel p dinumerationē annorū uel mēfiū: z e ufura ut hic. aut apponit vna pena tn. z tuc aut est fo litus fenerare: aut no: ut. l. cuz allegas. C. de ufur. z. l. iul. s. papi. de ac. emp. z dixi. s. e. l. ftipulatio ifta. s. al teri. aut apponit obligatioi facti. z dixi in. l. cu feruus.

de cōdi. z demō. **Q**uero quid si testator appōit pe-
naz heredi nō soluenti. Respondeo si per dinumerati
onez annoruz uel mensium est usura: ut. l. iij. in fi. s. de
annu. lega.

Ex. l. sequenti.

Qualiter pbes qz fuit negligens in curādo isir-
mum uide in fi.

I seruū stichū stip. zc.

Re pempta uel a cōmuni cōmercio exempta
tenetur debitor si mora uel culpa precessit ipius uel ei
qui ab eo causaz habet. hoc dicit vsqz ad .s. sequitur.
No. qz culpa intelligitur in faciendo z negligendo
Oppo. de. l. qui seruū. j. e. Sol. ibi occidit seruū
debite: hic indebite z sine iuris permissione. **O**pp.
de. l. uenditor ex hereditate. s. quēadmoduz. s. de he-
re. uel acti. uen. ubi de negligentia nō tenetur. **D**uius
cōtrarij timore dicunt quidā qz negligendo nō teneaf.
Sed ista opi. est falsa z cōtra. l. qz si nolit. s. si mācipiū
.s. de edi. edic. z. l. cum res. s. penul. de le. i. z. l. quid
ergo. s. si heres. e. ti. z. l. uideamus. in pnci. s. de usur.
Glo. nō respōdet ad. l. uenditor. Sed dicit qz est qdam
negligentia circa ipam rem debitez: z ita loquitur hic.
quedā est negligentia circa fructus rei debite: z tūc ista
nō imputatur debitori: ut. l. uenditor. **I**sta solutio vi-
detur contra casuz. l. uideamus in pnci. **H**ic quandoqz
aliquis cōuenitur ad rez. z tūc dicit quādoqz agitur acti-
one reali. z dicitur. l. si possessor. s. sicut autez. z. l. ei qui
.s. fi. s. de peti. here. z de rei uen. l. si homo. quandoqz
cōuenitur actione personali. z tunc si creditor est i mo-
ra debitori culpa negligentie speciei nō imputatur: ut
.l. si mora. s. sol. ma. z. l. si per emptorē. s. peri. z cōmo.
rei uen. **S**i uero creditor nō fuit in mora: si peto actio-
ne personali qd fuit meum semp tenetur de negligē-
tia siue circa rem siue circa fructus: ut. l. uideamus. in
pnci. s. de usu. **S**i uero peto qd nunq fuit meuz sed mi-
hi debitū: z tunc circa ipam rem imputatur negligē-
tia: ut hic. z. l. qz si nolit. s. qui mancipia. s. s. edi. edic.
Si uero circa fructus. z tunc si nō est in mora z non te-
netur de negligentia: ut. l. uenditor. s. quēadmodum
.s. de here. uel ac. uen. **A**ut post morā: z tenetur uel ad
fructus uel ad interesse fm distinctionez quam dedi. i. l.
si filius in fi. s. c. **O**ppo. de. l. inter stipulantes. s. sa-
eram. **S**o. ut in glo. **O**ppo. s. de le. i. l. cum res. s. q
alienus: ubi i re aliena cōmittitur negligentia. **S**ol. ut
in glo. que dicit bene. **V**enio ad questionē extra gl.
Dicitur hic qz tenetur de culpa in faciendo z negligē-
do. quero de qua. **R**espondeo de culpa lata leui z le-
uissima fm distinctionez contractū: ut. l. si ut certo. s.
nunc uidentuz. s. cōmo. z hoc tenet **P**e. hic. **Q**ue-
ro an expensas factas in curādo suuz debeat recupera-
re. **J**a. de are. dicit qz repetit. l. iul. s. ex uēdito. z. s. i. s.
de act. emp. **P**e. dicit contrariū: quia in. s. ex uendito
a die uenditionis contracte lucratur fructus: si nō lu-
cratur nō tenetur ut hic: z sicut fructus lucratur ita te-
netur. **T**u dicit qz quedaz est impensa que fit ad perpe-
tuaz rei utilitatez: z tunc recuperat. sed factas non ad
perpetuaz utilitatez sed gratia querēdoz fructū z nō
repetit: ut. l. i. s. fi. cuz. l. se. z se. s. s. ipen. i re. dota. fac.
Ista lex facit qz si emptor facit opus nouū qz tenetur:
ut dixi de hac questione in. l. fluminū. s. adiucitur. s. de
dā. infec. z glo. in. l. iij. s. hoc opus. s. de ali. iudi. mu.
cau. fac. **I**tem quero qualiter probabitur negligē-
tia. sufficit ne pbare qz nō adhibuit medicos. **S**z cer-
te nō: imo debet pbare qz medici erant in ciuitate quos
poterat adhibere z non adhibuit: ut. s. pro so. l. idēqz
in pnci. qd est no. **I**dē etiā in similibus. **S**is ergo caut⁹
tu qui formas articulos. **S**ed certe hec probatio non
est necessaria in ciuitatibus z locis insignibus quia ibi
esse presumitur: ut. c. statutū de rescrip. li. vj. in alijs lo-
cis esset necessaria.

Item si homo. **G**lo. ponit hic casū qui
nō procedit: tamen di-
cit tex. ex antecedenti causa s3 glo. nō esset antecedēs.
Item dicit tex. seruo promissoris. sed seruo heredis nō
potest dari directo libertas: ut no. proxi. s. ergo nō po-
test fieri liber sine suo facto: qd est cōtra hunc tex. **P**re-
terea factū defuncti cōsetur factū heredis: ut. l. si seru⁹
in pnci. s. de condi. fur. **P**one ergo casū qz primo seruo
erat relicta libertas z heres promisit postea. **E**t op. de
l. si seruus cū glo. sua. s. de cōdi. fur. **H**erū est. s3 hic an-
tecessit: ibi fuit secuta defuncti uolūtas: z ideo nil potest
sibi imputari: ibi sic.

De illo. **O**p. de. l. generaliter. s. i. s. qui z a qz
bus. **S**o. glo. qz hic erat heredis.

Sed op. de. l. heres. s. qui z a quibus. **S**o. ibi ad ex-
timationem tenetur manumissor. **O**pp. de. l. in sūma
.s. si seruū. s. de condi. inde. **Q**uicquid glo. dicit alibi
natura cōditiois indebiti est qz nō tenetur ad illud qd
recipit: sed iquātuz factus est locupletior: ut. l. si non
fortē. s. libertus. s. de condi. inde. **S**eruo ergo manu-
misso i nullo ē fact⁹ locupletior: z sic nō tenebit ut ibi:
z sic ibi in alia actioe hic i alia. **S**z nōne illd ē de iur
qz quādo debitori nō potest imputari culpa uel mora
nō tenetur: sed hic potuit in culpa esse uel i mora post
qz ignorabat z cām habebat ignorādi. **U**na glo. est qz
heres debet scire ea que sunt in testamento. alias est in
culpa: ut. s. si uero heredis. insti. de leg. **E**t alia glo. in
.l. qd ita. in. l. si quis filii. in glo. magna. s. ad trebel. z
facit glo. in. l. cū heres. de li. lega. **I**sta so. nō est pfecta
qz ad pmuz casū. **I** nostre ubi quis erat debitor non
ex testamēto. **I**te qz ad secūduz: quia erat debitor
ex codicillis cū eos nō h3 necesse scire: ut. l. iij. s. i. s. d. trā
fac. qa heres nō potest adire nisi sciat se eē heredē. itel-
lige in extraneo. secus in suo: ut. s. si cer. pe. l. eius qui i
fi. z. l. sed z si de sua de acqui. here. ideo oportet qz ui-
deat testamētuz: qd nō est in codicillis. z dicit. j. ti. ij. l.
seruus qui in testamēto. z. j. e. l. q. rome. s. duo fratres.
Ideo pdicta solutio est cōtra. d. l. z ratiōes. **A**lia solu-
tio est magis generalis in. l. in sūma. s. seruus. s. qz i be-
rede est speciale: qa ex persona defuncti sentit lucrum.
Et hoc mō potest intelligi iste. s. qz i pncipio erat debi-
tū ex causa hereditaria: z tūc nō licet ignorare. aut ē de-
bitū nō ex causa hereditaria: z tūc possent habere locū
iste distinctiones. aut fuit in mora uel culpa uel nō: z hoc
est uerū i negligēte: qui cum putat se dñm. simpliciter
nō pōt esse in culpa: ut. l. si qd. s. si qd aut. s. s. peti. he-
re. **I**dē in faciente actū licitum. s. manumissiois uel alij
um: ut. l. q. suū. j. e. z hic: sed in eo qz occidit illicite: tūc
tenetur nulla adhibita distinctioe: ut hoc. s. z hac. l. in
prin. z. j. l. prox. s. inter.

Ex. s. sequenti.

An cū per subsequētes oblationez mora purgat: an
etiam creditor in mora constituatur: ibi. **Q**uero. **E**t si
duo pmiserūt se nō offendere sub pena z offendāt se
simul nec apparet quis prior rupit: an ex utraqz parte
fit cōmissa pena uide in fi.

Sequitur uidere. **A**ltia mora no-
cet: z in pari cau-
sa melior est cōditio possidētis. b. d. **N**o. qz mora in
faciēdo cōmissa nō purgatur. **S**ecūdo no. qz mora cō-
missa in negligēdo purgatur. **T**ertio no. qz mora pur-
gatur ex equitate. **Q**uasdā questiones **D**y. tangit. di-
cam i. l. si insulā. **Q**uero cū per sequentē oblationem
mora purgetur: an etiā creditor i mora cōstituatur uel
remaneat in eo statu quo esset nulla facta oblatioe ab
aliqua parte. effectus est magnus: ut patet ex. l. si mora
.s. so. ma. z. l. si per emptorē in pnci. s. s. peri. z cōmo. rei
uen. z tex. hic z. s. e. l. interdū in fi. uidetur dicere qz so-
lum purget morā: z hoc uidetur uelle glo. s. sol. ma. l.
semel mora facta. i glo. parua que dicit sine dolo z cul-
pa zc. nā si creditor cōstituatur in mora debitor non

C Medi-
cos. **A**D
DE que po-
sui in. l. si ab
hostibus. s.
fi. so. ma.

teneretur nisi de dolo: ut. d. l. si mora. cū similibus. Cōtrariū credo. s. q. ista scōa oblatio morā purgat z credi torē in mora cōstituat: ut. d. l. si per emptorē in pñ. z i .s. i. de act. emp. z de peri. z cōmo. rei ven. l. illd i tex. z glo. Si bene aduertat nō ob. bec. l. z. l. interdū in sin. ga suppletur p illas. Nō ob. glo. l. semel: ga debet itel ligi de culpa. s. lata. alias male diceretur. Inducitur ad. q. duo pmiserūt se nō offendere sub pena: offende rūt se simul: nec apparet qs prior rupit. an ex utraqz p te sit cōmissa. Hic q. nō: ut hic: z. l. cū par. j. d. regu: iur. facit. l. cū pater. s. libertus. s. de le. ij.

Ex. s. sequenti.

¶ An mora pncipalis noceat fideiussori: ibi. Quero. Et cuius denūciatio habeat quez cōstituire in mora: ibi. Quero cuius. Et an sit in mora q cōuentus per p curatorē actoris cōstituti ad agēduz in alio foro nō ha bet cui soluat uide in fi.

Nunc uideamus. Mora pncipa lis obligatiōez p petuat quo ad se z fideiussores z eoz successores. mora fideiussoris quo ad se z successores suos. h. d. C. Op. z vī q. mora pncipalis nō nocet fideiussori: ut. l. mora. s. e. So. nō nocet si creditoris mora quo ad fideiussorē pces serat: ut ibi: alias sic ut hic. C. Op. q. fideiussor nō pē ē i mora nisi pns pueniat pncipalis: ut. C. d. fideiuf. auc. pñte. Sol. hic erat species debita ibi quāritas. s. hoc est cōtra casū illius auc. Hic ergo si est renūciatū bene ficio illius auc. uel est certū pncipalē nō posse cōueniri: tūc pcedit ista. l. alias fateor q. hodie nō posset fideiuf for cōstitui in mora si nō pcedat excussio pncipalis. fa cit. j. e. l. decē. z q. ibi nō. Quero an mora pncipalis hodie noceat fideiussori. Et rñdeo quatū ad obligati onē nō hodie est imutatū. ideo tenet fideiussor: ga in oēm cām fideiussit: ut hic dicit tex. sed in mō exequen di est inouatū. Posito ergo q. spēs sit pempta p mo rā pncipalis fideiussor remanet obligatus: s. nō pote rit pueniri ad eū nisi excusso pncipali. Quero cuius denūciatio facit quē esse in mora. Et dicit ut glo. quam uide que incipit hoc articulo in fi. Et tenet glo. q. ge stor negociorū ppetuat obligatiōē. Rurchar. malū. vi deū dicere cōtrariuz: ga negociorū gestori nō pōt sol ui: ga nō hz mādatū: ut. j. de so. l. hō. z. l. hoc iure. z. l. qui hoīem. s. si nullo. Nō ob. l. si qs solutiōi. dicit ipse: ga itelligo in administratore legitimo tutore uel cura tore uel simili. Be. dicit idē q. glo. ratiō habitōe secu ta. Ego hō sic dico. aut negociorū gestor interpellauit debitorē q. solueret sibi gestori: z nō ualet interpella tio: ga sibi solui nō pōt: ut. d. s. si nullo. Idē dico in p curatore qui nō habet mādatū ad recipiēduz solutiō nē. Aut interpellauit q. solueret dño. z tūc si debitor z creditor sūt eiusdē fori: ita q. debitor pōt accedere ad domū creditoris: z tūc procedit ista glo. z. l. si qs solu tioni. Aut est alteri fori: z tūc nō cōstituit debitor in mora: ga ipi qui nūciat nō potest solui: ga ad domum nō tenet ire: ut no. s. de cōsti. pec. l. itē illa. ergo zc. In eo uero casu in quo ex pte eius cui fit nūciatio requiri tur sola abstinētia. z tūc sine dubio nūciatio potest fi eri per gestorē: ut. s. q. ui aut claz. l. phiberi in pncipi. Quero actor est alterius fori: facit pcuratorem con tra me tñ ad agēduz: ita ga sibi nō pōt solui: an li. con te. facta p euz cōstituat me in mora. Respondeo. si ego fui cōfessus z nolui cōtendere nō sum in mora per ra tiōem pdictaz iudiciū tñ suscipere cogor nisi obseruē ea que dicitur in. l. si filius. s. de pec. morā tamē cui tat eo ipō q. dicit soluerē si haberē cui: ut ar. s. de. l. i. l. si domus. s. qui cōstet. Sed si nolui cōtendere: tūc ex hoc sū in mora: ut. l. nemo in fi. s. e. tñ tūc forte finito iudicio finit illa mora: ut. l. qui rome. s. pe. est enī ea dez ratio hic que ibi in actore: z ideo est necesse q. iter pellatō fieret per psonā que posset recipe solutiōē. iu dex enī cōdēnat me: ut solua dño nō ipi procuratori.

¶ Libellus. ADDE fm Alex. q. bec ē cōior opi. q. illa quaz t3 ipse Bar. l. si pecuniā .s. de cōdi. ob cām. z il lam opi. quā hic tenet: t3 etiā i. l. si qñ .C. vnde ui z i. l. facimus z ibi Bal. C. de sacro. sin. eccle. z Bar. in. l. i. q. me. cā. z i .l. i. s. q. aut .s. quo leg. .s. spec. i. ii. de libe. con cep. s. si. vñ. hic aut cōse quēt. z i. ti. de solu. s. se quis. v. qd si libellus bal. in. l. si. C. de cōdi. infer. Bar. i. l. pe. de cōdi. ob cām. tu dic q. idem tenz Ro. cōsi. ce lxx.

Predicta vera nisi qñqz dñs fuisset pñs cui potuisset solui. tūc enī ad purgāduz morā licet nō habeat cui sol uat deberet auctoritate iudicis deponere z pñgnare. ar. d. l. si reus. s. de procu. C. de usur. l. acceptaz.

An filius. Mora filij ppetuat obligatiōē cōtra patres. h. d. Hic q. pater iu bēs tenetur q. iussu tanq. intercessor: z de peculio tanq. fideiussor. Ja. de are. mouet dubiū. nos habem. i. aut. pñte. C. de fideiuf. q. prius cōuenit pncipalis. pñtea fideiussor. Quid in pñe qui est ut intercessor: ut quan do iubet: Hic q. nō est idē in filio q. in fideiussore: ga pater pncipaliter cōuenitur: ut. l. i. s. i. s. q. iussu. De hoc plene dixi. s. e. l. cū filius in prin.

Ex. s. sequenti.

¶ Qualiter formetur libellus z quō sentētia cum peti tur homo mortuus: ibi. Quero qualiter.

Effectus huius. In obligatiōib. dādi res pempta post morā durat in obligatiōe quo ad petitiōē acce ptatiōis z nouatiōis. h. d. C. Op. q. nō sit i obligatio ne cū ipa pecunia pōt cōstitui: ut. l. si pmissor. s. de cō sti. pecu. So. ibi aliud nō debitu p alio debito cōstitui tur cōtra. d. l. si penam. s. eo. Solu. ut ibi dixi. C. Op. de. l. eū qui ita. s. si. s. e. ubi nō durat obligatiō: nec in nouatiōez deducitur. Dico q. re pempta potest de duci in obligatiōē euz effectū si hoc partes sciuerūt: ut hic z. l. inter stipulantem. s. penul. s. e. sed si partes ignorabant: tunc secus. ar. d. l. eum qui in fi. sicut enī obligatiō iaz cōtracta extinguitur etiam ibi: hic eadez ratiōe. Quero que est ratio q. homo petitur. Respon deo homo est in obligatiōe: z per cōsequens in actio ne nō extimatio. ideo si quis peteret extimatiōē age ret sine actione. Quero qualiter formabitur libellus. Respondeo declarabo si uolo iudici dicens peto euz cōdēnari ad hoīez ad hoc ut consequar extimatiōez: ut dicit tex. in simili. j. e. l. iulia. s. i. z ibi dicit. z ita sentit glo. z tangit Ly. C. ad exhib. l. exhibitionis. Quero qua liter formabitur sententia. Respondeo in arbitrio iudic is est dānare in extimatiōe: ut dicit tex. s. de confes. l. iij. uel dānare ad hoīem z extimatiōe fieri extimatiōe: ut no. j. que senten. sine appel. re. l. si. Ex hoc patet q. p cederet hec conclusio quare peto hominē: ut eum con dēnetis i extimatiōe: z ista uidetur melior q. pcedēs per. l. predictaz de confes. que multū precise loquitur. Dico etiā q. si quis peteret hominē simpliciter nulla facta mentione mortis q. pcederet: z si postea in pro cessu apparet stichuz mortuum iudex posset cōdēna re in re uel in extimatiōe fm ea que dicta sunt. Et di co in simili in. l. stipulationes nō diuidūtur. duz pono practicas illas.

¶ Ita stipuler. An esset idē si nomen be redis nō est ad ditū. z glo. dicit q. sic. pe. z tra dicit. dicit ut dicit. j. e. l. si sic.

¶ Sit stipulatus. Electio est creditoris si uerba executiua referantur ad ea. hoc dicit.

¶ C. Op. s. e. l. stipulatio. s. in stipulationibus. Sol. hic non est mens dubia. z per istam. l. tollitur uel decla ratur glo. que est in. l. lucio. s. de leg. ij. ubi dicit aliud in contractibus. Sed nō dicit uerum: quia idē in con tractibus quod in vltimis uolūtatibus ad quem uer ba executiua referātur. ille habet electionem. sed quan do uerba sunt dubia est diuersitas inter contractus z vltimas uolūtates.

Ex. l. sequenti.

¶ Si mutuauit tibi. x. z postea reperitur q. per stipula tiōez promissisti mibi. x. ex cā mutui: an sit intelligē duz de hisdez decē: ibi. Sed quid. Et si qs fuerit con fessus bis recepisse. x. mutuo: an intelligēduz sit de bil dem. x. uel d. alijs: ibi. Eadez ratiōe. Et qd si mutuauit

cetum et tu p stipulatione pmisisti quogira an intelligat de illis cetuz: ibi. Quid. Appellatioe aut bladi: qd veniat et tritici: ibi. Quero hic. Et an si trado re determi- naturus tñ qua postea si steriaui trafeat dñuz: vñ i fi.

Triticum darem.

Incertitudo viti at stipulatione: nisi ex coiecturis pbabilib^o de clares. h. d. C. Op. z vñ q illd qd omittit habeatur pro omisso: ut. l. i. §. i. §. e. z. j. e. l. q. c. qd astringe de. So. verba q sūt de forma stipulationis: ut interrogatio z rñsio. Il la debet expmi. alia hō que sūt circūferētia nō debēt de necessitate expmi. C. Quero q sūt ille pbabiles conie- cturę ex qb^o hoc declaratur. Glo. dat duas rñsiones q recidūt in idē z bene. No. q stipulatio sequēs intelligit in dubio de illa qritate in q pcessit mutuū. Idē credo si qritas expmatur: s; nō cā: ut pmitto tibi dare cetuz: intelligatur ex cā mutui uel alia que pcessit. ar. hui^o. l. z glo. z qd nō. s. de excep. rei. iudi. l. si qd ad exhibēduz. S; qd si mutuauit tibi decē: postea repitur q per sti- pulationē pmisisti tibi decē: ex cā mutui: an intelligem^o de eisdē decē: an psumemus alia fuisse. R; si incōtinēti hoc fiat psumetur eadē: ut. l. si stipulatus. z. l. cū enī. j. de noua. Si ex iteruallo: puto idē: ut. s. e. l. si diuortio. ar. de do. ple. l. ij. §. i. S; nisi aliud appareret psumeret accepisse tpe stipulationis: ut. j. e. l. si stipulat^o. §. griso- gonus: z ibi dicit. S; si pmo tibi decē pmisisti p sti- pulationē decē ex cā mutui: deide p stipulationē ex cā mu- tui: si cōstaret q de eisdēz decē senserit iutilis est stipula- tio: ut. s. e. l. q bis. Idē in dubio itellige de diuersis de- cē: ut. l. qnquagita. z qd ibi nō. s. de pba. iō tūc necesse ē q adiciatur q oīs alia pmisio cōputetur in ista uel i similia hba ex qbus uolūtas appareat. pcedētia hō lo- cū habēt qñ simplex mutuū pcessit uel ali^o cōtract^o nō stipulationē vallatus. Eadēz rōne puto q si qd fuerit bis cōfessus se recepisse decē mutuo: nō tñ p stipulatio- nē pmisit: qd intelligitur de eisdē decē. nā cōfessio nō ē noua dispositio: s; pbatio: ut. l. publicā. i. §. de po. Est ergo idēz ac si z de eodē qd haberet plures probatio- nes. ar. ad hoc de le. ij. l. sempron^o. S; si eēt due ptes- fiones i iudicio q iducūt dispositionē: tūc forte aliō eēt nisi expmas: q tūc pducit actionē. z sic videtur diuer- se dispositiones. ar. d. l. qnquaginta. Quid si mutua ui cetū z postea p stipulationē pmisisti qnquagita an psumatur de illis cetū uel intelligat p rñs alia qritas. R; siue qritas sequēs sit maior siue minor idēz iuris ē: ut. l. si diuor. s. e. z. d. l. pculus. s. de le. ij. z de adi. le. l. cuz centuz. Quid ecōtra. si primo promisit per sti- pulationē postea per numerationē accepit. Dic vt. l. si ita stipulatus. z. l. cum enī. j. de noua. Quero hic dicit triticū. quid est triticū. Rñdeo q quicquid area terif. z ē generale nomē sicut seges siue blada. C. No. istud quod dicit blada. nā in vulgari dicimus. l. nō habem^o. z semel habui d factio. dicebat statutū q nō liceat extra- here bladū zc. querebat an semel lini esset bladū. z hic videtur q sic: quia area teritur. De hoc blado sit etiaz mentio. j. ad municipa. l. nō debere. in glo. facit quod dixi de aqua plu. ar. l. i. §. de opere. Querit glo. quid si tradidi re determinaturus causaz quā postea non de- terminauit: an transeat dominiū. Glo. dicit q nō. Pe. dicit hoc si actum fuerit q dñuz non transiret. alias in dubio videtur translatū: lz repetatur cā non secuta: vt. l. i. §. pro dote. z. l. dotium. §. fin. s. de iure doti. Credo glo. melius dicere: quia nuda traditio non facit trāsire dominiū: vt. l. nūquam nuda. s. de acqui. re. do. Sed in d. l. i. z. l. do. erat expressa lz futura cā habilis. secus qñ nulla est habilis: vt hic in glo.

Si insulam.

Qui stipulat opus fieri d; locū expme- re: vbi z talē q intersit stipulatoris. hoc dicit. Ex. l. sequenti.

Si facio pacē cū meo inimico z pmitto nō offēdere:

an si exbāniatur possim ipsum offēdere.

Si seruus mibi.

Provisio l. debitorē excusat. h. d. Similē. l. habetis in. l. quid ergo §. si heres. de le. i. z. l. eleganter in fi. s. de pig. ac. Per hoc determinauit Ol. talē. q. feci pacē cū meo inimico z pmisi nō offēdere eū: demū fuit ipse exbānitus z ex forma statuti poterat ipse occidi z offēdi. qñ si ipm offēdo an videar frāgēf pacē. Et Old. deteriauit qñ. ar. hui^o. l. coniuñcta. l. si seruum in prin. s. e. Audiui q bononie fuit disputatū p rariū. p. l. si fili^o. s. de fideicō. liber. z. l. si quis legatū. in. j. de fal. z ille. ll. dicunt q hic qd habeo ex puisione mea difficilius perdo q quod habeo ex puisione legis. s; in. l. nra h; creditor ne suus possit occidi ex puisione legis: z p hoc. l. ij. C. si aduer. vē. lex suū nō tuū denegat auxiliū. S; credo q illud sit trussa: qā qñ pmitto nō offēdere itellige nisi. l. pmit- tēte^o: ut. l. quero. §. iterlocutorē. s. loca. z. j. e. l. quidaz eū filiū: z ego i termis cōuersis disputauit qstione quā pono. j. de pen. l. qdā sunt. dic ut ibi.

Que sit differentia quando qs promittit se daturū z soluturū simpliciter z daturū z soluturū noie alicui^o.

Si ita stipulatus.

Possum utiliter.

Qui pro mittit se soluturū p alio pmittit factū. iō succedit obligatio ad iteresse. sec^o i eo q se daturū. hoc dicit s; uerū itellectū C. Op. de. l. iure nro. C. de fideiuf. So. glo. fateor: sed hic nō fuit fideiufor: s; pmisit se soluturū si nō curauit zc. ut in glo. S; glo. destruxerūt istū tex. qā hic non fit mētio de hoc. z iō Dy. itelligit q hic pmisit se solu- turū qd est facti: ut hic in fi. facit. l. cōsilio. de cu. furi. z no. glo. j. s. o. sup rubrica. Hoc etiā t; Pe. secus si di- co fideiubeo p illo: qā videor pmittēre illud qd ille de- bet: ut. s. e. l. ubi aut. §. illud in fi. sed hic ē differentia an pmittat se soluturū: z vt pmittēre factuz: an pmit- tat se daturū: ut hic fm Pe. z Dy. S; hoc nō placet. nā i larga significatione etiā dare ē facti: ut. s. de cōdi. z demō. l. in facto. sic z soluere. S; stricte accipiēdo p ut dare differt a facere. scire debetis qd soluere est face- re id qd qs pmisit: ut. j. de uer. sig. l. solutiōis hō i fi. Aut ergo in obligatiōe erat dari: z qui pmittit soluef pmittit dationē: aut erat fieri z promittit factū. z sic nō est dñia si promitto me daturū uel soluturū. Quis er- go est itellect^o huius. §. R; quando ego promitto ticij noie me soluturū tibi: ista pmisio i dubio vt fieri cā ticij: ut. l. si fideicōmissa. §. iterdū. de le. iij. vñ uideris mi- hi pmittēre gerere negocia ticij soluēdo mibi: z sic vi- deor alteri stipulari. merito nō ago nisi quatenus mea trerit: ut. l. stipulatio ista. §. alteri: z §. si stipuler. s. eo. Itē natura fideiuforis est q possit soluere p se z obli- gatiōe sua. Itē q possit soluere pro obligatiōe rei pnci- palis: vt. l. i debita. s. de p di. ide. Quādo ergo promit- tit soluere noie ticij nō ē fideiufor. In isto ergo. §. po- nitur hec dñia. aut promitto me soluturū uel daturum noie ticij aut pmitto simpliciter me daturū uel solutu- rū zc. nō adiecto noie ticij. s; qd ticius dz z similia hba.

Quādo valeat pmisio iter spōsuz z spōfaz ex causa lucratiua cū i tps matrimonij cōfertur: uide in fi.

Si tibi nupsero.

Inter spōsuz z spōfā nō va- let promissio ex cā lucratiua q in mrimonij tps cōfertur. h. d. C. Op. q pōt promitti ex cā dotis z do- natiōis pp nuptias: ut. l. si cōstāte. s. de dona. iter vi. z vxo. dicit Jo. hoc uerū si expmeretur cōditio si nups- ro: nō ualeat: ut hic. Hoc nō placet: qā hoc tacite itelli- gitur: vt. l. stipulatio. s. de iure do. ergo si expmif per eū modū nō vitiat. Dic ergo q hic loqur quādo p/

Triticuz. ADDE qd ueniat appel- lati. triti. gl. d. cauo. fru. li. x. p glo. i. l. frugē. j. d. uerb. sig. z h. p ang. q die q accusatus de furto fur- mēti z pba- tū sit de fru- to ordeī q nō dz accu- sans ob rñe- re: qz intelli- gatur de fru- mēto per ex- cellentiaz. z hoc loqur Imo. hic z Jo. de pla- tea in. l. mo- dios. C. d. su- cep. z archi- li. x. Alex. tñ- diē q male- dicit: qā ap- pellatiōe fru- mēti uenit ordeī cum- spicaz habe- at. d. l. frugē z ita dicit Bar. deter- minare i. d. l. i. de aqua- plu. arcen. b. C. l. permit- tente. AD- DE Jo. an- i regula fru- stra in mer- curia. Bar. Bal. Ange. Imo. i. l. qd- ergo. §. si he- res de leg. i. Bar. Bal. Ang. in. l. l. §. nō aut. s. de dolo. bal- in. l. i. C. si a- si cōp. iudi- Bal. z An- ge. in. l. iuris- gentiū. §. si- paciscar. s. d. pactis. bal. z saly. in. l. ac- cusatiōis. C. q me. causa- Pe. de an- cha. in repe- titiōe cano- nū statuta v- si. Sed que- ro sicut An- ge. i. l. si ex- le- gati cā. s. e. Bar. in vul- gata. q. statu- ro Lucane- ciuitatis.

tene mēti: ideo ex hoc dicit qd si testis depositus: po- stea nō pōt variare z dicere alio mō: qd ipi habēt dēla- rare que sciunt. fateor nō i teste z hic in pte qd si incōti- nenti ante qd p mū dicitur habeatur p pfecto z cōpleto vult variare: possit: qd nō vī declarasse. ar. C. d. h. i. l. i. cōtract. facit qd no. Spe. in ti. de teste. §. i. h. i. qd si dicit. C. Ultio hec. l. allegat qd statuta nō recipiūt iter- pretationē: qd vt hic etiā hēs in primo dicto qd decla- rationē extēsiuā nō recipit stipulatio. Itē scōo interpre- tationē declaratiuā recipit: ut ibi. aut certe interpretati- onē restrictiuā nō: ut ibi. nec rursus. z sic in statutis dū- cū qdā. Dicit ut plene dicā. §. d. mune. z ho. l. ut grada- tim. §. z si lege. z dixi in. l. oēs populi. §. de iusti. z iure.

Stipulatus. Habes qd ista cōditio ne- gatiua appositā tāto tpe dē- extitisse finito tpe. sed qd tuz tps regratur ad iplēdā cō- ditionē potestatiuā. z tūc si tēpus apponitur statut illi tpi: ut hic. Si nō nō appōitur tps: sed ē negatiua: z tūc est locus mutiane cautioni: ut. l. mutiane. de cōdi. z de mō. in cōtractibus uidebitis in. l. ita stipulatus. j. e. In cōditioe affirmatiua dicit ut no. per Ly. in. l. si plures in .v. q. C. de condi. infer:

Conditio in preterituz.

Cōditio de pñti uel de pterito nō suspēdit. h. d.

Liberes. An qd possit restituī aduer- sus naturalē obligationem.

Glo. dicit qd nō. dicā. j. de fideius. l. marcellus.

Ex. l. sequenti.

An vēditor qui nō pmisit sūptus teneat si emptor obtinet in ppetate. Et quid opetur clausula qd pmisit reficere oia dāna z expensas litis z extra que alias nō uenirēt: ibi. Pone. Et quare sūptus dducantur in stipulatiōez cū ueniūt ex natura cōtractus: ibi. Quero. Et quare notarij apponunt in instrumētis siue moueaf- lis de pprietate siue de possessiōe: uide in fi.

Enditores.

Qui pmittit sūptus factos de lite in re nō tenetur ad sūptus factos in lite de p̄cio. h. d.

Pone qd uēditor nō pmittit sūptus: an teneatur. z glo. remittit ad. l. i. C. d. euic. ubi dicit. aut succūbit i p- prietate z repetit sūptus. aut obtinet z nō repetit sum- ptus. z ista est. l. bona qd sūptus nō ueniūt eo casu quo emptor obtineret: z iō notarij ponūt in instrumētis. z pmisit reficere oia dāna z expēsas litis z ex q nō uenir- ent alias. z hoc faciūt p hanc. l. z glo. in. l. q. absente. §. p̄cu. Sz ibi t3 Guil. cōtrariū p. l. si sine. §. marcellus. z §. cū aut. j. rē ra. ha. z. l. si ut certo. §. idē labeo. §. p̄mo. Teneo cū Guil. reprobata glo. quā semp reprobauī. Primo p. l. si plus. §. mota lite. §. de euic. z. d. l. q. ab- sente: vbi dī qd mota lite teneat defendere uēditore. er- go si nō defendat teneat ad interesse ob rē nō defensaz. ar. l. cū q̄rebat in fi. j. iudi. sol. Itē p̄bo p ratiōem. vē- ditor teneat emptori: ut sibi habere liceat: ut. l. empto- rē. §. pe. in fi. §. de ac. emp. modo in obligatiōe habere licere ueniūt sūptus ex litē: ut. l. stipulatio ista habere li- cere: §. qd si forte. §. e. z ibi no. ergo zc. Ad ob. l. i. C. d. euic. qd illud in euictiōe rei hereditarie. Itē nō ob. l. si status. e. ti. qd nō possū agere ex clausula de euictiōe: qd res nō est euicta: sed ex clausula ob rē nō defensā si- ue hoc fuit exp̄ssuz siue nō: qd a lege tacite subintelligi- tur: vñ pōt agere ad interesse. vñ ē aduertēdū in mō cō- cludēdi i libello. Ad ob. ratio qd iniuriā uēditori nō nocet: ut. l. si p imprudētiā. §. de euic. uerū est si p iniuriā iudicis. secus si p iniuriā p̄tis a quo potuit me liberare suscipiendo litē. Preterea nō pōt dici qd a iudice sit fa- cta iniuriā: qd nō cōdēnauit victū uictori in expēsis qd debuit: qd habebat iustā cām litigādi uictus. iō in ex- pēsis nō debuit p̄dēnari. Preterea p̄t eē qd iudex mo- dice taxauit. ad qd facit qd no. §. de alie. iudi. mu. cau. fa. l. i. in fi. mag. glo. Quero si uenit ex natura contra-

ctus q̄tare fit z deducit in stipulationē: z quis est esse- ctus. Dico pp no. i. l. si solū. §. d. rei uē. z. l. iij. §. si rē. §. d. le. iij. qd plura auxilia itereat me habet. Itē ē dñia i mō agēdi: qd qñ est pmissū petā directo sūpt^o factos in li- te: sz qñ nō ē pmissū nō petā sūpt^o directo sz petā iteres- se: qd nō defendit in quo itereat ueniet sūpt^o. C. Que- ro. hic dicit si pmisit sūptus ob litēz de pprietate zc. qd si hoc nō apparet. Dicit glo. parua qd hoc i dubio p̄sumit. Sz ut arbitror nō bene dicit: qd ista stipulatio d3 itelligi s̄m naturā cōtract^o p̄cedētis: ut. l. i. §. si quis sub cōdi. ut le. no. ca. z. l. dāni qdam in p̄n. §. de dā. in- fec. l. si stipula. §. de usur. sz ex p̄cedēti cōtractu in uno quoqz negocio tenebat. ergo zc. Do tibi tex. in. l. stipu- latio ista. §. qd si forte. §. e. z habere licere uenit ex natu- ra cōtractus emptiōis z uēditōis ergo zc. Et ut puto glo. dicit qd in dubio p̄sumit: nō ut excluderet litem de proprietate: sed excluderet litem de precio. Tamen hodie notarij ut cesser ista opi. ponunt in instrumen- tis exp̄sse siue moueretur lis de proprietate siue de possessiōe.

Ex. l. sequenti.

An papa potuerit cōcedē regnū ierusalē regi caro- lo. Et q̄liter fundus hostiū cōcedi possit.

Liber homo.

Liber hō uel fun- dus hostiū i stipu- latioe deduci nō pōt. h. d. C. Op. de. l. z libe- ri. §. de cōtrahē. emp. So. dicit Ruge. aliud i emptiōe ut hic in. i. glo. nō bene dicit: qd nec in emptiōe nec in stipulatiōe pōt hō liber deduci: ut ipse d̄beat: ut hic sed i p̄iudiciū emptoris sic: ut ipse teneatur de euictiōe: Itē in stipulatiōe si ponere cām onerosā uel fuisset in dolo. z hoc tenet oēs moderni. C. Op. de. l. ab oibus. §. etiā. z. l. si fuus. §. de le. i. Glo. dicit aliud in legatis ut ibi. aliud in cōtractibus: ut hic. Itē t3. j. de reg. iur. l. in testamētis. Et assignat rōez: qd stipulatio assumit vires tpe stipulatiōis itereposite. legatū a die aduenien- tis cōditōis. Sz ista so. nō est bōa: qd cōtra regulā cato- nianā. z. l. cetera. §. i. §. de le. i. Dico idē i legatis z i cō- tractibus: ut no. in. l. id qd. §. de le. i. nā fundū hostiuz q nunq̄ fuit noster nō possumus pmitttere nec legare mō: qd in eo nullū ius habeo: ita loq̄tur hic. Sz funduz hostiū: qd iā fuit noster pmitttere uel legare possumus qd habemus ius possi. z hoc vult exp̄sse tex. in. d. l. id qd. z. d. §. etiā. Et hac rōne: ut puto papa q cōcessit re- gnū ierusalē regi Carolo z suis successoribus hoc li- cite potuit: qd illud regnū iā fuit nostrū: sz mō occupa- tū sit ab hostib^o. Sz cōtra p̄dicta vī ē de re iudi. c. ab- bate sane. li. vj. vbi rex aragonū donauit fundū hostiū q nunq̄ fuit suus. Sz pure cōcedere fundū hostiū non possū: ut hic. sz cōcedere sub cōditioe si capies possuz: ut ibi: qd expectare istā cōditioe honestū est: sz res de pñti in nostro cōmercio nō sit. Pro hoc facit. C. ad. l. fal. de plagi. l. i. fuga. Ista n̄ba in cōcessiōe puinciaruz qñ occurrūt sūt dubia z ponderosa. ideo tene mēti.

Ex. l. sequenti.

An referat a quo iplēatur: z si testator mādat fieri picturā: z illa facta repiatur an p̄sumēdū sit qd sit facta ab herede ad euictiā penā. Et que exp̄sse presuman- tur facte absqz p̄batiōe: ibi. Si q̄ris. Et cū agis de cōs- uatiōe iuris mei an referat a quo fiat: uide in fi.

Am seruus.

Sufficit cōtractū i- pleri a cōtrahente uel alio ei^o noīe. h. d. Vel aliter. hac. l. non re- fert a quo aliqd fiat dūmodo fiat. C. Et itre glo. op. §. l. ij. §. de cōdi. z demō. vbi refert a quo fiat: qd d3 ad hoc fieri. So. dicit glo. fuit manumissus ab ipō cōtra- hēte uel ab alio uolūtate eius. C. Op. de. l. iij. §. si liber homo. §. d. cōdi. ob cām. Sol. hic fuus. ibi liber homo.

C. Op. de. l. si puellā. C. si man. ita siue. alie. z si qs uel- let soluere illud brocarduz^o nō refert zc. oportet totū [corp^o iuris p̄grere: ut n̄ refert a quo iudiciū fiat. a quo

cem nō pos- se nisi semel interpretari p̄ hanc glo- idem dixe- runt Ang. z Rapha. i. d. l. q̄ iusse Jmo. i. l. ab exccutore. a- lezan. dicit qd sibi placet opi. Ang. h loquēdo de iterlocuto- ria ex quo pōt reuoca- ri intelligen- do etiā ut p Bar. in. d. l. q̄ iusse. l. q̄ bis pōt reuo- cari sentētia iterlocuto- ria z cū qua snia cōiter trāseunt do- cto. z eo mō dicendū ut bis possit in- terpretari tē- tentia inter- locutoria in diffinitua p- cedat opi. z traria. C. Si testis. ADDE gl- notabile i. c. preterea de testi. cogen. z in aut. d. te- sti. §. illd. v. si nō habe- bit. bar. in. l. generaliter. C. de nō nu- pe. z in. l. eol. C. de fal. z i. l. impator de sta. ho. z Bal. in aut. si dicatur: de testi. Ro. cō- silio. ccccv. Bal. consi. cccliiij. li. iij.

Brocar- dū. ADDE de hoc bro- cardo: ut p Bal. consi. cxxiij. l. i. icipiēte uer- ba Dy. di- cunt.

C Notabili. ADDE intellige. fm Imo. quem refert a quo iuratur Alex. qm erat aliq co- iecture p il lo q alle. fu- pt' fecisse p -d. l. h. aliter no p ea que uoluit ipse bar. i. l. q s' coditio. rati onu. s. d. co. di. z demo. vbi dicit q si sufficit ex- pensu esse fa- ctu nisi ille q illa facere te- nebat pber fecisse p. l. ex- cellentie. s. flagitibus eidem rogaf- se mostraue- rit de eroga- tione milita- anno. li. xij. tu dic q di- eta bar. seq' simpliciter bal. 28. cccxv vij. li. iij. ubi dicit q si re- piat hospita- le constructu- z nescit a q q psumedus est q sit con- structu ab eo q construe- re debebat.

C Emacipado. ADDE in qru alex. refert bal. in .l. l. de lib. ca q sic em- acipatio pot fieri precio- ita eo. modo feudu pote- rit coedi p- cio lz fieri si dbeat. ut .e. .i. de natura feu. z i. c. ad nostra de ue- ditio. z uen- di. z deinde subdit q tñ no hz ppiã natura feudu q pulchre in facto co- suluit bal. co- filio. celiij. li. i. c. co filio cclxxvij. li. iij.

C a Ficio. ADDE q p' dau. d. ca- dicit hic per bac. l. se ui- disse teria- re florentie valere coue- tionē qua se pe florētini faciūt. s. pro- mitto tibi. x. si impator h- ano moriet- z si no mori- ctur pmitti

irerrupaf pscriptio. a quo fiat ministrato. z sic de si. vñ nō pōt dari certa regula: s; p'pria materia ē de iplemē- to cōtractus. z tūc an referat a quo i'pleat. Et Dy. po- nit duo hba hic notabilia i' mensū. ¶ Si qris utrū re- fert a quo i'pleatur. z tūc aut qris de obligatiōe iduce- da: aut quo ad pene cōmissionē euitāda. Si de obli- gatiōe inducēda z refert a quo: ut hic. z. l. ij. s. d. cōdi. z demō. aut ad pene cōmissionē euitāda: z tūc nō re- fert a quo: ut. d. l. si puellā. Videt ergo qd habes arti- culari: qa ad actionē cōsequēda; debes pbare factum eē z p te esse factū uel tuo mādato. s; quo ad pene eui- tationē sufficit. pbari eē factū: vñ uide d factio. testator picturā certo loco fieri mādauit repitur pictura facta: nescitur p quē. Dico q suffic heredi qru ad penā eui- tāda; ut in aut. hoc ampli. C. de fideicō. z ad penā ex- cōicatiōis que cōsuenit apponi ex cōstitutiōe epi cōtra nō iplētes volūrates defunctorū. Et aduerte lz p'dicta duo debeāt ponere. s. factū eē. itē per se factū eē. tñ qñ qz unū tñ pbare sufficit. aliud psumit: ut si tale factuz reqrebat sūptuz: tūc eoi'po q ē factū psumit factū ab ipō z ei' expen. ad quē hoc facere spectabat: ut. C. de ali. pu. pre. l. si. vbi est casus notabilis. ¶ Item qñqz nec ipm factū necesse est pbare: s; ipa natura hoc. pbat ut pupillū eē alitū ut ibi pater: qa natura cōstat quē non posse uiuere sine alimētis. Eadē rōne dico cū creditor repeteret expē. factas in equo sibi pignori dato. nā p- sumēt tales expēse facte z p eū facte. Idē dico cū aliq possessor uellet deducere de fructib' expen. factas cau- sa querēdorū fructuū: qz tales expēn. presumūtur eē fa- cte cū de necessitate sine his fructus non possēt p'cipi. Itē presumūtur facte ab ipō possessore. z iō sine aliq p'batōe iudex ex suo officio hoc habebit taxare per. d. .l. si. ¶ Quero qñ tractatur de cōseruatiōe iuris mei: an refert a quo fiat. Dy. dicit hic q nō refert a quo: ut l. qui sūdū. s. quēad. ser. amit. l. i. s. q'ritū de aqua quo- ti. z est. ¶ Itud dictū Dy. est verū in hūitute reali mere. sufficit enī q ad utilitatē sūdi fiat usus. nec curatur p quē cū sūdo debeat: s; in iure qd coheret p'one: ut do- miniu z usufruct': tūc est necesse q fiat p eū qui ius hz uel eius noie: ut. s. qui. mo. v'usu. amit. l. pōpo. Quo ad iterrupēdā p'scriptiōez dicemus. s. de usuca. l. natu- raliter. Quo ad alia an refert a quo dicem' suis locis. Et predicta fm p'mū modū legēdi. ¶ Scōdo mō legif q aliqz sūt assūptus: ut mediator seu p'feneta: ut face- ret me liberari: z ego p'misi sibi certā q'ritatē. Certe a quocūqz manumitor ipse debet habere pecuniā: dū tamē hoc fiat opa accipiētis pecuniā: ut in p'n. se. glo. facit ad predicta. j. d. profene. p. to.

C An cū debitor offert vnā ex rebus alternativē debi- tis que post oblatiōez pereat sit liberatus ipō iure uel ope exceptiōis.

Stipulatus sum damā.

¶ Una ex rebus alternativē debitis oblata post ei' iteritū d'itor liberat. h. d. C. Op. C. d. v'fur. l. acceptā. z. j. de so. l. qui decē. Glo. dicit intellige hic cōtinuo. s. secuto iteritu. z sic h'bu' p'cisū recipit limitationez: qa cōtinuo est dicere incōtinēti: z tñ limitat. sic. s. d. arbi. .l. l. ¶ Quero utrū libere' ipō iure uel ope exceptiōis. Glo. qz ope exceptiōis. sec' in obligatiōe generis: ut i gl. p. z. Cōtra hoc videtur. s. e. in executiōe. s. pro par- te. z. l. ij. s. i. vbi idē iuris est in obligatiōe generis z ob- ligatiōe alternativā. Et hoc v' tenere Ja. de are. Tu dic si electio eēt ita facta qz reus non possēt variare: ut qa reseruauit sibi exp'sse p futurū subiuctiu: tūc ille so- lus qui est oblatus est in obligatiōe: z eius iteritu libe- rare' ipō iure. z hoc uoluit hic glo. dū dicit: electiōe si- bi reseruata. Intellige ut dixi. Si hō pōt uariare qd est quādo tacite hz electionē a lege: tūc qa adhuc ali' du- rat in obligatiōe liberaretur ope exceptiōis ab alio expē

plo ob. in genere. Et idem dico si offerretur illd qd est in solutiōe tñ nō in obligatiōe. tūc eius iteritu libera- tur ope exceptiōis:

¶ Aliex pluribus. In obligati- one generis subalterni est electio debitoris z pōt uariare vsqz ad solutiōe. h. d. C. Op. de. l. i. l. qui duos. Sol. aliud in legatis vbi est electio creditoris. aliud in cōtra- ctibus: ubi est electio debitoris. de quo plene no. s. de le. i. l. legato generaliter. z. s. fami. her. l. beredes. s. si i- certo. C. Op. d. l. quicqd astringēde. So. ibi est deda- ratio hic electio: ut ibi plene dixi.

¶ An pater possit cogi emancipare filiū cū sibi p'mi- sum est aliquid pro emancipando.

¶ Turm turpē. Valet promi- sio facta pro ali- quo emacipado. h. d. Mo. hunc casuz. an in hūc casū pater possit cogi eū emacipaf. glo. dicit q sic officio iudicis: ut. l. si. cui. s. de cōdi. z demō. sed nō est uerū nisi pater aliquid reciperet pro eo emacipando: ut. d. l. si. cui. z. no. in. l. cogi. s. si pater. ad trebel. Dy. Preterea si cogi possēt. ergo turpiter acciperet. s. de cōdi. ob tur. cau. l. pe. z lz possēt quis dicere nō pōt co- gi iure actiōis nō curo. sufficit q possit cogi ad partis petitionē lz iudicis officio: ut. l. iij. s. si tibi ob iudiciuz. z qd ibi no. de cōdi. ob turpē cam.

¶ Ficio. Stipulatio pcepta sub cōditi- one que dependet ex facto in- certe p'loe ualet. z ubi diuersitatiz ratio reddi nō pōt idē ius est. h. d. Mo. qz stipulatio collata sub cō- ditiōe: lz nō habeat aliā cam ualet. ipa enī cōditio ē suf- ficiēs cā: ut hic. z. s. l. pxi. z. l. q'qd astringēde in fin. z. s. e. l. hoc iure. z. j. e. l. quidā cū filiū. cū multis si.

¶ Nulla. C. Op. de. l. si qz s'proniu. s. de here. i- sti. So. ibi in uolūtate uelata hic exp'ssa C. Op. de. l. centesimis. in fi. j. e. So. ut ibi. ¶ Que- ro an possit cōferri in uolūtate stipulantis. z sic idem qd in p'mittēte. Respon. sic eadē rōe: ut. s. e. l. sub hac Dy. cōtra per. l. senatus. s. legatū. s. de le. i. z. l. si ita re- lictū. s. illi. e. ti. Alij uolētēs sustinere glo. dicit qz hec .l. z glo. loquitur in cōtractibus in quibus nō pōt con- ferri in eius uolūtate: qa statim cū stipulatur uidet uel- le: ut no. de dona. cau. mor. l. ei. cui. z no. de le. ij. l. cuz p'f. s. mater. p. gl. s; p'dicta sūt h'a. nisi hec cōditio si uoluerit exp'sse exp'maf. nō enī seqtur uolo. x. stipulari mō q postea uelz. ar. p hoc. s. de spon. l. in potestate in fin.

¶ Ita stipulatus fuero

.x. aut. xv. In alternativā sūmarū i'p'icim' id qd est minus. in alternativā t'pis i'p'icim' qd ē lōgius.

¶ An in cōtractibus sit locus iuri accrescēdi: ibi. Op. Et i donatiōe cā mortis. z an i cā mortis capioe: ibi. Que- ro an. Et si cōcessū sit duob' s'ribus p'diū in emphiteo- sim z unus moriatur an eius portio reuertatur ad ec- clesiā: ibi. Et iō. Et an si emphiteosis sit cōcessa p'ri p- se z filijs z p'f moriatur relicti duobus filijs quorum unus moriatur an reuertatur ad ecclesiā uel accrescat s'ri: ibi. Quero. Et qd si abb. emphiteis p'nam d no- uo cōcedat duobus s'ribus an censeatur noua uel anti- qua emphiteosis: ibi. Sed quid.

¶ I mibi z ficio. In cōtractibus nō est locus iuri accrescēdi. h. d. C. Op. de. l. stipulatio ista. s. in stipulatiōibus. z. s. cū qz. s. e. So. ut ibi. ¶ Op. d. l. sū dus ille de cōtra. emp. Scōa so. glo. est h'a. z iō an in cōtra ctibus sit locus iuri accrescēdi. distigue: aut i v'su fructu. z hz locū: ut. l. i. in fi. de usufru. acre. aut in p'pe- tate uel alio iure. z tūc aut i bis queritur que idiuuidua

211

mibi centu. na si morif pt agi ad. x. q. sufficit p ditione pro ca. ad cuius co firma. Alex. hic alle. no. p. d. d. m. c. gema de sponsali. latius vide h p cu.

q. Jus accrescendi. ADDE fm Alex. q. cu Bar. coiter transeunt voc. nisi quando sunt adiecta illa vba q. post morte oium reuertatur ad vnuz put vult Spec. in ti. de loca. v. h. i. s. nunc aliqua. quem sequitur pau. de castro co filio mibi. cl viij. r. Ro. consi. xvij. Tu etia ad. de q. ides si diceret p se se eoruz he redibus seu altero iporu ut consuluit Bal. consi. cxxv. i. cipi ente in cbr. si nomie vi detur consi derand. p. mo. l. r. an i cōtractu em phiteotico habeat locū ius accrescē di. vide Fe. de. consilio lxxvij. r. cxx. xvij. r. an quid sit vi. ueruz a seu do r. embi teofi: vide Bal. consi. ccl. lib. iij. ubi pulchre quando ha. beat locum ius accrescē di. r. an si pa ter decedat relicto tri bus filijs r. feudo si vn tantuz petie rit inuestitu ram. j. anuz alij non: an portio illoz qui non peti erunt inue stitum ac crecat illi vel reuertat ad vnum. q. facit ad limi tatio. d. qua per alex. hic in h. iij. col. cui in q. ruz dicit p. bar. q. emphite ofio finita p lineam r. de uno renoua ta capit na turā priet: al legado iter alia Ro. cō sil. cxxv. dic q. est. cxxv. r. pau. d. ca. consilio. cxx. xvij. Tu ad d. q. pau. d. ca. consi. clvi. dic q. si feu dū ad dñuz per feloniaz reuersus est r. ante l. taz sniam vñs renouauit q. non mutat naturaz seu di antiqui.

sūt: r. h3 locū ius accrescēdi: ut. s. cō. p. di. l. p. pri um. qd itellige: ut ibi no. qd est pp ius nō dcre scēdi. aut in his q. sūt diuidua: r. tūc aut in dispo sitione pncipis: r. h3 locū ius accrescēdi: ut. C. si i pe. libe. so. l. i. li. x. aut iserioris a pncipe: r. tunc aut interest cōcedētis q. h3 locū ius accrescēdi. r. h3 locū: ut. l. fūdus ille de cōtra. emp. r. no. hic i glo. aut pcedētis nō itereft r. nō h3 locū: ut hic r. s. de iureiu. l. si duo patroi in pn. r. l. aquā. s. que ad. ser. amit. Fallit i assignatiōe libertorū q. h3 nō sit legatū vel fideicōmissū: ut. l. assignare. d. assi. libe. tū h3 locū ius accrescēdi: ut. l. utrū. s. e. ti. r. de his dixi i. l. re cōiūcti. circa si. s. de le. iij. Quero an habeat locū in donatiōe cā mortis q. sapit naturā cōtract. r. ultimariū voluntati: ut. l. tā his. s. i. r. ibi dicit. s. de do. cau. mor. Fe. lo cū h3 sicut in legatis. casus. C. de cadu. tol. s. si. ibi. necnō i mortis cā donatiōe r. C. Quero qd in mortis cā capioe. Fe. idē: q. locū h3 sicut i legatis r. fideicō. ut. l. thais. s. stichus seruus. de fideicō. liber. ibi enī nō erat legatū vel fideicō. ut. l. plane. la. ij. i. h. s. d. le. i. s. q. d. ditionis iplēde. Et iō p. dicta iducunt ad. q. cōcessio est duob. fribus p. diuz in emphiteofi morif unus. q. r. an ei. portio reuertat ad vñz vel ad aliū frem. r. dy. scripta diuersimode habētur hic. r. l. codicillis. de usufr. le. Spe. pōit i. d. loca. s. nūc aliq. h. lxx. l. y. ponit. C. qn nō pe. par. l. i. Breuiter xi tas ē ista qn cōcedit emphiteofis fribus duob. pñibus: r. tūc altero decedēte nō ē locus iuri ac crescēdi: q. nec in cōtractibus: ut hic cū si. r. q. post emolumētū iā alteri q. sitū nō h3 locū ius ac crescēdi: ut. l. i. circa si. d. usufr. accrescē. r. p. tex. x. col. de duob. fribus. de nouo bonefidei iue sti. c. i. de gradi. succe. in feu. c. i. r. sic reuertur ad ecclesiā seu dñm: ut. l. lucius. s. gaio. ad tre bel. r. l. f. filiu. d. le. ij. qd itellige nisi fuerit em phiteofis paterna: ut statū dicaz. Qñq. cōcedit vñi tñ hoc mō. cōcedo tibi r. ticio ffrī tuo abñiti: tūc si cōcessio sit ex cā lucratiua ab initio nō valz nisi p. dimidia: ut hic. nec ē locus iuri accrescē di. Sz si eēt ex cā onerosa: q. cōcessio fieret pro certa q. titate quā dabat ab initio. p. pñiōe ānuat im solueda: tūc accresceret ab initio ipō iur: q. i psona alterius nō ualet: ut. d. l. fūdus ille. Qñq. cōcedit. sic cōcedo tibi recipiēti p. te r. noie ticiq. ffrī tui: tūc ab initio ualet r. cessio in totū. r. sic reuertitur ad dñm sicut si illi ticio pñti cōcessis set: ut. l. fūdū cū mibi uenderes. de ac. emp. nō ē ergo loc. iuri accrescēdi nisi sit dictū: ut. d. c. i. de duo. fra. de nouo bonef. inuesti. Quero si emphiteofis ē cōcessa pñi recipiēti. p. se r. filijs: q. decessit relicto duobus filijs. demū unus decef sit sine herede an ei. portio reuertat ad ecclesi am. Dico q. non: q. ē emphiteofis paterna: er go frater ffrī succedit: ut. x. col. q. feu. da. pñt. c. cū no. conradus. r. de gradi. succe. i. feu. c. i. r. de duo. fra. de nouo bonefidei inuesti. c. i. qd forti. pbo. Ista cōcessio in psona pñs ē iter viuos. si liij. no. capiūt demū pñe moriēte: ut dicā. j. c. l. qd dñ. r. sic in eorū psona est mortis cā capio. ut. l. q. pñcio. r. l. mortis cā capif. s. ij. ibi s3 r. dos quā qf stipulat r. d. dona. cā mor. r. dicā. j. c. l. q. rome. s. flauius. s3 i mortis cā capioe ē locus iuri ac crescēdi: ut. d. l. thais. s. stichus. r. et in mortis cā

sed si lata est snia dicitur secundum nouum. r. ita dicit expresse tenere dy. in. l. q. dicitur de impēsis. Et in q. tum subdit limitandum illud q. dicit q. feudum renouatū tenet naturā pñi: nisi sint in renouatio. adiecte no ue clausule uel aliqua noua qualitas: q. tunc censeref noua cōcessio alle / gādo pau. in. d. consi. cxxii. q. nō inueni a. cxxv. vsq. ad. cxxl. aliquid ad

dona. ut. d. l. i. i. fi. C. de cadu. tol. ergo r. Pre terea idē uidemus i stipulatiōe oparū: s3 filij nō ueniāt: ut heredes: s3 ut filij: ut. l. ut iurifur. s. si liberi. s. de ope. liber. tū ffe decedēte accrescit al teri ffrī: ut. l. iurifurā di. s. si liberi. de ope. liber. Preterea ista vba stipulor mibi meisq. filijs vs q3 ad tertiā generationē r. ex natura huius di ctiōis usq. iportāt ut statiz cū finita est emphi teofis in psona unius videat renouata seu d no uo cōcessa i psona alterius: ut. l. repeti. in pñci. r. l. si cū in annos. s. qui. mo. usufr. amit. r. sic ex noua cōcessiōe vñ alter frater habere. s3 qñ cōce ditur duobus fribus pro se suisq. filijs r. intel ligitur qlibet p. pte sua recipe. pñ aut sup. toto qd puto nissimū. r. sic de facto p. istā vltimā rōez cōsului. Sz qd si abbas emphiteofiz paternaz de nouo cōcessit duobus fribus. Fe. s3 esset finita emphiteofis in psona pñs r. gñ esset filijf conce dere: tamē eis nō cōcedere erat iniuria: ut. l. i. s. p. mittitur de aqua quoti. vñ tūc credere vba cōtractus debere itelligi fm naturā pcedētis cō tractus: ut sup. toto qlibet sibi suisq. filijs uidea tur stipulatus eē r. recepisse: ut oīa in hoc repeti ta videātur. arg. s. loca. l. itē q. ritur. s. q. i. p. l. r. s. so. ma. l. pe. s. vxor. de usur. l. si stipu. r. ē cāus exp. s3 in. d. c. de gra. suc. in feu. c. i. r. de duo. fra. c. i. Sed qd si unus frater dcedit relicto duo bus filijs an erit locus iter eos dicto iuri accrescē di ex vigore dicte stipulatiōis: si fuerit auita em phiteofis nō est dubiū: si paterna tñ: tūc idē in portione patris eorū cōtīgēte rōne p. dicta.

Si stipulatus Quā vba sūt cla rap stipulatiōe i terptatōez restrictiua nō recipiūt. b. d. hūstif. s. e. l. q. q. d. astrigēde. C. Op. d. l. stipulatio ista. s. in stipulatiōibus. s. e. So. ibi vba erāt ambigua hic clara: ut. l. ille. aut ille. s. cū in vbis. s. de leg. iij. C. Op. de au. r. ar. leg. l. iter ueste. Sol. ibi in bis que depēdent ex uolūtate vnius. f. testato ris: unde eius uolūtati statur. hic ex uolūtate du oruz. iō nō statur uoluntati soluis p. mittentis. Ex. l. sequenti.

Si habeo domuz cōem tecuz r. phibeā sociū tu um quē duxisti ne ingrediatur: an ipō ingrediē te possit puniri.

Si stipulatus fuero.

Cōtractus stricti iuris recipit iterpresa tionē extēsiuā quādo alias nō h3 effectū. b. d. qd no. tetigi. s. e. l. q. q. d. dicā plenius i. l. ut grada tim. s. r. si lege. j. s. mu. r. ho. iō enī extēditur ad aliū: q. alter uti non posset. facit ad. q. tu r. ego habebam. domū cōem: tu ducebas sociū tuuz: ego phibui: ille fuit ingressus an puniatur: vñ q. sic: q. potior ē cā phibentis: ut. l. sabinus. s. cōi. diui. In cōtrariū r. bene: q. nō p. d. esset mibi ha bitare nisi possim ducere amicū. ad hoc facit. s. cōi. diui. si edes. r. qd ibi no. q. res est destinata ad hūc usuz. ergo unius tñ sufficit cōsensu. sed si ab alio socio nō ducebatur: s3 sua spōte ipē in trauit sufficit unius phibitio: ut. l. de pupillo. s. si pluriuz. s. de ope. no. nun. ut ipse solus uidea tur iuriatus. facit. l. s3 r. si hac lege. s. pe. s. q. r. a. q. l3 i aliquo uideatur cōtra. f. q. nō pōt reuoca ri i fuitutē sine oīum cōsensu. s3 nec hic posset

materiali: sed consi. p. me allegato. cl. vj. bene die q. si in reno uatiōe feudi scā p. sniam qua declara tā est feudū ad dñm p. tinere: dicat tanq3 d. seu do veteri r. antiquo: q. pp. bec vba bec reuato nō tenet na turaz primi cū aliū signi ficatū possit habere deā uerba q3 q. renouato ca piat naturā antiqui non assumet for. mā ātiq. ali quāculū lati us ibi uide: q. intelligit glo. in. d. l. peculiū ali. ter q3 alex. r. de hac. q. formata per bar. qñ vu. obus fratri tribus con. cessa est em phiteofis vi de pulchre De. de an. ch. cōsi. cxx. vj. icipiente in cbristi no mine duo p. ma dubia. b. C. Erat iu. ria. ADDE post alex. q. hac opi. bar. tenet Ro. q. filio mibi. xx. ij. r. cxxij. in pn. pe. d. an cba. consilio cxxij. inci piēte i cbrī. sti noie ple ne r. subtili ter. r. consi. clxx. icipiente casus talis ē quidā. d. Ri cobinus. sed Ro. qñ. lxx. mutauit opi ni. r. ubi dat tres solutio. ad dictum bar. i. s. per mittit quaz vitia est q. si hēat locū i ce clesia r. hūc opi. vid. f. ad herere alex. tanq3 verio ri in puncto iurif. Alduer tēduz tamē est q. De. de ancha. in. d. consilio per me alle.

gatio loquitur i emphi teofi ecclesie tamen tenet opinio. Bar.

solus agere de iure qd respiceret ipam re: sed de iniuria facta sibi p introitum sic.

Ex. l. sequenti.

Que sit dria iter futurū subiuctiui z futurum idicatiui: ibi. Quero. Et an ista. l. sit correcta p aut. qui semel: ibi. Quero an.

Si quis stipulatus.

Qui hz electionē p futurū subiuctiui nō pōt variare: s; si p futurū idicatiui sic. h. d. Bui de i duas ptes. Ex pma no. q p electionē ille solus q ē elect⁹ ē in obligatiōe. Scdo no. q dixi i sumario. Ad pmū op. j. e. l. si duo. z de cōsti. pe. l. illud. Sol. illd ante electionē. hic post electi onē. z itellige electionē pfectā: ita q nō sit loc⁹ uariatiōi: ut. j. dicā. Cōp. d. le. l. huiusmōi. §. Stichū. So. in legatis demū scā electiōe statū dntuz est legatarij in stipulatiōe sec⁹. z iō electio trahit secū executionē ad idē qd no. in. d. §. Stichū. z. l. statuliberū. §. Stichū. s. de le. ij. z de op. le. l. apō aufidiū. Ista rō nō ē vniuersalis. pōe testatores reliqse res heredis alternatiue uel res alienas: tē. d. rō cessaret. z iō dic rōem generaliorē: ga vlti me uolūtates nō pnt eē in pēdēti sicut cōtract⁹: vt. l. h. s. cō. p. di. Cōp. s. de pec. l. si is q. Sol. ut ibi ga ibi fuit lis cōtesta. z sic p cordat cū ista: Cōp. j. e. l. eū qui certarū i h. Sol. ibi habebat electionez tacite a lege. hic ab hoie: ut ibi dicef. Ex p dictis no. q ubiqz electō secū trahit exe cutionē nō ē loc⁹ uariatiōi. z iō si ponerem i pn. l. q unus solus ē i obligatiōe: ut tex. dicit: itelli go postq nō pōt variare: z sic electio ē pfecta. z hoc significat illud hōi elegerit. qd rē pfectā si gnificat: ut. l. i. in fi. s. qd qsqz iuris. nā eo ipso q alter solus ē in obligatiōe alter nō pōt ex vari atiōe eligi: ut. l. si is cui. de le. ij. Quero q ē dif ferētia iter futurū subiuctiui z futurū idicatiui. dicit Jo. grāmatici certat: uel dic veri⁹ s; hō. futuruz subiuctiui format a pterito idicatiui. iō cū semel uelit sēp erit uerū eū uoluisse. z iō nō ē locus uariatiōi: ga iplera ē electio. S; verbū uo lā format a pnti. cū igit dico cū uolā: itelligit. i. cū uolēs ero seu uolēs durauero. iō licita est va riatio vsqz ad cōte. abide nō ē licitū uariare: ga iā pōt auferrī pti cōtestati litē ius defēdēdi. Quero p dicta nō vidētur rīdēre qstioi ppo site. nā i pn. qd stipulat⁹ est quē uellet. z hec dē catio uellet ē pteritū iperfectū subiuctiui z pns optatiui qd hic in rīsiōe nō ponit. s; cū hec di catio uellet: nō significet rē pfectā: idē ē qd i futu ro idicatiui: ut dixi. s. e. l. ceteris in fi. Quero an ista. l. sit correcta per aut. q semel. C. quō z quū iudex. dico q nō: ga illa loqf i differente. hic hō loqtur in defisēte a petitiōe pma z incipiēte scōaz. S; tūc cōtra: ga renūciare liti vī p pactuz de nō petēdo: ut. l. postq liti. C. de pac. s; pactū factū de una ex reb⁹ alternatiue dōbitis porrigif ad aliā: ut. s. s. pac. l. si un⁹. §. s; si stipulat⁹. Sol. p dicta nā nisi de mēte paciscētis aliud appare ret. utputa paciscor ne petā Stichū: ideo ga uolo petere pāphīlū. uel aliud i pacto expōsso de nō pe tēdo. aliō i hoc pacto tacito qd iducif p renūcia tiōne: ga ad aliā rē uel psonā nō porrigif. s; ga hz i se cōditionē ānexaz. l. q uolo aliud petere: ut dixi: uel ex natura taciti qd nō opat tū qrtuz expōsuz: ut in tacita pupillari z similib⁹. Ex hoc pz q postq semel uariauit iterū redif ad aliū nō pōt: ga de illo vī fecisse pactū de nō petēdo: ut dictū est. Quero utrū uariāns cōdēnetur in expē. Respō. sic: ut no. in simili. in. l. edita actio. C. de edē. s. in materia de cumulatiōe.

Que est differentia. ADDE ale rā. consil. xl vij. lib. i. z Bal. consil. xij. li. iij.

Si quis ita

Qui pmittit satisfdare si nō satisfdar tenet ad i teresse qd ē i qrtū pncipalis nō ē soluēdo uel si cō ueniri nō p. b. d. In rex. ibi nisi q pterūqz zē. subaudi determinatiōe nō correctiue ponit hoc nisi Dy. qsi dicat p dicta nā: si reus pncipalis ē soluēdo z pōt cōueniri uel ē legalis hō. secus si eēt soluēdo nō tū pōt pueniri de facili: ga hz fortē rochā in q stat: ut. l. ij. circa pn. s. q satisfda. cog. z ibi no. Idē si ē hō q nō solueret sū litigio. hoc enī itereffe extimat: ut. l. iij. in fi. s. de in diē adiec. Et legitur duob⁹ mōis hz unā lec. Cōp. j. de fideiuf. l. q satisfdare. So. ibi sciēter accepit nō idoneū. hic ignorāf. hec nā: s; gl. aliter ibi di cebat: z ibi dicem⁹. Cōp. ga semp nra interest habere plures reos: ut. l. iij. in fi. de libe. le. fate or. s; istud itereffe nō extiat de pnti: nisi qten⁹ pncipalis nō eēt soluēdo. Quero quid si pncipalis esset soluendo de pnti: s; hz possessionē i loco suspecto: ita qd nō simile ē q fiat paup: an hui⁹ habebitur rō. Vel pōe obligatiōe eē i diē uel sub cōditiōe: ita q statū nō p. exigi. Respō. sic: ut no. s. fo. ma. l. ij. §. i. i glo. mag. S; qliter si at extimatio hic z pmo casu quādo nō p. pueni ri: uel nō ē legalis s; litigiosus. Respō. qrtomin⁹ talis actio pōt uēdi: ut. s. ad treb. l. i. §. si hōs.

Ex. l. sequenti.

Cū adijcitur pena ab hoie si nō fiat. j. tātuz tps: pena statū cōmittitur cū certū sit. j. illud tps fieri nō posse. secus si pena impōitur a. l. qā tūc nō cōmittitur pena nisi toto tpe elapso: ibi. No ta. Et an stāte statuto q elapso termino bāni bā nitus pōt ipune occidi z exbānitus sit i loco i quo certū ē q elapsis duobus diebus i termino nō p. uenit: an aut totū terminū elapsū pōt of fēdi: ibi. Et ista. Et an cūz arbirer statuit terminū pti ad aliqd faciēdū: z certū sit q fieri nō p. an pōt terminū progare ad euitādā penā: ibi. Jre.

Am stipulatus s; z

Prorogatio termini impedit penam cōmitti: s; cōmissā nō perimit. h. d. Buide. prio pōit qōem. scdo qstiois solutionē. tertio respon det tacite obiectiōi. qrtō cōcludit ad pmissa. se cūda ibi pculuf. tertia ibi: nec ad rē. qrtā ibi: z p pe modū. Bone casū in termino: ut patebit ex se quētib⁹. Et ga hec lex ē difficilis lege sām: z eā expōe si opus certe forme. Nec ob. l. multa. s. s. cōdi. z demō. i pn. Jre ibi nō desideraret sub audi. nō tū erat necesse q hoc desideraret sub audī. nō tū erat necesse q hoc desideraret uel i terpellaret cū dies apposita iterpellaret p stipu latore ibi supfuisse. s; hoc est falsū. immo bene pena esset cōmissa: quia nō erat hic in conditio ne opus si fieri arbitrauerit. sed illa uerba arbi tratu meo quādo apponūtur operi certe forme etiā si intelligātur idest desiderio meo impor tant quādam ammonitionez: ut celerius fiat nō conditionē: z sic nō extinguitur mortuo stipula tore: ut. s. e. l. si decez cūz petiero. Nota q mor tuus arbitrari nō pōt si adijceretur operi i cer to: quod dic: ut. s. e. l. si stipulatus fueriz in pn. habetis tria. primo q pena cōmittitur licet quis non arbitretur. secundo q pena cōmittitur an te tempus statim: cum certum est perfici opus ante tempus nō posse. tertio q prorogatio ter mini impedit penam cōmitti z commissam non tollit ad quodlibet istorum. Cōppo. ad pmū q pena nō cōmittitur nisi sit arbitratus. nā op. de. l. multa in princi. s. de condi. z demonstra. Solu. ibi uenit in dispositione fieri opus incer te forme certificādū arbitrio alterius: vnde illo

nō arbitrante pena nō cōmittit. sed hic fuit opus dictū certe forme. alias pena ista nō posset cōmitti. **C**op. q. tu dicit cōtra hūc tex. qui dicit opus arbitrato meo si es set opus certe forme tūc nihil releuaret arbitrio meo. dicit glo. q. in qualitate operis. i. in opere progando z p ficiendo zc. **Q**uid vult dicere. dico q. opus certe forme fuit expressus. sed qualitatē operis approbādā post opus factū: an sit factū bene vel male reseruauit arbitrio meo. z hoc vult dicere dū dicit in qualitate operis vel reseruauit arbitrio meo: vt possem progare terminū operi p ficiendo statutū. vel dic arbitrato meo limitādo formā operi datā fm Ja. de are. vel dic arbitrato meo q. infra illud tps ante calēdas possuz te interpellare si velim. q. d. illud tps sit arbitrio stipulatoris nō pmissoris. z licet q̄libet expositio sit vera: tū hec vltima plus plz: z tex. in nūit ibi nec ad rem p̄tinere. **C**op. ista s̄ba sunt ambigua ergo pro pmissore interpretant: vt. l. stipulatio ista. §. in stipulationib⁹. s. e. So. hoc operatur hic expressio certe forme. Itē quia fuit adiectū certū tps: z ex hoc apparet q. cōtrahentes voluerūt facere p̄ditionē sed stipulatori reseruare progationē termini vel approbationē operis: vel ponere in sui p̄tate q. ante possit d̄signare tēpus. **C**op. q. si designat principaliter p̄ditio: vt no. s. e. l. si decē cū petiero. z ibi glo. dixi. s. e. l. ceteris in fi. z quādo dies le. ce. l. si ticio. hic ergo est cōditio nō mortuū. Rūdeo q. ista s̄ba si opus factū nō erit ante calēdas maij p̄ditionē significat. s̄ illd arbitrato meo nō faciūt p̄ditionē cū iaz sit declarata certa forma operis: vel ergo facit monitionē: vt infra certū tps possit moneri stipulator si vult vel possit terminū progare. vel facit p̄ditionē resolutiua: vt ita demū nō teneat si sibi placuerit formā opis mutare fm diuersas lec. s. positas. cū ergo nō mutat formā videt durare in prima volūtate expressa: z q. nō facit incidit in penā. **C**lenio ad scōm. hic d̄f q. pena est ante diē cōmissa p̄tra. l. i. illa stipulatione si calēdis. s. e. glo. soluit q. ante aduentū diei ipso iure est cōmissa: sed ante nō pōt exigi: ut i. p̄trario. **C**ōtra illd q. ipso iure nō sit cōmissa. op. de. l. q. q. d. astringende. §. si. s. e. So. illā fm istā intellige: vel ibi erat act⁹ mortuū: neus de quo nō pōt esse certū me nō ascendere capitolium intra biēniū nisi totū transeat. hic nō est act⁹ mortuū: us. **C**sed p̄tra illud op. q. i. ope q. vt certū ante diem p̄fici nō posse nō cōmittit ipso iure. est. l. stipulatioes nō diuidūtur. §. si q. s. ita. vbi nō cedit dies ante elapsuz totū tps. So. vt ibi: q. nō cedit dies cum effectu: vt antea possit exigi. z illa est verior expositio p̄ istā. l. c. op. j. e. l. insulā. Rūdeo. glo. tua q. est hic dat vnā respōsionem no. q. mēti est tenēda ita q. nullo modo exeat. dicit glo. q. ibi nō fuit adiecta p̄na. hic sic. **¶** Mo. ergo q. q̄n adijciā pena ab hoīe si nō fiat infra certū tps: statim ipsa cōmittit: cū certū est infra tps fieri nō posse: s̄ ante diem nō possit exigi. sed si pena apponit a lege sicut est i. l. insulā vbi venit interesse tūc nō cōmittit nisi elapso toto tpe. Sed dices tu ēt interesse videt appositū a p̄tib⁹: vt. s. e. l. stipulatioes nō diuidūtur. ver. celsus: z ibi no. So. hic loq̄t q̄n a p̄tibus apponit pena exp̄sse. secus si tacite: ut ibi. **¶** Et ista sunt no. ad multa. **¶** Dōe dicit statutū q. elapso termino bāni ip̄ue possit occidi. p̄as exbāniuit quē dā si nō venerit infra tertiā diē: exbānit est florētie. terminus est triū diez elapsi sunt duo dies. in vno nō pōt v̄ire: an possit occidi ante elapsuz terminū: z certe nō: q. hec pena iponit a lege. nec curo si exprimit a iudice eo mō quo iterest: vt. s. de leg. j. l. iij. dicit in. l. iij. §. si q. s. cōdēnatus. s. de re. iu. hoc p̄bat extra de elec. c. cōmissa li. vi. Posses dicere idē eēt si a iudice modo iponere: cū s̄ ante tps cōmittat nō tū ante tps pōt exigi: vt supra dictū est. Rū. p̄dicta vera q̄n in executōe exigif factū hōminis. sed in executōe q̄ fit a lege: vt q. s. sit offendib⁹ lis q. sit infamis vel excoicatus. ista statim cū est cōmissa est facta executio: vt. l. furti. in prin. s. de his qui no. ifa. de pen. l. q. vltimo. no. si a nō cōpe. iud. l. si. **¶** Itēz facit

arbitrator statuit terminū p̄ti ad aliqd faciēdū: an possit terminū progare postq̄ certū est p̄tē infra terminū expedire nō posse: vt p̄ hoc euitet pene cōmissio. dic qdā est pena q̄ inferit a lege. puta vt ille q. nō p̄bat infra terminuz postea nō audiat. z quo ad istā p̄dest progatio: q. non est cōmissa. Alia est pena cōventionalis. z ista si qdē expresse erat p̄missa in hūc casuz iam erat cōmissa z progatio arbitri i hoc nō p̄desset: vt. l. qd tū. i. fi. de arbi. **¶** El forte posses dicere q. eo ipso q. h̄z potestatem progadi terminū etiā in pena cōmissa obstat exceptio. ar. j. e. l. q. rome. §. calimachus. i. fi. §. sed si nō erat cōmissa progatio p̄desset: vt dictum est. Itē qd si progauit terminū iuramentū postq̄ certū erat infra terminū te expedire nō posse qd p̄ iuramentū p̄miseras: an elapso termino eris piurus. Et qdā dicit q. sic p̄ istā. l. s̄ nō bene dicit: q. a pena piurij iponit a lege. z ideo nisi totū tps transeat non est piurus. **C**lenio ad tertiū. dicit hic q. termini progatio nō tollit penā iam cōmissaz. **¶** Op. s. si q. s. cau. l. ij. z. l. post diē. s. de le. cōmiss. z. l. cū in plures. §. j. s. loc. glo. tua dicit fateor cōtrariū q. ego q. elegi opus nō possum petere penā obstante exceptōe nisi eēt dictū rato manēte pacto. ita dicit ibi glo. h̄z ergo locum hec. l. q. vtrūq. possit peti si dicat rato manēte pacto. secus si nō dicat. **¶** Be. reprehēdit hanc glo. q. opus erat i cōditōe nō in p̄missione: vt inuit in p̄n. l. z sic nō pōt dici q. aliqd p̄ctū p̄cessit. distinctio ergo ista nō v̄ bona: vtrūq. ergo habebit fm qd dicim⁹ in. l. centū capue. s. de eo qd cer. lo. z hic videt pena loco cotēptus posita. Dicit ne bene certe nō. tene istā glo. z intellige q. opus fieri fuit in p̄ditione. sed q. postea opus noluit exceptione repellitur. **¶** El intellige q. vtrūq. fuit in obligatōe. f. opus fieri. z sic fuit dictū rato manēte pacto: z ut p̄be gl. z reprobe **¶** Be. h̄z i iure istd. p̄ia sūt post morā p̄missaz stipulatioes icēpisse a p̄cedēti p̄ditōe uel a p̄cedēti p̄tētiōe: ut. l. j. §. si ita. j. z. ij. r̄iso. s. ad. l. fal. q. post morā illd qd deuēt i p̄cedēti p̄missione est nouatū: ut. l. obligatiōnū fere. i. fi. s. ti. j. non curo ergo de dicto **¶** Be. preterea p̄bo quādo unū est in obligatōe: aliud in solutōe recipiēdo vnuz p̄iudicat in alio: z pōt purgari mora usq. ad lit. contes. vel usq. ad sniam: ut. l. itē veniūt. §. cū p̄diximus. s. d. pe. ti. here. z. l. si stipulatus fuero. x. in melle. j. de solu. z ita hic posito q. opus nō sit in obligatōe tū est i solutōe: z sic suscipiēdo opus p̄iudico in pena. **C**Et op. vlteri⁹ dicit q. an diē est pena cōmissa. **C**ōtra: q. pena apponitur loco interesse: sed ante diē nō cōmittit iteresse totū: ut. l. stipulationes nō diuidunt. §. si. So. nō seq̄: q. in istis penis inspicit qd intersit nō quantū intersit: ut. l. fi. j. de preto. stip. **¶** Ultimo vnū dubiū formo. p̄mitto tibi dare centū usq. ad pascha: z abinde in antea ad tui petitionē. querit utrū adueniēte die paschatis sim i mora sine aliqua interpellatōe: z videt q. non: q. non p̄mi si simpliciter usq. ad pascha. ergo debet iterpellari: ut. l. si ex legati causa. s. e. **¶** In p̄trariū est veritas: q. q̄n dicit abinde in antea ad sui petitionē: uerū est in progatione termini: q. potest progare si vult: tū dies interpellat pro hoīe. casus est hic. put illa s̄ba arbitrato meo intelligūtur termini progati: ut dicit glo. sup. s̄bo arbitratu. z nil ad rē: ut. s. dixi.

Cum uenderet. Qui non dat fideiussores z non liberat: ut p̄misit tenet ad interesse. b. d. **¶** Qualiter istud interesse estimabit. z puto q. fiet hoc modo. q. q̄tominus uenderet tū sit interesse: ut. l. j. §. si heres. in fi. s. ad trebel. Dicitur enim laici uēdas eā pro. l. libris uel minus z nō curo: ut p̄mittas liberare. ista glo. q. hic dicit q. interesse non est in obligatiōe male dicit: ut dixi in. l. stipulationes non diui.

§ Fundum. Op. de. l. uideamus. §. ex causa. s. d. usur. dicit ut uidisti in. l. si filius. §. si. s. e. ut ibi dixi. **¶** Ultio no. istā. l. ad unū. habuisti de stipulatione fundū dari in. l. si

Certe si. ADDE q. cū bar. trāsit ange. z pau. d. ca. q. dicit q. alias iducebat ad. q. de matre q. neglexit usq. quasi i fine anni petere tutorem vel tutelam assumere ita q. nō restat nisi octo dies. j. quos assumere nō poterat p̄ solennitates q. regrebanf ex forma statuti an debe ret adire hereditatē filij mortui cui in tpe p̄uisionē si fecit de tutela. si. cut si mortu⁹ fuisset post an nuz p. l. sciāt. **¶** C. d. legi. heredi. dicit ipse q. adire poterat: q. e. pe na legalis q. nō iponitur ante tps elapsi anni: quo elapso dicit ipse nec sibi aufere: quia acquisitio v̄ eēt p̄petua si elusoria. nō ob. c. cōmissa d. elec. q. ibi nō acqui rebat de no uo: sed retiebat qd pri⁹ habuerat. z h̄c opi. tāq̄ hūanaz dicit mēti tenendam. sed tu ultra ea que cōsultit ipse pau. consilio cccclxxiij. u. de consi. cel. xv. incipien te in puncto p̄scrip. ubi tenet q. succedat sed post annū priuect z dicta hic p̄ bar. q. termino assignato ab hoīe ex conuentione ad aliquid faciendū satis sit q. constet q. in termino fieri nō possit: limita s̄z. d. ant. d. s̄ncto geor. in. c. personaz de ap. ut nō habeat locū i termino assignato ab hoīe qui succedit loco termini iuris tunc enīz fa.

5555

pit naturam
termini assi-
gnati a iure
ideo tunc vl-
tia dies ter-
mini e expe-
ctanda. et de
hoc dicit ee
casum in d.
c. psonas f3
bald. Jo. an.
et panor. ibi.

feruū. §. fi. s. e. et l. ubi autē. §. fi. s. e. Itē habuisti stipu-
lationē fundū tradi: ut. §. e. l. si rē tradi. Itē habes hic
fundū p̄stari q̄s idē ē q̄s stipulatio fundū tradi. Que-
ro qd si p̄misi fundū simpliciter nō adiecto dari vel tra-
di. Rñ. intelligit dari. casus est. §. e. l. si fili. i. si. cum glo.
de p̄trabē. emp. l. si ita. i. si. Rō est: q̄a fundus nō est aliō
q̄ p̄prietas et usufructus: ut. §. e. l. q̄ usufru. vñ qui p̄mit-
tit fundū p̄mittit p̄prietatē et usufru. et sic dari. idē dico
si q̄s in libello peteret simpliciter ticiū p̄dēnari ad fun-
dū nisi natura preteriti p̄tractus: vel natura narratiōis
aliud induceret: ut. l. si stipulatus. §. de vsur. cum si.

Ex l. sequenti.

Quā omissio diei i stipulatioe viciet stipulatioe: ibi Ex
p̄dictis. Et qñ valeat stipulatio nō p̄tinēs certā q̄ritatē
ibi. Quarto op. Et an valeat stipulatio opus faciēdi nō
adiecto loco: ibi. Quinto op. Et an valeat stipulatio sū-
di si adiecto noīe: ibi. Et igit. Et an valeat stipulatio cū
cōmittit in p̄sonā obligātis p̄ futurū subiectiui: ibi. Sz
p̄tra hic instat. Et an viciata stipulatioe principali sit vi-
ciata stipulatio p̄ealis: ibi. Xij. Et an qñ p̄ditio i vltimis
volūtibus apponit in nō dādo vel faciēdo in p̄sonaz
gratuari an cōmittat pena cū est cessatus: ibi. Quid dice-
mus. Et an cū pactū est nudū et sequēs stipulatio pena-
lis cōmissa possit agi ex pacto nudo vel stipulatioe pena-
lis: ibi. Circa hoc. Et an stipulatio p̄ealis nouet p̄cedētē:
ibi. Xij. Et conclusiue i vñ. ut ergo liqueat. Et qñ sti-
pulatio simplex et pura p̄mittat: ibi. Quero ergo. Et q̄s
sit effectus q̄ t̄ps insit obligatiōi: an miseratiōis causa in-
dulgeat solutioni: ibi. Dicetis. Et qñ cōmittat stipula-
tio q̄ h̄z diem certā causa differēde solutionis: ibi. P̄rio.
Et quādo cōmittat stipulatio q̄ h̄z diem incertā causa
differēde solutionis: ibi. Secūdo. Et qñ obligatio h̄z
diem causa multiplicāde obligationis seu p̄stationis qñ
nascat obligatio et actio: ibi. Tertio. Et qd qñ h̄z diem
causa limitāde obligationis: ibi. Quarto. Et qñ stipula-
tio simplex sub cōditione cōmittat: ibi. Tertio principa-
liter. Et quādo stipulatio p̄ealis q̄ incipit a p̄cedenti
p̄ditione cōmittat: ibi. Quarto. Et qd in stipulatioe pe-
nali que incipit a p̄cedenti p̄uentioe uestita: ibi. Sexto.

De stipulatus.

est et utilis tñ q̄
tū alia q̄ sit in corpe iuris. et breuiter. h. d. P̄e-
lis stipulatio vitia ex errore vel incertudine q̄ principa-
lē stipulationē reddit inutilē. sicut ut ille p̄uentioe pe-
nalis stipulatio subsequat tūc penalis p̄mittit: cum sup
prima mora p̄trabit. q̄ si nō p̄uentio sed p̄ditio penale
stipulationē p̄cedat tūc p̄mittit cū oīo p̄ditioe existe-
re certū erit. sed i vltimis volūtibus absq̄ distinctōe a tē-
pore cessationis pena cōmittit q̄ pena solūmodo exigat
nisi actū sit: ut vtrūq̄ petat. h. d. hec. l. fm. Dy. Diuidit
in duas p̄tes. primo tractat qñ penalis stipulatio cōmit-
titur. Secundo qd cōmissa ea exigat. scōa ibi in si. q̄ si
ne dubio. Itē prima subdiuidit fm. Dy. in. v. p̄tes: q̄a i
prima tractat de quadā p̄toria stipulatioe q̄ incipit a p̄ce-
dēti cōuentione vsq̄z ibi. sed si ita. Ibi secūda in qua tra-
ctat de stipulatione cōuentionali q̄ incipit a p̄cedēti cōdi-
tione in nō faciēdo vsq̄z ibi. itē si q̄s. Ibi tertia i qua po-
nit dictū pegasi de stipulatione q̄ incipit a p̄cedēti cōdi-
tione in nō dādo vsq̄z ibi: sabinus. Ibi quarta i qua po-
nit dictū sabinus: qd dicto pegasi p̄tradicef videbat vsq̄z
ibi: itaqz. Ibi q̄nta in qua discordātia sabinus et pegasi ad
p̄cordātiāz reducit vsq̄z ibi: q̄ sine dubio. Alij aliter di-
uidūt qd notate nō tñ curo. p̄dicta diuisio placet preter
q̄ in primo dicto: qd Dy. vñ intelligere tñ in stipulatioe
p̄toria. sed certe imo loq̄ vel de p̄toria vel de cōuētiō-
nali: ut patet ex secunda glo. hic posita: qd puto vey: ut
ex infrascriptis apparebit. Casum in terminis pone per
te et lege litterā: et expone ut patebit ex sequētibz. et fm
p̄dicta circa si. l. ibi sine q̄ dubio ponit q̄ pro sed. et lra
legit: ut in glo. ibi posita. posset etiā fm. Old. legi plane
et erit alius intellectus: ut illud qd sit relatiuū hoc mō dictū

sabinus est q̄ nō expectet qd desinat posse dari vel fieri s̄
cōmittat statim cū potuit dare et nō dedit: qd. s. datū sa-
bini sine dubio verū erit cū id actū p̄batur et. et sic plāe
lege. Ratio huius est: q̄a cū est actū: ut vtrūq̄z debeat si
ispiceretur dictū pegasi inutilis est talis stipulatio: quia
cōcepta i casuz in quo vtrūq̄z dari nō possit. et isto casu si
ue incipiat a p̄cedēti stipulatione: seu p̄actione: siue a p̄ce-
dēti cōditione hēbit locum dictū sabinus p̄ rationem
p̄dictā fm. Old. et fm. istā lec. ille. p̄. p̄rinetur sub q̄nta
p̄te. sed h̄z lec. h̄c putē verā in se: tñ fm. diuisionē p̄edi-
ctā p̄sequor lecturā p̄cedentē et fm. eā collige nō. per
te ipsuz. Venio ad cōtraria in q̄bus p̄cedā fm. ordinē
ter. Primo opponit de. l. cū qd. §. si. ce. pe. et. §. e. l. tri-
ticū. So. gl. hic agebatur tñ a stipulatore i illis ab utro-
q̄z. hec sol. nō placet: q̄a illud qd agitur tacite ab altero
ex p̄trabētibz tñ nil releuat. C. de cōdi. ob. cām. l. si repe-
tendi. §. e. l. q̄qd. iij. rñso. fm. lec. Dy. et no. in. d. l. cū qd
Scōo sol. glo. q̄ iter nos p̄uenerat: ut susteres certa die.
et ante diē te certificarē: qd cū p̄posuerā p̄ errorem omīi
stipulatio nō valet: ut hic. hec sunt v̄ba glo. ista v̄ba sūt
dubia. nā si tūc cū agebatur de stipulatioe interponēda
fuit certa dies expressa pura vsq̄ ad pascha: et tūc in ipsa
stipulatioe itelligeretur tacite repetita: ut. l. ticia. §. idē tñ
deo. j. e. et si ego stipulator deberē te certificare ante illā
diē alia certificatiōe q̄ ea quā facit. l. p̄ lapsuz diei inter-
posite et non feci: tūc stipulatio nō cōmitteret magis p̄-
pter defectū cōditionis q̄ per errorem et nō est de mēte hu-
ius. l. hanc tñ sol. tene et eam intelligas hoc modo. et p̄
hoc pone casum in p̄n. l. cōuenit iter nos: ut susterē certa
die: nō expressim eam sed in ipsa stipulatioe debebat ex-
primi et declarari p̄ errorem hoc fuit omissuz: certe nō va-
let stipulatio. Est autē huius dicti rō duplex. primo q̄a
in stipulatione requirit cōsensus: ut. l. j. §. de pac. sed hic
nō est cōsensus p̄pter errorem: ut. §. de iurif. om. iu. l. si p̄-
errorem. Alia ratio p̄t esse. certū est q̄ p̄testatio seu dero-
gatio p̄cedēs declarat i futuro cōsensum nō esse: ut. §.
de acq. here. l. qui in aliena. §. si. et de le. iij. l. si quis i p̄n.
testamenti. Sed cū cōtrahentes ab initio agūt: ut certa
die promittat: videt tacite agi. q̄ si absq̄z die promitta-
tur alio videt esse denegatū: ut. §. de le. iij. l. statuliber. §.
stichū. de postulā. l. impatores. videt ergo protestasse et
derogatoriā dispositionē fecisse. et ideo presumit de h̄ce
re cōsensus. Sed cōtra istā lec. instatur de. l. cū pater
§. meos. de le. iij. et C. de insti. et substi. l. pe. Solu. dicit
dñs Rai. ibi fuit omissa qualitas. hic substātia. ar. §. de
edē. l. j. §. diē. ita videtur tenere Dy. i. d. §. meos. et Ly.
in. d. l. pe. Istud dicere qd dies sit de substātia nō vide-
tur vtrū: q̄a est qualitas nō substātia: ut. j. ti. j. l. ex duo-
bus. et ibi no. licet qualitas fm. quid faciat videri plus et
minus debitum: ut. d. §. diē. et insti. de actio. §. plus. si
cut videmus in ipso homine qui h̄z diuersas qualitates
plus et minus extimat: ut. C. cōia dele. l. si. §. j. nō tamē
ille qualitates sunt de substātia. Preterea i. d. §. meos
de leg. iij. et d. l. penul. fuit omissa cōditio. tamē certū est
q̄ cōditio magis deberet dici de substātia cū ex eius exi-
stentia vel defectu depēdeat dispositio qd non est i die.
vnde hec so. nō placet. quare dico q̄ in. ll. contrarijs di-
positio fuit p̄fecta: h̄z disponēs pollicetur se ad daturum
diē vel conditionē. vnde si non adijciat dispositio rema-
net de se valida. sed in casu nostro ante stipulationē in-
choatā p̄cessit cōuētiō de adijciēda certa die que cō-
uētiō habet vim protestationis seu d̄rogationis: vnde
merito facit dispositionē non valere. Sed si vis sustine-
re so. dictā in casu isto: dic q̄ in factis dies est de substā-
tia. nam aliud est factū vna die aliud alia. sed in datione
semp est idē qd datur: ut. l. si nō sortē. §. libertus. de con-
di. inde. in auten. de instru. cau. §. j. col. vj. Alij soluūt cō-
tra. et respondēt ad. d. l. cū quid. q̄ ibi in obligationibz
que re contrahūtur. hic in his que verbis. et hanc so. vi-
detur ponere glo. ibidē. et Dof. eam tenet. sed Jaco.
de ra. Be. Ly. et oēs eam reprehēdunt p̄. l. triticum. §.

e. j. de reg. iur. l. semp. unde de ea nō curo. **C**Secūdo op. glo. de. l. si finita. §. j. s. de dā. infec. Glo. soluit tribus modis. prima nō est bōa: quia nō potest bene reddi ratio specialitatis. tertia est diuinare. sed secūda est vera et eam sic declarate. vos scitis q̄ error in corpore impedit actū gerendū: ut. l. cū in corpus. §. de acqui. re. do. et de acqui. pos. l. si me in vacuā. sed error in causa nō: ut toto ti. de condi. inde. sed in. l. si finita: fuit error in hoc: quia credebatur pmissor debere se promittere i ppetuū: et iō pmissor: unde fuit error in causa ideo nō viciat. hic autē voluit pmittere in diem certā et p errore pmissor sine die: unde in ipsa stipulatione seu corpore stipulationis fuit error merito nō valet. preterea hic deficit cōsensus: ut ex predictis patet: ibi nō. **C**Tertio op. glo. de. l. de die. in prin. §. q̄ satisda. co. doc. hic et ibi pcedūt multuz intricate. So. illa. l. hz duas lec. nā intelligit primo de discordia que est inter pres de die ponēda in stipulatione ante tractatā stipulationē. et fm hoc non ob. huic. l. Alio modo intelligit primo de discordia post stipulationem interpositā in qua dies fuit omīssa: et tunc ob. et quidam soluerūt q̄ ibi in stipulatione iudiciali. hic in cōuentionali. Et pōt esse ratio fm istos: quia in illis iudex se iter ponit. in cōuentionali nō: ut. s. e. l. i cōuentionalibus. sed bec so. nō est bona: q̄a hoc principiū loquit i pretorij et cōuentionali fm glo. vel in pretorij tm fm By. preterea si bec est rō q̄ nō valet. s. ppter defectū cōsensus eadē ratio est in iudicialib: et cōuentionali. quare dicas q̄ ibi fuit omīssa dies nō ppter errorē q̄ hic non agebat ab initio: ut certa dies poneret: nec fuit omīssa ex certa scientia: q̄a de hoc nil fuit dictū sed omīssa fuit pibus nil de hoc cogitātibus: tūc enī valet stipulatio: sed pretor ibi diē limitabat: q̄a fuit iudicialis. si enī eēt cōuentionalis nō egeremus declarationib: pretorij. s. si interpellatus cōgruo loco et tpe nō susteret cōmittere stipulatio: ut. j. dicā in alijs quēntionali. Ad predicta instat et videt q̄ i pretorij diem statuat lex nō iudex: ut. j. rem ra. ha. l. quo enim. §. j. So. ibi in stipulatione rem ra. ha. i qua dies dclatur a lege vel a pretore mortuo. sed stipulatio iudiciali nō hz diē declaratā a lege. vel pretore mortuo. et ideo dclatur iudex: ut. d. l. de die. Et aduerte: q̄a dico q̄ nō est declarata dies in qua debeat fisti. sed dies usqz ad quā teneat bene est declarata: ut. l. grece. §. post lit. j. de fideiuf. et. C. de fideiuf. l. pe. **C**Secundo instat ad predicta: q̄a quādo est cōuentionalis nō cōmittit p interpellationē: ut hac. l. ver. q̄ si ab initio. So. ibi dies fuit omīssa ex certa scientia et collata i voluntatē pmissoris: ut statim dicā. **E**x predictis distingue. aut querit de die apponēda in stipulatione iterponēda. et tūc aut est iudicialis et p̄tor reducit eos ad cōcordiā: ut. l. de die. in pn. fm vnā lec. Aut cōuentionalis et viciat fm materiā. l. j. §. si qs simpliciter. §. e. et hic nō est nostra materia. Aut queris de die omīssa in stipulatione interposita. et tūc aut omittit p errorē. aut ex certa scientia. aut nec p errorē nec ex certa scientia. **P**rimo casu. aut fuit error in causa. aut in ipsa stipulatione. **S**ecundo casu serua ver. q̄ si ab initio. **T**ertio casu aut est iudicialis. et tūc aut dies apponit a lege aut nō. si nō: serua. l. de die. si quēntionalis tūc serua qd. §. dixi. et qd. j. dicam. **Q**uarto op. ad id qd dicit de pondere numero et mēsurā de. l. qdā i testamēto. §. de le. ij. quā glo. alle. pro concor. de iur. do. l. cum post. §. gener. vbi dicat q̄ talis incertitudo nō viciat stipulationē. so. dicit glo. i. d. §. gener. et in. d. l. quidā q̄ hic ponit regula que fallit i dote: ut in. d. §. gener. et in legato ad refectionem vie: ut d. l. quidā. **I**tem fauore alimētorum: ut. d. l. si cui. de an. leg. l. y. C. de do. promif. l. i. dicit q̄ in dictis casib: nō est speciale: quia pōt certificari ratione adiūcti. s. dos ex qualitate psonaz: expense vie ex qualitate vie. idē de alimētis. hoc nō placet: q̄a fm hoc oīs stipulatio que fit ex causa valet. ex causa enim possemus certificare q̄ritatem. unde si pmitteret mibi ex causa emptionis vel lo

catiōis p̄ciū icertū valeret: q̄a certificaret ex qualitate rei qd est cōtra mentē hui: l. et cōtra. §. gener. et icertitudo de qua loquit. l. cū duo. de in di. adic. nō haberet locuz. **P**reterea cū legatū fiat ob meritū: ut. s. p. fo. l. nec adiecit. iam nullū legatū esset incertū: sed certificaret ex meritū qd est p̄tra. §. gener. **T**ene ergo glo. et circa hoc dic quādo stipulatio p̄tinet incertā quātitatē. aut certuz est q̄ cōtrahentes cogitauerūt de certa q̄ritate: qd pōt apperere: vel ex verbis vel ex cōtractu precedētī et tunc valet stipulatio: ut. s. e. l. triticū. aut nō p̄stat et tunc non valet stipulatio: ut hic. fallit in dote via et alimētis. **Q**uinto op. ad id qd dicit insulā edificari nō adiecto loco. nā insulā edificari est opus. sed operas incertas qd pōt stipulari: ut. s. e. l. interdū. ver. itē qui opas. et de ope. lib. l. quorū. §. est. et. l. he opere. **S**o. aliud est opa que est diurnū officiu: ut. s. de ope. li. l. j. assumit enim bec opera pro actu p̄sone. et istas operas qd potest stipulari incertas: ut in cōtrarijs. aliud est dicere opus fieri. hoc enī referi ad ipsuz opus factū put est certe forme: ut. s. ad. l. fal. l. qui quadringenta. §. quedā. et istud nō potest p̄mitti nisi appareat locus in quo ut hic. **C**Secundo cōtra istud op. nam possuz pmittere nauē fabricādā: et sic est opus nō opera. **I**tem possuz pmittere scribere librū et similia. et valet nō adiecto loco: ut. j. de so. l. inter artifices. et. j. e. l. cōtinuus. §. si ab eo. cū si. **S**o. aut opus qd debet fieri est tale qd coheret solo: et tūc exigit certū locū: ut hic. aut solo nō coheret: et tūc nō: ut i cōtrario. arg. §. de vi et vi ar. l. j. §. si quis de nauē. **R**atio quia quādo nō coheret solo ubicūqz fiat mea interest. secus in his q̄ solo coheret: ut. s. e. l. qui insulaz. **E**x predictis ergo collige. aut quis stipulat operas put referi ad actū persone aut opus certū. et hoc secūdo casu. aut est tale opus qd coheret solo aut nō. **S**exto op. ad id qd dicit fundū non adiecto noie et de. l. qui ex plurib: §. e. glo. sol. duobus modis et bene: et cōiunge eas simul. et dic aut cogitauerunt de certo exprimendo et nō expresserūt per errorez. et nō valet: ut hic. ar. in prin. huius. l. **A**ut nō cogitauerunt de certo exprimendo. et tūc aut est incertum de incertis. et tunc nō valet: ut hic. aut incertuz de certis et valet: ut ibi. **C**Septimo op. de le. j. l. legato generaliter. et de opr. le. l. ij. **S**o. glo. et bene aliud in hoie q̄ hz certos fines a natura. aliud i fundo q̄ hz certos fines destinatione patrūsa. ut p̄p. ll. alleg. in gl. et no. in. d. l. legato generaliter et p By. in. c. in obscuris. de re. iur. li. vj. **C**Octauo op. de. l. si domus. §. de leg. j. dicit glo. solue eodē modo vult dicere q̄ sicut homo nō hz fines certos destinatione patrūfamilias: ita domus hz fines facto hois nō sola destinatione: ut. s. cōmu. predi. l. si qs duas. §. si quis partē. hoc tenet glo. in. l. legato generaliter. et. l. cū post. §. gener. de iure do. et By. in. c. i obscuris. de re. iur. li. vj. **P**e. nō tenet istā so. dicit enim q̄ cū domus ex duobus seu ex tribus cōsistat: ut. l. solum. §. de rei vē. et de vsuc. l. eū qui edes. q̄ posset quis facere vnā domū ita parūā q̄ in ea nō posset qs ponere caput. unde eadē ratio in domo et fundo. et ideo ipse in utroqz distinguit eodē modo. aut testator vel pmissor habet fundos vel domos i patrimonio: et debet vnus ex eis et valet stipulatio et legatū: ut. d. l. si domus. aut nō habet funduz vel domū i patrimonio: et tunc neutru valet: ut hic. d. §. gener. **H**anc opi. tangit glo. l. j. nō approbet in. d. §. gener. in prin. mag. glo. **H**oc nō placet mibi. nō enī est verū q̄ eadē ratio sit in domo et i fundo. nā si qs p̄mittit fundū simpliciter: l. j. plures fundos habeat in patrimonio: potest dicere se intellexisse de palmitē terre et erit fundus cum hoc in sua nuda voluntate cōsisteret. **S**ed si quis promifit domū cum plures domos habeat nō potest dicere se intellexisse de ita parua domo cū nullā ita parūā haberet: nō enim hoc cōstat in sua nuda voluntate sed requirit interiectio parietis. et ideo non ita de facili vnū dicat derisoriu sicut aliud. et hoc vult dicere glo. in d. §. gener. teneo ergo precedētē so. **T**ertiā so. videtur

ponere glo. in. d. l. si domus. in prin. videlicet q̄ illa lex intelligatur quando testator sensit de certa domo: tunc enim tam in domo q̄ in fundo valet legatū: lz nullū exprimat. d. l. legatō generaliter. ij. r̄iso. Nec solutio p̄t̄et diuinationē q̄tū ad. d. l. si domus: vñ tene q̄. s. dixi. verū tamē scias q̄ ista solutio cōtinet in se veritatē in materia legatorū que cū cōsistat ex voluntate vn̄ius. s. testatoris si sensit de certo valet. z eius volūtatis declaratio pertinet ad heredē tanq̄ eius qui meli⁹ nouit: ut. d. l. legatō generaliter. Et notabiliter dicit glo. in. l. si q̄s a filio. §. si quis plures. e. ti. sed in stipulationib⁹ que cōsistūt ex volūtate duorū: si cōtrahētes sentire voluerit de certo. nec cōstat de quo vitia stipulatio cū nō sit p̄ que dclaretur: vt hac. l. z hoc voluit glo. in. d. §. gener. si bene aduertatur. **C** Sed p̄tra p̄dicta op. de ver. fig. l. locus. §. si. ubi dicit q̄ ager h̄z certos fines. sed dicit certos destinatione patrifamilias. lz glo. hic op. z nō sol. **C** Nono op. §. e. l. ubi aut. in prin. So. expone: ut ibi nō. z p̄cordabit cū ista. **E**t igit̄ ista materia liqueat quādo nō est adiectū nomē fundi sic distingue. aut fuit actū de certo exprimēdo z p̄ errorē fuit omiffuz. aut nō fuit actū. primo casu aut loquimur in legatis z valet: vt. l. legatō generaliter. ij. respōso. aut in stipulatōe z nō valet si nō p̄stat d̄ quo. ar. huius. l. Secūdo casu aut est incertū de certis z valet: vt. §. e. l. qui ex plurib⁹. aut incertū de incertis: z tunc aut loqueris in predio rustico q̄ h̄z fines destinatione hoīs z nō valet: ut hic. z. l. cū post. §. gener. aut de fundo vrbano vtrūq̄ domo q̄ h̄z fines p̄ interiectionē parietis. z distingue. aut h̄z domos in patrimonio. aut nō: ut. d. l. si domus. **C** Decimo p̄cedo z op. ad ver. q̄ si ab initio. hic dicit̄ sm̄ cōem modū legēdi q̄ hic agebat q̄ cōsisteret quacuq̄ die: nō tamē fuit dies expressa q̄ stipulatio valet z cōmittit. **C**ōtra: q̄ nō exprimit̄ habet pro omisso: vt. §. e. l. quicqd̄ astringēde. ergo videt̄ q̄ stipulatio vitia sic ut q̄ ab initio fuit p̄ errorē omiffuz. **G**lo. dat duas so. vna fuit **D**id. z lz obscure loquat̄: hic vult dicere q̄ dies habet̄ pro omiffa in principali stipulatōe adeo q̄ ex ea nō possit agi cū nec valeat. Sed licet p̄ncipalis vitia penal̄is remanet valida adeo q̄ cōmittetur p̄inde ac si icēperit a p̄cedēti p̄ditione nō p̄cedēti p̄acione. hec so. tollit̄. **P**rimo hic videt̄ velle facere d̄rias inter primū casuz huius. l. z h̄c. sm̄ hoc nulla eēt d̄ria. sed ad hoc r̄ndent qui volūt̄ sustinere q̄ d̄ria est: q̄a primo casu neuter valet. hic valet saltez stipulatio penal̄is. **S**ecūdo tollit̄. nā hic supponit q̄ stipulatio iudicio fisti nō valet sine die: sed hoc est falsuz: ut. §. qui satisf. cog. l. de die. in prin. **C** de fideiul. l. pe. j. d̄ fideiul. l. grece. §. post litē. p̄pter quas rationes **B**o. **R**ai. nō tenet h̄c solu. z bene. z hec rō cōcludit. put̄ hic intelligit̄ in stipulatione iudiciali. **P**reterea ut. §. vidistis quādo p̄ncipalis vitia ratione incertitudinis z penal̄is: ut p̄. §. in exēplis posit̄is de incertitudine diei quāntitatis loci z nominis. si ergo ponimus hic p̄ncipalē rationē incertitudinis vitia ergo z penal̄is: siue per errorē siue non sit peccatū in forma: vt dicam. j. p̄ri. p̄tra. de. §. alteri. **P**reterea hoc cōfundit̄ p. l. si homo mortuus. §. e. z quod ibi nō. quare glo. dat aliā sol. videlicet q̄ dies nō fuit omiffa: lz fuit appositā aliā dies que placeret p̄missori. z sm̄ hoc vtraq̄ stipulatio tenet. s. principalis z p̄nalis. ar. ad hoc. §. e. l. cētēsimis. §. si. que so. p̄. **C** Andecimo op. si hic incepit a p̄cedēti cōuentione. ergo d̄z cōmitti a tēpore more: ut. j. ver. itaqz. dicit glo. q̄ quidā dicunt q̄ hic corrigi p̄ infra scripta q̄ nō placet: q̄a nō est verisimile q̄ statim se corrigat: vt. §. de cōdi. z demō. l. nam ad ea. **A**lij dicūt q̄ speciale in iudicio fisti: q̄ nō p̄. quia q̄tū ad casum istius. l. nō est reperire rationem specialitatis. **Q**uid ergo dicemus. ex varietate solutionis p̄cedētis p̄trariū p̄det solutio istius. dicit enim glo. q̄ hec p̄uentio p̄cedēs nō valuit. **E**t ratio est p̄inde ac si incepit a p̄cedēti p̄ditione. h̄c. §. reprobauit. **A**lij dicūt q̄ istō ideo est: q̄a t̄ps̄ sistendi fuit collatū in arbitrium p̄missori.

ris. ideo tardius p̄mittit̄. s. quādo desijt posse fisti. istam sequit̄ do. **R**ai. q̄d̄ p̄to vey. **S**ed **B**uil. de cu. in. l. d̄ die. §. qui satisf. cog. dicit̄ indistincte q̄ quicūqz stipulatio de iudicio fisti interponit̄ extra iudiciū sine die nūq̄ cōmittit̄ nisi cū desijt posse fisti p̄ hanc. l. sed ipse nō r̄ndet ad ver. itaqz vñ de suo dicto nō curo. tene ergo p̄cedētē so. **S**ed p̄tra hoc instat. nā lz ista stipulatio valet q̄ cōferit̄ in volūtate obligātis p̄ futurū subiectiui. s. cū volueris. tū si p̄missor decedat ante q̄ volūtate suam de claret stipulatio vitia: ut. §. e. l. cētēsimis. i. si. lz i legatō secus: q̄a moriēdo videt̄ velle: ut. l. fidei cōmissa. §. sic fidei. de leg. iij. paret ergo q̄ in casu nostro cum moriēdo desijt posse sistere vitiat̄ur principalis: z p̄sequēs penal̄is: ut. §. e. l. si homo mortuus: z q̄ nō. per **B**y. in. c. ne mo p̄t̄. in. si. de reg. iur. li. vj. **R**ñ. quādoqz quis p̄mittit̄ cū voluerit simpliciter: tūc quia ista dictio cū denotat principaliter t̄ps̄ secundario cōditionē: ut. l. si ticio. §. q̄ di. le. ce. z de cōdi. z demō. l. si q̄s legata. in prin. est i sua potestate an velit z quādo velit. ideo eo moriēte euane scit stipulatio: ut. d. l. cētēsimis. sed hic fuit actū: ut oīo si steret: sed dies fuit collata in arbitriū p̄missoris. nō est ergo in suo arbitrio an sistat. sed q̄ sistat: z ideo eo moriente cōmittit̄ stipulatio. hoc p̄bo per tex. §. qui sine manu. ad lib. pue. l. si. **E**x p̄dictis ergo collige. aut quis est obligat⁹ simpliciter cū voluerit. aut p̄mittit̄ pure. sed diēs solutionis cōferit̄ in voluntatē z arbitriū ipsius p̄missoris. primo casu aut in stipulatione z valet si in vita declarat se velle. secus si ante moriā: ut. l. centesimis. §. si. aut in legatis z moriēdo videt̄ velle: ut. §. sic fidei. secūdo casu serua hunc. §. **B**uodecimo op. cōtra p̄dicta. tu dicit̄ q̄ vitia stipulatione principali vitia penal̄is. p̄tra. §. e. l. stipulatio ista. §. alteri. **R**ñ. quādoqz p̄ncipalis stipulatio deficit ab initio solū ea ratione: q̄a nō iter est tunc penal̄is valet: q̄a i ea deficit ratio p̄dicta. s. q̄a in penis nō cōsideramus interest. q̄nqz stipulatio p̄ncipalis deficit ratione erroris seu incertitudinis: tūc videtur esse defectus i forma z sic i p̄sensu: ut. §. e. l. j. §. si q̄ ita. z nō valet p̄ncipalis nec accessoria: ut hac. l. q̄nqz p̄ncipalis stipulatio nō valet rōne impossibilitatis: z tunc habet locū q̄d̄ nō. per **B**y. j. e. l. q̄dā cū filiū. q̄nqz p̄ncipalis stipulatio ab initio valet in cōceptōe sui z speratur cōmitti penal̄is p̄ morā cōmissā in p̄ncipali tūc si p̄pter aliquē casuz q̄s libere a p̄ncipali liberatur a penali tāq̄ sibi accessoria: ut. d. l. si homo mortuus. nā cū ipsa penal̄is ceperit habere dependētiam a prima si prima tollit̄ z secunda. ar. eius q̄d̄ nō. §. de lib. z post. l. iij. §. si. z d̄ iniul. ref. l. nā z si sub cōdi. **C** Expediti de prima p̄ticula prime p̄tis veniamus ad secundā z tertiā cōsequēter. **C** Op. primo. §. e. l. q̄cqd̄. §. si. So. ibi fuit adiecta certa dies inter quā deberet ascendere capitoliū. hic non. **C** Secūdo op. j. e. ver. sabinus. So. p̄z in ver. itaqz: q̄a hic incepit a cōditione: ibi a p̄actione. **R**ō diuersitatis ē: q̄a ubi p̄cedit cōuentio q̄s est obligat⁹ ad id q̄d̄ in p̄ditione deuenit. sed q̄ p̄cedit p̄ditio nō facilius debet in penā incidere q̄ nō facit id ad q̄d̄ est obligatus q̄ q̄ obligat⁹ n̄ est. ar. §. si q̄s omiff. cau. te. l. si q̄s sub p̄ditione. z ita dicit **J**a. de ra. z hoc videt̄ sentire prima gl. huius. l. **C** Tertio op. z videt̄ q̄ imo statim sit cōmissa stipulatio z possit agi si reo dat facultas soluēdi. q̄d̄ deuenit in cōditione sicut videmus i causa noxali: ut. §. de re iudi. l. miles. §. x. de peti. here. l. itē veniūt. §. itez recte. So. dicebat **J**r. fateor cōtrariū z pegasus i illo casu bene dicit̄ siue inci piat a p̄actione siue a cōditione: ut habetis in glo. q̄ nō t̄z opi. **J**r. q̄a cōtra tex. i. §. itaqz. nec ob. q̄d̄ dicimus i cā noxali: q̄a ibi ab initio estimatio est i obligatione. lz p. l. def facultas dādi seruū pro noxa: ut. d. §. decē: q̄d̄ non est hic: q̄a illud q̄d̄ deuenit in cōditione nō est i obligatione: ut. d. l. si q̄s sub cōditione. si q̄s omiff. cau. te. **I**tez stipulatio penal̄is est cōcepta sub cōditōe. ergo ante cōditōis euētū nil est i obligatione: ut. l. cedere diē. de n̄bo. fig. somniauit ergo hic **J**r. **C** Veniam⁹ ad q̄rtā p̄ticulā

ibi. fabinus autē zc. Et op. ad ver. idēz defendi zc. ubi dicit qd nō expectat qd dñat posse dari. s; stipulatio eō mittit ex mora seu cessatōe. sed ptra. s. pxi. ver. z. j. pxi. ver. itaqz. circa hoc sūt tres opi. Una p. de. z. Ja. de ra. quā hic tāgit glo. lz nō approbet qd hic legatū incepta pcedēti legato: s; s. z. j. a pcedēti pditione. vñ ita distin guūt ipsi i legato sicut i stipulatōe. hoc pbāt p. l. cū sine pñitōe. s. qñ di. le. ce. do. Rai. hāc reprobāt p hūc tex. ibi idqz vtilitatis cā zc. vbi dñ velle dñotare aliqd specia litatis i legato penoris. Ad. l. cū sine. rñdeo qd ibi ē dñā vtrū icipiat a pcedēti pditione vel legato qñ ad pñitu enda plura legata vel vnū. Sz qñ ad hoc vtrū citi vel remissius dbeat illud qd legatū quasi i vim pene nulla est dñā. Eredo qd p. de. qñ ad hoc nō bene dicat p. tex. s. ad. l. fal. l. j. s. itē si ita. vbi est casus qd qñ ad hoc nulla est dñā icipiat a pditione vel legato. Alia ē opi. quā gl. ponit in. l. z si post tres. s. si qd cau. qd fallit in vltimis volūtatib; in qbus hoc ē regulare qd siue icipiat a cōdi tione siue a dispositione cōmittat pena cū potuit fieri z est cessatū: ut. d. l. s. itē si ita. z hic de penu. le. l. j. z qñ di. le. ce. l. si penū. qd ergo dicit i penū gra exēpli ponit. er go idē in alijs: ut. s. de dā. infec. l. dāni infec. stipulatio p tiner: z huic opi. adheret By. Sz ptra istā opi. instat de hoc tex. q. ponit duas rōnes. s. in obligatōe defuncti volūtatē z ipsius rei naturā quasi hoc sit spāle. ppter na turā penoris. C Propter hoc fuit tertia opi. alioz qui dicit qd hic sit duplex rō specialitatis. s. fauore vltie vo lūtatē. nā reipublice interest: ut volūtatē defunctorū exītū habeāt: ut. s. quēad. te. ape. l. vel negare. Secūdo ppter rei naturā. i. ppter fauore alimētōz. nā legatum penoris in alimētis pñit: ut. s. de pe. le. l. ij. z in qb; ma xime fauet a iure: ut. s. de trāfac. l. cū hi. de an. le. l. si cui. de ali. z ci. le. p. totū. cū enim ista. l. loquat copulatiue ad eius veritatē requirūt ambas istas rōnes cōcurrere. z h; hoc erit spāle in penore z alimētis. in alijs vero vltimis volūtatib; erit idē qd in stipulatione. z hāc opi. sequūtur quidā moderni. z gl. hic videt dicere qd sit spāle i penū. nec d alijs legatis aliqd dicit. Quid dicem? teneo gl. l. z si post tres. s. qd sit spāle in vltimis volūtatib; qd te net By. z Guil. de cu. s. de pdi. ob cau. l. dedi: vbi dicit indistincte qd qñ cōditio in nō dando vel nō faciēdo in vltimis volūtatibus apponit in psona grauati sicut i ca su nostro cōmittit cū est cessatū nec sit dñā icipiat a cō ditione vel legato. pro hoc iduco tex. j. de sol. l. raturū: vbi cū delegato repellēdo zc. fm vnam lec. expressius i l. si peculū. s. si. s. de sta. lib. p. que tex. cōfundit dictoz opi. nec possunt dicere qd ibi sit spāle fauore libertatis: qa hoc ipi reprobāt in cōtrario. de. l. libertas. s. de ma numif. testa. ut. j. dicā. Preterea si bene ispiciat. l. illa p cedit ponēdo ius cōe qd tollit ex mēte testatoris. p hoc s. de cōdi. z demō. l. hec cōditio. z ista est cōis opi. Nec ob. l. ista. z si. que loquūtur solū de penore: qa istud po nit exēplificatiue: qd patet ex. l. si penū. qñ di. le. ce. ubi idē ponit i penū. z i fundo. Nec ob. qd hic ponūtur due rōnes copulatiue qñ. l. ponit duas causas seu rōnes fina les. si vna dñat z alia remāet: remāet ē iuris dispositio: ut isti. s. nup. s. affinitatis. no. in auc. de nup. s. si vero ē rōnabiliter. z no. etiā de priu. credi. l. si neuter. s. in bo nis. no. ē. s. de excep. rei iudi. l. si qd ad exhibēdū. Vel aliter rñdeo qd iste tex. aliter itelligit. nā due sunt rōes. nā primo fauor vltime volūtatē. Itē rei natura: qa pen det cōditio de prāte heredis fm qd glo. exponit. z si be ne aduertis iste rōnes in oī legato habēt locū. C Secū do ptra predicta fortiter instat de. l. si qd ita libertatez. i prin. de sta. lib. So. ibi verba in cōceptōe sui sapiūt mor tē hoīs expectandā. Tertia op. z vñ qd qñ legatū est reli ctū sub cōditione nō faciēdi statim admitti debeat cum cautione muciana: ut. s. de cōdi. z demō. l. muciane. i. fi. Glo. dicit aliud in cōtractib;: ut hac. l. ita stipulatus. ali ud i vltimis volūtatib;. Ista est truffa. hec. l. nil facit ad materiā cautionis mutiane: q loquit qñ cōditio cōsistēs

in nō dando vel nō faciēdo cōferi in psonam legatarij vel alteri cui aliqd relinqf. sed. l. nostra loqf qñ cōditio cōferi in psonā eius a quo aliqd relinqf vel q aliqd de bet. z ita sentit hic glo. z bñ. An aut i ptractib; qñ cōdi tio pferi i psonā ei; cui aliqd debet beat locū cautio mu tiana. hic nō istō. dic p Guil. s. cu. in. d. l. dedi. z Ly. in l. siue apud acta. p do. Rai. in. l. mutiane. Sūma ergo ita circa vltimas volūtatē. qñqz pditio cōferi in psonā grauati. z tūc aut h; die z expectat dies: ut. d. l. si pecu liū. in. fi. Aut nō h; die z tūc aut h; in pceptione sui sa piūt qd expectat qd dñat posse dari vel fieri z expecta tur: ut. d. l. si quis libertatē. Aut nō sapiūt z tūc dber sta tim ipleri cū pōt: ut hic. Si vero cōferi in psona eius cui aliqd relinqf tūc aut est affirmatiua vel negatiua zc. ut plene p Guil. i. d. l. dedi. p do. Rai. i. l. mutiane. hic nō dico: qa nō est nostra materia. C Venio ad qntaz ptiū lā ibi. itaqz zc. z. d. ptiūla cōtinet duo dicta. primū qñ incepta a cōditione. scōm qñ a pactione. C Op. p ordi nē lz glo. itricet ad primū. C Prio op. de. l. libertas. s. j. s. de manu. tes. So. dicit gl. hic z i. l. z si post tres: ibi spāle fauore libertatis. Ja. p. de. Guil. de cu. Lam. s. rā po. z do. Rai. dicit. aut vitiat qd in dispositione venit si expectaret qd posse dñat posse dari vel fieri z nō expe ctatur: ut ibi. aut nō vitiaret z expectatur: ut hic. Vide te dñi salua reuerentia p dictoz. nec cōtrariuz mibi plz. nec so. nā. l. nostra loquit quādō cōditio est apposita in psona grauati seu obligati. sed. l. cōtraria loqur quādō cōditio est apposita in psona honorati seu cui aliqd de betur vñ nō est cōtraria. l. nostre. Nec sol. dictorum pla cet. hoc ostēdo per casuz. l. s. de pdi. z de. l. heres meus. s. pe. Hoc declaro certū est qd usufructus nō pōt alicui relinqui in tps mortis: ut. s. de usufru. l. ticio cū moriet de usufru. le. l. v. pone ergo testator reliquit ticio usufru ctum si nō ascendit capitolū. nō est dubiū qd si expecta mus cōditionē qd si legatariuz dñat posse ascendere usufructus extingueretur. nūquid ergo sufficiat qd si le gatariuz nō ascendit cū potest certe sufficeret fm opi. predictorū. per. d. l. libertas. s. j. sed hoc est falsum: ut d. l. heres meus. s. pe. nam nō habetur p iplera s; recur ritur ad remediū cautiois mutiāe: sic i ceteris legatis: ut ibi. C Si ergo op. s. l. libertas. s. j. ad hāc. l. solue qd hic pditio fuit adiecta i psona grauati: s; ibi i psona honorati. C Sz ad illā. l. op. de. l. mutiāe. tūc oī te dicere qd sit spe ciale fauore libertatis. C Secūdo ad idē op. de. l. si ticio us. s. e. glo. hic z in. l. cōtraria. dat circa hanc. l. quattu or solutiones. Una est qd ibi sit speciale rōe pplexitatis: ut hic late dicit glo. Quidaz ipugnāt hāc so. nā dicitur pplexitas cuius dissolutio nō pēdet ex facto alicuius: ut s. de vul. z pupil. sub. l. si. s. ticius. z de cōdi. insti. l. si ti cius. sed cōtraria pōt dissolui de facto debitoris. ergo nō est pplexitas. Sz bec solutio pōt sustineri. nā. l. imagi natur ipsuz pmissorē nunq dissoluere pplexitatē p quā dissolutionē obligaretur. sicut dicimus qd nō valet obli gatio in rei volūtatē collata: qa. l. presumit eū nunq vel le obligari: ut. s. e. l. stipulatio nō valet: z. l. z si ticius i fi. cum si. z sic remanet pplexitas. Alia so. est qd illa concor det cū ista. cū enim facta est ab vno lit. cōtes. desijt alteri posse solui z sic euenit cōditio z ita cōcordāt. z hanc te net By. Lerte hic fateor: qa p lit. pte. desijt alteri posse solui: qa hoc dicit tex. i. l. ptraria. Sz qre istō sit ibi qd fi nis illi cōditioni iponat p lit. cōtes. cū hic nō sit alleg. ut hac. l. hoc nō dicit By. nec glo. vñ dicta so. nō vñ perfe cta. C Tertia so. ponit glo. aut cōditio cōferi in psonaz alteri z h; locū. l. illa. aut i psonā eiusdē z habet locum bec. l. ut ibi no. glo. bec so. hic nulli plz: qa nō h; rōnes. preterea vñ destrui per. l. fideiusor. ob. s. fi. j. de fideius. C Quarta so. dat glo. qa ibi cōditio ē i eadē re i qua est dispositio. hic i diuersis reb;: z huic so. videt adherere Guil. de cu. q dicit qd illō ē in. l. illa ne deueniam ad ab surdū. nā si expectarem qd illa res dñaret posse dari. expectarem casuz in quo dispositio nō haberet effectū

quia res est pempta. Nec so. nō plz nec est dictus Quil. quia pōt res desinere posse dari vni aliter q̄ p interitum rei: vt p mortē vni ex illis in quoz psona est collata p ditione. facit. s. de cōdi. z demō. l. hoc genus. z. l. pater. s. so. crus. Nec pōt dicere dabil heredi suo p. l. cū ita de p ditione. z demō. Quintā so. dar. De. ut ipse refert i. l. si tici. z in. l. z si post tres. z. l. in. l. si pacto quo penā. C. d. pac. q̄ i. l. si ticius fuit ptracta obligatio duoz reoz: nec ibi fuit aliqua p ditione nisi ea q̄ tacite iheret i duob' reis: ut. l. si ex duob'. j. ti. j. Nec ob. dicit ipse q̄ fuerūt sepātim accepti: vt. l. duos. s. si. d. duob' reis: q̄ cū vn' ptrahit sub cōmemoratione alteri' v' simul cōtrahere. ar. j. de sol. l. modestinus. Istud suū dictū parū valet. nam disparitas p ditionis q̄ nō sperat reduci ad paritatē impedit p ditionē duoz reoz: vt. l. ex duob'. z. l. eadē. s. j. j. ti. j. nec iste cōditiones in psona reoz vtriusqz poterūt cōcurrere. ergo zc. Nec pōt dici q̄ illa cōditio tacite iheret: q̄ hoc est falsuz: q̄ tacita cōditio impedit natiuitatē actionis: ut. s. d. pac. l. itē q̄. z. l. ibi no. s. nō est dubiū q̄ i duob' bus reis vtraqz ab initio nascit. ergo zc. Quid dicemus. breuiter dic q̄ illa p ditione: q̄ ibi p lit. ptes. desit posse dari ciuilitē. Et est rō q̄ ibi sufficit cōtestatio rōe pplexitatis: cuius dissolutionē pmissor posuerat in sua ptate. v' quia. l. imaginat ipsuz hāc pplexitatē nūq̄ dissoluere. l. introducitur modū q̄ dissoluat p lit. cōtes. Et rō quare hoc modo introduxit q̄ illa obligatio hz aliqd similitudinis cū obligatōe duoz reoz: hz si sint duo rei. z ideo sicut i duob' reis vnus p lit. ptes. p occupat sibi: ita voluit. l. q̄ ita fieret: z sic aliquas ex supradictis solutionib' simul iunge. Tertio op. d. l. fideiussor obligari. s. si. s. de fideiuss. Glo. so. optime q̄ ibi precessit cōuetio in psona pncipalis cuius mora nocet fideiussori: ut. s. e. l. mora. ergo zc. z hoc tenet Quil. de cu. Quarto op. de. l. q. rome. s. flauius. j. e. So. v' sentire hic Dy. in quadā additōe q̄ ibi sit spālē fauore libertatis: qd nō expectat q̄ dfinat posse māmittere s; cōmittat pena ex sola mora. s; certe ille. s. non ob. ad hoc: q̄ ibi pcesserat puentio de seruo manumittēdo vestita coherētia ptractus. modo habes ptracta qm̄ incepit a cōditōe. Quinto op. q̄ sit idē qm̄ incepit a pactione z cōditione: ut. s. e. l. s. q̄ si ab initio. so. vt ibi dixi. Sexto op. z v' q̄ et vbi incipit a pactione nō possit agi statim cū est cessatus: sed oportet vt expectet lit. ptes. ut. C. eodē. l. nuda. Solu. dicit gl. hic in precedēti pactione vestita. z ideo citi' cōmittit q̄ per litis ptes. ibi in precedēti pactione nuda: z ideo remissius cōmittit quā p lit. ptes. Aduertatis domini q̄ ista sunt difficilia. duo supponit glo. q̄ precedit pactione nuda z cōmittit pena z hoc primo. Itē cōmittit per lit. cōtes. z hoc secūdo. Ad primū op. fortiter pena cōmittit ex mora: vt hic videtis: z. l. si penū. qm̄ di. le. ce. z dicam. j. proximo cōtrario. sed vbi nulla p ditione: ibi nulla mora: ut. l. si pupillus. j. e. z de re. iur. l. nulla. So. dicit Ja. de ra. vbi nulla p ditione: ibi nulla mora q̄ tuz ad ipsuz pncipale qd petis: ut. l. si pupillus. sed q̄ tuz ad accessoriū puta penā sicut in cōtrarijs. De. z oēs hoc re probāt p. l. lecta. s. s; cū sortis. s. si cer. pe. vñ circa hoc glo. in. l. nuda. z. j. de reg. iur. l. nulla. z Dy. z oēs videntur tenere q̄ ibi cōmittit pena nō ex mora sed ex euentu p ditionis sub qua penalis stipulatio erat cōcepta. s. si pmissa nō seruentur. Ad scōm qd dicitur q̄ ista cōditio videt extare p lit. cōtes. C. p. nemo sine actōe expit: ut. l. si pupilli. s. videamus. de nego. ges. z de adm. tu. l. quotiens. s. itē si temporali. sed iste nō habet actionē quia pactū est nudum. ergo zc. Circa hoc sunt quatuor opi. Prima est q̄ ibi fiat lit. cōtes. de facto: per quā videat impleta cōditio sicut al's cum de iure fieri nō potest: ut. s. e. l. si ticius. de cōdi. insti. l. mulier. s. pe. j. e. l. qdam cū filiū. z ista fuit opi. Jo. quam sequuntur quidaz. sup penali. n. dicit litē nō posse cōtestari cū cōditio penalis stipulationis nō extiterit: ut hic: z. l. cedere diez. de ver. sig. Alij dicunt z ista fuit Alzo. q̄ lit. conte. sit super

actione penali hz nōdum cōmissa: z hoc videt pbari expi se per. l. si pacto quo penā: ibi ex stipulatu zc. nec ob. l. cedere diez: quia v' est q̄ quis nō agit ex obligatōe nō duz nata nisi per exercitiū ipsius qd cōsequat actiones. simile. s. e. l. si ticius. j. rem ra ha. l. si indebitū. de ac. em. pti. l. iul. s. si quis colludete. z huic opi. adheret Quil. de cu. z. l. in. d. l. nuda p talem rōnez. ex duob' malis minus malū est eligēduz: ut. j. de re. iur. l. quotiens nibil. s; cū puentio nuda pcalē stipulatōez pcedit i agēdo duo sunt mala: quia si agat ex penali nōdū cōmissa malū est cōtra. l. cedere diez. Sed hoc vltimo casu est min' malū. nā hz nō habet actionē ad penā nū habere sperat. sed ad illud qd in pactione nuda deuenit nō habet actionē nec habere sperat. pro hoc qbus ad lib. procla. nō li. l. luct'. que. l. facit hoc modo: q̄ ibi idē operat potētia psequē di libertatē qd ipsa libertas cōpetens. facit de fideiuss. li. l. cū vero. s. j. z hanc tenet Ja. bu. z Rai. per. l. si pacto quo penā. vbi dicit esse casuz. Tertia est opi. Dy. in. c. nō est in mora. de reg. iur. li. vj. qui tuz q̄ vtraqz predicta rū opi. sit vera. s; q̄ possit ex nuda: vt. l. nuda. Itē ex pēa li: ut. l. si pacto. z tñ in vtraqz. l. dispētiue pcedit: quia nō potest agi de iure cōi aliquo predictoz casuz: ut ibi patet per eū. Quarta fuit opi. Ja. de ra. z. De. q̄ dicunt agi recte ad penā cōmissam. nec agi dispensatiue vel de facto: s; de iure cōi cū pena sit de iure cōmissa. hanc opi. pbat Ja. predictus. primo per. l. fideiussor. s. si. j. de fideiuss. vbi dicit esse casuz ponēdo in seruo qui ab initio p miserat: z sic erat naturaliter obligatus. S; ista ratio nō multū plz q̄ est diuinare. Secūdo sic pbat. simpliciter pmittēs videt pmittere pure. s. dare cū ab eo fuit postulatū: ut. s. e. l. eū q̄ calendis. s. quotiens z. l. si decē cum petiero. z. l. si ita quis. in prin. z solet dici in tractatu more. eodē modo q̄ pmittit per pactū nudū est obligatus soluere eodē tpe z eadē cōditione. solū in hoc est d'ria: quia prima parit actionē secūda nō: ut. l. fideiussor. s. fideiussor. j. de fideiuss. sicut ergo ille qui est obligatus ex pactione vestita interpellatus cōgruo loco z tpe nō soluit facit existere cōditionē penalis stipulationis z eam cōmittere: sic q̄ pmissit pactione nuda si interpellatus nō soluit incidit in stipulationē penale. nam cum pmittis hz pacto nudo z postea si nō feceris pmittis penā v' repetitū si nō feceris eo modo quo in pactione intelligit: ut. l. ticia. s. idē respondit. s. e. De. pbat hoc etiā alijs rationibus. nā cum precedit pactione nuda pena cōmittitur per p ditionis euentū. sed posito q̄ ista cōditio nō possit existere de iure: tñ sufficit q̄ existat de facto. s; q̄ i mora cōstituat de facto: ut. l. qdā cū filiū. j. e. z de condi. z demon. l. meuius. z de condi. insti. l. mulier. s. pe. sic ergo stipulatio de iure cōmittit. nec in agendo erit aliqua iuris dispētiue. Preterea verisimile est q̄ illi qui stipulationē interponit velint eam valere: ut. s. de manumif. testa. l. si quis locuplex. in fi. z. l. hec stipulatio. s. diuus: ut. le. no. ca. s; volūtatē cōtrahētū iterpretamur eo modo quo pōt valere. vñ. l. dicit q̄ si testator reliquit ticio fideiussorū si d'cesserit sine heredib' itelligim' de heredibus suis hoc est de filijs: ne alia fideiussorū sit inutile: ut. l. ex facto. s. si. j. ad treb. ita in casu pposito itelligit si nō dederis cū petiero eo modo quo peti pōt. cū certū sit q̄ per viā actionis petere nō possuz. pro hoc facit. s. e. l. stipulatio ista. s. bi quoqz. qd v' tenere Ly. i. d. l. si pacto quo penā. Quid dicemus. certe salua reuerētia alioz ego teneo opi. Ja. de ra. z. De. s. q̄ agat ex stipulatione penali cōmissa per interpellationē factā cōgruo loco z tēpore etiā extra iudiciū. nec in hoc. l. dispētiue pcedit. hoc pbo per tex. duaz. ll. p'rio i. d. l. si pacto quo penā: ibi more alioz iudiciorū zc. nā more iudiciorū est q̄ nemo sine actōe experit. Preterea hoc pbat per casuz exp'suz. certū est q̄ sicut ex pacto nudo nō orit actio sic nec ex finia arbitri: ut. l. j. C. d. arbi. s; si aliqz pmissit penā si sine arbitri nō stare expigret ne ptes. lit.

de facto super actōe in factū ex sentētia arbitri vel super
 actione penali ad hoc ut pena cōmittat: certe nō: s; tūc
 cōmittet cū cōmitteret si snia fuisset talis ex qua oriret
 actio: ut. l. si cū dies. §. si. s. de arbi. ita in pposito cōmit
 tat p interpellationē factā extra iudiciū: si cut si pactio
 vestita precessisset. Nec pōt aliq; dicere q; ibi stipulatio
 penalis cepit a pcedēti pactōe vestita: v; puta q; pmissit
 p stipulationē stare arbitrio: et si nō staret pmissit penā:
 q; volo vos scire q; tot. ti. de arbi. q; loq; de pēa inferen
 da in cōpromisso q; arbiter nō cogat sniare si nō ē pena
 apposita: loq; q; ptes ppromiserūt nudo pacto: vel pa
 cto pmissit stare snie. alias ēt sine pena valeret cōpro
 missus: et arbiter cogere sniare: ut. s. de arbi. l. diē pferre
 §. si. et hoc mō intelligo. l. stipulatio ista. §. alteri. f. q; cō
 mittat stipulatio pēalis eo casu et eo tpe quo cōmitteret
 si stipulatio fuisset vtilis. l. si interpellat. cōgruo loco et tē
 pore nō soluit: et hoc p; ex tex. d. §. ibi penā stipulari cō
 ueniat: vt si ita factū nō sit: vt cōprehensū ē zc. q. d. si nō
 obseruet ita sicut teneris obseruare. si de iure obligatus
 eēs incidēs in penā. et glo. ibi posita q; ad cōmissionē di
 cte pene requir. lit. ptes. nō bene dicit: q; imo cōmittit ex
 euetu pditionis: ut p; ex fi. d. §. q; pditione extat: ut dixi. s.
CS; cōtra istā opi. op. fortiter de. l. nuda q; v; dicit q;
 cōtestet lis sup nuda petitiōe et q; cōditio extat p lit. pte.
 nō p interpellationē factā extra iudiciū. Ad hoc rūdeo
 q; illa. l. nō dicit q; cōtestet sup pactōe nuda. et ideo itel
 ligo sup penali pcordādo eā cū si. l. si pacto quo penā.
 Ad aliud vbi dicit. l. cōditioez existere p lit. cōte. Rūdet
 p. duob; modis. pmo mō q; extat ibi cōditio p cōte.
 lit. si an interpellat. nō erat: simile. s. cōmo. l. iij. §. in hac
 de tri. l. i. hac: vel aliter an lit. pte. extat cōditio: s; purga
 biliter post lit. cōte. extat ipurgabiliter. quālibet credo
 bonā. **C**Septio op. et v; q; nō possit agi statim cū ē ces
 satū: sed sit necesse q; interpellat pgruo loco et tpe: ut. l.
 si penū. q; di. le. ce. et. l. fideiussor ob. §. si. f. de fideiussor.
 Glo. j. huius. l. fatef cōtrariū. f. q; regraf interpellatio.
 Alia glo. hic in ver. sabinus dubitat et videt tenere con
 trariū. pma vera et eā zc. By. ut dicā. j. circa. vj. q. pncipa
 lem: et sic q; pcedit cōuētio vestita cōmittit penalis per
 morā. **E**t ad p; traria vltie ptis. hic d; q; si nū ē actū
 sola pecūia petef: et sic v; q; pēal stipulatio nouet pma.
 sic. s. ti. j. l. obligationū fer. §. si. ptra imo v; q; ad vtrūq;
 possit agi: et vno exacto possit agi ex fliquo i eo q; pl^o ē
 ut. l. figs a socio. et. l. duo societate. §. p. so. et. l. p dia. d. ac.
 emp. Rogo q; aduertatis: q; istō ē valde difficile: et gl. et
 doc. variāt. gl. enim i. d. l. si q; a socio v; pōere i fi. gl. ta
 lem solutionē: q; i eo q; quātitas stipulatiōis penalis cō
 currit cū quātitate pcedētis obligatiōis fiat nouatio: et i
 hoc cōcor. cū ista. in eo vero q; quātitas prime obligati
 onis excedit nō fiat nouatio: et i eo bene poterit agi pma
 actione. **I**sta so. est falsa p. l. duo societate. e. ti. et. p. l. pre
 dia. q; videt velle q; ad totū possit agi prima actōe. vū
 glo. i. e. l. si q; a socio dat aliā so. videlicet aut scōa stipu
 latio cōtinet plus q; prima et nouat ut bic: et. l. obligatio
 nū fere. §. si. aut p; tinet min^o et si sit nouatio: ut i p; trarijs.
 poterit ergo vtrūq; agi: s; p; exactionē vni^o fiat nouatio
 alteri^o in eo q; p; currūt. et istā so. tenet Ja. de ra. et appro
 priat eā sibi. pbat p tex. l. qui vsufructū. s. e. et. j. d. noua.
 l. si pupillus. §. qui actū. **I**sta so. cōiter reprobaf et spāli
 ter p. De. nā si querat de stipulatiōe penali vtrūq; nouet
 pma nō curam vtrū p; tinet plus vel minus: s; hoc an i se
 cūda repetat q; deuenerat i prima. et v; pbari. d. l. duo
 societate. preterea bec. l. et. l. obligationū fere. §. si. v; vel
 le indistincte q; sola pena petaf nō habita distinctione
 vtrū plus vel minus i penali stipulatione deuenerit. hoc
 v; pbari. s. ad. l. fal. l. j. §. itē si ita. de penu. le. l. j. q; di.
 le. ce. l. si penū. **N**ec so. nō est bona: ut. j. clarus appe
 bit. vnde glo. i. d. l. duo societatez. in glosella sup verbo
 posse dat tertiā so. aut quis vult agere actione pma ante
 cōditionis euentū: et sic ante cōmissaz stipulationē pena
 lem et pōt. ita loquūtur illa iura. aut post stipulationē pe

nalē cōmissaz: et nō pōt: q; prima ē nouata. ita loq; bic:
 et. l. obligationū fere. §. si. **I**sta so. nō p; tinet veritatē. pri
 mo p. d. l. si quis a socio. et. l. se. ubi expōse d; q; etiā post
 cōmissaz et exactā penā pōt agi pma i eo q; plus ē: idē in
 d. l. p dia. **P**reterea l; glo. dicat posse agi prima donec
 pēdet cōditio penalis stipulationis: hoc nō est expedi
 tū. et glo. tenet cōtra i. l. j. §. itē si ita. s. ad. l. fal. quā glo.
 By. seq; et examinabo. j. circa. vj. q. **E**t glo. dat. iij. lok.
 videlicet q; i cōtrarijs fuit actū expōsuz vt pma nō nouet
 p penale. hoc sentit glo. i. l. p dia. circa si. mag. glo. idem
 sentit i. l. rescriptū. §. si pacto. d. pac. sed hoc ē diuare. er
 go zc. **E**t glo. i. d. l. p dia ante si. mag. glo. dat. v. so. vi
 delicet. aut pcedit obligatio q; cōtrabit cōsensu: vt ēptio
 societas et si. et hūit locū cōtraria. aut pcedit obligatio q;
 cōtrabit p; bis et sit nouatio et sola pena pōt peti: ita loq;
 tur bic. et. l. obligationū fere. §. si. **F**rā. ac. tenebat hāc so.
 in. l. rescriptū. §. si pacto. l; p alia pba. dicebat. n. aut pre
 cedit cōuētio bonafidei. et hūit locū p; traria. aut stricti iu
 ris et tūc sit nouatio. istud recidit in idē cū. d. glo. idēz te
 nuit By. i. d. l. in puinciali de ope. no. nū. in addi. mag.
 idē zc. **P**re. ut refert Ly. in. l. si pacto quo penā. C. d. pac.
 sed q; ista opi. nō sit vera pba sic. actio ex testō equipar
 tur actioni bonafidei: ut. l. in minor. C. i. q. cau. in integ.
 resti. nō est ne. sed actio ex testamēto p penale dispositi
 onē sequentē nouat ipso iure: ut. l. j. §. itē si ita. ad. l. fal.
 et. l. j. de penu. le. et q; di. le. ce. si penū. ergo ēt cōuētio
 bonafidei p sequentē stipulationē penale cū cōtrarij ti
 more ut arbitror **D**uil. de cu. dat. sexta so. in. l. rescriptuz
 §. si pacto. et v; verbis. aut pcedit p; ticio iuris gē. et nō
 nouat vt i cōtrarijs. aut pcedit cōuētio seu obligatio iu
 ris ciuiliis et nouat p penale ut bic: et. d. l. j. §. itē si ita. cū
 si. nā obligatiōes descendentes ex testō sunt iuris ciuiliis:
 ut. s. de testa. l. iij. et hanc opi. tetigit By. in. d. distinctio
 ne posita in. l. in puinciali. hoc v; tenere Ja. bu. in. l. pre
 dia. hoc ēt modo t; do. **R**ai. bec. opi. salua reuerētia tan
 toz doc. nō pl; mibi. pmo q; ē cōtra casuz. d. l. p dia s; m
 vnā positionē tenēdo q; ibi scōa cōuētio fuerit stipula
 tione vallata q; est iuris ciuiliis: et tū ipso iure nō tollitur
 p penale. **P**reterea cōstat q; cōtract^o emphiteosis est iu
 ris ciuiliis a iuregentiū scognit^o: ut in sti. loc. §. adeo. no.
 . s. de pac. l. legitima. sed cōstat q; obligatio et ei^o contra
 ctus ēphiteosis p sequentē penale non nouat: ut no. C.
 de iur. ēphi. in glo. mag. quā glo. oēs sequūtur. ergo zc.
Preterea p dicta opi. destruit p rationē. nā nulla ratio
 p; assignari q;re magis nouet obligatō iuris ciuiliis q; ob.
 iu. gen. nā l; i mō tollēdi p acceptila. facili^o tollaf vna q;
 alia. j. de accep. l. an inutilis. §. accepto ferri. et. §. si. et. l.
 si acceptilatū. tū in modo tollēdi p sequentē stipulatio
 nem: et sic per nouationē nulla ē d; fia: ut de trasac. l. acq
 liana. et. l. cū acq; lia. isti. qui. mo. tol. ob. §. sicut aut. et. j. d.
 noua. l. j. vū ptās iuris in tollēdo est par in vtraq; nec ē
 aliqd ppter qd psumam^o auz nouādi ex volūtate cōtra
 hentiū magis i vno q; i alio: vū bec. opi. nō pl; dices tu
 rūdeo ad. l. duo societatez. s. p. so. vbi v; tex. q; si prima
 cōuētio fuit p stipulationē et sic iuris ciuiliis nouet. alias
 nō. **R**ūdeo debetis scire q; s; m ista tpa q; post primam
 cōuētionē adijciebat stipulatio coequalis cōtinēs tan
 tūde vel plus presumebat nouatio: ut. s. e. q. vsufu. et. l.
 scire debem^o in prin. modo in. l. illa duo societate cōue
 nerūt vt grāmaticā legerēt et cōuenerūt pacto nudo ut
 questus eēt cōes. sed huic pacto fuit adiecta stipulatio
 hoc modo ea oia dari fieri ne spōdes zc. tūc nō pōt agi
 pro socio: sed actione descendēte ex stipulatione nouā
 te primā s; m ista tpa cū sit stipulatio pme coequalis cōti
 nēs tantūdez: l; hodie nō psumeref nouatio per. l. fi. C.
 de noua. et si post p dictā stipulationē coequalē fuit adie
 cta stipulatio penalis: illa penalis non nouat pcedentes
 nec ibi hoc dicit: imo p; trariū si bñ aduertatur. **E**t vide
 amus septimā opi. quā ponit By. super hac. l. receden
 do a p dictis. dicit. n. q; bec. l. debet itelligi s; m illas vide
 licet q; ita demū trāsseraf pma i secundaz si actor eligat

agere ex secūda. nō alias nisi exp̄sse secūda esset cōcepta
 aīo nouādi. qđ ergo hic dī qđ sola pecūia petatur: itelli-
 ge si actor eligit hoc. et qđ dī i. l. obligationū fere. §. si. qđ
 fit qđsi nouatō: itellige si actor hoc eligit. idē itelligit Ja.
 d. are. si pcederet obligatio stricti iuris: s; si pcederet ob-
 ligatio bōefidei tūc nullo mō fit nouatio s; eū. Ista opi.
 nullo mō pl; nec aliq; eā t; pmo id qđ dicit Ja. de are.
 de cōtractu bōefidei et stricti iuris nō ē vey: ut. s. repro-
 bavi. aliō qđ dicit By. ē falsuz per. l. si qđ a socio. et l. pre-
 dia: qđ ē si qđ eligat agere ad penā nō fit nouatio s; po-
 test agi prima i eo qđ plus ē. Preterea istud ē cōtra ca-
 suz. l. j. §. itē si ita. ad. l. fal. d. pe. leg. l. j. et si penū. qđ dī. le.
 ce. vbi pena pmissa primū legatū nullo modo peti pōt.
¶ Quid ergo dicem? dubitabile est: tñ mibi vñ sic dōm.
 Et erit octaua so. qđ aut pcedēs obligatio ē ex cā lucrati-
 ua et tē pmissa stipulatōe pēali sibi obiecta nouet ipō iu-
 re si distincto vtz p̄reat pl^o vel min^o. ita loqđ d pēu. le. l. j.
 ad. l. fal. l. j. §. itē si ita qđ dī. le. ce. l. si penū. et bec. l. i. si. et
 l. obligationū fere. §. si. s; qđ pcedēs obligatio ē ex cā nō
 lucratiua s; onerosa tūc nō fit nouatio s; pōt ex qualibet
 agi. et vna exacta poterit agi ex reliqua i eo qđ plus ē: ut
 l. si qđ a socio. et l. duo societatem. et l. p̄dia. hoc ē p̄bať
 s. d. do. excep. l. apud celsuz. §. labeo. et j. e. l. q. rome. §.
 flau^o. et §. duo frēs. vbi p̄cessit cōuētio p stipulatōez nec
 nouat p pēalē. Rō qđ est ex cā onerosa: ut dicaz. j. i. alijs
 p̄trarijs. pxi. et iste vñ p̄pri^o intellect^o ist^o materie. rōez isto
 rū videre ē facile qđ mibi vñ aliqđ ex cā nō lucratiua: si
 adiicio penā si datū vel factū nō fuerit nō videor p hoc
 nouare: imo adijcī: ut metu pene citi^o cōsequar mibi de
 bitū: ut. s. de re iudi. l. iij. §. s; si pignora. s; qđ ex cā lu-
 cratiua debet tūc vñ agi qđ si nō dabit illō pēa tñ pōt pe-
 ti et in tui pmissoris fauorez. hoc vñ actū: ut. s. de le. j. l. si
 qđ. §. heres: et hoc pbat tex. nfe. l. in si. si bñ aduertat. nñ
 enī ē par eadēq; cā et. vt. l. scim^o. §. licētia. C. d. iu. deli. et
 d. codi. l. si. Et si oppōis mibi qđ reuelauit tibi qđ bec. l.
 obligationū fere loquat de obligatione ex cā lucratiua.
 Rñdeo ad hoc me vrget sol. cōtrarietatis p̄dicte qđ alio
 p̄gruo mō solui nō pōt. Preterea cū nō dicat ex qđ cā in
 dubio i stipulatōe intelligit cā donatōis et sic lucratiua:
 ut no. s. de do. excep. l. ij. §. circa. et pzi. l. cāpan^o. de ope.
 li. Et si op. de. l. si qđ a socio. qđ vñ velle qđ prima tollat in
 eo qđ cōcurrit. Rñ. primā tolli vi exactōis facte ex secun-
 da: nō vi cā nouatōis. ita intelligūt eam alij doc. tenētes
 alias opi. Itē si dicis quare tex. i. l. obligationū fere. §. si.
 dicit fieri quasi nouationē cū sit vera nouatio. Rñ. quia
 vsq; ad lit. cōtes. pōt offerēdo qđ vēit i p̄ma liberari: ut
 l. j. de pe. le. qđ nō ē in vera nouatōe. ita itelligit Ly. i. l.
 nuda i si. **¶** Scōo op. et vñ qđ nō fiat nouatio aliquo ca-
 su p stipulationē penalē ipso iure s; ope exceptōis. vñ vñ
 ob. de do. excep. l. apud celsuz. §. labeo. glo. i. l. cōtraria
 ponit plures so. qđā approbat p̄mā s; est calūniare illaz
 lraz. Alij tenēt scōam. s; vñ p̄tra. d. l. obligationū fere. §.
 si. cū si. Alij tenēt alias so. qđ nō placēt: vt ex p̄dictis patet.
 Sic ergo qđ prima ibi nō nouat ipso iure: qđ obligatio
 pcedēs erat ex cā nō lucratiua. p̄miserat. n. mibi restitue-
 re hoiez meū ad quē mibi erat p̄dēnatus. et iō nō fit no-
 uatio: s; actor pōt eligē actiōez quā vult. s; qđ ibi abab^o
 actiōib^o agebat s; m vñā lec. iō ibi opponit doli exceptiōe
 vel s; aliā si solū vna ageret sp̄llereť doli exceptiōe q̄re
 nus p̄currūt: ut ibi patet. **¶** Tertio op. de. l. q. rome. §.
 flauius. j. eo. vbi vñ qđ prima nō nouet p sequētē pēalē.
¶ So. dicit qđā: ibi sp̄ale fauore libertatis. ita t; glo. i.
 l. obligationū fere. §. si. et ita hic. et ibi tenebat do. Rai.
 et ita hic inuit By. Sed guil. d. cu. i. d. §. si pacto. dicit qđ
 ibi ideo: qđ p̄cessit p̄uētio iurisgē. bec oia. s. reproba-
 ui. dic ergo qđ ibi pmissio de manumittēdo fuit ex causa
 onerosa nō lucratiua. nā s; tu seruū meū hēas ex cā lu-
 cratiua: tñ ego te hēo obligatū ex cā onerosa: qđ seruuz
 meū dedi pro hoc. **¶** Quarto op. de. l. qui rome. §. duo
 fratres. j. e. dicit Duil. ibi p̄cessit p̄uētio iurisgē. hic ci-
 uilis. hoc nil est: ut dixi. Alij dicit aut loqđ de exceptiōe

vtrū nouet p penalē: certe nō: ut ibi. aut de obligatōe: et
 tūc nouat: ut hic. et bec possit esse bona: ut statim dicā.
 vel dic melius qđ ibi p̄cessit obligatio ex cā si lucratiua
 sed onerosa: ut ibi patet. hic ex causa lucratiua. Quinto
 op. de. l. rescriptū. §. si pacto. s. de pac. glo. ibi vñ dicere
 qđ illa. l. loqđ s; m iura noua s; m que tacite nō fit nouatio:
 ut. C. de noua. l. si. vel ibi fuit expresse actū ne nouetur.
 Duil. vero dicit qđ ibi p̄cessit p̄uētio iurisgē. trusse sūt:
 ut. s. dixi. Alij ut Frāci. ac. dicit et bñ. qđ ibi p̄cessit p̄-
 actio liberatoria: vñ nō nouatur p pēalē. hic obligatoria.
 Ratio qđ fauorabiliores et. ut. l. arrian^o. et hāc sequitur
 By. i. d. l. in puicāli. et Be. ut no. Ly. in. l. si pacto quo
 penā: et Ja. bu. et do. Rai. et est ipsa vitas. vide rōnē. no-
 uatio ē vni^o obligatōis i aliā trāsfusio et. ut. j. de noua.
 l. j. illud ergo qđ est obligatio pōt nouari. s; pactū d nō
 petēdo h; tres effectus. tollit naturalē elidit ciuile et ob-
 ligat quē naturaliter nō petere: ut no. i. l. itē si vñ. §. pa-
 ctus ne peteret: s; ergo illa naturalis obligatio qua qđ ē
 obligatus nō petere tolli possit p nouationē: tñ alij esse-
 ctus dicti pacti qđ se sufficiūt ad pariedā exceptionez nñ
 cadūt in nouatōe cū nō sit i obligatōe. et ex hoc patet qđ
 glo. j. j. d. pto. stip. l. j. in si. secūde mag. glo. qđ vñ ponere
 idistincte qđ exceptio nouet: nō dicit oio vey. **¶** Sexto
 op. j. d. stip. ser. l. j. §. si. So. ibi fuit collata stipulatio pēa-
 lis i persona alteri. hic i persona eiusdē. et iō difficultus
 ibi fit nouatio. ita t; ibi glo. et Be. i. d. l. si pacto. ar. pro
 hoc. j. e. l. si. §. si. i. pñ. l; Ja. d. ra. dixit qđ ibi loqđ de exce-
 ptione facti vel itentionis. **¶** Septio op. d. l. q. usufructū
 s. e. et j. d. noua. l. si pupillus. §. q. actū. So. dicit qđam
 ista itelligit s; illā videlicet. aut stipulatio scōa pēalis cō-
 tinet minus et si fiet nouatio: ut ibi. alias sic: ita loqđ hic
 et istā opi. t; Be. Jac. bu. Sz do. Rai. dicit aliter videli-
 cet qđ hic loquat qđ vna stipulatio surrogat in defectuz
 p̄me: ut penalē stipulatio. cōtraria loquūt qđ sunt due
 stipulatōes p̄ter p̄ncipales. Ista so. credo veraz videte
 rōnē quādo obligatio ē p̄tracta et ius mibi q̄sitū: si q̄rit
 vtrū p aliqūe actū itroducta sit liberatio ispicit mēs libe-
 rātis: ut. j. de accep. l. si ex pluribus. et l. ēptor. §. luci^o. s.
 de pac. ita in pposito. si ego stipulor id qđ mibi iam sbe-
 bat: vtrū p stipulationē videar recedere a p̄ma. l. ispicit
 mentē mei stipulātis: ut si stipulor plus videar fcedere:
 si minus secus. s; ipso actu cōtrahēdi stipul. respicit ani-
 mū p̄mittētis pur vñsimiliter pōt adaptari ad sba stipu-
 lātis: ut. s. e. l. qcqd astrigēde. cū ergo simul et semel sti-
 pulor dari: et si nō def stipulor penā ispicit mēs p̄mittē-
 tis qđ ē ut si nō det sichū: ut pena tñ perat: et nec ispicit
 vtrū sit plus vel minus. nā qđ eoz solueret i sua p̄tate vi
 def reseruasse: ut hac. l. in si. et. s. de le. j. l. si qđ. §. heres.
¶ Octauo op. et vñ qđ nullo mō p penalē stipulationē si
 at nouatio. nā quādo aliud venit i scōa stipulatōe qđ in
 prima nō p̄sumit nouatio: ut. j. d. noua. l. fundū corneli-
 anū. So. ibi i stipulationib^o coequalibus et p̄ter p̄ncipa-
 libus. hic i penalibus qđ in locū alterius surrogant: et sit
 rō: ut. s. dixi. **¶** Nono op. C. d. noua. l. si. isti. q. mo. tol.
 ob. §. p̄terea: ubi nunqđ p̄sumit nouatio nisi exp̄sse aga-
 tur. dicit glo. qđ ista materia hodie corrigi p dicta iura.
 idē dicit i. l. obligationū fere. §. si. et l. rescriptum. §. si pa-
 cto. et in. l. p̄dia: qđ vñ tenere Be. Ja. de ra. et alij qđaz.
 Sed Ja. de are. et Duil. de cu. et Rai. dicit aliter: videli-
 cet qđ hodie nil sit inouatū hoc casu. nā quando prima
 et scōa stipulatio est p̄ter p̄ncipalis: tūc debet fieri vera
 nouatio. et i hoc ē discordia iter iura noua et antiqua. s; qđ
 quādo prima est p̄ncipalis secūda penalē: tūc debet fie-
 ri quasi nouatio: ut. s. dixi. et in hoc p iura noua nil ē ho-
 die imutatū: qđ credo vey: et de hoc p Ly. in. d. l. si pa-
 cto. circa si. **¶** Decimo op. ego dixi. s. qđ quādo non fit
 nouatio vna actio tollit p aliam vi exactionis in eo qđ cō-
 currūt. Cōtra imo vñ qđ nouatio nō fiat p stipulationez
 penalē: sed ex qualibet exigat insolidū. certū est qđ vsura
 est pena: ut. s. de neg. ges. l. qui sine. circa si. s; sequēs sti-
 pulatio vsuraz et sic pēalis nō nouat primā: imo vtrūq;

¶ Lucrati-
 ua. ADDE
 p̄ct. de an-
 cha. tenentē
 contrarium
 p̄filio. cclvj.

poterit exigi et pena et fors: ut. s. ti. j. l. traiectione. §. de il-
la. e. l. q. rome. §. calimachus. s. de vsur. per to. So. quā
do pena apponit loco particularis cessationis: ut qd p-
mittis sex denarios pro libra pro quolibet mense quo
cessabis soluere: tunc prima nō nouatur sed vtrūqz pe-
titur totū: ut i contrarijs. hic aut loquimur quādo pēa ap-
ponitur loco talis interesse et totalis cessationis. ita tenet
De. j. e. l. q. rome. §. duo fratres. ita voluit recitare Ly.
C. de trasac. l. cū ppōas. l. ibi nō bene recitauerit. De.
C. Andecio op. ad idēz. s. de arbi. l. si quis rem. So. di-
cit ibi gl. aut pena appōitur loco rei seu interesse: et h3 lo-
cū nostra materia. aut apponitur loco cōtempus. et tūc
nō fit nouatio: s3 vtrūqz petitur et exigitur totū: ut in cō-
trario. S3 hoc dictū glo. De. intelligit esse verū si agatur
diuersis actionib3. puta peto penā p actionē ex stipula-
tu. rē vero peto rei vēdicatio. ut. d. l. si qd rē. sed si agat
actione descēti. ex eadē cā. puta peto rē actione descēti.
ex snia arbitri emologata et penā actōe ex stipulatu: qd
nō pitū snie tūc nō possit: s3 v3 altera eē ptent: ut. s. de
arbi. l. celsus. ita dicit De. in. d. §. duo fratres: et Ly. in
d. l. cū pponas. C. de trasac. qd satis pl3. Et ergo liq3
at ista materia. qñ stipulatio penalī nouet primaz. do.
Ly. i. d. l. si pacto ponit seriatiz distinctiōes oīum quos
videre potes. Ego vero supra tetigi i cōtrarijs. Tu aut
sim opi. quā teneo breuiter sic dicas. aut pena apponit
loco interesse. aut loco cōtempus. si loco interesse: tūc aut
loco interesse particularis et nō fit nouatio sed vtrūqz exi-
gitur totū: ut. s. ti. j. l. traiectione. §. de illo. et de vsur. p totū
Aut loco interesse totalis: et tūc aut pcessit conuentio li-
beratoria et penalī nō nouat: ut. s. de pac. l. rescriptum
§. si pacto. j. e. l. q. rome. §. duo fratres. et q sit rō. s. dixi.
Aut precedit cōuētio obligatoria: et tūc aut ex cā onero-
sa. aut ex cā lucratiua. si ex cā onerosa nō nouat: ut. l. si qd
a socio. et l. duo societates. et l. p dia. de do. excep. l. apud
celsus. §. labeo. j. e. l. q. rome. §. flaut. et §. duo frēs. Si
ex cā lucratiua. tūc aut vtraqz dispositio pferit i psonam
vni: et tūc nouat ipso iure: ut hic. et l. obligationū fer. §.
si. s. ti. j. de pe. le. l. j. ad. l. fal. l. j. §. itē si ita. cū si. aut i pso
nā diuersoz et tūc nouat ope excep. ut. l. j. §. h. j. de stip.
ser. Si vero pena apponit loco cōtempus tūc prima nō no-
uat: ut. s. de arbi. l. si qd rē. qd intelligit: ut. s. dixi. et predi-
cta vera de stipulatioe pēali. Quā aut alia stipulatio eque
pnāpalis nouet primā. Guil. ponit i. l. rescriptū. §. si pa-
cto. ego pleni dixi de pto. stip. l. pe. et bec sufficiat qtrum
ad p traria. C. Heniam ad qōnes: et qa bec. l. tractat pn-
cipaliter de cōmissione stipulatiois: ideo de hoc plene vi-
dendū est. et gl. nostra istā materiā expediuit i. l. et si post
tres. si qd cau. et ibi posuit vnā breuē distinctiōe q cōtri-
net tm sex casus in se. ideo nos examinem istā materiāz
p sex. q. principales. Primo enī qro de stipulatioe sim-
plici nō penalī pura. Scō de stipulatioe simplici i diez.
Tertio de stipulatioe simplici sub cōditione. Quarto de
stipulatioe nō simplici hoc ē penalī q incipit a pcedēti cō-
ditione. Quinto de stipulatioe nō simplici: q incipit a pre-
cedēti pactione nuda. Sexto de stipulatione nō simpli-
ci. l. penalī q incipit a pcedēti pactione vestita. ista sūt
mēbra glo. i. d. l. et si post tres. Quero ergo primo qñ
stipulatio simplex et pura cōmittat. Rūdeo aut qñs quā-
tū ad obligatiōe et actionē: et tūc regula est q statim cō-
mittit: ut. l. eū qui calēdis. §. quotiēs. s. e. de. h. sig. l. ce-
dere die. de reg. iur. l. i oibus. isti. e. §. oīs. Fallit in obli-
gatiōe vbi inest tacita cōditio: ut in fructib3 futuris et pu-
aretbuse: ut. s. de cōdi. et demō. l. j. et l. interdū. s. eo. tūc
enim nō nascit obligatio nisi adueniēte p ditiōe sicut in
p ditiōe expssa: ut no. s. de pac. l. itē qa. Itē fallit in ob. i
quib3 inest dies tacite: vt pmissi facere domū et dare char-
taginē in qua ē illud qd. j. dicā de obligatiōe i die. C. s3
circa p ditiā dubitat de vno. nā v3 q oīs stipulatio qtrū
cū qz pura habeat diē: ut. s. de psti. pe. l. pmissor. j. s. sol.
l. qd dicim. in sti. de inuti. stip. §. h. Rū. do. Ly. C. s. cō-
sti. pe. l. ij. in. j. q. fatef in pstituto q an. x. dies nō sit effi-

caciter obligatus: s3 in alijs sit efficaciter obligatus. et il-
lud modicū tēpus qd ei dat fm. l. qd dicimus. j. de so. ei
dat a iudice: ut iterim nō sit in mora nō ex natura actio-
nis. et istud v3 sentire glo. i. d. l. pmissor. §. j. l3 nō ita cla-
re. Alia glo. in. d. l. ij. C. de cōsti. pe. v3 dicere q id qd est
in pstituto de termino. x. diez idē fit i alijs obligatiōib3.
Quid dicem: vos dberis scir q quoddā ē tps qd inest
obligatiōi vel ex puctiōe vel ex natura ptract: et tale tps
ipedit diē obligatiōis vire. Est quoddā aliō tps qd ob-
ligatiōez nō tāgit sed miseratiōis cā indulget solutiōi: vt
s. de cōpē. l. si cū militi. §. h. p. que tex. declarat ista ma-
teria. Apodo ad ppositū dico q i oī obligatiōe pura di-
es statiz vire et cedit cū effectu: vt p dicitis iurib3. pbat: s3
tps in eis miseratiōis cā indulget solutiōi: qd aut istd tps
fit. glo. variāt in. d. l. qd dicim. et de reg. iur. l. i oibus. et
isti. de inuti. stip. §. h. vbi plenissime. Ap sibi aut v3 q re-
gulariter istud tps nō fit limitatū s3 sit arbitrio iudicis:
l3 hodie ex psuetudie statuat a iudicib3 decē diez: ut in
sti. e. §. oīs. et s. de iudi. si debitori. S3 in qbusdā casib3
tps istud ē expssuz: vt i pstituto vbi est tps. x. diez: ut. d.
l. pmissor. q aut illud tps sit miseratiōis cā indultū ap-
paret: qa tribuit exactioni. Itē in actōe iudicati ē tps qd
tuor mēsu: ut. d. l. si cū militi. i. h. de cōpē. Itē in actione
de dote est tps āni: vt. C. de rei vxo. ac. §. exactio. q aut
illud tps sit miseratiōis cā solutioni idultū patet: qa tri-
buit exactiōi: ut. d. l. exactio. Preterea si talis dies ipe
diret diē actōis vire iam ipe dret pscriptiōe ichoari q
nō ichoat nisi adueniēte die: ut. l. cū notissimi. §. illd. C.
de pscip. xxx. an. S3 in actōe de dote incipit pscriptio sta-
tim finito mrimonio: vt. C. diure do. l. in rebus. i. h. ergo
tale tps nō ipedit diez actiōis vire s3 miseratiōis cā idul-
get. Bicetis vos qd est effectus: vtrū tps inest obliga-
tiōi. an miseratiōis cā indulget solutiōi: Rūdeo magn3
ppter multa. primo ppter cōpensationē: vt. d. l. si cū mili-
ti. in. h. scō ppter duplicādas iducias si an tēpus agaf.
nā h3 locū solū qñ dilatio ē ex pacto vel ex natura actio-
nis: vt isti. de excep. §. hodie: sed in tpe idulto miserati-
ōis cā secus puto: cū. l. j. illud tēpus pmittat agere: ut
dixi et statim dicā. tertio ppter ichoandū pcuruz prescri-
ptionis: ut patet ex. d. l. cū notissimi. §. illud pūcta. l. i re-
bus. in. h. C. de iur. do. Ex hoc patet q infra illud tēpus
miseratiōis cā indultū pōt agi licet nō exigi: alias nō cur-
reret pscriptio pro hoc: qa interdū pōt agi et exigi in
fra tēpus: deducto tm cōmodo medi3 tēporis: ut. s. sol.
ma. l. si pstante. §. quotiēs. quarto ppter regulā dolo fa-
cis qd petis et nā petenti aliqd quod oporteat eū resti-
tuere post tps nō pōt opponi exceptio dolo facis: ut. s.
ut le. no. ca. l. h. §. h. fm nros doc. nā istud dictū est verū
in eo q debet restituere post tps qd respicit obligatiōez.
et sic ipedit diē actionis vire. secus eēt in tpe qd misera-
tionis grā indulget. ar. eius qd. s. dictū est de cōpensa-
tiōe. et est expssuz. s. fo. ma. l. nupta. §. h. et s. d. di. ob cau.
l. si donatarius. in. h. q. l. loq3 in viro petēte cui tēpus in-
dulget grā miseratiōis: vt dixi. Ex quo p3 q. ll. q loquū-
tur in actōe de dote nil faciūt ad. q. vtrū ante diē sit na-
ta actio de qua statim dicaz. C. s3 ptra p ditiā videt. s.
re. amo. l. si mulier. §. rez. et l. ob res. vbi vir agit ad res
dotales ppter interusuriū medi3 tps. nec ei obijcāt ex-
ceptio dolo facis. Solu. ille. ll. habēt aliū intellectū fm
quē nō obstat. Vel melius illud ptingit ppter delictuz
mulieris. Itē est videndū qñ talis stipulatio cōmittatur
quo ad more cōmissionē. dic q regrit q intelligat vel in-
telligere debeat se debere et sit interpellatus cōgruo lo-
co et tēpore et absqz rōnabili causa recusat: ut. s. h. cer. pe-
ta. q re. de vsur. l. mora. s. e. h. ex legati cā. Fallit in casti-
bus in qbus mora re ipsa absqz iterpellatiōe cōmittit: vt
plene no. in. d. l. mora. dic ut ibi. et p Ly. i. l. i minoz. C. i
qui. cau. i integ. resti. nō est ne. C. scō pncipaliter qñf
qñ cōmittat stipulatio in diē. Ista qd h3 plures depen-
dētias. nā qñq3 stipulatio h3 diē cā differēde solutiōis.
et ista qñq3 est certa: qñq3 incerta. qñq3 h3 diē cā multi-

plicāde obligationis. qñqz causa limitāde obligatiōis.
 de quolibet ergo ē vidēdū. **P**rimo ergo qro stipula
 tio q̄ hz diē certā cā differēde solutiōis qñ cōmittat quo
 ad obligatiōē quo ad actōez quo ad morā. **C**irca
 hoc sūt opī. nā glo. vbiqz tenēt q̄ statiz ē nata obligatio
 z actio. sed agēti obstat exceptio. sed p̄ euentū diei tollit
 obstaculū exceptiōis: ut. l. cedere diē. j. de. s. si. qñ di. vsu
 fru. le. ce. l. j. i. si. no. si. cer. pe. l. certi p̄ditio. i. prin. de pac.
 l. itē ga. z in multis alijs locis. **P**e. z **L**y. post eū dicūt
 q̄ aī diē ē obligatio nata nō actio: ut plene no. per **L**y.
C. vt ac. ab heredi. z p̄tra. he. l. j. do. **B**artolūt^o de pra
 tis disputauit z tenuit se cū glo. do. **A**n. de pis. in quadā
 sua repetitiōe de. l. si insulā oīa reassumit z t̄ se simplici
 ter cū glo. qd̄ hic recitare eēt lōgū z fastidiosum. **A**bi
 aut̄ i ista. q. vī distinguēdū sic. aut dies adiicif post obli
 gationē iam p̄tractā z actionē natā puta p̄ pactū: z tunc
 durat obligatio z actio lz obstat exceptio: ut isti. s̄ excep.
 . s. tēporales. **A**ut dies vna cū ipsa dispositiōe p̄ducif. z
 tūc aut dies adiicif ab hoīe. aut subintelligif a lege. si ab
 homine z tūc aut i stipula. deuenit aliqd̄ qd̄ nō est trāsi
 toriū ad heredes ut vsufruct^o z vsus. z tūc ante diē non
 nascat obligatio nec actio: ut. s. qñ di. vsufr. le. ce. l. j. cir
 ca si. **R**ō q̄a possit stipulator ante mori: z sic est dubium
 vtrū stipulatio hēat effectū. aut i stipulatiōe deuenit ali
 qd̄ qd̄ est trāstoriū ad heredes. z tūc statim cōmittitur
 quo ad obligatiōē z actionē: ut. d. l. j. i. si. qñ di. vsufru.
 le. ce. s. mā. l. q. mandatū. de ver. sig. l. cedere diē. z i hoc
 tm̄ bene dicūt nri glosatores. **R**ō: q̄a tūc certū est in de
 bitū iri. **S**ecūdo casu qñ subintelligif a lege. tunc aut sub
 itelligif ex natura p̄tractus vel rei i stipulatiōez d̄ducte.
 aut p̄pter aliqd̄ extrinsecū accidēs. primo casu statiz est
 nata obligatio sed nō actio. hoc p̄bat i tutore q̄ est ob
 ligat^o pupillo ex quasi p̄tractu tutele vel stipulatiōe rē pu
 pilli saluā fore. nā ē obligat^o in diē finite tutele que dies
 est certa: licet ante possit finiri: z cōstat q̄ ante obligaf.
 nō tū ante orif actio: ut. s. de tute. z ra. dif. l. si tutor rei
 publice. s. si. z rē pu. sal. fo. l. iij. s. hāc stipulatiōez. q. tex.
 nō possunt cauillari. z doc. nō allegāt. hoc idē p̄bat quā
 do dies inest ex natura rei: ut. s. e. l. iterdū: vbi ē tex. nisi
 glo. destrueret. facit. s. e. l. si ita stipulat^o eēz abs te. **S**i ve
 ro dies subintelligif a lege. p̄pter aliqd̄ extrinsecū accidēs:
 tūc statiz orif obligatio: ut. d. l. si tutor. i. si. z. l. se. put lo
 quūtur de alijs actionib^o q̄ tutele. **N**ec ob. p̄dictis qd̄
 dicif de actōe de dote q̄ orif soluto m̄mōio z tū hz diē
 a lege: q̄a illa est dies miseratiōis cā indultus: ut dixi. s. i
 q. p̄xi. **R**ō p̄dictoz est q̄a cū actio oriat ex obligatiōe ex
 ptate legis nō possunt p̄trahētes p̄ adiectionē diei ipe
 dire natiuitatē actiōis q̄ ē a lege. ar. s̄ ope. li. l. cerdonē.
 ideo orif actio de stricto iure. sed d̄ eqtate ob. exceptio.
 sed ipsa lex bene pōt impedire natiuitatē actiōis: qd̄ fa
 cit qñ dies tacite subintelligif. z p̄ hoc reducūtur ad con
 cordiā oēs allegatiōes hincinde p̄ doc. facte. **S**i q̄ra
 qñ cōmittat quo ad morā. dico q̄ i casib^o in qb^o ante di
 em ē nata obligatio mora cōmittit p̄ cursuz diei apposi
 te: ut. C. e. l. magnā. de iure emphi. l. ij. idē in die tacita:
 vt. s. e. l. si insulā. sed in casib^o in qb^o ante diē nō est nata
 obligatio: dico q̄ mora nō cōmittit p̄ cursuz diei apposi
 te ne eodē tpe p̄trahat obligatio z mora: qd̄. l. non vult:
 vt. l. qd̄ dicimus. j. de solu. z dicā statim circa obligatiōez
 p̄ditionalē. ex hoc apparet effect^o inuestigatiōis p̄missē.
Est ēt alius effect^o: q̄a si q̄s ageret ante diē nec a reo op
 poneret exceptio eo casu quo ante diē est nata obliga
 tio z actio reus succūberet: q̄a nō opposuit exceptionē.
 si eo casu quo nō esset nata actio etiā reo nō opponente
 absolueret: q̄a actor sine actōe experit. z isti sunt effect^o
 māifesti. **S**cōdo iuxta hoc qro qñ cōmittit stipulatio q̄
 habet diē incertā. **R**ūdeo. aut dies est oīno incerta. s. an
 z qñ. z tūc habet pro cōditione: ut. s. e. l. stipulatio ista.
 . s. inter cetera. **S**i vero est dies incerta qñ: sed certa an:
 ut dies mortis: tunc videt q̄ statim nata sit obligatio z
 actio: q̄a certū est i debitū iri: ut. s. diximus de die certa.

z hoc videt tenere glo. C. ut actio. ab heredi. z p̄tra he
 re. l. j. z ibi **A**zo. i. sūma. z insti. de inuti. stip. s. post mor
 tē. **I**n p̄trariū q̄ ante diē nō sit nata obligatio nec actio
 tenet glo. j. de reg. iur. l. in oibus. z hoc tenet **B**y. j. de
 noua. l. si pupillus. s. qui sub cōditione. z hoc puto vey
 p. d. l. j. C. ut ab here. z p̄tra here. ac. ubi ē casus nisi tex.
 destruat. **G**lo. p̄trarias puto falsas. **B**ices tu modo cū
 certū sit in debitū iri debet haberi pro puro sicut i lega
 tis: ut. s. de cōdi. z demō. l. heres meus. **S**o. habet pro
 pura quo ad trāsmisiōē in casu. d. l. heres meus. **I**tey
 quo ad hoc: ut solutū nō possit repeti: ut. s. de p̄di. ide.
 . l. nam z si cū. nō autē q̄tuz ad hoc: ut ante diē nascatur
 obligatio z actio. **E**t est rō inter diē certā z incertā: q̄a i
 die incerta qd̄ sit in obligatiōe est incertū: q̄a incertū
 sit q̄tum est interufuriū medij t̄pis. z ideo ante diē non
 nascit obligatio nec actio sicut i fructib^o futuris z partu
 arehuse: ut. s. de p̄di. z demō. l. j. i. si. no. s. de pac. l. itē
 quia. sed qñ dies est certa interufuriū est certum. **P**osse
 tis dicere q̄ etiā in die incerta interufuriū est certū per. l.
 hereditatū. ad. l. fal. sed si glo. d. l. bene cōsideras nō est
 p̄tra. **E**x predictis patet q̄ p̄ cursuz diei incerte nō cōsti
 tuit q̄s in mora ne eodē tpe obliget z p̄stituat in mora:
 ut. s. dixi. z. j. dicā. **T**ertio est vidēdū quādo obliga
 tio habet diē causa multiplicāde obligatiōis seu presta
 tionis quādo nascat obligatio z actio. exemplū in obli
 gatione ānuā. in hoc dic q̄ est d̄tia iter p̄tractus z lega
 ta. nam in cōtractib^o statim est nata obligatio z actio p̄
 roto tpe: ut. s. e. l. si fribū. s. j. s. de dona. cau. mor. l. se
 natus. s. si. **I**tem pro debito primi t̄pis pōt statim agi
 quo ad effectū exactionis sed pro tpe futuro statim nō
 pōt agi quo ad effectū exactionis sed cōdenationis s̄m
 ea que no. C. s̄ fideicō. l. j. facit qd̄ no. p̄ **B**y. s. e. l. q̄ hoc
 anno. z p̄ **L**y. qñ di. le. ce. l. j. in legatis vero pro p̄mo an
 no statim est nata obligatio z actio. pro sequētib^o non
 est nata obligatio nec actio: sed est cōditionale: ut. s. de
 an. lega. l. si i singulos. z l. in singulis. z quādo di. le. ce.
 . l. cū in ānos. lz tū pro futuris nō sit obligatio. tū p̄pter
 obligatiōē primi āni lex p̄mittit q̄ statim agat pro om
 nib^o annis: ut sequat s̄nia nō ut exigat: ut. d. l. j. C. de fi
 deicō. lz quidā cōtra: qd̄ dicit ibi no. **E**t est vidēdū
 vtrū cursuz diei appositē causa multiplicāde obligati
 nis cōstituat quē in mora. **R**ūdeo in cōtractib^o certū est
 q̄ sic: ut. C. de iur. emphi. l. ij. in vltimis voluntatibus di
 co q̄ nō: ne eodē tpe nascat obligatio z mora: ut. s. di
 xi. **P**reterea hoc p̄batur p. l. j. s. de p̄. le. sic inducēdo:
 vbi est pena z dies cuius cōcursuz p̄stituit quem in mo
 ra non admittit more purgatio: ut. s. ti. proxi. l. traiecti
 ue. s. de illo. no. p̄ **B**y. s. e. l. si insulā. sed in. l. j. de peni.
 le. fuit pena z dies causa multiplicāde obligatiōis z tū
 potest mora purgari vsqz ad lit. cōtes. ergo cōcursuz di
 cti diei nō cōstituit quē in mora: q̄a tūc nō possit purga
 ri. fuit ergo ibi mora in alio modo cōtracta. s. per iterpel
 lationē z ideo admittit purgatio. **Q**uarto est vidēn
 dum quādo stipulatio habet diē causa limitāde obliga
 tionis quādo nascit obligatio z actio. **R**ūdeo statiz est
 nata obligatio z actio z pōt agi infra diē quo ad effectū
 exactionis z cursuz predicti diei nō cōstituit quē in mo
 ra: s̄ parat reo exceptionē: vt vltra id t̄pis nō teneat: vt
 . s. ti. j. l. obligatiōnū fere. s. j. s. man. l. si fideiussor. s. si.
 . s. de dā. infec. l. dāni ifecti. s. sabini. z ibi no. p̄ **B**y. i. so
 lu. p̄trarij. de. l. in illa. **T**ertio p̄ncipaliter quero qd̄ in
 stipulatione simplici cōditionali quādo cōmittat. **I**sta
 q̄. habet multas depēdentias. nā quedaz est cōditio ne
 cessaria quedā impossibilis. quedam cōtingēs. **I**te quā
 doqz stipulatio habet cōditionē z diem mixtū. de quali
 bet est vidēdū. **P**rimo de stipulatione q̄ habet p̄ditio
 nem necessariā. in hac dico q̄ quedaz est p̄ditio necessa
 ria de presenti que nullū habet tractū de futuro: z si qui
 dem est necessaria necessitate facti: ut si celū nō tetigeris
 habet pro pura: ut. s. e. l. impossibilis. ij. respōso. z l. in
 illa. i. si. **S**i vero ē necessaria necessitate iuris: ut si fribū

nō occidero dabis decē. ista. n. est necessaria de iure cum eius p̄traria sit impossibilis et tūc stipulatio nō valet: vt. s. de pac. l. iurisgē. §. si ob malef. Alia est cōditio necessaria que h̄z depēdentiā de futuro: ut si moriar p̄mitto cētū. et in hac videt̄ dicere. Pe. aut apponit̄ p̄ dictionem cū: et spectat̄ euentus. aut p̄ dictionē si. et tūc nullā habet suspētionem sed habet̄ pro pura: vt. l. si pupillus. §. qui sub p̄ditione. j. de noua. Rō istoz est: q̄a cū: denotat̄ p̄ncipaliter t̄ps: si vero p̄ncipaliter denotat̄ cōditionē: ut. s. q̄n di. le. ce. l. si ticio. ita tenet̄ Lp. C. de here. insti. l. ex tranē. et hoc v̄r tenere glo. C. de fideicō. l. post mortē. i. ij. glo. Istud reputo falsissimū et p̄tra casuz. l. quod cūqz. §. pe. s. e. et de cōdi. et demō. l. quib' diebus. §. quidam ticio: vbi apponit̄ per dictionē si: et habet̄ suspētionē. dico ergo siue p̄ si: siue p̄ cū: idē qd dixi. s. i obligatōe que habet̄ diē incertā. C. Secūdo est videndū de cōditōe impossibili. Rūdeo vitiat̄ obligatōez: ut. s. e. l. impossibilis. l. 3. secus in legatis. qd dic: ut no. p. By. in. c. nemo pōt. de re. iur. l. vj. et p. Lp. C. de insti. et substi. l. j. et. C. de his q̄ pe. no. l. j. C. Tertio est vidēduz de cōditōe possibili seu p̄tingenti q̄ se habet ad esse et nō esse. et in hoc casu oēs cōcordant q̄ ante p̄ditionis euentū nō est nata obligatio nec actio: ut. l. cedere diē de verbo. sig. idē in p̄ditio ne tacita: ut no. in. d. l. itez quia de pac. C. Sed dubitat̄ vtrū euentus cōditionis p̄stituatur quem in mora. Quā. de hoc disputat̄ in. l. q̄ te. s. si cer. pe. Lp. C. in qui. cau. i. in te. resti. nō est ne. l. in minoz. in. vj. q. et oēs tenēt q̄ non p̄stituatur quis in mora p̄ illā rationē p̄cipue nec obliget̄ et cōstituatur in mora eodē tpe cōtra. l. qd dicimus. j. de solu. dic ergo: vt dicti doc. notāt. C. Quarto circa p̄dicta est videndū qd est in dispositōe q̄ h̄z cōditionē et diem et q̄n cōmittat̄. et certū est q̄ donec p̄det cōditio nō est nata obligatio nec actio: vt. s. dixi. Itē certū est q̄ si p̄ditio extitit s̄z dies sup̄est q̄ est nata obligatio et actio: vt. s. e. l. cū stipulatus sim. circa p̄n. Sed an ante diē possit agi sine obstaculo exceptionis dubitat̄. et de hoc sunt multe opi. in solu. contrarij. l. in illa. et. l. hoc iure. s. e. By. t̄z ibi opi. Jo. quā puto verā. et v̄r p̄bari p. c. cōmissa. de elec. l. vj. l. 3. pe. aliter dicat̄. t̄z q̄a p̄ hoc nō habetur plena notitia: ideo circa hoc distingue plene tam in p̄tractib' q̄ i ultimis volūtātib'. aut loqmur in his q̄ recipiūt diem et stipulatiōes et legata et si. aut in his que diē nō recipiūt: vt hereditas. primo casu aut diē adijcit̄ dispositiōi aut cōditioni. si dispositiōi regulariter spectatur diēs: ut. s. de cōdi. et demon. l. si ita legatū sit ticio. et. l. cum tale. §. meue. j. respō. e. ti. Fallit in casu. d. §. meue. j. responso. et q̄ sit ratio ibi no. Si vero diēs apponit̄ cōditioi. tūc aut cōditio p̄det ex facto debitoris seu p̄missoris: et spectat̄ diēs: ut. d. l. in illa. s. e. et. c. cōmissa. sic intelligit̄. s. si q̄ cau. l. si eū. §. i. nam qui p̄mittit̄ boiem iudicio s̄st̄ p̄mittit̄ se curaturū et. vt. s. e. l. quotiēs quis. et sic p̄mittit̄ factum suū. Aut cōditio pendet ex facto alterius vel viribus fortune. et tūc aut fuit adiecta dictio extrema / tem t̄pis significatiua et spectat̄ diēs: ut. s. de cōdi. et de mō. l. iij. §. j. aut nō fuit adiecta et tūc diēs nō expectat̄: vt. s. e. l. hoc iure. C. Secūdo casu p̄ncipali q̄n loqmur in his q̄ diē nō recipiūt: ut hereditas. tūc aut existēte cōditione remanet diēs simpliciter et non spectat̄: vt. s. de acqui. here. l. si q̄ ita heres. no. s. de cōdi. insti. l. ii. Aut nō remanet diēs simpliciter sed cū aliquo facto: vt puta p̄seuerantia in societate. et tūc etiaz diēs spectat̄: ut. s. de cōdi. insti. l. iij. in prin. et ibi no. Rō quia tunc videtur eē cōditio. Ex his p̄nt̄ solui multe. q. de facto. C. Quarto p̄ncipaliter querit̄ quid in stipulatione nō simplici sed penali q̄ incipit a p̄cedēti cōditione. Gl. in. l. et si post tres. s. si quis cau. facit regulā et quatuor exceptiones. Regula est q̄ tūc cōmittitur quādo desit̄ posse daf vel facere illud qd deuenit in cōditione: ut hac. l. et istud dictū nō ē generale. nā solūmodo loquit̄ quādo p̄cessit cōditio negatiua in nō dādo vel nō faciēdo. Sed qd si p̄cessit cōditio affirmatiua: ut si ticiū emancipet vel ex

heredet tūc cōmittit̄ cum factū vel datū fuerit qd in p̄ditione deuenit et sic cum extiterit cōditio: ut. j. e. l. quidaz cū filiū. Procedit glo. et dicit q̄ istud fallit ratione p̄p̄tationis: ut. s. e. l. si ticius. Istud qualiter debeat intelligi dic vt dixi. s. in. ij. oppo. gnte p̄ticule. Itē fallit dicit gl. j. de fideiuf. l. fideiussor obligari. §. si. et in hoc bene dicit: ut dixi. s. in. ij. oppo. gnte p̄ticule. Item fallit dicit glo. ratione vltime volūtatis: vt. s. ad. l. fal. l. j. §. item si ita. Circa hoc sunt multe opi. qd declara: ut dixi. s. i prima oppo. gnte p̄ticule. Itē fallit dicit glo. fauore libertatis: ut. l. libertas. §. j. s. de ma. testa. Alij aliter dicūt q̄ declaraf p̄ ea que. s. dixi. in prima opi. gnte p̄ticule. Itē fallit extra glo. si in cōditione eēt adiecta dies tunc p̄terita die posset agi: ut. s. e. l. q̄q̄d astringēde. in fi. Itē fallit si hoc esset actū: ut vtrūqz posset peti. tūc enī nulla esset d̄ria vtrū incipiat a p̄cedenti cōditione: vel vtrū a p̄cedēti p̄tione: vt hac. l. vltimo r̄iso. fm lec. domini Old. quā. s. posui. Ex his apparet. d. q. d̄clara ta. Quinto p̄ncipaliter querit̄ qd quādo penalis stipulatio incipit a p̄cedēti p̄tione nuda. hūc articulu3 plenissime examinaui. s. p̄xi. in. vj. op. gnte p̄ticule. dicit ut ibi dixi. C. Sexto p̄ncipaliter querit̄ quid i stipulatiōe penali q̄ incipit a p̄cedenti p̄tione vestita. glo. in. l. et si post tres. r̄idet q̄ tūc cōmittit̄ cum facere vel dare potuit et nō fecit: vt hac. l. Tu vero distingue. aut diēs dādi vel faciēdi erat collata in p̄tate p̄missoris. et tunc cōmittit̄: cū dare vel facere posse desit̄: sicut quādo incipit a p̄cedēti cōditione: ut hac. l. ver. qd si ab initio. fm veram lec. aut nō fuit collata in p̄missoris p̄tate sed simpliciter p̄missit̄. et tūc p̄cedit dictū glo. q̄a tūc cōmittit̄ cum dare vel facere potuit et nō fecit: ut hac. l. s. itaqz. S̄z circa hoc dubitat̄ an hoc solū sufficiat q̄ poterat dare vel facere et nō fecit. an requiraf̄ it̄p̄pellatio. Glo. circa hoc in hac. l. videtur sibi cōtradice. nam in prima glo. huius. l. tenet q̄ requiraf̄ it̄p̄pellatio. postea in ver. sibi nus videt̄ tenere q̄ nō requiraf̄ it̄p̄pellatio. et qd istud vltimū sit v̄r p̄bat̄ p̄ hac. l. que idistincte loquit̄. P̄terea qui certus est certiorari nō debet: vt. l. j. in fi. de ac. emp. In contrariū videt̄ casus. j. de fideiuf. l. fideiussor obligari. §. si. Sed posses respōdere q̄ ibi loquit̄ de diuersis personis. Itē videtur casus. s. quādo di. le. ce. l. si penū. S̄z posses r̄idere q̄ ibi p̄cessit debitū ex dispositione defuncti quā potes ignorare. Itē v̄r casus. s. de col. bo. l. si quis filiū. §. stipulatio. Sed posses responde re q̄ ibi erat stipulatio simplex nec erat adiecta penalis. Sed quicquid dicatur veritas est q̄ requiritur it̄p̄pellatio. sicut enim ad cōstitutionē more quo ad periculum interitus requiritur it̄p̄pellatio: ut. s. e. l. si ex legatū causa. et quo ad cōmissionē more: ut. d. l. si qd filiū. §. stipulatio. ita quo ad cōmissionē pene. et ita tenet By. qd puto verissimū per. d. l. si penū. quā. di. le. ce. nec est bona respōsiō. s. scripta: quia nō potest p̄babiliter ignorare ea que dependēt ex testamento. ar. s. de trasac. l. de his. qd no. de lib. le. l. cum heres. Item circa p̄dicta dubitat̄. vtrū ante penale stipulationē cōmissam possit agi ad id qd deuenit in prima vestita. In hoc aduerte. aut per cōmissionē penale nō speratur nouari prima: et tūc non est dubiū q̄ posset agi. sed quādo speratur nouari tūc p̄cedit questio. et de hoc sunt glo. cōtrarie. nam in. l. obligationū fere. §. si. tenet q̄ interim posset agi. idēz tenet. s. pro so. l. duo societatem. in glo. sup verbo posse. Cōtrarium tenet. s. ad. l. fal. l. j. §. item si ita. et videtur casus. s. de pe. le. l. j. et quādo di. le. ce. l. cū sine. et. l. si penū. et hac partem tenet By. et Jaco. de are. per talē rationem iura volunt lit. cōtes. super eo sup quo potest pueniri ad sententiā sed sup eo qd deuenit in prima p̄missione nō potest ad sententiā pueniri cum ipsa lit. cōte. cōmitteretur penalis et fieret nouatio prime. nō ergo debet admitti propositio illius actionis que p̄posita non releuat. ar. l. hec stipulatio. §. diuus: ut le. no. ca. do. Et reducit p̄dicta ad p̄cordiā sic. petitio eius qd deuenit in p̄ncipali

ADIO est. ADDE cu. de bar. i. l. fi. s. si cer. pe. pau. d. ca. bic. abb. p. h. xxix. z. lxxij. sedo li. bal. p. h. cly viij. tertio li. q. tñ bonis confiscatis si bona sint sol uedo debeat hie excuti te nuit bal. p. h. lv. p. lo. vol. allegado io. an. z. ho. i. c. ex litteris d. pig. ides vo luit ro. cōf. xciij. z. ibi an regraf snia declaratoria excussiois fa cte z dteriat q sic z ides p. h. cexj. vbi t3 oio neces saria excussio. lz dbitoz sol uedo nō sit. al. iac. bu. in auc. hoc si d bitor z glo. hic dicit esse falsam z ibi pōit qd si hō iussor pmit tit libere nul la exceptioe obstat an ni hilomin⁹ sit fieda excus sio.

b. C. l. si co tpe. ADDE Ange. vt re fert z sequit pau. d. ca. t3 cōtrariū: qa i co sūt spāli ter citandi si scif q sint: qz iudiciū prin cipaliter or diaf ad pū ditiū coz ad quos deuei ri potest.

c. C. p. necesse fuisse debitor. ADDE idē i eo q obijet ppetatoz: vt videat etiaz fateri deuitū fm ro. cōf. lxxvij.

d. C. Absolutus. ADDE an cum dico aliquē excōi catū z ipe di cit se absolu tū interim tā qz excōicat⁹ sit vitād⁹. z si vito ipsuz an possit age re actioe in iuriat. Ro. cōf. cccclxx xvij.

potest considerari tribus modis. vno modo quo ad effectum exactionis. z isto modo nō est in petitione. sic intelligitur qd no. in l. i. §. itez si ita. z l. i. de pe. le. cum si. Secundo modo potest considerari qd ad trāffusionē seu quasi nouationē inducēdas. Tertio modo quo ad purgationem more impediendā. z istis duobus modis bene est in petitiōe. ita loqf glo. in d. l. obligationū fere. §. si. do. Rai. dicit plus videlicet qd cū i electione rei ē qd ve lit soluere: ut l. si qñ. §. heres. d. le. i. qd si aliqs agit ad id qd deuenit in prima z reus tacet nec soluit penā qd tunc opric pcedit pdenatio ad id qd deuenit i petitiōe. nā cū reus eligēdo penā potuisset sortis petitionē eligere z nō fecit ipuret sibi. Ego dico aut penalis stipulatio se quens nouat primā ope exceptionis. z tūc pcedit dictū Rai. nā si reus omisit opponere exceptionē imputet sibi qa sequit cōdenatio: ut. s. man. l. si fideiussor. nec. n. pōt post sniam talē exceptionē opponere: nisi in casib⁹ notatis. C. de iu. z fac. igno. l. i. Aut stipulatio sequēs nouat primā ipso iure z tūc bene dicit do. Quid. nā in quacūqz parte iudicij perimatur ius actoris sequit absolutio ab instantia: ut in sti. de ppe. z tēp. ac. §. si. etiā si reus nihil dicat. cum iudex videt actorem nō habere actionē debet eum repellere: vt no. C. de transac. l. vbi pactus. z hoc de primo effectu. f. exactionis. De secūdo vero effectu. f. quasi nouationis seu trāffusionis credo Quid. bene dicere. nā alicui pmittit agere vt possit esse certus de actioe cōpetitura sibi: vt. j. rē ra. ba. l. cum indebitus. de ac. emp. l. iulianus. §. si quis colludete. Circa tertiu esse ctū. f. qd ad impediendā purgationē more nō videtur mihi bene dictū qd dicit Quid. nā tūc p lit. cōtes. ipe diū purgatio more quādo post lit. cōte. nō offerit id qd petif: vt puta peto interesse. z post lit. pte. offers factum nō potes: ut l. si insulā. vel peto penū: z post lit. contes. offers penū nō potes: ut l. i. de pe. le. cū si. sed si peto penū vel factū etiā post lit. cōtes. potest mihi solui qd peto vsqz ad sniam z absoluet reus soluens: vt. d. §. si. in sti. d. perpe. z tempo. ac. in quo autē preiudicet reo litis ptes. isto casu vltimo examinari vobis hoc āno. l. insulaz. vnde hic nō repeto. deo gratias.

Ex. l. sequenti.

C. Fideiussor tirāni pōt pueniri absqz excussione z ides quādo aliter certuz principalē nō esse soluedo vel posse cōueniri: ibi. Mo. Et an in pnūciatione q fit ad deueniē dū ad fideiussores vel possessores debeāt ipsi citari: ibi. Quero an. Et an cū dico aliquē excōicatū ipe dicit se absolutū si nō pbat sit intētio mea fundata. Et an ad positionē priuatiōis sequit habit⁹: ibi. Excepti. Et an si pupillus liberat aliquē nō petat debitū ille opponat de liberatione z pupillus fateat: sed negat solēnitates debitas interuenisse z debitū vult pbare p liberationem an possit vide in fi.

Ecem stipulatus.

Non seqf si precedat habitus. b. d. C. op. dicitur in pncipio iudicatū z cōtra in ver. paulus. dic fm vnū modū legēdi qd notat. i. approbat vñ. i. corrigit: vt i gl. C. op. de. l. si. si cer. pe. glo. dicit qd verū est si certū est eū nō esse soluēdo. z vide istam glo. z no. eā que incipit si dubitef. ¶ Mo. qd illud qd dicit qd prius debet excuti reus principalis postea fideiussor: est verū quādo certū nō est a pncipio principalē esse soluēdo. secus si certū oio est. Et habui in marchia istā. q. quidā fuerat fideiussor tyranni qui nō poterat pueniri cū erat rebellis ecclesie manifest⁹ z ideo dixi ante excussionē ipsius posse deueniri ad fideiussorē. sed qualiter fiat notoriū iudici z dic qd in ciuitatibus in qbus est estimū cōmune tūc est facile quia mon strabo libros q tñ apparet eū habere in bonis. si alius qui cōuenit vult dicere q sit plus in bonis ipse pbet: vt no. glo. in l. cum de lege. §. de pba. ¶ Quero an i excussione z in pnūciatione qua pnūciatur deueniri ad possessores vel fideiussores debeāt citari fideiussores z pos

sessores. Ja. de arē. dicit q sic. ar. C. si ppter pub. penfi. l. ij. z de re. coz. l. magis puro. §. ne passim. Ja. bu. vide batur tenere q nō. quēadmodū legatarij nō citant quā do pnūciat testamētū inofficiosuz: ut l. papinianus. §. si ex causa. §. de inoffi. testa. allego glo. in p trariū in l. cū miles. §. i. §. ex qui. cau. ma. z illā tene mēti. Sed aduer te quia in pposito puto q sufficiat citatio generalis per tubā. f. quicūqz vult defendere tales z c. ut moris est. ar. auc. si omnes. C. si ut ab here. se absti. z de remis. pig. l. si eo tempore. ¶ Excepti ptra aliquē z dixi qd erat excōica tus z ipse dixit sum absolutus. an intētio mea sit pbata. si nō pbat se absolutū. dicit Pbe. qd intētio nō est pbata per l. nō vtiqz. §. de excep. z c. exceptionē obijciēs de re gu. iur. li. vj. Mo ob. ista. l. qd posita priuatiōe sequit habitus. hoc est vey fm veritatē: ut hic. non fm iuris inter pretatiōez. z q ista so. sit mala. pbaf i auc. si dicat testis. C. de testi. pbatur per glo. in simili in l. i. mihi z tibi. §. in legatis. in. j. gl. §. de le. i. facit. l. iulian⁹. de repu. Quid dicemus. modo do tibi vnā doctrinā vtrum ad positio nem priuatiōis sequat habitus fm iuris effectus. Dic aut priuatio ponit a iuriscōsulto cuius est pprie loqui z tunc sequit positio habitus: ut hic. z l. iulianus. §. de rep. aut priuatio ponit a partib⁹. z tūc aut vtraqz pars priuatiōem cōfiteretur. aut vna cōfiteat alia negat. primo casu aut hoc cōtingit circa id in quo partis cōfessio sibi nō preiudicat: ut in seruitute: vt. C. de lib. cau. l. interro gatam. z tūc ad positionē priuatiōis nō sequit positio habitus. licet enim cōstet me manumissum nō tñ sequit q fuerim seruus: ut in sti. de inge. §. si. z. C. de inge. ma. l. ij. Fallit in auc. si dicat: ut. j. dicit. Aut in casib⁹ in quibus cōfittendo quis potest sibi preiudicare. z tūc sequit positio habitus: quia si partes cōfittentur solutionē pre sumitur precessisse debitum nisi cōtra probetur: ut. s. de proba. l. cum de indebito. z in auc. qui. mo. na. effi. le git. §. qm. col. vj. Secundo casu quādo alia pars negat. tunc si dicta priuatio nō probatur nō presumitur habitus: vt. d. l. cum de indebito. sic intelligo. l. nō vtiqz. §. d. excep. z qd ibi dicam. Si vero probatur tūc ad cōmodū negātis nō presumetur habitus sed ad eius incōmodū sic: vt. d. l. cū de indebito. Predicta fallit in auc. si dicatur. C. de testi. Ratio quia in dicto testis negatio vel afirmatio partis nō attēdit sed solū p̄tus ipsius dicit. vñ cū testis dicat se manumissus. natura huius vbi importat q ipse fuit seruus. z in hoc qd tū ad eū repellendū ei stat: vt ibi patet. z no. p Anno. in fi. de accu. c. ingitio nis. Item importat q ipse fuit liberatus. z in hoc ei nō credit nisi pbet: ut ibi patet: qa quo ad vtilitatez perso ne ipsius testis iudex debet aliter inuestigare q sibi credere: vt. s. de testi. l. iij. §. j. in glo. sup verbo inimicitie. Nec ob. si dicis: quia circa libertatē nō potest sibi preiu dicare: qa ibi hoc cōstet in iudicijs. vel melius nō preiu dicat ibi sibi quo ad statū suū sed solū quo ad eū repel lendū vel admittēdū ad testimoniam. Predicta circa cō tractus z alia que ex nostra mera volūtate nō dependēt in his: dic vt in vltimis volūtatib⁹: vt i. l. cū tale. §. falsaz de cōdi. z demō. z ibi scripsi. Et his apparet sol. que stionis pposite: quia si dico me absolutū ab excōicatio ne z pars negat nō presumor fuisse excōicatus. si dico z aduersarius cōstet presumor fuisse excōicatus nisi pbē cōtrariū qd nō puto vey: quia cōstēdo nō possuz me facere excōicatū: ut. s. dixi. sed si ego peterē me absolui ab excōicatōe tenet eo ipso vid eor me p̄stiteri esse in qua si possessione excōicationis: z debeo vt excōicatus euira ri nisi pbē cōtrariū: vt extra de elec. c. venerabilē. §. sunt enim. z ibi no. p Ber. nisi dicere me petere absolutionē ad cautelā: vt plene p Anno. de sen. excō. c. p tuas. sicut cū quis petit remissionē nūciationis vel rescissionē ptra ctus quatenus de facto processit: ut. l. ex empro. §. his qui vina. de ac. emp. sed in casu precedēti lz dicā me ab solutū: nō tñ dico de presenti me excōicatū: z sic me eui tandū. facit ad predicta qd no. de ope. no. nū. l. j. in pñ.

in glo. mag. **S**z pone pupillus liberauit me modo pe- rit debitu: ego dico q me liberauit z ipse pfitetur: tamen negat solenitates debitas interuenisse z sic dicit libera- tionem nullam: sed vult ex ea probare debitum. quid iu- ris: Dico q sicut ille qui omnino negat factu sic qui ne- gat de iure valere: no potest pro se presumptionem assu- mere: vt. l. post legatu in prin. de his qui. vt indig. z ar. .d. l. cu de indebito. Predicta vera nisi expresse in instru- mento partes fuissent cofesse debitu precessisse. tuc eniz licet nulla esset liberatio instrumentu probaret illud qd expresse in eo ptinet: vt. j. e. l. si ita stipulat. §. grifogon.

Liber homo. Liber homo bone- fidei possessori ex sti- pulatione obligat. Ex qua causa ab alio stipu- lando mihi acquirat: ex eadem tibi pmittendo non obli- gor. Itz ex promissione facta fructuario vel bonefidei possessori a seruo dñs de peculio no tenet. h. d. **C**Op. q non potest obligari qui suam conditionem ignorat: vt. l. homo liber de acquir. re. do. Sol. ibi in his que ex mera voluntate disponentis cofistunt. hic in his que de- pendent ex voluntate duoz. facit de test. l. de statu. z de leg. iij. l. i. in prin. **C**Op. quia pater obligat filio natura liter: z tñ patri queret si alius sibi obligatur: vt no. in. l. frater a fratre. in glo. mag. So. vt. j. dica de fideiuf. si qs pro eo. §. i. **C**Op. de. l. si creditor. §. si. §. de pecul. due sunt so. z vtraqz est bona q ista intelligatur fm illam vel aliter vt glo. z bene.

Ex. l. sequenti.

Si iudex dicat parti hodie eris ad audienduz sniam an debeat expectare sine diei.

Decem hodie. Adiectio instantis tps exactione non differt. h. .d. Iste est casus notabilis z singularis. Per ista. l. fuit determinata quedā questio z disputata per quedā ma- gnū doc. dixit iudex parti q hodie esset ad audiendam sniam. queritur an iudex debeat expectare vltimuz sinez diei ad dandum sniam. Et determinauit per istam. l. q no. istud non placet. nā si bene respicis istū tex. ideo hec adiectio hodie no differt executionez: quia istud hodie videt adiectū vt denotet tps ipsuz in quo fit promissio .q. d. ista est dies in qua pmitto: vt in fi. aperte dicif. Sz si apponeret solutioni: vt pmitto dare. x. que solues ho- die: tuc nullū esset dubiū q deberet expectari tota dies: vt patet hic in tex. Nunc in qone pposita si intelligeres sic: statuo terminū hodie ad audienduz sniam hoc est. hec est dies in qua statuo terminū: tuc terminus esset in certus: z sic non valeret: vt. l. aut qui aliter. §. i. qd vi aut claz. z snia nulla. sed si intelligas statuo terminū hodie. hoc est hodierna dies tibi statuas pro termino: tunc iu- dex debet eū expectare vsqz ad vltimā horā diei iudicia- lis: hoc est vsqz ad vespertas: vt. §. sedebūt. in auē. de iu- di. z no. insti. e. §. omnis. vel vsqz ad tenebras: vt. c. con- suluit de offi. dele. facit quod dixi. §. e. l. qui ante.

Decem mihi. Si datio referat ad stipula- torē obligatio cōtinet cer- tum: si ad alium ptinet incertū. h. d. **C**Contra: quia in- teresse petif cōditiōne certi: vt. l. certi condi. in prin. §. si cer. pe. Sol. glo. q agit cōditiōne certi ad intereē quod continet incertū. **C**Op. qñ est electio stipulatoris tunc cōtinet certū: vt. l. vbi aut. §. qui illud aut illud. §. e. So. vey est qñ in vtraqz parte alternatiue venit certuz. secus qñ ex altera parte incertū. Deinde op. fm **P**e. qñ quis aliquid stipulat in faciendo non venit interesse extrinse- cū: vt. l. si sterilis. §. cū per venditorē. de ac. emp. sed hic venit. ergo zc. **P**e. fm q refert **L**y. in. l. i. C. de sen. que pro eo qd interest in. §. est scda diuisio. in ver. sed contra predicta. dicit q glo. no intelligunt istā. l. qa hic agitur ad. x. promissa. ideo qa interest ppter penā non agit ad ipsam penam tanq̄ interesse. Istud est trussa: vt dixi in .l. si penā. §. e. ti. cū hic non veniat interesse intrinsecum sed veniat extrinsecū: vt. l. nūmis. cū gl. §. de in lit. iurā.

COp. qa in obligatione dandi no venit interesse: vt. l. vbi aut in fi. z. l. si suuz in fi. §. e. **P**e. vt refert **L**y. in. d. .l. i. z glo. ibi dicit q hic factū fuit in obligatione qa so- lutio: vt. l. si stipulatus fuero. §. i. §. e. sed istud no est ve- rum qa in psona ticij est datio no merū factuz. So. ergo in obligatione dandi no succedit obligatio ad intereē. verū est quado stipulatori debet dari. secus si alij: quia tunc venit interesse cū eadē sit ratio in obligatione dan- di: que in obligatione faciēdi: vt. l. si penā. §. e. z ibi dixi in. l. stipu. no diuidunt. z ibi plenissime dixi.

Ex. l. sequenti.

CAn generalis clausula referat ad specificata: z si testa- tor leget oibus fratribus capam z priori bibliam prior admittatur ad capam.

Oli clausula. Clausula genera- lis no referat ad spe- cificata. h. d. Bone exēpluz. §. e. l. stipulatioes cōmodissimū. **C**Op. de. l. si suus suū. §. iqt lex. §. ad. l. acquil. Dicit gl. q ibi clausula fuit apposita vt oia speci- ficata cōprehēderet hic vt alia. **C**Sed qualiter cogno- scā: z dic q duobus modis: vno modo si hoc exprimis: vt in oibus regulis iuris: vt. l. i. j. de regu. iur. z hoc mo- do forte voluit loqui. l. si seruus seruū. §. inquit lex. alio modo qñ oia specialia sunt specificata: tunc no fit ppter alia. z hoc etiā modo potuit loqui. l. suus suū. §. inquit lex. secus qñ no sunt oia specificata: qa tunc ad specifica- ta no referat. Vel dic fm **P**e. q ibi cōprehēdit oia: scilz no specificata. pus dictū satis placet. **C**Op. de. l. liber- tis quos. glo. no soluit. So. ibi spāle z generale proferū tur ob eandē causaz z in diuersis scripturis. Nec ob. §. basilice. in. l. stichus incertus. e. ti. **C**Op. **P**e. de. l. i. §. i. §. de no. ope. nū. vbi interdictū qd vi aut clam qd est generale referat ad casus spāles. Rūdeo. clausula gene- ralis no referat ad specificata qñ in eadē dispositione p- ferunt. secus si in diuersis: vt ibi dixi per doc. in. l. qui se pulchrū. C. de sepul. vio. z tangā in. l. sanctio legū. j. de pe. z idē probat in solutione precedentis p- trarij. tñ ad- uerte qñ genus z species circa idem proferunt in diuer- sis scripturis seu dispositione a testatore: tuc vltima scri- ptura venit correctiue ad primaz: vt. d. l. libert. quos in pn. sed qñ ad. l. tuc venit adiectiue: vt dixi in. d. §. i. For- mo qōnem. quidā reliquit oibus fratribus capā z prio- ri biblia an admittat ad capā prior. dic vt per **L**y. q in ea distinguit fm **P**e. C. de le. l. cū questio. in fi.

Ita stipulatus. Cōditio de- preterito de- ficiens reddit stipulationem inutilem ab initio .h. d. Ibi hanc facta demōstratione: quod presumitur propter dictionē hanc. ar. de here. insti. l. nemo dubitat in prin. Ibi facit cōditiōne que obligationē suspendat. **C**Op. de. l. si suus. §. qui qnqz. §. de le. i. So. hic spāli- ter fuit actum q cōditiōnalis esset si mera esset. secus si non fuit actum: quia illud qd est debetur: vt in p- trario. Ex quo no. q falsa demōstratio vitiat dispositionez ex voluntate disponentis. dixi de cōdi. z demō. l. demon- stratio. Itē no. q cōditio pprie est semper de futuro. ple- ne dixi in. l. i. §. de condi. z demō.

Ex. l. sequenti.

Quid operentur illa verba ad sensuz sapientis. Et si aliquis vendit tenetur facere instrumentum fm consue- tudinem ciuitatis.

Ea parte. Legitur per glo. duo- bus modis. primo vt loquat in stipulatione interposita. fm istaz lec. nihil habet vtilitatis. **C**uenio ad aliam lec. qui promi- sit cauere ad sensum sapientis z no cauet ad interesse te- netur. h. d. **C**Op. q sapiēs possit dicere vltra illud qd est de iure: vt. l. si mandato ticij in fi. §. man. hic dicit q implet pena qd est extra ius cōmune. do. Richar. malū. dicit alibi q hoc erat de p- suetudine vt stipulatio dupli- poneret. eēt ergo illud dicere q operent illa verba ad

C Incert^o ADDE q ex hoc colli- gatur q bar- vult q in ci- tatiōe sit ex- primendus dies vel ter- minus cer- tus cui con- trariuz dicit pau. de cast- velle spec- in- ti- de cita. §. seq. ver. qd si no p- siri q debeat com- parere q- p- muz p- ar. .c. cū dilecti de dolo z cō- tu- ang- con- cordat hic opi. z dicit p- maz opi. ve- raz q- tū ad hoc: vt ali- qd possit fi- eri cōtra ci- tatū ad instā- tiaz p- no ad- uerse. Secū- dā vō simili- ter esse verā q- tū ad hoc vt possit pu- niri de cōtē- ptu si no cō- pareat. et ad- fmā p- te alle- gat. l. ii. C. ubi in rez ac- tio. z. l. fi. C. de iure do. i- pe.

sensum sapiētis. z die vt dixi in. l. illa institutio. de here. in
sti. z vide in Spe. de ep. z vē. §. sciēdū. ver. itē si in isto.
Pōt legi fm aliā lec. z hoc dicit. qui pmissiois nō vult
facere instrm ad iteresse tenes. h. d. Est ne bona ista lec.
z sum in ista opi. q. si aliq. vēdidit^o rē vel si dat dotez dz
mibi facere instrm fm cōsuetudinē ciuitatis. illud qd fa-
ciat instrm pbat per. l. sicut datā. C. de li. cau. z extra de
testi. c. significauit. pro hoc. l. si pupillus in prin. j. de no
ua. l. ij. in prin. s. so. ma. z in qualibet earum no. plene vi
xi. s. de dam. insec. l. si finita. §. eleganter. illud fm cōsue
tudinez pbat in. l. q. si nolit. §. quia assidua. s. de edil.
edic. l. si prius. §. i. s. de aqua plu. ar.

Ex. §. sequenti.

CAn ualeat instrm factum amico sub pena centum q
si ludet dabit centum.

Mulier ab eo. Mo. casum. qdā ludebat
multum: dixit amico suo:
volo tibi facere instrm q nunq ludā: z si ludā dabo tibi
cētū noie pene: an ualeat istud instrm. z dic q est tex. hic.

In insulam. Mo. sufficit ciuilitate factū. con
tra de. l. i. §. h. s. de bo. pos. cō
tra tab. z. s. pro so. l. actioe. §. publicatioe. Sol. By. per
verba longa. dic tu addēdo ad glo. q. in illis ciuilitate fa
ctum representat eūdē effectuz quod naturaliter p. Ly.
in. l. deo nobis in prin. C. de epi. z de.

Ex facto. Do tibi regulā q qūqz dolus pur
gat per actōez ex eo ptractu heres
ex dolo defūcti tenet: vt. l. si hoiez. §. daf. s. depo. z hoc
tāgā in locis plurib⁹ spālfr in. l. ex depositi. s. de ac. z ob.

Ex. l. sequenti.

CSi debitor vult offerre pecuniā cū omni loci vel tem
poris interesse: an audiat: ibi. Quero. Et si accipi cētū
sub vsura z cōueni non reddere vsqz ad annū: an possit
ante tps soluere: ibi. Quero quid. Et an si fuit actuz ne
ante anū soluere liceat: an ante tempus fieri possit solu
tio: ibi. Quero.

Quirome pecuniā. Si tem
pus adij
citur gratia creditoris vel vtriusqz nō pōt solui
ante tps hoc pmo. Itē oblatio facta in congruo loco z
tpe debitorē nō excusat. ista tota nra. l. est no. vide q qū
tps fuit adiectuz grā creditiois nō pōt an solui. C. Op.
de. l. qd in diē. de solu. j. z. s. ti. l. i. qd qs. dicit qdaz hoc
facit ratio tps qd nō est vey. Sed ratio est: qd hic habe
tur ratio loci z tps: z qd scilz ptractus grā vtriusqz cele
brat^o est: vt dicit in vltima glo. Quero qd si vult offer
re pecuniā cū omni loci vel tps interesse: an audiat?
glo. q. sic in pn. glo. mag. z hic tex. innuit dū dicit detra
cta ea sūma zē. facit de do. exce. l. si fideiussor. Quero
qd si accipi centū sub vsura cōueni nō reddere vsqz ad
annū: an possim ante tps soluere: z glo. dicit q nō: nisi
soluā totū interusuriū medij tps. Sed quid si ab initio
soluit vsuras duoz mensū. Et dicit glo. q pōt. Sed in
quo differūt iste qōnes a tex. Dico q in glo. est tps tñ.
in tex. est tps z locus. Quero qd si dedit pign^o. Dic
vt in gl. z plene in. l. si. C. de pac. pig. Quero qd si fuit
actuz ne liceat soluere ante annū: an ante tps possit fieri
solutio. glo. que est hic arguit pro z cōtra: z finaliter de
terminat q nō. ar. l. si ita relictū. §. pegasus. s. de le. ij. l.
in fideicō. §. cū pollidius. s. de vsur. By. distinguit si tē
pus est appositū grā debitoris ante diez pōt soluere: vt
l. eū qui in fi. s. e. z. l. stipulatio ista. §. inter certā. s. e. cū
fi. Aut gratia creditoris tñ: vel creditoris z debitoris: z
ante tps nō pōt solui nisi offerat iterusuriū medij tps:
vt hic. Aut dubitat: z tunc gratia debitoris: vt. l. eū qui.
alias. l. iabolenus. s. de an. le. Sed quō istud potest esse
q in dubio gratia debitoris. nōne est gratia creditoris
quando appoinif vsura: Et glo. hic videt dicere q grā
vtriusqz semp cū appoinif vsura: vt. l. qui pecuniam. s. si
cer. pe. in glo. Sed verba By. sunt vera quando nō ap
ponif vsura. secus si vsura apponitur. Et tūc capias tria

C Uēdidit
ADDE bal.
cōsi. cccxiij.
-ij. libzo.

Determinat q si AD
DE q pau.
de cast. dicit
hic gl. notā.
dā ad obuiā
das fraudes
debitoruz q
intelligūt de
diminutione
monete z vo
lunt soluere
an tps q va
leat pactum
ne liceat sol
uere nisi cūz
creditori pla
cuerit cuius
cōtrariū ipse
determinat.
se videtur in
.l. item quia
s. d. pactio.
vbi dicit se
dixisse in fa
cto q nō va
let pactū fa
ctum cōtra
publicam li
bertatē. cūz
quidam mu
tuasset fru
mentuz alte
ri z pactū se
cisset ne sol
uere possiet:
nisi ad ipsius
creditoris
volūtate. de
quo pulchre
vide eius cō
silio. cclxxxj.
incipiēte pa
ctum istud.

verba. z dic qūqz in obligatiōe apponitur tēpus cursui
vsurarum tñ nō ad sortis solutionē: z tunc ante possit
soluere: vt. l. acceptam. C. de vsur. cū sua materia. Ratio
quia tunc debet solum ex cessatione solutionis: sic enim
videt actū: vt vsure currant donec debitor cessauerit sol
uere. Quqz appoinif solutioni sortis z cursui vsurarum:
vt mutuo vsqz ad annū centū libras ad decē denar. pro
libra in mense. z tunc qūqz appoinif per verba infra: vel
ante: vel similia. vtrputa mutuo qnquaginta soluēda in
fra annū: z tunc ante debitor pōt soluere semp qū vult:
vt. l. si ita fuerit. §. si. s. de manumif. testa. qūqz appoinif
per verbū ad. vel simile: vt mutuo vsqz ad annū: z tunc
nō potest soluere ante: vt hic. glo. i. z. l. qui pecuniā. s. si
cer. pe. z facit qd dixi in. l. qui ante. s. e. C. Quero tibi
vñ dubiū: an ista distinctio habeat locum in loco. Dic
q nō. sed indistincte habet ratio loci siue pro actore si
ue pro reo: vt. l. q. si ephesi. z. l. ij. s. eo quod certo loco.
Quid si adiicitur locus z tps. Dic cōsiderandū vtrū
qz: vt hic no. in prin. glo. z ideo dic vt in qualibet supra
separatim dixi. Quero qd si fuit actuz: vt fructus predij
haberentur pro vsuris: z debitor soluit ante fructus col
lectos. Puto fieri diuisionē fructuū fm formā. l. diuor
tio. z. l. de diuisione. s. solu. ma.

Ex. §. sequenti.

CSi est mādātū alicui ad recipiēdū solutionē cū addi
tiōe q in pdictis hēret liberā z plenā admistratiōez: an
possit terminū progare: ibi. Pone. Si aut dico facio te
pcuratorē ad agēduz z defendēdū libellū vandū litem
pstandū: z dāns in pdictis liberā admistratiōez: an
huic sit cōcessa libera admistratiō: ibi. S. hic aduerte.

Calimachus. Quā ponebat qd lōga in
scholis dñi dy. ut audiū
a Ly. dicebat est lōgior q. §. calimach^o. z breuiter hoc
intendit. Qui est positus ad recipiēdū solutiōez nō pōt
terminū progare: nisi locus z tps fuerit in eius volunta
te collata. h. d. Op. de. l. si. §. pe. s. de publica. Solu. ut
ibi dicā. Pone q cōmissi alicui q recipet solutiōem z
addidi q in pdictis z circa pdicta hēret liberā z plenāz
admistratiōem: an possit progare terminū. Dico q sic:
ga illud qd iportat pcessio libere z generalis admistra
tionis quo ad oia: ut. s. de pecu. l. procurator cui libera.
istud idē iportat pcessio libere z generalis quo ad certā
speciē uel cām. z hoc vult dicere hic tex. in fi. facit de ad
mi. tu. l. si duo. z hēmus hodie expssum de pecu. c. q ad
agēdū. li. vj. in fi. ibi uel cāe zē. S. hic aduerte. si eniz
est dictū facio te pcuratorē in cā tali quā hēo uel hēre
tēdo cū tali zē. pcedēs in pdictis liberā z generalēz ad
mistratiōez: z tūc pcedit qd dixi. Si aut dixi facio te pecu
ratorē ad agēdū z defendēdū libellū dādū lit. pte. zē. z
dās in pdictis liberā admistratiōem: tūc nō eēt huic cō
cessa libera admistratio cause: sed solū instantiē: ut ipsa
hāba iportat: z ideo de cā nō posset trāsigere: s. solū de
instantia: z idē in similib⁹. Itē si dixi pstituo te pcurato
rem in causa quā habiturus suz cū tali: nec cām expressi:
tunc enim hoc hūbū causa. de necessitate referet ad instan
tiā: nō ad ipsum ius principale: qd est de p̄senti. instantia
uero est futura. ergo zē. ut. s. e. l. cū stipulamur. z. l. si a
colono. Jura in hoc sunt satis aperta si quis predictoz
inspiciat rationes.

Ex. §. sequenti.

Conatio facta alicui de aliquo fundo ut post certuz
tempus esset ecclesie: an per donatorem pactum possit
remitteri: ibi. Alterius.

Flauius hermes. Sūmo fm meaz
opi. stipulatio pe
nalis nō nouat pcedētē quētiōē ex cā onerosa. Itē ubi
est pena z non dies admittit purgatio more. Itē ex pa
cto libertatis pōt agere suus dñio differēte. h. d. C. Ad
pmū casum op. qd manumissio nō fuit in obligatiōe sed
in pditione. ergo ad id nō pōt agi: ut. l. obligatiōez se
re in fi. s. ti. i. So. hic adiectū fuit expresse q promissor

Marginal notes on the right edge of the page, including references to other legal texts and commentary.

Tu dic ADDE in-
quantu alex.
p multa vi-
des transire
cuz opi. bar.
q ide facere
videtur bal.
28. ccccij. i
cipiete que-
dam mulier
iij. lib. vbi
consuluit q
donatio sca
iter viuos ir
reuocabiler
oluz bonoz
pntiu z futu
roz retento
vfructu cu
pacto q post
mortē dona
toris dona
tarius daret
dimidia bo
noz vel estia
tionem pau
perib z puel
lis maritan
dis: q respe
ctu dimidie
dō paupib
peterit reuo
cari. allegat
iter alia no
hic p bar. nī
28. ccccij.
i. li. similiter
incipiente q
dā mulier cō
suluit hriuz.
Per du
os mēse AD
DE q Rap.
ptra qz arbi
trio bōi viri
ar. l. cōtinu
s. cū ita. j.
e. dicit alex.
q cōter te
nec opi. bar.
cū qua siml
liter hic trā
sit Joan. de
imol. 28. q. 2. fa
lyce. i. d. l. fi.
Extraneo
ADDE qd
si ab extrāo
iste phibitus
inuenit plus
qz ille cohe
res velit da
re qz dicit q
res nō valet
plus z offert
iustū pēium
an teneat mi
norū scio da
re huic cohe
redi. vid pa.
de ca. 5. post
Jo. an. in ad
ditionib ad
spe. de emp.
z vē. s. nunc
dicendū. vfi.
sed pone.
Promis
soris AD
DE q pau.
de castro di
cit hunc ca.
sum cē notā
duz pcurato
rib florenti
nis q faciūt
capere debi
toroz z veni
unt amici q

manumitteret. **Op.** ga cōmissa pena ē noua
ta: iō nō pōt ammō pueniri ad manumittendū:
vt. l. obligationū fere in fi. So. dicit qdā q hic
est fauor libertatis. nō est vey regulariter tenen
do in. l. ita stipulat. q stipulatio penalit nouat
obligationē pcedētē ex cā lucratiua. secus ex cā
onerofa: vt hic. Tu posses dicere nōne fuit hic
donatio. ergo cā lucratiua. Veruz ē q fuit do
natio respectu eius cui suus fuit traditus: s; ille
qui recipit pmissione de manumittendo recipit
ex cā onerosa: qā suū dedit: z hoc est de qua lo
quimur an nouel. **Op.** q ipso iure cōpetat li
bertas: vt. l. ea qdē. z. l. si puellā. C. si mā. ita fu.
ali. vt manu. Pro soluēdo isto ptrario tm sunt
ptraria in. l. nra tēdētā ad idē: z ē nra. sol. q hic
de actu manumittēdi fuit cogitatus: z hāt tenēt
doc. in. l. ea qdē. Si aut de effectu bñficij cogita
tus fuisset: tūc succedit pñō. hoc vult dicere gl. z
est rō: qā lex pōt repñtare libertatē qñ de ea so
la fuit cogitatu: s; nō actū psonē. Ita so. proce
dit fm illā opi. q hic fuit i mora manumittēdi:
fm aliā q nō fuerit in mora. istud nō hz locum.
Lenio ad sequēs rñsuz q vbi ē pena z dies
admittit purgatio more ptra. l. traicititē. s. de
illo. s. ti. i. l. magnā. C. de cōtrahē. z cōmittē. s. fi.
So. vna est q hic fauore libertatis. Alia ē q nū
q fuit in mora. Et si opp. de tex. liberaf. expone
. i. ne in obligationē incidat. Sed est truffa. Bic
fm By. hic nō fuit dies: sed pena tm. in contra
rio pena z dies: vt dixi plene in. l. si insulā. s. eo.
Op. de. l. vltima. s. qui sine ma. ad lib. perue.
Quidā dicit q hic duo mēses nō trāserūt. Tu
dic q hic de actu nō de effectu pñōnis fuit cogi
tatur. **Op.** de. l. thais. s. intra. s. de fideicō. li.
glo. dicit. So. vt ibi. Veritas est q ex pte rei ad
mittit purgatio more: vt hic. ex parte actoris: ad
actionē cōsequēdā more purgatio nō admittit.
Op. de. l. mācipia. s. qui sine ma. ad lib. pue.
So. hic fuit cogitatu de actu manumittēdi: ibi
nō. **Alterius** hētis hic q suus pōt agere: vt
manumittat: vt in fi. s. mō qdam donauit alicui
vnū fundū: vt post certū tps eēt cuiusdam ecclē
sie: iste donator vult istud pactū remittere. qñ
an possit: videt q nō: qā ecclēsie est iam quesita
actio vtilis: vt. l. quotiens. C. de dona. q sub mō.
Tu dic ptra. sicut hic qñ ius suo: vñ ista pactō
pōt tolli volūtate donatoris solius vel vtriusqz:
vt. l. iij. z qd ibi no. s. de ser. expor. heres aut nō
posset mutare volūtate: vt ibi. **Quero** hoc ca
su. qd si donator decesserit sine herede: videt q
libertas nō cōpetat: qā istud pactū hz inftar vlti
me volūtatis: qā pōt mutari vsqz ad mortē: sed
ex volūtate vltima nō pōt deberi etiā ab intesta
to nisi adeaf hereditas: vt. s. de fideicō. li. l. iij. z
ibi dixi. **Lōtra** est veritas: casus est. s. q sine ma:
ad liber. pue. l. i. **Nō** ob. ptrariū: qā ibi loquitur
quando est mere vltima voluntas. hic sapit na
turam contractus sicut dicimus in donatiōe cā
mortis: vt de dona. cau. mor. l. tam is. s. i.

Ex. s. sequenti.
Quāto tpe debeat expectari ille cui debet de
nūciari: vt emat cū res est phibita alienari extra
familiā. Et an phibitus alienare si illi de familia
nolunt emere: possit vendere extraneo.

Coheredes cū predia

Qui tenet sub pena vni alienare: illo existēte in
mora pōt alienare cui vult. h. d. Et iste est casus
multū no. z no. glo. q dicit etiā extra ius: z facit
. l. si ex legati cā: z. l. mora. de vsur. z. j. de fideiuf.
. l. si fideiuf. obligari. s. fi. z ibi glo. j. rā. ba.

. l. amplius hoc: z ibi no. **Hic** facio vnā. q. debeo
interpellare eū cui debeo vēdere q emat: facio:
sed quāto tpe debeo expectare: Et credo q per
duos mēses: vt in fi. C. d iure empbi. l. fi. **CS**
quero an sepius debeat fieri iste interpellatōes:
qā hic dicit tex. sepius dicam. j. e. l. s. pe. Glo. si
gnat duo ptraria: z soluit bene. Itē dicit By. p.
. l. istā q phibitus alienare extra familiāz potest
vendere extraneo: coheredibus nolētibus eme
re: z alibi nō reperit dicit ipse: s; bene facit. l. fi.
. C. de iure empbi. qd puto vey si solū esset ph
bitus alienare extra familiā. sed si esset adiectū:
vt familie relinqueref vel similia verba: vt. l. pe
to. s. fratre. de le. ij. tunc nullo modo posset alie
nari tanq res q subiacet restitutioni: vt auē. res
que. C. cōmunia dele. Itē no. formā denuncia
tionis alternativae. si eniz denūciasset simpliciter
q emeret nō teneret denūciatio: sicut ab eo qui
dz alternativae petere vnū tm. **CS** Sed qro an tu
tor ex hac cā posset vēdere ptem pupilli. **E**redo
q nō: vt. s. de re. coz. l. si fūdus in pn. **Ad** quid
ergo sit hec denūciatio: aut vendat zc. **Rū**deo
forte pupillus hēbat es alienū pp qd posset vē
dere: vel verius vēdere poterit si est vtile pupil
lo ex volūtate defūcti q hoc voluit qñ tale pñ
iterposuit: vt. l. fi. de re. coz. **Hec** ob. e. ti. l. i. s. fi
defunctus: quia hic imposuit. l. sibi z successori
bus suis: ibi secus.

Augerius. Facultas iplēdi pñōis
ad hrdē nō tranfit. h. d.
fm verā lecturā. **Quero** an sufficiat de obito
p stare post mortē defūcti. **Rū.** si itelligis pñōis
serā pteritū ab initio fuit stipulatio nulla: vt. s. e.
pñōis. i. pteritū: z. l. si stipulat. fuero hac sumā. in
fi. Si nō itelligis pñōis i futurū: tūc dz p stare
in vita. pñōis. alias iplēctū pñōis in p
sonā hrdis nō trāfret: vt. s. e. l. si decē cū petie
ro: z hoc vult glo. **Quero** q istaz sit nior. **E**t
vñ q in pteritū: qā verbū pñōis ē pteritū plus
q pfectū subiuctiu: z vt. l. i. z ibi no. s. si i ge. esse
di. **Lōtrariū** dico q ista verba q sūt subiuctiu
modi: hz sint tps pteriti: tm ad futurū trabunt:
vt. l. si debitor. s. uerisimile: de cōtrahē. ep. l. cuz
certus. de vi. tri. z ole. lega. z ita hic. **E**t ita si cō
stitisset defūcto uiuo ualeret. z ista sūt vtilia pro
clausulis q apponunt i fine testi si nō ualet zc. **Di**
xi plene de iure codicil. l. i. tāgā. j. e. l. cū stipula
mur. **Ex. s. sequenti.**

An q appellat ab aliqua interlocutoria statiz
fit cōtumar. z an qs debeat sepius interpellare.

Scia. Nō currūt usure si creditor est in
mora recipiendi. h. d. **CS** Mo. q q
uenit ptra trāfactionē uel aliā pñōis: z est vi
ctus pōt redire ad eā. **Quero** vñ hic q credi
tor fuit in mora qualiter hoc fuit. **Dicit** gl. quia
debitor obrulit. **Tu** dic statiz q maluit litigare
est in mora: ut. l. nemo rē suā. s. i. s. e. vñ non dz
sibi fieri alia oblatio: z hoc voluit dicere iste tex.
z sic facit q ille q appellat ab aliqua interlocuto
ria statiz ē pumar: nec dz apli citari: vt extra de
accu. c. ad petitionē: z ibi p **Hosti.** **Hec** ob. tex.
hic q dicit. si scia nō cessasset offerre: qā itelligo
postq ille fuit uicr: z sic aplius nō psequerāf:
z sic eius mora cessabat. **Predicta** intelligūtur
lire pēden. z idē dico in appellāte postq succu
buit in appellatiōe dz citari sicut si renūciasset:
ut. C. de ap. l. si qs libellos. **Quero** utrū suffi
ciat semel interpellare uel offerre. **E**t videt q se
pius: ut. s. s. cobrdes. ibi sepius zc. z. s. mā. l. si
mandato ticij. s. ille de mino. l. emilius in pn. s.
de pig. ac. l. si cōuenerit. z hic tex. vñ dicere si nō

pmittit sol
uere z stare
pro oi eo qd
appet ipsos
ēbere scō cal
culo vt cau
ti cē debeant
ad faciendū
deklarare d
bitū ipso de
bitore viuēte
te: qz p moz
tē pmissores
non tenētur.
S; qd si ali
qs pmittit p
aliquo dbito
re p toto co
q declarabit
ticus ipsum
debere: an ti
cio mortuo
vel non arbi
trāte sit li
beratus iste
pmissor. ro
tenet q non
eius consilio
-ccccij.
C Redire
ad eam AD
DE an ille q
ipugnat ali
quod instru
mentū possit
ex illo se iuua
re. bal. consi.
-clxxvj. s; me
lius. clxxx. ij.
li. **E**t iquātū
alex. tangit.
an valeat ta
lis appellatō
appello ad iu
dicē cōpetē
tē z cōcludit
q sic. **Adde**
q si diceret
Appello ad
papā z ad ar
chiepm z ad
quēcunqz iu
dicē cōpeten
tē nō ualeret
z ita cōsuluit
quidā archi
boñ. inter cō
silia bal. cccx
-iij. lib. v; tm
talis appella
tio. Appello
ad sacru pēi
liū. z si illud
audire nolu
erit: appello
ad papā qz p
babiliter pōt
dubitari: an
sacru cōciliū
audire velit.
itavoluit ro.
cōsilio. cccly.

a C. Nemo ADDE ab-
 batē 2. vij.
 .ij. libro.
b C. Ego te/
 neo ADDE
 hoc vep nisi
 ille qui fue
 nisset hūisset
 aliqua iustā
 eam sūeniē
 di fm Jos.
 an. in addit.
 ad spec. i. ti.
 de arbi. s. fi.
 versū. Item
 qd si cōpro-
 missum: que
 sequit pau.
 de ca. cōsilio
 .ccxxx. et in-
 quantū alex.
 tāgit an pro
 laudo presu-
 matur: die
 q pau. d. ca.
 cōs. lxxij. te-
 net q sit idē
 tenet bal. cō
 filio. x. v. lib.
 et cōs. lxxij.
 .ij. li. vbi al-
 legat dy. cō-
 filio. v. et con-
 filio. cxxvij.
 .ij. li. et cōs.
 .ccxliij. .ij. li.
 libro.
c De futu-
 ro ADDE
 fm alex. post
 pau. de ca. q
 ex hac so. in-
 fert vnu no-
 tandū q per
 istā diuisione
 de qua i. tex.
 si fideicomis-
 si pntis vel
 futuri puri
 videtur re-
 missum in
 ter ipsos di-
 uidetel si no-
 ticiā hēbant
 fideicomis-
 iura. l. d. bis
 de transacti.

cessat. In p
 vsur. i. gl. paruula. et tex. hētis i. l. ticia scia. s. vsu-
 ras de le. ij. et l. iij. s. i. qd vi aut clā. et de ope. no.
 nū. l. cū pcur. s. i. et istud puto vey. fallit i. l. si cō-
 uenerit de pig. ac. Non ob. s. cobfides. cū si. ga
 denotat facti accidētiam. Nō ob. bec. l. fm opi.
 quā teneo. hic creditor fuit i mora re ipsa coipo
 q litigat cepit. vū litigio finito ē finita mora. ar.
 .d. s. vsuras. iō obitor dy offerre. s. si mora eēt p
 cta p oblatōez n hēre necesse vltēri offerre: vt ex
 p'dictis p3. Et iō ex pte rei dicerē q si lis ē p'tef.
 p'tra eū lata snia n dy vltēri i'terpellari: ga actor
 instando semp eū i'terpellat: et sic p i'terpellatio-
 nem est cōtracta mora. secus in actore i casu hu-
 ius. l. ga lz reus se defēdit: nō tū solutōez offert.
 Ex. s. sequenti.

C Si frēs diuidāt hēditatē et renūciāt inuicē oī
 iuri sibi cōpetēti si vn° n soluit legata pp q i'cur
 rat penā autērice hoc apli°. alter ff n. phibet pe-
 tere hēditatē fr̄is: ibi. Et hoc. Et an si quis pmi-
 sit n petere reductōez ad arbitriū boni viri sub
 pena et petat et succūbat: an pēa sit cōmissa: ibi.
 Et hoc facit. Et an p diuisionē simplicē videat
 remissū ius fideicomis: ibi. Prio. Et qd si diui-
 sio n fuit simplex: s. p'miserūt cōtra diuisionē nō
 facere vel venire: an videat remissū ius fideicō-
 missi: ibi. Secō. Et an frēs p'sumant ignorare si
 deicomis: ibi. Tertio. Et qd sit fuit dcm in di-
 uisioe q p'miserūt n p'trauenire et occasioe fidei-
 comis debiti vel debendi: ibi. Quarto. Et qd si
 dcm sit q vn° remittit alteri in pte oē ius pntis si-
 ue futurū ex testō siue ab i'testato iure fideicom-
 missi vel substitutōis cuiuscūqz rē. ibi. Quinto.
 Et qd si dcm fuit q vn° remittit alteri oē ius qd
 hz vel h're sperat i dictis reb*: an sufficiat ad re-
 missionē fideicomis: ibi. Sexto. Et an p sba p
 dicta qz videat remittere ius succedendi ex sub-
 stitutōe pupillari: ibi. Septimo. Et qd si i diui-
 sioez vn° fecit aliū tāq pcuratorē i rē suā cū clau-
 sulis debitis qd iuris: ibi. Octauo. Et qd si n ē
 remissū ius fideicomis: nec data lnia de vendē-
 do et vn° ff vedit postea extat p'ditio fideicomis-
 si: an ff alter possit petere totū ab emptore: ibi.
 Nono. Et si frēs hnt sūduz ēphiteoticā cōem:
 ita q portio vni ad aliū debeat post mortez de-
 uenire et remittant inuicē ius qd hnt vel h're spa-
 bāt: an vno mortuo ps ei vadat ad ecclesiā: ibi.
 Decimo. Et an si ille cui veniebat hēda restitu-
 tio rei cū emit ab aliquo sibi p'uidet: ibi. Duo-
 decimo. Et an iter diuidētes def actio de euctio-
 ne: ibi. Tertio decimo.

Duo frēs. Iste. s. hz quotidianam
 materiā et multū subtilē.
 breuif. h. d. In ista snia p quā qz diuisione fa-
 cerē dclarat fac penā p'mitti. h. d. Prio pōit the-
 ma et qōnē. s. o rñsioez. C. No. q p diuisionē vī
 rāfactū d iur fideicomis. et si fuit p'nūciatū vtz
 bñ vel male ifra patebit. C. Scō no. q illud qd
 tractū ē i vno iudicio n p't i alio refricari. nā i iu-
 dicio vbi petif pēa n possū dicer male p'nūciatū
 sup pncipali. C. Itē no. q ille qui aliquā repulit
 exceptōem nihilomin' hz actōem ad penā. et ad
 ista tria opponem' p ordinē. C. Ad p'mū op. dī
 h q p diuisione recessū ē a iur fideicomis. s. s.
 de trāfac. l. q cū tutorib' in p'n. Hui' s'rij timore
 sūt i gl. nra ples opi. et solu. Ana pōit i. l. s'ria. h
 n tāgit p gl. ga ibi ff f'ri successit directo hic p fi-
 deicomis. q. d. qn directo succedil nō erat fr̄is
 trāfictio illa hēditas nec re nec spe et n p't vide-
 ri remissa h erat spes. Ista sol. vī mibi s'ristia qn
 si succedit directo f'ri ab i'testato: ga tpe trans-

ctiois n dicebat obita re nec spe. cal' ē ep'sus. s.
 de li. le. l. p' emācapatōez. si bñ i'picial' tex. cū gl.
 S3 si ff succederet f'ri directo forte ex vigor sub-
 stitutōis pupillaris tūc possit dici spē subec. vt
 .l. ij. s. d. sta. li. et d h tāgā ifra p qōnē. Et h fac
 ad. q. duo frēs inuicē diuiderūt et renūciauerūt oī
 iuri qd sibi inuicē p'peteret i pte alteri: omū vn' n
 soluit legata ifra anū s3 qz requit auē. h apli°. C.
 de fideicō. pp qd ali' vult petere hēditatē. oppo-
 nebat sibi d remissioe. Lerte dixi q n p't: ga illi'
 portio n erat debita nec re nec spe: s3 ex legis di-
 spositōe: et sic n vīt i remissioe gñali: vt. d. l. q cū
 tutorib'. s3 dictā solutōez fac optie. s. d. dā. ifec.
 .l. dāni. s. i. C. Scōa lec. ē q ibi ff f'ri successit p fi-
 deicomis hē h. Tūc ob. s. s. hz hūg. h male
 fuit iudicatur: vt h dicit gl. S3 tūc dices quō de
 hac iniq snia fuit scā. l. s. qd. i. i. p'sti. C. rñ. te-
 nēdo istā opi. q ē s'ristia: vt. j. dicit q d h fuit fa-
 cta. l. vt solueret vnu dubiū pulchrū. vtrum snia
 iniq p quā dclarat vētū eē s3 diuisionē faciat pe-
 nā cōmitti nā si eēt bñ iudicatur nullū eēt dubiū
 q cōmitteret pēa: et lex dy itelligi. plara i casu du-
 bij: vt. s. d. car. edi. l. qd labeo. h fac ad. q. quā cō-
 suluit dy. qdā p'misit arbitriū n petef reduci ad
 arbitriū bōi viri sub certa pēa: petif et succubuit
 vtrū pēa sit p'missa. Et p'suluit ipe q sic: ga p il-
 lā sniaz fuit declaratū ipz idēbite petisse qd p3:
 et hāc. l. iduco p cāu s3 istā lec. siue iuste siue iu-
 ste succubuerit. fac. s. d. ope. no. nū. l. de pupillo
 s. mēnisse. s. toties. et istā so. ego teneo. C. Ter-
 tia sol. est q h fuit bñ iudicatur ex pte iudicis: s3
 male respectu p'tis pp ei' defectū: ga n fuit oppo-
 sita replicatio: et sic fuit p'nūciatū ius litigato-
 ris. et hāc vī tenere glo. s. d. pac. l. tres frēs. Nec
 so. n ē hā: ga p diuisione n tollit ius fideicomis
 nec ipō iure nec ope exceptōis: et iō n ē necia re-
 plicatio. nā i. l. s. dī exceptōe trāfactiois nō sub-
 mouet. et sic n ob. exceptio: nec ē necia replicatō
 vt. l. ij. d. excep. C. Quarta solu. ē hz i ordie gl. sit
 tertia fm ruge. qd h fuit exp'sse dcm q n veniet
 p'tra diuisione nec ex fideicomis nec alio mō. s3
 ista i se p'tinet diuinationē. iō n ē hā q'tū ad. l. an
 at sit hā i se tāgā ifra i qōib'. C. Quita so. ē eius
 dē ruge. q. i. l. s'ria fuit simplex diuisio seu trāfa-
 ctio h nō fuit dcm nihil s3 diuisione facturos rē.
 ex quo hbo vī renūciatū iuri fideicomis. et hāc
 so. h dy. et guil. de cu. i. l. q cū tutorib'. S3 ista
 so. n ē hā: ga ista sba nihil rē. n iportat h. La-
 sus ē i. l. i. s. idē q'st d p'di. ide. Et falsitas hui'
 opi. ifra lati' dclarabit. C. Sexta so. fuit a3o. q di-
 xit q p diuisione n vī renūciatū iuri fideicomis-
 si. s3 ga i diuisione qz tenet d euic. vt. l. si frēs. C.
 cō. utri. iudi. et. l. si familie. C. fa. her. iō iste agēs
 fuit repulsus illa exceptōe: ga d euic. tenet: ut. l.
 uēdicatē de euic. et sic dixit ipe q bñ fuit iudica-
 tū i dimidia et male i alia dimidia: ga qz fratrū
 medietatē p'tis sue hz iure suo. alia dimidia iure
 coh'rdis. In illa ergo pte quā ille coh'rs mortu'
 hēbat iure suo ei ff supuueēs n tenebat d euic. et
 in hoc fuit male iudicatur. et hanc s3 glo. h et in. l.
 p'tra. S3 ista opi. est s3 hūc tex. vbi vī q s3 eū pro-
 nūciatū fuit q'si de hoc transactū sit. Non ergo
 fuit p'nūciatū q'si de euictione teneat. Sūt etiā
 alie rōnes p'pter quas bec lec. nō est hā: ut infra
 dicā in qōnibus. C. Septima solu. ponitur in. l.
 p'traria: ga hic petif id qd deuenit in diuisione:
 ibi vero petitur illud qd in transactionē non de-
 uenit: ga solum de parte sua trāsegit nō de alia
 et bec pōt esse bona. et istaz tenet et Guil. de cu.
 C. Octaua so. ibi ponit in gl. v3 q in. l. s'ria acti.
 ue hic passiuē. Ista sba sūt obscura. forte hoc

voluit dicere q̄ ibi frater qui mortuus est non potuit transgrediendo perimere actionē fratri nō cōpetentē: vt .l. stichū. in fi. j. de noua. et hoc vult dicere actiue hoc est alteri nō pōt preiudicare. hic vero diuidēdo sibi p̄ iudicauit: et hoc vult dicere passiue hoc est sibi preiudicare. Sed hec so. nō placet. nam hic et ibi querit q̄ liter inuicem sit generatum preiudiciū. si enim non p̄iudicaret fratri meo nec frater meus mihi: et sic hoc nil valet. Teneatis ergo vel primā vel scdā q̄ hic fuit male iudicatum: et hoc placet plus: vel tene septimā so. vt. s. dixi. **C**Secundo op. s. de pac. l. tres frēs. Sol. hic fuit male iudicatum et sic cōcordat et glo. ibi sentit. **C**Tertio op. de l. paulo calimacho. §. j. de leg. iij. So. hic fuit male iudicatum: et sic concordat l. ibi ponitur plures so. **C**Quarto op. tu dicit q̄ hic fuit male iudicatum. Contra. imo bene. q̄ per hāc diuisionem videt ius fideicō. remissū: vt. l. ticius. s. qui. mo. pig. vel hypo. sol. So. aliud in pignore: q̄ sicut solo consensu cōtrahit ita facilius tollit. vel melius ibi ius pignoris erat de p̄nti: istud fideicōmissum erat de futuro. Item hic dependet ex testō: et iura dependentia ex testō nō ita de facili p̄mūtur: vt. l. si post diuisionē. C. de iur. et fac. igno. et facit q̄d nō. in. d. l. tres fratres. s. de pac. et de transac. l. de his. **C**Quinto op. ad scdum nō. et videt q̄ pena nō sit cōmissa in effectu. nam illud q̄d semel est decisū in vno iudicio p̄ viam exceptionis pōt in alio iudicio refricari: vt. s. de euic. l. vendicantes et. l. se. vnde hic in petitione super pena poterit dicere non veni p̄tra diuisionē: sed hic dicit cōtra. ergo male Sol. l. p̄traria loquit q̄ super exceptione p̄nūciatur p̄tra excipientem in cuius p̄tate nō erat agere. hic vero pronūciatum fuit p̄ excipientē p̄tra actorem. et hoc videt tenere Ly. C. q̄n. ciui. ac. crimi. p̄iudi. l. j. vnde ad quedā verba Pe. que Ly. refert. C. sentē. re. nō pos. l. p̄emptorias. Ad denda sunt aliqua mēbra. et dicamus plenius sic: aut sup̄ exceptione p̄nūciat in casu in quo sūmaria sit cognitio. et tunc nunq̄ in alia causa nocet: vt q̄n. p̄nūciatur sup̄ aliqua dilatoria. arg. de re iudi. l. a diuo. §. si sup̄ rebus. Et ita intelligo dicta In no. extra de or. cog. c. sup̄ spoliatione. et ibi hoc sentit circa si. mag. glo. Si vero p̄nūciatur in cā in qua cognoscitur plene et tūc aut contra agētem p̄ excipientem aut econtra. p̄mo casu aut aliud iudiciū est accessoriū et quodāmodo dependēs ex primo. vt hic in stipulatione penali. et tūc q̄d semel decisum est non pōt in alio iudicio refricari vt hic. Aut aliud iudiciū est principale vel eque principale: et tunc iterū poterit refricari vt. s. de excep. l. sed si ante. vbi si egi cōfessoria de via et aduersarius excepit dicens me non dñm et succubui nō nocet postea mihi agenti rei vendi. Scdō casu. aut illa p̄nūciatio respicit fauorem status et nō potest in alio iudicio reiterari: vt. l. i. C. de ordi. iudi. et ibi no. in vlt. glo. aut nō respicit fauorē status: et tūc dic vt dicūt quidā doc. aut in primo et scdō iudicio p̄ponit ad eūdem effectū et non pōt reiterari: vt. l. q̄d in diē. de compen. aut tendūt ad diuersos effectus et pōt vt. d. l. vendicātem. in fi. et. l. se. de euic. **C**Sexto ad idem op. q̄ talis snia non faciat penā committi: q̄ est lata ex falsa cā. ergo nulla: vt. l. si testō. de excu. tu. et. l. ij. C. q̄n. pro. uo. non est ne. So. quidā fatētur p̄tra et dicit tenēdo q̄ hic fuit male iudicatum q̄ p̄tra petitionē pene obstat exceptio doli. Ita videt tenere hic glo. circa si. et. s. de do. except. l. apud celsum. §. item querit. vbi tex. videt hoc p̄bare. Sed hoc non placet: q̄ snia lata ex falsa cā ita demum est nulla si lata fuit dolo aduersarij vt no. in. l. si pretor. §. marcellus. s. de iudi. secus si sine dolo. tūc d̄z rescindi p̄ appellationē: vt no. s. de ac. qui. here. l. si is ad quē. Dic ergo q̄ hic nō fuit expressus error in snia. dixit enim quasi de hoc transactum. nec expressit transactum esse per diuisionē. vel melius quādo super aliquo passu sunt opi. doc. tunc si iudex

eligit vnam lz malam non est sentētia nulla: vt. l. cum prolatis: et ibi dixi. s. de re iudi. nam opi. doct. faciunt rem ambiguam. vt no. s. de leg. l. non possunt. et. C. de leg. l. cum de nouo. et no. in. i. constitū. C. §. quibus. in glo. super ver. certa. **C**Septimo op. ad. iij. no. et videtur q̄ postq̄ remouit eum exceptione pena non possit peti: vt. l. rescriptum. §. si pacto. s. de pact. Sol. dic q̄ hic fuit dictum rato manente pacto. vel si non fuit dictum dic q̄ potest peti pena quatenus excedit: vt. l. si quis a socio. s. pro so. et. l. predia. s. de ac. emp. Alij dicunt vt glo. hic tangit q̄ aliud in pacto vt ibi. aliud in sententia: vt hic: q̄d nō placet. etiā hic loquit in pacto **C**Octauo opp. q̄ prima conuentio fuit nouata p̄ stipulationem penalem: et sic nō potest ex vtraq̄ agi: vt. l. obligationum fere. §. si. s. de ac. et obli. So. vt plene dixi in. l. ita stipulatus. in contrarijs vlt. partis. s. eo. **C**Expeditus de contrarijs examinemus materiaz legis nostre per questiones. **P**rimo quero vtrum per diuisionem simplicem non adiecta clausula nil contra diuisionem facturos et. videatur inter fratres ius fidei cōmissi remissum. Dicunt quidam q̄ sic non ipso iure sed ope except. quia quez de euictione tenet actio et. vt. l. vendicantem. s. de euic. et ex hoc dicit Alz q̄ hoc est verum in dimidia quam quis habebat ex persona istius fratris petentis fideicōmissum. aliam vero dimidiam quam frater premortuus habebat iure suo potest frater superuiuens petere: quia pro ea nō tenetur de euic. Item iste frater superuiuens habet actiones prescript. ver. pro dimidia que remanet apud se quam habebat ex persona fratris premortui: quia cum sit sibi debita ex causa fideicōmissi cuius cōditio modo extitit ipse videtur sibi euicisse. s. de euic. l. si vendideris et. l. non tamen. et ista est intentio glo. lz quedam alia tangat que infra declarabuntur. Sed ista opi. mihi videt falsa. **P**rimo quia hic non fuit contra petentem pronūciatum ideo quia de euictione tenetur: sed quasi de hoc transactus: vt tex. dixit. Secundo est falsa in eo q̄ dicit solum partem peti posse iure fideicōmissi. f. eam que apud fratrem remansit iure suo. quod est falsum: quia pars quam frater premortuus habuit a fratre viuo successit loco eius portionis quam frater uiuus habet a fratre mortuo: et sic uidetur totum frater premortuus habere iure suo: et totum uenit in petitione fideicōmissi: ut. l. imperator. §. si. et. l. seq. s. de le. ij. cum in uniuersali una res succedat loco alterius: ut. l. si et rem et precium de peti. here. maxime in quotis: ut. l. quid ergo la. ij. de lega. i. ad trebel. l. deducta. §. nummis. et ibi no. s. si pars here. peta. l. ij. in fi. Tertio quia si habes aliquod ius personale ad aliquam partem rei pro diuiso et fiat diuiso totum ius meum remanet in illa seu ad illam partem que pro diuiso aduenit debitori meo: ut. s. de act. emp. l. iulianus. §. idem celsus. sed in fideicōmissis uniuersali nō est aliquod ius reale ante restitutionem: ut. l. testamenta. et. l. restituta. j. ad trebel. ergo illud ius personale. Sed actio ex testamento solum remanet super illa portione que fratri premortuo obuēnit in partem. et sic tota petetur iure fideicōmissi. Quarto dicit male in eo q̄ dicit q̄ frater superuiuens euincens teneatur de euic. nam si rem quaz habes a me ego euinco ex tuo facto uel auctoris tui de euic. nō teneor: ut. s. de euic. l. fundū meuz. et de do. prele. l. licet placeat. et ad. l. fal. l. si a me. In proposito peto fideicōmissum ex facto auctoris illius fratris premortui. f. ex eo facto defuncti: quia illud reliquit. unde uideor agere ex facto suo: ut no. s. de p̄di. fur. l. si seruus. in prin. in glo. iij. Item ex facto ipsius proprio. f. ex suo quasi contractu quem inuit aduendo: ut. s. qui. ex cau. in pos. ea. l. apud iulianum. §. si. ergo de euic. nō teneor. Ex predictis habes duas notabiles cōclusiones. **P**rima q̄ tota portio que obuēnit fratri ex diuisione petitur iure fideicōmissi.

SSSS

a Tenent omnes. ADDE bal in cōsilio. ec lvij. incipite in xpi nomie Simplex diuisio cōsilio. lx. xij. ij. li.

b Cū quibus ego. ADDE q ang. cōsilio mibi. cclxxxvi. t3 opt. p. mā Rogle. cōcurrētib⁹ illis de qb⁹ ibi per cū. t q: non tene tur et⁹ opt. non refero. S3 opt. bar to. t3 bal. cō silio. lxxviii. incipite res pbibite alie nari. t cōsilio. cccxxciii. incipite. q. daz tres heredes istitu it. Alex. etiā alle. bal. i cō silio incipie te Joannes brocareti. tu quere.

c Cū nei. Bal. hic di cit istud nō esse simplici ter verū: qā pōt aliquis esse heres q non sit suus t q ab ista to erat suc cessurus qā obtinebat p mū gradus nec cōstat q asseruerit se heredē ex te stamēto cuz possit ab ite stato succe dere: nō pre sumetur cuz habuisse sciē tiā cōtētōū in testamen to. t hoc ca su est rō ca dē que est i alio. ar. d. l. eius. t cum hac opt. trā sit Rof. qui dicit se alias ita cōsuluis se. t ang. idē sentit vt re fert t sequi tur alexā.

d Cū i mo casu. ADDE q Ro. cōsilio cccxij. t3 cō tra bar. q i mo sui here des l3 dicāt se heredes ex testō: pro hoc nō psumitur q ha buerit noti.

t sic sufficet unū iudiciū s̄m 230. erāt necessaria duo iudicia. t hoc cum agatur actiōe personali ex testamē to. sed si ageretur reali contra aliūz possessorem: quid iuris sit infra dicam. Et quod dixi totum peti: intelli ge deducta quarta legitima. t forte trebel. s̄m quosdā Secūdo habes q ego frater superuivēs agens nō te neor de euictio. Remanet ergo uera opi. q per simpli cem diuisionem nullo modo tollitur ius fideicōmissi. quod tenent omnes⁹. casus est in. l. cū pater. §. heredi tatem. de le. ij. ¶ Secundo quero. pone q diuisio nō fuit simplex: sed promiserunt inuicem cōtra diuisionē non facere uel uenire: an per hoc uideatur renūciatuz iuri fideicōmissi: Ruge. respōdet q sic. t hic est casus nosfri. §. t hanc opinio. tenet Bi. t Guil. de cu. Sed Hu. tenet q fuit male iudicatum: quod uidetur tene re glo. in. l. tres fratres. Et hoc tenet Pe. t multi alij moderni cum quibus⁹ ego. Et q opt. Ru. t Bi. nō sit uera probo multis rationibus. Primo sic s̄m omnes per simplicem diuisionē non uidetur renūciatuz fidei cōmisso: ut. l. cum pater. §. hereditatē. de le. ij. t. §. di xi. Nūc arguo sic. stipulatio generalis t īdefinita limi tatur s̄m naturā precedentis cōtractus: ut. §. de usur. si stipulatus. de le. j. l. si legati serui nomie. ut le. no. ca. l. j. §. si sub conditione. de dā. infec. l. damni infecti q dam. in prin. sed ex natura precedentis cōtractus hoc non uenit: ergo hec stipulatio ad hoc non porrigitur. Preterea probatur ex propria uerborū significatiōe. nam dicit nil facere contra diuisionē: sed si hoc in di uisione non uenit: ergo hoc petendo non facit contra diuisionem. ar. d. l. damni infecti quidaz. in prin. t. §. cum parietem. Preterea q hec uerba hoc nō impor tent est casus in. l. si. §. idem quesuit. de condi. inde. Preterea est casus in. l. si de certa. C. de trāsac. ubi p cedit clausula specialis t sequitur generalis t restringi tur ad specificata. Et si dicitur ibi loquitur in trāsacō ne. respondeo in transactione non ueniunt nisi ea de quibus est lis: ita in diuisione non ueniunt nisi cōmu nia: ut. l. i. t. ij. fa. her. sed ius fideicōmissi non erat cō mune sed cuiuslibet propriū. ergo t. hoc confirmauit glo. in. l. tres fratres. §. de pac. nam licet tex. loquatur in diuisione: tamen glo. distinguit sicut in transactione t per illas. ll. Preterea clausula generalis debet refer ri ad specificata si potest salua ratione recti sermonis: ut. j. de solu. l. si ex pluribus. Preterea clausula gene ralis nō refertur ad ea que dependent ex testamento: ut no. in. l. tres fratres. ergo non refertur ad ius fidei cōmissi. Preterea pro hoc uidetur casus i. l. paulo ca limacho. §. j. de le. iij. unde opt. Ruge. Bi. t se. est fal sa. Tene ergo q hic fuit male iudicatum. Reperio ta men q Bi. in quodam consilio determinauit istā opi. q per hec uerba uidetur remissum ius fideicōmissi. l. a scientibus. hic ignorantia presumitur: ut. l. uerius. de proba. t. l. hoc autem de admi. tu. Sed an hoc sit ue rum dicam. j. prox. q. Sed l3 hoc sit uerum quod dicitur de ignorantia: ego idem dico in sciente. t per hec uerba ius fideicōmissi nō uidetur remissum: ut ex pre dictis patet. Bonamus ergo ex predictis casus indu bitabiles s̄m omnes. Primus q per simplicem diuisionem non tollitur ius fideicōmissi. Secundus q in ter ignorantes non uidetur remissum ius fideicōmissi etiam si sint uerba generalia: uidelicet nil facturos cō tra t. Tertius si non essent substituti inuicēz si frater maior minori: uel masculus mulieri. nam tunc non est uerisimile ius fideicōmissi remissum ab uno: cum alius remissionē non consequatur: ut. j. de uer. sig. l. semper in stipulationibus. t quod ibi no. in glo. sed si fuerunt inuicem grauati t diuisio non fuit simplex: tūc est opi. ut uidistis. ¶ Tertio quero an sit uerum q fratres pre sumantur ignorare fideicōmissum: Bi. uidetur tenere q sic ut. §. uidistis. In contrariū uidetur: quia heres presumitur scire que in testamento continentur: ut. §.

de libe. le. l. cū heres. t ibi no. ad trebel. l. quidam ita. §. si quis filium. t ibi no. in glo. mag. t ego distingi. aut fideicōmissum est relictum in testamento: aut in codi cillis. primo casu aut est institutus heres suus t nō pre sumitur scire nisi probetur: ut. §. si cer. pe. l. eius qui in prouincia. §. si. t ita loquitur. §. de acqui. re. do. l. que situz. que innuit heredes posse ignorare: ut. j. de sup. ser. l. si seruus testamēto. Aut sūt heredes extranei: t tunc presumitur scientia. Ratio est: quia non possunt adire nisi sint certi de uiribus testamenti: ut. l. sed t si de sua. de acqui. her. t ideo ex eo q heres est presumi tur scire que in testamento continentur: ut no. in. d. l. cum heres. t. d. §. si quis filium. Aut in codicillis t nō presumitur scire. §. de transac. l. non est ferendus. t. §. e. l. si seruū. §. de illo. t ita dicebam olim. postea uero subtilius inspiciens propter facti occurrentias in pri mo membro in quo dixi q in suis non presumitur scie tia puto aduertendum. aut confitentur se heredes ex testamento: aut confitentur se heredes simpliciter: uel de hoc nil est positum uel probatū. Primo casu⁹ pre sumitur scientia sicut dixi t dicam in extraneis quia ea dem est ratio: ut. l. cum bonis. de acqui. here. conuicta d. l. sed t si de sua. Secundo casu⁹ quando simpliciter confitentur uel de hoc nil est positum: t non presumi tur scientia per dictas leges: nisi pberur aliqd ex quo presumatur: ut quia soluit legata uel cuz legatariis pat ctus est: quia talia non possunt fieri nisi inspectis uer bis testamenti t cognitis: ut. l. i. §. i. §. queadmo. testa. ape. t. l. de his. de transac. t. C. de iureiur. l. si. Et ad uerte aduocate: quia oportet te pōere q ipsi heredes ex testamento uel predicta fecerant ante diuisionem: ut sic presumatur scientia tempore diuisionis. Potest ex alio presumi. pone q erant duo filij masculi t due filie femine: uel duo laici t unus clericus: t illi duo di uiserunt hereditatem equaliter: illis filiabus uel clerico dederunt illud quod defunctus iusserat in testa mento: uel non dederunt t sic diuiserunt eo mō quo ab intestato succedebant: ex hoc presumetur heredes ex testamento t sic scire uires testamenti ut dictuz est: nisi ostendant quare alij remiserunt: cum sic equaliter diuidere non possunt ut sui ab intestato. Est ergo ead em ratio que in extraneo. Idem puto si probare tur q erat fama t cōmunis opinio q talis eorum pa ter sic fecerat testamentum: ut ex hoc presumatur scie tia: ut no. in. si. C. de peri. tuto. l. si tutor petitus. etiam uide alios modos presumendi scientiam qui ibi ponū tur in glo. Super secūdo membro dicebā q in extra neis presumitur scientia. Illud puto uerum indubitā ter in maioribus extraneis qui adiuerunt hereditatez per se. sed in minoribus est aduertendum: nam si fuit infans pro quo adiuit tutor: ut. l. si infanti. C. de iure delibe. tunc factus maior nō presumitur scire: quia ex facto alieno: ut. l. si. pro suo. t quod no. in. l. si res. de lega. i. nisi postea factus maior interuenit aliqd ex his ex quibus dixi scientiam presumi. Si uero erat pupil lus: tunc sine eius scientia t facto non potest adiri: ut C. de iure deli. l. potuit. licet tamen tunc perfecte non intellexerit: tamē factus maior intelligit que in pupil lari etate sciuit: ut no. §. de testa. l. ad testamētum. t de testi. l. iij. §. lege iulia. t. j. de uer. sig. l. notionem. §. in strumentoruz. ideo si factus maior diuideret: puto q presumatur scientia. Idē in adulto. Super tertio mē bro dixi q in codicillis non presumitur scientia. hoc ue rum in codicillis separatis a testamento. sed si sunt si mul cum testamento. uerbi gratia: fuit dictum si non ualet iure testamenti ualet iure codicillorū. tunc quia non potuit deliberare an adiret ex testamento uel ab intestato: nisi inspectis t cognitis uerbis illius disposi tionis presumantur illa uerba prius inspecta. ar. de ac qui. here. l. illud. facit. C. de codicil. l. si. ¶ Quarto que ro. pone q in diuisione exp̄sse fuit dictuz q pmiserūt

est testamēti. pmo per tex. in l. eius. que dicit non posse cauillari. Secun- do quia hodierno iure non est per heredē maxime suū adire posse heredi- tate clausis testī tabulis: siue is ex pte siue insolidū iſtitut' sit: vt. C. de iu- re deli. l. si fratris. r. C. de cad. tol. l. vnica. v. p̄mū. hoc igit est cōfē q̄ns vt nō possit p̄sumi ipsuz heredem suū scientiam habere eorum que in testa- mento sunt

et quo possi- bile est clau- sis tabulis hereditatez aditā fuisse: r p̄sequēter eius qd clau- sus est specifi- cā noticiā haberi non potuisse. ter- tio adducit nō bilē iuris p̄sumptio nē. s. ignozā- tiā p̄sumi vbi scientia nō p̄sumi- tur. l. veri. de p̄bati. re- gula p̄cti. r. mīf. de reg. iur. in. vi. ad fundamēta- bar. ibi vide- responz. r an ex eo qd su' adeat he- reditate p̄su- matur habe- re noticiā te- stamenti pa- terni. vide- pulcre ang- inter consi- lia Bal. v. volu. cōsilio lxxij. r sequi- ti bal. i. ptum r cōsilio et- ci. co. li.

C Secūdo casu. Pau- de ca. p̄silio r. tenet con- trariū: mari- me qz hodie testā fuit ap- ta r tā nota r qz testis sciunt cōten- ta i testamē- to. vnde di- cit nō esse fi- endā differē- tiā iter suos r r̄neos. tamē cōsilio mibi. xc. ij. tenet sim- pliciter qd i- suis p̄sumat- ur ignoran- tia. quod eti- a3 tenet. ro. vt. s. p̄oxie dixi. r io. an in addi. ad spe. in. ti. de

testa. s. in p̄mis. v̄si. itē qd si duobus. ang. cōsilio. cclxxvi. r an suis sim- pliciter p̄sumat ignorare testm̄ patris. vide bal. pulcre et cōs. cxxij. v. li. C Sufficere. ADDE Ang. cōsilio mibi. lxxij. bal. cōsilio. cxxij. ij. vo- lu. vbi dicit si filia sciebat testamentum nocet ei iuramentum. idēz si sci- re debebat alias nec transigi nec pacisci potest: vt plenissime per bar. in l. qui rome. s. duo fratres. r dum alexander refert ange. cōsilio. xcij. ad limitatiōez. bar. hic ego habeo. xciiij. in rosa filia sabbati. vbi ē dicit qd iu- ramentum non habebat validare dictam transactionem ex quo de erro- re apparebat per ostensionem testamenti r ex quo nihil eidem rose datū fuerat vigore transactionis super hereditate vel petitione supplementi le- gitime. sed solum datum fuerat leg- tum in quo non erat dubium immo certum. item quia transigens erat in dolo r euidēti calumnia siue dicas testm̄ tenere eo quia p̄dicte rose fuerit relictū iure istī. qz fuit i dolo nō supplēdo ad legitimā: siue dicas testm̄ nō tenere ex eo qz p̄sita ruc similis est in dolo r calumnia nō dādo partē hereditatis. vnde cōcludit ipse qd qsi- dolus est notozius reddat transactionem nullam non faciens vim an ex

non contrahere etiā occasione fideicommissi in- uicem debiti vel debendi. si enī diceret occasio- ne fideicommissi debiti nec vltra procederet ad fideicommissum debitū sub conditione nō exten- deretur. de leg. ij. l. si ita scripsisset. r. s. e. l. si ita stipulatus fueris. r. l. si a colono. Pone ergo qd promisit non cōtrauenire occasione fideicommissi si debiti vel debendi ex testamento paterno: an hoc sufficiat vt videatur remissum. Videtur qd non: nisi appareat hoc esse factū inspectis r co- gnitis verbis testamēti: vt. d. l. de his. de trasac. l. i. s. i. quēadmodū testa. ape. r. l. si. C. de iure iu- rā. nec videntur sufficere verba testamenti alias esse cognita. cū enim tex. dicat inspectis r cogni- tis rē. debet intelligi inspectis r cognitis ad hoc vt. l. duo hoies. j. vi bo. rap. cōiuncto prin. eius- dē legis: vbi dicitur coactis hoibus. r debet in- telligi hominibus coactis. s. ad hoc. Preterea probatur per rationē. absoluti ablatiui resoluū- tur in cōditionē: vt. l. a testatore. s. de p̄di. r de. r. s. de sta. lib. l. sticho libertas. in p̄n. Ista ergo cōditio qd verba testamēti cognoscatur r inspi- ciatur: debet impleri sciēter ad hoc nō fato seu fortuna: vt. l. ij. de cōdi. r demō. Sed puto hoc sufficere: vt. C. de pac. l. i. r. l. cū proponas. C. d. trasac. l. de fideicommissio. Nec ob. d. l. de his cuz si. quia illud quod dicitur inspectis r cognitis: intelligitur. s. per oculos intellectus. Quid enīz si esset testamētū sine aliq̄ scriptura factū: Cer- te oculis corporeis non posset inspicī. r hoc p̄- bo per. l. in ciuile. s. de le. cōiuncta. l. scire leges. e. ti. vbi est casus. Et aduerte qd aliud esset si lex vel statutū diceret lectis verbis testamēti rē. qz dicitur legi qd oculis corporeis inspicitur: vt. l. i. in p̄n. de his que in test. delē. facit ad predicta de ac. r obl. l. nō figura. Quinto quero. pone qd dictū est in diuisione: remittit vnus alteri i par- tem suā omne ius presens seu futurum ex testō vel ab intestato iure fideicommissi seu substitutio- nis cuiuscūqz. vel promisit nō cōtrauenire iure substitutionis vel fideicommissi vel alio quocūqz: an hec verba sufficiant ad remissionē fideicom- missi: Et differt hec. q. a p̄cedēti: quia supra ex- pressus fuit iure fideicommissi dōbiti ex testō pater- no. hic vero fuit dictū iure fideicommissi simplici- ter nō adiecto ex quo testamento. In hac. q. v̄- detur nō valere remissionē: quia etiā quo ad in- telledū non possunt dici inspecta r cognita ver- ba testamēti: quod requiritur: vt dixi in. q. prece- denti. Et ideo dico siquidē isti diuidentes non sunt de illis in quibus p̄sumat scientia nec p̄- betur: dico remissionē non valere quo ad id qd

parte actozis an ex parte ref: sed solum an calumnia sit euident vel non. r ita dicit sensisse Roel. cui opi. ibi inberet. r ex hoc apparet qd ioan. cal r fran. de rampo. quos refert alexan. non bene. per ang. consulta mordēt quia ipse non facit totale fundamentum qd fuerit preterita vt ipse dicit. b C Quinto quero. ADDE qd ange. contrarium hic tenet vt refert ale-

ignorat r ignorare p̄sumit: vt. d. l. de his. cū si. de inoffi. testa. l. mater Ex his enim verbis nō p̄sumitur scientia: quoniā dixit iure fideico- missi simpliciter: nec dixit ex quo testō: sed si cēt sciēs vel p̄sumeret scire puto qd sufficeret: qa ad illud videt se referre. pro hoc videt casus. j. de accepti. l. r vno. s. i. vbi dicit vel aduersus te p̄secutio. r gl. exponit. s. fideicommissi. Et illa est forma tradita a gallo aquilio: per quaz patet qd non est necesse qd in illo tūc inspicatur r cogno- scatur verba testamēti: sed sufficit p̄trahētes sci- re: alias ad hoc stipulatio non porrigitur: vt. s. de trasac. l. cū aquiliana. Et aduerte: quia si ver- ba remissionis referuntur ad tēpus p̄sens vel esset indefinita: non porrigerentur ad istud ius fidei- commissi: quia p̄dēt ex futuro euentu: vt. d. l. si ita scripsisset. de le. ij. r ideo in. d. l. r vni. dicit p̄sēs in diem ve. Sexto quero. quid si dictū fuerit: remittit vnus alteri oē ius qd hz vel habere spe- rat in dictis rebus: an sufficiat vt videat remissū ius fideicommissi. r differt hec. q. a p̄cedēti: qa hic nulla facta est mētio testamēti vel fideicommissi: sed supra sic. Rū. in ignorate cōstat qd nō: p- ea que dixi. Si vero loquamur in sciente tūc est dubiū: quia verba generalia non referuntur ad ea que depēdēt ex testō: vt no. i. d. l. tres fratres. s. de pac. Itē quia nō potest dici in mente qd ha- testamēti cognita r inspecta: cū de hoc nulla sit facta mētio Ad solutionē huius q̄stiois oportz sciri qd hec q̄ba remittit oē ius quod habz r ha- bere sperat. vel si dicitur: remittit oē ius qd ha- bet vel habere potest. nā hoc q̄bū potest cuz sit ex tēsuū trahitur ad futura: vt. l. si ita quis: de le- ga. ij. idē iportat r intelligitur de iure qd quis habere sperat ex aliqua causa subsistente de pre- senti. Probat. s. de condi. ob cau. l. qd seruus. vbi dicitur: donec matrimoniu cōtrahi potest: i- telligit ex causa subsistēte de presenti: vt ex spō- salibus iā cōtractis. qd ibi no. Preterea statuli- ber dicit qui habet spē libertatis: vt. j. de sta. li- be. l. i. Licet ergo ois seruus possit sperare liber- tatem: tamē quātū ad p̄positū nō dicitur statu- liber: nisi qui sperat ex aliqua cā subsistēte de p̄- senti: vt. j. de sta. libe. l. ij. r ista est spes que pōt- cedi. C. de dona. spem. r ideo in hac generali re- missione nō videtur remissus ius succedendi ab intestato: vt dixi. s. in prima solu. primi p̄trarij. Nūc ad p̄positū. Aut tēpore diuisionis erant alie cause ex quibus contrahentes sperabant in dictis bonis habere aliquod ius. puta ex aliqui- bus p̄cedētibz cōtractibus: r tūc non refer- tur ad istud ius quod depēdēt ex testamēto per

vider: quia sufficit qd in genere co- gita. erit de testamento sicut habe. i simili in. l. q iure milita- ri. s. de testa- men. mili. r idē voluit in d. l. qui iure militari. qd ioā. de imo. non placet: vt hic refert alexan. Cui adde qd ro- dicto consi- lio proxi. al- legato speci- fice repro- bat opinio- ange.

C Sexto quero. ADDE se- cundum ale- xandrum qd communis opi. est cum decisioe bar- toli hic. Cui etiam ad- de quod cō- suluit Bal. consilio. liij. primo libro incipiente in- chusti nomi- ne in ciuita- te ast. vbi te- net qd laudū diuisionis fa- ctum specifi- ce super he- reditate te- statoris gra- uāris per fi- deico. nō p̄- iudicat fidei- commissio reli- cto post mō- tem. licet sit dictū de oī- bus libit' et differentijs hactenus in- ter ipsas p- tes ortis: r qd ouri pos- sent in poste- rum quauis causa r occa- sione heredi- tatis meuij vel rolandi: vt ibi dicit baldus. naz dicit ipse hic

fuit due clausule. vna est de questionibus ortis r illa non habet dubiuz. alia est clausula de his que ouri possent in futurum r de fideicommissio re- licto post mortem non potest ouri questio: quia interim pendet conditio vt. l. heres meus: de conditio. r demonstra. vnde nec ante mortem pos- set fieri restitutio. l. post mortem. C. de fideicommissi. Item illud verbum ouri possent: intelligitur de potentia que in iure consistit: non de poten- tia iniuriōsa. nam de illa non debuit cogitari: vt per Cy. l. si quis. C. de accusationibus. illud ergo verbum debet ciuilitate intelligi. l. nepos pro- culo. infra. eo. Accedat ad hoc verbum quauis causa r occasione. Nam ista verba denotant aliquid quod in occasione vel causa sit de preterito. l. demonstratio. s. quod autem. de conditionibus r demonstrationibus. sed in fideicommissio relicto post mortem non inest aliqua causa cau- sata nec est aliquid principale. r vbi non est non potest esse dependens emergens vel connexum: vt. ff. de fundo instruc. l. sicut. r hoc dicit ipse tenet Bartolus in. s. duo fratres. licet nō ita plene loquatur.

6666 ij

a C Improbatum. ADDE bal cōfiliō .xviij. iij. volu. vbi tenet nō va lere donati onē factā de spe succedē di fratribus nisi ipfis cō sententib⁹ et perseveran tib⁹ vsqz ad mortē. alex. aut i casu. q. bar. transiit cū opi. illo rā qui tenēt q cum iura mēro illi ad quē res per tinet possit remitti sub stitutio pu pillariō. ali ter nō licet ang. contra bic teneat.

b C Octauo ADDE q alex. dicit q ang. trāsit cū opi. bar. bic cū quo etiāz ipe trāsit. tu vide bal. cō filio. lxiiij. l. cipiēte. do. thomas as marius. iij. li. sed meli⁹ q oino vide cōfiliō. cxiij. li. v. vbi hāc octauā q lex taz. q. rumi nat.

c C Contra riuū credo. ADDE q idēz t3 ang. vt refert ale fan. cū quo ipse trāsit.

rationes predictas. Aut nulla alia causa appa rebat nisi istud ius fideicommissi: et tunc istud ius videtur remissum: quia videtur nominatim expressus cū non sint plura iura: ut. l. ij. de libe. et posthu. Et uerba premissa sūt uerissima et no tabilia ad multa. ¶ Septimo quero. an per hec uerba generalia uideatur remissum ius succedē di ex substitutione pupillari quod erat inter fra tres diuidētes. quod uidetur: quia dicitur sub esse spes ex causa de presenti: ut. d. l. ij. de sta. li. be. Contrariū credo. cum enī per pupillare sub stitutionē quis sit heres pupilli: hoc esset pactū de futura successione: quod est improbatū. Et hoc uidetur tenere glo. C. de pac. l. i. ¶ Octauo quero: quid si in instrumēto diuisionis ut asso let fuit dictum q facit unus alterum et alter alte rū in dictis rebus procuratorē tanq̄ in rē suā: ita ut ammodo possit pro dictis rebus agere se tueri et omnia facere que ipse dominus cōstitu ens faceret uel facere posset si presens iteresset et c. uel fuit dictum q cōcesserunt inuicēz dictas res ad habendum et tenendū uendēdum et ali enandum et c. quid iuris? Rñ. siquidē alienatio esset secuta: puta q emptor nō possit postea in quietari iure fideicommissi: siue fratres diuidē tes fuerūt scientes siue iguorantes: ut. l. si man dato ticij. s. man. et. l. si fundum per fideicommissum. in prin. de leg. i. An autem habeant regres sum cōtra alienatē. dic. ut. d. l. si fundū per fi deicommissum. Si uero alienatio est secuta: et tūc ex illa promissione de alienando non paretur cuei ali quod preiudiciū: ut. l. si cur. s. superua cū. et. s. pe. qui. mo. pig. uel hypo. sol. Vidēs ergo qualiter uerba cōtractus diuisionis sunt di ligenter intuenta. ¶ Nono quero. pone q nō est remissum ius fideicommissi nec data licētia de uendēdo: et unus ex fratribus post diuisionem uēdidit bona sua cuidā extraneo: postea extitit conditio fideicommissi: quero an frater superu uens possit petere totū ab emptore: Et uidetur q solum possit petere partē quā frater premor tuus habebat iure suo: non illāz quā habuit ab isto supueniente. nā licet ius personale qd mibi competit in certa parte p diuiso remanet in ea parte q debitori obuenit ex diuisione: ut. l. iulij anus. s. idēz cellus. de actio. emp. tñ iura realia remanēt in tota re pro indiuiso sicut ante diuisi onē: ut. l. si cōsenserit. s. si. s. qui. mo. pig. uel hy po. sol. et. l. is qui fundū. s. de usufru. le. et no. p. Ly. C. si cō. res pig. da. fuerit. l. i. fm. ¶ De. Sed contra tertiuū emptorē non potest agi persona li: sed oportet q agatur actione in rē: ut in. l. si. s. sin aut auaricie. C. cōia de le. et no. C. ad treb. l. pe. ergo non potest agi nisi p medietate illāz rez pro indiuiso. Contrariū credo: nā ab ipso fratre seu eius herede totū peteret actione pso nali: ut dixi. s. in. i. q. et totū debet restituere. sed ab emptore petitur ac si restitutio esset facta: ut dicto. s. sin aut auaricie. et no. in. d. l. pe. ad tre bel. ergo totū potest uēdicari ac si totum esset restitutum. Preterea si qd habet ius in re p in diuiso etiā si est ius reale facta diuisione ab eo uel eo presente remanet ius reale in ea parte q ex diuisione obuenit: ut. s. com. di. l. cōmuni di uidundo. s. si debitor. et. s. de iure dot. l. cūz in fundo. s. pe. Cum ergo ipsemet q habebat ius fecerat diuisionē in illa parte que debitori ob uenit: remanet ius reale et personale. Ex predi ctis ergo qñ quis habet ius in re pro indiuiso: an facta diuisione remaneat ius in eo. qd debito ri pro diuiso obuenit. sic distingue. aut erat ius

psonale aut reale. si reale: aut creditor interfuit diuisioni: aut non: ut ex predictis patet clare. ¶ Decimo quero. duo fratres habebāt fundūz emphyteoticūz cōmunē: ita q portio unius de bebat post mortē deuenire ad aliuū: diuiserunt et remiserunt ad inuicē omne ius qd habebant uel sperabāt habere et c. mortuo uno fratre sine liberis alter petiit illum fundūz emphyteoticūz uigore illius instrumenti: ecclesia dñā dicit q ipse cecidit a iure emphyteotico propter duo. ¶ Primo. quia diuisio est alienatio in q ecclesia non fuit requisita. ergo et c. ut. C. de iur. emphi. l. si. Secūdo quia fuit renūciatū. ¶ Circa pñmū q emphyteote nō pñt diuidere inuicē uel aliēa re. facit. s. de trāfac. l. cūz hi. s. si pluribus. et ibi Guil. hoc uidet tenere. Ego dico p rariū. La sus est. x. col. de pbi. seu. ali. p. fede. l. iperialēz s. p rerea. Trez pbat p. l. uolūtas. C. de fideicō. Preterea p rōnē. ratio qre p bīta est aliena tio dño irregisito est: quia etneus non recogno scit ecclesiā in dominā: ut dicit doc. in. d. l. si. C. de iur. emphi. et dicā. j. de uer. sig. l. in stipulati onibus. sed qñ alienāt inter se cessat dicta ratio ergo et c. ¶ Ad secūduz qd dicit de hac remis sioe: dico q hoc ecclesie nō pdest: qa pactū nō porrigit nisi ad eū ad quē ut porrigat pacificen tis interest: ut. l. et heredi. s. si. s. de pac. Sed q istud pactum porrigatur ad ecclesiā fratris pa cificētis nō interest. ergo et c. Preterea si remis sio tibi omne ius qd habeo in fundo qd tibi nō que rit: remanet apud me remittētē: ut. l. nec utilem s. ex qui. cau. ma. sed ex hoc nō fratri cui facta ē remissio querit. ergo remanet apud fratrem re mittētē. ¶ Undecimo qro. posito lz uerum nō sit q iste frater q petit fideicommissūz teneatur d euictioe: utrū hoc sit uerū si alter frater cū quo diuisit fuit sciens huius fideicommissi. Bicit glo. hic q non: nisi fuerit de euictioe stipulatus: ut C. de euic. l. si fundū sciēs. Ja. de are. repreben dit istud: quia etiā sciēs habet actionē de euicti one saltem ad pñm: ut. l. si. s. si. C. cōia de le. ubi est specialis casus i legato et fideicommissio d quo hic loqmur. Sed certe lz in emptore dicat uerū Ja. de are. tñ in diuidētib⁹ nō dicit uerū: qa i uicē uidetur mutuū periculū suscepisse quilibet in sua parte: ut no. C. fami. her. l. si familie. Sed mibi uidet q p dicitā nō habeāt locū i casu no stro. nā p dicitā iura loquūtur qñ contrabentes sci unt ius tertij in re q emis uel diuidit. sed si scio te a quo emo uel cū quo diuido habere ius i re hoc deberet mibi pdesse ut mibi qraf. hoc enī agit ideo ius supueniēs tibi pdesset mibi: ut. l. cū uir. de usucapio. Ista ergo distinctio sciētie et ignorātie nō facit ad ppositū. ¶ Duodecimo quero. qd si ille cui faciēda est restitutio rei ab aliquo eā emit. an ammodo habeat locū fidei cōmissūz: Glo. dicit q ex dictis per eā apparet q ipse potest agere tanq̄ si ipse sibi euicisset. ar. s. de euictio. l. si uēdideris. ad. l. fal. l. fūdo. Sz Bi. uidet sic distinguere. aut rez mibi legatam emo ab alio: aut ab eo a quo mibi relicta est. p mo casu nō preiudico mibi in iure fideicommissi: ut in. l. de le. s. si res aliena. de le. i. l. plane. s. q si rem emisset. Secūdo casu: aut res erat mibi lega ta sub p ditione: aut pure. pmo casu nō uideor re nūciare iuri fideicommissi: siue sciēs siue ignorās fuerit: ut. l. fundo. ad. l. fal. et. d. l. si uēdideris. et hic no. p glo. de le. i. l. si a substituto. in pn. i. gl. q incipit maxime. lz Bi. illā nō alleget. Secūdo ca su qñ erat legata pure: tūc aut sui ignorās et nō p iudico mibi in iure fideicommissi: ut. l. cui res.

d C Ego di co. ADDE post alexan. hic bal. con filio. cxxix. iij. li. vbi dicit q ita ser uatur. lz cō trariū tene at quil. in. l. cū hi. de trā fac. et q pos sit diuidi t3 federi. consi lio. cxxviij. C Ad secū dum. ADDE q pau d ca. cō tra. q imo ex natura rei portio illius defuncti re uertitur ad ecclesiā post qñ iste super uuens a se abdicauit. si cut si habe res usum fructū in fū do ticij et mi bi renuncia res vsu fru etū licet tua nō iterit q ticio acqui rat: tñ qa a te abdicas ad ipsūz tici uz dñuz re uertit et sui natura cōfo lidatur cum p puetatev tisti. de vsu finitur. et p batur s3 ip sum in. c. i. de eo q si se cit agna. d scu. pa. vbi sit renūcia tio oio pro dēt agnato licet absenti Tamē alex. dicit p opi. bar. esse gl. quasi in ter minis in. c. i in ti. impera tor iohbani quā ibi dicit sequitur do cto. et p opi. bar. allegat eūde cōfiliō incipiēte ex thēmate. et federi. consi lio. lxxvij. et cxxviij. su pra p me al legato.

de actio emp. de le. i. l. huiusmodi. §. qui seruū. Si uero sui sciens tunc mihi preiudico: ut. §. g. mo. pig. uel hypo. sol. l. ticius. et ar. a contrario se fu. ll. prime allegataz. Ita dicit Bi. Sed i hoc ultimo dubito an uerz dicat: quia lex ticius non loquitur in his q̄ depēdēt ex testamēto: hic sic. et ideo nō presumitur renūciatio: ut dixi. §. i. sol. lu. cōtra. d. l. Preterea sicut exneus emens rez legatā sciēt nō sibi p̄iudicat: ut. d. l. fi. §. fi. C. cōia de lega. q̄ lex loquitur in legato puro nel cōditionali: ut patet ex p̄cedētibz in. d. l. fi. positi. et sic est s̄a prima solu. et glo. ibi posita q̄ sit speciale in legatis. ergo eadē ratione ipse idem emēs nō p̄iudicat. Preterea si ipse idē emeret ab exneo nō p̄iudicat sibi ut dictū est. eadē rōne si emit ab ipso q̄ est grauatus. unde cogitatis. ¶ Tertiodecimo q̄ro an inter diuidētes de tur actio de euictione. Glo. in. l. si familie. C. fa. heris. distinguit: aut diuisio est facta a partibz seu a iudice: aut a testōre. et hoc ultimo casu nō agitur de euictione: ut. l. cū pater. §. euic. de le. ij. et no. C. fa. her. l. si cogitatioe. Sz alij ut Ly. ibi refert: reprehēdūt hoc dicētes q̄. §. euic. loquitur in prelegatis: secus in diuisioe. et p̄ hoc s̄. fa. her. l. si paterfa. Sz ego puto glo. bene dicere. nā diuisio testōris habet vim prelegati: ut l. quid ergo. §. i. de le. j. et de here. isti. l. ex facto. C. fa. her. l. quoties. ideo et. ut i. §. euictos. Mō ob. l. si paterfa. quia ibi loquitur quādo res euincitur culpa coheredis. erat enī res obligata pro debito hereditario: q̄o debuit quia heres non soluit: ideo agitur hypothecaria. ibi ar. expres. suz. pro hoc ad trebel. l. i. §. si heres. Vel dic q̄ in. d. l. si pater heres. hoc sequit̄ excipiēdo non agendo sicut in. §. euic. et ideo latius q̄ glo. distingue. aut diuisio est facta a testatore: aut a partibus seu iudice. p̄mo casu aut euicif culpa coheredis: et agitur de euic. alias nō agitur de euic. sed excipit̄ ut ex predictis patet. Secūdo casu. aut post diuisione uendicat unus ex heredibz diuidētibz: aut quidā alius. p̄mo casu. aut uēdicat ex facto alterius coheredis: seu ex dispositione defuncti et potest nec de euic. tenetur. Ita intelligo istā materiā p. l. fundū meū. §. de euic. et. §. de do. pre. l. licet placeat. et. §. dixi. Si uero uēdicat ex alio suo iure: tūc repellitur exceptione per. l. uendicatē. aut uēdicat extraneus: et tūc aut fuerunt scientes: et nō tenetur de euic. nisi fuerit stipulatus: ut. l. si fūdū sciēs. de euic. et cōia utriusq̄ iudi. l. si fratres. Aut fuerūt ignorātes: et tunc tenet p̄ parte quas coheres a quo euincitur habuit ab eo.

Ex. l. sequenti.

An valeat promissio quia plagium fecisti. uel si promitto tibi cētum si ticius plagium fecerit.

Plagium faciēdi.

Promissio facta de preterito uel de futuro ob turpem causam est ipso iure nulla. h. d. C. Quero ergo utrum ualeat ista stipulatio: promitto centum si plagium feceris. Hic est q̄ non ut hic. et l. generaliter. §. eo. In p̄trariuz uidet. §. de cōdi. ob tur. cau. l. pe. et hoc tenet vltimōtani. nō al. le. illā. l. dic ut dixi. §. e. l. generaliter. C. Quero quid si p̄mitto quia plagium fecisti? Dicit glo. ista est magis dubia quia non inuitatur ad delinquēdū: quod secus est in p̄ma. sed hic est tex. q̄ nō ualeat. Pe. tenet q̄ ualeat q̄ si scienter promittat indebitū: ut. l. i. de cōdi. ide. Non ob. bec. l. quia ponit exēplū p. l. fi. de cōdi. ob tur. cau. ut hic in fi. glo. Sed certe tūc nō fiet promissio

plagij facti: sed causa restitutiōis faciēde. et hoc sentit glo. §. de p̄di. ob tur. cau. sup rubrica dū dicit q̄ habet locuz ob causam de p̄terito. lz ibi Ly. teneat opi. Pe. et male. C. Quero si ualeat ista stipulatio. promitto tibi cētum si ticius plagium fecerit: tunc hec q̄stio bona pōt esse: quia ticius est meo cōiunctus amicus uel p̄sanguineus nō faciet plagium ne incidā in penā: et tunc ualeat et est s̄m bonos mores: ut. l. ex ea pte. §. i. §. e. Si s̄o est cōsanguineus stipulatoris nō ualeat: quia inuitari posset ad delinquēdū ut stipulator lucrare tur. facit. l. heres meus. §. fi. §. de cōdi. et demō. et l. cōuenire. §. de pac. do.

Stipulam.

Stipulatio facti que habet diē nō cōmittitur ad iteresse aū diē: lz certū sit ante diē fieri nō posse. C. Op. de. l. stipulatiōes non diuiduntur. §. e. ti. So. ibi nō erat adiecta diē: hic sic: ubi ad nihil cōmittit q̄n est diē. C. Op. po. de. l. cū stipular. §. eo. So. aliud in stipulatione penali ut ibi: aliud i stipulatione ubi pena ex diuisione legati succedit. hoc est obligatio ad interesse q̄ ante diē nunq̄ cōmittit in aliquo. q̄o glo. tenet in. l. cū stipulatus. §. eo. casus est in. c. commissi. ex de elec. li. vj.

Am stipulamur.

Verbum p̄sens non trahit ad futurū. h. d. Quidā habet oportet q̄o est p̄ns iudicium: et tunc hec lex nō habet dubiū. Alij h̄nt oporteret q̄o ē preteritū imperfectū subiunctiuū: et tūc est dubiū quia pōt trahi ad futura: ut dixi. §. e. l. q̄ rome. §. augerius. Bice dūz est ergo s̄m dictā litterā oporteret: q̄ si aliqd̄ reperit̄ debuit in p̄terito illud soluz cōprehēderet et nō futura: et sic iterptat̄ promissore. si s̄o nil deberet in p̄terito: tunc intelligatur in futurū ne alias stipulatio reddatur inutilis: ut. §. e. l. quotiens.

Ex. l. sequenti.

De illis uerbis exnūc prout extunc.

Ita stipulatus.

Exstente cōditione pōt retro deberi pecunia. h. d. Nota q̄ pena q̄n adijcit p̄statiōi annue intelligitur de decē singulis annis. dixi. §. e. l. stipulatio ista. §. eū qui. C. Op. de. l. cū quidā. de usu. So. ut dixi. §. e. l. huiusmodi. et hoc facit hec adiectio ex hoc. secus si dicunt ex illa diē: ut dixi ibi. Itēz idē quod hic si dicere exnūc uel extrūc. put extrūc et similia s̄ba ut clarius exprimeret: ut. d. l. cum quidā. et l. lecta. in fi. §. si cer. pe.

Ex. l. sequenti.

Que sit differentia si promitto fundū pleno iure uel pprietatē p̄se uel usufructū per se.

Ticius a meuo.

Qui promittit usufructū et pprietatē separatiz solutiōe usufructū liberat. secus in eo q̄ plenā pprietatē p̄misit. h. d. C. Mo. differentia si p̄mitto fundū pleno iure: uel pprietatē p̄ se et usufructū per se. C. Op. j. de sol. l. si stipulatus. §. qui decē. glo. soluit optime. dic ut in ea. lz qd̄ peteret: dic totuz perēpto usufructu ut hic. sed usufructu durante penit solū pprietatē: ut plene dixi in. l. eū q̄ ita. §. j. §. eo.

Ex. l. sequenti.

An sufficiat numerare alterius noīe absq̄ eo q̄ hoc agatur euz eo cui numeratur: ibi. Oppo. et cōfessio apposita in p̄tractu iunli p̄bat. ibi. Et respōdeo. Et ista s̄ba recepisse in dubio dāt intelligere stipulationē incōtinenti secutā post numerationē: ibi. Itē. Et an dicta in prefatiōibus

SSSS iij

vna erat expressa falsa i ture alia nō: non vitiabit ferētia ex vi false sed sustinebit ex vi v̄e. et hoc dicit incognitū legis. ADDE q̄ bal. nō fuit i cognitū sed illud reuertit̄ et sequit̄ ei cōsilio. cxxij incipiēte in xpi noīe p̄ponitur. i. li. b. C. Opote ret. dicit hic pau. de ca. se p̄ hic dicta r̄ndisse cū q̄ dā testōr mā dasset debita solui d̄ pe cunys que erāt in mōte et illud quod restaret solutis debitis de dicta pecunia dari cuidā hospiti tali: et tpe testamenti restabat mille. sed q̄ testator: tātū sup uicit q̄ erāt tria milia in resto q̄ hospitale nō habebat nisi mille: propter illud v̄bū restaret quod est p̄teritū i p̄fecti subiunctiuū et p̄sens t̄pis optatiui p̄ istā legē sic itel lectā p̄ doc. secus si nihil rest. s̄er p. l. uenditio. §. uerisimile. §. d̄ p̄be. emp. Et an v̄bum quod potest trahi ad p̄sens et futurū ad quod sit trahēdūz vide ro. con. h. cccxxij.

a f I plagij ADDE breuif et q̄n bal. consilio quinto. iij. volu. ubi ponit q̄n fit p̄missio ut q̄o deliquat: ne deliquat et ut delictum remuneretur: cur s̄ba posui in. l. generaliter. §. e. et an de p̄solutū factū pro turpi cā pagēda ualeat vide eūdem bal. consilio lxxvij. iij. li. b. Et iquā tū alex. hic i p̄ma col. p̄ fortificatiōe limitationis ang. de qua hic p̄ cū allegat imo. ad ducere In. no. in. c. i. p̄sentia. de re nūcia. dicen. tez q̄ si lata finia exp̄llis duabus causis quarum

A Cassius dno. ADDE Imo. hic et ang. in l. stipulatio ista. §. alteri. §. eo. Rapb. vo voluit qd cuius possit civitati stipulari: qd no minus quis nascitur patrie qd patri. qua opi. pau. de ca. dicit tolleri posse. Alex. te nec opinio. bar. de qua in lec. per cum.

B Scilz patronus. ADDE qd hunc intellectuz etia approbant imo. rapha. pau. de castro. et alexander.

C Pro. bar. ADDE fm imo. qd no. Inno in c. pisanis. de restitu. spo. vbi fm euz probatur qd confessio facta in iudicio inualido pbat. dūmo do iudex ali as sit cōpetēs. Bar. in l. decē. in fi. §. e. et in l. si quis ita. ad i. §. e. ange. n. l. j. C. de prescrip. xxx. annoru. vbi dicit hoc eē bene notandū: qd si ex forma statuti in contractu mulieris debeant adesse ppin qui et no ad sint quo casu cōtractus remanet iutulis: tamen confessio facta in instrumēto pbat oia gesta. et hoc etia seqtur alex. cui adde qd idē sequitur ro. confilio. c. c. xiiij. incipiente oipotē tis dei. hec confessio. vbi pulchre p̄sultuit cū credi tor p̄duxisset instrumētū carēs nomine iperatois: et dicitur interrogatus an vera essent q̄i instrumēto, cōtinebatur respōdit credere qd sic: qua de cā iudex volebat deuenire ad capturā. ipe respondit illam confessio nem cōstentū no nocuis se: qd se retulit ad illud instrumentuz nullū ratiōe solēnitatis: licet cōtineret cōtractū validū in se. alle. Inno. in. c. cū venerabilis. et ratiōne assignat: quia pars videtur cōfiteri put effectualiter in instrumēto cōtinetur. sed effectualiter nihil cōtinetur in instrumēto ppter defectū solēnitatis de quo ibi latius. et an iste debitor potuerit capi mixta confessione et instrumēto. et cōcludit qd no: qd in odiosis sub simplicibus no cōtinetur casus mixtus: vt. §. e. l. ij. §. si quis simpliciter. Et in quātū. §. dictuz est de cōfessione facta in iudicio inualido. et alex. dicit vidēdū bar. in. l. si cō

dicatur in seqntib' repetita: ibi. Henio. Et an si pcurator egit noie dñi pcuratorio noie: deide fecit vnū actū et no dicit pcuratorio noie: an de beat intelligi pcuratorio nomie: ibi. Itē pone. Quid et si repial in strū in quo qs est cōfessus habuisse cētū mutuo q̄ pmisit restituere: et ego pono i libello qd mutuauit tibi cētū: et ad hoc p̄ bādū p̄duco istū: an sufficiat: ibi. Itē reptur. Et an qd promisit me no offendere sub pena: si offēdat fratrem meū teneatur: vide in fi.

Hrisogonus. Per liberā psonā nō q̄rit nobis actio ex stipulatiōe s̄ ex numeratione sic: et qd stipulaf ipersonaliter sibi videt stipulari: et nunq̄ psona extrinsec' subitelligit. h. d. Diuidit in tres ptes. pmo pōitur pceptio stipulatiōis. In secūda declarat qdā dubia emergētia circa stipulatiōne pncipalē. In tertia qdam dubia emergētia circa stipulatiōne penalē. Scōa ibi respōdit p liberā. Tertia ibi sequēs stipulatio. Et scōa subdiuidit in tres. pmo pōit duas regulas. scōo ex eis decidit. qd descēdētē ex stipulatiōne scōa. tertio. qd descēdētē ex numeratiōe. scōa ibi: sed qd tertia ibi: sup est ut q̄ram. Tertia pncipalis subdiuidit in tres: i vnū dictū: et duas rōnes. In p̄ma pte ponit factū qd non hz cōtraria. pone m̄ p cōfati qd scriptura hec puata nō reuocabat i dubiū ne itres i materiā. l. cōparatiōes. de fi. in stru. et qd po. i pig. ba. l. scripturas. Henio ad secūdū vbi dicit qd p liberā psonā nō q̄rit actio Cōp. qd psona liberti nō sit libera: qd debz reuerētā et. ut. ff. et. C. de iure pa. So. p psonā nobis subiectā acqrit nobis rōne dñice vel p̄rie ptātis vel cōuersiōis seu monachatiōis eadē ratiōne: vt in auten. ingressi. et in auten. si qua mulier. et l. deo nobis. §. j. nō alterius. et ideo libertus nō q̄rit p̄sona. eadē rōne nec vassalus domino: nec cuius reipublice sue ciuitatis. facit qd d. j. de iure fil. l. j. Cōp. qm̄ hba obligatiōnis p̄ferūt i psonā sui: hba executiōis in psonā tertij valz stipulatio qm̄ ip̄suis stipulatis iter est: vt. l. si pcuratoris p̄ntis. §. e. in glo. et l. stipulatio ista. §. si qs isulā. §. e. videbitis. j. l. j. in p̄n. j. ti. ij. et l. in oib'. j. de p̄to. stipu. modo hic hba stipulatiōis sunt adiecta in psonā iore liberti: et hba executiōis in psonā illius patroni. So. hoc nō dicit in tex. sed dic qd libert' fuit stipular'. qd intelligo. i. hba iterrogatiōis ipse p̄tulit et sibi ē r̄isuz. Lū ergo nō appareat in cui' psonaz hba obligatiōis sint collata: itelligo in ei' personam collata in cui' psonā fuerūt collata hba executiōis. et istud ē h̄similī: ut dixi in. d. §. si qs insulā. alias stipulatio valeret fm cōez opi. glo. qd p̄ baf p. l. pe. C. ad exhibē. Henio ad ver. sup est. P̄ qd videt qd iuriscō. reuocet in dubiuz id qd est expressuz in iure. §. qd ei qd noie alio mutuat nō q̄ritur actio: nisi in casu. l. absentis. C. si cer. pe. sed hic libertus mutuauit noie p̄soni: vt

fessus. Adde qd ang. cōfessio. c. xvij. incipiente In dei noie. visis actis p̄dctis. dicit qd in eo qd bar. in. d. l. vult qd cōfessio facta corā iudice cōpetenti p̄bet: s̄ ex libello inepto dicit cōtra hoc facere qd diffinitua nō p̄t fieri nullo p̄cedēte p̄cessu quātūcūqz emanet cōfessio et sic p̄cedatur vt sup quodā notorio in cā ciuili: imo venitur ad p̄ceptum: vt. l. si debitori. de iudi. ij. q. i. nos quēqz. sed in casu qd libellus ē ie ptus: qd sequitur nullū ip̄o iure: ut. l. si patronus de iure iuran. et ibi gual. de cu. si ergo nullus p̄cessus haberi debz p̄inde ac si cōfessio sine p̄cessu emanasset et ita r̄isuz arguēdo qd si hoc i ciuili multo magis in criminali: cōcludēs qd ex cōfessione scā sup inepta i q̄stioe corā iudice cōpetenti nō debz seq cōdēnatio: sed debz absoluti re: et de nouo cōtra ipsuz p̄cedi si facta largiūtur. et ita dicit ali/ as etiā de facto obtinuit se perusij in findicatu. d. ramerij de lafrā. d. p̄sis et in quātū alexā. trāsit cūz illa opi. qd bar. hic intelligendus sit in quātūz dicit qd ex numeratiōe potest agi p̄bata per cōfessionē: qd illud sit vcrū quādo est elapsū sum tēp' op̄ponēde excep̄tionis non nūerate per cunic. prout ē dicit vel raph. io. d. imo. et pau. de ca. Adde qd opi. Spe. simpliciter sequit bal. cōfessio. l. iij. et c. c. xij. l. ii. et cōfessio. c. c. xvij. l. ii. et cōfessio. c. c. lxx. l. ii. ange. p̄fessio. xvij. et p̄fessio. c. iij. et p̄fessio. c. iij. Etiam p̄ op̄mione coruz facit qd cōsuluit pe. de ancha. cōf. c. c. xvij. qd p̄fessio dotis recepte p̄ tpa lapsa exceptionis opponēde habeat vim vere numeratiōis nō donatiōis qz illa morte nō tēporis cursu cōfirmat. Et in quātū alexā. hic tāgit an cōfessio dotis recepte p̄iudicet creditoib' etiā elapsō tēporie excep̄tionis op̄ponēde. Adde qd ro. cōfessio. c. c. c. lxx. tenet qd nō p. l. si cui. C. de nō nu. p. et l. si quis hoc. de bonis p̄scriptozū. et alia que dicitur cā obmittit: qz per te videre potes. aduertēdo etiā qd bal. cōf. allegato. l. iij. vult qd stante

iudi. ij. q. i. nos quēqz. sed in casu qd libellus ē ie ptus: qd sequitur nullū ip̄o iure: ut. l. si patronus de iure iuran. et ibi gual. de cu. si ergo nullus p̄cessus haberi debz p̄inde ac si cōfessio sine p̄cessu emanasset et ita r̄isuz arguēdo qd si hoc i ciuili multo magis in criminali: cōcludēs qd ex cōfessione scā sup inepta i q̄stioe corā iudice cōpetenti nō debz seq cōdēnatio: sed debz absoluti re: et de nouo cōtra ipsuz p̄cedi si facta largiūtur. et ita dicit ali/ as etiā de facto obtinuit se perusij in findicatu. d. ramerij de lafrā. d. p̄sis et in quātū alexā. trāsit cūz illa opi. qd bar. hic intelligendus sit in quātūz dicit qd ex numeratiōe potest agi p̄bata per cōfessionē: qd illud sit vcrū quādo est elapsū sum tēp' op̄ponēde excep̄tionis non nūerate per cunic. prout ē dicit vel raph. io. d. imo. et pau. de ca. Adde qd opi. Spe. simpliciter sequit bal. cōfessio. l. iij. et c. c. xij. l. ii. et cōfessio. c. c. xvij. l. ii. et cōfessio. c. c. lxx. l. ii. ange. p̄fessio. xvij. et p̄fessio. c. iij. et p̄fessio. c. iij. Etiam p̄ op̄mione coruz

statuto qd ex
cepto no nu
merate pecu
nie no possit
oppoi. qd et
ages ex con
fessioe debz
succumbere
Et an confes
sio facta i iu
dicio nullo
abste parte
valeat. bal
tenet qd no
eius confilio
cxlviij. iiii.
libro.

C Subscri
bentes.
ADDE An
scribes di
cas tota scri
ptura appro
bare. pau. d
ca. p. lio. ec
cxxx. et an s
scribes non
lecto tenore
scripture si
bi puidet
p eude consi
ecl. de prio
vide et ro.
confilio. ccciii
et cccii
ibi an sigil
lu iducat co
sensuz et rati
habitionez.
Quis at pre
feratur i hy
poteca: aut
babes instru
mentu pfectu
a noio: aut
hypotecam
trino teste
subscripta. et
q sint subst
talia in apo
ca vide bal.
confilio. cely
viii. Si aut
dno pstatu
pcuratores
ad obligan
du. et pcur
ator faciat
apoca trino
teste notat
cuz hypote
ca bonoz
domin. vo
post bona
hypotecat p
instrumen
tu publicuz
qs pferatur
vide pe. de
ancha. confi
lio. xxvii.

C Pro
curator.
ADDE Ra
pha. et pau.
d ca. hic. bal
in. l. pcura
tor: q pcur
atione. ad fi
ne. s. de pro
cura.

C Fratres
meum.
ADDE qd
cu decisione
bar. hic tra
sit ral. imo.
et alex. An
ge. vo contra
p. c. i. i. an
ille q interse

glo. et ibi plene scripsi. no est nra materia. Quia
doqz dubitat an dicte qlitates intelligant repe
tite in alia oratioe seu coceptioe sboz: et tunc
aut ista alia oratio cotinet dispone aliam per se
principale: et tuc no itelligit facta repetitio: nisi
hoc induceret natura alicuius dictois repetitue:
vt hoc ampli vel itez: ut. l. in repetedis. de le. iij.
dic vt ibi. Quia illa sequens dispo est de accesso
rijs precedentiu: et ista est nra materia. Sic ergo
aut sequens dispo accessoria tedit ad vnu et eude
effectu cu pncipali: ut obligatio fideiusforis: et i
telligit facta repetitio: ut. j. de fideius. l. si ut p
ponit. et. j. e. l. si. s. fi. Aut tedit ad aliu effectum
per se lz accessorie ad pmu: ut obligatio usurarz
et similes. et tuc aut illa qlitas respicit actu perso
ne ptractentis. puta ptractit pcuratorio noie: et
tuc illa qlitas itelligit repetita ut hic: quia hic li
bertus videtur stipulari vsuras noie patroni: et
cedere cogitur: ut patet in textu. et infra dica. cu
eni sit eade persona: merito cuz eisdem qualitatibus
intelligit repetita. Aut talis qlitas respicit
ipsaz dispone et tuc no intelligit repetita: vt. l. si
ita quis. in pn. j. eo. et. s. de ptracte. emp. l. q fun
du. ubi dies no intelligit repetita. Predicta ve
ra nisi p quadam cofequetia: vt si stipulatio pena
lis seu vsurarz comittat ex mora. tuc eni si differ
tur petitio circa pncipale et sic cessat mora: et p
cofequens differit stipulatio seu petitio vsuraruz:
vt. s. si cer. pe. l. lecta. Item pdicta ha in his q
adijciuntur circa pcedete dispositione in die. no
ad ea q adijciuntur pcedeti conditioni: an intelli
gatur repetita dispone. dixi. s. e. l. in illa stipula
tione si caledis. et plenius in. l. ita stipulatus. cir
ca qstiones. Itē pdicta ha in dispone ptracten
tiu. In vltimis volutatibus dico latius de le. j.
l. licet. Itē in dispone legis seu statutoruz dico
plene in. l. iij. j. vi. bo. rapto. s. ij. Itē an in stipu
latione nouate itelligatur repetita q fuerit in pn
cipali. dico. j. de noua. l. alia. Itē pdicta vera in
aliq qualitate q inest dispone pcedeti p moduz
cuiusda accessiois et directo ea respicit. Si vero
in dispone totali ponit per se qda clausula nul
li annexa: tuc si dubitat cui referat: an pcedeti
bus: an sequentibus: an oibus. ista est materia per
se separata a pcedeti. et ea ponit Spe. de instru.
edi. s. nuc aut. et. ite excipe. ibi tex. meli in. l. iij.
s. filiu. de libe. et posthu. et. l. talis scriptura. s. le.
i. Dic omitto quia loguz esset. C. Op. hic dicat
q persona nuqz intelligitur repetita. Lotra imo
mo videt q persona itelligat repetita: ut. l. j. C.
de diuer. refcri. So. ibi rei coitas: puidicij modi
citas: et ronis identitas faciunt cessare ptractiu. uel
uerius in diuersis stipulationibus seu disponebus
persona no itelligit repetita ut hic. sed in vna et
eade sic. quis eni dubitat si iterrogo: promittis
mibi dare et ticio: et tu rudes pmitto: q itelligi
tur utriqz pmittere. in. l. de duo. reis in pn. et. s.
e. l. si mibi et ticio. et hoc cu ipersonaliter rudes.
sed si expmit psona vni: ut pmitto ticio: et tuc
alteri no videt pmittere: ut. j. de duo. reis. l. du
os. ver. sed si a duobus. Fallit in. d. l. i. de diuer.
refcrip. p rones qs dixi. C. Op. et videt q no sit
necessaria cessio: ut. l. i. C. per quas pso. no. acq.
So. credo hoc uey hodie p istam. l. C. Ultimo
iste. s. facit ad multa. Primo ad signa que sub
scribentes ptes testes uel notarij apponut in in
strumētis: ut patet ex glo. super sbo assignate.
facit. C. de assesso. l. si. in auē. de istru. cau. et. fi. s.
oportet. qd no. i. Spe. de istru. edi. s. i. in. s. ubi
aut. Itē facit. pone incipit pcurator agef no
mine dñi: et postea fecit vnu actu: et no dixit pro

curatorio noie: uel noie talis: an videat fecisse
pcuratorio nomie: Et idet q no. ar. hui. s. gr
fognonus. et dico q hoc videt repetitū pcurato
rio noie: quia hic dicat q conditio et tps et iste qli
tates repetite intelligant: psona no. Ado cu re
petitur eade psona: tuc qlitas. s. pcuratoris no
mine repetita itelligit: et psona in q substatiatur
actus no itelligit repetita: ut hic est rex. cu glo.
ibi plerūqz et. cu glo. q incipit p actione madati
Facit quia actio no pot ptinere ad pcuratores
suo noie. ergo et. ut. l. post mortez. et qd ibi no.
qñ ex facto tutoris. Facit qd dixi. s. de ope. no.
nu. l. i. s. nuciatio. Et ideo cosulo q ponat in li
bello: agit et agere itedit talis pcurator: ut sem
per ipse tagat q tanq pcurator agat: ut etiā in
futur coprehedat. ar. l. cu stipulamur. cu. si. s. e.
Itē repetitur instrum q ille fuit cofessus se habu
isse et recepisse cetū mutuo: q pmissit reddere et
restituere. mo in libello ppono q mutuauit tibi
cetū: quare peto te codenari. et ad huiusmodi p
batione induco instrum: an pber: quia instrum co
tinet q fuit cofessus et. Dico q est casus in isto
s. ga hic itetas actione ex numeratioe. mo si fu
it utilis stipulatio: tuc male intetas actionem ex
numeratioe q no est nata. s. si stipulatio aliquo
mo esset inutilis tuc bn ageres: quia ex numera
tioe esset nata tuc ut hic. Facit. l. publica. in. fi. s.
depo. Tāgit Ly. in. l. si absentis. C. si cer. pera.
Itē Bi. format qstione talē. quidā pmissit me
no offendere sub pena faciēdo pacē: mo no of
fendit me sed fratre meuz: an teneat. Et videt
q sic. ut. l. i. iij. et. iij. s. de libe. cau. In ptractiu
est ueritas: quia psona fratris no intelligitur ni
si exprimat vt hic. Facit de pac. l. si vnus. s. an
oia. Bi. hoc puto uey: quia certe sunt psonae p
quas iniuriamur: inter qs no est frater: ut. l. j. in
fi. cu. l. se. j. de iniur. Preterea tuc dicor offen
di: qñ ex illo facto possuz petere penā iponi: ut
l. istud. de ma. testa. sed hic no possuz petere iur
re meo: lz posses forte ut qlibet de populo. ergo
et. Mo ob. leges allega. de libe. cau. ga lz iterfit
no tñ dicor offēdi. fac. j. s. iniur. l. lex cornelia.

§ Pupillus. Interpellatō
q no pstituit
pncipale in mora no nocet fideiusfori.
h. d. C. Mo. ubi nulla petitio: ibi nulla mora.
C. Op. de. l. nuda. C. eo. So. speciale in pupil
lo. hec falsa: ut. l. nulla. de reg. iur. Alij dicūt q
non est in mora quatū ad ipsuz pncipale: s. quā
tū ad penā sic. et hoc tenet Ja. de ra. qd est con
tra casuz. l. lecta. s. s. cu sortis. s. si cer. pe. vnde
dic q ibi penalit stipulatio non comittit ex mo
ra sed ex euētu conditiois: ut ibi no. et. j. de regu.
iur. l. nulla. facit qd no. per Bi. in. c. no est in mo
ra. et de regu. iur. li. vj. C. Op. de. l. si qs soluti
oni. s. de usur. ubi nego. gestor constituit in mo
ra: sed negocioz gestor no habet actione: ut. l.
si pupillus. s. videam. s. de nego. gef. So. hic
nulla est petitio. s. respectu cause. secus si respe
ctu psonae ut in cotrario. C. Op. de. l. marcellus
j. de fideiusso. sed illa sm intellectū glo. concor
dat cu ista. C. Op. de alia. l. de. l. is cui. s. e. et. l.
si a reo. s. si a furioso. j. de fideius. et ad illaz bn
sequit solu. glo. et dic q ibi no pot accedere fide
iusfor: ga no obligat et naturalit. hic no pupil
lus naturalit obligat. s. quo pupillo loquat di
cem in. l. i. j. de noua. Ex. l. sequēti.

Quādo in alternatiuis electio sit debitoris.

§ Duo rei stipuladi.
S psona vel res ad obligatione adijciat

cit fratre do
mini sui vbi
e casus q of
fendēs frēz
dñi cā inu
riadi priual
feudo. Sed
imo. die ibi
esse casuz p
opinio. bar.
qz ibi no p
uatur feudo
iterficiēs fra
tre nisi con
stet q inu
ria sit facta
dño: s. no at
teditur pso
na fratris.
vñ alex. di
cit q aut par
est facta sim
pliciter et tē
pcedat opi
bar. aut pro
st et familia:
et tunc pce
dat opi. an
ge. p ea que
no. Spe. i. ti
tu. s. treuga
et pace ad fi.
Tu adde q
bal. confilio
cxxxvi. i. li
tenet etiā q
fratre domi
ni occidens
odio dñi pū
uctur feudo
et qualiter p
bef q odio
dñi vel q a
lias ille non
esset factur
dicit. ponit
glo. notabili
ter in. l. apd
celluz in pn.
s. de doli ex
ceptio. vñ
etiā dicit no
obmittēdū:
q talis occi
dēs fratres
dñi pot d cu
ria forbāni
ri et excec
tioe sentētie
eri minalis
feudu aufer
ri. et hoc pro
batur i. d. c.
i. cofiliū inci
pit nihil cōe
Zm aut eps
possit aufer
re feudu vas
fallo si vassal
lus pbyte
rū epo sub
ditū occidat
do. xpofo
castelleon
cōpatriota
me cofuluit
q sic: vt vi
deri pot in
ter consilia
bal. p. l. vi.
i. li. et ibi die
q odofre. in
ti. q. mo. seu
amit. i. xv. et
xxx. q. in ple
na disputati
one die q et
ob iniuria y
bo teaz dño
vassallū seu
do puari

inutiliter nō prodest ad solutionē. b. d. **C** No. q̄ in alternatiua obligatione uterq̄ est in obligatione. **C** Itē nota q̄ illud qd̄ adijct̄ obligationi si modo nō valet obligatio nec solutio. cō cordat̄ie sunt in glo. Rō est in tex. satis notabilis in p̄sona: sed in re nō ponit̄. dic q̄ eadem est rō: quia res apponit̄ ut p̄ seipsa possit solui: nō loco alterius. Itē rō hic posita nō habet locum in. l. cū qui ita. §. q̄ sibi. sed ibi est alia rō q̄ colligitur ex. l. hoc iure. §. d̄ solu. **C** Op. de. l. q̄ decē. §. Stichū. j. de sol. Glo. dicit hic res d̄st̄ eē mea alio mortuo: sec̄o si alio existēte viuo. nō bñ dicit quia in obligatiōe alternatiua si tpe stipulationis vna est mea nūq̄ pōt mibi solui. s̄ cōtra loquitur in obligatiōe generis generalissimi uel generis subalterni: ubi nullū est in obligatiōe. Idē dixi in. l. Stichum. §. eo. **C** Op. de. l. si ita stipulatio fuero decē aut q̄ndecī. §. e. ubi min̄ est i obligatiōe. hic dicit utriq̄ esse. **P**e. de bel. p̄. dicit tria h̄ba q̄ refert **L**y. in. l. cū qd̄ā. **C** de hbo. sig. Quādoq̄ alternatiua cadit iter res iter q̄s cadit affectio: ut in specieb̄: tūc in alternatiua utraq̄ est in obligatione ut hic. Quādoq̄ alternatiua cadit inter res iter q̄s nō cadit affectio ut in summis. tūc aut est electio debitoris: tūc qd̄ est min̄ est in obligatiōe: ut. l. si ita stipulatio fuero decē aut q̄ndecī. §. l. si ita stipulatio fuero decem aut q̄ndecī. Aut ē electio creditoris: tūc utriq̄ est in obligatiōe. ar. l. plane. §. pe. §. d̄ lega. i. Et rō est. in specieb̄ interest mea magis habere vnū q̄ aliud: in sumis nō est affectio. sed qñ est electio creditoris nō cadit ista p̄sumptio: q̄a forte eligeret min̄. sed qñ debitoris tūc p̄sumit lex q̄ semp soluet min̄. q̄a maius d̄ facili q̄s remittit q̄ det. Et ex his apparet q̄ si soluo q̄ndecī tūc q̄ndecī nō fuerūt in obligatiōe: sed cā donatiōis videor dare. s̄ glo. aliter sentiat t̄ nō bñ in. l. si ita relictus. in fi. de le. ij. sed ista h̄ba recipiūt limitationē. fallit si in sumis caderet affectio. uel rōne cause p̄ qua q̄s p̄misit. uel rōne p̄sone cui est faciēda solutio. uel rōne loci seu t̄pis mea interesse posset magis soluere qd̄ plus est: ut. l. si is cui. j. de noua. z. l. qui res. §. mibi decez. z. §. sequen. j. de solutionibus.

Ex lege sequenti.

De copulatiua z de dictione nec z neq̄.

¶ Quis ita stipulatus.

Ad v̄itatē copulatiue requiritur utriq̄ esse factū. Ad v̄itatē alternatiue seu diiunctiue sufficit alterū tm̄. b. d. **N**o. q̄ dicitio nec̄ habet in se inclusaz copulatiuā. Et nota idē de dictione neq̄: quia habet negatiuā inclusaz cū copula. **C** Op. de. l. falsa. §. de p̄di. z demō. ubi ad v̄itatē copulatiue vnū sufficit. Ego tetigi tibi in. l. scire debem̄. in p̄n. §. e. q̄ ista lex d̄z i telligi qñ hec copulatur respectiue nō p̄ncipalit̄ ut due ōrōnes: ut i p̄tra. tūc sufficit alterā verā ita vides in. l. j. §. de his q̄ no. in fa. ibi. d̄anar̄ in famia z q̄ fuerit zc̄. tūc i quolibz eoz h̄ficat̄ d̄spositio. nec opz q̄ utriq̄ fiat. z tūc ē dicitio et: magis p̄tinuatiua q̄ copulatiua. dicit̄ plene. j. de hbo. signi. l. sepe.

Ex lege sequenti.

An cuz pater stipulatur factū filio an stipulatio sit inutilis quo ad patrē quo z ad filiū: ibi. **H**er. nio. Et an p̄ possit stipulari filio ita q̄ effectus cōferat̄ in p̄sonā filij in vita: ibi. **P**rimo. Et qd̄ cū pater stipulatur filio z cōferat̄ stipulatio in tēpus existētie sui iuris: ibi. **S**ecūdo. Et an p̄ cū accipit emphyteosiz p̄ se z filijs videat̄ acciper-

a Nec. ADDE de hac dictione nec bal. con filio. cccly. xiiij. ij. li.

p̄ filijs ut filijs uel ut heredib̄ accipere: ibi. **I**nduco. Et an pater possit stipulari p̄ filio emancipato: ibi. **Q**uero. Et an mater possit stipulari filio: ibi. **Q**uero an. Et an ex stipulatiōe filij i potestate q̄rat̄ p̄ri: z qd̄ d̄ emancipato: ibi. **A**lteri. Et an pater possit stipulari filio monacho: ibi. **S**z quero. Et an cū m̄ accepit in emphyteosim pro se z filijs querat̄ filijs. vide in fine.

¶ Mod dicitur patrē

Si p̄ stipulatur filio qd̄ iuris est sibi acquiri. secus si illud qd̄ est factū p̄ filiū explicādū filiū nō q̄rit p̄ri siue factū siue ius stipulet̄ eidē. b. d. **E**x ista diuidit̄ in duas p̄tes. p̄ma loquitur in stipulatiōe facta p̄ patrē filio. sc̄da qñ filiū stipulatur patri. sc̄da ibi. cōtra aut̄. z diuersificat̄ in hoc: q̄a supra pater stipulatio filio sibi acquiri. hic s̄o stipulatio p̄ri ipsi p̄ri acquiri. **C**ōtra. §. de lega. ij. l. vxore. §. testō. **S**o. ibi loquit̄ in his q̄ filio p̄ri acquiri: q̄a dos pōt sibi acquiri: ut. l. pompo. philadelphus. §. fa. her. z tūc sibi filio q̄rit z nō p̄ri. z ideo dicit glo. q̄ si stipulatur ex cā castreū vel q̄si uel aduētia: nō q̄rit p̄ri sed filio. iō est intel ligēdū q̄ in p̄fectio p̄ stipulatur cū sibi p̄ri st̄atiz q̄rit: ut. l. placet de acq. her. l. j. §. q̄s a pa. su. ma. z simile glo. habes in. l. d̄nis seruo. §. eo. z l̄imitatio **B**i. quā ibi pōt nō fuit necessaria. idē tenet glo. in. l. quodcūq̄. in p̄n. §. e. z isti. e. §. c̄i q. z. **C**. e. l. ij. **S**z p̄tra hoc videt̄ exp̄sse. §. d̄ pac. l. si tibi. §. si pact̄. cū gl. ubi dicit q̄ qñ p̄ stipulatur filio ut b̄merito nil sibi q̄rit. sed cū stipulatur ut b̄merito stipulatur ex causa aduētia ut probabo. ergo predicta nō vident̄. **S**ed hoc p̄bo. quicquid filius querit ex opera sua z ex meritis suis est aduētia: ut. l. cū opz. de bo. q̄ libe. z ibi no. ergo zc̄. **S**o. qñq̄ pater stipulatur filio ut b̄merito. z tūc quādoq̄ merita filij sunt causa ut pater stipuletur filio: z tunc ut extraneo videt̄ stipulari z nō valet: quia patria potestas debet esse causa stipulatiōis ut ualeat. sed quando merita filij sunt causa quare quis promittit patri pro filio: z tunc valet stipulatio ut filio per patrem queritur utilis: ut. j. dicam. **C** Op. q̄a per filiū acquiri factus: quia possessio est facti: ut. l. j. §. si vir. de acqui. pos. sed per filiū acquiri tur possessio patri: ut. l. j. §. itē acquirim̄. de acquir. pos. **P**reterea seruitus habet quid facti: ut. l. ij. post p̄n. cū glo. §. e. sed acquiritur per filiū seruitus: ut. l. seruus cōis meus z tuus. j. de stipu. ser. Glo. que est hic soluit multū notabiliter. **T**u debes intelligere q̄ hic quādo pater stipulatur factū filij explicādū ab ipso filio: sec̄o si stipuletur ab alio siēdū ipsi filio: ut domū edificari zc̄. tunc eadē est ratio q̄ in dando. z vide glo. que incipit puta aliquid dari. ibi. quid ergo si zc̄. z usq̄ ibi. itē nec cōia. **C** Itē ibi querit̄ tertio an hec ualeat usq̄ ad finē. simile glo. habetis in. §. sed cū factum. in sti. de stipu. seruo. s̄ p̄ minora uerba. z bñ dixi per uerba huius legis: quia duo possunt cōcurrere ut ualeat ista stipulatio: quia aut est iuris z tunc potest filio stipulari ut sibi queratur. uel est factū quod patri potest acquiri: ut hic tex. dicit. **S**ed uidetur q̄ ista uerba non procedant per. l. stipulatio ista. §. hi qui. ver. cuz uero. §. eo. ubi uenit explicādū factum ab alio: tamen non valet ut patri querat̄: ideo debuit glo. clarius dicere. si est factum qd̄ persone filij inest uel coheret: tūc siue sit explicādū a filio siue ab alio ipsi filio non acquiritur patri: ut hic dum dicit alioquin si factū zc̄. ex pluz etiā in operis quas quis stipulatur a liber-

¶ Ut filio ADDE idē videt tene re pau. d. ca. p. cxxxvij. ¶ Dum alex. allegat age. p. filio. c. lxxx. dic qd nihil decidit h. v. dicit hoc non decido qd si sum sup hac pte consult. h. late vide cōsilijs alex. ea qd b. expli cat i lectura cōs. viij. iij. vol. 7. conf. xliiii. i. vol. 7. in qstū tā git de ephiteosi eccle siastica: an transeat ad ephiteos here des in. l. et. s. fo. ma. cō clusum fuit ex mēte cō sultentij qd trāsīt ad qd cūqz descen detes nō cō tinent. 7. an i stitutus i re certa cū hoc qd plus pete re non pos sit: possit ad bona emphi teotica ha bere recur sū: vide bar. cōsilio. l. v. 7. l. p. d. ā. b. fuit sibi con trarius naz conf. cccx. tenet qd po terit here re gressum ad bona pater na p. filio vō. c. lxi. icipiē te pro domi na paula te net. 7. iij. 7. qd qd acce pit in ephiteosi p. se 7. suis descē dētibus tūc illa ephiteo sis nō veni at iure here ditario 7. ad mittatur fe mina tenuit bal. consilio. c. cclxviii. . iij. lib. circa fi. consili.

to: vt. l. seruus patrono. 7. l. si is. s. de oper. liberto. qui textus bene declarat predicta. ¶ Venio ad questionez glo. dicitur hic qd cum pater stipulatur factum filio an sit inutilis quo ad patrem 7. quo ad filium. 7. glo. dicit qd sic. 7. incipit. glo. filio. factum enim filij 7c. Dicit ne bene ista glo. certe non simpliciter per. l. si quis opas. s. de oper. liber. 7. l. cū patronus. s. i. vbi queritur vti lis filio. Sed dico qd quando constaret expresse qd pa ter stipulatur vt ipsi patri quereretur: tunc verum di ceret glo. secus si simpliciter: quia tunc filio ex stipula tione patris vtilis quereretur. 7. itelligo quod dicit qd est inutilis patri nisi sua interfit non cuiuslibet extra nei: vt. s. eo. l. stipulatio ista. s. si quis insulaz. ¶ Pro declaranda ista materia oportet qd forme 7. quinqz vel sex questionez. ¶ Primo quero vtrum pater possit sti pulari vel pacisci filio: ita qd effectus conferatur in per sonam filij in vita. In ista questione est distinguendū. quandoqz pater stipulatur filio illud quod per filium patri acquiritur 7. valet stipulatio. 7. ipsi patri acquiri tur: vt hic. 7. l. dominus seruo. s. eo. quandoqz stipu latur illud quod ipsi filio potest acquiri. 7. tunc si stipu latur aliquid dari. 7. tunc aut filio. 7. valet stipulatio: et filio queritur vtilis: vt. l. vxorem. s. testamēto. s. de le. . iij. coniuncta. l. pompo. philadelphus. s. famil. herci. 7. l. 7. heredi. s. nos autem. s. de pac. facit in autem. de nup. s. deinceps. Aut stipulatur vel paciscitur vt legi timus administrator 7. potest querere vtilem exemplo tutoris: ut no. s. de pig. l. si legari. Aut stipulatur vel pa ciscitur filio ut extraneo: 7. stipulatio est nulla ipso iure: ut. l. si tibi. s. pactus. s. de pac. 7. ibi no. Si vero stipu latur aliquid fieri. 7. tunc aut est tale factum quod per sone filij non coheret. 7. tunc est idem quod in obliga tione dandi: ut hac. l. cum sua glo. 7. in. s. sed cum fa ctum. insti. de inuti. stipu. ser. cum glo. Aut est tale fa ctum quod persone filij coheret. 7. tunc aut queris an ualeat quo ad filium 7. ualeat 7. sibi queritur utilis: ut. l. si quis operas. s. de oper. liber. l. cum patronus. s. i. e. ti. arg. huius. l. in fi. facit. l. ut iureiuran. s. si liberi. pro ut loquitur de filiis in potestate. e. titu. Si vero queris an ualeat quo ad patrem 7. nō ualeat: ut hac. l. ij. respō so. nisi sua pecuniariter interfit sicut si extraneo stipu laretur: ut. l. stipulatio ista. s. si stipuler. 7. s. si quis in sulam. s. eo. ¶ Secundo quero quando pater stipula tur filio in potestate existenti 7. confertur stipulatio in tempus existentie sui iuris. de hoc uidisti in. l. quocun qz. s. ij. s. e. 7. in hoc dic. aut stipulatur filio: ut heredi. 7. si heres extat queritur directa: ut. l. auus. s. de pac. do. Aut stipulatur filio: ut filio 7. sibi filio queritur uti lis: siue ad excipienduz siue ad agendum: ut. l. quocū qz. s. i. s. eo. 7. l. vt iureiuran. s. si liberi. de oper. liber. 7. l. 7. heredi. s. nos autem. s. de pac. Si stipulatur in ex traneo 7. nō valet: vt. l. si tibi. s. pactus. s. de pactis. Si vero est dubium: an vt heredi: an vt filio. dicit glo. in dicto. s. pactus. Si nec ex verbis nec ex alia cōiectu ra id perpendam presumo vt heredi. 7. optime dicit. Declaro illam glo. si pater stipulatur filio illud quod non potest ptnere ad eum nisi tanq̄ ad heredē. 7. lo quitur tunc. l. auus. s. de pac. do. qd vt heredi videt sti pulari. Quinqz non potest pertinere ad filium nisi vt fi lium: non vt heredē: vt opere liberto 7. que nō trāsēūt ad heredes extraneos. 7. tunc vt filio videtur stipulari nec inspicit ex qua parte sit heres: vt. l. vt iureiuran. s. si liberi. de oper. liber. Quinqz potest ptnere ad filium: vt filiu: 7. vt heredē. 7. tūc in dubio: vt heredi. 7. ita glo. loquit. 7. est casus. s. de pac. do. l. auus. Induco ad. q. pater recepit rem in emphiteosim pro se 7. filiis. an vi deatur: vt filiis uel ut heredibus acquirere. 7. dico qd ista uerba intelligūtur ordinate pro me primo. pro fi liis meis postea: ut. l. gallus. s. i. cum sua glo. s. de lib. 7. posthu. 7. l. ut iureiuran. s. si liberi. s. de operis lib. liber. per l. y. in. l. liberti liberteqz. C. de oper. liber. et

tunc dico qd in emphiteosi ecclesie que non transit ni si ad filium: ut in auē. de nō alie. s. emphi. uero. colla. . ij. tūc uidetur ut filio stipulari nō ut heredi ut in ope ris. 7. ideo ad eos ptnet etiā si non heredes sunt: ut di cto. s. si liberi. licet sit ar. contra. x. col. an agnatus uel filius 7c. c. i. sed illud de iure p̄suetudinario in feudis. 7. hoc tenet Specul. de loca. s. nunc alique. uer. dxx. ¶ Quero an pater possit stipulari filio emancipato. et dico qd in illis casibus in quibus non potest stipulari filio in potestate: in eisdem non potest filio emancipa to per easdē leges. In illis hō casibus in qbus filio in potestate potest: in illis 7. filio emancipato querit uti lis: ut. l. ut iureiuran. s. si liberi. prout loquitur in filio emancipato. s. de oper. liber. 7. l. si genero. C. de iure do. Preterea pbo per rōnem: qa paria sunt aliquid fi eri in tpe 7. p̄ferre in tps: ut. l. qd sponse. C. de do. iter ui. 7. vx. 7. l. in tps. de heredi. insti. sed filio potest sti pulari in tēpus sui iuris: ut. l. quocunqz. s. e. ergo 7c. ¶ Quero an mater possit stipulari filio. Et uidetur qd sic: ut in. l. publica. in prin. cum glo. s. depo. In cōtra rium est ueritas. alle. docto. l. debito. in fine. s. ad tre bel. alle. tu. l. pactum. C. de pac. conuen. 7. l. gaius. s. fo. ma. per locū a speciali. Et respōde ad. l. publica. qa ibi nō queritur ex stipulatione matris: quia mater. sed sic esset in quocūqz ephiteo: vt plene dixi in. s. si qs insu lam. 7. l. stipulatio ista. s. e. ¶ Alterius qro an ex stipu latione filij qrat patri existenti in patria p̄tate. dixi. s. . e. l. si filius. vtrū per filiu emancipatū queratur patri. Hoc dicit qd nō: vt. l. debitor. in fi. s. ad trebel. allego pro hoc. l. si ita stipulatus. s. gisogonus. vbi per liber tum nō pōt queri: sic nec per emancipatū. Sed posses dicere que est ratio qd filio emancipato per patrē qrat: 7. patri per filiu nō: 7. est ratio votū patris qd querat fi lio: qd votū nō est in filio. 7. l. y. tangit in. l. ij. C. e. per Dy. in. l. quocūqz. s. i. s. e. tū nō plene explicat. ¶ Sed quero an pater possit stipulari filio monacho. Respō deo sic: vt. d. l. vt iureiuran. in fi. de oper. liber. Item an pater possit stipulari liberis qui erunt nati 7. concepti post mortē eius: vt nepotibus 7. filiis 7. videt qd nō: vt. l. i. s. si qs primior. cū si. vnde cogna. Contrariū cre do: quia illud solum quo ad heredes: vt. l. paulus. de bo. lib. vbi est casus. ¶ Quid si mater accepit rē in em phiteosim pro se 7. filiis suis seu liberis: videtur qd eis non querat: vt dictū est. Sed p̄tra puto cū hec stipula tio interponit primo super rē que est vel futura est ip sius matris iure vtilis dominij ergo 7c. vt. d. l. publica. 7. quod dixi in. l. si stipulor. 7. s. si quis insulam. 7. pro batur. x. col. de benefi. femine. c. i.

Ex. l. sequenti.

¶ An ab adiecto possit repeti 7. qua actione: ibi. Que ro an. Et si vendo tibi rem 7. promitto de euictione 7. illam rem alij donas 7. a donatario euincitur an possit cōtra me agere. ibi. Quero vendidi.

Alianus scribit.

Qui fundū. ¶ Si in re soluta deficit alij quod ius adhuc ipsa res peti pōt. h. d. ibi: vt sibi de euic. promittat. no. formā libel li. ¶ Op. dicit hic qd possum petere de euic. mihi caue ri. Cōtra: quia cui debet res ex causa lucratiua non de betur euic. vt. l. aristo. s. si. s. de dona. 7. l. ij. C. de euic. Huius cōtrarij timore dicit glo. 7. Pe. qd hic precessit p̄tractus ex cuius natura debet euicatio: non dicunt ve rum quia quando quis est obligatus ad dandū tenef de euic. vt hic: quia fuit stipulatus dari: 7. hoc est quod dicit glo. Aut donatio cepit a precedenti cōuentione semper tenef de euictione: quia fuit stipulatus dari: vt est gl. no. i. l. ij. C. de euic. 7. l. aristo. s. si. s. de do. ¶ Op. de. l. si domus. s. si. de euic. s. de le. i. Glo. dicit hic pre cessit p̄tractus ex cuius natura debet euicatio. Dy. in. l. si domus. s. si. de euic. rep̄bēdit istā glo. qa qñ ē obliga

cū átea. p. **D**uñ. de cu. i. l. si vn°. §. illud. s. pac. p. cano. de iureiur. c. qntauallis. hic examinare cōtrariū eēt difficile. Fac ad qōnē. qdā pmiñt dēdere meū castrū. pmiñt dicitū: ita q̄ exercit⁹ sit. q̄ rñ an iste teneat defēder. Et certe ñ teneat defēdere qñ iuste sibi isert bellū. ar. hui°. l. x. col. i. ti. hic simif lex. i. c. dño guerrā. **C**enio ad. h. i. eo aut. z opponit. stipulatio q̄ adimit testi facultatez est nulla: vt. l. stipulatio hoc mō. **G**lo. tua magna q̄ est hic transit per aliud z aliud. z vide glo. mag. in fi. z dico q̄ magna est dñia iter vnā z aliā: ga aut erat fili⁹ adoptiu⁹: z ñ poterat ex hñdari iuste. z sicut añ tenebat ita z mō: sed si añ ex hñdauit idē ga pōt ex hñdare sicut primo. **I**n eo hō q̄ ñ ē adoptat⁹: s̄z pmiñt simpliciter tractare eū vt filiū idēz: ga ita postea sicut pmo possum relinq̄re cui volo: lz hēat iserere illa hñba de scō ex hñdo zc. vt no. hic. Sed si ponerem⁹ q̄ istū ñ adoptatū pmiñisset ñ ex hñdare tūc faciendo testm̄ p̄tereūdo icideret i penā ex vigore primi capitis: vt hic i. fi. ex hñdādo icideret in penā ex vigore istī scōi capitis z sic metu pene cogere eū istituere. z iō tūc dicerē ñ valere ga auferret liberā testi factōem. **C**enio ad. h. quo tñ. op. dñ hic q̄ h̄z vtrāqz actiōem. **C**op. insti. de inof. te. §. cū autē. l. maximū vitiū. i. medio. **C**. de lib. p. so. ista duo remedia danf ad diuersa ideo p̄currūt. **C**enio ad vltimā ptē. z q̄ro de intellectu h̄. h̄. si is. z iste h̄. legif i gl. qnqz modis. primo i eo q̄ ñ adoptauit si emancipet vel ex hñdet pena ē cōmissa: lz ñ cū effectu. z vide gl. q̄ icipit. r. z. m. **I**sta lec. ñ ē h̄a: ga iste ñ tractauit eū aliter q̄ vt filiū: ga hoc solet i filio fieri. iō stipulatio ñ ē cōmissa. z sic non ob. exceptio. **A**lia ē lec. **H**ug. z differt a p̄cedēti: ga illi dicebat q̄ pena cōmittebat sine effectu quia obstat exceptio. hic cū effectu pena cōmittit. z ista h̄ba lz supuacuo aliter exponit: vt p̄z ex gl. h̄. ista ē mala lec. ga patio iure vñf. **T**ertia lec. ē q̄ q̄ñ an pena sit cōmissa. tex. ñ rñdet: s̄z ip̄s sic: q̄ pena ñ ē cōmissa: z vide gl. ibi. tertij dicit zc. h̄. ista lec. vñ velle q̄ stipulatio cōmittat: z sic ē p̄tra casū h̄. rñdeo stipulatio. z illi q̄ volūt h̄ac tenere dicunt q̄ ille ver. corrigif p̄ istū vltimū: z vide glo. circa pnc. hui°. l. q̄ icipit. i. eū expulit zc. ibi caue zc. h̄. ista nō ē h̄a: ga ñ ē h̄simile velle se incōtinēti corrigere. z fm oēs istas tres lec. exponit hic q̄ nō fecit. i. ñ adoptauit. **E**st alia lec. **A**zo. z illā tene. z fm illam expone q̄ hic ñ fecit. i. ñ ex hñdauit vel emancipauit zc. expone vt i gl. **Q**uita lec. ē q̄ loq̄f i h̄e adoptato z expone vt i gl. i. ñ emancipauit h̄z de domo expulit z pena ē cōmissa: s̄z fm h̄ac ñ eēt rñsū p̄me. q̄ z ga est p̄tra mētē lre n̄e. tene ergo lec. **A**zo. fm quā no. q̄ emancipatio et ex hñdatio ē res inepta i c̄neo. **S**cōo no. q̄ q̄ ñ pōt facere de iure vñz facere de scō ad cuitādum pene cōmissionē. **C**op. q̄ ex hñdatio possit fieri de c̄neo: vt. l. iij. §. si emancipatus. de bo. pos. p̄tra tab. **S**o. hic loquit i c̄neo. p̄fus cui nullo iure ē debita hñditas. ibi i filio emancipato q̄ nō est oīno c̄ne⁹: vt no. **C**. de ipo. lucra. desci. l. i. §. ceteris. l. x. **R**ō ga ex hñdare significat. i. hereditate puare. s̄z ille cui nullo iure debet ñ pōt puari: vt. l. x. §. e. s̄z filio emancipato debet de iure p̄torio vel hodie de iure ciuili. facit. s̄. d. inof. te. l. cū pponas. eadē rōne p̄ñt ex hñdari parentes a filiis: vt. l. i. z. l. p̄ filium. s̄. de inof. te. z ibi no. z. **C**. ad tertul. aut. i. testō. z idē i ffe: vt. l. fratres. **C**. de inof. te. **C**op. q̄ ē p̄fus c̄neum lz ex hñdare: vt. s̄. de here. isti. l. p̄fa. testō. **S**o. ibi c̄ne⁹ erat istitu⁹: z sic aliquo iure sibi debebat

vt ibi. z no. d. testa. mili. l. si certaz. §. e. sec⁹ si nullo mō eēt istitu⁹: vt hic. adeo q̄ ē si postea adoptaret ñ p̄firmaret: vt. l. ñ putauit. §. si emancipatū. de p̄tra ta. no. i. l. filio. i. p̄n. de libe. z posthu. **C**op. fili⁹ pōt ex hñdari sicut c̄ne⁹: vt. l. iij. in p̄n. de libe. z posthu. ergo eadē rōne c̄neus: ga ista paria sūt: vt no. s̄. de pac. l. si tibi. §. si pact⁹. z dixi. s̄. e. l. q̄ d̄f. **S**o. illud p̄cedit demū patre sciēte: vt ibi no. i. d. l. iij. z iō lz hec h̄ba dicāt de eo vt c̄neo. tñ mēs ex hñdatis ē ex hñdāt eū p̄ demerita q̄ p̄traxit vt fili⁹. h̄. i. §. si pact⁹: h̄uit respectū ad merita vt c̄ne⁹. **E**x p̄dictis collige di functionē p̄ teipm. **C**enio ad vltimū dubiūz z op. qñ stipulatio p̄cipif sub p̄ditōe impossibili nūq̄ cōmittit: vt. l. impossibilis. z. l. si hō mortuus. s̄. e. hic d̄f. p̄tra: ga impossibile ē q̄ c̄ne⁹ emancipet vel ex hñdet z tñ teneat. **B**y. ponit hec h̄ba no. illud q̄ d̄f. q̄ p̄ditio impossibilis vitiat. vep̄ ē cōditio impossibilis de natura vel de iure cui ius resistit rñcif ga turpis. sec⁹ si ius ei ñ resistit lz ei nō assistit. z tūc saltis de scō d̄z ipleri ne pena cōmittat: z istud est multū no. **C**Ho. ergo ad eui tadū pene cōmissionē sufficit de scō fieri si de iure ñ pōt. hoc iō hic: ga p̄trahētes hoc senserūt: nō enī poterat de iure tractari vt fili⁹ q̄ ñ erat filius. de scō ergo itellegerūt. **S**z pone q̄ pmiñt tibi stichū ex cā lucratiua sub pena: q̄ stich⁹ effect⁹ ē tu⁹ ex cā lucratiua: liberor sine dubio nec teneor dare tibi de facto: vt. s̄. ti. i. l. oēs. z. s̄. e. l. iter stipulātē. §. si rē. **I**tē q̄ tū ad actōez p̄sequēdā sufficit de scō fieri: lz de iure ñ possit: vt. l. mulier in fi. de p̄di. isti. z. l. meui. de p̄di. z demō. **E**trum aut sufficiat de scō fieri tāgā i. l. p̄tinu⁹. §. cū qs. j. e. **E**ltio ga hec lex h̄z materiā singularē. z ego hūi vnū magistrūz q̄ me p̄mas l̄as docuit: qui vocabat ff. **P**e. de assisio. nūc hō i ciuitate venetiāz vocat ff. **P**etrus pietatis sic dicit⁹: ga locū ibi erexit qui domus pietatis vocatur vbi infantes expositi nutriedi recipiunt vir est expus null⁹ hypocrisis mire sanctitatis apud me z oēs q̄ eū bene noscūt: cui gratias ago. exēplo **A**quilij reguli. s̄. d. dona. l. aquili⁹. qui dū me rexit custo diuit a lapsu z dei grā z sui doctrina me talē reddidit q̄ in. xij. āno etatis mee in ciuitate **P**erufij sub dño **L**y. de pistorio iura ciuilia audire incepi. z eius p̄seuerate grā taliter contine studēdo p̄fecit q̄ in. xx. anno bononie repetēdo z disputādo publice de iure rñdi. z demū in. xxi. āno doctorat⁹ fui: z ex multo amore quez ad illius fr̄is **P**etri bonitatē gero: cū calamus hoc scribit cordis oculus lachrymatur. ip̄seqz vir venerabilis **P**etrus dixit mibi: q̄ plures ex illis pueris expositis alijs tradidisset hoc pacto q̄ eos nō aliter q̄ vt filios obsuarēt. **I**git pro h̄mōi legis declaratiōe q̄ro circa p̄mū casūz. qd si eū de domo expulit. **I**a. de are. rñdet q̄ pena cōmittit: vt dixi sup. tex. qd puto vep̄ nisi hoc fecerit ex iusta cā: vt. l. iij. z. iij. **C**. de pa. po. z hic. **Q**uid si eū ñ induit sicut alios filios. puto sufficere si facit id ad q̄ tenetur arbitrio iudicis: vt. l. si qs a liberis. §. si vel parēs. hoc ē q̄ faciat id ad q̄ fili⁹ possit eū cogere. **Q**uid si ñ tradidit eū in disciplinā. puto stipulatōez cōmitti si facultates ei⁹ patiunt z p̄ditio pueri p̄sōe ñ repugnet: vt. s̄. vbi pu. edu. de. l. q̄ filii. hoc enīz puto filii posse petē a p̄e p. d. l. **Q**uid si eū ex hñdat sine cā. puto hodie stipulatōez cōmitti: ga eum aliter tractat q̄ filii: vt. **C**. de li. prete. aut. nō lz. **Q**uid si isert cām i ex hñdatiōe z hñdes non p̄bat cām: pena ñ cōmittit: ga ip̄s eū tractauit vt filii saltē de scō: vt hic. p̄bare aut vel nō. ñ in

Quid si exheredat **ADDE** pau. de ca. hic qui die q̄ si aueret diceret de terminatiōz iuriscōsulsi si fuisse equā nec bonā s̄z q̄ debuerit facere diffrentiā an iuste exheredat z ñ inci dat i penā si ue promisit exp̄sē nō ex heredare si ue duntaxat vt filii tractare **A**n in iuste z tunc non tractat vt filii z incidit i penā ēt si duntaxat p̄mittit tractare vt filii sicut cū p̄mittit ñ exheredare: hic vide p. euz.

Quid si i
 testat AD.
 DE. S. qd
 si fecit testm
 et pterit an
 statz comit
 taf pta pau.
 de ca. dicit
 putare qd si
 h ita demuz
 si cu illo te.
 stameto de.
 cedat et sic
 comittit co
 tra heredes
 Item refert
 pau. de ca.
 ang. notare
 hic qd pater
 no pot filiu
 expellere de
 domo et ei p
 stare alime
 ta est domu
 et restituere
 dotē uxoris
 qz forte hz
 noueraz q
 stat cu illo i
 continua ri
 ka. imo die
 qd posset im
 plozare offi
 ciaz iudicis
 ut pater ipz
 retineret q
 limitat Ra
 pb. nisi iudi
 ci pro bono
 pacio videat
 tur contra
 ruz q pau.
 placet argu
 meto. legi
 mu. s. d. vsu
 fr. sic et ecō.
 tra dicit ipse
 pau. vidisse
 senis qd filiu
 h. pot cogere
 patre pte
 stare sibi all
 meta est do
 mu nec resti
 tuere dotes
 si offerat ali
 meta in do
 muz et velle
 sustinere one
 ra matrimo
 niu nisi ipm
 filiu emanci
 passet: quia
 tunc posset
 patre copel
 lere ad resti
 tuendu dotē
 uxoris fm
 Ly. et Bal.
 in. l. ii. C. fa.
 ber. Subdit
 fm Bal. et
 Ang. in. l. si
 cu dotes in
 prin. so. ma.
 idēz eē si nō
 emancipasset
 hz spōte sua
 recessisset.
 Cui adde h
 vltimo de q
 pe. de anch.
 consilio. cc.
 xviii.
Ad. q.
ADDE
 pau. de ca.
 transit cum
 dēsiōe bar.

cūbebat ei. **Quid si eū ex modico hfdē insti**
 tuit. Rūdeo idē: ga eū tractauit vt filiū: vt. l. oī
 no. C. de inof. te. n. tñ hēbit ius agēdi ad supple
 mētū sicut hic nō hz qrela: hz si oīno pterit pēa
 comittit: vt hic p3. **Quid si iustatus dcedit.**
 Rūdeo pēa si comittit. si enī aiter zc. Sz an he
 redes teneant sibi ad aliqd. Rūdeo si i pmissio
 ne nulla ē scā mētio hfdis: hfdes nō tenent: ga
 vti patrio iure coberet psonē. hz si scā eēt mētio:
 teneat hfs tractare vt filiū testatoris seu frēm.
 alias pēa comitteret. Cōsulo ergo qd faciat pro
 mitti expisse alicui publice psonē recipiēti. p dco
 infate qd ei alimēta pstabit ipse z sui hfdes. z qd
 eū doceri faciet arte aliq. put puer aprus appa
 rebit. si enī ita sub nube stipulatio picipiat dubi
 tatiōez recipit vt vidistis sup. **Alitio hec lex fa**
 cit ad qōne⁹ quā hūi d scō. ciuitas pmissit cuidā
 feneratori eū tractare vt ciuē: omū fecerūt statu
 tū qd illi feneratori nō liceret petere debitū vsqz
 ad tres ānos. qrebat an eēt scm ptra pacta. dixi
 per istā. l. qd nō: ga eū tractauit vt ciuē ga ēt con
 tra ciues suos p̄sueuit pcedi exceptio dilatoria:
 vt. l. quonēs. C. de p̄ci. ipe. offe. **Sed qd si di**
 xit eum tractare vt alios ciues: certe tūc faciēdo
 ptra eum legē spālem faceret ptra pactū. ita hic
 si pmississet eū tractare vt alios filios: vñ sis cau
 rus quando talia pacta fiunt.

Filiusfamilias. Si stipulatio
 sub pditione
 p̄tatiua p̄cipit q̄tū ad acq̄sitiōē tps existentis
 cōditionis inspiciat. h. d. **Op. de. l. si filius. s.**
e. So. glo. vt ibi. z tu dic vt ibi plene dixi.
 Ex. l. sequenti.

An stipulatio semel comissa apli comittat:
 ibi. Reassume. Et an qñ in pmissione n̄ fuit scā
 mētio de hfdē trāseat ad hfdēz: ibi. Restat. **An**
 aut stipulatio scā affirmatiue pcepta trāseat ad
 heredes: ibi. **Quero qd.** Et an stipulatio facti
 trāseat ad heredes seu ptra hfdes: ibi. **Quero.**

Sic stipulatus. Bre
 uiter
 dicit. Stipulo semel ad itereē comissa si
 factū ē reiterabile: itez comittet quotiens ptra
 fiet nisi aliter actū sit. h. d. Expedio gl. mag. qd ē
 circa h. Et op. qd stipulatio n̄ comittat sepi⁹: vt
 l. vēditor ex hfditate. s. de here. vē. So. stipula
 tio n̄ comittit ad idē hz ad diuersa. **Op. de. l.**
si duo i. h. s. de arbi. Breuiter dicit gl. hic ibi in
 stipulatōe penali qd n̄ comittit nisi semel tm̄: nisi
 sit dcm qd toniēs zc. hic i itereē. gl. i. l. p̄traria lo
 quif magis intellectualiter. ibi loqf qñ ē pura pe
 na. qñ diceret loco cōtēpt⁹ apposita. hic loquif
 qñ ē itereē. idē hz eēt pēa apposita loco itereē in
 casib⁹ i qd p̄ comissionē pēalis stipulatōis p̄ma
 nō nouaret. tūc enī toniēs comitteret quotiens
 ptraferet i eo qd itereē excederet penam: vt. l. si
 qs a socio. s. p. so. z. l. p̄dia. de act. ep. **Op. s.**
e. l. si ita qs stipular⁹. So. hic loqf qñ comittit
 ad aliū qd pncipaliter i obligatiōe n̄ deuenit. ibi
 ad id qd pncipaliter i obligatiōe deuenit. z ideo
 ibi semel comittit. **Reassume ergo vba Dy. s.**
e. l. si ita qs. aliqb⁹ additis. Si qñs vtrū stipula
 tio semel comissa apli comittat aut est comissa
 ad id qd pncipaliter i stipulatōe deuenit z apli⁹
 nō comittit: vt. l. si ita qs. s. e. z. l. vēditor. i. p̄n.
 s. de here. vē. aut comittit ad aliud vt ad intre
 resse: z tūc aut scm ē reiterabile. z toniēs comitti
 tit quotiēs ptra scm ē vt hic. aut n̄ ē reiterabile.
 z tūc aut fuit comissa ad totale itereē z nūq̄ am
 pli⁹ comittit: vt. l. cū qrebat. j. iudi. sol. z. l. qd dē
 de euic. aut ad p̄ticulare itereē fuit comissa z ite

rū pot comitti: vt. l. si pcurator. J. rezra. ha. Aut
 loqñs i pēa. z tūc aut ē mera: z tūc n̄ comittit ni
 si fuerit dcm toniēs zc. vt. l. si duo. i. h. s. de arbi.
 Aut i pēa qd apponit loco itereē: z tūc pēa ē no
 uata z apli⁹ n̄ pot comitti ga sublata ē p̄ma: vt. l.
 obligatiōnū fere i. h. s. ti. i. Aut nō est nouata: z
 tūc sepi⁹ pot comitti: vt. l. si qs a socio. s. p. so. z.
 l. p̄dia. de ac. ep. hētis expeditā gl. mag. **Re**
stat aliud dubiū. dē hic pmissi p te hfdēz tuū
 qd si n̄ fuerit scā adiectio hfdis. gl. parua dicit
 idē. idē dicit gl. i. l. si stipuler. s. e. **De. de bel. p**
ti. z Ly. eū sequēdo i. l. veteris. C. e. tenēt ptra.
 z dicit qd stipulatio negatiue pcepta ē psonalis
 nisi sit exp̄ssū de hfdē: vt. l. qd i futurū. s. de pac.
 z iō dicit qd ista gl. n̄ dicit vey: hz ipsi ponūt tria
 mēbra i qb⁹ ista gl. posset sufficere. z debetis scire
 qd qdā stipulatio p̄cipit negatiue idē i pacto. z
 tūc aut p̄cedit cōtract⁹ de cui⁹ natura hfs tenet
 z trāsit ad hfdes: vt. l. iter stipulatē. in p̄n. s. e. z.
 l. eptorē. i. h. de ac. ep. Aut n̄ p̄cessit. z tūc aut ē
 talis stipulatio qd n̄ afferret comodū nisi trāstret
 ad hfdē z trāstret. vt. s. e. l. si ita stipuler. ibi enī si
 stipulator decedit an collectā videmā nullum
 hēret p̄modū nisi trāstret ad hfdē. Aut afferret
 p̄modū ēt si ad hfdē n̄ trāstret. z nō trāstret nisi si
 at exp̄ssa mētio de hfdē vt hic: z. s. e. l. ij. s. itē si
 in scō. p̄bas. s. de pac. l. iurisgētuz. s. p̄ctoz. z.
 l. qd i futurū. p̄mū z scōm mēbrū ē vey: vt. l. si ne
 cessarias. s. si de vēdēdo. s. de pig. ac. Tertiu⁹ n̄
 v̄ vey: vt. d. s. p̄ctoz. ij. r̄sio. z de li. le. l. nō so
 lū. s. si liberatiōis vba. Ideo Guil. de cu. z Ja.
 bu. i. tertio mēbro vidēt sic distiguere. Aut p
 sona adijcāt vbo obligatiuo seu p̄missionis vt
 ego p̄mitto n̄ petere. vel ex pte rei p̄mitto tibi n̄
 petere. z tūc v̄ p̄m̄ seu stipulatio in rē. z p̄sona
 adiecta seu ad oñdēdū eū cū quo p̄trahat z trā
 sit ad hfdēz: vt. d. s. p̄ctoz. ij. r̄sio. Aut p̄sona
 adijcāt vbo executiuo: vt p̄mitto n̄ petere a te:
 vel qd n̄ petet a me z tūc p̄m̄ ē p̄sonale: vt. d. s.
 p̄ctoz. z. l. qd i futurū. **Ista vba sūt ptra casum**
s. l. stipulatio ista i p̄n. s. hz si se. z. l. i. illa stipula
tōe p te n̄ fieri zc. iō i p̄mis duob⁹ mēbris sto cū
De. In tertio dic aut p̄sona adijcāt solum vbo
 obligatiuo seu p̄missiuo: z ē i rē vt dcm ē. Aut v
 bo executiuo. z tūc aut adijcāt p̄sona tertij vt p
 mittis n̄ petere a lucio ticio: vel n̄ ipedire lucioz
 ticiū forte filiu vel suū: z ē p̄sonale z ad alios n̄
 porrigit nisi sit actuz: vt. l. z hfdi. s. nos aut. de
 pac. z. d. s. p̄ctoz. z. s. e. l. stipulatio ista. s. hi q
 v. cū vō. Aut adijcāt p̄sona ipsi⁹ stipulantis seu
 paciscētis. z tūc si est talis qd n̄ pot h̄re hfdēz vt
 su⁹ z fili⁹ fm ista tpa tūc p̄sonale ē: vt. l. acqrent
 s. i. p̄iucta. l. z hfdi. i. p̄n. s. de pac. Aut pot h̄re
 hfdē z tūc i dubio itelligit p̄sona hfdis: vt. d. s.
 p̄ctoz. z. d. l. stipulatio ista. i. p̄n. nec potes di
 cere qd illud sit ibi ex natura p̄cedētis p̄tract⁹ vt
 ibi p3 ex solutiōe p̄trarioz: vt. d. l. i. illa. l. nō solū
 s. si liberatiōis vba. de lib. le. Fallit si eēt appo
 sita aliq̄ dictio taxatiua: vt p̄mitto n̄ petere a te
 solo vel a te tm̄: vt. d. l. nō solū. s. tale. de libe. le.
 ita itelligo de pac. l. qd i futuruz: ga subaudit tm̄
 ibi fm Frā. Accur. z Ja. d. bel. Itē fallit si ex ali
 is p̄icturis hoc appet: vt. d. s. p̄ctoz. **Que**
ro qd de stipulatione factoz affirmatiue conce
pta: an transeat ad heredes stipulatoris. **De. z**
Ly. dicunt indistincte qd sic per. l. si pactum. de
proba. Tu dic aut p̄cedit cōtractus de cuius
natura est vt ad heredes non trāseat z nō trāsit
nisi sit dictū: vt. s. e. l. stipulatio ista. s. si qs ita.
Aut nō p̄cessit. z tūc aut qs stipulat factū qd co
beret p̄sonē stipulatis vt ope obsequales que ad

heredes ut ad heredes non transierunt: nec ad alios nisi sit commissa stipulatio ad interesse: tunc transierit sicut quilibet stipulatio pecunie credite: ut l. a duobus de operibus l. i. fabriles in fi. z. l. ope in re rui. Aut factum non concernit personarum stipulationis et ad heredes transit: ut d. l. si pactum. z. s. e. l. qui romae. §. flavius. z. s. e. l. stipulatio ista. §. sicut enim. Quero an stipulatio facti affirmatiua transierat ad heredes seu contra heredes promissoris. In hoc De. z. Ly. in d. l. veteris. dicit satis bene. Aut factum coheret persone et non transit ad heredes: ut s. e. l. ceterisimilis. §. i. z. ar. C. de cadu. tollit. §. nunc autem. Aut non coheret persone: ut si stipulor domum fieri vel librum scribi habet magis respectus ad ipsum corpus quod resultat ex facto quam ad ipsum factum: et ideo dicitur non coherere persone. tunc aut stipulatio est concepta in tempore mortis vel post et transit ad heredem: ut l. si. C. eo. Aut non est collata in tempore mortis: et tunc aut factum non respicit industria persone et transit ad heredem: ut C. e. l. veteris. Aut respicit industria persone et non transit: ut l. inter artifices. z. quibus ibi no. j. de so. tunc enim videtur coherere persone nisi esset obligatio contracta ad interesse: ut d. l. a duobus. aut dubitabatur et in dubio dicitur: ut d. l. inter artifices.

Ex. l. sequenti.

Si exne promittit sub pena mihi se facturum et curaturum quod talis puella contrahet mecum matrimonio an valeat: ibi. Quero. Et an pignus possit dari pro matrimonio contrahendo: ibi. Quero an. Et quod sit dicitur quod vix datio arras pro matrimonio non promissio pene: ibi. Quero que. Et quod sint pene legales in matrimonio: ibi. Et ideo. Et quod si dicat promitto me curaturum et si non fecero promitto centum noie arras: ibi. Quero quid. Et quod si piteor habuisse centum noie arras: ibi. Quid. Et quod si in libertate per arras tu numerasti et tu mihi eadem quantitate reddidisti: ibi. Quid. Et quod si do fundum pro arras et constituo me tuo noie possidere: ibi. Quid si do. Et an in predictis casibus possit iuramento firmari et quid de matrimonio spirituali: vide in fi.

Ticia que. Stipulatio penalis ita posita inter

spuos et eius parentes super sponsalibus est ipso iure nulla. h. d. C. de spon. l. si. So. aliud in arras. aliud in pena: ut ibi dicitur in textu ratione. j. dicitur. C. de stipulatio contra bonos mores est ipso iure nulla: ut s. eo. l. generaliter. sed hic dicitur quod obstat exceptio doli. So. fm Ja. de are. dicit exceptio doli. i. facti vel iteris. C. de. l. ticio. §. i. de p. d. z. demo. So. aliud est que inuitari ad nuptias spe promittit: ut ibi. aliud metu pene: ut hic. C. de. l. ea. §. s. de dona. inter vi. z. vro. So. ibi erat magis amissio lucri quam danti pati: ut ibi no. C. de. q. nec in spe lucri liceat: ut s. e. t. l. si ita stipulatus fuero te sisti. §. fi. So. non huius spe lucri percipiendi ab altero ex coniugibus: sed ab alio sic: ideo ex predictis distinguitur per seipsum. Quero quid si exne promittit mihi sub pena se facturum et curaturum quod ticia consentiet me an valet. Glo. dicit quod sic. glo. alle. nec bene probat: melius probat p. l. mulieri et ticio. de condi. z. demo. p. i. u. c. l. alle. in glo. Tunc doc. moderni in hoc dicitur soleniter. aut ille exneus est coniunctus vel multum amicus sponsi: ita quod verisimiliter metu pene puer vel puella consentiet contrahenti et non valet eadem ratione qua in pre vel in mife ut hic: z. l. heres meus in fi. s. de condi. z. demo. aut est penitus exneus et procedit hec glo. Quero an possit dari pignus. dicitur in glo. quod bene dicit quod dicitur Ly. in l. i. C. si rec. puin. Et predicta sunt

quia quod pignus datur pro pena seu pro arra. sed si pignus datur pro ipso matrimonio: tunc est locus arre: ut l. i. C. si rec. puin. z. p. Inno. in c. gema. et de spo. quod est verum si pignora tradantur realiter et consistant in quantitate: ut j. taga. Quero quid si mea pecuniariter interest. glo. dicit forte valet ut interesse: ut s. de spo. l. ij. idem ibi no. contra no. s. e. l. si ita stipuler. By. distinguit. aut uolo petere interesse quod consistit in dano et possum: quia non est pena: ut l. si is cui in fi. de fur. z. l. pculus. de da. infec. Aut interesse quod consistit in lucro et tunc secus: et ita intelligitur glo. s. e. si ita stipuler. De. z. Ja. de ra. tenet indistincte quod non potest agi quia hoc potest agi ad penam quantum interest quod lex indistincte verat. z. Ly. tagit. C. de spo. l. ij. Ego idem teneo per hunc textum quod dicit quod idem non vix: quia est contra bonos mores. ergo nulla et ex ea nullo modo potest agi: ut s. e. l. generaliter. sed si ille commiseret dolum et sic feci expensas: fateor quod teneat mihi actione de dolo ad interesse. Quero quod est dicitur iter penam et arras. Ber. ex de spo. c. gema videtur dicitur quod nulla est diuersitas. ideo idem ius secundum canones: sed secus secundum leges. sed Inno. hac dicitur ibidem admittit quod est ergo ratio. post multa doc. dicitur quod de facili quod promittit penam magnam quod consistit in verbo solo: sed non de facili dat magnas arras. et ideo non sic de facili impeditur libertas matrimonij. et hac ratione attenta dicitur ipsi quod si pena respectu personarum est parua: ita quod dissimiliter non impeditur per hoc libertas matrimonij quod pena committat. et si arre sunt magne: ita quod dissimiliter impeditur libertas matrimonij non vix. z. leges que fecerunt dicitur iter arras et penam quod considerauerunt frequentiam: sicut no. in simili. s. e. l. si suu circa pn. in ver. si non alienum ita tenet Ja. de ra. z. De. z. Ly. in d. l. fi. Et audivo quod Jo. an. idem scribit in d. c. gema. Ego autem ab opi. glo. n. f. z. Inno. non recedo. s. quod est dicitur ferentia iter penam et arras. z. dico quod ois pena conventionalis quantumcumque modica non dicitur primo p. d. l. fi. in fi. quod precise loquitur nec per aliquam aliam distinguitur. Itē p. l. neq. C. de nup. cu glo. quod dicit quod et si decem promittant non vix: et illa est modica quantitas. Itē p. l. ea quod de dona. iter vi. z. vro. vbi dicitur textus. de. x. quod est modica quantitas: et tunc non valeret nisi a donatore procederet. Itē per textum s. e. l. stipulatio ista. vbi dicitur eadem obrem penam legalibus. et si per unum denarium eadem dicitur ultra non vix. Itē per hac. l. non ob. quod in d. l. fi. promittit pacisci usque ad quadruplum: quia lex est pena legalis ex eo quod de mente legis interpretatur: ut dixi in simili. s. e. l. i. conventionalibus. Et ideo pro huius declaratione videamus que sunt iste pene legales. Ratione quoniam matrimonium est perfectum: et tunc pene legales sunt expresse. s. amissio dotis et donationis propter nuptias: ut l. sensu. de repu. z. l. iubemus. eo. ti. Quoniam sunt contracta sola sponsalia verbo: et tunc nulla est pena legalis: ut l. i. C. de spo. eadem ratione nec aliquid conventionalis ut hic cum fi. Quoniam fuerunt contracta sponsalia non simpliciter verbo: sed processum fuit ultra ad reale traditionem arras: et tunc hoc locum pena legalis secundum formam legis fi. C. de spo. verum quia non est dissimile quod lex voluerit imponere maiorem penam dirimenti sponsalia quam dirimenti matrimonij: sed pariter debet abulari: ut hac. l. z. d. l. neq. de nup. idem dico quod pena arras vel dupli vel quadrupli circa arras non potest excedere quantitate dotis vel dationis propter nuptias vel vbi non esset dos quantitate posita in d. l. iubemus. et hoc dico p. l. stipulatio ista. s. eo. z. ita dicitur limitari. d. l. fi. Quero quod si dixit promitto me curaturum et si non fecero promitto centum noie arras. Ratione non valet sicut nec pena: quia in arras

Non potest excedere ADDE quod ang. s. ut refert et sequitur pau. de ca. quia illa lex si non taxat aliquam quantitate vix potest transcendere dotem.

Stari cō
fessionem AD
DE q Angel
gel. contra
quem et re
fert pau. de
ca. qz illa lex
loqf de ar
ris de rece
prio et die
q et diffini
tōem illi. l.
non dz pati
alid penā et i
casu isto pa
teret dupli
cē penā et il
la vult q si
pattatur nisi
vnam et ita
trāst pa. tu
dic q opi
quam bar.
hūit et sede.
cōsi. cxiij.
et p. cixvij
vbi dicit q
nec directe
poterit mu
lier vel vir i
plorare auz
luz iudicio
ecclesiastici
sup dicta cō
fessione alle
gādo illā fi
ctā. S3 for
te indirecte
dicēdo q ta
lis cā vel cū
Infamat de
matrimōio
et q petit se
declarari se
esse libez
vel liberam
et q occasio
ne arrarum
ipsam vel ip
suz amplius
nō molestet
euz re vera
nihil hūerit
et idē q bar
tenet bal. in
l. ij. qd lice
ab ep. dīce
b Data nō
videt AD
DE q bal.
in. d. l. ij. vt
refert pau.
de castro di
cit q bar.
somniauit et
q valet p̄fēs
sio. pau. de
ca. die se ha
buisse de fa
cto et tenuit
se opi. bar. q
verior est et
in mente cu
iustibet vi
kereti homi
nis i religio
transit cum
bar.
c Promi
sit ADDE
q die ang.
multas pe
cunias suis
se lucratum
de isto casu
qz vt pluri
mū sit scri
ptura puua
ta in qua est
q talis pmi

requirit traditio corporalis: vt. d. l. fi. et quicqd
ei diffinitionez illius legis et. vt ibi pz in fi. nec
ob. quod no. s. e. ti. l. si ita stipulatus fuero te si
sti. s. fi. et ibi dicit. Itē qd si altera pars confessa
fuit se recepisse noie arraz nec aliter de numera
tione pstat. Rūdeo stari p̄fessionē p̄tra eā: vt. l.
publia. depof. nisi ex aliquo apparet hoc frau
dulēter factuz. ¶ Quid si ego p̄fiteor me hūisse
centū noie arraz a ticia et ipsa tantūdez a me vt
vidi fieri de facto. Rūdeo nō valet: quia appa
ret q ego p̄fessus fui h̄re a te: quia tu fuisti p̄fēs
sus h̄re a me nō autē iteruenit numeratio vera.
Itē pp aliā rōnē: vt statim dicaz. ¶ Quid si in
p̄tate ego numeravi tibi pecuniā noie arraz: et
tu mihi eādē vel aliā eiusdem q̄tītatis. Rūdeo
fraus est et data nō videt: vt. l. qui sic. j. de solu.
p̄trea. l. vlti. loquit q̄n datio arrarū fuit ab vna
pte tm: et quicqd: et casus ibi p̄stos et. vt. d. l.
fi. in fi. ¶ Quid si do tibi fundū meū pro arris:
et p̄stuo me tuo noie possidere. Rūdeo nō va
let: ga requirit q̄ corporaliter tradat quod pz:
quia ibi dicit accipit et. vt no. insti. de re. diui. s.
item lapilli. facit. C. de suffra. l. vna. Plus dico
q̄ si fūdus vel spēs pro arra tradit nō h̄z locuz
.d. l. fi. quā ibi loquit in re que pōt duplicari et
etiā q̄druplari: s3 spēs nō est hmōi: vt. l. luci. s.
impuerem. de leg. ij. et. l. plane. s. i. et. ij. de leg.
i. ergo et. quia et diffinitionē illius. l. vt ibi i fi.
¶ Quero an in p̄dictis casibus vbi de iure non
valet pōt firmari iuramento. Rū. nō: quia p̄tra
bonos mares vt hic dicit. ergo et. vt. c. nō ē obli
gatorū. de reg. iur. li. vj. ¶ Quid in m̄rimonio
sp̄iali p̄misi me curaturū q̄ talis igrederef mo
nasteriū vel q̄ talis abbas reciperet talē sub pe
na vel tradite sunt arre. Rū. in dīstincte q̄ non
valet: quia siue metu pene siue spe p̄mij siue ar
re quocūqz modo pecunia interueniat simonia
est: vt extra de simo. c. ne satis. et. s. de here. i. sti.
.i. ille autem. et quod ibi no. facit quod dixi in. l.
ticio. s. i. de condi. et demon.

Ex. s. sequenti.
¶ An dicta in prefationibus itelligantur repe
tita in sequentibus.

Idem respōdit. Que in pre
fationibus di
cuntur in stipulationib⁹ repetita intelliguntur.
¶ Op. C. de usur. l. per retentionē. Sol. dicit glo.
ibi ex interuallo. hic incōtinēti et vep. dicit vt sta
tim dicā. hic enīz loquit de his que dicunt in p̄
fationib⁹ hoc est in his que p̄tes p̄ueniūt ante
q̄ fiat p̄tractus seu stipulatio sup eadē: vt. s. de
pac. l. itē quia. s. fi. ibi nō loquunt de his q̄ dicit
tur in anteriori pte p̄tractus. an intelligant re
p̄tita in posteriori pte instri seu p̄tractus circa
alia de quo dixi in. s. grifogonus. ¶ Op. de. l. si
tibi libez. de ac. emp. et de ser. vr. p̄di. l. si binaz.
ibi in traditione nō intelligit repetita seruitus.
Sol. ibi ex interuallo facta fuit traditio. alias se
cus vt hic: et sic eoipso q̄ aliud est factū q̄ fuerit
actū in p̄fationibus p̄sumit error: vt. d. ll. et. l.
sed et si me putē. s. i. Idē in vltimis volūtariis:
vt. l. quoties in prin. et. s. i. et. ij. s. de here. insti. q̄
ergo vult p̄cludere q̄ videat actū dz pbare in p̄
fationibus actū esse. Itē p̄tractū infra modicuz
t̄ps secutū eē: vt hic pz. sed qui vult pbare erro
rem sufficit solū probare quod in p̄fationib⁹ di
ctū est et postea omīssum. Itē predicta nā nisi
repetitio vitaret: vt hic. Itē nisi inter alias per
sonas. ar. eius qd no. in. l. in repetēdis. de le. iij.

Idem respondit. Verbu⁹ p
misi: re

dactū in scriptis intelligit per stipulationē. h. d.
¶ Quero an i dubio videat actū iter p̄sentes.
.C. e. l. i. dicit q̄ sic. Alii dicit p̄trariū per. l. ij. C.
de statu. et ima. So. hic est de solēnitare intrinse
ca h̄bi. p̄misi: vt dixi. s. e. l. sciendū. qd ibi cessat.
Itē facit pro eis. C. e. l. optimā. et insti. de inuti.
stip. s. item h̄boz. So. ibi ad maiores cautelam
scribitur inter parentes actum esse.

Ex. l. sequenti.
¶ De Dictione si et cum.

Ita quis promisit
¶ Verbum qua die petiero nō denotat cō
ditionē sed magis admonitionem. h. d. Dixi ti
bi et feci te notare q̄ dicitio si. facit principaliter
p̄ditionē. dicitio cū. p̄ncipaliter t̄ps: vt. l. si titio.
q̄n dies le. ce. dixi in. l. ceterisim. s. eo. et. l. si decē
cū petiero. et satis q̄ dicitio quis vel qui adiun
cta h̄bo futuri t̄pis facit p̄ditōez: vt. l. stichus q̄
meus erit. s. de leg. i. et. l. nup. de leg. iij. ¶ Sed
q̄ro an faciat p̄ditionē p̄ncipaliter vt si. vel secu
dario vt cū. et dico q̄ est casus hic q̄ faciat p̄di
tionez ut dicitio cū. idē videt tenere glo. parua
in. l. stichū qui meus erit. et est casus in. l. i. de cō
di. et demō. et ibi plene dicam. ¶ Itē no. q̄ hec
dies qua petieris nō intelligit repetita in stipu
latione vsurarum. dixi in. s. grifogonus.

Seia cauit. Ex pte actoris ad ac
tionem p̄seruandā ad
mittit purgatio more itra modicū t̄ps si aduer
sarij nō interest. h. d. notabiliter. casus est etiam
bonus. ¶ Op. et videt q̄ alia debet requiri: vt
more purgatio et. vt. l. si insulam. s. e. glo. dicit
idē quod ibi. s. q̄ hic lis nō est p̄stata. dicit ne
bene gl. et nō ad casum nostri. s. quia hic loquit
in actore cui nō solet p̄statio litis nocere: vt. l.
nō dz. j. de re iudi. et. l. alia. j. de noua. si insulaz.
loquitur in reo. ¶ Op. de. l. traiectitē. s. de illo
.s. ti. i. et. l. magnā. C. de p̄trahē. et cōmit. stip. di
cit glo. in p̄trario nō admittit quia est dies et pe
na. hic nō nō est penalis. sed p̄tra istam glo. est
quia etiā hic est dies et pena. cū est dies in calen
dis est pena. s. fors cū vsuris. et t̄n admittit pur
gatio more dico q̄ hic vsura non apponitur vt
pena: sed vt fors apponitur. simile in. l. idemqz
.s. ij. s. mā. vel aliter quando est dies et pena nō
admittit purgatio more ad euitandā cōmissio
nem pene vt in cōtrario. sed quantū ad conser
dam mihi actionē. et tūc admittit purgatio mo
re vt hic. ¶ Op. de. l. thais. s. inter. s. de fideicō.
li. tetigi in. l. qui rome. s. flauius. s. e. vbi ex par
te actoris non admittit more purgatio. So. ad
actionē acquirēdā nō admittit purgatio: vt. l.
thais. s. inter. sed ad actionē cōseruandā sic vt
hic. latius explico materiam in. l. si insulam. s.
eodem titulo.

Ex. s. sequenti.

¶ An alienatione phibita in cōtractu phibeat
alienatio dominij particularis titulo singulari:
ibi. Henio. Et an prohibitio legalis impediāt
dominij translationez: ibi. Quero vtrum. Et an
prohibitio legis vel testatoris vel contrahentiū
de non alienando impediāt institutionez here
dis: ibi. Procedo. Et an si statutū phibeat nō
alienare in non alibratum possit non alibratus
heres institui: ibi. Per hoc. Et si ecclesia cōces
sit in emphiteosim cū hoc ne alienaretur in po
tētiore an ecclesia possit h̄re institui: ibi. Bone.

Ex lege. ¶ Prohibitio alienationis
in p̄tractu nō ipedit trāslatio
nē dñij: s3 p̄trafaciēs ad interesse teneatur. h. d.

fit vt intelli
gat de pre
sentia et per
stipulationē
tū die pau.
fio: etie vi
dise dubita
ri et pp hoc
factuz fuisse
statutum q̄
stet scriptu
re: et subdit
pau. idē esse
si instrumētū
diceret ta
lis iuehituz
de feudo et
quia p̄sumi
tur p̄sentia
qz inuehitu
ra nō sit ni
si p̄sentia se
cus si rescil
set q̄ possit
fieri iter ab
sentio: quia
tūc p̄sentia
nō p̄sumi
tur nisi pro
bet fm Jo.
an. in addi
ad spec. i. ti.
de empti. et
venditio. s.
sciendū circa
fi. et ideo di
cit si cōtine
tur in iura
mento talis
dicit si nō
apparet de
acceptatioe
donatarij q̄
p̄sumit ab
sens et dona
tio nō valet
iuxta. l. illud
.c. de sacro
fanc. ec. et di
cit menti te
nēdū: qz lu
crabens si
recondabe
ris. Tu ad
de l3 Joan.
an. sibi attri
buat q̄ fuit
sua oldra.
cius cōsilio
.ccxvij. et se
quitur Ro.
cons. ccccc.
viii. et de v.
bo p̄misi: vi
de q̄ posui. s.
in. l. sciendū.
¶ Ut di
ctio cū dicit
ADDE q̄
pau. de ca
q̄ hic nō fa
cit p̄ditōez
exp̄ssam nec
tacitam nec
p̄ncipaliter
nec sc̄dario
s3 solū amo
nitionez q̄n
iūgū cū ver
bo petiero
et sic dicit q̄
bar. nō h̄i i
telletit.

vij

Oppo. q. tale pactum sit nullum ipso iure: vt. l. nemo .s. de pac. Post multa ista est veritas. pactum est nullum: nisi iter sit paciscentis vel in datione rei mee apponatur: vt. l. si. C. de pac. iter emp. z. vt. z. ibi doc. dicitur: z. s. de pac. l. in traditionibus. **C** Op. de. l. ex hoc edicto. s. s. herede. s. de alie. i. mu. cau. fac. glo. no. soluit. sed. Di. dicit. dic. vt. ibi z. bene: q. ibi phibet alienatio: s. ponit dolus qui instituendo herede no. presumit. **C** Op. de. l. q. d. az. de acquire. re. do. **C** Sol. ibi alienatio phibet a lege simpliciter. vnde in facto heredis no. videt phibita: hic de prohibitione hominis certaru personaru: ideo no. pot. institui. **C** Henio ad. q. z. qro. quid venit in interesse dic. estimatio rei: vt. l. ea lege. C. de codi. ob. cau. cu. sua glo. **C** Henio vltimo ad. q. magis p. pin. q. s. vna est vtru alienatione phibita in ptractu phibeatur alienatio dnu particularis titulo singulari. **D**ic. q. n. q. s. ille qui tale pactum apponit in re sibi aliquod ius suat: z. tunc talis phibitio impedit translatione dnu: vt. l. si. C. de iure emp. l. z. l. si. creditor. s. si. s. de distra. pig. fm. vna lec. put. ibi est nullam esse venditione que litte ra vera est: quia cu. semel mihi expediret propter. q. de facto nisi vsq. ad p. las ad pandectas: z. l. vlti. C. de re. alie. no. alie. **A**ut no. suat sibi ius in re: z. tuc aut aliena tio est irreuoabilis: tuc dnu traslatio impedit: vt. l. ea quidem. C. si ma. ita fue. alie. **A**ut est reuoabilis: z. tuc dnu traslatio no. impedit. licet ptrafaciens teneat ad interesse vt. hic: z. l. ea lege. C. de p. di. ob. cau. z. sunt vtilia. **A**endo tibi rem ne alienes sub pena. c. z. illa rez volo esse mihi obligataz iure pignoris: z. tuc alienatio ipedit fm. l. si. creditor in. fi. s. de distra. pig. **C** Alte rius tu habes rem emp. pacto predicto: vis tibi edi ficare ede sacra ista no. est reuoabilis. ex p. dictis appa ret q. impedit dnu traslatio. **C** Quero vtru phibitio legalis impediatur dnu traslatio titulo singulari. **D**ic. es tu sic: vt. l. qued. s. de acquire. re. do. z. l. i. s. de fun do do. no. plene in. l. ea lege. C. de p. di. ob. cau. z. bene dicit. **S**ed illud moui. ppter vnu statutum quod est in ci uitate ista. videt q. omnis donatio d. z. insinuari infra mensem: alias no. valet. no. fuit insinuata infra mesem: sed ab initio fuit res tradita an impedit traslatio dnu. z. tuc dic. q. n. q. s. statutum vel lex precipit aliquid fieri tpe ipsius ptractus: z. tuc si no. obseruat ptractus est nul lus ipso iure: vt. l. no. dubiu. C. de legi. **Q**uq. lex dispo nit sup. ptractu iam facto tuc ipso iure no. annullat: s. debet per sniam reuocari: vt. ar. l. vniuersa. C. de preci. impe. offe. cu. sua glo. ideo ex illo ptractu est traslatuz dnuum. **P**redicta vera nisi statutum diceret expresse co tractus sit nullus ipso iure: tunc enim annullaret ipso iure ptractus: tuc vt puto dnuuz ipso iure no. trasferet: z. ideo locus est conditioni sine causa vel ob causam: vt. dicitur in. l. i. s. de dona. facit quod no. C. de fide instru. l. ptractus. **P**rocedo vltorius z. quero vtru phibi bitio legis vel testatoris vel ptrahentiu de no. alienan do impediatur institutione heredis seu impediatur trasla tionem in heredes: z. in hoc dubito ppter aliquas glo. s. s. dicit sic. q. n. q. s. lex vtitur verbo alienationis pmissiue: z. tuc heredis institutio p. tinetur: vt. l. si. quis prioris. s. certu. C. de secu. nup. q. n. q. s. lex seu ptrahentes vtuntur vocabulo alienationis phibitiue: z. tuc aut phibet alie natio simpliciter: vt. puta fundus dotalis: z. tunc here dis institutio no. coprehendit. l. i. s. de fun. dota. l. que dam. s. de acquire. re. do. **R**atio est in promptu: quia no. pot. omni tpe viuere: ideo oportet q. habeat here dem. **Q**uq. phibet alienatio in certas personas sin gulares: z. tuc nec per heredis institutione ex test. nec ab intestato pot. venire q. non fiat ptra prohibitione: vt. hic. z. l. codicillis. s. mater. s. de leg. ii. **S**ed in hoc est differentia: quia phibitio legis vel testatoris impe dit translatione dnu. phibitio ptrahentis no. nisi vt dixi. s. in titulo singulari. **A**ut est phibita alienatio in certu genus psonaz vt no. alienes extra familia: z. tuc

aut est phibitus heres legitimus: z. talis phibitio ad eum non extendit: vt. l. cu. pater. s. cu. inter de leg. ii. z. no. in. l. peto. s. fratre. de leg. ii. z. l. pater. s. iul. agrip. pa. s. de leg. iii. **A**ut est heres testamētarius: z. tunc vi detur phibita alienatio: vt. d. s. cu. fratre. fm. Jaco. de are. quod tenet. **D**i. z. bene. **P**er hoc formo tibi q. stione valde notabile. ciuitas ista habet vnu statutum q. nullus possit alienare re alicui no. allibrato. modo qui dam de ciuitate ista vult facere vnu herede no. allibra tum an possit: z. habemus glo. C. ne lice. metro. ba. l. i. li. xi. vbi tenet q. possit. nescio quid illa glo. velit dice re: quia si phibita est alienatio in certu genus persona rum vt in forenses: z. tunc debet distingui an sit legiti mus vel testamētarius ita dicitur hic: s. iura que allega ni loquant in vltima voluntate: tamē plus deberet pos se lex phibere q. testator. **P**one. ecclesia co. cessit in emphiteosim ne liceret tibi alienare in ecclesiis vel in potentiore. an liceat instituere ecclesiam z. transeat: z. vide glo. z. est rex. de suis z. tene. meti. videamus an di cat veruz. **E**t quidā dicit indistincte q. no. bene dicit: quia no. reperit q. ecclesia habeatur loco filii: sed opi. **R**ichar. malū. quā recitat. **L**i. in auc. nisi rogati. C. ad trebel. quā puto verā: z. fm. hoc indistincte no. trasferet dnuum: tū quidā no. reprehēdūt indistincte: z. dicit q. tunc habet loco filii quādo ingredit monasterium: se cus si no. ingredit: quia tūc no. habet loco heredis legi timi sed testamentariū: z. istā tenet hic. **D**i. sed cū hic non fuerit facta phibitio in certu genus psonaz debe remus distinguere: aut ecclesia successit iure legitimo aut iure testamētario. illum aut passum an ecclesia ha beat loco filii: plene dixi in. l. si. ita. quis. s. i. de leg. ii. z. predicta na. in phibitione facta a cotrahentibus vel a lege. **S**i a testatore non dico modo. dic vt. **D**i. in. l. pa ter. s. iulia. s. de leg. iii. per. **L**i. in. l. ea lege. C. de codi. ob. cau. z. ego exuberantius scripsi in. l. filius. s. diui. de leg. i. **C**ualiter aut possit fieri q. in ptractu phibeatur dnu traslatio: dicit in. l. absenti. s. i. de acqui. pos. z. in glo. quā legi ibi dū dicit est enim modus in rebus z. nescio quid voluit dicere. **O**ld. dat plures solu. for te voluit allegare in auc. de no. alie. s. ii. vbi dicit q. in ecclesia optima mensura est donatarū rerū imensitas. vel vult allegare. s. de serui. l. si. cui. de dāno infec. l. dā ni. in prin. vbi dicit modus honestus. z. **O**ld. vel dic q. voluit allegare illos versus cōmunes. **E**st modus i rebus sunt certi deniq. fines. vel vult allegare. j. e. l. cō tinuus. s. item qui insulam.

Filia que de inofficioso.

Transactio facta super vna causa no. obstat agenti ad eadem ex alia causa. **b. d. Mo. casuz legis qui est co tra glo. in. l. si. de certa. C. de transac. licet ibi disputat. Ex. l. z. s. sequenti.**

Si aliquis stipulatus sit a vicino q. no. prohibebit venire aquam iuxta domum eius: si vendat domum an istud pactuz transeat ad emptore: ibi. **Aliquis. Et quid si stipulator uendat fundū z. cedat illam actioez personalem pro seruitute: ibi. Quero. Et an per tales promissiones in dubio videatur concedi ius reale vel personale: vide in fi.**

Sub una significatōe

Si quis uiam. **I**ste. s. e. subtilis z. bo n' z. breuiter dicit. **A**n tērem perfectam z. consumatam vitiatur si deuenit res ad eum casum a quo non potuit inchoari. hoc di cit. **Q**ue est ratio: quia ab initio siue in illa parte erat dominus siue pro parte seruitus non poterat consti tui: vt. l. i. cōmunia predioruz. z. l. pro parte. de serui. vnde per alienationem deuenit ad eū casuz z. c. quod brocardum soluam in. l. pluribus. s. z. si placet. j. co. **C**oppo. de. l. via. s. quecuq. de ser. rusti. predi. **S**o.

a C. Dominij translatio. **ADDE.** ali um casuz s. pau. de ca. si fuisset vi ctu q. q. sci to pueniet ad actū alie nati. dnuum reuertatur ad tradentē et i. dictū ca suz emptoz vel donata rius cōstitu it se noie vē ditoris. vel donatoris possideret no. bar. i. l. qui absent i. s. ii. de ac qui. pos. s. si no. eēt cō stitutu: vba illa q. reuer tatur dnuuz no. sufficerēt vt. no. in. l. i. s. de do. nati. q. no. i ducit p. m. l. cōmissio. ric. an autez iuramētum sit sufficiens ad ipediē dū dnu tras latōez: vide bal. consilio. ecclex. iiii. tertio libro **b** C. At h. et. l. codicillis **ADDE** fm. pau. de ca. q. qdam di sputado te. nuit p. hanc glo. iuncto textu q. stan te statuto q. vir lucretur totā potem et vidua ha bēs filios ex primo mari to nubat abs q. aliquo pa cto de lucrā do q. no. lu crabitur se cūdus vir i p. iudiciuz filiorum p. mi matri moni s. phi bitio. l. hac edictali: q. mulier de buit curare ne ad secun dū virū p. pueniat q. per. l. dispo tū. e. de quo uide q. posui in. d. l. hac edictali.

ibi erat seruitus constituta: et sic res perfecta. hic secus. **C**Opp. j. e. l. pluribus. in fi. So. ibidecessit pluribus heredibus relictis. hic vero successore singulari. h. d. glo. et tamen glo. format unam questionem. Aliquis stipulatus fuerat a vicino quod non prohiberet venire aquam iuxta domum eius: nunc vendidit istam domum. an istud pactum transeat ad emptorem. et glo. dicit quod non nisi per cessionem. sed ista glo. videtur contra textum. ubi dicit quod evanescit stipulatio. quomodo ergo potest ammodo cedi. et dicit quod doctores stipulorum aliquid causa constituendi ius in re: et tunc per alienationem extinguuntur et evanescent stipulationes omnino ut hic in textu. quoniam stipulorum aliquid pro re non tamen animo constituendi ius reale: ut volo quod patiaris quod persona tua sit obligata persone mee ad patiendum ductionem aquae. et isto casu dicit verum glo. tua: ut l. fluminum. §. additur. §. de da. infec. et l. dani. §. emptor. e. ti. et cogitur venditor cedere ut dicitur legibus. et hoc tenet. **P**e. frustra ergo format hic oppositio quod actio inutilis penes cedentem efficiatur utilis penes cessionarium. **Q**uero quid si ex parte promissoris fiat alienatio. **R**ideo non extinguuntur: quia non devenit ad eum casum. et quia etiam dominus pro parte potest esse personaliter obligatus ad prestandum servitutem: ut l. per fundum. de sui. rusti. §. di. **Q**uero quid si vendidit fundum et cedit actionem illam personalem pro servitute. **R**ideo: aut ante cedit et postea vendidit et non valet cessio: quia facta domino. Aut primo vendidit et postea cedit et non valet: quia iam est extincta ut hic. Aut eodem momento facit utrumque. intelligo vendit et dominium transferit: quia contractus celebratur in fundo vel constituit se possidere nomine emptoris et actionem cedit. tunc non extinguuntur stipulationes: eadem ratione qua non extinguuntur in herede: ut dicitur in glo. quicquid dicat. **P**e. **Q**uero quid in dubio. an per talem promissionem et similes videatur promitti ius reale vel personale. **R**ideo quoniam promissor nil prodest sed solum promittit se non impedire et tunc est obligatio mere personalis ut hic in terminis glo. et ar. C. de transac. l. si pro fundo. Si vero promittit concedere quod possit ducere aquam: et queritur tunc an videatur promittere servitutem vel tantum personalem. colligitur ex l. pe. §. de servi. vel ex his que no. in l. apud iulianum. §. si quis alicui. de lega. i.

Continuus. **Q**uero quid est dictum continuus. glo. dicit incōtinenti. tu dic: id est in presentia. C. de legi. l. si. in prin. et ibi no. **Q**uero an valeat ut pacem. **R**id. non: ut plene dixi. §. e. l. i. §. si quis ita: et materiam huius prin. dicit ut. e. l. i. §. i.

Si hominem. **C**De hoc huiusmodi. §. e. l. inter stipulantem. §. i. **Ex. §. sequenti.**

Qualiter debeat formari articulus et qualiter testis debeat reddere rationem cum probatur quod ad talem in tanto tempore quis posset pervenire.

Cum ita stipulatus. **C**Si solutio certo loco conferat stipulatio habet diem qua potuerit ibi commode perveniri. et ubi est certum conjectura non est locus. h. d. **C**Mo. quod vir bonus dicitur iudex: ut hic. et l. si et si unus. §. ait pro. de iniuriis. et j. iudi. sol. l. vir bonus. et pro. l. si societate. §. arbitratorum. **C**Secundo no. text. ibi in eo quod plerique eiusdem conditionis homines et cetera. ex quo scies qualiter debes formare articulum et qualiter testes debent reddere rationem. sufficit enim si dico quod maior pars hominum eiusdem conditionis cuius ipse est ad dictum locum tanto tempore pervenire solet: et illud quod dico maior pars apparet ex dictione plerique. testis autem qui hoc dicit interrogatus de causa scientie dicit: quia scio distantiam loci predicti: et solitus fui in tanto tempore ire ad dictum locum cum hominibus eiusdem conditionis et semper vidi maiorem partem tanto tempore pervenire. vel clarius dicat quia scio distantiam dicti loci et sum consuetus per alia itinera similia

ire cum hominibus eiusdem conditionis et multis: et communitur in tot diebus tamen iter perambulare solent: ut arg. huius. §. vel putare standum opinionem vulgi: quia hec licet quidam probari non possunt: ut §. a barbaris. **I**tem advertere: quia debet actor probare se habere procuratorem vel institorem ephebi cui potest solui. alias non imputaret reo si non iuit. ar. §. de arbi. l. arbiter si calendis: nisi esset actum quod deberet mittere aliquem cum debitore ad recipiendum: ut §. e. l. qui rome. §. calimachus. et §. ti. i. l. traiectione. §. de illo. tunc sufficit quod creditor obtulerit se paratum mittere talem cum eo. **I**tem no. quod hoc possit expediri per alium qualitas tamen persone debitoris inspiciatur. **I**tem facit iste text. ad probationem interesse singularis: ut dicitur j. ti. i. l. nemo. **C**Sed contra hanc opinionem. quia videtur quod non sit necessarium arbitrium boni viri cum a lege tempus est limitatum: ut l. i. §. si quis cau. gl. dicit quod aliud in iudiciis ut ibi: aliud in tractibus ut hic. **P**e. dicit nescio quare aliud. dicit aut non sunt limitata militaria: et loquitur hic: aut sunt limitata et loquitur l. extra. et idem voluisse videtur hic. **I**tem quod satis placet. **C**Sed quid si sunt due vice una brevior alia: **R**ideo. de inspecta illa que est securior et magis frequentat: ut j. de fal. l. eos. in fi. et C. de cur. pub. l. ii. l. ii. **C**Opp. de. l. is qui. §. de eo quod cer. lo. So. possum si solvam interesse tui cui solui. facit quod no. §. e. l. qui rome in prin. **C**Opp. de. l. sed si ante. Sol. ibi in die incerta: hic certa.

Item qui insulam. **Q**uanto tempore opus possit edificari arbitrio iudicis committitur. **I**tem si non incobatur ad particulare interesse stipulatio committitur. **I**tem post mortem admittitur purgatio. h. d. **N**o. bene primum dicitur. **I**tem ex si. no. quod ad purgationem more equiparat obligatio faciendi et dandi. **C**Opp. j. de sol. l. inter artifices de le. iii. l. fidei. §. si. Sol. dicit glo. hic fuit actus ne per se soluz faceret. hoc autem intelligo agi ex qualitate persone: ut si promissor non erat artifex. j. e. l. §. si ab eo. et ex qualitate operis: ut si erat ita opus magnum quod per se non poterat expediri nisi in magno tempore non est veri simile contrahentes hoc fecisse. arg. C. eo. l. si. facit. j. de pollici. l. de pollicitationibus. **C**Oppo. §. e. l. insulaz. So. ibi adiectus fuit certum tempus: hic non. quod dicitur §. eo. l. cum stipulatio. Sed quid si esset apposita pena. an possit interim agi ad particulare interesse. quod videtur propter electionem que procedi videtur actori: ut l. rescriptum. §. si pacto. §. de pac. et l. predia. de actio. emp. **T**amen dicendum est contra: quia hec stipulatio speratur novari: ut l. si penum. et l. cum sine. quando di. le. ce. et no. in. l. i. §. item si ita. ad. l. fal. ideo pedente conditione stipulationis novantis non potest agi ex novanda: ut l. pecunia. §. si cer. pe. l. si debitor. et l. antepe. §. de iure do. **D**i. dicit hoc verum si ponamus stipulationem ex causa lucrativa. secus si ex causa onerosa: quia tunc non speratur novari: ut dixi plene in l. ita stipulatus. **I**tem de hac materia dicitur ut plene dixi in l. stipulationes non dividuntur. **Q**uero si fabri non sunt in terra an teneantur invenire ex locis circumstantibus. hic videtur dici quod non. ibi vndiqz et sic illud quando in terra sunt aliqui. alias secus. ar. §. de tu. et cu. da. ab his. l. diuus.

Ex. §. sequenti.

CAn testis habeat istam bonae fidei: et an difficultas impediat obligationis vigorem: ibi. **E**t glo. **E**t an difficultas impediat executionem: ibi. **A**d secundum. **E**t an difficultas impediat more commissionem: ibi. **V**ideamus. **E**t an difficultas impediat commissionem pene vide in fi.

Illud inspiciendum. **C**Difficultas non impedit diem obligationis cedere et venire. secus si est impossibilitas. hoc dicit. et iste. §. est bonus utilis et subtilis. **D**ivide in sex partes. **P**rimo format unam. quod. **S**ecundo ponit unam rationem pro una parte. **T**ertio illi rationi respondet. **Q**uarto probat illam rationem esse falsam

de cōditōe q̄ resultat t̄a ex scriptura q̄ de ipso actu: ut dicā plene. j. ti. i. l. nemo. Et glo. iducit ad. q. aduocari cōcessum fuit in empbireosim vel feudū cuiusdam aduocato aliqd: an debeat heredibus eius: lz non sint aduocati cū possint p̄ aliū seruire. Et gl. istam. q. format i. l. quisq. C. de epi. z de. z ibi p̄ doc. Spe. format in ti. de aduo. §. i. sed p̄ abbas. Nō est bene declaratū. ideo p̄mo est videndū an ipse idem viuēs possit seruire p̄ substitutū. Dic siquidem ipse impedit ex cā supuenientis dignitatis vel alterius necessitatis z p̄t: vt. C. de decu. l. nullus. li. x. de prin. agen. in. re. l. pe. li. xij. Si vero nō impeditur sed ipse sua sp̄ore vult seruire p̄ substitutū z non p̄t: quia videt electa industria p̄sone certe: vt. l. inter artifices. j. de sol. z hic. §. non facit. nō enī p̄t dici q̄ hic fuit cogitatū de facto: sed magis de ipso fieri. Si vero ipse aduocatus est mortu⁹ tūc in herede ei⁹ est aduertendū qualiter sit facta concessio. nā si fuit dictum cōcedo tibi istum fundū: vt sis meus aduocat⁹. tūc videtur concessus iure plene p̄prietatis. z sufficit de functū fuisse aduocatū donec vixerit. heres aut in nil tenet. vt. C. de fuffra. l. i. §. q̄ si p̄dia. z j. de va. z extraordi. cogni. l. i. §. diuus: z hoc verū si concedēs erat p̄uata p̄sona. si vero esset ecclesiastica tūc videt concedi ad t̄ps donec aduocatus esset z sic ad heredem nō trāfirer: vt no. eē de insti. c. cum venissent. per Ber. Sed si ponimus fuisse concessum in feudū vt glo. ponit: tunc parcat mibi Ja. de bel. qui scripsit super vsibus feudorum: z in. d. l. quisq. C. de epi. z de. posuit distinctionē an in feudis possit q̄ seruire p̄ substitutū: z ides hic recitabat do. Rai. Ego dico q̄ p̄dicta nil ad p̄positū: nam istud est feudū datum p̄ certa mercede: z ideo cōcedens quicunqz post annuz potest reuocare: vt. x. col. de feu. guardie z castal. c. i. coniuncto ti. de controuer. inter do. z vafal. c. i. in fi. z ideo heres non potest habere nisi domino volente.

C Ides di co. ADDE q̄ pau. d̄ ca. dixit q̄ ex eo q̄ reco. gnoscunt su periores nō possunt hoc facere sine licentia supioris ad quez ptinet admī nistratio rei publice. vñ dicit ipse q̄ coitas pa. due nō pos. set alienare sine consen. su. d. vene. torum apud q̄s ē admī nistratio cois. l. i. d̄ consti. prin. Itēz in eo q̄ dicit bart. q̄ erit necesse face re statutum Raph. rep. bendit: q̄ et statuto non facto possit videri z veditio habe. ret viz legis vel statuti: q̄ cōtract⁹ factus ab il. lo qui habet viz legis cō dende viz legis habet. l. cessat de pu bli. z. l. dona. tiones. C. d̄ donati. iter vi. z vxo. z no. bar. i. l. ciuitas. §. si cer. pe. z cū hoc videtur trāfire pau. qui dicit vi. den. bal. i. l. i. C. ne fi. p̄ patre. tu ad de q̄ bal. cō filio. cccc. iij. l. iij. di. cit q̄ cuz cō tractus emanant in for. ma cōtract⁹ habet viz cō tractus z tā q̄ cōtract⁹ sunt seruandī: z quādo coitas possit vendere res cōmunitatis z qualif vid̄ bal. cōfilio. cccc. iij. i. li.

C An ciuitas possit plateam alienare: ibi. Quero. **C**ū quis sub hac cōditōe.

Non sufficit de facto fieri ad pene cōmissionem. b. d. Tu dicis q̄ impossibile est rem sacram vendere. contra imo possibile: q̄ papa p̄t z ip̄erator: vt. l. apud iulianum. §. si. §. de le. i. dicit glo. q̄ id q̄d est possibile explicari p̄ vnū tm̄ ē impossibilitas. Di. dicit ista s̄ba in. c. semel deo. eē de re. iur. li. vi. Op. q̄ de iure p̄t v̄dī ref sacra lz non alienari: vt insti. de cōtrahē. emp. §. si. z. §. de p̄trahē. emp. l. liberi. dico q̄ rei sacre z religiose nulla est emptio respectu rei simpliciter: quia non transfer tur dñum. z q̄ phibetur venditio phibet talis q̄ inter scientes valet. q̄ no. hic. Sed istud videtur contra. l. cū pater. §. libertis. de leg. ij. vbi phibitio testatoris impedit translationē dñū: tm̄ vendens incidit in penā z tenetur restituere. De iure ibi valet venditio etiā inter scientes: q̄ eius rei cuius est cōmertium: tunc semp p̄t venditio fieri inter scientes: vt glo. tenet in. l. si emptione. §. si emptor. §. de cōtrahen. emp. licet glo. p̄tra teneat z non bene simpliciter in. l. si is qui pro emptore §. si. §. de vsuca. Sed si non est cōmertium rei: tunc venditio impedit inter scientes z de facto dicitur fieri: nec pena cōmittitur vt hic. C. Op. q̄ sufficit d̄ facto fieri ad pene cōmissionem: vt. l. lucius. §. tres heredes. §. ad tre bel. So. ibi fuit actum z cogitatū expresse de facto. hic non. ideo in dubio presumitur de iure. C. Sed p̄tra. C. de transac. l. vbi pactum. So. ibi factū de facto assert in cōmodum: ideo de facto presumitur cogitatū. hic sec⁹. Sed dices tu nonne assert incōmodum: quia cogetur vendicare q̄d p̄ius possidebat ecclesia. Rūdeo sola v̄ditio non tribuit hoc incōmoduz sed traditio: sed hic fuit in conditione sola venditio: z istud an sufficiat de facto fieri quo ad pene cōmissionē. dic per Li. C. si mā ci. ita fue. ali. l. ea quidam. si quo ad pene cuitationem

dic vt. l. quidā cū filium. in fi. §. e. si quo ad actiones cōsequēdā: die vt. l. mulier. §. si. cū si. de p̄di. insti. Que ro. ciuitas ista vult vendere aliquaz plateam an possit. Glo. hic videtur dicere q̄ nō nisi p̄ncipe statuēte. Sz dico q̄ in istis ciuitatibus q̄ non cognoscunt supiorē papam vel p̄ncipem q̄ ille p̄t. ipse enim suiip̄tus sūt p̄ncipes z populus liber est: vt. l. nō dubito: de capti. z no. e. ti. l. hostes. Sz si ponimus q̄ p̄ncipem cognoscant: ides⁹ dico: q̄ ipsa ciuitas statuendo potest alienare: hoc est p̄ius legem faciēdo: vt. l. prohibere. §. plāe. §. q̄d ui aut clā. ubi est casus. Preterea probatur. §. ne quid in lo. publi. l. ij. §. utiam publicā: z ibi gl. q̄ in hoc videtur equiparare p̄ncipē senatum z ciuitatem in faciēdo locū publicū vel non. Et ideo feci d̄ facto fieri p̄mo statutū: q̄ locus ille esset p̄uat⁹. postea feci fieri uēditionē solēnter. satis puto ēt sufficere si fiat statutum de uēdendo ipsum locū publicum: ut p̄dixi. Hoc ergo p̄missio habes hic aliud notabile q̄ id q̄d nō p̄t obtineri nisi fiat noua. lex p̄ ciuitatē: ita difficile ē q̄d reputat ip̄ossibile: fac q̄d no. p̄ Inn. eē d̄ ref. c. fili⁹.

S ut. Itē. §. ponit formam stipulatiōis. sic. §. eodem. l. cum quid.

Que est rō q̄ in dandis q̄s nō p̄t uni ex heredib⁹ stipulari: ibi. Ad p̄mū. Et q̄ sit rō q̄ in obligatione faciēdi p̄t uni ex heredib⁹ stipulari: ibi. Itē. Et quid si stipulat aliquid q̄ sui natura nō sit transitio: tum ad heredes: ibi. Sz qd. Et q̄ dari stipulatur an alij heredes non noīati habeāt actionē: ibi. Quero q̄n. Et qd si nō noīati non fuerunt exceptione expulsi an nominando restituere teneant: ibi. Sz qro. Et an vnuz ex heredib⁹ possit p̄trahēdo grauare: ibi. Tenio. Et an vnū possit grauare vltimā voluntatē condendo ibi. Ad quartuz.

Preterea sciendum.

dis non p̄t quis vni ex heredib⁹ puidere. secus in faciēdis. C. Op. de. l. q̄d dicitur. §. e. So. ibi pater stipulatur factum fieri a filio. hic ab alio ip̄i filio. Vel aliter vt in glo. q̄ cū hic stipuletur post mortem valeret etiā si vt filio stipuletur: vt. l. quodcuqz. §. i. §. e. Illa lex nil facit ad p̄positū: q̄ ibi loquitur an queratur mibi q̄n filio in eo stipulo: hic vero an heredi acquirat. C. Tenio ad. l. nostram z quero que est rō diuersitatis inter obligationē dandi z obligationem faciēdi. Glo. dicit q̄ in obligatione dandi pariter interest vtriusqz. secus in obligatione fieri: vt in exemplis positis in glo. Sz ista rō v̄ p̄tra casū. Lauus. §. de pac. z. l. auus. §. de pac. do. lz ibi loq̄tur in pactis q̄ sūt ad exceptōz: hic in his q̄ sūt ad actiōz. Vel aliter vt i gl. mag. quā totā re cita vt iacet. Et p̄ e⁹ declaratione z totius materie intēdo examinare istam materiā per quattuor. q. Primo an quis stipulando possit vni ex heredibus puidere quo ad actionē. Secōdo an possit vni puidere quo ad exceptionē. Tertio an possit vnū ex heredibus tm̄ contrahendo grauare. Quarto an puidere vel grauare vltimā voluntatē condēdo. Ad p̄mū quero primo que est rō q̄ in dandis non potest quis vni ex heredibus stipulari. Pre. videtur dicere q̄ ratio est: q̄ obligatio incipit a defuncto nec eius morte finitur etiā si velit quia obligatio est perpetua: vt. l. eū qui ita. §. q̄ ita. §. e. z ex. l. xij. tab. diuidit inter heredes: vt. l. ea que in oibus. C. fa. her. z si cer. pe. l. i. z de pac. l. pacto successorū. ideo transit ad heredes. Et hoc concludit ip̄e q̄ si obligatio non cepit a defuncto sed inciperet ab herede. vt. C. vt ac. ab heredi. z contra here. l. i. q̄ tūc possz quis vni ex heredibus stipulari: q̄ cessat rō p̄dicta: z ex hac presumptione ponebat suā distinctionē satis lōgam quam non refero: quia falsa est z fundata sup dīcta ratione quam probō falsā. heres enim representat p̄sonā defuncti solū p̄ ea parte p̄ qua est heres: vt. C. de rei v̄. l. cū a m̄re. no. j. de p̄to stip. l. ij. §. si. i. gl. mag.

Pro alijs partibus extraneus est: vt. d. ll. z. C. de heredi. acti. l. si adueta: z de bo. auc. iudi. pos. l. si vxor. ad l. fal. l. licet. cu. si. Posito ergo qd si stipulatio n̄ incipet a defuncto s; ab herede. si dices ei q̄ri isolidū statim seretur qd possit quis alteri extraneo stipulari cu; pro alijs partib; sit extraneus qd est cōtra. §. alteri. Preterea lz ab herede incipiat obligatio tñ hereditaria ē: vt. l. hereditariū. de bo. auc. iudi. pos. ergo etiā sm euz dz diuidi inter heredes p. l. xij. tabu. z. l. p. hereditarijs. C. de her. acti. Dic ergo tu qd est rō quare ei cui uoluit puidere non queritur insolidū: qd pro alijs partibus est extraneus z sic ei stipulari nō potuit: vt dictuz est. C. Si quis que est rō qd alijs queritur quib; ipse p̄uidere uoluit. Rñ. ratio est: qd obligatio perpetua est z transit in heredes per. l. xij. tabu. etiā in uitis p̄trahentibus vt dixi. Item quero qd est rō qd in obligatiōe faciendi pōt vni ex heredibus stipulari. Rñdeo. facta sunt idiuidua regulariter: vt. l. stipulationes nō diuiduntur. ideo cui libet heredū competit actio insolidū: vt. l. in executiōe. §. ij. s. e. Nō est miruz si ex stipulatione defuncti cōpetit heredi noiato insolidū: qd etiā si nullus esset noiatus insolidum sibi competeret. Et si dices que est rō qd alijs nō noiatis nō competit. Rñdeo quia eorum nō interest: vt in exemplis positis in glo. alias si eorum interest oibus competeret: quia esset eadez rō que in obligatione dandi. Et si poneres hoc in facto diuiduo tūc idē qd in obligatione dādi: qd cessat rō predicta. Idez in facto indiuiduo si agere ad interesse. §. qd si stipularetur aliquid quod de sui natura non est transitorium ad heredes: vt vsus z usufructus stipulatus ē qd sibi z heredi suo ticio. tūc illi ticio acquiritur put pōt: quia in usufructu qui est diuiduus acquiritur. s. pro parte hereditaria pro alijs non: quia sibi vt extraneo defunctus stipulari nō potuit ad alios heredes non pertinet: quia ex persona defuncti finitur: z ad heredes non transit: nisi sit actū: vt. l. stipulatio ista. §. si quis ita. s. e. sed de alijs non fuit actum. ergo zc. In vsu vero qui ē indiuiduus: vt. s. de vsu z habita. l. vsus pars. queritur illi heredi nominato actio insolidum: sicut in alijs indiuiduis alijs heredibus nihil: eadez ratione qua supra. Ex predictis collige distinctionem per te sic. aut loquimur in his que sunt transmissibilia ad heredes. aut in his qd cū psona finiunt. P̄tio casu aut p̄tinet dationez aut factū. z si sc̄m. aut diuiduū. aut indiuiduū. z si indiuiduus aut agitur ad interesse aut ad ipsum factū. z si ad ipsum factū. aut oium hereduz interest equaliter. aut eius qui est nominatus tantum: vt ex predictis patet. Secundo casu quando cum persona finitur aut continet diuiduū aut indiuiduū: vt. s. plene dixi. Quero iuxta predicta qd factum quis stipulatur sibi z ticio heredi. qd si interest alteri ex heredib; nō noiati. illi at noiati nō interest. Rñdeo illi cōpetit actio soli per ea qd dicta sunt. Quero quando dari stipulatur. an alij heredes nō nominati hnt actionē vt dictū est. an exceptione repellantur. Dicit gl. hic qd sic: qd p̄tra defuncti uoluntate agūt. Idē nō. s. de pac. l. auus. Ego uico qd defuncti uoluntas fuit: vt ita demum exceptione repellant si ei cui uoluit p̄uidere totum acquireretur. alias secus non enim uoluit adimere alijs qd nominato non queritur. ar. s. ex qui. cau. ma. l. nec uilem. z ideo si illi nominato aliquo casu esset quesita uilis p̄porionibus non hereditarijs: vt quia fuit interposita stipulatio super rebus ipsius defuncti: vt. l. pe. C. ad xbi. vel aliter: vt dixi s. e. l. stipulatio. §. si quis insulam: vel quia testator: hoc nomen prelegasset sibi tacite vt dicas: vel expresse: vt. l. ex legato. C. de leg. tunc uerum diceret glo. z ita loquitur. C. de excep. l. i. alias secus. Sed quero alij nō fuerunt exceptione repulsi: z sic exegerūt. an nominato restituere teneant actione fa. her. Dlo. hic qd sic. Tu dic latius: aut testator: vñ nominauit que tūc solū heredē futurū credidit. z postea habuit plures: z tūc alij petēt

nec restituent. ar. s. de pac. l. tale. in fi. z tangit gl. in. d. l. auus. aut sciebat se habere debere alios. z tūc nisi testator uoluntate mutauerit uidetur illi nominato tacite legare. ergo zc. vt. l. filie. C. fa. her. s; glo. Sed istud est uerum qd deuentum est ad traditionē. alias secus: vt. C. de cas. pecu. l. i. li. xij. z. l. ij. C. si quis alteri vel sibi alias morte non confirmaret: vt ar. s. de dona. inter vi. z vxor. l. papinianus. z tangam. s. de dona. l. donatiōes. §. pater z. l. pater. in prin. unde credo qd actōe fa. her. nō teneatur: nisi ex alijs appareat qd uoluit legare tacite vel exp̄sse. Ad secundū an vni ex heredibus possit p̄uideri quo ad exceptionez. inter glo. nostras fuit opi. Finaliter dicit idē qd in actione. cū ratio diuersitatis reddi non possit. Ita nō. hic z. d. l. auus. Voc. oēs tenēt p̄trariū qd exceptio vni tñ possit q̄ri: vt. d. l. auus. s. pac. z. l. auus. de pac. dot. z rō diuersitatis ē sm Jac. de are. qd creditous interest qd alij heredes non nominati non possint excipere. sed debitoris non interest vtrum vnus vel oēs agant. Vel dic s; alios z melius. exceptio vel pacta liberatoria possunt esse personalia: vt. l. iurif. gentium. §. pactorum. s. de pac. z. l. qui in futurum. unde pōt facere paciscens qd ad heredes non transeat. se cus in pactis obligatorijs: vt dictum est. ideo non tran sibir: nisi ad nominatum. Idē in pactis obligatorijs qd essent eiusdē nature: vt. s. uidiſti. C. s; contra hoc uideſ. s. e. l. cum qui ita. §. i. ibi z q̄uis zc. So. ibi pactuz uidetur factū ob causam. s. si heres nominatus tenetur i totū. Lū igitur nō teneat nisi pro parte ideo illud pactum est inutile. Quero quid si illū cui pactus est solum putabat sibi heredē. Rñdeo omnibus proderit. ar. s. de pac. l. tale. §. si. z no. in. d. l. auus. z quia constat qd uoluerunt facere pactū personale. Venio ad tertium an vnū ex heredibus possit contrahendo grauare. Et. l. expresse uidetur dicere qd non. vt. s. e. l. eū qui ita §. te z ticiū. Ratio qd sicut nō possuz obligare extraneum: vt insti. eo. §. si quis alius. ita nec possuz heredē pro illis portionibus pro quibus nō est heres: quia quo ad illa est extraneus vt dixi. transit ergo in personā alioruz heredū: sicut ceterae obligationes hereditarie. Sed quero quid si est talis obligatio que pōt finiri ex conuentione in persona promissoris: vt promissio de aliquo nō faciendo: vt. s. e. l. si sic. Rñdeo. tūc possum tñ unuz ex heredibus grauare quo ad ipsum factū. Sed si agere ad interesse. tunc oēs heredes tenerentur pro hereditaria portione: ut. l. iulianus. in prin. s. e. Intellego enim qd ibi ex solius tici factū stipulatio cōmittitur ex facto alioruz nō: quia contrahentes noluerūt quod potuerunt: ut dixi. sed postq̄ est cōmissa omnes tenentur pro portione hereditaria ad interesse. Ad quartuz uenio. s. an unum possit grauare. s. ultimā uoluntatem condēdo. Dic aut quens de obligatione iam cōtracta. aut de contrahēda ex ipsa ultima uoluntate. P̄tmo casu aut uult uni p̄uidere legando actionem quā habet z potest. ut. C. de excep. l. i. z ibi no. de le. l. i. ex legato. cu. si. Aut uult grauare ut sustineat onus unius obligatiōis qua tenebatur: z tunc quo ad creditorem nō potest ut habeat actionem cōtra eum solum. fallit in actione de dote: ut. l. cum ab uno. s. de leg. ij. dicit ibi. sed pōt ut coheredibus teneatur actione fa. her. ut ibi plene nō. Secūdo casu distigue aut grauatur unū ex heredibus i specie hereditaria. z tunc nō tenetur nisi p hereditaria portione: ut. l. si fundum sub conditione. §. libertus. s. leg. i. z no. de leg. ij. l. meuius. §. eum. aut in specie non hereditaria. z tunc grauatur heres in totum: ut. l. si tibi homo. §. i. de le. i. aut in quantitate z tunc insolidum: ut. l. ab omnibus. in prin. de leg. i. qd dixi in specie hereditaria tñ teneri pro parte intellego nisi onus inunctū fuerit indiuiduus: ut. l. cū quasi. §. si plures. de fideicō. li. z istud ultimū bene retigit Doul. de cu. in. d. l. auus.

• **Em qui certarum.** Pro

missio

facta in nūdinis intelligitur in die vltima nūdinarum hoc dicit. **C**uero que erat ratio dubitationis huiusmodi. **E**t est ratio cum stipulatur quis in nūdinis videtur stipulari: vt in nūdinis possit expendere. et sic in principio. et hoc pro sabino. pro proculo facit regula. **l.** qui hoc anno. **s. e.** **C**lo. querit si est expressum vel tacite actū ab vtraq; parte. **E**t gl. dicit forte. **s. sine forte:** quia tunc die et tpe acto illo dentur: vt. **l.** eum q. calēdis. **s. e.** **E**x p̄sumptionib; ergo hoc ē ex his q̄ in p̄fatio- nib; sunt dicta debeat hoc probari: vel ex q̄litate personarū. sed iuriconsultus insperit hic solas verborum significationem. sed glo. videt contra istuz tex. insti. de iuri. stipu. **s. pe.** **S**3 distingue an appet qd actū sit. aut non.

Ex. **s.** sequenti.

Can q̄ hz electionē vel declaratōez possit variā et q̄n.

Cū pure.

Iste. **s.** est subtilis. **Q**ui hz electio- nē a lege p̄t quandoq; variare. **h. d.** **C**assimo gl. mag. et op. de. **l.** si quis stipulat; sit. vbi distinguit volam vel voluero. **S**l. soluit q̄ ibi in cre- ditore qui hz electionem ex conuentione partiu; hic i debitorē qui hz electionez a lege. p̄cedit vltra gl. q̄ idē esset in debitorē si exprimeret qd i creditore: q̄ post lit. cōtes. nō possit variare si haberet electionē p̄p̄bū volā. **I**dē dicit tertia. solu. **I**dē dicit. **D**u. i. alia gl. et si tacite hz electionem. **S**ed istud est falsuz. nā actor: hz eligere i ip- so libello: vt. **s. e. l.** vbi aut. **s.** qui illud. merito sibi p̄ lit. contes. p̄iudicat: q̄ iterū videt eligere. sed in reo hoc nō p̄t p̄tingere: q̄ q̄n rei est electio sit libellus alterna- tiue: vt plene dixi. **d. s.** illd. vñ lit. p̄tes. nō eligit. nō p̄t ergo dici q̄ phibet variare cū nullo tpe elegerit. **P**re- terea q̄n exprimitur electio per verbū volaz exprimit p̄ eū modum qui tacite inest. vt. **j.** dicam. ergo nil operat; vt. **l. iij.** de le. **i.** **N**ec ob. **l. ij.** **s.** generaliter. **s.** de eo qd cer. **lo.** hic alle. in. glo. q̄ ibi erat electio creditoris. ideo de- bitor: admittit ad purgandā moraz vsq; ad lit. contes. postea non. **s. e. l.** infulam. vnde gl. ponit aliam opi. ve- ram: q̄ aut tacite ponit et p̄t variare vt hic. aut expres- sit: et tunc aut per verbuz voluero: et non p̄t. vt. **l.** si q̄ stipulatus. **s. e.** si per verbum volā. p̄t variare ac si nō esset expressum: q̄ exprimitur per eum modū per quez tacite inest. **E**t ex his no. q̄ q̄n electio cōcedit a lege vi- det concedi per futurum indicatū. et hec est gl. p̄ quā p̄t responderi ad. q̄ que posset fieri si creditor: hz electi- onē: vt. **l. ij.** **s.** sceuola. de eo qd cer. **lo.** q̄ p̄t variare vs- q; ad lit. cōtes. postea non. ac si esset concessa per ver- bum volam. **E**t p̄dicta sunt vera si vtrunq; est in obli- gatione. si vero vnū est in obligatione. aliud in solutio- ne: actor postq̄ semel elegerit non potest variare: vt. **l.** si pluribus. in. **fi.** de lega. **i.** vel illud q̄ in legatis: **s. p̄** ma placet: vt in reo statim dicā. **C**op. de. **l.** huiusmodi. **s.** Stichum. **s.** de leg. **i.** et. **l.** apud aufidium. **s.** de ado- pri. lega. et. **l.** fideicō. **s.** sic fideicō. **s.** de lega. **ij.** **S**ol. ibi in vltima volūrate trahit fecū executionē electio. quia transfert dñium: vt. **l.** si quis stipulatus. **s. e.** et. **l.** hu- iusmodi. **s.** Stichum. et ibi glo. de leg. **i.** et. **d. l.** apud aufi- dium. et ibi gl. **N**el fm **P**e. ratio est: q̄ vltime volunta- tes non p̄nt esse in p̄dēti: vt. **l.** fina. **s.** coia p̄edi. et ista est magis generalis ratio: vt plene dixi in dicta. **l.** si quis stipulatus. **s. e.** **C**op. extra glo. **d. l.** quicquid. **s. e.** in medio mag. gl. **S**ol. locus est variatōi. hic in electio- ne: ibi vero in declaratione volūtatē ambigue in qua nō licet variare. **C**oppo. de. **l.** si stipulatus fuero decē in melle. **j.** de so. breuiter ibi: vnū erat in obligatiōe ali- ud in solutiōe. ideo post lit. p̄tes. non p̄t variare. hic vtrūq; erat in obligatiōe. **C**ōtra istud oppo. vltimo loco de. **l.** itē veniūt. **s.** et cū p̄ diximus. **s.** de peti. heredi. **l.** miles. **s.** decē. **s.** de re iudica. vbi post sniam admittit variatio. **S**ol. in p̄trarijs vnū erat in obligatiōe. aliud i solutiōe ex dispositiōe legis. **s. qd** dixi supra hz locū q̄n ex dispositiōe p̄trahētiū. **E**x p̄dictis ergo collige distin-

ctionem per te ipsum: quia aut loquimur in declaratio- ne. aut in electiōe. **E**t si in electiōe an in vltimis volun- tatib; aut in p̄tractibus. et si in p̄tractibus aut in actore aut in reo. et si in reo et tūc aut vtrūq; est in obligatiōe. aut vnū in solutiōe et aliud in obligatiōe: vt ex p̄dictis apparet. **C**enio ad aliā glo. et aduertatis ad istā dicitur variā q̄nūq; ergo q̄n fiet executio semp variabil; et sic nunq̄ poterit fieri executio. qd ē ergo remedium. **H**ic q̄ vnū remedium est q̄ fiat executio in estimatiōe actionis cū p̄pter impossibilitatē rei que d̄z p̄stari fiet esti- matiō: vt. **l.** si seruus. in. **fi.** **s.** de cōdi. fur. **l. i.** **s.** si heres. ad trebel. **A**liud remediū dat **P**e. et **J**a. de are. si vult q̄ certuz t̄ps statuatur infra qd eligat: vt ar. **l.** mancipio- rum. **s.** de opti. lega. **C.** de igenu. ma. **l.** diffamari. **l.** si eo tpe de dif. pigno. cum si. **I**stud remediū non videt esse sufficiens. **S**tatuo t̄pus tibi infra qd eligas nō eligis qd erit. **V**idete alterū de duob; erit uel q̄ electio transfe- ratur ad actorem: ut. **l. i.** cū. **l.** se. **j.** de so. facit qd no. in. **fi.** mili. in. **l.** heredes. **s.** si in certo. **s.** fami. heres. et. **l.** lega- to generaliter. de lega. **i.** **N**el dicit q̄ habeat electa q̄ de- terior: est p̄missio et magis stipulatori p̄dest: ut ar. **l.** sc̄ mus. **s.** pe. **C.** de iure deli. **C**ertum remediū daf p̄ gl. que est in. **l.** si q̄n. **s.** heres. **s.** de leg. **i.** ut ante sniaz in terroget reus quid uelit dare post sniam mutare non poterit. **R**ai. allegat illam. **l.** ad hoc. **P**ro hoc p̄t alle- gari gl. in. **l. i.** **i.** prin. **s.** de acti. empr. in. **gl. i.** magna. **N**el dicit q̄ si semel elegit et iudex p̄nunciauit in eo faciendā executionē amplius non p̄t variare. sic nec actor post lit. p̄tes. secus si ante sniaz elegerit in uno cōdēnari: ut dictum est ne sit elusorium pretoris decretū: ut. **l.** si pre- tor. in. prin. **s.** de iudi. et istud puto uerissimum. **S**ed si ante decretum iudicis superuariaret tunc dico q̄ post q̄ unam rem bis elegerit non p̄t amplius variare. sic nec actor post lit. p̄tes. q̄ bis eligit ut dicitur. **E**t idē. **C.** ad uelleia. **l.** si mulier. facit q̄ non licet tertio puoca- care. et hoc inducit significatio hui; dictionis quoniēs hic posita sicut in dictione rursus: ut. **l.** fideicō. **s.** si quis decem. **s.** de lega. **ij.** et ut lega. no. ca. **l. i.** **s.** si cui ita. **S**3 contradicit. **l.** sicut. in. prin. **s.** qui. mo. usufru. amit. et qd no. in. **d.** **s.** si quis decē. **S**ed non curo de dictione quo- tiens: uel rursus: ut. **l.** ultima. **s.** de eden. nā dicitio quo- tiens intelligitur de multis uicibus noua superuenien- te causa: ut. **d. l.** sicut. sed si nulla esset causa sed solum alterius dānu; tunc bis tm: ut dixi. facit optime. **C.** de emen. iusti. codi. **l. i.** **s.** supradictis. ibi cū nemini et. **R**e- stat unum utrum alibi sit differentia int̄r expressum et tacitum. **E**t glo. ponit unum exemplum in. **l.** si cum di- es. in. **fi.** et. **l.** cellius. **s.** de arbi. et istud est clarum. **I**tē di- stinguitur inter mādatum tacitum et expressum. et uide- tur dicere contrarium: quia in mandato expresse uidet posse reuocari in adiecto in quo est mandatum tacituz tunc non p̄t reuocari. **B**reuiter ut saluemus gl. oportet intelligere primum dictum prout iacet. et intellige i eo qui non est simplex mandatarius: sed sibi fuit stipu- latus et actio fuit sibi quesita in adiecto. **H**ic q̄ post lit. contes. p̄t prohiberi ante non. **I**tem an in adiecto sit mandatū tacitū uel non: dixi in. **l.** iulian;. **s.** fundū. **s. e.**

Am ex causa duple.

In causa euictionis si pro parte non defendat pena infolidum cōmittit. **h. d.** in. **te.** ibi ceteris que sub- sistere. **i.** rem uendicari a creditore agente hypotheca- ria pro suis partibus liberare: ut. **s.** de euic. **l.** rem here- ditariam uel cum agente iure dñij pecunia data p̄ par- te trāfigere: ut. **s.** de rescin. uē. **l.** si. **i.** **J**a. de are. et. **D**l. dicunt hic q̄ omnes denunciandi sunt. uidistis. **s. e. l.** in executione. **s.** infoliduz. **C**oppo. de. **l.** antepe. **s.** si ex noxa. causa aga. ubi si unus uult potest pro oibus defendere fateor q̄ sufficeret. sed hic nō. p̄ oibus. ideo apostillam illā in. **te.** dedi. **C**op. q̄ in p̄trarijs stipula-

vij

tionibus vno ex heredibus promissoris contrafacien- te contra illum tantum pena committitur. l. penales. §. iu- lianus. §. ad. l. falci. hic in stipulatione duple que est p- toria: vt. l. ij. §. stipulatio duple. j. de preto. stip. So. tuc est p- toria quando sup venditione serui interponit: vt plene dixi in. l. stipulationum alie. circa prin. §. e. Intel- ligo ergo q- hic non erat p- toria. ite in. §. cato. dixi op- positum: q- si oēs defenderēt si tū res euinceret comit- tere stipulatio: vt. l. euicta. de euic. So. intelligo hic q- defendunt ita q- rē liberant. et ita apofhillauitex.

Iuribus. Istud principiu habui- stis in. l. ticia. §. h. §. e. z eius effectū plene in. l. scire debemus. §. e. ti.

De hac. §. istum declarauit in. l. si stichū. §. sti- pulatio. §. e. in tex. ibi id. i. eiusdē ge- neris: vt decem pondo argenti. C. Op. de. l. si stichum. §. stipulatio. §. e. Glo. dat plures solutiōes. Tene me- diam solu. q- aut fit denominatio aīorum. aut non.

Ex. §. sequenti.

Si vendo tibi fundū detracta seruitute: an illa amif- sa tpe remaneat mibi actio personalis: ibi. Quero. Et an res vitietur si ad eum casum res deuenit a quo inci- pere non potuit: ibi. Circa.

Et si placet. Dispositio non pfecta z nō cōsumata vitiatu- si ad eun- dem casum deuenit a quo nō potuit inchoari. secus in dispositione pfecta. b. d. primo ponit regulā. scdo pōit tria exēpla in quibus regula fallit. C. Op. z videt q- res non vitiet l3 deuenit ad eum casum a quo nō potuit in- cipe: vt isti. de lega. §. ex p- trario. Gl. dic q- fallit ibi. S3 By. hic z in. c. actū legitime. §. reg. iur. li. vi. dicit. aut ca- sus supueniēs tendit ad eundē effectū ad quē ipse act- z tunc non vitiat: vt ibi. z. l. h. bis. ad. l. fal. aut tendit ad alium effectū. z tuc vitiat. C. Op. q- dicit q- fallit regu- la in pluribus heredib- non est verū: q- vterq3 h3 actio- nem insolidū: vt. l. ij. §. ex his. §. e. z ab initio si duo sūt dñi z quilibet dñoz stipulef insoliduz valeret: vt. l. vn- §. de ser. rus. p. di. qd ē verum in seruitute non pstituta: vt. l. ij. §. ex quo quidā. §. eo. l3 qdam hñt additionem By. q- dicit aliter: sed falsa est additio. Gl. soluit z bñ.

CS3 op. §. l. si sub vna. §. h. §. e. So. ibi loquit i duob- successorib- singularib- hic i vniuersalibus. rō apper ex his q- ibi dixi. C. Op. q- hic ponit exēpla in seruitute cō- stituta regula in stipulatione ponit. Glo. soluit dupli- citer: q- l3 iuriconsultus ponat regulā in exceptione in- tellexit largius. Vel aliter z subtilius. qui cōstituit ser- uitutē tenef ad patientiam: nec incontinēti liberaf ipō iure: vt no. in. l. corruptionē. C. de vsufruc. z hic glo. di- cit. licet Be. p- tradicat: vt plene dixi in. l. ij. §. i. §. eodē. Quero. vendidi tibi fundum detracta seruitute. ser- uitus est amiffa tpe an remaneat actio psonalis contra te ad pstituedam seruitutē. Gl. dicit hic q- sic. z h3 hoc debes sic hñe glo. hinc est q- ex empto tenef: q- seruitu- tez i vendēdo fundo retinuit si illo tpe est amiffa zē. q- d. adhuc durat psonalis. S3 hoc est p- tra casum. l. cor- ruptionē. C. de vsufruc. z. l. in vēdendo. quā alle. Glo. alio casu loquit. Alij hñt glo. hic q- ex empto tenef qui seruitutē in vēdendo fundo retinuit. z hñ hoc est casus in dicta. l. in vēdendo. §. i. S3 nō facit ad pposituz. nisi dicas vēditore teneri: vt cedat actionē psonalem. qd est cōtra. d. l. corruptionē. C. Anio ad gñalta q- ponit gl. q- incipit veluti sticho. Primū est qd ponit in tex. in ea dē gl. ibi. sic ecōtra illud est. aliud gñale. f. q- tractu tem- poris nō firmat qd a principio nō subsistit. z in isto dic- p. By. an. c. nō firmat. c. de reg. iur. li. vi. Circa p- muz. §. an vitiatu- res si deuenit ad eū casū a quo nō potuit inchoari. pmo debes scire q- sunt qdā q- veniūt directo ad rescindēdū: vt q- rela in officiosi testi. actio qd merus cā. z bñficiū in itegrū resti. z similia. z in istis nō quero. Quedā sunt q- ad rescindēdū nō veniūt principaliter z dic q- qñq3 supuenit defectus cause finalis: z pōe exē-

plum vt intelligas qd habeo dicere. pone in. §. econtra- rio. q- est rō qre legatū valet: q- affert legatario pmodū supuenit cā q- non affert cōmodū: an vitiet. Et dic aut casus supueniēs tēdit ad eū finē ad quē ipse act-. z tuc nō vitiat: vt in. §. econtrario. insti. de leg. z. l. verbis. ad. l. fal. z p. By. in. c. actuz legitime. de reg. iur. li. vi. Aut nō tēdit ad eundē effectū. z tuc aut est talis actus qui nō vitiet p- tribus volētibus. z tuc casus supueniēs nō vitiat: vt. l. sciēdū. §. h. §. qui satisfda. co. Aut vitiet id qd agit etiā partib- volentib-. z tuc vitiat: vt. l. vānius. §. h3 cū duo. j. de fideiuf. Induco ad qdōnē. vir hgit ad inopiā. soluta est dos mulieri fm. l. vbi. C. de iure do. z. l. si p- stāte. in prin. §. sol. ma. supuenerūt diuitie an irri- tes assignatio dor. Gl. i. l. vbi. t3 q- non vitiat. Spe. i. ti. de dona. iter vi. z vxo. t3 p- tra. istud posui i repeti. l. si cō- stāte. in pe. vel vlti. q. so. ma. z ex theozica pcedenti ap- parer solutio qdōnis: q- diuitie supueniētes tendunt ad eundē effectū ad quē solutio dotis: vt ad cōsulēdū mu- lieri. ergo solutio nō vitiat. Itē p. l. sciēdū. §. qui satisf- da. co. Qñq3 supuenit defectus cause materialis. z tuc qñq3 supueniēs vitiat rem: vt. l. inter stipulātes. §. sacra z hic in duob- exēplis gl. Qñq3 supuenit defect- in cā efficiēti: vt in psona. z tunc aut actus erat pfect- z con- sumatus: z tuc non vitiat: vt. l. p- fe furioso. §. §. h3 qui sunt sui vel ali. iu. z. l. cecus. §. de iudi. aut non erat res pfecta aut psumata. z tuc aut supuenit defectus cū de- licto psonē z vitiat: vt. l. si metallū. de his q- p nō scrip. ha. aut sine defectu psonē: z non vitiat: vt. l. is cui bōis. §. de testa. z ista duo membra ponit gl. in. l. i. §. euenit. §. de bo. pos. h3 tabu. Qñq3 supuenit defectus mixtiz in cā materiali z i cā efficiēti: ut in casu nostro: ubi ē de- fectus mixta p- sideratiōe rei z psonē. z tuc aut res non erat pfecta z psumata. z tuc aut dispositio respicit rem ppter rez: ut in seruitutibus z dispositio vitiatu-: ut. l. si sub vna. §. i. §. e. aut respicit psonaz: z tuc dispositio nō vitiatu-: ut. l. dāni. §. emptori. §. de dā. infec. l. si sub vna. §. i. §. e. z ibi glo. aut res erat perfecta z consuma- ta z non vitiatu-: Laus est hic in fi.

Ex. l. sequenti.

Can fili- in contractibus possit eligere non interue- niēte iussu.

I seruus aut filiusfa- milias.

Facultas eligendi coheret p- sone. b. d. z q- coheret p- sone vidistis in. l. si stipulat- sim. §. e. z ibi dixi. C. Op. de. l. iul. de le. i. Glo. hic dicit aliud in legatis ut ibi. z hanc tenet By. Be. determinat hāc p- illā q- iussus dñi dz i teruenire ut ibi no. fm unā opi. puto primū ueri-: q- in cōtractib- p- satur opa filij. ar. ei- qd no. C. de p- di. i. ser. l. si uxozē. z insti. eo. §. ex p- ditionali. Preterea hic pōt filio uel seruo solui: ut. §. de pac. l. si un- i prin. z depo. l. qd seru- merito pōt eligere: alias nō possit solutionē recipe. in legatis nō pōt filio solui cū nulla opa ei- p- ser- tur. ergo zē. ut. l. eū qui ita. §. q- sibi. §. e. Vel dic q- hic in electione q- cadit in alternatiua i qua utrūq3 ē obli- gatione. ideo remanet merū factū electionis qd ad pa- trē non transit: ut hic no. ibi i optione legata in q- non p- satur merū factū cū nullū sit i obligatione. z ideo pl- iuris q- ritur p- ri. z domino. z sic distingue tria membra. C. Op. de. l. si. §. sed z si quis. Solue ut in glo. z di- xi in. l. si quis arbitrato. §. e.

Ex. §. sequenti.

Quando i cōtractibus z in iudicijs sufficiat patris auctoritas ad suplundum etatem filij.

Supillus. Iste ē subtilis. §. z quotidian-. Abi est etatis defect- p- ris au- ctozitas non sufficit ad obligandū. b. d. Dicitur hic q- p- ria potestas non ē sufficiēs ad obligādū. C. Op. §. l. pupill-. j. de h. sig. Dic ut in glo. C. Op. de. l. obligari. §. de auc. tu. z insti. de auc. tu. in pn. So. gl. aliud i p- re.

BBB iij

Tertio q̄ ro. ad b̄ bar. in. l. si vt cer. to. §. si duo. bus vehicu. lum. in. v. co. lū. ff. como. sed qd si plu. res fecerūt pacem pluri. bus & quili. bet. insolidū promisit nō offēdere sub. pena an sint correi. scrip. si remissive post bar. i. l. si id qd. j. e. Et ad mate. riaz vide eti. am que no. bar. in. l. si. i. iij. q. cū seq. j. eodem.

Tacite i. sunt. Vide in. l. i. iij. §. cato. d. v. obli. i. r. col. c. Deberēt intelligi. ad de bar. in. l. si vxor. in. §. si quis vxori. j. ad. l. iul. d. adul. z. i. l. si ita se. hoc li. mitat mate. scianus i. su. is dictis. di. eto cetero. iij. i. i. i. no. q. si testis di. cat q. tici. co. gnouit ber. tam zc. nisi cōis vsus lo. quēdi regio. nis accipiat ista verba in. violentia vi. ri actua per. ea que habē. tur i. l. labeo. de suppel. le. d. i. duo. i. bus. ple. ne dicā. Et plenius p. bar. in. l. si. i. p̄m. j. co. in. p̄m. §.

T. §. vbi. duo rei. In. summa om. nia que pōt. bar. i. hoc. §. posuit etiam. in repet. au. ten. hoc ita. C. eo. ti.

nebitur i iuribus: ut hoc. §. cū in tabulis. z. C. e. z. aut. hoc ita. z. in hoc nihil est inouatū p iura au. tēticoz. ¶ Scōo q̄ro de duob⁹ reis credēdi qua. liter cōstituant. Circa p̄dicta dic q̄ aut est actuz q̄ sint duo rei credēdi. z. nō est dubiū. aut nō est actū: z. tunc aut dispositio est collata in eoz p so. nā alternatiue. aut copulatiue. Primo casu aut vni tm̄ pōt acquiri obligatio: z. alter h̄ vt adie. ctus. nec erūt duo rei: vt. s. de p̄sti. pecu. l. sed z. si filio. §. i. z. j. ti. i. l. i. §. si fructuarius. aut vtriqz pōt acquiri: z. tūc aut electio fuit collata in volū. tate debitoris z. valet. z. sunt duo rei credēdi: vt. s. de leg. ij. l. si ticio aut seio. Aut nō fuit collata in potestate debitoris. z. tūc de iure isto antiquo vitia stipulatio: vt. j. ti. i. l. i. §. si fructuarius: z. l. itē si seruus. §. si. z. l. se. z. l. seru⁹ cōis. ita hodie valet: z. alternatiua resoluit in copulatiua: vt. C. de h̄. sig. l. cū quidā. q̄ loquit etiā in p̄tractibus: vt ibi in fi. vñ erit idē dicendū qd statim dicaz de copulatiua. P̄dicta h̄a qñ dispositio p̄fert in psonā vtriusqz eq̄liter. alias si vñ tm̄ stipularet sibi z. alteri semp ille act⁹ haberet: vt adiectus. vt. l. eū qui. §. qui sibi. s. ti. i. qd̄ dic vt bi. Secun. do casu qñ dispositio cōfertur copulatiue distin. gue p oia vt. s. dixi circa reos debēdi p eadē. ll. z. i. hoc etiā nil est inouatū p iura autēticoz. ¶ Tertio q̄ro qd si in obligatione veniat aliqd qd est indiuiduū: Rñdeo qdam sunt indiuidua quo ad solutionē tm̄. z. de his dicā. j. e. l. eandē. in p̄n. qdā sunt indiuidua quo ad obligationē z. solutionē: vt via iter z. actus. vel qd simile. z. hoc dicit glo. in hoc. §. cū in tabulis. q̄ olim p̄trahē. banf in his duo rei. etiā si hoc nō exprimeretur. hodie nō p̄ autē. idē est in indiuiduis qd supra dictū est in diuiduis. Hoc. rēphendūt istā gl. qz p iura autē. nil est inouatū in mō p̄stitūdi: sed in mō exigēdi. z. bñ dicit. Sicut igit olim in in. diuiduis plures tenebant insolidū etiā si nō sit dictū ita hodie. z. in hoc oēs p̄cordant. Sed an sint duo rei est opi. Ja. de bel. i. autē. e. t. z. q̄ sint duo rei. putās forte q̄ semp qñ plures teneban. tur insolidū dicant duo rei. De. z. l. p̄tra. i. d. autē. hoc ita. q̄ nō sunt correi debēdi lz insoli. dum teneant. nihil allegant. Ego puro hoc ve. rum p casuz. s. de euic. l. rē hereditaria. scōo per. gl. de h̄. ob. l. ij. §. si tm̄ hoīem. lz ibi loquat i his q̄ sunt indiuidua quo ad solutionē tm̄. tertio p. rōez in duob⁹ reis credēdi si vñ ē lit. p̄test. aliud nō pōt agere: vt. j. e. l. ex duobus. lz in his q̄ hnt actionē insolidū ex natura indiuidui. vno agēte insolidū ali⁹ pōt agere: vt. s. ti. i. l. ij. §. ex quo q. dā. z. ibi no. ergo nō sunt duo correi. Plus dico q̄ etiā si exp̄sse eēt dictū q̄ insolidū tenerent nō eēt duo rei. qz eēt expr̄mere ea q̄ tacite insunt. sed debuerat expr̄mi q̄ aīo p̄stitūdi duos reos sic p̄mittūt: vt. C. de fideiuf. l. nō recte. vbi est ca. sus. z. hoc p̄dest p̄pter multa iura: q̄ in correis lo. quunt vtrū factum vni⁹ alteri nocet vel non: vt plene dicā. j. e. l. ex duobus Itē posito q̄ exp̄sse eēt dictū nō tm̄ hnt bñficiū diuisiōis: qz hōz di. uisio stipulatioez corripit: vt. s. ti. i. l. stipulatioef nō diuidunt. Idē dicerē in duob⁹ reis credēdi: vt. l. ij. §. ex his. z. §. ex quo qdā. s. de h̄. ob. fa. cit. s. de sui. ruf. p̄di. l. via p̄stituti. in fi. alia circa modū p̄stitūdi duos reos. dicā. j. e. l. eandē. in p̄n. z. l. si id qd. ex qb⁹ iste articul⁹ appebit expe. dit. ¶ Circa scōaz p̄tē h̄. l. q̄ro p̄no. qd ē hoc dictū acceptilatioē z. petitiōē zc. Bl. dicit actiue z. passiue accipe sicut cetera alia noīa v̄balia. qd̄ no. ¶ Quidā aduocat⁹ volēs p̄bare q̄ tici⁹ co. gnouerat seiā inferēdo sibi vñ. so. maui articu.

lū q̄ tici⁹ cognouit seiā violenter. z. sic etiā depo. suerūt testes. dixi q̄ isti testes nō p̄bāt: qz istud aduerbiū violēter pōt itelligi actiue hoc ē violē. tia illata ab ip̄o ticio. z. passiue. hoc ē violētia illa. ta ip̄si ticio p quā p̄pulsus est hoc facere. vñ lz h̄. ba libelli vel articuli deberēt intelligi sm̄ intētio. nē p̄ferētis: tm̄ h̄ba testis semp in dubio itelligū. tur p̄tra p̄ferētē: vt plene dixi in. l. iter stipulātez. §. i. d. h̄. ob. Nec ob. p̄dictis. s. de m̄aumif. testa. l. si ita sit scriptū sicut ibi diligēter zc. imo facit p. qz lz ibi h̄ba itēptent h̄ itētionē testatoris qñ p̄stat q̄ illud aduerbiū diligēter pōt itelligi d̄ di. ligētia q̄ ē vtilis ip̄i suo: z. de ea q̄ est vtilis dño. z. sic i dicto testis itēptabil p̄tra p̄ducentez. faci. unt p̄cor. ibi postē. ¶ Scōo q̄ro quō petitiōē. Sed bec oīa dic: vt dicā. j. e. l. ex duob⁹ vbi placuit oīa ista z. similia simul p̄dere. Tu q legis reci ta bec ibi p̄out expedit.

A duobus. Licet p̄us cō. trahat obliga. tio vni⁹: postea obligatio alteri⁹ nō vi. tiat p̄stitutio duoz reoz: z. frustra timef nouatō. h. d. C. Op. q̄ itervallū vitiet: vt isti. e. i. p̄n. sol. gl. ibi de reis stipu. hic p̄mittēdi. Hoc vñ p̄tra ca. suz. l. duos reos. §. si. j. e. q̄re dicit glo. q̄ ibi itē. uallū inter itērogationē z. rñsiōez vitiat siue ex. pte reoz credēdi siue debēdi: vt i p̄trarijs. lz i. tervallū iter vni⁹ rei obligatōez: z. obligatōez al. teri⁹ nō vitiat. dūmō hoc agat q̄ sint duo rei: vt hie lz gl. de hoc dubitauerit. j. e. l. si ex duob⁹. in p̄n. z. ibi plene dicam⁹. Et. §. sequenti.

An plures rei debēdi possint simul pueniri. ibi. Et p̄no. Et an duo rei credēdi possint vno libello vñ vel plures puenire: ibi. Et eodē mō. Et qd si vñ de duob⁹ reis vult tm̄ insolidū pue. nire: ibi. Scōo. Et an vbi plures rei debēdi cō. ueniūt vno vel diuersis libellis aliqd sit imuta. tū: ibi. Quarto. Et an vnus ex reis credēdi pos. sit aliū facere p̄curatoz: ibi. Sz circa. Et cū cō. petit bñficiū diuisiōis cū abo sint soluēdo qz p. babit q̄ alter sit soluēdo: vel nō soluēdo: ibi. Sexto. Et an cū ad vñ ex duob⁹ reis puenit to. ta quāritas vtrū pus ille sit excutiēdus: ibi. Se. p̄mo. Et qualiter debeat constare de p̄ntia vel abntia ad hoc: vt p̄perat bñficiū diuisiōis: ibi. Octauo. Et an vni correo sit dandum tempus reducēdi absentem vide in fi.

Abi duo rei. Pōt a quolibz cor. reoz solidū peti: z. et p pte z. vna solutō sufficit. h. d. C. Op. hic d̄ q̄ vna est obligatio. p̄tra. j. e. l. eadē. §. si. cū si. So. gl. z. bñ. ¶ Itēz op. j. iudi. so. l. tā tm̄. §. pe. Sol. ibi loqtur i p̄uent. z. actor scindere volebat. hic loqt i creditore uolente diuidere h̄z dy. C. Op. i autē. e. §. i. ubi nō pōt exigi insolidū. Sol. dicit gl. z. bñ. in hoc iura atq̄ determinātur p autē. qd̄ statim plene dicā. ¶ Altiō gl. iduc ad qōez an uideantur iuricem fideiubere dicam. j. e. l. reos. ¶ P̄no declaratiōe igitur p̄ntis materie itēdo hic tractare d̄ mō exigēdi. hoc ē q̄liter duo rei exigātur z. exigāt. ¶ Et p̄no q̄ro an possint plu. res rei debēdi simul pueniri. Ad qd̄ dico q̄ qñ qz qz uult plures reos puenire z. quēlibet p pte iurili. z. tūc sine dubio pōt: ut hic z. j. e. l. reos in p̄n. cū si. Sz dubiū est utz possit hoc fieri diuer. sis libellis. an uno z. eo libello. Et puro q̄ tam diuersis libellis q̄ uno: ut colligitur. j. d̄ appel. l. si qz separati. i. p̄n. z. §. i. z. C. e. autē. hoc ita. z. idēz dico de duobus reis credēdi: qz glibet

Codex il. bello. an plu. res rei debē. di possint cu. mulari in eo. dem libello. vel debeant conueniri se. paratim. fa. ciunt q̄ not. p̄ bar. z. doc. i. l. edita. C. de edē. i. ma. teria cumu. latiois: z. qñ plures actio. nes contra. vñ possint eodem libel. lo intentari. vide tex. no. in. si idēz cū. eodem z. ibi. doc. in prin. ff. de iurif. om. iudi. z. p̄. ynn. z. imo. in. c. licet vn. diqz. de offi. deleg. z. hic addē bar. in. l. si plurib⁹ in p̄n. de le. ij. z. bal. i. au. ten. hoc ita. C. e. z. hic ēē. an plures rei credēdi pos. sint codēz li. bello agere. z. quis possit agere partiz nomine p̄o. p̄no z. partiz nomine p̄o. curatorio. dic vt in. l. i. C. si cer. pe. z. ibi bal. in. prin. z. ibi vi. de per. l. y. z. bal. similitur. quando pos. sunt plures eodem libel. lo cumulari ibi etiam vi. de barto. re. mittentē ad. spec. d̄ libel. cōcep. §. fin. vñ. sed pone. dixi in. l. edi. ta. i. fi. in. iij. col. C. d̄ edē. ADDE. an vnus credi. tor possit puenire plu. res debito. res codēz li. bello: z. an plures credi. tores vnum debitozē ple. ne ro. consi. lio. c. c. l. iij.

bbbb illi

¶ Quilibet insolidū. Si actor vult conuenire plures reos debendi & quilibet insolidū necesse h̄z dicere & apponere in libello q̄ vna solutione erit p̄tent' sc̄dm no. p. bal. in. l. si plurib'. de leg. ij. z. i. l. i. C. de si. tu. addē tū vñ qd̄ no. dixit bal. in. l. si. i. fi. C. qd̄ cū eo. q. p̄cedit libell' simpliciter q̄ dñm de peculio licet nō dicat quaten' ē in peculio. q. iudex h̄z postea moderari.

q̄d no. z. vñ qd̄ no. glo. z. doc. i. l. sp. §. q. i sepulchro qd̄vi aut clā .s. Et h̄s ad de. l. credi. tor. in. p̄n. s. manda. z. ad bar. h̄ adde bal. i. l. i. fi. i. col. C. si plures vna sn̄a. Et q̄ plures rei de bēdi. z. ē rē p̄ncipalis z. fideiusor' q. renunciauit cū p̄statio ne possint eo dē libello cō ueneri. tenet bart. z. bald. post gl. i. d. l. i. C. de fide iusso. tuto.

ADDE ad uertēdo duz .d. Alex. alle. bal. i. l. si plu ribus tenere q. regraf. p. testatio q. vna solutio erit p̄tent'. q. pau. de ca. h̄ vic q. bal. ibi t̄z p̄ bar. q. il la p̄statio nō ē necessa ria: q. tacite ic̄t' q. pau. d. ca. vic no. p. sustētatiōe li belli. q. s̄m bar. reitēref libell' t̄z q̄ i ept' abq̄z p. testa. z. p̄ces sus agitatus non ualeret z. q̄ncunqz possit oppoi de i. eptitudi ne libelli z. si ualeret sn̄a vt no. isti. de §. ob. i. p̄n. z. p. bal. i. l. ac. tori. C. de iu reurā. q. oia cessant atten ta opi. bal.

¶ Dic' h̄z h̄c opi. azo. videt gl. i. l. ij. j. d. manu mis. testa. z. gl. i. l. pe. C. de procur. z. abbas in. c. dudū el. ij. d. elec. appro. baste p. q̄ fi. bar. i. l. q̄z uis de dā. ifec. i. pe. col. h̄z bec opi. bart. vi. def esse veri or. z. ip̄s t̄z ang. i. d. l. q̄z uis. p. l. cre. ditor. h̄ alle. h̄z de bar. h̄c nō faciat mētionē. z. eam ibi ēt segtur. Inno. z. ibi dicit ang. q. illa. l. creditor. in. p̄n. non est alibi.

pōt agere p. pte. ut. j. eo. l. §. i. q̄ sic pōt itelligi z. dz. ut. p̄bas ex. fi. h̄. l. z. ēt. p̄bas p. eq̄paratōz quā facit. s̄. e. l. ij. z. puto q. eodez libello siue diuer sis. ar. eoz. q̄ dicta sūt in reis debēdi. z. facit opti me. C. de accusa. l. si accusatoribus. z. qd̄ ibi no. Qñqz quis vult conuenire plures reos debendi: z. quilibet isolidū. Hic est aduertēdū. siquidem eos volo conuenire simul z. eodē libello p̄stādo q. vna so. sufficiat possū. C. e. auē. hoc ita: z. i. cor. poze vii sumif. z. p̄bas. C. si plu. vna sen. fue. cō. dē. l. i. z. ibi inuit q. iudex potuit eos p̄denare i solidū. ergo sic erat petitū vt sn̄a sit p̄formis li bello. facit. s̄. de re iudi. l. paul'. z. s̄. mā. l. si mā. dato tici. §. paul' r̄ndit vñ. z. ibi hoc t̄z gl. z. idē t̄z B̄y. s̄. de le. ij. l. si plurib'. z. Ja. de are. i. hac. e. l. §. i. p. hoc facit. s̄. de v. ob. l. i. executiōe. §. soli dū. Si nō vult eos conuenire isolidū nō facta illa p̄statiōe q. vna sol. sufficiat. vel similibus s̄bis nō appositis q̄ h̄nt vicē dicte p̄statiōis. talis li bell' nō deberet admitti. vt. C. de fideius. tuto. l. i. z. iō gl. pua ibi sup. §. agi. exponit ita q. exegit .q. d. fec' si diceret q. vna solutio sufficiat. ¶ Et eo. mō credo duos reos posse agere eadē rōe. z. facit. d. l. si accusatorib'. C. de accu. C. s̄z p̄tra p̄ dicta vñ. s̄. de aq̄ plu. ar. l. sup. iter. §. cassi'. vbi vñ q. plures nō p̄nt eodē libello agere nec conueniri. h̄z dñt separis. Rūdeo h̄z sibi p̄mittat agi nō t̄n p̄ h̄bz agi simul si p̄sentiat imo poterūt. ar. p. hoc .s̄. de ope. no. nū. l. stipulatio ista. §. si. z. p̄bas. s̄. fami. her. l. heredes. §. iter me. facit qd̄ no. p. l. i. C. si cer. pe. l. eo. q. h̄z i eo qd̄ ibi dicit diuersis ac tiōib'. nō h̄nt dicit. ar. s̄. d. ac. emp. l. nō est nouū. cū sua gl. Qñqz qz vult conuenire plures separim isolidū z. diuersis libellis. tūc si qd̄ simul z. eodē tpe p̄tra plures p̄trigat libellū seu libellos. pu to debere dici idē qd̄ qñ vno libello ar. d. l. sup. a iter. §. cassi'. Fateor: tñ q. ad p̄titionē aduerse ptis possz agēs ps p̄pellit eos conuenire vno z. eoz. dez libello. z. eos diuersis istātis nō molestare. ar. d. l. nō est nouū. de ac. emp. z. de le. i. l. hmōi. §. si. Si nō p̄no dar' ē vnus libellus. sc̄do offerf ali'. tūc si qd̄z loqtur i plurib' reis credēdi possit lit. p̄test. ab vno ali' nō audif. vt. j. eo. l. si ex duo bus: z. j. dicem'. Si nō i reis debēdi i hoc repio opi. varias. nā glo. i. auē. e. circa si. dicit q. vno cō uēto alius nō pōt conueniri p̄dente iudicio. Idē dicit h̄z in sūma huius ti. B̄y. h̄z. s̄. eo. l. ij. di cit q. gl. dicit v̄z pendēte cā p̄ncipali. p. l. quo tiens. §. si creditor. s̄. de pec. secus pendente cā appel. vt. l. creditor. i. p̄n. s̄. mā. Ja. de are. vñ te nere p̄tra glo. p. d. l. creditor. i. p̄n. s̄. mā. z. puto eū h̄i dicere cū iter cāz p̄ncipalē z. cām appella tōis nō pōt reddi rō diuersitatis'. Mo. ob. l. quo tiens. §. si creditor: q. ibi non loqtur de duobus reis debendi h̄z ea q̄ dicā. j. e. l. eadēz. i. p̄n. i. vl. q. sed loquit i his quoz electiōe vnus etiā sine ex actiōe liberat alius mero iure. iō iterim alius nō pōt conueniri: vt. l. si ex duobus. i. p̄n. z. l. i. s̄. de pe cu. h̄z de equitate vno repto nō soluendo pōt cō ueniri alius: vt. l. si ex duobus. s̄. alle. q̄ eqtas nō h̄z locum: nisi sn̄a lata z. facta executione p̄tra vnū cū peculii possit semp creccet: vt. l. q̄sitū. s̄. de pec. sed nos loqmur i his i qbus electio vni nō liberat aliū mero iure: ut no. s̄. e. l. ij. z. dicā. j.

¶ P̄dēte cā dum tractat bar. an p̄dēte iudicio p̄ vnū ex reis debēdi possit agi p̄ aliū. vic vt p. bal. p. illū tex. in. l. si. C. de duo. reis z. in. l. si. C. d. fideiuso. d. C. Ratio diuersitatis. cū in cā appellatiōis nihil debeat in nouari appellatiōe p̄dēte: z. qz id qd̄ dz possit fieri i cā p̄n. dz posse fieri in appellatiōe. z. j. l. postq̄. §. impator. s̄. vt leg. no. cauc. sc̄dz io. de imol. in. l. hoc am pli'. §. fin. cū .l. seq. de dā. in. ec.

¶ Mō libe rat. Et idem videt r̄nde. re ad. d. l. cre ditor. imol. i .d. l. hoc am pli'. §. si. cū .l. se. de dā. i .l. se. dicit q. ibi loquit d plurib' obli gatio obliga tiōe p̄tota. quoz altero electo alter liberat de ri goze vt p̄z ex notatio. s̄. z. h̄c. Not aut loqmur in obligatiōe obligatiōe defēdēte ex dispositiōe iuris quoniā altero electo alter non li. beratur.

ADDE s̄m pau. de ca. q. re tēta deter minatio bar to. h̄c puer. necesse est q. opi. eiusdē i .l. ex duobus .j. eo. sit sal. fa h̄c tenet pau. z. vic se habuisse de sc̄o. z. ita de sputando de terminatum fuisse p. Ri. car. mal.

¶ Sc̄do q. ro. de qd̄ di xi. j. e. l. eadēz. vide ange. z. imol. in. l. re os. j. e.

¶ Credi tor poterat. vidē bal. in. l. ātica. C. ad velle. z. no. i .l. si dubitē .j. de fide. b̄. ¶ Dico er go. p. ang. z. imo. i. l. reos in. pe. col. j. eo. z. p. bar. l. .l. ex duobus .§. si. j. e. ibi in. v. qd̄ ē ve rū z. p̄ tenz imol. in. d. l. reos. in. pe. col. p. bar. in .l. ex duobus .§. i. j. eo.

¶ Contra vnū. Et p. an ge. z. imo. in .l. reos. j. eo dem.

¶ Quod ē post senten tiam. idēz te net pau. de ca. h̄c z. bar. in. l. reos. j. e. licet ang. ibi contra. z. vide imo. i. l. paulus. la sc̄da de re iud. §. si. in. fi. z. q. ibi bar. z. imo. in. l. reos. j. eo.

eo. l. ex duob'. z. iō uno p̄uento poterit alter conueniri: ut. d. l. creditor. i. p̄n. s̄. mā. ¶ Sc̄do q̄ro. qd̄ si unū tm̄ ex duob' reis vult insolidū conuenire ita q. nō aliū. Breuiter qd̄ sūt q. nō sūt p̄prie duo rei. ut plures tutores z. plures magistrat' z. alij si miles de qb' dicit. j. e. l. eadēz. i. p̄n. z. isti de iure antiquo hēbāt bñficiū diuisiōis: vt. l. uulgarib'. de his nō loquor. Itē plures obligati accessorie isti hēbāt bñficiū diuisiōis ex epistola diui adria ni. z. ēt de his nō loqmur. Quid. i. sūt quodā mō duo rei. ut qñ plurib' eadē res deponit uel cō. modaf. z. loqmur de obligatiōe sc̄daria q̄ p̄trabi tur rōe doli uel culpe. ut dicā. j. e. l. eadē. in. p̄n. z. isti nō h̄nt bñficiū diuisiōis s̄m Ja. de bel. q. lex nō cauet. Lōtra puto q. ēt de iure ātico hēbāt bñficiū diuisiōis sic plures tutores: ut. s̄. depo. l. i. §. si apō duos. ibi exēplo duoz tutorz z. ēt de his h̄c p̄ncipaliter non loqf. h̄z de his q. sūt duo rei h̄z p̄prie de his loqmur. z. p̄stat d iure s̄oz z. codicis q. creditor: poterat eligere unū i solidū. l. i. C. e. z. hac. l. i. §. i. z. s̄. loca. l. hoc appe bit. z. C. loca. l. si diuisa. cū si. Sed an hoc sit ho die imutatū p. ius auē. hoc ita. C. e. ē uide dūm. Bico ergo aut plures rei debēdi sūt p̄stituti ex p̄tractu celebrato cū uno: ut plures dñi ex p̄tra ctu unū istitutiōis uel exercitiōis: ut dicā. j. e. l. eadē. i. p̄n. z. tūc nil ē imutatū z. remāet firma rō. l. ne i plures. s̄. de exerci. nā auē. hoc ita. C. e. z. in corpe unū sūif. loqf. p̄prie i duob' reis p̄stituti ex p̄tractu celebrato cū plurib'. aut plures reiff cō stituti ex p̄tractu celebrato cū plurib' vt regulari ter fit. z. tūc aut i obligatiōe erat aliqd̄ diuiduū. z. p. ius auē. nil ē inouatum: q. eoz diuisio corū per sti. vt. s̄. n. i. l. stipulatiōes nō diuidūf. z. C. e. auē. hoc ita. loqf i his q. sūt diuidua. h̄z gl. j. e. l. reof. §. cū i tabulis. dicit p̄trariū z. male. ut dixi. s̄. e. l. i. aut i obligatiōe v̄it aliqd̄ diuiduū. z. tē p iura auē. ē inouatū. ut hodie si vn' isolidū quēf hēat bñficiū diuisiōis. nisi ali' sit absēs uel iopf. ut. C. e. auē. hoc ita. qd̄ ē uerū qñ p̄stitutiōnem duoz reoz iduat alternatiua fideiusio ut p̄zin corpe. e. alias puto q. iuri ātico nil sit imutatū ut dicit. j. e. l. reos. i. p̄n. unū p. auē. hoc ita. C. e. so lū i mō exigēdi ē imutatū nō i modo p̄stitutiōis.

¶ Tertio q̄ro qd̄ i plurib' reis credēdi. Rūdeo p. ius auē. i eis nil imutatū repit. z. hoc t̄z gl. i au ten. e. circa si. ¶ Quarto q̄ro v̄z i his casib' vbi plures rei quēf isolidū simul vno vel diuersis li bellis sit aliqd̄ imutatū. Breuif dico q. sic. nā oīi repiebat p̄hibitiū: h̄z p̄cess' simul i choat' ēēt p̄tra unū p̄cedēt z. p̄ aliū sup̄dēret imo p̄missuz: vt .s̄. d. iudi. l. n̄ idcirco. hodie nō dz ad ptis p̄titiō nē cōif negociū examiari z. cōif terminari: vt. C. e. auē. hoc ita. z. i corpe unū sūif. z. puto q. si alif se ret sn̄a p̄ appellatiōez rescideret. ar. j. q̄ sen. sine ap. re. l. i. si. z. sic ē imutatū i mō p̄cedēdi. Sc̄do oīi poterat p̄ sn̄iaz plures rei isoliduz p̄denari. z. p. p̄ns poterat fieri executio p̄tra quēlibz isolidū hodie nō posito q. sic ēēt isoliduz p̄denari. tñ tpe executiōis fieret executio facultatū vtriusqz. z. si vterqz ēēt soluendo fieret executio p. p̄re: uel si aliter p. sua p̄re nō ēēt soluēdo fieret p̄tra aliū z. hoc uult dicere tex. i corpe vnō sumif. ibi substā tie eoz q̄litas examiabit qd̄ est post sn̄iam vt

in. l. hoc am pli'. §. fin. cū .l. seq. de dā. in. ec.

re ad. d. l. cre ditor. imol. i .d. l. hoc am pli'. §. si. cū .l. se. de dā. i .l. se. dicit q. ibi loquit d plurib' obli gatio obliga tiōe p̄tota. quoz altero electo alter liberat de ri goze vt p̄z ex notatio. s̄. z. h̄c. Not aut loqmur in obligatiōe obligatiōe defēdēte ex dispositiōe iuris quoniā altero electo alter non li. beratur.

ADDE s̄m pau. de ca. q. re tēta deter minatio bar to. h̄c puer. necesse est q. opi. eiusdē i .l. ex duobus .j. eo. sit sal. fa h̄c tenet pau. z. vic se habuisse de sc̄o. z. ita de sputando de terminatum fuisse p. Ri. car. mal.

Sc̄do q. ro. de qd̄ di xi. j. e. l. eadēz. vide ange. z. imol. in. l. re os. j. e.

Credi tor poterat. vidē bal. in. l. ātica. C. ad velle. z. no. i .l. si dubitē .j. de fide. b̄. ¶ Dico er go. p. ang. z. imo. i. l. reos in. pe. col. j. eo. z. p. bar. l. .l. ex duobus .§. si. j. e. ibi in. v. qd̄ ē ve rū z. p̄ tenz imol. in. d. l. reos. in. pe. col. p. bar. in .l. ex duobus .§. i. j. eo.

Contra vnū. Et p. an ge. z. imo. in .l. reos. j. eo dem.

Quod ē post senten tiam. idēz te net pau. de ca. h̄c z. bar. in. l. reos. j. e. licet ang. ibi contra. z. vide imo. i. l. paulus. la sc̄da de re iud. §. si. in. fi. z. q. ibi bar. z. imo. in. l. reos. j. eo.

a Si dubitaf. adde bar. j. pri. q. 2 in. l. si vt certo. s. fi. s. comoda. 2 qd. ibi dicit. 2 no. bar. in. l. ij. s. fi. s. de cura. bo. dan. 2 vide in priori. q.

b Et ibi gl. No. 2 vide p ang. 2 imol. in. l. reos. j. eo. in prin. ang. i auē. de duo. reis. in prin. tenet idem q bar. bic. 2 idez bar. in. l. si dubitetur. j. de fideiussor. 2 sequitur ibi pau. de ca. contra ang. c Septimo qro vi de bar. i. l. si vt certo. s. fi. duob. s. s. comoda. 2 qd dicit in. l. hi q. in fi. de fideiussor.

Quid ecōtra si pecūia hui rei credendi m fit mutata. vide bar. in. l. frater. i. xij. col. de pdi. i. de. 2 istis ad de casuz no. radi. iunctis ibi notatio i. l. si si singu. li. si cer. pe. C Ibi. 2 eis. de vbi non sunt. faciunt ad. q. si pater 2 filii cōfessū sūt i instrumēto dicit se recepisse dotē: 2 pmittit illā restituere. an qlibet teneat solidū vel p parte. d quo p bal. 2 ag. i. l. si cū dotē. s. trāf. grediamur. j. lo. ma. 2 bñ facit tex. no. 2 qd ibi bar. in. l. si. C. de do. cau. non nu. 2 vide q libz p dimidia teneri. l. reos. s. cū in tabulis. j. e. 2 hoc claruz de rigore. s. de egate di cebat. l. q. si pater gubernabat a filio psumit totū puenit. se ad filiu. 2 id solus filii debet tene ri. Seco ecōtrario si filii gubernabat a patre: qz tē pater tenet i solidū: 2 psumit pecunia puenisse ad spuz. bal. tñ dicit hāc eqtatē succūbere rigori scri pto p no. i. l. i. C. de legi. 2 in. l. ppe. rit. ff. qui 2 a qui. s. j. fm imo. pōt cōcludi secure q qlibz tene tur p pte. d. s. cū i tabulis. tñ si qrit ad que pecunia puenisse psumo: forte hāc erit dī

ibi patet. ex ordine littere. Dices tu ergo beneficiū diuisionis pōt opponi post sniam ptra. l. si deiussor. in fi. C. de fideiussor. 2 cōtra id qd no. per By. j. de fideiussor. l. si dubitetur. 2 per Ly. in. d. l. si deiussor. 2. l. except. in vlt. q. C. de proba. dico q in casu isto vbi plures pueniunt simul: hoc acto q vna solutio sufficiat. est verū qd ego dixi. nec ē tūc necesse q talis exceptio opponat: qz hic de diuisione facienda put qsqz soluēdo est videt agi tam ab actore q a reo 2 lex sic dispōit. sed qñ sit cōuentio simpliciter insolidū ipuret sibi q exceptio non opponit. In hoc ergo ē aduertēdū q si actor vult cōuenire aliquē ex duobus reis se paratim est locus bñficiū diuisionis pendēte processu: ut in auē. e. s. i. aut vult puenire eos cōiter licet insolidū. 2 tūc nō est locus bñficiū diuisionis pendēte processu: sed eo finito tpe executiois: ut i auē. e. s. pe. C Quito qro qd in plurib⁹ reis credēdi. certe nihil in his repit imuratū. nec in mō cōstituendi: nec in mō exigēdi. ita no. in auē. eo. s. fi. in vlti. glo. in eo q dicit. l. ex duobus. j. e. nō eē correctam. ¶ Sed circa hoc qro an vn⁹ ex reis credēdi possit facere aliū pcuratorē. gl. dicit q nō: vt. l. l. s. porro. s. d. pcur. Cōtra puto q vnus pōt agere noie alterius: vt. j. de solu. l. si duo rei. 2 glo. ptra. alle. non fundat se bona. l. si bñ aduertat. ¶ Sexto qro. dixi bñficiū diuisionis hñre locū inter coreos si ambo sunt soluēdo. qro cui incūbit onus pbādi. uel actoz vnuz soluēdo non esse. uel reo opponenti illū soluēdo esse. breuiter nō insisto in alle. Est quoddaz bñficiū diuisionis de iure antiquo ex epistola di ui adriani qd cōpetit fideiussoribus: vt insti. s. fideiussor. s. si plures. 2. C. de psti. pe. l. 2 de fideiussor. l. iij. 2. l. fideiussor. cū si. 2 istozū exemplo beneficiū diuisionis hñt tutores 2 curatores 2 si. vt dicit tex. de tu. 2 ra. di. l. ij. s. nū tractemus. in pn. 2 in isto bñficiū diuisionis est aduertēdū: qz si quidē soluendo sunt oēs 2 hoc pstat ppetit bñficiū diuisionis. si pstat q non sunt soluendo cessat tale bñficiū: vt. d. ll. Si dubitaf tunc qui petit diuisionē an audiatur si velit aliū pueniri suo piculo 2 de hoc satisfidet: vt. j. de fideiussor. l. si dubitetur. 2 sic videt q ille q petit diuisionē dō ostēdere aliū esse soluendo vel grauaf illa satisfatiōe. Est aliud bñficiū diuisionis qd venit ex hac pstitutione noua de duobus reis. 2 in hoc videt q i casu dubij reus nō possit pueniri nisi p pte: vt in auē. e. s. i. 2 ibi glo. sup hōdo interim. 2 sic videt q onus sit creditori q nō possit agere ptra unū insolidū: nisi facta excussione si alius repiatur nō soluendo. Rō de reo est: qz videt inuicē fideiussore. 2 id vnus nō dō pueniri p pte alterius: nisi alio discusso: vt. C. de fideiussor. auē. presente. qd at ad exemplū illius bñficiū pcessi fideiussorib⁹ hoc sit pcessus duob⁹ reis apparet ex auē. e. in pn. qñ ter intelligant inuicē fideiussore. j. dicā. ¶ Septimo qro pōne q ad unū ex coreis peruenit tota qritas vtrū possit petere q ille prius excusat. Rūdeo si quidē hoc fuit actū ab initio cū creditore ut ad unū tñ perueniret pecunia 2 ali⁹ effect fideiussor. verūtū obligaret se pncipaliter: vt cor reus. tūc sine dubio hoc possit petere p ti. i auē. de fideiussor. s. i. 2. C. de fideiussor. auē. pntente. si vero hoc nō fuit actū cum creditore: sed tñ inter eos tūc videt pta facie q factū eoz creditori non p

stinctioi Ly. vide bal. in. d. l. si. C. de do. cau. nō nu. imo. in. d. l. si cū dotē. Ad predicta facit qd no. bar. in. l. si cōstante. in. s. quotiens. so. ma. melius faciunt no. in. l. i. in. ij. col. C. de duo. re. cum concor. 2 vide imo. j. co. in. l. reos. in prin. in antepe. col. in v. videtur. adde tex. no. cum glo. in. l. sed 2 iul. s. si duos. s. ad mace. d Logitur hoc facere. Adde bart. cōtra

inducet: vt in auē. e. s. si nō minus idonei. ibi no men 2 c. finaliter dico q si alter core⁹ ostēdit hoc scilicet pecuniaz ad aliū peruenisse seu negociuz ad aliū totaliter ptenere: 2 ideo petit aliū pmo discuti ipsius piculo q actor cogit hoc facere: vt. l. unde querit. in pn. s. cōmo. 2 ibi est casus p ut est in lra pueniri. p hoc facit qd dō q tuto: q gerit pus puenit q qui nō gerit: qz ad eū negociū pncipaliter spectat. Sed ptra pdicta facit: qz quādo unus tenet alio excusso nō sunt corei: vt. l. decē. s. ti. i. sed illud uerū si ipsa obligatio i illa pditione differtur. hic nō obligatio est pntes sed executio est dilatata. Itē facit ptra. C. de cu. bo. dan. l. ij. in fi. sed dico q illa dō intelligi s; istā determinationē. s. nisi alius ad que pncipaliter nō spectat petat aliū pueniri suo piculo arg. d. l. unde querit. s. cōmo. ¶ Octauo qro dixi q ad hoc ut istud beneficiū locū hēat. f. diuisionis requirit q oēs sint pntes. qro qñter dō intelligi 2 qualiter pstat dō de pntentia vel absentia. aduertat: vt ego dixi supra istud beneficiū diuisionis est introductum ad exemplum beneficiū qd per auē. daf fideiussoribus. gl. in auē. de fideiussor. s. i. itelligit pntes si sūt i eodez territorio ita q facile possint citari. Et aduerte q gl. ibi itelligit in eodē territorio. f. eiusdē ciuitatis. secus si eēt eiusdēz puincie 2 sub eodē pside diuersarū ciuitatū: ut ibi p3. qd doc. tenēt 2 tex. videt exprime re ibi: dum dicit acerbus est creditorem mittere alibi 2 c. sed eo casu cū sint eiusdē territorij puto q ad hoc: vt ptra unum tñ possit pcedi dō pcedere solēnis excussio de psona: sicut dictū est de rebuz. f. ut citef. 2 si nō uenerit mittat familia ad capienduz 2 ducendū eū. 2 si retulerit ipsum nō posse haberi tūc pcedet contra unum tñ. ita videt colligi ex auē. eo. s. pe. 2 bec discussio circa psonam pbat de leg. ij. l. cū qdam. s. fi. euz. l. se. ¶ Nono qrit vtrum uni coreo sit danduz tpus ad reducenduz absentē sicut fideiussori. Glo. tenēt q nō. C. e. auē. hoc ita. 2. C. d fideiussor. auē. p sente. 2 in auten. e. s. si vero minus idonei. plura sunt alia querenda circa materiam huius. l. que dicam. j. eo. l. si ex duo. s. si a ticio.

d **Horei.** Siue una conuocatio/ ne siue plurib⁹ respon/ deatur nō uital pstitutio duoz reoz. Ex. l. sequenti.

Qualiter duo rei debendi cōstituant in obli/ gatione facti: ibi. Anum. Et qualiter probetur interesse singulare uide in fi.

n **Emo ē qui nesciat.**

Obligatōni oparū pōt accedere fideiussor: 2 in ea actiue 2 passiuē possunt duo rei cōstitui. h. d. Ista est singularis lex. 2 gl. diuidit eā in glo. que incipit. i. operarum. ibi patet ergo. s; ego diuido fm Ja. de are. pmo loquit in simplici promissore. scōo in fideiussore 2 pncipali tertio in duobus reis partes apparent in littera Reperio in. l. nostra duas lec. unaz glo. ¶ No. q vbi est eadem pitia fiete sunt eedem opere. ¶ Op. de. l. stipulatio ista. i prin. s. ti. i. 2. l. sicut. j. de fideiussor. ubi factum alienum promitti non potest. glo. videtur dicere q potest quādo sunt eiusdem pitie. Ja. de are. dicit aliter q sicut in p missione facti ita operarum potest considerari

in proxima. q. 2 qd ibi dicit. 2 probaf in. l. euz plures. s. vestimenta. s. lo. ca. ADDE pulchre ro. pñlio. cxiij. circa banc. Septimā. q. barto.

e De pntentia. Quando quis dicitur pntentia alia materia. vide quod no. bal. i. l. testamento. de alimen. leg. 2 q ibi dicit: 2 q ad questionē barto. hic ad de quod no. bal. C. eo. in auē. hoc ita. ibi in eodēz territorio. 2 cum barto. trāsit dominus anto. in. c. ij. de fideiussor. in eo ibi vt ptra unū bene possit. adde id qd nota. barto. in. l. iij. s. p. tor. de dam. infec. ADDE qñ quis dicitur pntentia. cōfiliū. c. lxxi. iij. li.

f Familia. No. formaz faciendi excussionez in personalit. 2 ad bar. se remittit bald. in auten. sed hodie. C. de actio. 2 obli. in. l. cum nō solū. s. i. i. fi. de bo. que li. be.

g Emo n est. in. duco ad. q. De qua per bar. in. l. pe. de varijs 2 extraoz. cogni. bal. in. l. parabolani. de epis. 2 cle. vide qd no. per bar. in. l. diez functo. de assēso. tu vide bart. in. l. i. de agentibus in rebus. li. xij. 2 qd no. Ly. de epis. 2 cle. l. quisquis. 2 ibi doc. 2 ad de fm bald. in. c. si qd de cesserit. si de feu. suc. con.

27

¶ An i mutuo possint pstitui duo rei. Et an fictio possit fingere sup impossibili vide in hoc pn.l. Et an i obligatione q re ptabif ut eadē species reddat: ut cōmodo dato duo rei pstitui possint: ibi: Scōo. Et an q obligat accessorie si non expmatur obligetur isolidū: ibi. Circa p̄mū. Et an posito q teneatur an sint tāq̄ duo rei: ibi. Circa scōm. Et an plures q gerant aliquā administrationē teneatur isolidum: ibi. Sexto. Et an cum plures mercatores gerunt vnā negotiationē vn̄ ex contractu alteri obligetur: ibi. Septio. Et an p̄mo ponens institorē uel exercitorē possit cū ip̄o solidū p̄uēri: ibi. Octauo. Et an plures dñi vnus sui q tenent d̄ peculio sint tanq̄ duo rei vide in fi.

¶ Andem. Re h̄bis testō cōsensu p̄nt constitui duo rei hoc dicit.

¶ Op. in auc. e. in pn. So. dicit aliō olim: aliō hodie. Tu dic q in mō pstituenti nil est inouatū: vt di xi. s. e. l. ij. P̄ro declaratiōe h̄. l. z materie q̄ro p̄mo. an in obligatiōe q re ptabif ad diuidua vt rātūde reddatur in ḡie: vt in mutuo possint pstitui duo rei. videt q sic: vt. C. si cer. pe. l. si nō singuli. z. C. e. l. p̄pter. p̄trariū dicit do. Al̄ar. syl. dicit q ante possent cadere sydera de celo q̄ obligatio q re ptabif ptabif vltra q̄ puenit: vt. l. si tibi. in p̄in. s. de pac. z in. ll. p̄trarijs fuerunt cōstituti duo rei h̄bis. cōiter oēs tenēt cōtrariū p̄ p̄in. hui. l. z. C. e. p̄pter. z. C. si cer. pe. l. si nō singuli. Ad cōtrariū r̄deo q si vni numeraref aliozū volūtate oibus numeratū v̄ iuris fictiōe: vt no. p. gl. in. d. l. si nō singuli. C. s. p̄tra hoc instaf. id qd est impossibile de natura nō p̄t fieri p. l. vt. l. si p̄ in fi. s. d̄ adop. z. loca. l. qui ad certū: s. i. p̄ possibile ē h̄z naturā vt eadē pecunia pueniat ad plures isolidū. ergo nō p̄t fingi. hui. timore dicit P̄e. q nō fingit ad plures puenisse isolidū. s. ad oēs simul puenit in h̄itate. z sic nō nascunt plures obligati ones s. vna q̄ t̄z plures hoies. sicut vn̄ funis ligat plures z hoc tenet Ly. in. d. l. si nō singuli. z. C. e. l. p̄pter. hoc nō placet: q̄ in plurib̄ reis s. vna obligatio in effectu. n̄ in h̄itate plures sūt obligatōes z qlibet tenetur p̄ p̄ia obligatiōe vt hac. l. s. fi. z. l. si re. z de fideiuf. l. ḡialiter. Teneo ergo solutionē glo. q fingit pecunia ad quēlibz puenisse p̄ solido. Nec ob. si dicat q lex nō fingit sup impossibili: q̄ h̄uz ē sup eo qd ē impossibile i ḡie vt q̄ fili. sit atiq̄: p̄re. s. h̄z i ḡie ē possibile: s. h̄z ipossibile i sp̄e vt i h̄is f̄mis i q̄b̄ loq̄mur: tē lex fingit. exēplū ipossibile ē q̄ ille q ē fili. ticiq̄ sit fili. me. t̄i q̄ i ḡie possibile ē q̄ habeā vnū filiuq̄ talē z eius etatis p̄t fingi p̄ ius q̄ talis sit me. vt. d. l. si p̄ in fi. cū. l. se. de adop. sic ipossibile ē q̄ ille q fuit ap̄d hostes sp̄ fuerit in ciuitate. t̄i q̄ in ḡie suo possibile ē videlicet q̄ talis sp̄ fuerit in ciuitate. iō lex p̄t fingere ipsuz fuisse in ciuitate. ita h̄ic possibile ē q̄ i ḡie suo talis pecunia puenit ad me. Itē q̄ puenit ad te z ad aliū. iō hoc induc̄ p̄ fictionē: s. in casu in quo sum. l. donec pecunia est apud vnū ipossibile sit eē apud aliū. z istā ego dixi. l. l. si is q̄ p̄ emp. s. d̄ vsuca. vel aliter ipossibile ē q̄ eadē res pueniat ap̄d plures isolidū. dico veruz ē in effectu. s. h̄n p̄t puenire ad plures s. ap̄d vnū remanet in effectu: q̄ vna exactio sufficit. L̄ocludo ergo q̄ plures rei debēdi p̄nt re cōstitui si hoc agat sine aliq̄ stipulatiōe. sic sup̄ dictū ē alijs obligatiōib̄. z idē dico de duob̄ reis credēdi: vt. C. si cer. pe. l. cū te. ¶ Scōo q̄ro qd in obligatiōe q re ptabif vt eadē sp̄es reddat: vt in deposito z cōmodo z si: R̄n̄ deo debes scire q̄ ex hoc p̄tractu due oriunt obligati ones vna p̄mitiua ad rei restitutōez. alia scōaria rōne doli vel culpe cōmisse in rē. aut ergo q̄ris de illa p̄mitiua obligatiōe ad rē restituēdā: z tūc ita demū p̄stituentur duo rei debēdi si ē actū: vt. C. loca. l. si diuisa. alias qlibz tenet p̄ pre. ar. s. cōmo. l. iij. s. h̄erēf. z depo. l. si duo: s. t̄i qlibz p̄ pre teneat z sic est obligatio diuidua diuisa quo ad obligatiōē t̄i vn̄ soluēdo p̄t nō liberaf. z sic est indiuidua quo ad solutionē: vt. d. l. si duo. z de hoc

pleni. dixi in. s. cato. s. de h̄. ob. l. z glo. circa hoc nesciat qd dicat. s. depo. l. i. s. si apud duos. Si h̄o q̄ris d̄ obligatiōe scōdaria q̄ ptabif rōne doli vel culpe. tūc aut ē actū q̄ sint duo rei z sūt. aut nō ē actū. z tūc aut vnus t̄i p̄m̄itit doli uel culpā z ille sol̄ tenet: vt. l. i. s. si ap̄d duos. in fi. s. depo. aut vterq̄ cōm̄isit. z tūc vterq̄ tenet isolidū tāq̄ duo rei: vt. d. s. si apud duos. z. l. si vt certo. s. si duob̄ uehiculū in fi. s. s. cōmo. z. l. si duo. s. depo. z hoc de reis debēdi. rei h̄o credēdi in tali obligatiōe nō p̄stituent nisi hoc agat. s. depo. l. i. s. s. h̄z si duos. ¶ Tertio q̄ro qd si in obligatiōe veniat aliqd qd sit indiuidū quo ad obligatōez z solutōez: dic ut dixi. s. e. l. ij. ¶ Quarto q̄ro qd i obligatiōe facti an possint pstitui duo rei. dic vt. s. co. l. nemo. ¶ Quinto q̄ro qd in his q obligant accessorie. Ista. q̄ h̄z duo capita. p̄io vtrū teneant isolidū etiā si nō exp̄mat scōo posito q̄ isolidū teneant f̄ vtruz sint duo corei siue duo rei debēdi. ¶ Circa p̄mū dico q̄ q̄nq̄ q̄s obligat accessorie. s. pro alio alienā obligatiōē p̄ncipaliter suscipiēdo. z isto casu nō tenet isolidū nisi sit actū: ut. C. ad vell. l. si paternā. z ibi no. idē not. j. de fideiuf. l. si tici. q̄nq̄ obligantur plures p̄ alio cōstituēdo plures: z tūc idē: q̄ qlibet tenet p̄ parte nisi sit dictū q̄ teneant isolidū. uel obli gauerūt se alternatiue: vt. C. de p̄sti. pe. auc. si q̄n. q̄nq̄ aliq̄ obligant p̄ alio p̄p̄ie fideiubendo. z tūc quilibet tenet isolidū ēt si nō sit dictum: vt insti. de fideiuf. s. si plures. z. C. de fideiuf. l. nō recte. q̄nq̄ plures obligantur p̄ alio m̄dato: z tūc diuerse sūt gl. nā gl. q̄ ē. s. mā. l. si m̄dato ticiq̄. s. paulus r̄ndit. vnū uidet uelle q̄ hodie regraf q̄ exp̄sse agat. exp̄ssi. i. l. credito. s. si duobus. e. ti. Cōtrariū. l. q̄ in m̄datoib̄ nil sit imutatuz hodie. no. gl. s. qd iussu. l. i. s. h̄. z hic i gl. q̄ icipit z m̄dato. z istud puro ueri. p̄ id qd no. i. d. s. si plures. isti. de fideiuf. z. d. l. nō recte. z hoc cōiter tenēt doc. q̄ per auc. nil est imutatū in mō p̄stituēdi ut sup̄ dictū ē. S. q̄ est rō diuersitatis iter p̄dictos casus. ¶ Circa scōm credo q̄ p̄mo casu q̄n̄ p̄ncipaliter obligatiōē alteri. i. p̄cipiēti si hoc agat ut teneant isolidū sunt duo rei: ut. d. l. si paternā. z qd ibi no. z vt exp̄ssuz. s. ad uell. l. uir uxor. s. h̄. cū. l. se. In his h̄o q̄ obligant p̄stituēdo nō obligantur isolidū nisi agat uel alternatiue p̄mittat tūc dicitur duo rei. z dic ut statū dicit in duob̄ fideiuf. s. uel m̄datoib̄: q̄ eadē ē ratio. ut. l. si. s. de p̄sti. pecu. In duob̄ h̄o fideiuf. s. uel m̄datoib̄ s. teneatur isolidū etiā si non sit dictū. z h̄z dicatur p̄ fideiuf. s. ut. j. de fideiuf. l. si tici. non t̄i sunt duo corei. p̄z ex di ueritate nominū z tituloz. nā si idē eēt q̄re feciss̄z p̄ se titulū de duo. re. z. ti. de fideiuf. z m̄da. ¶ Preterea p̄z ex hac. l. z. l. i. C. e. coniuera. l. ut fideiuf. s. j. de fideiuf. ¶ Preterea h̄z factū uni. corei alteri noceat: ut. j. e. l. pe. non t̄i factū unius fideiuf. s. nocet alteri: sed solū si b̄i z suis successozib̄: ut. s. ti. i. l. si seruum. s. nūc uideamus. z ibi no. ad hoc ergo ut iura duoz reoz h̄erēt lo cū inter eos eēt necesse q̄ hoc exp̄sse ageretur q̄ tanq̄ duo rei intercedūt ut exp̄sse d̄ in. d. l. uir uxor. in fi. cū. l. se. s. ad uel. Plus dico q̄ etiā si exp̄sse ageretur q̄ i solidū tenerētur hoc casu non sufficeret ad cōstitutio nem duoz reoz: q̄ eēt exp̄ssio eozuz q̄ tacite insunt: ut C. de fideiuf. l. non recte. est ergo necesse q̄ expr̄matur q̄ tanq̄ duo rei. p̄mittūt z hoc de reis debēdi. plures h̄o rei credēdi accessorie nō cadunt. ¶ Sexto q̄ro qd in plurib̄ q̄ gerūt aliqd officū uel aliquā administratōez an obligent uiriliter uel isolidū. z an sint duo rei. Ad uertatis an qlibz habeat isolidū administratiōē. dixi in repetitione. l. i. s. si plures. s. de exer. nūc dico qualiter obligent. Circa qd dico q̄ q̄n̄ plures gerūt aliqd nego ciū sponte nullo p̄cedēte m̄dato: z tūc nō tenent isolidū: s. p̄ q̄s q̄s gessit vt. l. cū alicui. in fi. s. de neg. gef. z qd ibi no. in gl. q̄nq̄ p̄cedit aliqd m̄datuz a lege uel ab hoie. z tunc aut officuz seu administratio q̄ gerit est publicum auctoritate z utilitate. aut publicum auctori

a C. In. l. cre ditor. de cui. l. intellectu vide i pr. q.

¶ Septio qro. Per bal. i. rub. C. d. exerci. ad fi. i. l. si pre dium. i. iij. col. s. d. acq. poss. vbi re mittit se ad not. p. bar. in repet. i. l. i. s. si plures. de exerci.

ADDE qua liter vn' mer cator socius obliget soci os qui sunt plures pe. d. ancha. p. filio cccxxij.

¶ Tmō tu dic. vid. bal. in. l. cū i gal. li. si cer. pe. z qd no. bal. i. l. certū. l. i. col. C. fa. her. rif. p. ang. z pau. de ca. in. l. si vn' i pn. s. de pac. z ful. i. l. si plu res co. ti. Et an vn' possit liberare. vid. p. ang. i. d. l. si vn' i pn. z ibi et an vn' possit p. pro mittere.

¶ Volūta. te. An obli. ges dñs ex fa cto istoz ad ministratoz vide qd no. bal. post bar. to. i. aut. hoc ius; orectū de sacrosan. eccle. in. v. col. z bal. in rubri. C. de p. sti. pecu. in. iij. col. z qd habet l. l. cui cūqz. s. sed si fullo. s. de i. stito. z text. ibi. bar. in. l. ex facto s. d. nego. gest.

ADDE qua liter institor obliget dñs abb. confilio lxxij. ij. li.

¶ Tm duos non ipedit. Et q diuersitas i pediat p. stitu tionē duozū reozū: plene vid. bar. i re peti. aut. hoc ius. in. xij. q. C. d. duo. re is. z an ho. die i cāu isto b'at locū bñ ficiū diuisio nis. vid. bar. i. l. si ex duo bus. s. i. j. e. in fi.

¶ De roma vide qd dic. bar. in. l. cuz

tate sed pūatū vtilitate: aut auctē z vtilitate pūatuz. pmo casu qlibet tenet insolidū: ut. l. impator. ad muni. ci. z de ma. que. l. magistratus z sunt duo rei debendi lz nō per oia: ut. l. si pupill'. s. de admi. tu. z hoc dico siue sit admistratio ordinaria siue delegata. ar. l. ex facto. in fi. s. de neg. ges. z de ma. que. l. fi. z qd ibi no. in ultima gl. lz inter hec sit aliq' differētia i illa materia quā tracta ui in. s. si plures. Secō casu qñ est mun' publicū aucto ritate sed vtilitate pūatū: z tūc idē: qz qlibet tenet iso lidū z sunt duo rei debēdi. lz nō p oia: ut. d. l. si pupill'. s. de admi. tu. z. l. i. s. nunc tractemus. s. de tu. z ra. dif. z de admi. tu. l. ij. cū fi. z qd dico in tutoab' idem in actozib' p. stitutis ab eis. ar. d. l. ex facto. in fi. s. de neg. gest. Tertio casu qñ admistratio est pūata auctozita te z vtilitate. z tūc aut sunt institores: aut exercitozes. z tunc: qz eis videt mandata admistratio insolidū credo eos teneri z eē duos reos: licet nō p oia: ut. l. i. s. si plu res. de exerci. cū sua gl. q' equiparat eos tutorib'. z. l. si pupillus. de admi. tu. aut loqmur in plurib' pcuratozi bus. z tūc aut fuerunt facti insolidū z qlibet tenet info lidū: z erunt duo rei sicut duo tutozes: vt. l. creditor. s. duob'. s. man. z qd ibi no. in prin. gl. z iste est uerus in tellect' illi'. s. qz officū erat eis pmissuz insolidū. lz erat dubiū qliter obligatio q' p. trahit rōne doli uel culpe cō mittat z dicit q' insolidū. nā si intelligis q' esset actū q' insolidū tenerent nullū esset dubiū illi'. s. nec in hoc ē aliqd inouatū p iura auct. lz glo. ibi aliter dicit z male: qz in mō p. stituēdi nil inouatur: ut pluries dictum est. z hic est regula q' q' p. stit admistrare insolidū isolidū tenē tur: ut. l. si plures. s. de cu. bo. dā. Si vō admistratio nō fuit p. cessa insolidū tūc unus non pōt p. trahere sine alio z quilibz tenet tm de suo facto nec erūt duo rei: ut. l. cū alicui. in fi. de neg. ges. z ar. de exerci. l. si tñ plures in pn. z hoc de reis debēdi. plures nō credēdi hoc mō nō admīto posse cōtrahi. qz qlibz ageret p suo itereē. ¶ Septio qro' plures mercatozes vnā mercātiā gerūt vel vnā negociationē. an ex p. tractu vn' qlibz teneat i solidū z qlibet possit agere insolidū. z an sint duo rei. ¶ De. z Ja. de ra. dicit q' sic. z Ly. seqndo eos. s. si cer. pe. l. q' te. ad similitudinē tutor z magratū. certe ma le dicit z p. tra casum. l. si tñ plures. i. pn. s. d. exerci. An tu dic' q' aliqn a plurib' quedaz gerit negociatio: q' eis decernit ex publico. z tūc fateor: q' sunt duo rei actiue z passiue: vt. l. si unus in pn. s. de pac. z. l. si duo. s. d. ar. bi. z de pac. l. idē in duob'. ubi loquit in plurib' argen tarijs quib' officū decernebat ex publico: ut. l. argēta rius. in pn. s. de edē. z no. in. l. qdā. s. nūmularios. e. ti. z facit qd dixi. s. de tu. z cu. z magistra. facit. s. d. lo. pu. fru. l. i. vbi vterqz socioz insolidū hz actionē. si nō talis negociatio p. pria volūtatē fuerit assumpra nō ex publi co: tūc aut plures gerūt istā negociationē z mercantiā p suos institores seu exercitozes qui inuulgari appellā tur factozes. z quilibet eoz tenet insolidū institoria seu exercitoria: vt. s. de exerci. l. i. in fi. z. l. se. de insti. l. ha bebat. s. fi. z. l. se. z satis arbitro: eos esse tanq' duos re os debēdi: qz ad idem z eadē obligatione tenet vterqz constat enim ipsos esse obligatos: vt. l. i. s. pe. de exerci. z sic talis actio est natiua non datiuā. Itē snia lata pro uno p. dest alteri: vt. d. s. pe. idē puto q' l. fin. C. e. hēat locū in eis p illam rōnē ne in plures zc. vt. s. d. exerci. l. ij. dico ergo q' sunt duo rei debēdi. duo nō rei creden di nō q' rīf actio dominis nisi cessa actione z nisi in sub sidium: vt. l. i. in fi. cū. l. se. de instito. z. l. si eū. s. i. de in sti. si nō talē negociationē gerunt per seiplos. tunc aut ambo simul z quilibet tenet p portione quā hz in nego ciatione: vt. l. si tñ plures. in pn. de exerci. aut exercēt se paratim: puta sunt duo socij vn' exercet p. s. i. ali' exer cet flozētie. tunc quilibet tenet insolidū. vident enīz in uicē institores propositi. ar. s. si cer. pe. l. eius qui in p. uincia in fi. C. de fabri. l. iure p. uisum. li. xi. facit de acq.

re. do. l. traditio. s. fi. p hoc facit illa rō ne in plures zc. qd t3 Ja. de are. in d. l. si tñ plures. in pn. lz gl. in. l. i. si. e. ti. uacillet. ¶ Octauo qro institor z exercitor p. stit que niri ex eoz p. tractu. Itē p. ponens z quilibet insolidum an dicant duo rei. qd videt: vt. l. i. s. pe. s. de exercito. Contra. puto q' vn' teneat p. ncipaliter: alius accesso rie. z iō magis equiparare eos fideiussori z p. ncipali. sicut dicim' in p. re z filio: vt. l. cū filius. in pn. C. de s. ob. p. stat aut fideiussorē z p. ncipalē non eē duos reos. ut no. j. de sol. l. cū quis. s. si quis p. eo. z qd no. p. doc. C. e. l. fi. ¶ Nono qro plures dñi eiusdē serui tenent de peculio insolidū: ut. s. de pecu. l. z ancillarū. s. si qs cū seruo cuz si. an erunt duo rei. Breuiter dicerē. qñqz qlibet insolidū tenet etiā respectu peculij qd est penes so cium. qñqz tenet insolidū tm respectu peculij qd est pe nes se. ut. p. ba. s. de pecu. l. si noxali. s. fi. cū. l. seq. p. mo casu dicerē eos eē duos reos: qz ad idē z eodem re spectu tenent z eadē obligatione sicut duo rei. z sicut s. in plurib' p. p. nōtib' unū institorē. Secō casu dico eos non esse duos reos: qz in singulis p. sonis p. p. rium est p se id qd debet. ergo zc. ut. l. si id. j. e. ista enīz actio de peculio hz naturā actionis realis: vt. l. q. s. i. in prin. de pecu. z no. p. Ly. C. q' cuz eo. l. dñm z sic quilibet p se videt teneri ad diuersaz rē. alia q' circa banc materiā de mō p. stituēdi deficiunt: dicam in. l. si id quod. j. eo.

Sed si quis in deponēdo.

Imparitas culpe ab initio uitiat cōstitutionē duoz cor reoz. sec' si ex post facto. h. d. No. q' factū vnus ex re is debēdi p. dest alteri si sunt socij. ¶ Op. s. e. l. ex duo bus. z insti. e. s. fi. glo. dicit so. qz hic iparitas culpe. ibi dicit nel p. ditionis: qz posito q' p. mitto pure. tu sub p. di tiōne nō est iparitas: qa tu interim nō teneris. ¶ Preterea iparitas diei spatur reduci ad paritatē. iparitas culpe nunq' speratur reduci ad paritatē z ista est p. a. ¶ Op. qa vitiatur res si deuenit ad eū casum a quo incipe non pōt: vt. l. plurib'. s. z si placet. z. l. si sub vna. s. i. s. ti. i. z. l. si p. parte. s. s. sum. s. de in rē s. fo. z. l. sufficit. s. de cō di. inde. z. l. si a reo. s. si diuersis. j. de fideiuf. So. nego maiorē q' deueniat ad eū casum a quo incipe non pōt: qa si remittatur culpa pacto ex post facto: tūc exceptio nem parit z remanet obligatio q' ab initio fuit z nūc est par. sec' si a p. ncipio remittat culpa: qz tūc nō est par obligatio. dñ hic qd pactū factuz vni ex reis debēdi si sunt socij alijs p. dest si cōis culpa interueniat. qro ergo vtrum pactum vnus ex reis debēdi p. profit alijs. z dic vt plene dicam. j. eo. l. ex duobus.

Am duos.

Bisparitas locorū nō impedit cōstitutionez cor reoz. h. d. C. Op. s. ti. i. l. i. pn. vbi dicitur q' iter absentes nō valet stipulatio. glo. dicit q' fuerunt duo rei p. stituti p. sensu nō p. bñ. vel pōt eē q' hodie stipu lo: hic z su' me' flozētie. ar. l. fi. s. si inter eos. s. ti. i. vel aliter stipulo: hodie hic ab vno z alibi stipulo: ab alio recto tramite eūdo. lz nō hoc oz te pōere: qz iterualluz t. p. is iter vnā obligationē z aliaz nō vitiat si agat hic q' sūt duo rei: vt. l. iij. i. pn. s. e. z p. pter hoc iculcatio gl. nō fuit necessaria. vel pōt eē q' exis chartagie a duob' fu it stipulat' ex diuersis locis hoc ē q' vnus moueret se de flozētia z alter de roma' ad eūdū capuā. z sic primo po sui casuz q' placet Dy. s. qd sup' dixi pl' placet. Itēz hic dñ q' sunt plures obligatioēs. C. Op. de. l. iij. in fi. s. e. So. due sunt p. e i effectu vna: non haberis alia.

I duo rei.

Correus nō soci' nō op ponit cōpensationē de eo qd alteri correo debet. h. d. C. Op. de. l. si qs. s. de p. p. So. aliis i fideiussorib' vt ibi. aliud in duob' reis vt hic. z ex hoc p. cludit Jo. p. sua opi. q' duo rei nō vident inuicē fideiubere: vt dicā de hoc. j. l. proxima. Ex. l. sequenti.

¶ An duo rei fideiubēdi videāf inuicēz fideiubere: ibi.

quis rogat circa fi. j. de so. r. bar. j. e. l. i. j. p. n. r. bar. to. i. l. fi. i. fi. ij. col. j. e. r. qd i obli. r. fi deius. vide bar. i. l. gre. ce. s. fi. qd fi chū. j. d. fide ius. Et ad pzi mū vid pau. de ca. i. d. l. fi re. j. eo. vbi ter. uidef vel le q sint due obligatiōes.

Deo.
Dia
h v. eta reallit bar. in auē. hoc ita. C. e. istū ter. alle / gat bar. in. l. heres. s. fi s uo. i. p. n. j. de fideius.

ANDE vt refert pau. d. ea. q iste ter tus iducit p ang. ad. q. q. fi duo fuerunt capti p maleficio p quo venit i ponenda pe na pecunia ria q vn. p altero pote rit fideiube re tamē dicit paul. q iste ter. nō mul ti facit r se remittit ad l. pe. de tu. r tu. da. ab. hif. Itē iducit p eundē ang. p bar. i. l. q. s uum de fur. g dixit q qd non tenet tā q fur. r tā. q prestans opem in co. de furto. qz ang. dicit eē p rium q q libet ē pnci palis r qlibz pstat opē al teri. nec ē in cōueniēs ar. b. l. r ita vic q practica pau. de ca. q cū ipō trāfic

ANDE an duo rei dicā tur ad inui cē fideiube re vide bal. confilio. cly viij. iij. volu. c. Repetit ab alio. Sed an credit or

Restat. Et qua actōe repetit a coreo id q alter coreus soluit: ibi. Quero. Et cū vnus ex pluri b^o tutozibus administratozib^o rei pu. soluit q̄liter ab alijs repetat: ibi. Tertio. Et qd i plurib^o de positarijs r cōmodatarijs: ibi. Quarto. Et an ille q coreuz liberauit iuramēto suo vel accepti latiōe possit repetere ab alio: ibi. Quinto cū p̄si. seq̄nti. Et an cū alter ex coreis ē dānicat^o pos sit a coreo repetere: ibi. Septio. Et cū vnus ex duob^o reis credendi recepit solutionē alter pos sit repetef partē: ibi. Octauo. Et an cū vnus ex duob^o reis credēdi liberat alium acceptilatione possit alter ab eo repetere: ibi. Nono.

DEO. Duo rei p̄nt iuicēz fideiu bere r pōt actor actionez diuidēf quo ad q̄titatē r quo ad perēdi modū .h. d. C. Op. i. auē. e. in p̄n. posita. C. e. auē hoc ita. So. hodie h̄nt b̄ficiū diuisiōis. olim nō qd plene dixi. s. e. l. iij. §. fin. C. Op. de. l. i. §. nūc tra ctem. s. de tu. r ra. di. so. ibi loq̄tur in plurib^o tu tozib^o. C. Op. isti. de fideius. §. si plures. So. ibi loquit i his q tenent accessorie. vt plene dixi. d. l. iij. §. e. ¶ Restat videre an duo rei iuicē videā tur fideiuber. r iō p declaratione plena h^o mate rie p̄ncipaliter vidēdū ē q̄liter vni cōtra aliū suc curraf. r p̄no circa duos reos debēdi. ad qd iue stigādū p̄no vidēdū ē an videant iuicē fideiube re. Ista. q. tangit hoc ti. r. C. e. i multis locis: vt i. l. vir vxori. s. ad vel. r. j. d. fideius. l. vrān. C. e. l. i. r fuit magna cōtrouerfia iter doc. olim r ho die. ¶ Bar. tenuit q videātur fideiubere. Jo. p. tra. f. q non vident fideiuber. r h̄zo distinxit: vt plene nō. i. l. vir vxori. r ibi glo. t. j. opi. h̄zo. r in auē. e. i. p̄n. s. j. gl. t. j. C. e. l. i. opi. Jo. C. Sed p̄tra op. fideius: nō pōt obligari nisi h̄bis: vt. C. de fideius. l. blādītus. r. s. ti. i. l. v. §. satis acceptio. r mā. l. fi hereditatez. §. j. s. fi duo rei p̄nt i p̄stitui vt. C. e. l. pp. r. s. eo. l. eandē. ergo nō vident iu icē fideiubere. Bi. t. j. opi. h̄zo. ad hāc rōnē r̄dit q̄ ista rō p̄cludit i fideiussioe exp̄ssa sed nō i ta cita. ¶ De. r Ja. de ra. r Ly. seq̄ndo eos dicit q̄ duo rei nullo mō vident fideiubere. nā i duob^o reis qlibet eq̄liter d̄z obligari i solidū: vt p̄ncipa lis. nec attēdit ad quē pecūia puenit: vt. j. e. l. pe. r. C. fi cer. pe. l. fi non singuli. s. h̄z eos q dicit q̄ vident fideiubere hoc non eēt. ergo rē. ¶ Brete rea nō repit q̄ de iure s̄oz r codicis. duo rei h̄nt b̄ficiū diuisiōis. ergo rē. Itē hoc nulla. l. cauef q̄ videāf fideiubere: ergo rē. r i hoc residet cy. C. eo. l. i. l. p multa h̄ba. uides ergo q̄ ex dictis eoz nullā claritatē habes. Quid ergo dicem^o. Ja. de bel. disputauit istā. q. r posuit eā i auē. e. q meli^o attingit h̄itatē q̄ alijs: tñ multū obscu re loquit. Tu ergo clarius r meli^o ad declaratio nē p̄ntis materie debes scire q̄ ex fideiussione ois duplex obligatio. vna q̄ fideius: obligaf creditoz. r ista semp p̄trahit h̄bis. vt dictū est. r talis h̄z b̄ficiū fideiusforū: vt auē. p̄nte. C. de fi deius. nec eget beneficio huius auē. de duo. re. r iste est p̄prie fideiusfor: respectu creditois. Alia ē obligatio q̄ p̄trahit iter reū r fideiusforē r ista p̄trahit cōsensu. nā reus vidēf mandare fideius fori q̄ soluat: vt. l. indebitā. s. d. cōdi. inde. r. de hac loquit ti. mā. r hoc mō p̄sideraf fideiusfor respectu ipsius debitois. Itē fideiusfor: pōt itel ligi stricte qui aliene obligationi accedit: vt. j. de fideius. l. i. r. l. fideiusfor obligari. §. si fideiusfor. pōt etiam accipi large fideiusfor: ois qui est obli gar^o p̄ negotio qd ad aliuz spectat nō ad se. hoc mō accipit in ti. ad vel. l. i. C. ad vel. Si ergo q̄ rif an duo rei videant fideiubere iuicē. dic aut q̄

ris vtrūdicant fideiussores inuicēz respectu cre ditoris. r dico q̄ sic duob^o casibus tñ. l. si hoc ē actū expresse: vt hac. l. uel si est color quesitus: vt .s. ad mace. l. sed r iul. §. i. r istis casibus h̄nt be neficiuz de fideiusforib^o. nec eēt necesse b̄ficiuz de duob^o reis extra istos casus duos nō vident fideiubere respetu creditois. hoc expresse dixit tex. in. d. l. sed r iul. §. i. r hoc mō itelligēdo h̄uz dicunt vltromontani. Aut queris vtrū videant fideiubere iuicē quo ad actionē dādā inter eos r assumēdo fideiussores large: r tūc aut duo rei sūt p̄stituti ex mera liberalitate: r tūc ueruz dicit Ja. qz vident fideiubere si sunt socij nō alias: vt l. in. lege fal. hoc obseruandū. ad. l. fal. Aut nō ē ex mera liberalitate. puta qz h̄e pecuniā quam petierat receperat. r tūc vera ē opi. h̄zo. qz eate nus vidēf fideiubere alter p̄ altero q̄ten^o nego ciū ad alteruz i ueritate spectat: vt. d. l. vir vxori. r ibi nō. ad uel. r d̄ i rē h̄so. l. fi p parte. §. i. r ad mace. l. s. r iul. §. itē si duos. r in istis casibus nō h̄nt beneficiū de fideiusforib^o: sed h̄nt b̄ficiū auctēricē de duob^o reis. qd expresse inducit isto casu qñ talis alternatiua fideiussio inducit: vt. s. dixi in. l. iij. §. fi. s. e. p̄dicta uera i duobus reis q obligant expresse. sed in his q obligant tacite: ut plures tutores illi: licet nō eēt p̄prie fideiusso res tñ de iure antiquo pueniebant exēplo fide iusfor: ut. l. i. §. nūc tractem. s. d. tu. r ra. distra. ex his apparet ueritas h^o materie. C. Op. de. l. i. C. e. vbi dicit in tex. q̄ si vnus soluit repetit ab alio. Sol. vt i gl. ¶ Quero q̄ actiōe repetat an i disticte hoc sit h̄uz. q̄qd dicat hec ē h̄itas. Aut duo rei obligātur ex mera liberalitate. r tūc aut sūt socij r vn^o soluēs repetit ab alio^o partē p acti onē p socio. aut nō sūt socij r nullo mō repetit: vt. d. l. i. lege fal. hoc obseruādū. s. ad. l. fal. Aut nō obligauerūt se ex mera liberalitate. r tūc aut totuz negotiū p̄tinet ad soluētē. puta qz tota pe cūia puenit ad eū uel alio mō. r tūc iste nil repe tit. aut negotiū p̄tinet ad aliū. r tūc ab eo repetit eaten^o q̄ten^o ad euz p̄tinet: r sic i totū uel in par tez. vt. l. i. C. e. r. s. de exerci. l. nec q̄q̄. r de insti tu. l. hēbat. §. fi. r. l. se. sed q̄ actiōe agif. Hic est aduertēdū. aut plures obligātur simul ex p̄pria cōuentiōe. r sic vnus p̄tente altero r h̄z locū actio mādati: vt. ff. mā. l. fi remunerādi. §. si passus: r l. q patif. insti. de h̄. ob. §. i. aut vn^o obligaf alte ro abire qd pōt p̄tingere: vt. s. e. l. iij. r dixi. s. e. l. eandē. §. fi. r tūc aut sūt socij r repetit alter ab altero actiōe p socio: vt. d. l. nec q̄q̄. d̄ exercito. aut nō sunt socij. r tūc aut hēbāt b̄ficiū diuisio nis. r sic negotiū nō poterat expediri p parte. r tūc aut debitū fuit p̄tractū occasiōe alicuius cor poralis rei ita q̄ cadit in iudiciū cōdi. r repetit p actionē cōdi diui. vt. l. hēbat. §. fi. cū. l. se. s. de v̄ sti. aut fuit p̄tractū debitū simpliciter: ut qz pe cuniā acceptā diuiserūt r qlibet p̄uertit in suos vsus: r tūc h̄z locū cōditio ex hac. l. i. C. e. cū non sit cautuz quo actiōis noiē agaf. Si h̄o hēbant b̄ficiū diuisiōis: r sic negotiū poterat expiri p pre. r tūc h̄z locū actio nego. gest. r hoc mō pōt itelligi glo. l. i. C. e. ar. ff. de neg. gest. l. fi cōes. fa. ber. l. heredes. §. itē si vnus. cū fi. sed fm istā di stinctionē d̄z itelligi lex fi in rē. C. fi cer. pe. r no. C. loca. l. fi diuisa. ¶ Tertio q̄ro qd in plurib^o tu tozib^o curatozib^o r administratoribus ciuitatis si vnus soluit q̄ actiōe repetit alter ab altero. dic ut plene nō. in. l. i. §. nunc tractemus. de tu. r ra. distra. C. de trāfac. l. i. r. s. de neg. gest. l. ex facto ad muni. l. i. perator. in fi. c. i. l. se. ¶ Quarto q̄ro qd in pluribus depositarijs uel cōmodatarijs q

exigens ab vno coreo l solidum te neatur ei ce dere iura in totum vel p parte vid gl r bald. in. l. i. C. eo. d C Nullo modo. Sū me no. doc. ex. d. l. lex fal cicia hoc ob seruandum. s. ad. l. fal. q̄ vbi sūt duo rei debēdi vel creden di ex causa lu cratiua si un^o soluit totum nihil potest ab alio repe tere r similit er si vn^o exe git totuz nō tenetur com municare al teri: ex quo sequitur q̄ si ab vno peti tur totuz nō potest ipse ex cipere q̄ sibi debeant ce di actiones contra reum item etiam nō potest vti beneficio da to duob^o re is de quo in auē. hoc ita. C. eo. Nam illa auē. loq̄ tur solum in reis ex causa onerosa. r h̄ omnia satis fuerūt d̄ mē te bar. i. ca. l. s̄ eptimo. ADDE ab ba. confilio l. p̄mo li. e C Quid in pluribus. vi de no. in re peti. l. ex duo bus. i. r. col. j. eo. pro. d. l. in. l. falci dia. r etiam bar. no. r vt. de bart in. l. fi vn^o. in p̄n. s. de pac. r. l. qui hominē .s. i. j. de fol. vide bal. al ter loquentē in. l. fi in rez communem C. fi certum petaf. r vnū veruz bal. i. l. i. p̄n. C. eo. r qd dixi post imol. i. l. fi ex tota. §. i. s̄. d̄ leg. i.

in obligatōe secundaria q̄ p̄trahitur ratione doli uel culpe tenetur ut duo rei. Ita. de bel. dicit q̄ un⁹ solues nullā actionē h̄z nisi sibi cedat: vt. l. vñ q̄ritur. s. p̄mo. Rō q̄. l. cautū non reperitur. cōtra dico q̄ i eis sit sicut in pluribus tutoribus q̄bus i hoc epparatur: vt. s. depo. l. i. s. si apud duos. ibi dū dicit. exēplo duorum tutorum zc.

¶ Quinto q̄ro. pōe q̄ unus ex duob⁹ reis suo iuramēto liberat aliū. an poterit ab alio repetere per inde ac si soluisset. vt q̄ sic. q̄ iuramentuz h̄z vim solutiōis. Gl. dicit p̄tra z bñ. s. de iure iur. l. duobus. s. a fideiussore. dic ut ibi. ¶ Sexto quero an ille cui facta est acceptilatio possit ab alio quem liberauit repetere sicut si soluisset qd̄ videt: q̄ acceptilatio h̄z vim solutiōis: vt dicitur ē. Tu distingue an fuerit ei acceptilatū cā re mūeratiōis uel nō: vt. l. idēq̄. s. si. cū. l. se. s. mā.

¶ Septimo q̄ro qd̄ si vnus culpa alter ex correis est dānificat⁹ an ille dānificatus possit repetere credo q̄ sic: vt. d. l. i. s. nūc tractem⁹. de tu. z ra. di. z depo. l. i. s. si apud duos z dixi. s. in. iiii. q.

¶ Octauo q̄ro qd̄ in plurib⁹ reis credēdi vnus recepit solutiōem. an alter possit repetere ab eo partē z q̄ actōe. Gl. videt dicere q̄ repetere possit actiōe nego. gest. vt no. s. de cōdi. inde. l. frater a frē i pn. mag. glo. idē. no. de leg. ij. l. si titio aut seio. alibi dicit glo. q̄ ita demū ē cōicandū si sint socij: vt no. j. de sol. l. q̄ hoiez. s. i. z videtur tex. s. ad. l. fal. l. in lege fal. hoc obseruādū. Breuiter distigue. aut sūt plures rei credēdi ex causa mere lucratua. z tūc alk̄ alteri qd̄ exigit cōica re nō tenet nisi sint socij: vt. d. l. in lege fal. hoc obseruādū. qd̄ no. in. d. l. q̄ hoiez. s. i. z sic est fal sa glo q̄ est i. l. si ticio aut seio. de. le. ij. referēdo eā ad tex. Aut sūt p̄stituti ex causa onerosa z tūc aut negociū ne spectat ad eū q̄ solutiōne recipit in totū: vt q̄ sua tota pecunia fuit mutuata vel alio mō sup re sua tota fuit p̄tractū z tūc alk̄ nil repetit ab eo: vt ar. d. l. s. z iul. s. nō solū. z. s. se. s. ad mace. aut negociū spectat ad aliū cui nō ē solutū i totū uel i p̄tē. z ille q̄tū ad eū p̄ter repetit ab alio: vt. l. si cōi. s. de noxa. p̄ regulā positā. s. si cer. pe. l. si z me z ticiū. z q̄ duo rei debēdi z credēdi epparant: vt. s. e. l. ij. s. i reis debēdi hoc ē: vt. C. l. i. z. s. p̄ri. dictū ē ergo zc. hoc ēt statū pbabil clarū s̄z q̄ actiōe repetet dubitatur. dic aut sūt socij z actione p̄ socio. aut nō sūt socij z tūc aut tale creditū fuit p̄tractū occasiōe alicuius rei cōis i q̄ cōpetit aliquod iudiciū diuisiōnū vt cōi diuidūdo. z fa. herc. z tūc repetet: vt. d. l. si i re cōi. de noxa. fa. herc. l. item ex diuerso: ibi stipulat⁹ ne est zc. aut creditū ē p̄tractū alias q̄ de re cōi. z tūc aut fuerūt cōstituti duo rei credēdi simul z un⁹ altero p̄tē z h̄z locū actio mandati. q̄ cū patior te stipulari ex re mea videor māda re ut ad meā vtilitatē stipuleris: vt. l. si mulier. s. de iure. do. facit qd̄ no. s. solu. ma. l. q̄ dotis. z. e. ti. l. post dotē. fm̄ lec. Dy. Aut fuerūt cōstituti duo rei credēdi i abñtia. qd̄ pōt fieri qm̄ vn⁹ sub cōmemoratiōe alteri stipulat⁹ ēt ex iteruallo: vt. s. e. l. iij. z tūc eū puto repetere actiōe neg. gest. z sic intelligo glo. l. frater a frē. ar. s. de neg. gest. l. pe. fac de n. ob. l. iul. s. sūdū. z isti. d. n. ob. s. si qs̄ alij. z qd̄ ibi no. ¶ Nono q̄ro qd̄ si vnus ex reis credēdi suo facto liberauit alium puta acceptilatiōe vel alio mō an alter possit ab eo repetere: Rūdeo sic eo mō ac si solutiōem recepisset p̄ hoc est tex. optie faciēs. s. d. iur. do. l. si vir ab eo. z gl. hoc exp̄sse dic. s. d. pac. l. si vn⁹. i. n. sup n̄bo nouare. dū dicit vnū. utrū nō possz nouare qm̄ socij teneant. ¶ Ultimo ēt vidēdū d̄ actōe

q̄ d̄z cedi vni ex reis debēdi. an z qm̄ z quo iure z in q̄tū cedi debeat. z qd̄ si cedi nō pōt z multa alia circa hoc q̄ glo. tangit in. l. i. C. e. z. C. de transac. l. i. z vbiq̄ p̄ Ly. z. s. mā. l. papi. d. solu. l. modestin⁹. z ibi p̄ Dy. z ibi dicit. z. C. de fideiuf. l. cū alter. z ibi p̄ Ly. q̄ omitto hic plene dicit cā i. l. modestinus. de soluti.

Sum in tabulis. Huc. s. le. gi. s. eo. l. ij. dic vt ibi.

Ex duobus. Interuallū iterueniēs inter interrogatōes z rñsionem impedit rñdentē obligari. h. d. C. p. z videt q̄ iteruallū nō vitiat p̄stitutionē: vt. l. duos reos. s. si. s. e. So. ibi interuallū modicū hic magnū. C. p. d. l. iij. s. e. gl. q̄ est hic dubitat breuiter interuallū inter interrogatiōne z rñsionem vitiat ut hic. sed iteruallū iter vnā obligatiōnez vn⁹ correi p̄fectā z alteri obligatiōne p̄ficiēdā nō vitiat ut ibi: z hec n̄a. ¶ Ultio no. q̄ p̄positio ab separationē denotat ut hic in glo. z. l. rō. s. si. s. de ac. emp.

Ex. s. sequenti. Quot mōis qs̄ possit eē p̄ns z soluēdo z exigi nō possit: ibi. s. z qd̄. Et an bñficio q̄ p̄petit duob⁹ reis possit renunciari: ibi. Quero an. Et qm̄ vnus ex reis credēdi agit teneatur cauere alium rem ra. habiturum uide in fi.

Si a ticio z pupillo. Bis. parit

tas i obligatiōis substātia nō ipedit duoz reoz cōstitutionē. h. d. C. p. z videt q̄ su⁹ nō possit donare: vt. l. si liberā. C. q̄ cū eo. z. l. p̄tra iuris in fi. s. de pac. So. ut in gl. C. p. de. l. iij. s. fili⁹. s. de pecu. So. duo rei nō vident fideiubere ut dictū ē. Quero utrū iste vnus q̄ tenet ciuiliē z naturaliter pōt exigi insolidū. an hēat beneficiū diuisiōis si alter nō pōt exigi. z tex. in corpe dicit q̄ si alter ē p̄ns z soluēdo nō pōt agi p̄tra alium insolidū. ¶ S̄z qd̄ si est p̄ns z ē soluēdo s̄z nō pōt exigi. qd̄ iuris. z uideam⁹ quot modis hoc pōt accidere: z sigdē nō pōt ali⁹ exigi p̄pter defectū p̄sone. vt q̄ pupill⁹ uel minor caret tutoze uel curatoze. tūc si cā faciēdi dare tutoze vel curatoze hēat necesse ire alio loco: uel dēret dari cū ingstatiōe: tūc hēret p̄ abñte. z sic ille nō h̄z bñficiū diuisiōis gl. ē in simili i aut. de fideiuf. s. i. z hic haberet locū matie si p̄ petēdo tutoze esset necesse p̄grinari ar. l. cū a matrib⁹. C. q̄ pe. tu. q̄ piculo suz ē. iō h̄f ac si eēt abñs. qm̄q̄ p̄ns nō pōt cōueniri p̄ defectū ex p̄sōa agētis: q̄ nō h̄z actionē insolidū p̄tra aliū: nisi naturaliter obligatū: vt hic i casu isto. z v̄ q̄ insolidū ut i bac. l. Ly. s̄o i aut. hoc ita. v̄ dicere q̄ si credito: sciuit ali⁹ h̄z bñficiū diuisiōis: vt ar. l. si tici⁹. j. de fideiuf. credo cōtra q̄ idistice ille q̄ nō pōt p̄ueniri p̄uenit insolidū z p̄bo. bñficiū aut de duob⁹ reis est iductuz ad exēplū bñficij qd̄ daf fideiuf. ut in aut. eo. in pn. z. s. i. adeo q̄ si nō ē tacita fideiussio bñficiū de duob⁹ reis nō h̄z locum. mō si fideiussor obligat se p̄ illo q̄ est tm̄ naturaliter obligat⁹. an hēat bñficiū de fideiussorib⁹. z Dy. dixit q̄ sic in. l. marcellus. j. de fideiuf. in addi. mag. Idem si p̄ncipalis est restituz: ut. l. si minor. s. de pcur. z. l. i. z. ij. C. de fideiuf. mi. p̄ hoc. l. iij. s. qd̄ q̄sq̄ iuris. s. si is p̄ quo. Ad. l. si ticius. rñdeo ibi in bñficio diuisiōis qd̄ daf fideiussorib⁹. hic i bñficio de duob⁹ reis. Rō. q̄ si tu corre⁹ peteres q̄ diuideret p̄ illa p̄te illū nō possz p̄uenire nec te. z sic mihi nō remaneret ius saluū i. l. si tici⁹. creditoz

Ex duobus. videtur q̄ si respōdeatur die sequē. dū modo nō in i crueniat ac tus extraneus valeat simulatio fm̄ Jmol. z no. glo. in. l. eandem in. s. si. s. eo. licet ra ro eueniat.

Si a ticio non impedit. vide bar. in. l. repet. aut. hoc ita. in. xij. q. z in vers. x. z in vers. x. quero quid si aliqs. C. e.

27

remaneret in ptra pncipalem. si in. l. si minor. de pro
 cu. 2. l. ij. C. de fide. mi. sed si poneres pncipale natura
 liter tm teneri. tunc eet durum videre ratione. tertio po
 test contingere ppter diem vel conditione: ut si vnus p
 misit pure alter in diem vel sub conditione. an ille qui
 pure tenet possit in solidum pueniri. 7 de iure antiquo
 non est dubium: vt. l. ex duobus. s. e. 7 insti. e. s. fi. s. an
 sit hodie correctum. videt simpliciter dicere glo. in. l.
 si plures. j. de fideius. glo. tangit. C. eo. au. hoc ita. nec
 determinat aliqd. do. Dy. dicit p rariuz q illa. l. ex duo
 bus sit correcta p. l. si plures. j. de fideius. coniuicta au
 ten. e. 7 idē tenet Ly. sed nō credo simpliciter istud eē
 verum: qz tex. in corpore eo. videt velle q tunc bz bene
 ficium diuisionis qn inuicē sibi fideiubent. sed impossi
 bile est q obligatus pure videatur fideiubere pro eo q
 sub conditione tenet: vt. l. grece. s. illud. j. de fideius. 7
 sic remanet incorrecta. l. ex duobus. s. e. sed putarē Dy.
 bn dicere si alternatiua fideiussio inter reos resultaret:
 vt. s. dixi. Quero an beneficio qd competit duob? re
 is possit renunciari. glo. 7 doc. q sic per regulam gene
 ralem: q licitum est renunciari iuri suo pro se 7c. vt no.
 insti. eo. in fi. 7 in au. eo. s. i. Aduerte tamē q notarij
 dicunt. renunciāns bnificio nouarum constitutionū de
 pluribus reis debendi 7 bn dicunt. non enim est solum
 bnificium diuisionis: sed aliud. s. q simul fiat examina
 tio cause: vt dixi. s. eo. l. iij. s. fi. illud autē qd dicunt no
 tarij. s. 7 bnificio de fideiussoribus sit ad cautelas ppter
 illam opi. an plures rei videantur inuicem fideiubere.
 Quero an vnus ex reis credendi agens teneat caue
 re alium rem ra. ha. glo. dicit q non. s. so. ma. l. iij. in fi.
 mag. glo. qd tenent doc. C. eo. au. hoc ita. aduerte ta
 men sollicitē: q licet non teneat cauere de rato: qz non
 agit nomine alieno sed suo tantum. tamē tenetur caue
 re de defendendo reum si conueniretur ab alio reo nō
 credēdi: vt. l. fideicommissa. s. plerunqz. in fi. s. de le.
 iij. quod est no.

I reus promittendi.

Due obligationes paris potentie inuicem nō
 tollunt. sed magis potens tollit minus potentes. h. d.
 Quero si habeo istas duas actiones an possim vnā
 intentare ad vnā partem. 7 aliam actionem ad aliam
 partem. 7 dic q actor eas in libello vno proponere po
 test: vt. l. non est nouum. s. de ac. emp. 7 l. heredes. s. fi
 inter duos. 7 l. cum duobus. s. pro sol. Quero quis
 sit effectus. dic vt videbitis. j. de fideiussor. l. vrannius.

Si stipulationuz.

Sp. d. l. ij. s. i
 certā. j. de preto. stip. qz referf semp qtenus i
 terest: vt. l. stipulatio. s. fi. s. de ope. no. nū. dicit glo. q
 constituunt duo rei pmittendi non stipulandi. 7 gl. di
 cit verū: nisi certa qritas exprimat: qz tunc possunt duo
 rei constitui sm quosdam. Credo q isti doc. non dicūt
 verum qn diuersitas cause impedit constitutionez duo
 rum reorum credendi: vt. j. l. proxi. dicā. sed si ponam
 q vnusquisqz petit pro suo interesse. ergo diuersa cā 7
 sic impedit. Ex. l. sequenti.

Que est qn plures stipulant vsufructū nō pōt
 deberi tanq duobus reis credendi. Quero quid aut si
 duo stipulant a ticio fundū ipsi ticij isolidū an valeat:
 ibi. Sz pone. Et q est rō q cū ego 7 tu stipulati fuimus
 centū noie dotis q nō sumus duo rei: ibi. Scōo dicā.

Id quod.

Ista. l. ē bona 7 subtr
 lis 7 qsi claus h? mare
 rie. 7 breuiter. h. d. Disparitas rei debite vel
 cause debendi impedit constitutionem duoz reorum.
 Ad euidentiam premitto q alius est vsufructus in per
 sona mea. 7 alius in persona ticij: vt. l. stipulatio ista. s.
 si quis ita. s. ti. i. hic habetis gl. multū longas. C. op.
 de. l. ex duobus. s. eo. Solu. ibi disparitas speratur re
 duci ad paritatem: vt dixi. s. e. l. eandez. in prin. Quē

ro que est ratio pami dicti q quando plures stipulan
 tur vsufructum nō potest deberi tanq duobus reis cre
 dendi. dicit glo. q fundus erat stipulatois. ista est que
 dam diuino. Dic ergo ratio est quam ponit tex. quia
 vsufructus non potest esse idēz in persona vtriusqz. sed
 est in persona cuiusqz propriū. alius est enim vsufu
 ctus in persona mea. alius in persona alterius: vt. l. sti
 pulatio. s. si quis ita. s. ti. i. 7 s. qui. mo. vsufruct. amit.
 l. repe. 7 no. j. ti. i. l. si cum duorum. 7 sic apparet q di
 uersitas in re impedit constitutionem duorum reozuz.
 Sed pone q duo stipulantur a ticio vsufructuz fun
 di istius ticij in solidum an valeat ut saltem cuiqz p par
 te acquiratur. dubim estsm Jo. ita dicit gl. 7 non pl.
 Dy. arguit q non: q si non ualet qd ago ut ago nō ua
 let vt valere potest vt. C. si quis alteri uel sibi. l. multuz
 . s. de consti. pe. l. i. s. euz qui. s. ti. i. l. i. s. si quis ita. sed
 hic non valet obligatio tanq sint duo rei. ergo 7c. Ecō
 tra q valeat pro parte: ut. s. de serui. l. si tam angusti. 7
 de iureiuran. l. sed 7 si possessoi. s. sed si rerum. 7 istud
 vltimum Dy. tenet. Tu dic q vterqz tenetur in soliduz
 non tamen tanq corei. 7 ideo solutione vni facta ab al
 tero non contingit liberatio ipso iure sed ope exceptio
 nis: ut hac. l. in fi. Sed pone q duo fuerūt stipulati ab
 initio vsufructum pro parte. dicit glo. q tunc non est
 dubium. Scōo dicitur hic q si stipulati tu 7 ego sumus
 centuz nomine dotis. q non sumus duo rei credendi.
 Sed que est ratio: Respondeo: q licet eadem res de
 beatur: tamen cause est diuersitas. cum non possit duo
 bus esse nupta non potest esse eadez cā. 7 sic diuersitas
 cause impedit constitutionem duorum reozuz. facit gl.
 s. de inter. act. l. qui seruum. in glo. mag. 7 l. si pro par
 te. in fi. s. de in rem verso. 7 ex hoc apparet sol. uni? du
 bietatis. que est ratio q duo rei debendi possunt con
 stitui: vt. l. fi. C. de do. cau. non nu. 7 qd no. in. l. ij. C. ne
 fide. do. dentur. 7 tamen duo rei credendi nō possunt
 constitui: vt hic. Respondeo. ratio est: q duo possunt
 debere ex eadem cā. idem si dotis cā. secus in duobus
 reis stipulandi si ponis vnum esse uirum. secus si eēt
 duo extranei. in scōo responso huius. l. f. in ver. idēz ait
 7c. quero que est ratio dic ut in glo. Item dicit q si vni
 soluitur ali? potest agere de rigore: licet de egrate ob.
 exceptio. Ratio est de rigore: q nō sunt duo rei credē
 di. ideo factum vnus non potest alteri p iudicare. ra
 tio equitatis est: q voluntas contrahentuz fuit 7 ideo
 doli exceptio dat que est ex equitate: vt. l. qui exceptioe
 . s. de do. exceptione. Sed quero qd de sticho si sol
 uitur an contingat liberatio ab eo qui stichū petere nō
 poterat sed decem. 7 glo. dicit q sic.
 Ex. l. sequenti.

An solutio facta vni ex coreis credēdi tollat actio
 nez alteri: ibi. Prio. Et an acceptilatio facta vni pfit
 alteri uel facta ab vno reoz credendi noceat alteri: ibi.
 Scōo. Et an si petat ab vno reoz credendi pfit alteri:
 ibi. Tertio. Et an snia lata p vno ex reis debendi pfit
 alijs: ibi. Quarto. Et qd si lata p uno ex reis credendi
 uel ptra: ibi. Tertio. Et an iusturādū vni? ex reis debē
 di pfit alijs: ibi. Quinto. Et an iuramētū q desert vn?
 ex coreis debēdi noceat alteri: ibi. Scōo. Et qd de iu
 reurādo q desert vnus ex coreis credēdi: ibi. Tertio.
 Et an pactū factuz vni ex reis debēdi proffit alteri: ibi.
 Sexto. Et an pactū factum ab vno ex reis debēdi alte
 ri noceat: ibi. Sed qro. Et an si un? pmittit animo no
 uandi alteri libere: ibi. Septimo. Et qd de cessioe: ibi.
 Octauo. Et an p fessio facta p unū ex reis debēdi pfit
 uel noceat alteri: ibi. Nono. Et an successio vni? ex cor
 reis debēdi uel credēdi alteri pfit: ibi. Decimo. Et an
 moza un? pfit alteri uel noceat: ibi. Undecimo. Et an
 culpa vnus alteri noceat: ibi. Duodecimo. Et an reci
 scio liberatiōis facta i psonā vni? alteri noceat: ibi Ter
 ciodecimo. Et generaliter an exceptio cōpetens vni ex
 reis debendi porrigatur ad alium: uide in fi.

a C Correētū
 vide ang. 7
 imo. l. l. reos
 i pe. col. s. e.
 b C Aduerte
 tū. adde gl. 7
 bald. in au.
 hoc ita. C. e.
 nūqz tū renū
 ciando oib?
 bnificijs vide
 tur renūcia
 re bnificio ce
 dedaz scdm
 bal. in. l. si vi
 uia. C. loca
 J id qd
 c f hic ē cla
 uis ma
 terie h? qnt
 possint pti
 tui duo rei.
 add q rei qn
 qz vbi pti
 tuunt. l. si nō
 singuli. 7 ibi
 no. C. si cer
 pe. 7 vīd no.
 i. l. ope. ff. de
 operi liber.
 c Quero q
 Et qd si plu
 res fecerunt
 pacē cū plu
 rib? 7 pmise
 rūt qlibz iso
 lidū iuce nō
 offendere 7
 vn? offēdat
 an isolidū q
 libz possit pe
 tere penaz 7
 qlibz teneat
 isolidū tāqz
 duo rei bar.
 no. i au. hoc
 ita i repe. in
 . xij. q. deci
 fit q n p hac
 . l. tene mēti.
 7 idē bar. i. l.
 fi. l. ij. q. j. e.
 ti. 7 pau. de
 cast. i. l. si id
 qd. s. e. 7 bar.
 . i. d. l. ope. 7
 ag. i. l. si h?
 s. si pluriuz.
 ad fi. s. fi qz
 cau. ADDE
 qd si sūt plu
 res faciētes
 pacē. 7 vn? p
 mittat p se 7
 fratrib? suis
 sub pena mi
 le. q tici? ab
 eis nō offēde
 tur: 7 deide
 p ipso pnci
 pali pmittē
 te fideiubeat
 aliq cū renū
 ciatiōib? de
 bitis ptingat
 qz q vn? ex
 fratrib? p dī
 ctis occidat
 vnuz ex illis
 cū qb? ē scā
 par. an fide
 iussore tenē
 tur. 7 an iso
 lidū an p ra
 ta et casu q
 aliq sint absē
 tes aliq mor
 tui qnt que
 niāt vīd bal.
 cō. cxxi. ij. li.
 d C Sz pone

De duobus. An ex reis crededi

litem cõtest. perimit ius alteri. h. d. C. Op. de. l. si vn. i. pñ. s. de pac. So. hie i lit. ptes. ibi i pacto. z hec põt eẽ bõa. vel dic qd ibi erãt socij. hic nõ. C. No. mirabilẽ sol. q. pl. põt pũ dicare si nõ sũt socij qd si socij sint. qd eẽ huzi aliqb. casibus: vt. j. uidebitis. nõ tñ i casu. l. nfe: vt dicã. j. i. iij. q. z iõ p declaratiõẽ h. materie. hic pncipaliter eẽ uideñdũ an factũ vni. pfit vni: vel noceat alteri correo debendũ uel crededi. z hoc uideñdũ eẽ circa multa. pñõ de solutio ne. scõõ de acceptilatiõẽ. tertio de petitiõẽ. qũto d snia qnto de iureiu. sexto de pacto. septio de nouatiõẽ. octa uo de cessiõẽ. nono de cõfessiõẽ. decio de successiõẽ seu de pñõõẽ. vñdecio de mora. duodecõ de culpa. decõ motertio de rescissiõẽ z i quolibz istõz uideñdũ eẽ: tã ex pte reoz crededi qd debedi. Pñõ ergo qro an solutio scã vni ex correis crededi tollit actionẽ alteri. z dic si solutio eẽ facta itegre tollit actõ alteri: vt. l. ij. z. iij. i. fi. s. e. z d pac. l. si un. i. pñ. de noxa. l. si rẽ. z d arbi. si duo. cũ si. z hoc si solutio eẽ facta sibi uel ei. legitiõ pcurato ri. si nõ negociõz gestõz. dic vt. l. si qõ offereti. i. fi. j. de sol. Si nõ ps tñ fuerit soluta tũc possit dubitari. nã sic lit. ptes. pñudicat alteri correo i totũ: vt. j. dicã. ita eẽ vt p pñõõẽ. ar. j. de noua. l. iij. tñ s. e. huzas qd ap paret: qd pte una soluta alij põt solui alia ps: vt. l. q ho minẽ. s. i. j. de so. ergo appet qd alteri nõ erat pẽpta. ar. s. ti. l. si duo rei: z illõ ar. qd pñõõẽ pceptio eqparat lit. cõ tes. nõ eẽ huzi nra materia. ut pbat ex. l. cũ decẽ. i. pñ. j. de sol. pñudicat. l. si qõ fuerit stipulat. x. i. melle. e. ti. s. j. vñ deam. de reis debedi: z hoc certũ eẽ qd sol. scã ab uno d tota qũtitate libat alios: ut. d. l. ij. z. iij. s. e. huzan solutiõẽ pñõõẽ ab aliquo scã uideat scã diuisio ita qd qlibet amõ deat pueniri uiriliter iure exceptiõis pacti. dic aut erãt duo rei tales q nõ hẽbãt bñficiũ diuisiõis: z tũc recipiẽ do solutionẽ pñõõẽ ab uno uideoz diuidere: ita qd ali os iure exceptiõis pacti debeo uiriliter cõuenire: ut. l. si creditores. C. de pactis. fallit fauore legatorũ. l. si ex to. s. i. i. fi. de leg. i. z ibi gl. tãgit istã solutionẽ. aut sũt ta les q hũt bñficiũ diuisiõis. z tũc aut un. soluit exprimẽ do qd p pte sua spãliter soluebat. z tũc iste sol. liberaf p eo qd soluit ipso iure p residuo ope exceptiõis: ut. j. de so. l. i. bis. s. i. z. l. quoties vn. z ibi de hoc p. Ja. de are. z. j. iudi. so. ex iudicatũ. ceteri remanẽt isolidũ obli gati. aut soluit simpliciter nõ exprimẽdo p pte sua: z re cipiẽdo pñõõẽ d rigore iuris nõ uideoz diuidẽ: z sic i residuo possũ quẽlibz isolidũ puenire. s. j. de eqra te ille soluẽs quẽr põt oppõere de bñficiũ diuisiõis: vt sic illa solutio pñõõẽ scã pñiciat: ut. l. iter eos. s. i. j. d fide ius. huzi ibi loqf i fideiussõõõ: tñ idẽ ius z eadẽ regu la hodie i duob. reis hũnt bñficiũ diuisiõis. Rõ eẽ ubi nõ hũt diuisiõis bñficiũ creditor: nõ tenebat recipẽ pte ut. l. plãe. fa. her. z. l. tutor. s. lucã d vsur. si ergo recipit vñ ex liberalitate facere. z sic iudicãt pacti exceptio. s. j. in eo q recipit ab vno eoz q hũt bñficiũ diuisiõis hoc di ci nõ põt: qd hoc facit ex necessitate. z tũc nemo libera lis existit: vt. l. fideiõmissa. s. si rẽ de leg. iij. de adimẽ. le. l. rẽ legatã. z hoc tenebat. D. q aut ex necessitate te neaf recipẽ hẽs tex. z gl. i. l. i. bis. s. i. j. de sol. z. l. ex iudi catũ. j. iudi. sol. s. j. possentis dicere qõ eẽ effect. h. cũ etiaz pñõ casu de equitate sibi pñiciat. Rñdeo qñ ipso iure p pñõõẽ receptionẽ fit diuisio: tũc si alij efficiant postea nõ soluẽdo nõ pñudicat ipñ pñõõẽ solutiõẽ: vt. l. iter. s. cũ iter. j. de fideiuss. s. j. qñ p receptionẽ pñõõẽ nõ fit diuisio ipso iure: tũc illa eqtas ita demũ huz locũ si illo tpe quo pue nit ceteri sũt soluẽdo: vt. d. l. iter. s. i. pñudicat ergo sol ueti si post solutiõẽ suã alij efficiant nõ soluẽdo. Juxta pñõõẽ qro. huz eẽ q vn. credito: recipiẽdo pte ab vno ex correis debedi pñudicat sibi ipñ. s. j. an alteri correo cre dedĩ pñudicaret dico qd ex tali pñõõẽ receptionẽ iduicã pa cti exceptio. iõ eo casu quo pactũ vni. pñudicaret alteri correo credendi eo casu pñudicaret talis pñõõẽ pceptio.

facit etiam ad .q. si quis co cessit petro z martio z cui libet eorum infolidum p dium in em pbitõõõz qd operetur de quo per bal. in. l. i. i. xi. q. C. quando non peten. partes.

a X duo bus om nia hic dicta reassu pñit bar. in auc. hoc ita. C. eo. ti.

b C Solutio ne partit. Et no. q. quan do vnus ex reis creden di agit sine alio non ha bet necesse cauere de ra to p alio eti am si agit in solidũ glo. e no. in. l. non solum. z ibi bar. z doc. s. solu. ma. z il lam allegat C. i. auten. hoc ita. C. e. tamen cauet de defenden do eum si ab altero conue niat fm bar. in. d. l. non so lum per tex. no. in. l. fidei commissã. s. plerunqz in fi. de leg. iij. z no. eẽ bar. in. l. si ex duo bus. s. i. i. fi. s. eo.

c Et. l. quo tiens vnus idem tenent in illis legib. bar. bald. z imol. s. cõ trarium te nent i. l. si ex roto. s. i. de leg. i.

d C l. iter cof Contrarium tenet bart. in. d. l. iter cof.

e Tertio q ro. vid pau. de cast. in. l. si vn. in pñ. s. de pac.

Scõõ qro vñ acceptilatio scã vni pfit alteri uel scã ab vno reoz crededi noceat alteri. qdã gl. vident disti guere an sint socij uel nõ: vt. l. z p iusurãdũ. s. si. de ac cepti. z de noua. l. si rẽ. s. si duo. i. gl. sup. huzo fere. z. C. e. l. ij. Alia. gl. idifficite vñ dicere qd um. acceptilatio alte ri noceat: ut. s. de pact. l. si un. circa si. pñõõẽ magne. gl. z de sol. l. q hoiez. s. si. z facit p hoc gl. i. l. ij. s. si tñ hoiez. s. ti. i. z ibi gl. z hec eẽ ipã huzas. nã acceptilatio scã vni reoz debedi pdest alij huz nõ fit soci. expñõõẽ de li. le. l. iij. s. nũc de effectu. fac de acceptila. si ex plurib. vbi eẽ vt expñõõẽ. Idẽ dico qd scã ab uno correo crededi no cer alteri eẽ nõ socio: eadẽ rõẽ qd eẽ i reis debedi cũ hoc eqparent. vt. l. ij. s. e. z q. l. z p iusurã. s. si. loqf gñũt z q. l. si rẽ. s. si duo. j. de noua. eqparat pte vni. ex reis crededi circa lit. ptes. z acceptilatiõẽ. s. j. p ptes. um. p iudicat alteri nõ socio: vt expñõõẽ hẽtis i. l. fideiõmissa. s. plerunqz. i. fi. de leg. iij. ergo zẽ. dico ergo breuif qũtuz ad hoc idẽ i acceptilatiõẽ z solu. p. d. l. si ex plurib. d ac ceptila. pñõõẽ qñ acceptilatio iterpõif sup obligatiõẽ iuris ciuilis. Si nõ sup obligatiõẽ iuris gñũt dicã i fra i. vij. q. Quid ergo si acceptilatõẽ scã est um tñ p sua pte: certe i alia pte alteri nõ pdest nec nocet: ut sup dictũ eẽ de solutiõẽ. z vt casus. j. iudi. sol. l. si ex duobus. C. Itẽ qd si acceptilatio eẽ scã isolidũ um hoc acto qd si bi tñ z nõ alij pñõõẽ an hoc pactũ ipediãt ad aliũ porũ gi effectũ suũ. D. l. z q. sic. j. d acceptila. l. z p iusurã. s. si legatorũ ad qd fac de libe. le. l. si qõ reũ. s. d neg. gest. l. at q nã. Pterea hoc uideñt in solu. nã si vn. soluit hoc acto qd p sua obligatiõẽ tñ soluat alter nõ liberaf ut. l. modestini. j. d so. z ibi hoc tñ. D. y. circa hoc tñ eẽ ple m. uideñdũ: qd subtile eẽ. Tertio qro de petitiõẽ. z sig de peraf ab vno reoz crededi utrũ hoc alijs pñõõẽ. z sig de fuit scã petitiõẽ simplicif ita qd ad lit. ptes. nõ pcessit. z scã ab uno põt alijs pdesse quo ad iterrupciõẽ pñõõẽ pñõõẽ: ut. C. e. l. si. Si nõ pcessũ eẽ ad lit. ptes. z ista eẽ mã nfe. l. z tẽ sig de lit. ptes. scã eẽ sup toto debito: lex vñ uel le q ille q pñõõẽ litẽ totũ debitum sibi pñõõẽ ita qd alij nõ põt solui: vt hac. l. ex duob. s. j. de intellectu istõ. l. in gl. dubitat. nec p doc. declarã. nã fm huzo. hic loqf qñ nõ erãt socij. sec. si erãt socij qd opi. mirabilis eẽ hie re spectu aliaz gl. qd pl. pñudicat is q nõ eẽ soci. qd qd soci. eẽ. qd vñ ptra oẽs alias glo. vt. s. tetigi z infra dicã. Alij qd un. egit z succubuit z istud huz fit in se verũ: tñ qñtũ ad legẽ nostrã diuinatio eẽ. Sic ergo simpliciter uerũ qd p solã lit. pñõõẽ factã ab vno ex correis crededi ille to tũ debitũ sibi pñõõẽ siue sint socij siue nõ: ut. s. de le ganis. iij. fideiõmissa. s. plerunqz. z. s. si. ubi eẽ expñõõẽ. Si uero alter de reis crededi tñ ptem petierit lite pte. p ea pte tñ sibi preoccupauit: ut. s. eo. l. iij. in fi. Et qd dictũ est supra in solutione z acceptilatiõẽ. ex parte ue ro reoz debendi si ab uno peraf urum pñõõẽ creditori quo ad alios constituendos in mora. j. dicam. Sed an alijs reis debendi pñõõẽ ut de toto debito petitiõẽ facta ab uno alter reus debedi sit liberatus. Tex. in. l. ij. s. e. videtur dicere qd sic. z de euicti. l. si per imprudentiam. s. si. sed tex. C. de fideiussõõẽ. l. si. dicit contra. Dlo. dant plures solutiones. Ana est aut quis peteret in iudicio aut extra. ita no. s. eo. l. ij. que solutio est contra casum dicte. l. fi. C. de fideiussõõẽ. Alij dicũt qd in. l. ij. s. e. petijt aĩõ nouãdã qd nõ placet: qd cum penf ab vno ex reis de bendi agitur ptra eũ ex sua ppria obligatiõẽ. s. j. nouatiõẽ q fit lite cõtestata tũc fit cum vnus litẽ cõtra aliũ ichoa tã alterius nomine suscepit: vt. j. de nouati. l. delegare. Alia est solutio z illa pñõõẽ ueritatẽ qd petitiõẽ z pcep tiõẽ facta ab uno alter liberatur. ut. d. l. ij. secus in pe titiõẽ tantum: ut. j. ti. i. l. fi. facit. s. de his qui deie. uel effu. l. perceptiones. z depositi. l. i. s. si apud duos. Si uero ab uno ex reis debedi pars tñ penf. an partit pe titiõẽ uideatur facta esse diuisio. glo. C. de pac. l. si cre ditores uideatur dicere qd sic. z. d. l. si per imprudentiã. s. finali. Veritas est. aut unũ tñ cõuenio p pte z nõ uñ

deor diuidere: vt. l. si ex toto. §. i. s. de leg. i. Aut oēs p parte puenio z videor diuidere: vt. C. de fideiuf. l. liber tum. itelligo aut de petitōe q̄ sit lite p̄test. vt. d. l. patet.

CSed qd si vnus reor credēdi egit reus: fuit p̄tūmax pp qd creditor missus est i possessionē ex p̄rio decreto. an ex hoc debitū videat sibi p̄rio occupasse cū hic nō i teruenerit lit. p̄tes. cogitētis. Itē qd si post lit. cōtest. in stātia perijt. an remāebit actio cois vtriusqz reor credē di. q̄ v̄ qz perēpta istātia p̄mif lit. p̄tes. z ois ei^o effect^o vt. l. mortua lite. j. iudi. sol. facit optime. glo. C. de fru. z lit. expen. l. ij. in. i. glo. Lō tra credo. nā v̄z est q̄ istan tia p̄mpra p̄ijt litis cōtes. z ois eius effect^o. f. nō p̄fect^o sed p̄ficiēdus in futu. f. secura snia. effectus aut iā p̄su matus z interruptio p̄scriptiōis: vel vitū litigiōis ista durant: vt no. C. de iudi. l. p̄perandū. §. z siquidē. in gl. que incipit: vt nō teneat. Nec ob. illa gl. C. de fruc. z lit. expen. in. l. ij. qz illa nō dicit v̄z. sed hic effect^o acq̄sitiō nis p̄ lit. contes. est iā p̄fectus. ergo zc. Sed an p̄ lit. cō tēst. factā corā arbitro ab vno reor credēdi cōsolidat si b i totū debitū. Dico q̄ nō: vt. l. si duo. §. de arbi. nā ibi snia lata cōtra vnum nō ipedit aliū agere q̄ socius nō ē. sed si per lit. cōtes. sibi preoccupasset alter oio ipeditēf. z hoc p̄cedit de iure antiquo. hodie secus in arbitro as sumpto sine pena: vt. l. cum antea. §. penul. C. de arbi.

Quarto q̄ro de snia. z hic primo videndū est an lata snia pro vno ex reis debēdi alijs p̄sit. Circa quod dic. aut snia est lata sup facto quasi nō debitū: vel q̄si nō cō tractū. aut sup iure quasi p̄sona vni nō potuerit obliga ri. aut dubitaf. Primo casu. snia lata pro vno indistin cte alteri p̄dest siue sint socij siue nō. z hoc ar. ll. dicitū q̄ snia p̄ fideiuffore lata p̄dest principali. lz fideiufforis nō iterit: vt. l. ex duob^o. §. a fideiuffore. §. de iureiur. et de fideiuf. l. amiffi. §. i. Scōo casu aut q̄si p̄sona ipō iure n̄ teneat z nō p̄dest alteri: qz n̄ sūt duo rei: vt. l. si ex duo bus. §. e. in prin. aut q̄si teneatur. sed tur^o est aliqua p̄so nali exceptione vel tenebat saltē naturaliter: vel qz nō p̄ bauit creditor: z tūc aut sunt socij: z absolutoria lata p̄ vno p̄dest alteri. aut nō sunt socij: z tunc nō p̄dest: vt. j. rem ra. ha. l. i. z facit. §. de arbi. l. si duo. z sic dz intelli gi qd no. Ja. de are. C. e. l. ij. vbi ista tetigit. Aut dubitaf: z in dubio v̄f absolut^o: qz creditor nō p̄bauit: vt recte in spicēdo colligat ex. l. iul. in prin. §. de p̄di. inde. z. l. pro cur. §. i. j. rē ra. ha. de excep. rei iudi. l. si inter me z te. in prin. de li. cau. l. diui. lz aliud sit i iureiur. vt dicit. j. px. q.

Scōo videndū est utrū snia condēnatoria lata p̄tra vnū ex reis debēdi alteri p̄iudicet. Et dico^o indistincte q̄ nō: vt colligitur ex. l. i. C. de fideiuf. vbi snia lata con tra vnū nō mandatur executioni cōtra aliū. lz cōtra euz remaneāt integre actōes: z sic opus est nouo p̄cessu: z sic absolutoria q̄sqz alteri p̄dest p̄dēnatoria nūq̄ no cet. Simile. §. si fer. v̄di. l. loci corpus. §. si fundus. z. l. si de cōi. e. ti.

Tertio est vidēdū de reis credēdi: z hic indistincte dico q̄ lata p̄ vno siue p̄tra vnuz indistincte nocet alijs. nā p̄ lit. p̄test. sibi p̄occupat debitū ille agēs siue sint socij siue non: vt. l. fideiuffore. §. p̄lungz. de le. iij. z hic ergo zc. z est casus i hac. l. ex duob^o. fm vnā lec. hic positā in glo. f. q̄ egit z succubuit. dices tu hoc ē cōtra casum. l. si. de arbi. vbi lata snia contra vnū ex reis credēdi nocet alijs. ita demū si soci^o est. lz ibi in snia arbi tri ex qua nulla orif actio: vt. C. de arbi. l. i. z lit. p̄testa. facta corā arbitro nō h̄z illū effectū. de quo dixi. §. p̄xi. q. sed solū ius si qd est oritur ex cōpromisso. de quo dice mus. j. in. vj. q.

Quinto q̄ro de iureiur. Et hic v̄f quo dāmodo dicendū qd in snia. nā primo vidēdū est de iur amento delato vni ex reis debēdi: q̄ iurauit se nō tene ri an alijs p̄sif. Et dic aut iuramentū fuit sup facto q̄si nō debitū: z indistincte p̄dest alijs siue sint socij siue nō. ar. d. l. duob^o. §. fideiuffore. §. de iureiur. aut sup iure q̄ si p̄sona iurātis nō teneat: z tūc si sunt socij p̄dest alteri alias sec^o: vt. l. duob^o. §. si ex duob^o de iureiur. z ibi no. aut dubitaf vtrū sit iurātū sup facto vel sup iure: z i du

bio videtur iurātū sup facto: vt. l. si. de iureiur. z gl. hoc t3 in. d. l. duob^o. §. de iureiur. z qua. re. act. n̄ da. l. i. §. si fideiuffor. Et si dicis quare sec^o in snia vbi nō v̄f in du bio iudicatū sup facto: vt. §. p̄xi. q. est dictū. Rūdeo: qz iuramentū h̄z vim solutiōis: qd secus est in snia: z hoc v̄f de mēte illaz glo. cōtra allegatarum. **S**cōo est viden dū qd si vnus ex reis debēdi alteri detulerit iururandū an correo noceat. Dico q̄ nō: vt. §. dixi in snia: vt. l. iij. §. pe. §. de iureiuran. z. l. nā z postea. §. si. cū. l. se. eo. ti.

Istud est v̄z quantū ad actionē q̄ orif ex iureiurando sed quā n̄z ad p̄scriptiōnē interruptiōis alteri nocet. dic vt. C. e. l. si. cōiuncta. l. nā z postea. §. si is qui tpali. §. de iureiur. **T**ertio videndū est de iureiurādo delato ab vno ex reis credēdi. vtrū alteri noceat. Et dico q̄ alteri noceat indistincte: siue sint socij siue nō. nā cū hoc iura mentū h̄eat vim lit. p̄test. vt. d. §. si is qui tpali. z p̄ p̄te. vnus alteri p̄iudicat: vt dictū est. l. fideiuffore. §. ple runqz. de le. iij. ergo zc. Sic loquitur. l. duob^o in prin. §. de iureiur. z glo. hoc sentit in. l. si vnus. in pn. §. de pac. vnde glo. in. l. duob^o. que ibi distinguit sunt socij aut nō malē loq̄tur. **S**exto quero de pacto. z p̄mo an pactuz factū vni ex reis debēdi p̄sit alijs. Et cōis doctria est q̄ pactū vni factū p̄dest alijs si socij sunt. alias sec^o. Ita no. §. de pac. l. idē in duob^o: z tex. v̄f. §. eo. l. eandē. §. i. z de arbi. l. si duo. de hoc delibe. le. l. iij. §. nunc de effectu. Sed certe tex. in. d. l. eandē. §. i. v̄f regere duo. f. q̄ sint socij z cōis culpa interuenerit. Itē glo. in. d. §. nunc de effectu. v̄f sentire idē q̄n̄ h̄ sunt socij. Unde p̄ isto passu declarādō primo o3 videre qualiter dz intelligi illud qd iura dicit si socij sunt siue nō. de qua societate hic itelli gitur. De hoc sunt multe glo. Tna est ad vell. l. vir vxo ri. §. si. in glo. magna q̄ dicit qz lz cōiter cōtrahāt: z in cō munes vsus accipiāt. nō tamē dicunt socij. Alia glosel la sequēs ibidē dicit qz ita demū sunt socij: si hoc ē actū alias secus. Alia glo. est in. l. si duo. §. figs cau. q̄ dicit qz dz intelligi de socijs ois bonoz vel eius dē obligatiōis sed certe in q̄tuz glo. p̄dicte itelligūt de socijs omniū bonoz bene dicit. sed iquantū intelligūt de socijs eius dem litis vel eiusdē obligatiōis etiā bene dicit. z ē ca sus. j. rē ra. ha. l. si qz vni. sed debet intelligere hoc acto q̄ oē cōmoduz in incōmodū pueniēs ex illa lite vel ob ligatiōe sit cōe: z tūc vere sunt socij: vt. §. pro so. l. si vn^o ex socijs i pri. ita Ja. de are. t3. §. e. l. edē. §. i. z. l. si duo rei. Hoc premisso dico qz pactū factū uni ex reis debē di prodest alteri. f. in q̄tū itereft ei^o cui pactū factuz est lz regulā positā. §. d. pac. l. z heredi. §. si. z hoc siue sint socij siue non. Declaro primo in nō socijs si factū est pa ctum uni de nō petēdo. si alter cōuentus z exact^o h̄eret regressuz cōtra eū cui pactū factum est in totū: qz forte tota pecunia ad eū puenerat. uel in partē si ps pecunie tm̄ peruenerit eaten^o sibi pactū p̄derit: qz eatenus eius interest cui pactū factuz est. z hoc t3 gl. in. d. l. iij. §. nūc de effectu de lib. leg. sed si sunt socij tunc idē: qz si alter conuentus nō eēt habituz regressuz contra illū cui pa ctum factū est. v̄puta si ex p̄pria culpa cōuenif. tunc pa ctuz factū uni nō prodest alteri. secus si eēt habituz re gressum per actionē pro socio: ut qz ex cōi culpa puenif z hoc est qd dicit tex. in. l. eandē. §. i. §. eo. ibi si socij sūt: z cōis culpa itecesserit. q. d. secus si ex culpa p̄pria cō ueniatur. Ad unū tamē aduertēdum est: qz eo casu quo socius cōtra sociū est habiturus regressum: tūc pactum factum uni prodest alijs insolidū: z in hoc differunt a nō socijs. Ad cuius intelligētiā pono exemplū. sunt duo rei socij in uiginti. facio uni pactū. alium nō potero con uenire in decē: qz si ille solueret quicquā repeteret a cō socio: z eodē modo si unū minimū denariū pererē illi^o partē repeteret ab eo cui pactum factū est cuz omne cō modū z incōmoduz debet esse cōe: vt. §. dicituz est. z iō qz nō pōt alter pueniri quin inq̄teretur ille cui pactū fa ctum est. iō pactuz sibi prodest insolidū: z hoc vult dice re tex. si bene aduertaf. §. de arbi. l. si duo. put loquitur

A Alteri p̄ dest. pau. de ca. dicit qz h̄ sibi nō placz qz bar. in. l. ex duob^o. §. fideiuffor. §. de iureiurā. vult s̄riū: qz aliud est i iur amē. qz p̄sta tur volūate partū aliud in snia i qua pars nō con sentit cū fer tur^o cā z est magis stricti iuris: vt idiz stincte nō p̄ sit alteri z ita disputādo te nuit Ricar. malū: vt ibi bar. refert: z in. l. adul. de adulte.

Ego dico s̄riū t3 ipse i. l. si a dulter §. si eo tēpo re. ff. de adul te. z an econ tra snia lata p̄tra p̄ncipa lē noceat fi deiusfori. vi de ang. i. l. in cognitōe. §. ad fille.

Indistin cte nocet. §. bar. tñ tenez bat ray. i. l. ticio. §. ticio genero. z ibi do. io. in. ij. col. de p̄di. z demō. z bar. ibi per. d. l. duo. de arb. imo. ibi se re mittit ad bic nota. p̄ bar. §. bart. facit tñ. l. ij. iūcta gl. i. C. de fi. instr. §. z illā gl. rep̄hēdit imol. i. l. sepe in. viij. col. d re iud. z v̄d bar. i. l. denū cialle. §. q̄ d tñ de adulte. §. in. crialib^o dicit eē idēz z bñ: qz lz p̄ nuciaturum sic vnū cōmissif. ket falsuz v̄tē do sciēter fal so instrumē to vel facien do sciēter sic ri falsuz iūtra mentū nō se ḡtur q̄ altus sciēter z do. losē vsus est vel heri fece rit nō eni cō mittitur fal sum sine do. lo. l. nec exē. plum. C. de fal. z in auc. de fide instr. in prin. z hic

III

addē in. l. lo. ei corpus. s. si fundū. s. si serui. vendi.

d. l. si duo. et gl. in. l. iij. s. nūc de effe ctu. de liber. leg. et bar. i. l. idē in duobus. s. de pactio. ADDE bal. p. h. lxxij. iij. lib.

¶ Cuiuscunqz p. prium. pau. de ca. t3 p. in. l. si vnus. in p. n. ff. de pac. b. Hoc obs uandū. vide bar. in. l. reof et qd ibi dixi s. 00.

¶ Logita. vide p. pau. in. d. l. si vnus. in prin. ff. de pac.

in duobus reis debēdi. facit. s. si qe cau. l. si duo. i. prin. et qd ibi no. Sed ptra predicta v. l. si ex duobus. de neg. gel. que ptradicit in duobus. Primo: qz denūciatio vni ex socijs nō pdest alijs. hic secus in pacto. Sed certe lz ibi sint socij nō tamē erāt correi: qz quilibet tenebatur p parte: ideo denūciatio impedit pro parte sua tantū actionem oriri. sed hic loquimur cum erant correi inso lidū obligati. et cōsocij. iō pactū factū vni simpliciter so lidā obligationē respicit cū in solidū teneant. iō alij pro dest: qz paciscētis interest: vt dictū est. sed si poneres pa ctuz eē factum tm p parte ei cui factū fuit pactū. tūc fa teor q alij nō proficeret: qz eēt eadem rō que est in. d. l. si ex duobus. ¶ Scdo op. ad id qd dixi qz et si alij p pte dimidia puenitur: hēret regressus ptra aliū: qz hoc vide tur cōtra predictā. l. si ex duobus et qd ibi no. in vlti. glo. Sed certe gl. i. illi. l. dicit qz illa. l. nō pōt hēre locū i so cijs oīuz bonoz. et iō inquantū hic loqmur i socijs oīuz bonoz illa. l. nō ob. sed put hic loqmur in socijs eiusdē obligationis illa. l. ptradicit. So. forte illa glo. nō bene loqtur: qz tex. dicit qz ille q prohibuit nō d3 dānum pati ex psona alterius nō aut dicit qz ex psona alteri lucres. sed si alij cōicaret sibi lucrū pueniēs ex gestione: et illud q soluit gestori nō recuperaret iā lucrare. Sed posito qz illa glo. vey dicat. rīdeo qz ibi pphibitio h3 vim solu tionis p parte pphibentis tm. hic nō pactū vim solutio nis nō h3: vt no. in. l. si vnus. s. sed et si generaliter. s. de pac. iō qz nil pro pte sua videt soluisse ille cui pactū ē fa ctum alter cōuent ab eo repeteret. Dabes ergo ex pre dictis qnqz sunt duo socij nō correi. et loqtur glo. in. l. iij. s. nunc de effectu. et s. dixi. qnqz sunt duo socij: et correi et tūc aut pactū fit vni pro pte sua tm nō alterius: et alij pōt pro sua pte pueniri. ar. d. l. si ex duobus. Si nō sit sim pliciter: et dic vt. s. dixi. ¶ Sed quero q est rō diuersita tis iter pactū et acceptilationē. Rō p3: qz acceptilatō v3 solutōis h3. ¶ Itē quero qre aliter distinguit in snia et iuramēto et pacto. Rīdeo rō est: qz snia et iuramentū de clarāt debitū nō subesse. secus in pacto. Itē iuramentū h3 vim solutōis: vt dixi. Vidimus vtruz pactū factū vni reo debēdi profit alteri. ¶ Sed quero an factuz ab vno alteri noceat: Dico quātuz ad irerūpendā prescriptōz alteri nocet: vt. C. eo. l. si quo ad alia nō repio qz debeat nocere ergo. et c. vt. l. si vnus. s. ante oia. de pac. Rō ob. l. pe. j. e. qz ibi de alio facto loqtur: vt ibi dicem. Super est vt videam de reis credēdi. an pactū vni profit vel no ceat alteri. Et hic ē aduertēduz: qz quedā sunt pacta qz pristinā obligationē totaliter pūmunt: vt acceptilatio: et de hoc dictū est. s. quedā sunt pacta que pstinā obliga tionē nō tollūt totaliter: vt pactū de nō petēdo. Itē pa ctuz de pstitūdo: vt. l. itē illa. s. h. s. de psti. pecu. qdam sunt pacta qz lz primā obligationē totaliter hēant pime re: tm relique remanēt: vt nouatio. nā noua obligatio lo co pte pstituit: et ita duo genera pactoz qtu3 ad ppo situz vident eē eiusdē nature: et sic v3 qz vni pactū alte ri nō noceat: vt. s. de pac. l. si vnus in prin. In cōtrariū v3 qz noceat. de psti. pe. l. idē est. de noua. l. si rem. s. si duo glo. in. d. l. si vnus ponit qsdaz solutōes que ptenēt me raz diuinationē. sed in. d. s. si duo. ponit alias iter quas ponit hāc. aut sunt socij: et pactū et nouatio vni nocet al teri. ita loqtur. s. si duo. aut nō sunt socij: et nō nocet. ita loqtur. l. si vnus in prin. et ita t3 By. Certe ista sol. est con tra casuz dicte. l. si vnus in pn. vbi expresse loqtur in socijs lz gl. videat euadere: s3 nō pōt euadere sine magna vio lentia. Unde guil. de cu. dicit totū cōtrariū. aut sunt so cij: et pactū vnus nō nocet alteri. Idē i nouatiōe: vt. d. l. si vnus. in pn. aut nō sunt socij et pactū et nouatio vni nocet alteri: vt. d. s. si duo. Rō huius est: qz qn sunt socij debitū est cōe vnde vnus nō pōt pacisci in puidiciū alte rius. sed qn nō sunt socij: tūc debitū ē cuiuscūqz p. priū et vnus pōt facere qcqd vult. nec alteri in aliquo tenetur. Pro hoc est tex. s. ad legē fal. l. in lege fal. hoc obseruā

dū. ¶ Istud idē t3 Ja. de bel. in corpe eodē. Istā opi. pu to verā. do gl. que dicit hāc opi. fuisse B3o. in hac. l. si ex duobus. lz iste idē B3o in sū. aliter dixerit. Dic ergo lati sic aut sūt duo rei credēdi ex cā onerosa: qz mutuauerūt vel vēdiderūt: vel alio simili mō. aut sunt duo rei credē di ex cā mere lucratiua. ut puta ex cā legati vel donatiōis pmo casu pactū vnus nō nocet alteri: qz debitū nō ē cu iuscūqz p. prium: sed cōe est magis si pecunia cōiter ab vtroqz pcessit. Casus est in. d. l. si vnus. in pri. put gl. in telligit ibi i socijs re ipsa nō pūctiōe: vt ibi no. et no. i. d. s. si duo. Fateor tm qz si pecunia ab vno tm pfecta esset pactū ipsi alteri noceret: qz tūc est debitū suū p. priū. ar. s. ad mace. l. sed iul. s. nō solū: et s. si. Scdo casu distin gue. aut sūt socij aut nō: vt. s. dixi. et fm predictā distin ctionē d3 intelligi. s. ad vel. l. q. uis. s. q. q. et qz ibi no. i gl. Sed hoc v3 ptra. l. si duo. s. de arbi. sed statim appa rebit. Est aliud genus pactoz per qd p. ria obligatio nul lo mō pimit. sed psona paciscētis obligat ad penā si fe cit: vt cōpromissuz. nā si ar. biter vetuit nō petere ius pri mū remanet incōcussuz sine alicui exceptiōis obstaculo vt. l. i. C. de arbi. sed petēs icidit in penā si socij sunt. alij as sec. vt. d. l. si duo. Dicitis vos q est rō qz hic magis puidicat factū ei qui socius est qz eius q nō est socius. cum s. p. pri. p. trariū dixi i pacto: Rū. iste qui p. misit nō culpa gestit cū negocia coia gestit ea diligētia qua sua gestit: vt. l. socius socio. ff. pro so. iō si alij socius petit qcqd exege rit: d3 ei cōpromittēti cōicare: et sic si petit noie ei v3 pe ti ad eius vtilitatē. merito in penā icidit: et hoc dicit tex. in. d. l. si duo. s3 in pacto paciscēti culpa imputatur cur de bitore liberavit. iō alius socius pōt p parte sua agere. nec repellit pacti exceptiōe: qz illud quod exegit socio coica re nō d3 p sui culpā: et sic nomine paciscētis nō v3 agi. sed si poneres qz id qd exegit dēret cōicari paciscēti. di co qz nō obstaret pacti exceptiō p. d. l. si duo: et si qz cau. l. si duo in pn. et ibi no. vbi est casus. et ista sūt subtilia et de mēte iuris pcedūt. ¶ Septio qro de nouatiōe: et pmo de reis debēdi. Dic aut vnus p. mittit aio nouādi et liberā di aliū: et tunc nō est dubius qz alij pdest: qz hoc posset gl3 exne: vt. l. stichū. s. si. de noua. et l. si debitor tu. j. s. sol. aut vnus p. mittit aio nouādi obligationē qua ipse tā tuz tenet hoc exp. sso qz ad aliu3 nō progatur et alij non liberaf: qz idē contingit in solutōe: vt. s. man. l. papi. de sol. l. modestin: et ibi p. By. et lz in acceptilatione idē cō tingat: vt. s. dictū est. aut simpliciter aio nouādi pmit tit: et tūc dico qz vterqz liberaf: vt. s. ad vel. l. si pro vno et no. eo. ti. l. q. uis. s. q. q. De plurib3 nō reis credēdi an si vnus stipulat aio nouādi alteri noceat. s. p. xi. q. di ctū est. ¶ Sed circa vnū posset dubitari qualiter accep tilatio vnus pdest idistincte et nocet alteri. sed in noua tione distinguit cū nouatio hēat vim solutōis sicut ac ceptilatio: vt. d. l. si rem. s. si duo. de noua. Logita tu p uecte. ¶ Sz pone qz erāt duo rei credēdi ex ptractu iu risgen. vnus liberauit reū per stipulationē et subsecutuz acceptilationē an alteri correo puidicet h3 ea q dicta sūt Itē acceptilatio in eo qz p nouationē nō pimit ualeat iu re pacti nō iure acceptilatōis: ut. j. de accep. l. si accepti latū. sed pactuz nō p. iudicat simpliciter: ut dictū ē. er go. et c. Est ergo in qōe an pactū hoc qd ex acceptilatōe resultat hēat eandē vim quā h3 vera acceptilatio in p. iudiciū correi. Et uidet qz sic: ut. l. et p iusurā. s. et si fidei iussore. j. de accep. Lōtra dico p dictā. l. si acceptilatio et de pac. l. si vnus. s. pe. Nec ob. s. et si fidei iussore: qz ibi fidei iussor tenebat uerbis cū aliter teneri nō posset. iō in eius psonā ualuit iure acceptilatōis. ¶ Sed qd de nouatione qz fit per delegationē. Rū. siue vnus ex reis cre dēdi delegauerit. siue vnus ex reis debēdi fuerit delega tus. dico idē per oia qz est in nā solutōe et acceptilatōe: ut. d. l. si re. s. si duo. s. alioquin. de noua. soluit enim q delegat: ut. s. ad uel. l. q. uis. s. interdū. et mā. l. iter cā s. abesse. Itē p hāc delegationē liberaf qz a creditore totaliter: sicut ille q soluit et cui accepto ferf. nec pōt uti

77

exceptione p̄tra ip̄m cui delegat^o est: vt. l. doli exceptō de noua. s̄. in nouatōe q̄n̄ p̄mittit eidē cui tenebat p̄rio hoc nō p̄tingit. facit de noua. l. aliā de dona. si id q̄d in p̄n. z. s̄. h̄. ¶ Octauo q̄ro^o de cessiōe. Circa q̄d dic. aut cessiō sit reo debēdi p̄tra quē sit cōsentiente eo. z. tūc idēz q̄d in delegatione dictū est: ut. d. l. si rē. s̄. h̄. ibi uel nup̄tura ip̄a s̄m unū intellectū. aut eo nō cōsentiente: z. tunc aut sit correo suo. z. iste corre^o cui cedat ista cessiōe est liberat^o. Casus ē singularis. s̄. de le. ij. l. q̄ duos facit d. l. leg. l. si is q̄ duos. aut sit cessiō eīneo. z. tūc hec q̄d ē duplīciter p̄sideranda. P̄rio ex p̄te reoz credēdi. si enim un^o cedit actionē sine alio ille cessionari^o est loco rei credēdi. z. sic iter eos erit loc^o iure p̄occupatōis z. solutōis recipiēde sicut p̄mo: ut. l. q̄d ip̄sis. z. l. heredē. j. de reg. iur. z. l. si mior. in fi. s̄. de pecu. Scōdo ex p̄te reoz debēdi: ut si p̄tra unū fiet cessiō alio iūto uel ignorāte p̄ hoc alter nō liberat^o sicut nec petitiōe facta ab initio nec p̄curatoris p̄stitutōe: ut. C. d. fideiul. l. fi. tū si cedēs exigerz ab eo p̄tra quē nō facta est cessiō onerat se. q̄n̄qz scō ei^o alius p̄tra quē facta ē cessiō liberat^o est: vt. l. si is q̄ duos de le. ij. ¶ Nono q̄ro^o de p̄fessione. an p̄fessio vni^o alteri p̄sit vel noceat. Et circa reos debēdi dic q̄ vni^o cōfessio p̄t alteri nocere quo ad interrūpēdā p̄scriptionē vt. C. e. l. fi. p̄desse at nō p̄t sicut nec petitiō nec snia cōdēnatoria: vt. s̄. dictū ē. Circa reos credēdi dic. aut vn^o ex reis exigit p̄fessioz a reo debēdi: aut ip̄si reo p̄fessionē facit ad ei^o liberationē. P̄rio casu si q̄d ē iudicio alteri nocet. cū enīz p̄fessio hēat vim snie: vt. s̄. de cōfess. l. i. ap̄propat sibi totū debitū multomagis q̄ p̄ litis p̄fess. si ex iudiciū: tūc alteri correo nihil p̄iudicat cuz talis p̄fessio solā p̄bationē inducat: vt. l. publica. s̄. depo. in fi. p̄desse nō p̄t ad p̄scriptionē interrūpēdā: vt. C. e. l. fi. Scōdo casu dico q̄ talis p̄fessio h̄z viz pacti de nō petēdo: vt. l. tale pactū. in p̄n. s̄. de pac. z. no. j. de sol. l. fi. ex pluribus. i. p̄n. z. iō q̄ dicit in pacto hic eodē mō dico. ¶ Decio q̄ro^o de successiōe. z. hic est aduertendū. aut vn^o ex reis debēdi succedit alteri correo: vel re^o credēdi alteri correo credēdi: z. tūc neutra obligatio extinguit. sed in vni^o p̄sona vtraqz obligatio durat: vt. s̄. eo. l. si reus. z. j. de fideiul. l. ḡn̄aliter. z. l. si re^o. z. j. de sol. l. fi. duo rei. aut creditor q̄ sol^o erat succedit vni^o ex reis debēdi. z. hic ē casus i. l. vr̄an̄us. j. de fideiul. Ex q̄ colligif talis distinctio. aut illi rei debēdi erāt socij: z. ab alio cui nō est successuz p̄t solū pro parte peti: vt ibi p̄z. aut nō erāt socij: z. tunc ab alio correo de rigore p̄t creditor petere solidū debitū: vt ibidē p̄z in tex. aut q̄ris de equitate inspecto obstaculo exceptiōis: z. tūc aut fuerit p̄stitutū duo rei ex cā onerosa: q̄ fuit eis mutuatū. aut ex cā lucratiua: q̄ ex mera liberalitate p̄miserūt: vt duo rei. P̄rimo casu aut ad cor reuz cui creditor succedit: puenit pecunia mutuata i totū vel in partē: z. eaten^o creditor agēs exceptiōe repellit p̄ has regulas. p̄rio: q̄ pro ea p̄te nō p̄t cedere actōez p̄tra seip̄z. ergo zc. vt. l. fideiul. s̄. p̄. j. de sol. z. not. gl. in .d. l. vr̄an̄us. scōdo q̄ si exegisset tenef illi exacto p̄ pre illa: vt no. C. e. l. i. z. dicit. s̄. e. l. reof. vñ dolo facit q̄ petit zc. Si h̄o ad illū reū cui successit nū puenit. tūc in nulla p̄te obstat exceptiō cū cā dande exceptionis nō subfit. Scōdo casu q̄n̄ ex mera cā lucratiua idē: q̄ i nulla p̄te exceptiōe repellit cū nulla cā dāde exceptiōis subfit: vt. l. in lege fal. hoc obseruandū ad l. fal. Idem puto si vn^o ex plurib^o reis debēdi successit illi creditori q̄ sol^o erat. naz in mō ponēdi ab altero idē iuris ē q̄d supra dixi. aut vn^o reus debēdi q̄ solus erat successit vni^o correo credēdi: z. tūc idē q̄si: q̄ tūc alter corre^o p̄t ab eo petere partes si sunt socij. vel si nō sunt socij petat ab eo p̄tem q̄ ab eo p̄fecta est. vel si ex mera liberalitate fuerit cōstitutū duo rei credēdi alter p̄t totū petere. ar. eoz que dicta sunt: z. s̄. so. ma. l. si socer. in p̄n. Idē si vn^o reoz credēdi successit reo debēdi q̄ solus erat eadē rōne. aut vn^o ex plurib^o reoz credēdi successit vni^o ex plurib^o reis debēdi: vel ecōtra: z. tūc qd iuris sit: hēs ex predictis. ¶ Sed circa

hoc posset dubitari nōne successio p̄ solutōe est: vt. j. de fideiul. l. si debitori: z. l. fideiul. s̄. aliq̄n̄. j. de sol. s̄. p̄ solutionē vni^o vterqz liberat^o: vt dictū est. ergo zc. Sol. p̄z ex bis q̄ dixi i. l. si is q̄ pro ēptore in pe. q̄. s̄. de vsuca. z. rangitur p̄ gl. i. d. l. si socer. s̄. so. ma. z. in. d. l. vr̄an̄us. ¶ Unde decio q̄ro^o de mora: an mora vni^o alteri p̄dest vel noceat. Et p̄mo videam^o de reis debēdi: z. circa hoc ē magna dissensio in gl. nā in l. mora. s̄. h̄. s̄. de vsur. dicit q̄ si nocet. C. e. l. fi. j. ti. i. l. pe. vñ dicere p̄tra: z. q̄z eaz gl. variat vnde dic aut q̄ris vtrū mora vni^o noceat alteri quo ad i petiendū cursuz p̄scriptōis p̄tra creditorē z. nocet sicut si vtriqz facta eēt interpellatio: vt. C. e. l. fi. aut q̄ris vtrum noceat quo ad hoc: vt q̄z teneat de interitu vel ad vsuras: z. tūc aut sūt socij z. nocet. j. e. l. pe. aut nō sunt socij: z. nō nocet: vt. l. mora. s̄. h̄. s̄. de vsur. Ita t̄z glo. in l. vni cuiqz. j. de re. iur. alias est. s̄. in. l. i. p̄dēnacione. Idem t̄z By. eēt de reg. iur. i. c. mora. i. fi. li. vj. Rō p̄t eē vey sicut pactū vni^o p̄dest alteri: ita nocet. ¶ Sc̄o iuxta p̄dicta q̄ro qd ecōtra. creditor fuit i mora recipiēdi quo ad vnū ex reis debēdi. q̄ ponam^o obtulit pecuniā debitā q̄ postea pempta est: an alteri hoc p̄sit. Credo q̄ sic indistincte: q̄ quolz alio eīneo offerēte p̄dest: vt. C. d. cap. z. postli. reuer. l. cū postlūmīniū. z. j. de sol. l. q̄ decē. s̄. q̄ decē. z. s̄. cū in fideiul. ibi quē admōz zc. facit q̄d no. C. de sol. l. ob signatōe. Est eēt videndū circa reos credēdi an vni^o mora in recipiēdo alteri noceat. Et dico q̄ sic indistincte. cū enīz q̄z possit solutionē recipere: vt. l. si vn^o i p̄n. s̄. d. pac. z. l. si rē. s̄. fi. duo. j. de noua. z. mora ei^o q̄ p̄t solutionēz recipere nocet ei ad quē res p̄tinet posito q̄ nullū ius habeat in re s̄z sit nudus miser: vt. l. si p̄te. s̄. de vsur. z. de act. z. obl. l. traiecticie. in p̄n. ergo multo magis i cāu no stro. ¶ Sed qd si mora facta est vni^o ex reis credēdi vtrū alteri p̄sit. Et p̄star q̄ sic quo ad interrūpēdā p̄scriptōez vt. j. l. fi. Itē credo quo ad p̄petuandā actionē: vt reus teneat de interitu: q̄ idem eēt quolz eīneo interpellate: vt s̄. d. vsur. l. si q̄ solutionē. z. q̄d no. s̄. de h̄bo. obl. l. si seruu. s̄. nūc videam^o. ¶ Itē iuxta p̄dicta q̄ro. pone q̄ p̄mo creditor fuit i mora vno ex duob^o reis offerēte. scōdo creditor interpellauit aliū reū q̄ nō obtulit an p̄ hoc videat purgata mora creditoris. quo ad primū dico q̄ non: vt. l. mora. la. ij. s̄. de h̄bo. obl. ¶ Duodecimo q̄ro^o de culpa an culpa vni^o alteri noceat. Circa q̄d dic: aut duo rei cōstituant in p̄tractu cui^o obligatio cōmittit rōe culpe ad iteresse: z. tūc vni^o culpa alteri nocet: vt sic vnus ex facto alteri teneat: vt. C. loca. l. si diuersa. z. s̄. locati. l. cū ap̄parebit: z. s̄. e. l. eandē. Si at p̄stitutū duo rei ad aliquā sp̄z ad quā statiz mittit obligatio: s̄z rōe culpe p̄petuatur: q̄ de iteritu tenef: z. tūc dicit idē q̄d supra dictū est in mora: vt. l. pe. j. e. z. ibi est casus s̄z vn̄i lec. P̄dicta h̄a nisi culpa eēt cōmissa in his de qb^o supra sp̄aliter dictū ē q̄ tūc dic vt dixi. s̄. s̄. an culpa vnus ex reis credēdi noceat alteri. rūdeo in acq̄redo hoc ē in faciēdo p̄mitti stipulationē nocet si socij sūt: vt. l. si duo. s̄. si quis cau. In alijs dic: vt dictū est. s̄. de pacto z. de mora. ¶ Deciotertio q̄ro de rescissione vtrū rescissio facta in p̄sona vnus cū oēs eēt liberati ista liberatio in p̄sona vni^o rescindit an alteri noceat. Dic aut liberatio rescindit i p̄sona ei^o cui p̄ncipaliter ē facta: z. alteri nocet: vt. s̄. ad vel. l. si p̄vno: z. de his q̄ i frau. cre. l. fi. circa p̄n. Idē si ab initio i ei^o p̄sona ip̄so iure nō valuit: ut. l. si sp̄sus. s̄. i. de dona. iter ui. z. uxo. P̄dicta puto h̄a nisi ille act^o p̄ quē liberatio p̄tingit dolo creditoris itercessit ar. j. de fideiul. l. si tict. j. de sol. l. q̄ res. in p̄n. Si h̄o rescissio p̄tingit in p̄sona eius ad quē liberatio porrigit p̄ quādam p̄ntiaz: z. tūc alteri nō noceret. ut d. l. si sp̄sus. s̄. i. de lib. le. l. si is q̄ duos: z. ibi no. sic v̄z intelligi de dona. cau. mor. l. senatus. s̄. duob^o: z. q̄d ibi no. ¶ Decioq̄rto^o z. ultio q̄ro generaliter de q̄z exceptiōe: vtrū exceptio p̄petens uni ex duob^o reis debēdi porrigat ad aliū. de exceptiōibus loquor de qb^o supra dictū nō est sp̄aliter. Et dic aut exceptio est mere p̄sonalis: z. ad aliū nō porrigit: sicut nec

a Octauo q̄ro. vide q̄ dicit post imol. in. l. nō quocungqz. s̄. qui gayuz. ff. de lega. i.
b Mono q̄ro. vid ang. z. imo. in. l. si feruū. s̄. nūc videndū de de v̄b. obli. Quid at de sciētiaz: an sciētia vni^o noceat alteri. vt de bal. i. l. i. C. ad mace.
c Undecimo q̄ro. Cū bar. p̄cor. pau. de ca. i. l. mora rei. s̄. ti. i.
d Duodecimo q̄ro. add bar. in. l. si in sulā i. v. q̄. s̄. de v̄bo. obl.
e Ut sic vn^o vide p̄ imol. tenētes p̄riū in. l. pe. j. co.
f Noceat alteri. Et facit ad. q. bal. i. l. falsus ad fi. C. de fur. q̄ si vn^o ex reis credēdi fuit expulsus z. debitor fuit coactus soluere rei publice an noceat alteri correo credēdi in solutione.
g Decimo quarto q̄ro. Et ista facit ad. q. an exceptio litpendētie p̄sit alij correo debēdi. bald. q̄ nō in. l. fi. in fi. C. eo. per bar. i. l. ij. s̄. i. ij. col. s̄. e. titu.

ad fideiussorē: vt. l. exceptio. de excep. cū si. aut sunt alie
exceptōes q̄ ad fideiussorē porrigunt. z tūc aut fuit q̄si
tus color: q̄ i fuitate fideiussor erat z nō corre? z ad eū
porrigit: vt. l. s. z si iul. §. i. s. ad mace. aut nō fuit color
q̄situs: z tūc aut erāt socij z vnus exceptio porrigit ad
aliū: vt. s. e. l. si duo rei. aut nō erāt socij: z tūc siquidem
obligauerūt se ex cā onerosa: q̄ mutuo acceperūt: z tūc
eaten? cōpetit exceptio alteri q̄tenus ad eū cui exceptio
sine dubio cōpetit puenit de pecunia: ut. d. l. s. z si iul.
§. itē si duos. ad mace. Si nō obligauerūt se ex mera li
beralitate. tūc exceptio uni ppetēs nō pdest alteri si nō
sunt socij: ut. d. l. si duo. s. e. z l. si ex duobus. §. i. s. eo.

Ex. l. sequenti.

¶ Noiatuz dicitur fieri q̄ fit nomine appellatiuo.

Iue a certis.

¶ Heredes i dubio uident p portioi
b hereditarijs grauati. h. d. C. Op. de. l. turpia
§. si. s. de le. i. z. l. nōnunq̄. s. ad treb. Gl. dicit q̄ noiatū
pōt itelligi noie pprio: z sic itelligunt p̄traria. Itē noia
tim pōt itelligi noie appellatiuo: ut hic z tene menti: q̄
noiatiz dī fieri ēt noie appellatiuo. facit. s. o lib. z post.
l. ricius testō. in pn. C. Itē op. q̄ gl̄ uidet grauatus in
solidū: ut. l. si ex toto. §. i. s. de le. i. So. dicit q̄ daz q̄ ibi
testator expressit s̄ diuinare est. alij q̄ ibi s̄bz dato bis
fuit exp̄ssuz: z sic due fuerūt ofones. q̄ nō plz: q̄ tūc gl̄
tenet ad diuersa decē nec eēt duo rei: ut. s. eo. l. ij. z ibi
dixi in pria. q. Alij dicunt z ista est s̄a q̄ ibi alternativē.
hic copulatiue. C. Itē op. s. eo. l. eandē in pn. ubi ēt cop
ulatiue. Solu. ibi testator hoc exp̄ssit fm ueram opi.
¶ Ultimo aduerte glo. hic in fi. q̄ dicit si testator dicat
duos heredes quos prio noiaui zc. vt eos noiare no
bus appellatiuis: z sic noiatū p relatiuū q̄s vel qui non
vident noiatū noibus pprijs q̄ est vepz: vt. l. si p̄ filio.
s. de vul. z pu. l. z. y. z vltimō. p̄tra. vt no. in. l. si. C. de
ipu. z alijs subst. p. l. lucā. §. lucā de le. ij. s̄ illa nō ob. vt
ibi dixi. Itē scias q̄ glo. q̄ est. s. de sta. lib. l. si q̄s ex testō
facit d̄riaz vtrū noief ps heredū an oīs heres q̄ ē p̄tra
hanc. l. sed. p̄ illa facit. l. turpia. §. si. s. de le. i. Sed dic: vt
ibi p̄ glo. z plenius ibi dixi: z de quibusdā ibi q̄siui que
videre potes si vis.

¶ De duobus reis.

Factū vni? ex reis debēdi no
cet alteri. h. d. C. Op. de. l. mora. §. si. s. d̄ vsur. Plures
sūt opi. vna Pla. z nō est s̄a. Breuiter tene hic sūt so
ci. ibi nō. z gl. vt tenere eā in. l. i. p̄ dēnatōe. §. i. j. de re.
iur. D̄y. in. c. mora. circa fi. de reg. iur. li. vij. C. Op. de. l.
fi. C. eo. So q̄tuz ad iterruptionē p̄scriptōis factū vni?
nocet alij. q̄tū ad alia nō. nisi cū distinctōe. aut sūt socij
z nocet: vt hic. aut nō sūt socij z nō nocet: vt. l. mora. i. fi.
s. de vsur. Et rō est iterruptionis p̄scriptōis: q̄ tractat in
p̄scriptōe de lucro captādo cū iniuria alteri? vt. l. si is q̄
§. i. z. l. si q̄s vxo. §. pe. z q̄ ibi no. j. de fur. z q̄i sūt socij
quo ad alia nocet. z tūc rō est: q̄ snia lata p vno pdest
alij: vt. l. si duo. s. de arbi. z. l. eandē. s. e. z ideo cū pmo
duz bēant in cōmoduz hēre debent: facit quod plene dī
xi. in. l. ex duobus. s. eo.

Ex. l. sequenti.

¶ Que diuersitas ipediat p̄stitutionē duoz reoz: ibi.
Prio. Et an cū plures pacē cū plurib? faciūt z p̄mittūt
isolidū inuicē nō offendere sub pena: z vn? offendatur
an oēs ex illa pte possint isolidū agere tāq̄ correi credē
di: z oēs ex offendētis teneat isoliduz: ibi. Secō. Et an
sint correi plures q̄ tenēt isolidū ex delicto ciuilitē: ibi.
Tertio. Et qd cū tenent ex q̄si maleficio: ibi. Quarto.
Et an p̄ z fili? sint tanq̄ duo rei credēdi cū filius acq
rit obligationē ex cā peculij p̄fecticij q̄ acq̄ritur p̄ri: licz
apud filiū remaneat naturalis: ibi. Quinto. Et vnaz re
gulā q̄n dicant plures rei debēdi: ibi. Sexto. Aliā regu
laz q̄n dicatur plures rei credēdi. vide in fi.

¶ Am duo.

Si psona vnus ex correis
debēdi ab obligatōe exp̄m̄

tur obligatione remanēte alter nō liberaf: z pōt illi obli
gatiōi fideiussor accedere. h. d. C. Op. z vt q̄ p̄ depor
tationē nō liberaf imo remanet obligat? naturaliter: q̄
retinet ea q̄ sunt iurisgentiū: vt. l. qdaz. j. de pe. Timore
huius p̄trarij sūt gl. p̄trarie. hec gl. dubitat nec se firmat
sed in. l. vbi cū q̄. j. de fideiuss. t̄z q̄ remanet obligat? na
turaliter. Sz in. l. si debitori. e. ti. t̄z q̄ nullo mō remanet
obligatus. In. l. i. C. de fideiuss. t̄z q̄ vtraq̄ obligatio re
manet s̄ ob. exceptio. Et dic q̄ est veritas q̄ oio est libe
rat? nō q̄ tollat obligatio sed trāsfundit in fisci: q̄ suc
cedit: vt glo. dicit in. l. si debitor. j. de fideiuss. Latus ē
in. l. quotiēs. in fi. j. de noua. q̄ si cōtingeret deportatū
obligari naturaliter: tūc sequeret q̄ nouaret pria obli
gatio: put gl. ibi inuit z male: q̄ cōtra illū text. Et illud
est bonū scire p̄ ex b̄nitis quoz bona oia publicantur.

¶ C. Op. hic dī q̄ pōt fideiussor accedere cōtra. l. si debi
tor. j. de fideiuss. So. aut accedit obligatōi qua tenet de
portatus z nō possum? q̄ nulla. aut p obligatione illa
simpliciter: z tūc q̄ nō est exticta pōt fideiussor accede
re. ¶ Primo q̄ro gra hui? q̄ diuersitas ipedit cōstitutio
nē duoz reoz. Circa qd dico q̄ q̄s est diuersitas i obli
gatōis p̄tracte tpe: q̄ vnus obligat vel obligat vno tpe
alius alio: z tūc aut est diuersitas modici t̄pis: z nō ipē
ditur p̄stitutio duoz reoz: vt. l. duos. §. si. s. eo. aut iter
uenit iterruallū longū: z tūc aut fuerūt duo simul iterro
gati: vel simul iterrougauerūt: z vn? statiz alter ex iterrual
lo r̄idet vel alteri ex iterruallo r̄isuz est: z vitiaf p̄stitutio
duoz reoz debēdi z credēdi: vt. l. si ex duob? in pn. s.
eo. aut sepatiz gl̄z fuit iterrogat? z gl̄z iterrogatuit: z
sic sepatim est r̄isuz ex iterruallo respectu obligatōis p̄
cedētis. sed incōtinēti respectu facte iterrogatōis: z tūc
aut in sequēti obligatōe fuit hita mētio prie. vel exp̄sse
hoc actū q̄ eēt duo rei: z nō ipedit cōstitutio duorum
reoz: vt. l. iij. in pn. s. eo. facit de so. l. modestin. aut i se
cūda obligatōe nō fuit scā mētio prie z nō erūt duo rei
vt isti. e. §. i. Q̄nq̄ ē diuersitas i obligatōis forma: vtpu
ta ego emi z ex cā ēptōis p̄missi p̄ciuz. ali? p̄missit idē p̄
ciuz p stipulationē cū ipse nō emerit tūc vitiaf p̄stitutio
duoz reoz. q̄ oēs. ll. q̄ de duob? reis loquunt: dicit q̄
p̄stitutur eodē p̄tractu vel stipulatōe vel alio mō: vt. l.
i. z. ij. z. l. eandē. i pn. s. e. z p̄bas de in rē ver. l. si p̄re. §.
si. vbi p̄ q̄ obligat qd iussu z fili? q̄ obligat mutuo n̄ dī
cunt duo rei. Hoc ēt p̄z in p̄ncipali z fideiussore q̄ non
sūt duo rei: vt dicitur est: q̄ diuersis obligatōib? tenētur.
¶ Preterea ex diuersitate forme obligatōis iduaf diuersi
tas cāe: vt p̄z i exēplo p̄missio. s̄ diuersitas cāe ipedit
cōstitutōz duoz reoz: vt statim dicā. ergo zc. Ad ob. l.
reos. s. e. vbi dicit diuersis actōib?: q̄ expōe: vt p̄sueuit
ibi dicit z isra dicā. Q̄nq̄ est diuersitas i obligatōis subā
q̄z eadē forma p̄mittat vn? obligat naturaliter z cui
liter. alter naturaliter tm. z tūc nō ipedit p̄stitutō duoz
reoz: vt. l. si ex duob? §. i. s. e. Q̄nq̄ est diuersitas i obli
gatōis cā: q̄z eadē q̄titas sit p̄missa: tū cā obligatōis
aliter respiciat vnū aliter aliū: z vitiaf p̄stitutio duoz reo
rū: vt. s. de iterro. ac. l. q̄ seruū z ibi gl. mag. z. s. e. l. si id
q̄ put loqtur ibi i dote. Q̄nq̄ ē diuersitas in re q̄ i ob
ligatōe deducit: z tūc vitiaf p̄stitutio: vt. l. si id qd. s. e.
Q̄nq̄ ē diuersitas in obligatōis q̄litate: z hic ē aduertē
duz. aut talis diuersitas supuenit p̄ p̄stitutionē reoz iā
factā: z nō vitiaf: vt. l. eandē. §. sed z figs. ij. r̄iso. s. eo.
aut ista diuersitas fuit ab initio: z tūc aut ē ipossibile ta
lē diuersitatē reduci ad paritatē: z vitiaf cōstitutio duo
rū reoz: vt. d. §. s̄ z figs. i. r̄n. aut pōt reduci ad parita
tē: vt si diuersitas t̄pis vel p̄ditionis vel loci. nā in quoz
p̄dictoz possibile ē venire t̄ps quo vterq̄z eq̄litter tenea
tur z nō vitiaf p̄stitutio duoz reoz: vt. l. ex duob? i pn.
z. l. eandē. §. si. s. e. isti. e. §. si. h. Et si dicit q̄ est rō q̄ iste di
uersitates ipediūt p̄stitutōz duoz reoz. r̄n. s̄ obligatio
duoz reoz i fuitate sūt plures obligatōes: vt. l. eandē. i
fi. s. e. z. l. reos. i pn. ibi diuersis actionib? z. l. si re? s. e.
z de fideiuss. l. ḡnialiter. z. l. si re? z isti. eo. §. i. ti. l. vult q̄

¶ duo bus ad iterru. ptionē vide aliquos cāus enumeratos p bar. in. l. si p̄stare. i. vij. q. s. fo. ma. z adde hic ad bar. in. l. cuz q. s. si a cor. reo. j. de sol.

Partial text from the right page, mostly cut off.

vij

habeat tantuz effectuz vnus obligatōis: vt in sti. eo. §. i. §. eo. l. iij. §. fi. de solu. l. qui hominē: et ideo qꝫ loco vni^o habetur talis diuersitas que ad paritatem nō potest re-
 duci nō admittitur: qꝫ quando esset tāta diuersitas ius
 non posset fingere qꝫ loco vnus haberent: vt. §. e. l. ne-
 mo. sed posset dici diuersitas qualitatis in diem vel cō-
 ditionem vitiat stipulationez: vt. §. ti. i. l. i. §. siqs simpli-
 citer. Quare non vitiat constitutionē duorum reorum
 Rūdeo: qꝫ ibi loqꝫtur in stipulatione que est vna fm ve-
 ritatē: et fm fictionem. vnde diuersas qualitates nō reci-
 pit. arg. §. de vsu. l. eum qui edes. hic sunt plures obli-
 gationes vere: licz vna in effectu. et ideo potest diuersas
 qualitates recipere: vt. l. rerum mixtura. §. fin. de vsuca.
 ¶ Secundo quero^o plures fecerūt pacem cuz pluribus
 et promiserunt quilibet insolidum se inuicē nō offende-
 re sub pena mille. un^o fuit offensus: an omnes ex illa par-
 te possunt agere insolidū tanqꝫ correi credēdi. et an oēs
 ex parte offendētis teneant insolidum: ut rei debēdi.
 Hīdi quosdam qui se reputant multa scire tenere qꝫ sic
 sed hoc falsum est. nā put in obligatione uenit nō offē-
 dere coheret persone cuiuslibet stipulatōis et pmittētis.
 alia enim est offensio in psona vni^o: alia in psona alteri^o
 et sic nō sunt duo rei actiue et passiue: qꝫ est diuersitas in
 re: vt. d. l. si id quod. §. eo. Si uero istā obligationem re-
 spiciamus prout continet penam. tūc idem: qꝫ resultat
 diuersitas cāe. nā ei qui est offēsus debetur dicta pena
 suo nomine et sue offensionis noīe. alijs vero deberetur
 nomine offensionis aliene seu alieno noīe: et sic uitiatur
 constitutio reorum: vt. d. l. si id quod in exemplo de do-
 te quod est verum qꝫ ille principalis nō est correat alijs
 sed alij si sunt plures et obligatio penalis ex vna offensa
 esset cuiuslibet et a quolibet facta insolidum. vnde possent
 esse correi inter se: qꝫ non resultat diuersitas causē. nam
 quilibet debet vel cuiuslibet debetur ex offensa aliena.
 ¶ Tertio dico^o qꝫ si penalis stipulatio fuit simpliciter
 adiecta qꝫ intelligatur fm naturam precedentis stipula-
 tionis: vt qꝫlibet videatur promississe penam pro sua of-
 fensa tantum. et cuius videat esse pmittētis pro offensa fa-
 cta in psona sua tantum. arg. de vsu. l. si stipulatus. et de
 leg. i. l. si legati serui nomine. de dā. infect. l. damni infecti
 qdaz. §. de. §. obli. l. inter stipulantem. in pñ. cum glo.
 sua. Si nō in stipulatione fuerit expressum qꝫ pro vna
 offensa sit pena pmittētis cuiuslibet insolidum actiue et pas-
 siue: tunc dico qꝫ non sunt correi per ea que dicta sūt: et
 de rigore vno soluente alius remanet obligatus. et si vni
 soluat alteri remanet actio. sed de equitate obstat exce-
 ptio: vt. d. l. si id quod in fi. §. e. ¶ Tertio quero. plures
 ex delicto tenent insolidum ciuilitate an sint correi. Bre-
 uiter respondeo qꝫ nō: qꝫ nō tenentur ad idem numero
 lz teneant ex eadē causa. quod apparz ex eo qꝫ vnus so-
 lutio nō liberat aliū: vt. l. siqs id quod. §. fi. §. diuifidi.
 om. iij. et l. item mela. §. si plures. ad. l. acquil. §. de pdi.
 fur. l. i. et ideo nō potest dici vna obligatio in effectu qd
 requirit natura correat. Item sententia lata pro vno
 nō prodest alteri regulariter: vt. l. denunciaste. §. fin. de
 adulte. ¶ Quarto quero^o quid si plures tenent ex quasi
 maleficio an sint correi et istud est dubium. Videtur qꝫ
 non. sed quilibet tenetur pro parte: vt. l. fi. §. si plures.
 et ibi no. nau. cau. sta. et no. per glo. in sti. de ob. que ex qꝫ
 si delict. §. fi. In contrarium videt. ff. de his qui deie. vel
 effu. l. i. in fi. et l. se. et se. et quod no. §. de act. et oblig. l. ex
 maleficijs. §. is quoqꝫ in vlti. glo. §. Quid dicemus. Di-
 co qꝫ nō sunt proprie et vere duo rei. sed quodāmodo si-
 cut plures tutores erunt quasi duo rei: licet nō per oīa:
 vt dixi. §. in. viij. q. quod apparz: qꝫ sicut illi tenentur iso-
 lidum ex quadam necessitate legali. ita isti ex quasi ma-
 leficio: vt. d. l. i. in fi. de his qui deiece. Item sicut inter
 illos est beneficium ordinis: vt prius cōueniatur gerēs
 qꝫ nō gerens: ita inter istos qui tenentur ex quasi malefi-
 cio: vt prius cōueniatur faciens qꝫ alij: vt. l. si vero plures
 §. interdū. de his qui deie. vel effu. et no. eo. ti. l. iij. Itz

sicut inter illos vnus soluens habet cōtra alios benefi-
 cium vtilis actionis: ita inter istos: vt. l. iij. de his qui de
 sece. vel effu. Item sicut inter illos est beneficium diuisio-
 nis: ita inter istos eadem ratione. Ita intelligi dꝫ dicta.
 l. fi. lz nostri docto. hoc nō declarauerint. Item apparet
 qꝫ vnus solutio liberat alios: vt. d. l. i. in fi. cum. l. sequē.
 ¶ Quinto quero filius acqꝫsivit obligationē ex causa pe-
 culij profectiij et sic etiam hodie acqꝫritur patri lz apō
 filij remaneat naturalis. vtrum pater et filius erūt duo
 rei credendi. Et videtur qꝫ sic: qꝫ qꝫ apud vnum sit ci-
 uilis: apud alium naturalis: si tamē ad idē ex eadē cau-
 sa nō ipeditur constitutio duorum reoz: vt. l. si ex duo-
 bus. §. i. §. e. et hoc tenet glo. §. de condi. inde. l. frater a
 fratre. in. i. glo. magna. Pro hoc videt. §. de pac. l.
 si vnus. in prin. Contrariuz credo qꝫ nō sunt correi. pri-
 mo: qꝫ hic est diuersitas in causa. nā filio debetur ex suo
 cōtractu patri ex dispositione legali. Preterea si essent
 correi debitor posset soluere filio etiā patre prohibente
 ar. l. vero procuratori. §. i. de sol. et l. aliud. sed filio non
 posset solui patre vetante: vt. l. quod seruus. §. de po. et.
 j. de sol. l. si quis seruo. ergo et c. Preterea: qꝫ pactuz si-
 lij vel iusturandum ab eo delatum patri nō nocet. §. de
 pac. l. contra iur. §. fi. et l. quantomagis. de iureiuran. cū
 si. quod secus est in duobus reis: vt infra dicaz. Ad ob-
 glo. l. frater a fratre: qꝫ ibi est dicitio quasi: que est no. im-
 proprietatis. Idē dico in. l. si vnus. filius et pater egpa-
 rantur duobus reis credēdi: qꝫ vtriqꝫ pōt solui ante pro-
 hibitionē patris nō tamen sunt duo rei: sed magis eos
 equiparo cedētē et cessionario: vt. l. iij. C. d. noua. ¶ Sex-
 to et vltimo cōcludo circa premissa duas regulas. Prima
 est qꝫ plures rei debēdi sunt quando plures insolidū di-
 cunt idem vere vel fice ex vna eadēqꝫ causa principaliter
 et ex voluntate. Expone istam regulā. plures insoli-
 dum dixi: qꝫ secus si pro parte: vt. l. reos. §. cum in tabu-
 lis. §. e. et. C. eo. auē. hoc ita. Idem dixi: qꝫ secus si diuer-
 sum. vere vel fice dixi propter ea que dixi. §. eo. l. nemo
 est qui nesciat. ex vna eadēqꝫ causa dixi propter ea que
 dixi. §. ea. l. in. ij. q. principaliter. principaliter dixi: quia se-
 cus in accessorijs: vt dixi. §. eo. l. eadē in. v. q. ex volun-
 tate ideo dixi: quia si ex necessitate nō sunt proprie duo
 rei vt plures tutores: vt dixi. §. e. l. eandem in. vj. q. vel
 plures ex quasi maleficio: vt hac. e. l. i. iij. q. vel ex natu-
 ra rei: quia indiuidua: vt dixi. §. e. l. ij. in. iij. q. ¶ Secun-
 da regula est qꝫ plures rei credendi sunt quando pluri-
 bus insolidū debetur idem vere vel fice ex vna eadēqꝫ
 causa principaliter: et ex voluntate principaliter dixi: qꝫ
 secus si vni principaliter: alij ex consequētia: vt dixi hac
 l. in. i. et ij. et v. q. Cetera vba sunt exposita. §. Et sic hac
 materiam qualiter cōstituunt duo rei: habes expeditaz
 inter has. ll. uidelicet. §. eo. l. ij. et l. nemo est qui nesciat.
 et l. eandem. et hac. l.

De stipulatione seruoꝝ. Rica.
 Ex l. sequenti.

¶ An sit dñia si procur. stipulatur sibi uel dño. Et dicta
 in hoc titulo de seruo habent locum in monacho stipu-
 lante sibi uel monasterio.

¶ Am seruus stipula-

tur. ¶ Sp. j. eo. l. ij. et l. seruus cōis meuij.
 Glo. dicit qꝫ hic est regulare. fallit ibi et in
 alijs casibus hic no. et in quolꝫ eozuz ratio
 videbitur. ¶ Quero an sit differentia si procurator sti-
 pularetur sibi uel domino. Et quidā qꝫ si stipulatur do-
 mino idē est ac si stipularet extraneo. sed si sibi procura-
 torio noīe ualeat. et uide glo. istā glo. nō tenui uobis sim-
 pliciter: qꝫ etiā ad hoc: ut actio queras sibi est necesse qꝫ
 vba cōferant in personam ipsius: ut dixi in. l. stipulatio
 ista. §. si quis insulam de vbo. obliga. et dic ut ibi dixi.
 ¶ Quero quid de tutore et curatore. Dicit in gl. et be-
 ne. tamen plene in. d. §. si quis insulam dixi. et istā glo. te-
 neat. ¶ Ultimo ad ostendēdā utilitatē huius materie

a Um
 c duo
 Se-
 cūdo quero:
 Et de hac q-
 vide bar. i re
 pe. auc. h ita
 C. eo. et in l.
 ope. §. d op-
 lib. et bal. i. l.
 ij. C. d liber-
 et eo. liberti-
 circa mediū
 et ang. in. l. si
 seruus. §. plu-
 riū. §. si quis
 cauti. et vide
 bar. et qd ibi
 dixi in. l. si id
 qd. §. e. et ibi
 pau. de cast.
 ADDE bal.
 p filio. cccxxij.
 ij. vol.
 b ¶ Tertio di-
 co. Dia vsqꝫ
 in fin. ponit
 barto. in. d.
 auc. hoc ita
 in repeti.
 c ¶ Quarto
 qro. qñ plu-
 res sunt obli-
 gati ex quasi
 maleficio an
 sint correi:
 dic qꝫ nō qꝫ
 sequitur i. l.
 v. C. de pdi-
 fur. et bal. i. l.
 i. in. i. col. C.
 si plures vna
 sen. Sed po-
 ne statuti i-
 ponit penaz
 hoc mō vide
 licet iponim^o
 penā capita-
 neo et antiā f
 i centū dicit
 bal. post Cy.
 in auct. cā q
 fit cū mona-
 cho. C. d epi-
 et cleri. q. qly
 bz p dimidia
 tm. Sed qd
 in obligatōe
 in finā ex ma-
 leficio. vide
 bal. in. l. i. i. i.
 col. C. si plu-
 res vna finā

De stipu-
 latōe seruoꝝ
 Rubrica.

¶ Um ser-
 uus stipu-
 lat in mona-
 cho. Adde
 Inno. i. c. cū
 oli. el. ij. c. d
 pau. et facit
 ad no. p doc.
 in. l. i. §. de
 vul. et pup. in
 i. q. iij. q. pñ
 ci. et hac rōe
 dicit bal. i. l.
 iterpositas.
 C. de trāfac.
 qꝫ sic dñs nō
 tenet nec ob-
 ligat suo si
 ei p stipulati-
 onē pmisit.
 vt ibi. ita nec
 abbas mona-
 cho putatio

vide aliqd p mo. in. l. i. s. itez acgrim? de acq. poss. e vide bar. i. l. si fu? ma. numissus. j. e. r. p. bar. et smol. i. ca. l. s. si fructu. i. sine. C Dicif in suo. add qd scripsi. in. l. i. s. p. seruu. s. s. ac. pos. r. p. pau. de ca. i. d. l. i. s. ite ac grim? r. per bar. r. bal. in. l. cu. p. oas. C. de here. i. si. cano. l. c. pe. de pba. adde bar. i. l. si ad ea. ff. de p. di. r. demo. C Lu seruo. cois add ad. l. no ad ea. d. p. di. r. demo. C Eruus cois. an pbet. an no. tari? possit ee rogat? de in. strumto. pecu. re in seipz vi. de aliq. pul. ebra q. dicit bar. l. l. ex ca. fua. ff. de te. sta. tute. et q. ibi dicit: qd no. i. l. filii. s. scqns r. l. i. i. pube. i. fi. r. i. l. vrori. j. de. fal. r. vide. j. ea. l. r. ad. q. bar. hic vide io. an. i. regu. la. cu. qd vna. de re. iur. in. vj. in. merc. r. vide eundem i. c. cu. a nobis. de test. r. qd no. i. c. qm s. de pba. r. qd no. bal. i. l. si. p. sul. de ado. r. ibi bar. Et q. no. possit: r. bal. i. l. iudices. i. fi. de. fi. i. stru. tagit et io. an. i. d. regula. cum. qd vna. an. i. strumtum. notarij. pecu. ratoris. mei. pductaz. ozo. ber. ADDE qm notarius possit instru. mentu. publi. cu. de nego. cio. suo. p. hce. re. bal. p. slio. extij. iij. lib. C D3 ee ro. gat? Ibi du. dicit q. nota. rius. d3. roga. ri. a. p. rib? die. ang. in. l. fi. p. illu. ter. i. s. i. testam. r. cdi. gio. ff. p. rcli.

ide dico in monacho stipulante sibi uel monasterio qd hoc ti. dr in seruo. ar. eius qd no. s. de acq. possel. l. cuz heredes. s. fi. r. quod ibi dixi.

Si seruus tuus. Stipulatio inutilis no tollit dno rei ven dicatione. h. d. C Op. de. l. ij. s. si cer. pe. Sol. hic in sti pulatoe inutili: ille in stipulatione vtili. Ex. s. sequenti.

C An p sequentem stipulationez tollat obligatio nata ex numeratione.

Si seruus cois meus. Stipu latio sca vni si tollit certi pdictione ex mutuo alteri acqstia. h. d. C Op. de. l. si stipulat. r. l. cu. eniz. j. de noua. Solu. ibi fuit stipulat? ille q mutuauit: hic ali? vt vidistis i. s. gri. fogon? C Quero qre vterqz no pot petere. Et ro e ne teneat soluere vterqz: q bona fides no patif: vt. l. q bis s. de hb. ob. C Sed qro que est ro qre magis dat actio illi cui? noie fuit mutuata. Bic roez p. l. bona fides. s. s. po. r. doc. alle. istu. s. An p sequentem stipulatione tollat obligatio nata ex nueratone. qd dic plene. s. si cer. pe. l. certi pdictio. s. qm. r. plene p. Ly. C. si cer. pe. l. ij.

Cois seruus. Qd vni ex dno no acgrif alteri qritur cui solidu qri pot. h. d. C Op. de. l. si plures. s. de pact. Glo. q est bic no soluit ista p. trana: sed tagit r. vide ea que incipit quo ad qd r. quo ad qd no. Et qd sit istud dicere potit Dy. so. dic lat? qnz hf respect? ad subaz persone: r. tunc tm pot sustinere psona vni? vt. l. si plures. s. de pac. aut hf respect? ad offm: r. tuc aut sunt officia repugnata: r. no pot vice pluriu personaz sustinere: vt. l. q. q. de postu. la. l. nemo. de affes. aut no sunt officia repugnata: r. pot vt. l. iij. s. de adop. C Op. de. l. proinde. s. si seruus cois. So. vt glo. Ex. s. sequenti.

C An stipulatio alternatiua totaliter sit iutilis. Et mo nachus preposit? ad regimen alicui? ecclesie: q acgrit ex bonis illi? ecclesie illi acgrit in alijs monasterijs.

Si fructuarius. Alternatiua iter per sonas gbus eqliter pot qri vitiat stipulatione. sed si alteri tm pot qri ali? ha bebif vt adiectus. h. d. Ad euidetiaz debetis scire q ser uus fructuari? qrit fructuario ex re fructuarij r. opa sua dno ho suo pot ex qeunqz ca querere. C Quero vtruz stipulatio alternatiua sit inutilis totaliter. gl. variat hic tu tene q est inutilis totaliter. Et est ro: qz vterqz est ca par obligatois in prio casu. s. vt hic dicit tex. lra affirma tiua potuisset que est ha. r. hoc r. glo. j. e. l. si ex re. i. pn. r. Dy. hic. Itē no. q hoc hodie corrigif: vt dica. j. eo. l. item si seruo in fi. Item no. q adiectio fit p vel sicut per aut. C Itē no. q usufructuari? est adiect? lz fit pmo no minar? ar. p. tra. so. ma. l. gai? in fi. vbi dixi r. s. ti. ij. l. euz q ita. s. q sibi. C Altiio no. q oia que dnr i seruo fructu ario puto q beant locu in monacho monasterij vni? po sito ad regimē alicuius ecclesie: vt illi ecclesie qrat ex re uel opa sua monasterio ho p. prio qrat alijs casibus.

Cuz seruus cois. Si stipulato pn cipalis pfertur i psona vni? penalis in psona alteri? pma p penalē non nouat ipso iure sed ope exceptois pimis. h. d. C Op. s. l. obligationu fere. s. fi. r. l. ita stipulat? in fi. s. de hb. obl. So. dicit gl. ibi qm in psona vni? hic qm in psonam diuersoz. r. assignat roez: qz pdictione dno primi no pot facere deteriorē. Sz ista ro no vf vera: qz lz post acqstio ne pfecta no possit: tm in ipso actu acgre di pot: vt. s. de pac. l. p. tra. iur. s. fi. cu. l. se. r. s. s. do. excep. l. apud celsu. s. in bac fm Dy. Sed forte pot piudicare no ipso iure: sed ope exceptois. vel dic q et si ipse stipulator coferet stipulatione penale in psona alteri? no nouaret ipso iur re p huc. s. Ro q: no est psumptio volutatatis. ar. p hoc s. ti. ij. l. fi. s. cu mibi. Dices tu. imo p. trariu: qz iteruēru noue p. sone facit? psumif nouatio: vt isti. q. mo. tol. ob.

.s. preterea. Sol. illud vez qm iteruenit noua psona ex pte pmittētis. hic qm ex pte stipulantis sine cui? voluta te no pot nouari actio: vt. j. de noua. l. stichu. s. fi. s. bic inducif ista nouatio facto debitoris no soluētis sine cre ditoris volutate. sed qz creditor ab initio cofensit indu citur doli exceptio: r. hoc itelligas qm ex ca lucratiua: vt plene dixi in. d. l. ita stipul. s. ti. ij. C Quero ista stipula tio penalis cui queraf. Ana gl. dicit q vtriqz. r. male di cit: qz cōtra tex. iō dic q vni tantu: r. primo ob. exceptio ex equitate quam dixi.

C An notarius q facit pcuratorē possit ipsemet cofice re publicu instrm: ibi. Quero. Et an si qs sit iudex r. no tari? possit acta scribere: ibi. Quero pono. Et an nota rius possit p. prium testm publicare: ibi. Quero an. Et an tutor vel officialis possit sibi met tradere. vide in fi.

Eruus cois ipse. Inter euz q sibi stipu latur r. re in stipulatione deducta dz esse diuersi tas. h. d. Glo. ponit casum vsqz ibi. r. ro est r. r. Diuide. primo ponit dictu. scdo r. idet tacite obiectioni. scda ibi no eniz r. r. subaudi ibi in tex. sic. sed cu dnum queraf traditoe ergo ipsemet tradet sibi ipsi. qd est impossibile cu iter accipientē r. re traditaz dz ee diuersitas. Ad hoc r. idet. no eniz r. r. C Ho. q dz esse diuersitas iter accipi entez r. rem accepta. inter stipulantē r. rem stipulatam. C Op. s. eo. l. i. i. pn. So. fallit hic. r. est ro: vt gl. dicit du plex ciuilis r. naturalis. naturalis: qz illo iure qz est liber ergo r. r. Itē ro ciuilis est: illud pot queri suo q possit ei facto libero: vt. C. si ser. exte. l. i. sed ei facto libero no possit queri stipulatio de seipso. ergo r. r. Itud vult di cere glo. C Contra ista rōnez ciuilem. op. j. e. l. si seruo cois meus: vbi seruus pot stipulari via vel iter. lz sibi fa cto libero no possit queri: qz no h3 fundu. So. lz no pos sit sibi queri: pot tamē queri alij vel et ipsemet facto libe ro si ptingeret euz hēre fundu. C Contra hoc op. de. l. r. si maxie. de ser. le. Sol. aliud in legato aliud in stipula tione. Rōnez dicaz. j. e. l. proinde. s. fi. hēs recitatā glo. C Quero qdam notarius fecit quenda pcuratorē: r. ipe met scripsit instrm publicu. an probet? r. sufficiat. Elide tur q no: qz notarius dz esse rogat? vt in auē. de tabel. s. nos aut. col. iij. sed inter rogantē r. rogatu dz esse di uersitas: vt hac. l. ergo instrm no est publicu. Ego dico q instrm pcuratoriu p. tinet duo pncipaliter. Prio mā datu factu procuratori: r. hoc probaf: r. ad hoc sufficit tale instrm. sicut in lris dno: vt. l. si pcurator. s. de pecu. Itē sicut liber rōnuz pbat p. tra argētarium: vt no. s. de edē. l. quedā. s. nūmulariof. lz ipse debeat rogari: vt. l. si qs ex argētarijs. s. p. tinere. s. de edē. r. l. no purauit. s. figs sua manu. de bo. pos. cōtra tabu. Acc ob. q no est rogat? qz illud vez q dz rogari a p. tribus: vbi sunt pres vel ab vna vbi est vna tm. vt no. in. d. s. nos at. lz vbi nul la est ps sufficit q ipse p. pria voluntate scribat. Sz simili iudex dz suu officiu r. auētez interponere pte petēte: vt. l. iij. s. hoc aut. r. ibi plene dixi. de dā. infec. sed qm ipse ad sui petitionē auētez interponit no est necessaria alte rius petitio: vt. s. de adop. l. si cōsul. cu si. Et p. dicta ha qz hoc instrm pbat p ipso pcuratore hoc iducete ad le gitimationē p. sone sue. Itē pbat pro pte hoc iducete cōtra ipsuz ad hoc: vt factu pcuratoris ei piudicet. lz si ipse p. stituens vellet p. bare aliquē fuisse pcuratorē suu ex instrō suo p eo fidē no faceret: vt ar. j. de fal. l. vrori. s. i. r. qd ibi no. r. l. de eo. cu. l. se. e. ti. nisi p. baret ante illi instrō fidē ipositaz. ar. C. de fide instr. l. fi. Scdo p. tinet i strumtu pcuratoriu stipulatione p qua pcurator re leuat ab onere satisf. d3. s. sed r. figs. instr. de satisf. r. in hoc dico q tale instrū no sufficit: qz ipsemet notari? no pot a seipso stipulari: qm iter stipulantē r. pmittētē dz ee diuersitas. ar. hui? l. r. s. de auē. tu. l. pupillus. s. i. s. ipse quoqz tutor. p hoc optie. s. de pcura. l. licz. s. si plures. C Quero pono q aliquis iudex est notari? an

¶ fuit
s. cum
seruus
fructuarius.
tot fut stipu-
latioes. Nec
etiaz fut qd
quaz seqtur
bar. bal. z to.
imo. ibi. z i.
d. l. si ex toto
s. h. sed ia. d.
are. dicebat
q aut i stipu-
latioe annua
veniebat ali-
qd ppetuu z
censet vna. l.
stichi. s. stipu-
latio. h. alle.
sec. qn tpale
l. si sterilis.
h. alle. in fi. z
opi. bart. hic
fuit pe. quaz
seqtur bart.
bal. z doc. in
l. si ex toto. s.
finali.
b. Schola-
ris pducens
De materia
ista adde no.
p. sly. in. l.
ed. C. loca.
z glo. i. l. si d.
functa. s. de
vusu. p. ca.
no. i. c. pp. ste-
rilitate. de lo-
ca. p. iac. bu.
bal. z ang. p.
glo. in. l. si g.
ep. C. de pre-
scrip. xxx. an-
no. z ad. tex.
i. l. si i lege. s.
si dno. s. loc.
Quid aut in
embiteota
die vt p glo.
in. l. ij. et ibi
bal. C. d. iure
epi. z pau.
d. ligna. i. co-
meto. c. potu-
it. i. vj. col. d.
loca. vbi no.
tractat de oi-
pductore zc.
¶ In initio
Qn pefio de
beat. add. qd
bal. post glo.
bar. z doc. h.
z ibi. in. l. di-
uortio zc. in
fn. s. so. ma.
dicit q i du-
bio qstuz ad
natiuitate ac-
tionis i pici-
tur tps loca-
tionis. l. si a
colono. j. de
fideiuf. saluo
eo qd hetur
in isto. s. Si
vo qrif quo
ad iterptatio-
ne iuris itel-
ligif pcepta
p ea rata pro
quo e pnta
patientia: vt
no. in. d. l. di-
uortio cu gl.
mag. iuncto
textu. ibi. Si
vo qstuz ad
exactionez z
tuc inspiciu

Si seruus stipulatur nominatim male fidei possessori:
nec sibi nec domino querit. h. d. l. ista sm vnam lec. Vel
aliter. Qui stipulatur ei cui fuit itelligit stipulari ei cui de
facto seruit. h. d. C. Quero qd velit dicere tex. qz mibi n
seruiret. Rii. si hēs illa verba post v. sed nec ego: vt cōv-
ter hē. die iō mibi nō qrif: qz mibi nō seruiuit. hoc ē mī-
hi nō stipulabaf. s. alteri noiatis. ergo zc. vt. j. e. l. fu. alie
n. Similis expositio. j. e. l. si alien. z sic gl. ma. hic posi-
ta si ē necia z sic pmo mō sumariū posui. Si nō hēres p
dicta vba post dictionē sabin. tuc pone casuz sicut scōo
mō posui qz nō: z erit rō remotua z pcedit seqns lec. gl.
z et lec. R. que in idē recidit. Alij. hnt ei. z est plana.

¶ Cois seruus meus z

tuus. Ex stipulatōe serui acqrit ei dno cui p
si indiuiduū stipulef. alias cuiuz solidū. h. d. C. Op. de
l. z si maxie. s. de sui. le. So. aliud i tractib. aliud ile-
gatis. rōez dixi. s. e. l. pinde. s. h. C. Op. et gl. d. s. s. h. cū
factū. isti. e. sol. hic stipulaf ius ibi factū. z sic q stipulaf
viā ius stipulaf. qd dic: vt dixi. s. ti. ij. l. ij. s. i.

¶ Seruus cois meui.

Mortuo vno ex dnis sine herede vel hereditate n ad
ta ex stipulatōe serui qritur solidū supueniete dno. hoc
dicit. C. Op. de. l. meo. s. de acq. re. do. So. vt i gl. z bñ.
Vel dic vt ibi. z et illa bona in seruo coi. ergo i totū sibi
qrit castrense peculū. die vt ibi in seruo coi. die vt hac. l.
C. Altio scias qz in. l. ab eptōe. s. de pac. no. p. Guil. de
cu. qz due fictioes nō possunt circa idem eē. ego allego
istā. l. cū gl. sua cōtra eū z istū passuz tractaui in. l. si is q
pro emptore. s. de vsuca. hodie filiuzfamilias hz heredi-
tatem per ti. de here. que ab intesta.

¶ Seruus capto.

Seru z filius acqui-
rūt pti z dno reuerfo
quocūqz mō stipulenf. s. si ibi dēdat stipulatio noiatis
pcepta est nulla simpliciter pcepta v3 in seruo. sec. i filio
h. d. Vide glo. q incipit. q fingit in fi. imo est rō que po-
nitur in tex. qz nec tunc zc. alia die vt glo.

Ex. s. sequenti.

¶ Stipulatio annua: an sit vna vel multiplex: ibi. Ex p
dictis. Et an scholaris debeat pefione soluere in pnci-
pio ani: ibi. Alteri. procedo. Et an cū aliqd pmittit p
mercede oparuz oi mense vel die. vel pmittit pro pefio-
ne domus singulo mēse an sit vna stipulatio vel plures
ibi. Et facit. Et qd pmittaz cū promitto qz ticius mibi
debet. vide in fine.

¶ Cum seruus fructuarius.

Iste. s. est multū subtilis z diuidit in tres ptes. pmo po-
nit dcm iul. scōo id declarat. tertio tacite obiectōi rñdet
scōa ibi q snia. tertia ibi. nā z cū idē seru. h. d. Si seruo
fructuarij aliqd annuuz p opis stipulef in initio cuiusuz
anni vsufructuario qrif vsufructu durate p futuro tpe
dno qrif iure suo. h. d. C. No. qz in stipulatōe annua i-
spiciat pncipiū cuiusuz anni. dī qz stipulatio nō transit de
psona in psonā. Lōtra de. l. sed figs. s. si opas. s. d. vsu-
fruc. vb itex. est totaliter ptrari. huic z nescio qliter pos-
sit solui. So. hic gl. trāsit quo ad pmoduz: vt hic si quo
ad ius: vt ibi. hoc nō plz: qz trāsire est de vno ad aliū: vt
. l. i. j. de noua. s. hoc cōmoduz qd hz dno nū q fuit apd
fructuariū. Alia so. est hic qz trāsit i gñe: nō in spē. z ista
posset eē bona sol. qz stipulatio seu actio transit in gñe:
qz actio p tpe pnti est penes fructuariū: z actio cōpetit
dno p tpe futuro eodē gñe nō illa eadez spē: sed alia. z
istā teneatis p minus mala: z sic vides qz gl. z hic qz est
dare qz actio sit in gñe: vt. in. l. iij. s. de neg. ge. z. l. iij. s.
fi. s. de acq. pos. z ibi gl. est melior tex. qz alibi z meli. p
bar. p hoc. l. dñm. C. de iur. p hoc. l. at figs. s. si opas.
de vsufruc. Altramōtani hoc reprobāt. teneatis gl. no-
strā. nec curo de dictis eoz: z pbatuz glo. p. s. ij. in fi. s.
act. z. l. actionū gñā. s. de act. z obl. C. Op. et glo. z iste

tex. me facit dubitare. dicit eniz qz inspiciu in initū cuius-
cunqz tps: z sic quot sunt anni tot stipulatōes ptra. l. si
stichū. s. stipulatio. de. n. ob. z. l. senat. in fi. de do. cau.
mor. do. Rai. soluebat hoc mō qz stipulatō annua ē vna
qn stipulās est capax ab initio totū obligatōis: vt ibi sec.
si nō est capax ab initio. sed ista so. vñ mibi ptra. d. l. si sti-
chū. s. i. z. l. senat. Ja. de are. dicit. stipulatio annua aut
nō regrit iplementū ex pte stipulatoris: z tuc est vna: vt
. l. si stichū. s. stipulatio. z. l. senat. i fi. de do. cau. mor. se-
cus qn ex pte stipulātis iplementū regrit: vt hic: qz fuit
stipulatio ānuā p opis ex pte stipulatoris pñādis. s. ista
sunt vba ptra. l. si a colono. j. de fideiuf. Quid dicemus
dico qnz est aliqd iplendū a stipulatoe qd psona cohe-
ret tuc tot sūt stipulatōes quot sunt tpa: vt. l. post duos
C. de aduo. diuer. iu. z. s. de ac. emp. l. si sterilis. s. h. ibi
eniz est bitatio que coheret psona z iō quot sūt anni tot
sunt obligatōes. ita itelligit gl. in. l. si ex toto. s. h. s. d. le.
. i. facit. s. q. mo. vsufr. amit. l. si cū in annos. s. h. z logtur
hic: qz he ope que dñt pñari coherent psona. s. h. si nō co-
heret psona tuc p toto tpe vna est p. l. si stichū. s. stipula-
tio. z. l. senat. s. h. z apper māsifesta rō: qz qn coheret p-
sone nō est ppetua stipulatō: vt. l. cētesimis. s. h. s. de. n.
ob. z iō nō sūt plures p dictā. l. si cū i annos: z pbat bñ
. l. post duos. C. de aduo. diuer. iu. ¶ Ex pdictis distin-
gue. aut stipulatio ānuā sit p expñas dinūeratiōes tpoz
z quot sūt anni tot sūt stipulatōes: vt. l. plurib. s. i. s. ti.
ij. Aut nō enumerāf ani. z tuc aut nil est iplendū a stipu-
latore. aut d3 aliqd iplere. pñō cāu aut stipulatio oi āno
d3 pmitti in euentū alie. p dñtōis: vt si re fuerit in mora.
z tuc quot sūt anni tot sūt stipulatōes: vt. l. vbi ar. s. pe.
z ibi dixi. s. ti. ij. aut d3 pmitti i distincte ex solo cursu tps
z tuc est vna p oi tpe: vt. l. si stichū. s. stipulatio: z. l. sena-
tus. s. h. Si nō est aliqd iplendū ex pte stipulātis: tunc
aut coheret psona: z tuc tot sūt stipulatōes quot sūt ani
vt hic. z. d. l. si sterilis. s. h. de ac. ep. z. d. l. post duos. c3
si. aut nō coheret psona z est vna: vt. l. si a colono. j. ti. i.
C. Op. dī hic qz stipulatio pōt eē in pēdenti. s. ptra. j. e.
. l. vsufruct. So. vt hic gl. tangit meli. so. qz alibi qz ipse
valor stipulatōis nō pōt eē in pēdenti. s. h. acqfitio. i. an ac-
gratur: z hoc pōt eē in pēdenti. z vide gl. q incipit. i. tā-
diu i fi. ¶ Alteri. pcedo. iste. s. vñ eē cōtra doctrinā gl.
z doc. in. l. edē. C. loc. vbi dī qz scholaris pducēs domū
d3 soluere pefione in fi. ani. z hoc t3 ibi glo. quā allegant
doc. sed iste. s. vñ ptrari. z istud ptrariū tāgit ibi p. de. vt
refert Ly. z dicit qz cōmittat stipulatio in initio cuiusuz
anni: s3 nō pōt exigi nisi i fi. anni. z ex hoc hēs limitatōez
ad hoc qd distinxit. l. q in hoc āno. s. de. n. ob. qz oia illa
sunt vna: nisi sit aliqd iplendū ex pte stipulatoris: qz tunc
ante oia d3 ipleri. ar. l. iul. s. offerri. s. de act. emp. sed dī
hic qz in initū anni inspiciu. ¶ Quero qd si vsufructu nō
durauerit nisi p medietate anni z gl. dicit qz vsufructua-
rio obligatio querit p toto āno. p alia nō medietate co-
git ipse vel ei heredes restituere p prietario p diti. sine
cā. z p hoc. l. diuortio. s. so. ma. z ista est vna: z sic d3 itelli-
gi. s. de vsufr. l. si opas. s. qdam dixerūt aliter: vt ibi no.
¶ Et facit ad hoc si pmittis mercedis noie aliqd p ope-
ris oi mēse vel quolz die: vt tot sint stipulatōes quot sūt
menses vel dies. l. nec semel. s. nouissime. s. qñ di. lega-
ce. z si fiat locatio dom. z pmittat pensio in annos vel
mēses singulos vna ē locatio: qz nihil est iplendū ex pte
locatoris qd cohereat psona. sed plures sūt prestatiōes
qz qd dicit doct. d. l. edē. C. loca. s3 in oibus casib. p dī-
ctis: si locatio fieret in decē annos vna mercede: vna eēt
locatio z pñatio vna. sed ptra dictū hui. glo. est. l. defun-
cta. s. h. s. de vsufr. so. ibi fructus erāt pcepti qui tpe pte-
rito vidētur pcepti. secus in pensione. s3 queraf in initio
anni. tñ in fi. debet. ¶ Alterius dī p doc. no. ar. si dono
tibi id qd ticius d3 mibi qz videor donare actionez mibi
ppetentē ad id quod d3 ticius: vt hic dū ipsa gl. exponit
pecunia. i. actio de petēda pecunia. facit. l. si sic. s. i. s. de
le. i. l. legau. de libe. le.

I alienus seruus.

Quod vni ex possessio- ribus queri non potest queri alii cui per h. d. De hoc h. d. in l. q. bona. §. i. s. de acq. re. do. Contra h. d. text. in l. si seruo fructuario. §. si duos. s. de usufr. z ibi directe est huic contrari. z vide gl. que so. q. hoc est pp. rōez naturalē. sec. est de rōne ciuili. z q. q. d. d. i. c. a. f. itelligam. h. d. glo. q. n. ex re vni stipulaf aliqd alteri possessori vel dño acq. ri nō pōt: q. sua nō itereft. ar. l. si seruo cōis: z q. d. ibi nō. s. de dā. infec. z ibi in simili vidisti. e. mō itellige. l. q. bo. na. §. i. vel itellige eā: vt in gl. q. stipulabaf seruo aliqd indiuiduū. ar. l. si seruo meus z tu. s. e. sic ergo q. r. i. f. pos. sessori ad quē spectat isolidū dño autē nūl q. r. i. t. u. r. q. c. t. si q. r. e. r. e. f. h. e. t. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. z. s. u. f. f. i. c. i. t. p. l. e. n. e. q. s. i. t. u. e. i. e. i. a. d. q. u. e. s. p. e. c. t. a. t. a. l. i. a. s. p. p. a. r. t. e. q. r. i. t. u. r. d. n. o. z. p. p. t. e. p. o. s. s. e. s. s. o. r. i. h. e. a. s. i. g. i. t. u. r. q. q. u. i. q. s. t. i. p. u. l. a. f. e. x. r. e. v. n. i. p. o. s. s. e. s. s. o. r. i. s. b. o. n. e. f. i. d. e. i. q. d. a. l. t. e. r. i. p. o. s. s. e. s. s. o. r. i. n. e. c. d. n. o. p. o. t. q. r. i. z. t. u. c. i. l. l. i. t. o. t. u. m. q. r. i. f. c. u. i. s. t. i. p. u. l. a. b. a. f. v. t. h. i. c. z. l. si seruo cōis. s. de dā. infec. Q. n. q. s. t. i. p. u. l. a. f. q. u. o. d. a. l. i. j. s. p. o. t. q. r. i. t. u. c. i. s. i. e. s. t. i. n. d. i. u. i. d. u. u. i. d. e. q. t. o. t. u. q. r. i. f. c. u. i. s. t. i. p. u. l. a. f. v. t. l. q. u. i. b. o. n. a. §. i. s. de acq. re. do. Q. n. q. s. t. i. p. u. l. a. t. u. r. i. d. q. d. n. o. e. s. t. i. n. d. i. u. i. d. u. u. i. z. t. u. c. p. p. a. r. t. e. d. n. o. q. r. i. f. z. p. r. o. p. t. e. q. u. e. r. i. f. p. o. s. s. e. s. s. o. r. i. e. x. c. u. i. u. s. r. e. s. t. i. p. u. l. a. f. v. t. l. si seruo fructuario. §. si duos. s. de usufr. tamē cō. g. i. t. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. a. r. l. p. e. n. u. l. j. e.

Iber hō.

Hō liber bona fide posses- sus qd nō potest querere sibi qrit possessori. qd nō potest querere possessori querit sibi. h. d. de expositionibus glo. tene menti scōam.

Ex. §. sequenti.

Can existētia sui heredis operetur transmissiōe ante aditionem: ibi. Scitis.

Apud labeonē.

Luz tractat de cōmo- do filij exntia sui here- dis eū facit heredē: etiā errantē z ius ignorantē. h. d. C. p. s. eo. l. p. inde. §. si seruo. z. l. seruo cōis. sic. s. eo. Sol. hic fuit stipulat. simpliciter nō notatim. C. s. cō. op. q. hic iteruenit iussus. ergo zc. vt. d. l. si. sed si iussu So. dicūt quidā q. inspecto effectu nō totū q. r. i. f. q. h. e. t. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. v. e. l. a. l. i. t. e. r. z. m. e. l. i. u. s. f. u. i. t. i. u. s. s. u. z. v. t. s. t. i. p. u. l. a. r. e. f. q. r. t. a. p. e. c. u. n. i. a. zc. z. h. e. c. s. a. z. e. x. p. o. e. v. t. i. g. l. C. p. de. l. si. ex. re. §. i. j. e. So. pupilla pp. iussus hēbit dimidiā. sed i alia dimidiā: q. stipulatio fuit simpliciter interposita hēbit di. midia eius: vt. d. l. si. ex. re. quā tū restituere tenebit q. d. i. t. i. o. n. e. s. i. n. e. c. a. z. i. d. n. o. v. t. s. i. b. i. q. r. i. z. h. o. c. v. u. l. t. r. e. x. v. i. i. a. d. g. l. que dicit in fi. q. dimidiā querit: q. bona fide possidet. dicit imo: q. iussus iteruenit. Scitis q. est opi. an exntia sui heredis operet transmissiōe ante aditionez: z q. q. d. glo. dicat in l. si. ifanti. C. de iure deli. z. l. si. C. de. cu. ra. furi. tene q. sic. q. de eius q. modo tractat: vt. l. apud. hostes. C. de. su. z. legi. z. facit. l. hereditatē. §. filius. j. de. castrē. pecu. z. l. qui. cū. duos. §. cū. in. bello. s. de. re. du. z. l. ex. militari. cū. l. se. de. test. mili. cū. ifinitis. fi. Ja. de. bel. in. quadā. disputatōe. quā. ponit. in. a. u. c. de. triē. z. semif. di. cit. q. in. p. d. i. c. i. s. l. n. o. t. r. a. s. m. i. t. t. i. t. q. f. u. i. t. i. p. e. d. i. t. f. i. l. i. i. g. n. o. r. a. n. t. i. a. f. a. c. t. i. v. e. l. a. l. i. o. l. e. g. i. t. i. o. i. p. e. d. i. m. e. t. o. i. t. a. q. n. o. n. p. o. t. u. i. t. a. d. i. r. e. s. e. d. i. p. s. e. d. i. c. i. t. c. o. t. r. a. i. s. t. u. §. q. h. i. c. f. u. i. t. i. g. n. o. r. a. t. i. a. i. u. r. i. s. q. u. e. n. o. e. s. t. i. p. e. d. i. m. e. n. t. u. l. e. g. i. t. i. m. u. i. m. o. l. a. t. a. c. u. l. p. a. v. t. n. o. i. n. l. l. i. b. e. r. o. z. §. n. o. t. a. n. t. s. de. h. i. s. q. n. o. i. n. f. a. i. s. t. a. t. a. m. e. m. a. t. i. a. d. e. e. x. n. t. i. a. s. u. i. h. e. r. e. d. i. s. p. l. e. n. e. s. c. r. i. p. t. i. i. n. l. si. f. i. l. i. u. s. q. u. i. p. r. i. s. de. v. u. l. g. z. p. u. p. d. i. c. v. t. i. b. i.

I seruus cōis.

Stipulatio alter- natua inter pfo- nas qbus eq. l. i. t. e. r. p. o. t. q. u. e. r. i. v. i. t. a. l. h. d. Et si ap- paret q. vni possit q. r. i. a. l. i. j. n. o. t. u. c. q. p. o. t. q. u. e. r. i. h. i. v. t. a. d. i. e. c. t. u. s. n. e. c. c. u. r. e. q. p. r. e. d. a. t. d. i. u. i. m. o. v. n. i. n. o. p. o. s. s. i. t. a. c. q. r. i. v. t. l. i. §. cōis seruo. s. eo. z. l. gatus. s. fo. ma. z. ibi. est. sp. a. l. e. q. p. a. l. i. u. a. c. q. r. a. f. n. e. p. o. t. i. v. t. d. i. x. i. l. e. u. q. i. r. a. §. q. s. i. b. i. s. t. i. i. j. Q. u. a. l. i. c. e. r. a. t. p. o. s. s. i. t. e. s. t. i. p. e. d. e. n. t. i. d. i. c. a. j. eo. l. usufructus.

Eruū fructuariū.

Lū. ij. se. Op. de. l. per seruū. §. i. s. de acq. re. do. so. vt. i. gl. C. p.

de. l. i. §. pe. s. eo. expone vt ibi. C. p. j. eo. l. si. cu. z. du. o. rum. d. i. c. v. t. i. n. g. l. o.

I seruus hereditarius

Prescriptio currit a die a quo fuit facultas agē di. h. d. C. p. de. l. si. seruo. s. de. diuer. z. tē. p. scrip. glo. hic soluit prio z no. bene. vel dic stipulat. est heredi zc. ista pot. eē bona: q. h. z. in se. p. ditionē si ad eaf. hereditas vt. l. interdum. §. pe. s. ti. ij. h. i. o. r. e. s. t. i. s. t. a. s. o. q. l. c. o. t. r. a. r. i. a. l. o. g. t. u. r. q. n. f. u. i. t. s. e. r. u. o. s. t. i. p. u. l. a. t. e. x. e. a. c. a. q. u. a. p. o. t. i. n. i. u. d. i. c. i. o. d. e. d. u. c. e. r. e. v. t. i. n. m. o. m. e. t. a. n. e. a. p. o. s. s. e. s. s. i. o. e. h. i. c. e. r. a. t. a. l. i. a. c. a. C. p. de. l. si. fili. s. de. §. ob. So. ibi. quo. ad. acq. s. t. o. e. z. h. i. c. q. u. o. a. d. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. e. p. u. r. a. v. e. l. c. o. n. d. i. t. i. o. n. a. l. e. m.

Ex. l. sequenti.

Hereditas repūitata nō est capax usufruct. z legatū pōt esse in pēdenti: z stipulatio pura similiter in pēdenti z vbi est defectus in psona stipulatis inspicit iniriū non tps existētis p ditionis: vt hēs i p. n. sequenti. Et stāte statuto q. q. s. nō possit eē de priorib. nisi sit de arte: z cū ponit in sacculo nō est de arte s. z cū extrahitur an possit eē de prioribus vide in fine.

Usufructus.

Substā stipulatiois pure vel p ditionalis nō pōt eē in pēdenti. sed legatū pōt pendere aū q. eius dies cedat. h. d. Dec. l. valde no. z tenenda men- ti: z hec. l. est secundus punctus nota. in hac lectura.

Mo. tex. ibi. q. ex tps. zc. Mo. tex. ibi. legari aū zc. Mo. prio. q. psona ficta: vt hereditas representata nō est capax usufruct. vt hic in p. n. C. s. cō. no. q. legatuz pōt eē in pēdenti. Tertio no. q. stipulatio pura non pōt eē in pēdenti. Quarto no. q. vbi ē defect. in pso na stipulatis inspicit iniriū non tēpus existētis p ditionis vt hic in fi. C. ad. primū op. z vt q. hereditas possit ca- pere usufructū: q. hereditas representat vicē persone: vt. j. tit. i. l. mortuo. z. l. hereditas. s. de. acq. re. do. dicit glo. hoc. v. z. in psona vera. sec. in persona representata Et est rō: q. nec vti nec cauef. pōt hereditas ita dicit gl. sed nescio q. r. e. hoc. casu nō sustinet psonam defuncti: q. o. i. casu sustinet. Itē pōt vti: z satisf. dare p. curatorē bonis datū: vt. l. i. s. de. cura. bo. dan. sed nūdet ad cōtrariā p/ sonā defuncti representat hereditas: vt in cōtrarij. s. v. s. u. fructus iam acq. s. t. u. s. m. o. r. t. e. d. e. f. u. n. c. t. i. e. x. t. i. n. g. u. e. r. e. f. e. r. g. o. i. n. h. o. c. c. a. s. u. n. o. p. o. t. q. u. e. r. i. d. e. f. u. n. c. t. o. v. t. l. t. i. c. i. o. c. ū. m. o. r. i. e. f. s. de. usufr. z. h. e. c. e. s. t. r. o. h. u. i. u. s. l. z. h. e. s. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. z. q. i. n. a. l. i. j. s. p. e. r. s. o. n. i. s. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. s. v. t. c. o. l. l. e. g. i. o. z. p. o. p. u. l. o. v. t. l. p. r. o. p. o. n. e. b. a. f. s. de. i. u. d. i. z. j. de. f. i. d. e. i. u. s. l. m. o. r. t. u. o. c. a. d. e. t. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. q. u. i. a. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. p. e. r. s. o. n. a. m. v. i. u. a. m. z. f. i. n. i. t. u. r. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. c. a. n. n. i. s. v. t. l. i. n. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. de. p. a. c. t. d. o. t. a. z. l. a. n. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. de. v. s. u. f. r. z. i. n. h. a. c. l. p. z. q. n. o. s. t. a. t. i. e. i. u. s. d. i. e. s. c. e. d. e. t. C. o. n. t. r. a. i. m. o. c. e. d. e. t. s. t. a. t. i. m. a. d. i. e. m. o. r. t. i. s. v. t. l. i. s. q. u. a. d. o. d. i. e. s. l. e. g. a. c. e. z. l. i. §. i. n. o. u. i. s. s. i. m. o. C. de. c. a. d. t. o. l. Sol. illa regularia. sed in usufructu speciale q. cedit a die adite hereditatis. Sed aduerte q. n. legatur usufructus seruo hereditario regitur q. sit adita hereditas le- gantis. vel q. sit adita illa de qua est seruus: vt. p. batur. s. quādo dies le. ce. l. cū ita. §. i. z. t. u. n. c. n. o. e. s. t. d. u. b. i. u. q. i. l. l. i. s. e. r. u. o. p. o. t. a. c. q. r. i. q. i. l. l. a. h. e. r. e. d. i. t. a. s. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. p. e. r. s. o. n. a. v. i. u. e. n. t. e. z. D. i. c. i. t. u. r. h. i. c. q. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. o. p. o. t. e. s. t. e. s. s. e. i. n. p. e. n. d. e. n. t. i. s. e. d. l. e. g. a. t. u. z. s. i. c. C. o. n. t. r. a. d. e. v. e. r. b. o. a. d. v. e. r. b. ū. s. c. o. p. r. e. d. i. l. s. i. n. v. b. i. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. s. u. n. t. i. n. p. e. n. d. e. n. t. i. s. e. d. v. l. t. i. e. v. o. l. u. n. t. a. t. e. s. n. o. g. l. o. d. i. c. i. t. h. i. c. s. p. e. c. i. a. l. e. A. l. i. j. d. i. c. i. t. a. c. t. u. s. v. i. u. e. t. i. u. m. p. o. s. s. u. n. t. s. u. s. p. e. n. d. i. v. t. e. x. a. l. i. o. z. a. r. b. i. t. r. i. o. c. o. n. f. i. r. m. e. t. u. r. v. t. l. si. q. u. i. s. a. r. b. i. t. r. a. t. u. s. t. i. i. j. a. c. t. u. s. m. o. r. i. e. n. t. i. u. z. n. o. p. o. s. s. u. n. t. e. x. a. l. i. e. n. o. a. r. b. i. t. r. i. o. p. e. n. d. e. r. e. v. t. l. i. n. i. l. l. a. s. de. h. e. r. e. i. n. s. t. i. z. i. t. a. l. o. q. u. i. t. u. r. l. i. s. c. o. p. r. e. d. i. S. e. d. q. u. e. d. a. m. d. e. p. e. n. d. e. n. t. i. a. e. s. t. q. u. e. n. o. n. v. e. n. i. t. e. x. a. l. i. e. n. o. a. r. b. i. t. r. i. o. s. e. d. e. x. i. p. s. i. u. s. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. n. i. s. n. a. t. u. r. a. z. i. n. h. a. c. p. o. t. p. l. u. s. p. e. d. e. r. e. v. l. t. i. m. a. v. o. l. u. n. t. a. s. q. u. e. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. v. t. h. i. c. z. e. s. t. b. o. n. a. s. o. V. e. l. m. e. l. i. u. s. a. n. t. e. q. c. e. d. a. t. d. i. e. s. l. e. g. a. t. i. p. o. t. e. s. t. m. a. g. i. s. p. e. n. d. e. r. e. l. e. g. a. t. u. z. q. c. o. t. r. a. c. t. u. s. s. e. d. p. o. s. t. q. u. a. c. e. d. i. t. d. i. e. s. l. e. g. a. t. i. p. o. t. e. s. t. m. a. g. i. s. p. e. n. d. e. r. e. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. q. u. e. v. l. t. i. m. a. v. o. l. u. n. t. a. s. v. t. i. b. i. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. g. l.

finē āni quo exigi pōt esse etualiter: vt no. in. l. edē. C. loca. z. i. l. i. l. §. offerri de ac. ep. s. s. imol. ibi. die q. forte pōt attētari z q. erit sua noua cōsideratio. v. z. q. p. d. i. c. t. a. e. e. n. t. v. a. i. n. p. d. i. o. r. u. s. t. i. c. o. i. q. u. o. p. a. t. i. e. n. t. i. a. t. p. i. o. q. i. n. p. t. e. h. e. t. u. r. n. o. a. s. f. e. r. t. t. a. n. t. a. v. t. i. l. i. t. a. t. e. i. n. p. t. e. r. e. s. p. e. c. t. u. p. r. i. f. q. s. t. a. z. i. n. t. o. t. o. s. p. e. c. t. u. t. o. t. i. s. s. e. c. u. s. i. p. d. i. o. v. r. b. a. o. p. u. t. a. i. d. o. m. o. i. q. u. a. p. a. t. i. e. n. t. i. a. i. p. t. e. a. s. f. e. r. t. t. a. m. v. t. i. l. i. t. a. t. e. i. l. l. a. p. t. e. q. s. t. a. z. a. s. f. e. r. t. p. a. t. i. e. n. t. i. a. t. o. t. i. s. t. p. i. s. r. e. s. p. e. c. t. u. t. o. t. i. u. s. t. p. i. o. i. u. r. n. o. i. n. l. i. t. e. q. r. i. f. §. q. u. i. i. p. l. e. s. l. o. c. z. i. n. l. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. e. s. n. o. d. i. u. i. d. u. n. t. c. ū. m. a. t. e. r. s. de. v. o. b. v. n. d. e. i. i. p. s. a. d. o. m. o. v. i. d. e. f. q. p. o. s. s. i. t. p. e. t. i. p. e. s. i. o. d. e. i. u. r. e. p. r. a. t. a. t. e. p. o. r. i. s. p. q. u. o. e. p. s. i. t. a. p. a. t. i. e. n. t. i. a. z. h. i. n. d. u. b. i. o. s. e. c. u. s. q. u. e. e. e. m. i. n. c. a. s. u. c. e. r. t. o. z. h. p. c. e. d. i. t. i. n. l. o. c. a. t. i. o. n. e. r. e. i. E. x. q. b. e. t. s. a. t. i. s. a. p. p. e. t. q. d. d. i. c. e. n. d. ū. i. l. o. c. a. t. i. o. n. e. o. p. a. r. i. d. e. q. p. b. a. l. i. d. l. d. i. u. o. r. t. i. o. z. v. i. d. q. d. n. o. j. d. f. u. r. i. l. i. s. f. u. §. l. o. c. a. z. g. l. z. d. o. c. i. l. i. j. C. l. o. c. a. l. i. q. d. p. r. o. i. l. q. h. a. n. o. i. f. i. s. d. v. o. b. z. a. d. d. e. p. r. o. o. p. t. i. m. o. q. v. i. d. e. f. i. l. l. a. s. t. e. r. l. l. s. z. a. d. d. e. s. i. §. f. i. g. s. c. ū. i. a. n. n. ū. j. l. o. c. a. a. l. I. b. e. r. h. o. i. g. n. o. r. a. n. t. i. a. i. u. r. i. o. E. t. i. s. s. e. d. z. i. t. e. l. l. e. c. t. ū. g. l. h. s. u. i. t. i. g. r. a. t. i. a. s. c. i. z. s. i. c. n. o. p. b. a. t. o. p. i. c. o. e. z. d. a. t. o. q. h. d. i. c. a. f. v. n. i. u. r. e. z. h. e. d. i. a. c. q. s. t. i. t. u. h. e. r. e. d. i. i. g. n. o. a. t. i. b. l. I. s. u. b. e. r. e. d. i. t. a. r. i. s. a. d. l. i. m. i. t. a. t. i. o. n. e. z. h. o. l. v. i. d. n. o. p. b. a. r. l. l. i. §. i. s. d. e. v. s. u. f. u. c. a. c. v. S. u. f. f. r. u.

ctus. rō hui⁹
rō h. l. si hz
locū in mōa-
cho: vt not.
bai. in rubri-
ca. C. de re-
scin. vend. in
prin.
Statutus
est. vide q̄ di-
xi post bart. i.
l. fratres. de
penis r vide
bart. i. l. si. in
fi. de reg. ca-
to. q̄ videtur
decidere q̄
equiparetur
vltie volūta-
ti. r vid bart.
in. l. ij. de in-
diez adiec. r
hal. de pa. cō-
stan. i. r. col.
s. r. r. r.
s. r. r. r.
No. q̄
hic est casus
iūcta gl. q̄ tā
famuli defū-
cti q̄ heredes
debēt porta-
re vestes lu-
gubres. q̄d
obseruat in
morte viro-
rū insigniuz
in vltib⁹ sō si
est ista p̄fectu-
do. ex h vide
tur decidi q̄
vxiōi defun-
cti em̄da sint
per heredes
vestimēta lu-
gubria nisi p̄
iuerudo aliō
disposuerit r
ita no. p̄ doc-
to. C. de isa.
dece. r vid
q̄d no. bart.
r āg. i. l. vsu-
fructū. s. dof
legata. ad. l.
fal. r no. isti.
de act. in. s.
fuerat.
s. r. r. r.
s. r. r. r.
vide bar. i. l.
seqtur. s. de
illo. r in. l. q̄
rome. s. duo
fratres. de
vbo. obli.

Item oppo. q̄ stipulatio possit esse in pendēti: vt. l.
si seruus cōmunis meuij. s. si. ibi. nam r cum idem rē.
Solu. Na est quam glo. ponit: ibi stipulatio. i. stipulatio
nis substantia. an valeat vel nō. nō potest esse in pendē-
ti: vt hic. sed cui acquiratur. i. ipsa acquisitio potest esse
in pendēti: vt ibi dicit tex. r glo. ibi sentit. **Contra**
hoc oppo. de. l. si seruus cōmunis ita. s. eo. vbi non po-
test esse in pendēti cui acquirat. possumus dicere eo mo-
do scz q̄ nō potest esse in pendēti an valeat. r sic con-
cordat. vel ibi dicitur q̄ nō potest esse in pendēti. f. ac-
quisitio quod verum est quādo a parte stipulatoris ni-
hil erit implendū: vt ibi. sed si esset a parte stipulatoris
implendū: tunc pōt esse in pendēti: vt. l. si seruus cōis
meuij. r castrensis peculij. s. fina. s. eo. fm Jac. de are.
Ultimo dicitur hic q̄ ad valorem stipulationis inspi-
citur initium contracte stipulationis. **Contra. s. ti. iij. l.**
si rem meam. dicit glo. ibi loquitur de cōditiōe extrin-
seca: que pōt facer stipulationē i pendēti esse: s. hic log
tur d e cōditiōe extrinseca r illā appellat gl. cōditiōe i
trinseca q̄ de necitate facit stipulationē cōmitti. alias dī
extrinseca. vide glo. que dicit. facit. s. de vbo. obli. r in
eo quod dicit in secundo: ut si ticius. hoc nō est veruz:
q̄ r in hoc secundo casu valet si contingeret q̄ tēpore
existentis conditionis res nō esset stipulatoris. **Sed**
contra hoc oppo. q̄. l. si rem meā. loquit contra hūc ca-
suz: ut ibi apparet. **Quid dicemus. Gl. plene ibi dicit:**
r ibi dixi. hic loquitur quando est defectus persone ex
parte persone: q̄ in picimus initū: ut hic. idem si esset
defectus in re ex parte rei: vt. l. inter stipulantes. s. sacra
s. de verbo. obli. sed si eēt defectus mixta considera-
tione persone r rei: tunc inspicimus tempus existentis
conditionis: vt. l. si rem meā. r ibi dixi per Dy. **Item**
oppo. s. de vsufruc. l. sed r si quis. s. interdum. Sol. vt
modo dixi in solutione contrarij. l. si seruus communis
meuij. in fine faciunt hec ad questionem. **Statutus est.**
hic q̄ nullus possit esse de prioribus nisi de arte. modo
tempore quo quis fuit electus r missus in sacculo non
erat de arte. sed tempore ipso quo debet administrare:
est de arte. si istam electionem equiparamus contractū
potest esse in pendēti. si vltimis voluntatibus nō vt hic.
licet hodie habemus casum q̄ debet inspicī tempus ele-
ctionis: vt in. c. si eo tpe. extra de rescrip. li. vj. r hoc tā-
git Dy. in fi. in. l. ij. circa prin. s. de exc. tu. nō hētis alia.

Ex re. Quero per que verba fuit cō-
cepta ista stipulatio. **Dicit gl.**
hoc modo promittis mihi pro domio meo da-
re vel pro fructuario. **Ista positio glo. nō procedit:** q̄
quando dicit promittis mihi: apparet q̄ stipulatio valz
r acquiratur domio r in eo q̄ adijctur pro domino vel
pro fructuario: tunc adijctur tanq̄ negotia eorum ge-
ram: vt. l. linea margaritarum. s. i. in prin. s. de lega. i. r
. l. quecunqz. s. de actio. r obli. r. l. penul. s. de nego.
gest. r sic valet stipulatio r ei acquiratur: cuius negotia
gerit. **Sed vera lectu. est quaz dicimus q̄ hic fuit conce-**
pta stipulatio. promittis domio meo vel fructuario. he
glo. dicunt rem non valere ratione incertitudinis: imo
valere ratione certitudinis: quia quereretur domino et
fructuario haberetur: vt adiectus: vt. l. i. s. penultio.
s. titu. ij.

Si ipsi. No. hic q̄ dictio eadē constituit duos
reos insolidum: vt hic r. j. l. p̄xima. r
dixi. s. ti. ij. l. ij. **Ex. s. sequenti.**
Stante statuto q̄ si quis intrauerit rem alterius sol-
uat centum si aliquis intravit rem hereditate iacente: r
postea adeatur hereditas an possit ille centum petere.
Illud. Hereditatis aditio retro ad tēpus mor-
tis trahitur. hoc dicit. **Not. tex. ibi:** q̄
que postea rē. concor. s. de acqui. heredi. l. seruus quo-
qz. r. l. omnis hereditas. r. l. omnia fore. j. de regu. iur.
Aduerte dicit statutum: si quis intrauerit rem alterius
soluat centum domino. modo aliquis intravit rem be-

reditate iacente postea aditur. vtrum potest illa centuz
petere ex forma statuti. habes tex. q̄ non in. l. iij. s. hec
verba. s. de nego. gest. r illū tex. alle. in. l. omnes populi
s. de iusti. r iur. in illa. q̄ vtrum statuta recipient interp-
tationem extensiuam fm id quod est de fictione. videte
ibi r alio anno ego dixi nō habetis hic alia.

§ Seruus. No. q̄ dictio eadez consti-
tuit duos reos. vidistis. s.
l. proxima. s. si ipsi.
Ex. l. sequenti.

Quid est dicere q̄ inter fructuarios nulla est iuris cō-
munio. vide in fi.

§ Cum duorum. Si seru⁹ vni
ex fructuarijs
simpliciter stipuletur noiatim ex re que pertinet
ad vtrunqz ei soli querit hoc dicit. **Ista. l. inuit tacite q̄**
ex hac stipulatōe: si posita eēt simpliciter ex re fructua-
rij vtiqz fructuario quereret r nihil domino ad id q̄d ta-
cite innuit. **Op. de. l. sed r si quis. s. si duos. s. de vsu**
fruc. Sol. dicunt quidā q̄ iste intellexit tacitus nō dz su-
mi: q̄ si stipulet simpliciter quereret domino dimidia.
r hec fuit opi. **Ista solutio nō est Na: vt appebit ex**
sequētibus. **Soluitur ergo aliter q̄ ibi ex re vnius pos-**
sessoris tantū fuit stipulatus. hic ex re vtriusqz. r ista est
vera. **Probo per rōnem quādo vnus est possessor vel**
fructuarius r seru⁹ stipulando singulariter ex re que p-
tinet ad eum ei soli querit. ergo quando ptinet ad vtrū
qz ambobus quereret. sed q̄n pertinet res ad vnum tm̄
ex possessoribus ex stipulatione simplici non pōt ei que-
ri nisi pro parte. pro alia parte de necessitate domino
ptinet alij possessori queri nō potest: q̄ non pertinet ad
eum. **Itē oppo. de. l. r si duorum. s. eo. Solu. intelli-**
ge illam fm istam. **Alterius op. seruus fructuari⁹ nō**
potest querere fructuario ex re que ad eū non pertinet:
vt. s. eo. l. si ex re. in prin. r. s. prox. l. sed hec res ad fru-
ctuariū nō ptinebat saltem pro dimidia. ergo nō querit
sibi. dicit glo. q̄ pertinebat ad fructuariū. **Item per si-**
militudinem ei querit. **Nel dicit q̄ hic stipulatus est ex re**
cōmuni. r quod cōmune est: meum est aliquo respectu:
vt. l. illud. s. de ri. nup. **Quero quid est dictum id q̄d**
dicit tex. q̄ inter fructuarios nulla est iuris comunio.
Dicunt quidam q̄ vsufructus diuidi nō potest. hoc est
falsum: quia est diuiduus vsufructus: vt. l. i. s. si vsuf-
tus. s. ad. l. fal. quia de eo defalcas: r non est de verbo.
obli. l. stipulationes non diuiduntur. **Secunda est opi.**
Jo. r vera inter duos fructuarios nulla est iuris cōmu-
nio. ita dicit tex. q̄: alius est vsufructus in psona tua. ali⁹
est in persona mea: r sic quodlibet ius est sepatuz per se
vt. l. si id quod. s. ti. i.

Ex. l. sequenti.
Monachus si stipulatur meo mādato acquirat mo-
nasterio tamē actionē debet mihi cedere.

§ Liber homo. No. si monachus
stipulat meo mā-
dato acquiratur actio monasterio nō mihi. tamē
actionem debet monachus cedere mihi in totum sicut
hic dī in seruo fructuario.

Ex. l. sequenti.
Ex stipulatione quā facit monachus quez abbas sit
nō iuste professum nō queritur monasterio.

§ Seruus testamento.
Liber homo stipulādo nō querit male fidei pos-
sessori. h. d. **Dicitur hic si modo sciuerunt. q̄ro quō pōt**
eē q̄ heredes ignorent seruum manumissuz cū nō pol-
sint eē heredes: nisi cognito de viribus testamēti: vt. l. s. z
si de sua. s. de acqui. here. r alibi dicitur q̄ heres p̄su-
mitur scire q̄d in testamento continet: vt. l. cū heres. s.
de lib. lega. **Dicit Ja. de are. r ego dixi alias q̄ hoc pōt**
contingere in berede suo: qui pōt eē heres lz vires testa

271

¶ Hod ser uo casuz pulchru vid qd no. bart. i. l. inter stipu lites. s. sacra meta. de ob. obli. b. Dicit sta tutum. adde bar. i. d. l. i. s. si ex noxali. cau. aga. z d. q. bar. h. vi. guil. de cu. d. rex diui. i. ali qbus lect. z heo in libro meo. z vid q ibi dixi. sed bal. i. l. mater in vlt. col. C. de rei vedi. die q titu. p derelicto est similis dona tioni no th e pprie dona tio nec in eo regrif isnuua tio. S. vtru casu q sit do natio dz fol uip ea gabel la zc. vide p bah. in. l. set. in pe. col. C. d. fi. instru. z adde q si ha beo re p de relicto inco tineti no videtur doata sed re itegra possum peni tere. l. ij. vbi glo. C. q bo. cede. possit.

menti ignoret: vt. l. eius qui in puincia. in fi. s. si cer. pe. ¶ Alitio no. hanc. l. q. si in moasterio sit quida monachus que abbas sit no esse iuste pro sessum z vere no ee monachu q ex illius stipula tione no queritur monasterio.

Ex. l. sequenti.

¶ Monachus qliter esse possit sine moasterio. Et an valeat stipulatio talis moachi. Et an si sit capitulum aliqd sine monasterio: vtputa: q. cap to ab infidelib. cui iteriz acquirat. Et vide in p. ma parte lec. An aut here pro derelicto aio ali cui donadi sit donatio: vt euitet solu. gabelle di sponetis q. de quolz cotractu soluatur gabella. vide in fine.

¶ Hod seruus. Stipulatio serui qui no hz dñz no. v. h. d. ¶ Mo. tex. ibi. na z hoc gene re. ¶ Op. q. seruo hit. p derelicto stati sit liber: vt. s. q. sine manu. ad lib. pue. l. seruo. Rñ. aut hf p derelicto seruo languet z statiz efficit liber: vt in cotrario. Aut seruus san. z tunc liber no effi citur: vt hic nisi seipsuz in libertate preoccupet: vt arg. l. fi. s. pro derelic. z hic in glo. ¶ Ultimo no. ex hac. l. duo. pmo q. si est monach. sine mo nasterio stipulatio eius nihil valet. casus est hic Diceret tu q. no potest ee monachus sine moa sterio. dicit quedam decre. de regulari. libro. vj. q. regulares mendicantes no possunt recipere aliq. ad professionem illi. regule nisi post anz. mo aliquis ingrediens illam religionem statim fa cit professionem. Dicit canoniste q. ille efficit reli giosus in genere no q. sit obligatus illi religioni vel alicui: z sic est dare monachuz sine monaste rio. z sic stipulatio no valet: vt hic. ¶ Alteri. di cunt canoniste q. si quis profiteretur religionem in manibus cuius sciaz monachi q. ille efficit religio sus z monachus no tamen incorporat illi moa sterio. vnde erat recipiens: q. no habebat potesta tem incorporadi in monasterio suo. z sic est da re monachu sine moasterio. z sic eius stipulatio no valet vt hic. Sed ponam. vnum casum pul chrum. ¶ Bone q. est vnum capitulu sine mo nasterio: q. eorum monasteriu est occupatu a sa racenis vel a mari. vel ab alia inuadatione. qd erit de istis monachis. Lerte istos monachos equi parabo seruis hereditariis quorum dominus e mortuus z speratur q. alius eorum locum assu mat: vt sic acquirant monasterio z capitulo eoz futuro quod succedit in locum primi. ¶ Alitio no. tex. hic. dicitur enim. nam z hoc genere que dam donatio est. ¶ Nota. contra infinitas frau des. vnde dicit statutum. hic q. de quolibet con tractu soluatur gabella. ego nolens soluere: co gitauit hanc fraudez. ego volens donare tibi ha bui fundum pro derelicto z tu occupasti. Lerte istu d. habere pro derelicto est quedam dona tio. z ideo soluatur gabella tanq. ex cotractu do nationis. z hoc tangit glo. in. l. i. circa prin. s. si ex noxa. cau. aga. z eodem modo dicit. l. q. pen dente iudicio no possit alienari. mo habes hoc pro derelicto. certe hic videtur quedaz donatio z alienatio. Dices tu quomodo est donatio cum saltem pactum nudum requiratur hodie z vtri usq. consensus requiritur: vt. l. si quis arg. C. de dona. Respondeo donatio que fit in personam certaz requirit vtriusq. consensum z presentiaz. secus in donatione que fit in personam incerta: vt hic. z. l. que rome. in fin. s. de acquiren. re. do. z ibi no.

Ex. l. sequenti.

¶ Quando seruus plurium stipulatur: qualiter

acquirat dominis: ibi. Et primo. Et quando est vnus seruus in quo plures domini habent vsuz fructum qualiter aquirendo acquirat: ibi. Se cundo. Seruus autez vel monachus bona fide possessus ab aliquo cui acquirat: ibi. Tertio. Et quid de libero hoie qui possidet tanq. seruus: z de monacho q. detinetur tanqua monachus cu no sit cui acquirat. vide in fi.

¶ Seruus cois ita.

Singularis. l. e breuiter. h. d. Si propria noia ex primatur vocatur domini in viriles. si expriman tur appellatiua vocant in dominicas. sed si vtru qz exprimatur in dubio inspicit quod procedit. hoc dicit. ¶ Op. de. l. proide. ij. responso. s. co. So. intellige nominatim nominibus appellati uis. vel si intelligas proprijs dic q. precesserunt appellatiua. ¶ Extra glo. oppo. q. no sit differē tia inter nomina propria z appellatiua: vt. l. cer tum. s. si cer. pe. Solu. quantum ad reddendū rez certam no est differentia: vt ibi. q. tam per ppria q. per appellatiua eadem persona significatur. sed quantum ad modū significandi est differen tia. nam per hoc nomē dominus quod est appel latiuum significatur persona eatenus quatenus sibi illud nomen appellatiuum congruit. s. pro parte dominica. sed per nomē proprium perso na significatur integre: q. nomina propria vtri qz equaliter congruit. z ideo equaliter vocant. Et istud est vere z proprie dictū quantum ad ca sum huius. l. tamen vniuersaliter dicta ratio no concludit. Bone q. seruus plurium fratrum sti pulatur ab alio fratre hoc modo. promittis fra tribus tuis vel filijs talis z similia. certe istud no men appellatiuū congruit omnibus equaliter ta men no vocantur equaliter. tex. est no. s. ad tre bel. l. lucius. s. meua. Dic ergo q. nomia appel latiua sunt omnibus coia. z ideo presumit q. re spectu coionis que erat in ipso seruo fuerit stipu latus. sed nomina ppria sunt cuiqz ppria. z io puto q. si fuisset stipulatus per nomina appella tiua no coia in persona omnium dominoz. Exē plū pmittis filio tici z filio seij: tūc dñi vocarent in viriles: vt. l. nonnunquaz. s. ad trebel. z ecotra quando per nomina propria vocent in domini cas seu hereditarias partes: vt. l. thais. s. stichū s. de fideico. mis. liber. Sol. distinctio huius. l. hz locū in dubio. sed si apparent alia indicia ppter que presumeretur disponetes aliud sensisse no staremus huic presumptioni: vt in. l. ecotra. vbi no inspicimus nomina propria vel appellatiua. sed onus inuictum: vt pro quibus partibus vo centur ad onus: pro illis vocetur ad comodum z hoc est q. tex. hic expresse dicit quando sunt ex pressa ppria z appellatiua inspicere debem. pri mo pieturas quid cui. demonstradi gratia zc. idest an ppria ad designationē appellatiuorum an econtra: vt dicit glo. si no apparent: tūc inspi cimus quod procedit: vt tex. dicit fm verā opi. l. z Old. contra: vt in glo. de cuius opi. no curo. Unde contra presumptionem illius. l. do aliqs notabiles coniecturas. ¶ Prio receditur ab hac presuptione rōne oneris inuicti: vt modo dixi. Scdo ratione rei super qua fit dispositio: vt. l. si seruus cois de dam. insec. simile in. l. cū post. s. de adm. tuto. vbi si tutor contrahit super re pu pilli videtur tutorio nomine. l. z precedat nomen propriuz. ad idem. s. de insti. l. fi. quod no. Ter tio ratione noticie: vt. l. qui habebat. s. de rebus du. vnde distinctio huius. l. habet locū quando nominant persone note. sed si incognite nomi

¶ f. suuf cois. in dubio inspicit. Que sit rō. vide bar. in. l. fi. in aspe. col. C. de codi. l. ser. vbi no.

¶ Mo. s. ad de bart. i. l. si vn. s. si. s. b. pac. bñ facit argu. l. i. s. si duo. j. quod fal. tu. aucto.

¶ Noiatu tenetur. Et an ipe merca toris cu obli get vide no. spec. de obl. et solu. s. pñr. s. pone in si. i. ca. ibi. et pñda sunt vtilia ad qñ nem. v. s. d. co. ac. vid. in. c. i. de pñ. in vj. q. siue ac. grat. ex opa sua siue ex re siue alio quo uis mō q ac. grit. ecclesie cui e cure p. possit. dñmō nō hēat sepa. ta bona. idēz t. s. nō alle. get ista sed. de senis pñ. xxx. que se. qtur do. an. in. c. in pñtia de pñ. a. idē q. hic t. s. bar. in. l. s. s. si q. s. inter dñm s. de vsufru.

mentur in dispositione semp vident adiecta pro pria noia ad demonstrationē appellatiuoy & sic inspiciunt appellatiua. arg. d. l. q. dēbat. & hac. l. ¶ Quero qñ fm vnum modū pōt valere s; aliū nō. & tunc nō inspiciat qd̄ precedit. s; valet eo mō quo pōt: vt in. l. quptiens. de re. du. & s. eo. l. ser. uus hereditarius. & facit quod no. s. de iurisdī. om. tu. l. & q. & de pac. l. tale pactū. in. fi. ¶ Ulti. mo gl. sūmat istā materiā de stipulatōe seruoꝝ: que lz sit nobis extranea tñ quo ad multa pōt eē vtilis. iō examinem eā plenius. ¶ Et primo qñro qñ serū pluriū stipulat qualiter acquirat dñis. Circa qd̄ dic qñ qñ serū stipulat simpliciter: & tūc aut oibus pōt qñi p portione dñica. & tūc oī bus queratur pro portioē dñica: vt. s. eo. l. si ser uus cōis sit: si tñ ad alitē ex dñis p̄tinuisset alte ri restituere cogere cōditioe sine cā: vt. j. eo. l. pe. aut nō potest oibus queri pro portione dñi. ca & queritur omnibus pro ea portione p qua potest queri: vt. l. si serū cōis. s. de dā. infe. aut non pōt oibus acqri: & acqritur eis qbus pōt: vt. s. e. l. i. s. si serū cōis. & l. si alienus serū. in. fin. Et ista sūt vtilia ad qñez de vno institore vni. societatis i q̄ sunt plu res socij & hñt plures ptes in societate: vt in eo qui simpliciter stipulat vel acqrit qd̄ certum est acqri dñis: vt in. l. i. in. fi. & l. se. s. de insti. acqrit eis p portionibus dñicis. vel nō fm precedētes distinctionē. Et p̄dicta sūt vti. etiā si serū stipulat est dñis & noiatim noibus appellatiuis siue sibi: vt hic. & s. eo. l. siue mibi. Quāq; seruus pluriū stipulat noiatiz alicui ex do minis: & tūc illi soli querit: vt. l. si serū cōis sit. s. eo. Aut stipulat noiatiz plurib; dñis: vt oibus: & tunc aut eos noiat alternatiue: & tūc dic: vt. s. e. l. item si serū cū se. aut copulatiue: & tūc aut oī bus noiatim pōt queri viriliter. & oibus queritur aut oibus nō pōt queri: & tūc q̄ritur illis qb; pōt queri: vt. l. p̄inde. s. fi. s. e. & eodē mō distinguē duz est si iussu aliquoꝝ fuerit stipulat: q; tunc q̄ ritur iubēti seu iubētib; pro dñicis tñ. vel eis q bus pōt: vt. d. l. si serū cōis sit. s. eo. Fallit in. l. si serū duoz. s. de acq. here. & rō ibi no. Quāq; vnus iubet & aliū noiat. & tūc dic vt dixi in. d. l. si serū cōis sit. s. e. & idē dicere in institore plurium mercatoꝝ vni. societatis: vt si noiatim respectu aliquoꝝ ex societate p̄trahit vel iterueniente sp̄ali iussu aliquoꝝ q̄ illis solis q̄rat. Quāq; serū stipu. lat noiatiz noibus p̄p̄s & appellatiuis: & tūc aut exprimunt noia p̄pria & appellatiua eorundez. aut noia p̄pria quorundaz & alioꝝ appellatiua. aut quorundam p̄pria & omnia appellatiua. p̄ mo casu h; locū distinctio hui. l. vt distinguam q̄ p̄cedat: nisi iterueniat aliqua de p̄sumptioib; supra dictis. sc̄do casū noiato noie p̄prio acqri. runt viriles. noiato noie appellatiuo: acqritur p̄portionibus dñicis. ar. s. eo. l. p̄inde. in. prin. Tertio casu qñ aliqbus noiatim noie p̄prio & alijs noiatiz noie appellatiuo: & tunc her diuisio eo mō quo dñ. s. eo. l. si serū cōis q̄ noiatiz hēnt suas ptes viriles. & oēs dñi hñt vnaz virilem ad quā vocabunt etiā noiatiz pro portionib; dñicis vt ibi p̄. Et ista faciunt ad. q. fm cōsuetudinez & fere totius italie in libris: cū lris mercatoꝝ: vn. noiatur noie p̄prio & oēs alijs noie appellatiuo: hoc mō. Ticius & socij talis societatis & c. nā vñ q̄ ex virtute taliū verboꝝ ille noiatu tenetur & sibi acqrat p̄ dimidia alijs oibus p̄portionib; societatis. Tñ puto sic dicendū q̄ ex virtute di. ctioꝝ verboꝝ quatenus cōtinēt cōtractuz ex quo dicti mercatores debeāt obligari. si qd̄ ez agere institoria gl; tenet insolidū quasi p̄ illuz oēs ne

gociationes exerceāt: vt. s. de exerci. l. iij. in. pñ. ibi: sed plures & c. Si nō in dicta scriptura conti netur totū ex quo eis mercatorib; o; obligatio queri. tūc rigor h;boꝝ ip̄portat illud qd̄ supra di. xi in seruis stipulatoribus. eqtas tñ & vsus cōis suggerit cōtrariū. nā ille vnus q̄ noiatur: nō ad hoc noiatur: vt sibi magis querat sed vt oīdaf q̄ ille societatez obtinet. Et iō forsan dicendū ē q̄ oibus q̄reret pro portionib; societatis ¶ Se cūdo qñro qñ est vnus seruus in quo hñt plures vsufructū q̄liter stipulādo vel aliter acq̄redo ac. quirat. Sic aut acqrit ex opa sua: aut aliunde. p̄ mo casu aut acqrit simpliciter nemine iubente & nemine noiendo: & idē qd̄ supradictū est in plu ribus dñis. Si nō stipulat noiatiz: vel aliquo iu. bēte. dic ut i gl. Si nō vn. iubz & aliū noiat. dico vt. s. dixi in pluribus dñis. Si nō stipulatur vel acqrit ex re dñi vel aliunde nō ex re fructuariorū similiter dic vt i gl. Et p̄dicta sunt vtilia ad qñez de monacho cui cōmissuz est regimē alicuius ec. clesie ab abbate suo. nā illud qd̄ dicit monach; querit ex re ecclesie quā regit vel ex opa sua que rit illi ecclesie quā regit. cū p̄dicta ecclesia pos sit dici quodāmo fructuaria dicti monachi. ip̄si enim ecclesie o; monachus opari. Si nō q̄reret aliunde. tūc quereret ecclesie p̄ncipali cui ē mo nachus: & sub cui. o; obediētia durat. & si eēt p̄po situs regimini duaz ecclesiarū: diceret idē quod i seruo in quo hñt plures vsufructū. & p̄batur eē de off. ordi. c. p̄nti. li. vj. nisi ex cā auctoritate ab. batis posset cōverti in vtilitate monasterij: vt eē de offi. ordi. c. quāto. & p̄dicta itelligat nā: nisi transferat ad regimē alteri. ecclesie taliter q̄ li. beraret ab obediētia primi monasterij & abbatif ip̄suis. tūc eniz illi ecclesie in quā trāfferet oīo q̄re retur: vt eē de p̄uil. c. cū oli. & ibi p̄ Inno. & alios doc. & xvij. q. i. c. statutuz. ¶ Tertio qñro. qd̄ si serū vni. ab aliquo vel ab aliq; bona fide possi det & aliqd̄ stipulat vel acqrit. cui acqrat: dic vt i gl. hic & l. si alien. fu. s. e. & l. liber hō. s. i. s. e. Et p̄dicta sunt vtilia ad. q. de eo q̄ vere est mōa. chus vni. monasterij: & ab alio mōasterio bona fide tanq̄ monach; retinet: vt eodē mō acqrat ea que q̄rit fm qd̄ dicim; in seruo bona fide pos sesso. oia eniz q̄ de acquisitione seruoꝝ dicuntur p̄nt intelligi de acquisitione que fit p̄ monachū: vt no. Inno. in. d. c. cū olim eē de p̄uille. sināt mala fide detinet tūc absq; dubio detineti nō quere ref. sed monasterio q̄reret cui. nē est monachus vt. s. eo. l. si seruus testō. & l. serū me. ¶ Quar to quero qd̄ in libero hoie si ab aliquo possidea tur: vt serū. dic vt in. l. liber hō. s. e. & idē dicere de eo q̄ nē nō ē mōach; tñ vt mōach; ab aliquo mōasterio detinet p̄ ea q̄ dicta sunt. ¶ Quinto q̄ ro qd̄ de eo q̄ est monach;: tñ nullius mōasterij. Rñ. q̄liter pōt hoc p̄tingere. & qd̄ iuris sit. dic vt dixi. s. l. proxima.

¶ Cū qd̄ qd̄ i du bio. vi. de. s. de vñ. ob. in. l. si fili us. in. prin. & qd̄ no. p. pe. & imo. l. i. qd̄ cunq; in. s. si q; ita. e. ti.

¶ **Aliquid.** Licet stipulatio sui existētie sui iuris nihilomin; p̄fi & dñio q̄rif. b. d. Cōp. de. l. que legata. j. de reg. iur. So. aliud i legatis. aliud in cōtractib;. ¶ Biciñ hic. sed tñ dolo malo. qd̄ in dubio. dicit glo. q̄ in dubio p̄ sumit dolo malo ma. facit. s. de pecul. l. sūma cū rōe in. pñ. p̄ istam. l. dico q̄ si vēdo tibi vel dono oia bona mea si contingat me p̄mittere aliquod maleficiū pp̄ qd̄ bona publicari dñt. certe prece dens donatio vel alienatio videt facta dolo: vt hic. dico plene in. l. post cōtractū. s. de donatio. ¶ Ultimo quero quō pōt eē quod nō sit scā do lo malo. & q̄ dolus nō presumat habes in. l. qui

De fideiuf. forib' et mādatorib' ru.

dā cū filium. s. de here. insti.

De fideiuf. foribus z mādatorib'. Rubri. Ex Rubrica.

Que fit differentia inter fideiuf. z mādatorē.

Querit glo. que est dñia inter fideiuf. z mādatorē. Dicit gl. q' fideiuf. for. semp seqt. mādator pcedit: vt in gl. sed hoc vñ cōtra. l. pe. z. l. si stipulat. j. eo. s. by. sustinet hoc mō si p' fideiuf. ras modū obligatiōis p' trahēde: z tūc añ z post pōt accipi: si p' fideiuf. ras p' ueniēdi effectū: z tūc nō pōt nisi post effectū obligatiōis p'ncipalis cōueniri. Que est ergo dñia. Et dicit fideiuf. for. añ z p' mādator añ: vt in auē. e. post p' n. z. l. si nō. s. p' creditā. s. mād. Itē fideiuf. for. obligat' h'bis tñ: vt. l. si hereditatē. s. i. s. mā. z. l. blādīt. C. e. z. l. v. s. satis acceptio. s. de n. ob. Itē mādator con sensu: vt. l. si hereditatē. s. i. s. mā. Itē fideiuf. for. actōe stricti iuris ex stipulatu tenet. mādator nō ex bone fidei iudicio: vt ex dicta differentia appet. Quero qd vult dicere rubrica dū dicit de fideiuf. forib' z mādatorib'. Dicebat Rug. i. de fideiuf. forib' mādatorib'. q. d. de fideiuf. foribus z de his pro qbus qd fideiuf. for. dñr mādatores. Sz gl. nō stat in ista z merito: q' d' cōtractu mādati i ter fideiuf. forē z p'ncipalem tractat' in ti. s. man. nō hic. vnde dicit: vt in gl. z probatur. j. e. l. si mādato meo. z. l. vrannius.

Ex. l. sequenti.

An obligatio que descendit ex maleficio z an obligatiōi naturali z an civili possit accedere fideiuf. for.

De in obligationi.

Omni obligatiōi z civili z naturali pōt accedere fideiuf. for. h. d. cū. l. seq. C. op. j. eo. l. cū lege. z. l. nō dubiū. C. de legi. So. ibi nulla est obligatiō: q' lex resistit. hic subest obligatiō fm glo. z Ja. de are. C. op. de. l. i. C. ne fideiuf. do. de. So. q' ibi fallit. z hic ponit gñā singulorū nō singula genex: q' oī obligatiōi accedit nō singulis obligatiōib'. Quero an obligatiōi q' ex maleficio nascitur: possit fideiuf. for. accedere. Glo. dicit q' sic nō allegat. p' baf. in. l. grece. s. s. si ex delicto. z. l. si a reo. s. pe. j. e. ti. gl. no. in p' n. insti. eo. C. scdo q'ro an obligatiōi naturali tñ. possit accedere fideiuf. for. Lerte sic: vt hic. z. l. ij. z. l. si fideiuf. for. s. i. z. l. marcell. j. e. q' intellige. nisi eēt talis naturalis cui' effect' esset extinet': vt. j. e. l. si q' postq'. Quero an civili obligatiōi possit accedere fideiuf. for. Et gl. dicit q' sic C. de nō nu. pe. l. si cui. Cōtrariā glo. hēs in. l. si stipulat. j. e. Aduerte. d. by. dicit meli' q' Be trus. qdam est obligatiō civilis q' h'z effectū ex actiōis: vt obligatiō ex snia. ista h'z vinculu z civile nō naturale: vt. l. iul. de p' di. inde. l. quidā dicāt q' ēt naturale si nō appellat: vt. l. ab eo. C. quō z qñ iudex. Sed cōis opi. est q' civilis tñ nascat. z in hoc pōt iteruenire fideiuf. for: vt. l. iij. s. si ex p' uentōe. s. de re iudi. z. j. e. l. grece. s. z post litē. Quedā est q' nō h'z exactionē: q' re' h'z exceptio nez nō numerate pec. z nō pōt accedere fideiuf. for: vt. l. si stipulat. j. eo. ti. z ibi no. qd' intellige i effectū: q' ipso iure tenet. s. h'z exceptōez sicut ipē p'ncipalis: vt no. gl. j. e. l. fideiuf. for. s. fideiuf. z istī. e. ti. in p' n. z ibi gl. exprimit q' fideiuf. for. h'z illā exceptōz q' h'z p'ncipalis. C. sz cōtra p' dicta op. q' vñ p' tra. l. iij. s. i. s. de cōsti. pe. Sol. si actio civilis subest: naturalis nō de iure pretorio ē sub lata pōt fideiuf. for. accedere p' stipulationē: s' ei cōpetit exceptio q' z p'ncipali. sed q' stitui nō pōt

rō est: q' cōstitutio fuit inducta ex edicto p' toris sed vbi nō est debitū de iure pretorio. tūc consti tui nō pōt: vt in cōtrario facit. s. de cōstitutā. in sti. d. acti. Quero an p' eo qui tenet offō iudi cis possit accedere fideiuf. for. dicā. j. e. l. marcel. Ex. l. sequenti.

Qualiter ex cōtractu depositi z cōmodati: te neatur pupillus.

De cōmodati. Quero q'li ter ex p' tra ctu depositi z cōmodati teneat. Et dicit glo. q' si dolo fecit q' tūc teneat naturaliter z ci uiliter: vt. l. i. s. an in pupillū. s. de posi. z si est fa ctus locupletior: vt. l. iij. in p' n. s. pmo. z indistin cte fideiuf. for. tenet. Sed qd' si nō dolo: s' culpā cōmiserit. Et dicit glo. q' in p' modato tenet natu raliter p'pter culpā. in deposito nō tenet natura liter p'pter culpā: nisi ex dolo. qd' vult dicere ista gl. vos habetis vnā regulā q' in qbus maior tenet naturaliter z ciuiliter: in illis pupillus tenet natu raliter tñ: vt. j. ti. i. l. i. z dicā ibi q' in cōmoda to maior tenet de lata z leui culpa ciuiliter z natu raliter. ergo minor tenet de lata z leui nāliter tñ eodē mō. s' fideiuf. for. tenet ciuiliter i depōsi to: maior nō tenet nisi ex dolo: z per p'ncipalē fideiuf. for. s' certe i depōsito vñ ēt culpa latior z culpa lata: vt. s. de po. l. qd' nerua. z. C. de po. l. i. z istis casib' pupill' tenet naturaliter z etiā fideiuf. for. accedit. Quero qd' de seruo: Rñ. idē fm glo. regula est q' in oibus in qbus liber hō obligat' naturaliter z ciuiliter: fm obligat' naturaliter tñ p' batur de pecul. l. nō solū. s. si. Ex. l. sequenti.

An q' dat fideiuf. forē q' de iure possit p' ueniri: nō de facto videat' fideiuf. forē dare: ibi. Quero. Et ad qd' prodest querere an fili' habeat pecu liū: ibi. Sed q'ro. Et an mulier fideiuf. for. sit tuta velleiano ipso iure: ibi. Quero. Et an q' accipit fideiuf. forē inhabilē cōueniēdi facultate: siue sci ens siue ignorās sibi p' iudicē: ibi. Quero hic dñ. Et an mulier possit renūciare velleiano. Et an fi clerico def fideiuf. for. sit satisfactū. z an si fideiuf. for. datus sit effect' nō soluēdo itēz dare teneat. vide in fine.

De satisfidare. Qui dat reum illum qui nō potest conueniri: vel nō est spes vt fiat idoneus statu murato nō videtur satisfida re. alias secus. hoc dicit. Dicitur hic q' non suffi cit satisfidare de facto. Contra de. l. meuius. s. de condi. z demō. Glo. nō soluit. sed dicit q' ibi erat talis conditio que de iure ipleri nō potest. vnde sufficit si de facto fiat. l. mulier. s. i. s. de condi. i sti. hic poterat ipleri de iure. By. hic dicit q' de bet dari fideiuf. for. qui possit cōueniri z obligari. Quero quid si dat aliquem qui possit de iure. sed nō de facto conueniri. Glo. dicit q' videtur acti de iure nō possit cōueniri: vt. l. ij. in prin. s. qui satisfidare cog. z ibi glo. Quero in quibus casib' detur actio de peculio ex facto serui. Bre uiter si in causa peculiari fideiuf. for. tenetur. alias non: vt. l. licet. s. i. s. de pecu. Quero in quib' casibus actio de peculio detur propter cōtractū filij. dicit vt in gl. Sed q'ro quid hoc est dicere: quia video q' filiuf. fami. obligatur ex contractu suo ciuiliter z naturaliter: vt. l. filius. C. eo. z. l. li cet. s. si filius. s. de pecu. quid ergo ad rumbum si nō habet peculium: q' idem est in eo quod in debitor qui nō est soluendo. Breuiter Jac. de are. dicit q' aliud est in filio q' in alio dbitore: q' ratione p'ncipali status nō potest presumi q' pos

in. l. lueri. j. eo. vbi alle. gl. in. l. i. pso/ nā. s. de pac. b. Adni ob o ligatiōi. q'ro an ciuilē vide bal. i. d. l. ficur. z q' ē rō quare nō pōt quis sic p'stituere ci uiliter tñ de bitū. hēs. l. i. s. de bitū. de p' sti. pec. vbi ipse no.

Uti satis. q' dare. an idēz sit. z an sit vez: siue scit siue igno rat. An autē ista distinctio hēat locū. vi de eleganter bar. i. l. si cuz dotē. s. si mu lier. j. so. ma. z s. in. l. q' d' bitore. p' gl. imol. vō sub dubio i. d. s. si mulier. dicit q' ista dif ferētia p'cedit in fideiuf. fore sec' i de legāte p. l. in ter cas. s. ab ec. s. mā. For te tñ i cā do. tis dicit locū habere illam. l. vel dic. s. si mulier bñ dixit q' ex iu sta ignorātia possit pati re stitutiōē in integrum ex clausula si q' mibi. ar. l. i. i. h. z in. l. s. si p' pretorē. s. hec clausula. ff. ex qb' cau. maio. s. z tene as opi. bar. p. l. p' mittēdo s. si debitorē i dōo scēs a p'rio sensu. d iure do. Sz pau. de cast. suit ibi i alia opi. quā vid' ibi per euz q' parū valet. z idem t'z bar. in. l. meuia. i prin. sol. ma.